

Josef Pecinovský

1001 tipů a triků pro

Tipy a triky
na Windows
pomohly již více než
90 000 čtenářů

Microsoft® Windows 10

The Windows logo is positioned to the right of the large number '10'. It consists of four colored panes (green, red, blue, yellow) arranged in a 2x2 grid, with a slight 3D effect and a shadow.

Vhodné pro PC i tablety

Nové ovládání Plochy a nabídky Start
Multimédia, zábava a Windows Store
Nastavení systému a zabezpečení
Služba OneDrive a Microsoft Edge

computer
press

1001 tipů a triků pro Microsoft Windows 10

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.computerpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Josef Pecinovský
1001 tipů a triků pro Microsoft Windows 10 – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2016

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

Stručný obsah

1	Úvod do systému	35
2	Nabídka Start a úvodní obrazovka, spouštění aplikací	45
3	Pracovní plocha a hlavní panel	59
4	Okna	86
5	Windows 10 v dotykovém režimu	103
6	Aplikace systému Windows 10	109
	Windows Feedback	109
	Store	110
	Počasí	112
	Kalendář a Pošta	114
	Aplikace Mapy	122
	Čtečka	127
	Budíky a hodiny	131
	8 Zip	136
7	Aplikace dodávané jako příslušenství Windows	140
	Jak pracovat s textem	140
	Poznámkový blok	147
	WordPad	149
	Malování	159
	Výstřižky	168
	Rychlé poznámky	173
	Panel pro matematický zápis	175
	Mapa znaků	178
	Kalkulačka	180
	Záznam postupu	183
8	Multimediální aplikace	187
	Hudba Groove	187
	Fotky	192

Fotoaparát	201
Filmy a TV pořady	203
Windows DVD přehrávač	205
Hlasový záznam	206
Windows Media Player	209
9 Správa souborů a složek	215
Okno aplikace Průzkumník	215
Operace se složkami a soubory	221
Zobrazení souborů a složek v okně aplikace Průzkumník	252
Hledání souborů a složek	263
Další možnosti práce se soubory	266
Služba OneDrive	270
10 Nastavení systému	278
Systém	280
Čas a jazyk	287
Nástroje pro správu	290
Správa zařízení	294
Sít a internet	301
Účty	305
Uspřádání přístupu	310
Soukromí	317
Písmo	318
Aktualizace a zabezpečení	320
11 Prohlížeč internetu Microsoft Edge	327
Surfování na internetu	327
Další možnosti Microsoft Edge	330
12 Notebook a tablet	345
Napájení notebooku	345
Nastavení a využití touchpadu	354
Tabletový režim	359
13 U operačního systému nezůstaneme	361
Užitečné webové stránky	361
Užitečné aplikace	362
Rejstřík	367

Obsah

1	Úvod do systému	35
1	Jak získat Windows 10	35
2	Jak spouštět systém	35
3	Aktivace systému	35
4	Jak se přihlásit k systému	35
5	Co lze nastavit z přihlašovací obrazovky	36
6	Jak zjistit výkon počítače	36
7	Jakou verzi Windows 10 máme ve svém počítači?	37
8	Jak aktivovat obrazovku Start	37
9	Jak ukončit Windows 10 z nabídky Start	37
10	Jak ukončit systém z okna Vypnout Windows	38
11	Odhlášení	38
12	Odhlášení z nabídky Start	38
13	Režim spánku	39
14	Přepnutí mezi uživateli	39
15	Přepnutí mezi uživateli z nabídky Start	39
16	Restart systému	40
17	Využití aplikace Začínáme	40
18	Jak otevřít okno Nastavení	41
19	Použití prostého přepínače	41
20	Místní nabídka	42
21	Tlačítka v dialogových oknech	42
22	Vytvoření účtu Microsoft	43
23	Jak se připojit ke službě OneDrive	44
2	Nabídka Start a úvodní obrazovka, spouštění aplikací	45
24	Aktivace nabídky Start	45
25	Spuštění aplikace z nabídky Start	45
26	Spuštění aplikace zápisem	45
27	Spuštění aplikace stiskem tlačítka na hlavním panelu	46
28	Otevření nabídky Všechny aplikace	46
29	Vyhledávání pomocí nabídky Start	47
30	Dialogové okno Spustit	47
31	Příkazový řádek	48

32	Místní nabídka tlačítka Start	48
33	Připnutí aplikace na obrazovku Start	49
34	Přesun dlaždic	49
35	Velikost dlaždic	50
36	Vytvoření skupiny dlaždic	50
37	Odepnutí dlaždice	51
38	Složky v nabídce Start	51
39	Nejpoužívanější aplikace v nabídce Start	52
40	Nezobrazovat položku v nabídce Start	52
41	Nabídka Start na celou obrazovku	52
42	Násobné spuštění aplikace	52
43	Spustit aplikaci jako správce	52
44	Kde hledat zástupce aplikací z nabídky Start	53
45	Naposledy použité dokumenty v nabídce Start	53
46	Zamčení počítače	53
47	Změna obrázku zamykací obrazovky	54
48	Vlastní obrázek na zamykací obrazovce	54
49	Prezentace na zamykací obrazovce	55
50	Obrázky z výběru Windows na zamykací obrazovce	55
51	Jak zobrazit na zamykací obrazovce další údaje	55
52	Aktivace šetříče obrazovky	56
53	Nastavení prezentace vlastních fotografií jako motiv šetříče obrazovky	57
54	Nastavení prostorového textu jako šetříče obrazovky	58
55	Zamčení šetříče obrazovky	58
3	Pracovní plocha a hlavní panel	59
56	Zobrazení pracovní plochy	59
57	Náhled pracovní plochy	59
58	Automatické uspořádání ikon pracovní plochy	59
59	Zarovnání ikon pracovní plochy	59
60	Automatické skrývání hlavního panelu	60
61	Zamknutí hlavního panelu	60
62	Připnutí aplikace na hlavní panel	60
63	Připnutí aplikace na hlavní panel z nabídky Start	60
64	Připnutí zástupce aplikace na hlavní panel	61
65	Přidání zástupce složky k tlačítku aplikace na hlavním panelu	61
66	Přidání dokumentu k tlačítku aplikace na hlavním panelu	61
67	Spuštění aplikace stiskem tlačítka současně s otevřením dokumentu	61

68	Připnutí dokumentu k tlačítku hlavního panelu	62
69	Odebrání připnutého tlačítka dokumentu	62
70	Odebrání dokumentu z nabídky tlačítka aplikace na hlavním panelu	62
71	Odepnutí tlačítka z hlavního panelu	63
72	Velikost tlačítek na hlavním panelu	63
73	Seskupování tlačítek na hlavním panelu	63
74	Hlavní panel na všech monitorech	64
75	Nastavení druhého hlavního panelu	64
76	Zobrazení panelu nástrojů Adresa na hlavním panelu	65
77	Zobrazení panelu nástrojů Plocha na hlavním panelu	65
78	Jak zavřít panel nástrojů	65
79	Přesun hlavního panelu pomocí myši	65
80	Přesun hlavního panelu	66
81	Změna šířky hlavního panelu	66
82	Přepínání mezi spuštěnými aplikacemi	66
83	Přepínání mezi spuštěnými aplikacemi	66
84	Přepínání mezi spuštěnými aplikacemi	67
85	Tlačítko Zobrazení úloh	67
86	Ikony pracovní plochy	67
87	Změna nastavení ikon oznamovací oblasti	68
88	Systémové ikony v oznamovací oblasti hlavního panelu	68
89	Vytvoření virtuální plochy	69
90	Přecházení mezi virtuálními plochami	70
91	Přesun oken mezi virtuálními plochami	70
92	Nastavení hlavního panelu virtuální plochy	70
93	Zavření virtuální plochy	71
94	Otevření oken pro nastavení změn pozadí pracovní plochy a vzhledu displeje	71
95	Pozadí pracovní plochy v plné barvě	71
96	Barvy motivu na pozadí pracovní plochy	72
97	Obrázek na pozadí pracovní plochy	72
98	Jak přizpůsobit obrázek na ploše velikosti displeje	72
99	Panoramatický obrázek na pozadí pracovní plochy	72
100	Obrázek na pozadí pracovní plochy z aplikace Průzkumník	73
101	Prezentace na pozadí pracovní plochy	73
102	Změna barvy nabídky Start a hlavního panelu	73
103	Průhledný hlavní panel	73
104	Jak otevřít okno pro volbu motivu	74
105	Výchozí motivy pracovní plochy	74

106	Jak získat další motivy	74
107	Panoramatické motivy přes dva monitory	75
108	Interval střídání obrázků motivu	76
109	Okamžitá změna obrázku motivu	76
110	Vlastní motiv pracovní plochy	76
111	Odstranění motivu	77
112	Nastavení zvuku – návrat k výchozímu stavu	77
113	Nastavení zvuku – změna zvukového schématu	77
114	Kontrola zvuku události programu	78
115	Změna zvuku události programu	78
116	Odebrání zvuku události programu	78
117	Uložení vlastního zvukového schématu	78
118	Přiřazení vlastního zvuku některé události	78
119	Odstranění zvukového schématu	79
120	Nastavení výchozího schématu ukazatele myši	79
121	Výběr schématu ukazatele myši	79
122	Přiřazení jiného tvaru ukazatele myši události	80
123	Uložení vlastního schématu ukazatele myši	80
124	Odstranění vlastního schématu ukazatele myši	81
125	Spuštění Správce úloh	81
126	Násilné ukončení aplikace	81
127	Sledování výkonu počítače	82
128	Datum a čas v oznamovací oblasti hlavního panelu	83
129	Nastavení hlasitosti reproduktorů z hlavního panelu	84
130	Změna klávesnice z hlavního panelu	84
131	Přepínání mezi klávesnicemi	84
132	Bezpečné odebrání hardwaru	85
133	Jak otevřít Centrum akcí	85
4	Okna	86
134	Otevření aplikačního okna	86
135	Zavření aplikačního okna	86
136	Minimalizace a obnovení okna	86
137	Maximalizace a obnovení okna	87
138	Přesun okna do jiné pozice myši	87
139	Změna velikosti okna myši	87
140	Aktivace systémové nabídky	87
141	Změna velikosti okna klávesnicí	88

142	Změna pozice okna klávesnicí	88
143	Jak najít okno, které není dostupné	88
144	Rychlá maximalizace okna	89
145	Rychlé obnovení maximalizovaného okna do původní velikosti	89
146	Uspořádání oken	89
147	Umístění okna do rohu obrazovky	89
148	Aktivace panelu nabídek	90
149	Zadání příkazu nabídky myši	90
150	Zadání příkazu nabídky klávesnicí	91
151	Otevření místní nabídky	91
152	Zadání příkazu z pásu karet	91
153	Ovládání pásu karet klávesnicí	92
154	Skrytí pásu karet	92
155	Procházení mezi kartami pásu karet	92
156	Zadávání příkazu prostřednictvím panelu nástrojů	93
157	Zadání příkazu pomocí panelu nástrojů Rychlý přístup	93
158	Panel nástrojů Rychlý přístup pod pásem karet	93
159	Doplnění příkazu na panel nástrojů Rychlý přístup	94
160	Jak zadat klávesovou zkratku	94
161	Jak zjistit klávesovou zkratku	94
162	Jak zjistit klávesovou zkratku v nápovědě	95
163	Zjišťujte informace o stavu dokumentu nebo okna na stavovém řádku	95
164	Uspořádání dokumentových oken	96
165	Změna měřítka zobrazení	96
166	Změna měřítka zobrazení na stavovém řádku	97
167	Změna měřítka zobrazení pomocí myši	97
168	Rolování obsahem okna myši	97
169	Rychlé rolování obsahem okna	97
170	Rolování obsahem okna klávesnicí	98
171	Rolování obsahem okna posuvníkem	98
172	Přechod mezi stránkami pomocí navigátoru	99
173	Pohyb v okně Nastavení pomocí klávesnice	99
174	Pohyb v dialogových oknech pomocí klávesnice	100
175	Výchozí tlačítko v dialogových oknech	101
176	Odvolání akce	101
177	Vrácení odvolané akce	101
178	Odvolání několika akcí současně	102

5	Windows 10 v dotykovém režimu	103
179	Odemčení zamykací obrazovky	103
180	Nahrazení myši v dotykovém režimu	103
181	Násobné spuštění aplikace v dotykovém režimu	103
182	Přepínání mezi spuštěnými aplikacemi dotykem	104
183	Přesun okna	104
184	Úprava velikosti okna	104
185	Změna měřítka zobrazení	104
186	Místní nabídka dotykem	104
187	Zobrazení skrytého hlavního panelu	104
188	Zobrazení dotykové klávesnice	105
189	Co dělat, když se nezobrazuje tlačítko dotykové klávesnice	105
190	Psaní na dotykové klávesnici	105
191	Využití režimu dokončování na dotykové klávesnici	105
192	Ukotvení dotykové klávesnice	106
193	Výběr jiné klávesnice	106
194	Změna vzhledu dotykové klávesnice	106
195	Pás karet v dotykovém režimu	107
196	Rolování obsahem okna	107
197	Jak pracovat s posuvníky v dotykovém režimu	107
198	Záměna pořadí sloupců v Průzkumníku dotykem	107
199	Výběr ikon v okně aplikace Průzkumník dotykem	107
200	Nesouvislý výběr ikon dotykem	107
201	Kopírování výběru mezi dvěma okny dotykem	108
202	Kopírování nebo přesun výběru mezi dvěma okny ještě jednou	108
203	Výběr textu dotykem	108
6	Aplikace systému Windows 10	109
	Windows Feedback	109
204	Jak otevřít okno Windows Feedback	109
205	Jak se orientovat v okně Windows Feedback	109
206	Hlasování	109
207	Vložení vlastního názoru	109
208	Filtrování názorů	110
	Store	110
209	Spuštění aplikace Store	110
210	Jak vybírat zboží	110
211	Jak nakupovat zdarma	111

212	Jak nakupovat za peníze	111
213	Jak vyzkoušet aplikaci ze Store	112
214	Sledujte slevy!	112
	Počasí	112
215	Jak získat předpověď počasí	112
216	Určení výchozí polohy	112
217	Automatické zjištění polohy	113
218	Určení teplotní stupnice v aplikaci Počasí	113
219	Předpověď počasí pro jiné místo na Zemi	113
220	Přidání místa mezi oblíbené položky	113
221	Zeptejte se aplikace Počasí, jak bylo	114
	Kalendář a Pošta	114
222	Přepínání mezi aplikacemi Pošta a Kalendář	115
223	Změna zobrazení kalendáře	115
224	Návrat k dnešnímu datu	115
225	Procházení kalendářem podle měsíců	115
226	Nastavení kalendáře	116
227	Kterým dnem začíná týden	116
228	Určení pracovních dnů	116
229	Určení pracovní doby	116
230	Zapnutí zobrazení čísel týdnů	116
231	Přidání svátků	116
232	Vytvoření události	117
233	Jak změnit podmínky události	117
234	Připomenutí události	118
235	Opakování události	118
236	Odstranění události	118
237	Vyberte účet pro práci s poštou	118
238	Přepínání mezi složkami pošty	119
239	Příjem zprávy elektronické pošty	119
240	Vytvoření zprávy elektronické pošty	120
241	Přidání přílohy ke zprávě elektronické pošty	120
242	Hromadný příjem a odeslání zpráv	120
243	Odpověď na přijatou zprávu	121
244	Přeposlání zprávy elektronické pošty	121
245	Otevření přílohy zprávy elektronické pošty	121
246	Uložení přílohy zprávy doručené pošty	121

	Aplikace Mapy	122
247	Spuštění aplikace Mapy	122
248	Návrat do vlastní polohy v aplikaci Mapy	122
249	Určení výchozí polohy	123
250	Zobrazení a skrytí panelu Mapy	123
251	Změna zobrazení mapy	123
252	Orientace mapy	124
253	Perspektivní pohled na mapu	124
254	Vyhledání jiného místa na mapě	124
255	Města v prostorovém zobrazení v aplikaci Mapy	125
256	Jak otevřít panel Nastavení	125
257	Změna navigačních pokynů v aplikaci Mapy	126
258	Navigace z jednoho místa do druhého	126
259	Vyberte dopravní prostředek pro navigaci na mapě	126
260	Stažení map do počítače	127
	Čtečka	127
261	Spuštění aplikace Čtečka	127
262	Otevření dokumentu (knihy) v aplikaci Čtečka	127
263	Přechod na jinou záložku v aplikaci Čtečka	128
264	Odstranění dokumentu ze záložek	128
265	Změna měřítka zobrazení v aplikaci Čtečka	129
266	Rolování textem v aplikaci Čtečka	129
267	Přechod na následující stránku v aplikaci Čtečka	129
268	Přechod na jinou stránku v aplikaci Čtečka	129
269	Otočení dokumentu v aplikaci Čtečka	129
270	Zvýraznění vybrané části textu v aplikaci Čtečka	130
271	Přidání poznámky do textu v aplikaci Čtečka	130
272	Jak vytvořit dokument ve formátu PDF	130
	Budíky a hodiny	131
273	Jak spustit aplikaci Budíky a hodiny	131
274	Nastavení budíku	132
275	Jak nastavit v aplikaci Budíky a hodiny časový údaj	132
276	Odpočítávání času	133
277	Změna režimu zobrazení časovače	134
278	Sledování času ve světě	134
279	Přidání nového místa pro sledování času	134
280	Odstranění místa z režimu sledování času	135
281	Porovnání světového času	135

282	Jak spustit stopky	135
283	Zachytávání mezeriček při použití stopek	135
	8 Zip	136
284	Spuštění aplikace 8 Zip	136
285	Jak nechat promluvit panel nástrojů	136
286	Otevření archivu	136
287	Prohlížení souboru v otevřeném archivu	137
288	Nahlížení do nedávno použitých archivů	137
289	Výběr souborů z archivu	137
290	Výběr všech souborů v archivu	138
291	Odstranění položky z archivu	138
292	Extrahování souborů z archivu	138
293	Vytvoření nového archivu	138
294	Přidání souboru do archivu	139
295	Změna vzhledu okna aplikace 8 Zip	139
296	Vyčištění seznamu archivů	139
7	Aplikace dodávané jako příslušenství Windows	140
	Jak pracovat s textem	140
297	Zásady pro psaní textu	140
298	Přesun textového kurzoru myší	140
299	Přesun textového kurzoru klávesnicí	141
300	Psaní speciálních znaků	141
301	Vymazání znaku	141
302	Vymazání celého slova	141
303	Označení textu jako výběr	142
304	Označení jednoho slova jako výběr	142
305	Označení odstavce jako výběr	142
306	Označení celého dokumentu jako výběr	142
307	Zrušení výběru	142
308	Vymazání označeného textu	143
309	Výběr sady písma	143
310	Nastavení velikosti písma	143
311	Řez písma	143
312	Podtržené písmo	143
313	Formátování indexů	143
314	Dialogové okno pro nastavení formátu písma	144
315	Kopírování vybraného textu pomocí schránky	144

316	Přesun vybraného textu pomocí schránky	145
317	Kopírování a přesun klávesovými zkratkami	145
318	Alternativní klávesové zkratky pro práci se schránkou	145
319	Zahájení tisku	145
320	Kontrola vzhledu dokumentu v náhledu	145
321	Nastavení parametrů tisku	146
322	Jak psát čínské znaky	146
	Poznámkový blok	147
323	Spuštění aplikace Poznámkový blok	147
324	Jak zalamovat text do okna	147
325	Formát písma	147
326	Vložení času a data	148
327	Úprava vzhledu stránky	148
328	Záhlaví a zápatí	148
329	Kódy, které lze použít v záhlaví a zápatí	149
330	Jak v Poznámkovém bloku vytvořit webovou stránku	149
331	Jak rychle otevřít HTML soubor v Poznámkovém bloku	149
	WordPad	149
332	Spuštění aplikace WordPad	149
333	Otevření nového dokumentu	150
334	Otevření dokumentu vytvořeného programem Word	150
335	Zalamování textu	150
336	Zobrazení pravítka	150
337	Změna formátu stránky	151
338	Změna velikosti okrajů stránky	151
339	Změna měrných jednotek pravítka	151
340	Zvýraznění textu	151
341	Jak odebrat zvýraznění	151
342	Přeškrtnutí textu	152
343	Změna barvy písma	152
344	Návrat k výchozí barvě písma	152
345	Rozšíření výběru barev písma	152
346	Výběr odstavců pro nastavení formátu	152
347	Nastavení odsazení odstavce	152
348	Nastavení odsazení prvního řádku odsazení	153
349	Rychlé odsazení	153
350	Zarovnání odstavců	153
351	Nastavení zarovnání odstavce klávesovými zkratkami	153

352	Nastavení vzdálenosti řádků odstavce	153
353	Přidání mezery pod odstavec	154
354	Nastavení formátu odstavce dialogovým oknem	154
355	Odrážky	154
356	Číslování odstavců	154
357	Jak odebrat číslování či odrážky	155
358	Umístění tabulační zarážky	155
359	Změna pozice tabulační zarážky	156
360	Odstranění tabulační zarážky	156
361	Otevření dialogového okna pro nastavení tabulačních zarážek	156
362	Odstranění všech tabulačních zarážek	156
363	Nastavení tabulačních zarážek dialogovým oknem	157
364	Vložení obrázku do dokumentu WordPadu	157
365	Vložení obrázku pomocí myši	157
366	Vložení obrázku pomocí schránky	157
367	Úprava obrázku	158
368	Změna velikosti obrázku dialogovým oknem	158
369	Odstranění obrázku	158
370	Nahrazení obrázku jiným	159
371	Vložení obrázku z internetu do dokumentu WordPadu	159
372	Vložení kresby z programu Malování	159
373	Úprava kresby z programu Malování	159
	Malování	159
374	Spuštění aplikace Malování	160
375	Nastavení velikosti kreslicí plochy	160
376	Výběr barev nástrojů	160
377	Definování dalších barev	161
378	Jak zvolit přesně stejný odstín barvy v jiném okně nebo aplikaci	161
379	Použití základních kreslicích nástrojů	162
380	Nastavení velikosti nástroje	162
381	Pomůcky pro usnadnění kreslení	162
382	Kreslení tvarů	162
383	Jak nakreslit tvar s plnou výplní	162
384	Jak nakreslit tvar s výplní jinou barvou	163
385	Jak nakreslit čtverec nebo přesný kruh	163
386	Změna velikosti obrázku	163
387	Změna měřítka zobrazení – lupa	163
388	Výběr části obrázku	164

389	Volný výběr	164
390	Jak vybrat celý obrázek	164
391	Přesun vybrané části obrázku	164
392	Kopírování vybrané části obrázku	165
393	Kopírování vybrané části obrázku do okna jiné aplikace	165
394	Vymazání vybrané oblasti	165
395	Gumování	165
396	Barevná guma	166
397	Jak vyplnit plochu barvou	166
398	Jak použít barvu, která v obrázku už existuje – kapátko	166
399	Vložení jiného obrázku	167
400	Použití obrázku jako pozadí pracovní plochy	167
401	Násobné použití obrázku jako pozadí pracovní plochy	167
402	Skenování obrázku	168
403	Jak zobrazit vlastnosti obrázku	168
404	Snímky obrazovky	168
	Výstřižky	168
405	Jak spustit aplikaci Výstřižky	169
406	Sejmutí celé obrazovky	169
407	Obdélníkový výstřižek	169
408	Výstřižek okna	169
409	Výstřižek volného tvaru	170
410	Využití paměti tlačítka Nový	171
411	Zrušení výstřižku	171
412	Zpoždění výstřižku	171
413	Uložení výstřižku	171
414	Odeslání výstřižku ve zprávě elektronické pošty	171
415	Odeslání výstřižku jako přílohy zprávy elektronické pošty	172
416	Kopírování výstřižků do schránky	172
417	Poznámky ve výstřižku	172
	Rychlé poznámky	173
418	Spuštění aplikace Rychlé poznámky	173
419	Vložení textu do lístečku s poznámkou	174
420	Vytvoření nové poznámky	174
421	Změna barvy lístečku	174
422	Změna formátu písma poznámky	174
423	Využití lístečku poznámky jako operativní paměť	174
424	Zrušení poznámky	175

	Panel pro matematický zápis	175
425	Spuštění aplikace Panel pro matematický zápis	175
426	Zobrazení postranního panelu	176
427	Zobrazení mřížky	176
428	Odstranění nepovedeného znaku ihned po napsání	176
429	Vymazání části matematického výrazu	177
430	Vymazání celé pracovní plochy	177
431	Vložení výrazu, který jste již vytvořili	177
432	Oprava znaku	177
433	Vložení výrazu do textového editoru	177
434	Jak vložit hotový matematický výraz do okna aplikace WordPad	178
435	Odstranění výrazu po vložení do textového editoru	178
	Mapa znaků	178
436	Spuštění aplikace Mapa znaků	178
437	Výběr znakové sady v okně Mapa znaků	179
438	Výběr znaků pro kopírování	179
439	Kopírování vybraných znaků do jiné aplikace	179
440	Jak zapsat znak pomocí klávesové zkratky	179
	Kalkulačka	180
441	Spuštění aplikace Kalkulačka	180
442	Změna vzhledu kalkulačky	180
443	Zadávaní jednoduchých výpočtů	180
444	Smazání chybně zadaného znaku	181
445	Zobrazení historie výpočtu	181
446	Vymazání kalkulačky	181
447	Kopírování výsledku výpočtu do jiné aplikace	181
448	Kopírování čísla do výpočtu kalkulačky	181
449	Vědecké výpočty	182
450	Využití paměti kalkulačky	182
451	Zobrazení výsledku výpočtu v semilogaritmickém tvaru	182
452	Výpočty v hexadecimální soustavě	182
453	Převod jednotek	183
	Záznam postupu	183
454	Spuštění aplikace Záznam postupu	183
455	Zahájení záznamu	183
456	Přerušování záznamu	184
457	Ukončení záznamu postupu	184
458	Kontrola záznamu postupu	184

459	Zvětšení snímku obrazovky v okně Záznam postupu	184
460	Zahájení nového záznamu postupu	185
461	Uložení záznamu postupu	185
462	Jak prohlížet záznam postupu, který vám zaslal někdo jiný	185
8	Multimediální aplikace	187
463	Procházení složkami v oknech aplikací	187
	Hudba Groove	187
464	Spuštění aplikace Hudba Groove	188
465	Jak určit další místo pro vyhledávání hudby	188
466	Změna pozadí okna aplikace Hudba Groove	188
467	Řazení skladeb v okně Hudba Groove	188
468	Výběr podle alba	188
469	Výběr interpreta	189
470	Přehrávání skladby	189
471	Přerušování přehrávání	189
472	Regulace hlasitosti	189
473	Opakování skladby	190
474	Náhodné přehrávání skladeb	190
475	Hledání skladby nebo interpreta	190
476	Vytvoření playlistu – seznamu skladeb	190
477	Jak odebrat skladbu ze seznamu	191
478	Jak odstranit seznam skladeb	191
479	Změna popisu skladby	191
	Fotky	192
480	Spuštění aplikace Fotky	192
481	Připojení fotoaparátu k počítači	192
482	Spuštění importu	193
483	Výběr fotografií pro stahování	193
484	Výběr místa pro importované fotografie	193
485	Změna způsobu zobrazení fotografií	194
486	Výběr zdrojových složek	195
487	Otevření zdrojového okna	195
488	Odebrání složky ze seznamu zdrojů	195
489	Automatické vylepšení fotek	196
490	Prohlížení fotek	196
491	Jak ukončit prohlížení fotek	196
492	Prezentace fotek	197

493	Otočení obrázku	197
494	Jak prohlížet fotografie	198
495	Změna měřítka zobrazení	198
496	Zobrazení obrázku ve skutečné velikosti	198
497	Jak nastavit aktuální snímek jako zamykací obrazovku	198
498	Použití aktuální fotografie na pozadí Windows	198
499	Použití obrázku v dlaždici Fotky	198
500	Úprava fotografií	199
501	Odvolání úprav	199
502	Použití nástrojů úpravy	199
503	Porovnání úprav s originálem	200
504	Uložení kopie upraveného obrázku	200
505	Oříznutí obrázku	200
506	Změna poměru stran při oříznutí	201
	Fotoaparát	201
507	Spuštění aplikace fotoaparát	201
508	Pořízení obrázku	202
509	Záznam videa	202
510	Časovač fotoaparátu	202
	Filmy a TV pořady	203
511	Spuštění aplikace Filmy a TV pořady	203
512	Sestavení kolekce	203
513	Změna barevného režimu okna	204
514	Přehrávání videa	204
515	Odstranění videa	204
516	Záznam videa z obrazovky	204
	Windows DVD přehrávač	205
517	Jak spustit Windows DVD přehrávač	205
518	Přehrávání disku	205
519	Jak přejít rychle na jiné místo v přehrávaném filmu	205
520	Jak otevřít nabídku disku	206
521	Jak zapnout titulky	206
	Hlasový záznam	206
522	Jak spustit aplikaci Hlasový záznam	206
523	Nastavení mikrofonu	207
524	Jak spustit nahrávání	207
525	Jak pozastavit nahrávání	207
526	Jak přidat značku do nahrávky	208

527	Přehrávání nahrávky	208
528	Přehrávání záznamu od určitého bodu	208
529	Přechod na značku	208
530	530 Střih záznamu	208
531	Přejmenování záznamu	209
532	Odstranění záznamu	209
533	Otevření složky se záznamy	209
	Windows Media Player	209
534	Jak spustit Windows Media Player	209
535	Spuštění přehrávání skladby prostřednictvím ikony	209
536	Nastavení Windows Media Player jako výchozí aplikaci pro přehrávání	210
537	Přepínání zobrazení Windows Media Player	210
538	Nastavení hlasitosti přehrávání	210
539	Zobrazení seznamu skladeb v zobrazení Přehrávání	211
540	Náhodné pořadí přehrávaných skladeb	211
541	Přehrávání hudebního CD	211
542	Stažení hudby z hudebního CD – nastavení formátu souborů	211
543	Stažení hudby z hudebního CD – umístění stažených souborů	212
544	Stažení hudby z hudebního CD	212
545	Nastavení vizualizací	213
546	Stažení dalších vizualizací	213
547	Vytvoření seznamu skladeb	213
548	Uložení seznamu skladeb	214
549	Příprava seznamu k vypálení CD	214
550	Změna pořadí skladeb na vypalovaném CD	214
551	Vypálení hudebního disku	214
9	Správa souborů a složek	215
	Okno aplikace Průzkumník	215
552	Jak spouštět aplikaci Průzkumník	215
553	Jak spouštět aplikaci Průzkumník vždy do složky Tento počítač	215
554	Násobné spuštění aplikace Průzkumník	215
555	Zobrazení a skrytí podoken Průzkumníku	216
556	Změna velikosti podokna	216
557	Jak procházet složkami v Navigačním podokně	217
558	Otevření složky z navigačního podokna	217
559	Procházení složkami na ploše okna	218
560	Návrat k předchozí složce	218

561	Návrat do nadřazené složky	219
562	Procházení mezi složkami v řádku Adresa	219
563	Procházení dříve navštívených složek	219
564	Jak rozbalit větev do otevřené složky	220
565	Jak zobrazit knihovny	220
566	Jak zjistit skutečné umístění souboru	220
	Operace se složkami a soubory	221
567	Jak vytvořit novou složku	221
568	Přejmenování složky	221
569	Vytvoření nového dokumentu	222
570	Přejmenování souboru	222
571	Nepovolené znaky v názvu souboru či složky	222
572	Délka názvu položky	223
573	Kolize názvů při přejmenování	223
574	Zobrazení přípon souboru	224
575	Jak otevřít okno Uložit jako	224
576	Zobrazení stromu složek v dialogovém okně Uložit jako	225
577	Změna rozměrů dialogového okna Uložit jako	225
578	Co nastavit v okně Uložit jako	225
579	Výběr typu souboru při jeho uložení	226
580	Kolize názvů souborů při uložení dokumentu	226
581	Jak otevřít dialogové okno Otevřít	227
582	Jak otevřít dokument prostřednictvím dialogového okna Otevřít	227
583	Kolize při otevření dokumentu	228
584	Vytvoření složky při uložení dokumentu do souboru	228
585	Zobrazení navigačního podokna v okně Otevřít nebo Uložit jako	229
586	Zobrazení náhledu dokumentu v dialogovém okně Otevřít	229
587	Zobrazení podokna podrobností v dialogovém okně Otevřít	230
588	Otevření dokumentu přetažením ikony	230
589	Otevření dokumentu přetažením na ikonu zástupce	230
590	Otevření dokumentu z nabídky Start	230
591	Spuštění aplikace prostřednictvím ikony dokumentu	231
592	Výběr aplikace vhodné k otevření dokumentu	231
593	Výběr jiné aplikace pro otevření dokumentu	231
594	Výběr výchozí aplikace pro otvírání daného typu dokumentu	232
595	595 Otevření složky, v níž je soubor skutečně umístěn	232
596	Otevření nového dokumentu na základě existujícího dokumentu	232
597	Jak vytvořit souvislý výběr položek myší	232

598	Jak vytvořit souvislý výběr položek myši a klávesnicí	233
599	Jak vytvořit souvislý výběr položek klávesnicí	233
600	Jak vytvořit nesouvislý výběr položek	233
601	Jak vytvořit výběr pomocí zaškrtnutých políček	233
602	Jak vybrat všechny položky ve složce	234
603	Invertování výběru	234
604	Zrušení výběru	234
605	Zobrazení a skrytí stavového řádku	234
606	Jak zjistit velikost všech vybraných položek	235
607	Jak odstranit položku	235
608	Jak trvale odstranit položku	236
609	Jak se zbavit varování při odstranění položky	236
610	610 Proč nejde soubor odstranit?	236
611	611 Jak otevřít koš	236
612	612 Jak vrátit odstraněnou položku na původní místo	237
613	Definitivní odstranění souboru z koše	237
614	Jak vysypat koš	237
615	Zvětšení kapacity koše	237
616	Vypnutí koše	238
617	Jak vytvořit ve stejné složce kopii souboru	238
618	Příprava prostředí pro kopírování nebo přesun dat	239
619	Kopírování položky mezi dvěma okny	240
620	Kopírování vybraných položek pomocí pravého tlačítka myši	241
621	Přesun vybraných položek Kopírování pomocí pravého tlačítka myši	241
622	Jak využívat schránku Windows	241
623	Jak zjistit obsah schránky	242
624	Kopírování vybraných položek pomocí schránky	242
625	Přesun vybraných položek pomocí schránky	243
626	Kopírování přesunem ikony na ikonu složky do Navigačního podokna	243
627	Přesun vybraných dat pomocí myši do navigačního panelu	244
628	Kolize názvů při kopírování nebo přesunu	244
629	Rozhodnutí o zachování souboru při kolizi názvů	245
630	Pozastavení kopírování nebo přesunu	246
631	Zrušení kopírování nebo přesunu	246
632	Kopírování do naposledy otevřených složek	246
633	Kopírování a přesun do složky, která není v seznamu	247
634	Kopírování cesty k souboru do jiné aplikace	247
635	Kopírování cesty k souboru, jiný postup	248

636	Klíčová slova	248
637	Skrytí položek	249
638	Zobrazení skrytých položek	249
639	Otevření skrytého souboru	249
640	Ochrana souboru před nežádoucími změnami	249
641	Jak vytvořit zástupce pomocí myši	250
642	Vytvoření zástupce z místní nabídky	250
643	Spouštění zástupce klávesovou zkratkou	251
644	Změna ikony zástupce	251
	Zobrazení souborů a složek v okně aplikace Průzkumník	252
645	Zobrazení náhledu souboru v ikoně složky	252
646	Změna ikony složky	252
647	Zobrazení cesty k souboru v záhlaví okna aplikace Průzkumník	253
648	Jak získat rychle Informace o souboru	253
649	Skutečná velikost souboru	253
650	Kolik místa zabírá soubor na disku?	253
651	Nastavení vlastností složky	254
652	Výchozí nastavení složek	254
653	Nastavení způsobu procházení složkami	254
654	Nastavení funkce myši pro operace s ikonami	254
655	Jak zamezit zobrazení naposledy použitých souborů a složek ve složce Rychlý přístup	255
656	Odstranění všech souborů a složek ze složky Rychlý přístup	255
657	Změna zobrazení položek v okně aplikace Průzkumník	255
658	Změna rozložení položek v okně Průzkumník pomocí klávesnice	256
659	Rychlá změna rozložení položek v okně Průzkumníku	256
660	Jak zobrazit v miniaturách náhled souboru	257
661	Změna řazení položek v okně Průzkumníku	257
662	Změna řazení položek v zobrazení Podrobnosti	258
663	Jak zvolit charakteristiky souborů pro zobrazení v okně Průzkumníku	258
664	Změna pořadí zobrazovaných charakteristik	259
665	Šířka sloupců v zobrazení Podrobnosti	259
666	Blesková úprava šířky sloupců v zobrazení Podrobnosti	260
667	Třídění seznamu souborů	260
668	Filtrování seznamu souborů	261
669	Filtrování seznamu souborů podle data	262
670	Jak zrušit filtrování seznamu	262
671	Jak rychle zpřístupnit dokumenty, s nimiž jste pracovali naposledy	262

672	Připnutí položky k Rychlému přístupu	263
673	Odepnutí položky od Rychlého přístupu	263
	Hledání souborů a složek	263
674	Univerzální postupy při hledání čehokoli	263
675	Hledání souborů a složek v aplikaci Průzkumník	263
676	Otevření složky s nalezeným souborem	264
677	Přerušení hledání	264
678	Jak hledat soubory stejného typu	264
679	Jak hledat soubory se shodnou příponou	264
680	Hledání podle data změny	264
681	Hledání podle velikosti	265
682	Kombinace podmínek hledání	265
683	Hledání podle obsahu souboru	265
684	Jak zapnout trvalé hledání podle obsahu souborů	266
	Další možnosti práce se soubory	266
685	Jak vytvořit virtuální disk	266
686	Jak spustit aplikaci při startu počítače	267
687	Jak zakázat spouštění aplikace při startu systému	267
688	Přehrávání multimediálních souborů na televizoru	267
689	Otočení fotografie	268
690	Prezentace fotografií	268
691	Prezentace fotografií jako pozadí plochy	268
692	Vypálení souborů na disk	269
693	Jak zjistit velikost všech vybraných složek	269
694	Tisk souboru z okna aplikace Průzkumník	269
	Služba OneDrive	270
695	Jak vytvořit systém složek v internetovém úložišti	270
696	Jak uložit dokument do internetového úložiště	271
697	Jak získat informace o nesynchronizovaných položkách	272
698	Výběr souborů a složek k synchronizaci	272
699	Jak otevřít složku OneDrive na webu	273
700	Změna zobrazení složek na webu OneDrive	274
701	Jak zálohovat soubor na úložišti OneDrive	274
702	Co dělat, když se soubor na OneDrive nenahrál?	275
703	Prohlížení obsahu souboru uloženého na OneDrive	275
704	Jak vybírat položky v okně OneDrive	275
705	Obnovení souboru ze zálohy OneDrive	275

706	Jak zjistit, že jsou všechny soubory aktualizovány	276
707	Nastavení OneDrive	276
708	Jak zjistit velikost svého internetového úložiště	276
709	Automatické zapnutí služby OneDrive při zapnutí počítače	276
710	Jak zvětšit své internetové úložiště	276
711	Zrušení synchronizace souborů	276
712	Uložení snímků obrazovky na internetové úložiště	276
713	Proč nejde snímek obrazovky uložit do cloudu?	277
714	Kde hledat snímky obrazovky?	277
715	Ve které složce jsou umístěny snímky obrazovky?	277
716	Jak zapnout nebo vypnout ukládání snímků obrazovky na OneDrive	277
717	Automatické stahování fotografií a videa na OneDrive	277
10	Nastavení systému	278
718	Jak procházet oknem Nastavení	278
719	Prohledávání okna Nastavení	279
720	Okno Ovládací panely	279
	System	280
721	Informace o počítači	280
722	Přejmenování počítače	281
723	Prizpůsobení displeje – změna velikosti textu	281
724	Změna formátu písma v oknech	282
725	Rozšíření zobrazení na dva monitory	282
726	Prizpůsobení displeje – záměna dvou monitorů	283
727	Určení hlavního monitoru	283
728	Identifikace monitorů	283
729	Co dělat, když jeden monitor zkolabuje	283
730	Co dělat, když jeden monitor zkolabuje a není dostupné okno Nastavení	283
731	Co dělat, když není na jednom z monitorů dostupné záhlaví okna	284
732	Co dělat, když vůbec není dostupné záhlaví dialogového okna	284
733	Jak zobrazit totéž na obou monitorech	284
734	Změna orientace obrazu na monitoru	284
735	Rozlišení displeje	285
736	Jak odinstalovat aplikaci	285
737	Využití disků – úložiště	285
738	Pohasnutí obrazovky při rozpoznání nečinnosti	286
739	Automatické uvedení počítače do spánku	286

	Čas a jazyk	287
740	Automatické nastavení času	287
741	Změna data a času	287
742	Automatické nastavení přechodu na letní čas	287
743	Nastavení časového pásma	287
744	Změna formátu data a času	288
745	Změna formátu data a času – vlastní formát	288
746	Jak zabránit nežádoucí změně století v kalendářním údaji	288
747	Přidání hodin pro další časová pásma	289
748	Změna umístění	289
749	Jak přidat jazyk	289
	Nástroje pro správu	290
750	Otevření okna Nástroje pro správu	290
751	Sledování prostředků	291
752	Vyčištění disku	291
753	Jak zjistit, který disk potřebuje vyčistit	292
754	Automatická optimalizace jednotek	293
755	Ruční optimalizace jednotky	293
756	Kontrola chyb jednotky	294
757	Jak otevřít okno Správa počítače	294
758	Změnit písmeno jednotky	294
	Správa zařízení	294
759	Otevření okna Správce zařízení	295
760	Zobrazení vlastností zařízení	295
761	Povolení a zákaz zařízení	296
762	Aktualizace ovladače	296
763	Odinstalování ovladače	296
764	Otevření okna pro nastavení tisku	296
765	Určení výchozí tiskárny	297
766	Zobrazení tiskových úloh	297
767	Tisk otevřeného dokumentu	297
768	Předvolby tisku	298
769	Záměna tlačítek myši	298
770	Nastavení kolečka myši	298
771	Kolečko myši v neaktivních oknech	299
772	Rychlost poklepání myši	299
773	Zapnutí funkce ClickLock myši	299

774	Jak zvýšit nebo snížit rychlost ukazatele myši	299
775	Automatický přesun ukazatele myši na výchozí tlačítko	300
776	Stopa za ukazatelem myši	300
777	Jak najít na obrazovce ukazatel myši	300
778	Nastavení automatického přehrávání	300
779	Nastavení hlasitosti pomocí směšovače	301
780	Úplné vypnutí zvuku ze zařízení	301
	Sít' a internet	301
781	Kde hledat nastavení sítě	302
782	Zapnutí zjišťování sítě	302
783	Připojení k síti	302
784	Jak vytvořit domácí skupinu	302
785	Připojení k domácí skupině	303
786	Změna připojení k domácí síti	303
787	Jak zjistit heslo domácí skupiny	303
788	Změna nastavení domácí skupiny	303
789	Nastavení připojení k síti pro hosta	304
790	Jak nastavit sdílení položek	304
791	Upřesnění oprávnění sdílené položky	304
792	Jak zjistit vlastní IP adresu	305
793	Existuje síťové připojení s dalším počítačem?	305
794	Jak získat přehled o využití sítě	305
795	Jak zjistit, jaký objem dat využívají v síti aplikace	305
	Účty	305
796	Správa vlastního účtu	306
797	Spravovat přihlašovací e-mail nebo telefonní číslo	306
798	Co dělat, když se nemůžete přihlásit ke svému účtu	306
799	Změna obrázku k vlastnímu účtu	307
800	Sejmutí vlastního portréту webkamerou	307
801	Změna hesla účtu	308
802	Přihlašování pomocí PIN kódu	308
803	Obrázkové heslo	308
804	Volba způsobu přihlášení k systému	309
805	Vytvoření účtu člena rodiny	309
806	Kontrola dítěte	309
807	Blokování nevhodných webů	309
808	Nastavení synchronizace s jiným zařízením	310

	Usnadnění přístupu	310
809	Usnadnění přístupu z přihlašovací obrazovky	310
810	Schémata motivů s vysokým kontrastem	310
811	Nastavení vysokého kontrastu	311
812	Jak se zbavit zobrazení vysokého kontrastu	311
813	Zapnutí lupy	311
814	Kde hledat panel Lupa	312
815	Změna měřítka zobrazení Lupy	312
816	Změna okna Lupy	312
817	Nastavení Lupy	313
818	Jak spustit předčítání	313
819	Automatické spuštění předčítání	313
820	Úprava hlasu předčítání	313
821	Klávesnice na obrazovce	313
822	Zapnutí numerické klávesnice na klávesnici na obrazovce	314
823	Zapnutí funkčních kláves na klávesnici na obrazovce	314
824	Zapnutí funkce Klávesnice jedním prstem	314
825	Rychlé zapnutí funkce Klávesnice jedním prstem	315
826	Zamknutí přepínače při psaní na Klávesnici jedním prstem	315
827	Ozvучení speciálních kláves	315
828	Jak zabránit nechtěné reakci při delším podržení klávesy	315
829	Rychlé zapnutí funkce Upozornění zvukem na stisk klávesy	316
830	Filtrování kláves	316
831	Velikost ukazatele myši	316
832	Myš klávesnicí	316
833	Rychlý pohyb myši klávesnicí	316
834	Vypnutí pozadí Windows	316
835	Vypnutí přebytečných animací	317
836	Tloušťka kurzoru	317
837	Vizuální upozornění na zvuky	317
	Soukromí	317
838	Přečtěte si Prohlášení o zásadách ochrany osobních údajů	317
839	Sledování polohy	318
840	Zvolte aplikace, které mohou získat přístup	318
	Písmo	318
841	Jaké typy písma jsou v systému nainstalovány	319
842	Umí nainstalované písmo česky?	319
843	Jak získat informace o použití písma ve Windows 10	319

844	Kde získat další fonty	319
845	Instalace nového písma	320
846	Jak odstranit písmo	320
	Aktualizace a zabezpečení	320
847	Přehled o aktualizaci systému	320
848	Naplánování aktualizací	320
849	Aktualizace ostatních aplikací Microsoftu	321
850	Jak zobrazit historii aktualizací	321
851	Jak odinstalovat aktualizace	321
852	Obnovení systému	321
853	Ochrana počítače – aplikace Windows Defender	322
854	Okno aplikace Windows Defender	322
855	Změna nastavení Brány Firewall	323
856	Zálohování dat pomocí Historie souborů	324
857	Zapnutí zálohování	324
858	Zapnutí Historie souborů	325
859	Výběr složek pro zálohování	325
860	Nastavení režimu zálohování	325
861	Odebrání složky ze zálohování	326
11	Prohlížeč internetu Microsoft Edge	327
862	Spouštění aplikace Microsoft Edge	327
863	Spuštění aplikace Microsoft Edge hledáním	327
	Surfování na internetu	327
864	První hledání	327
865	Využití automatického dokončování	328
866	Zkuste štěstí	328
867	Klávesnice okna Microsoft Edge	328
868	Kde hledat nastavení aplikace Microsoft Edge	328
869	Změna výchozího vyhledávače	328
870	Výchozí stránka a tlačítko Domů	329
871	Využití hypertextových odkazů	329
872	Otevření stránky v novém okně	329
873	Otevření stránky v nové záložce	329
874	Procházení mezi stránkami	330
875	Zastavení načítání stránky	330
876	Obnovení stránky	330

	Další možnosti Microsoft Edge	330
877	Nová záložka	330
878	Procházení mezi záložkami	331
879	Procházení mezi velkým počtem záložek	331
880	Aktualizace všech záložek	331
881	Zavření záložky	331
882	Zavření všech nově otevřených záložek	331
883	Zavření všech záložek kromě jediné	331
884	Jak znovu otevřít zavřenou záložku	331
885	Kopie záložky	332
886	Pořadí záložek	332
887	Přesun záložky mimo okno aplikace	332
888	Přesun záložky mezi dvěma okny aplikace Microsoft Edge	332
889	Spojení dvou oken aplikace Microsoft Edge	333
890	Zdrojový kód stránky	333
891	Zobrazení stránky pro čtení	333
892	Změna charakteru textu v režimu čtení	333
893	Rolování stránky	333
894	Rychlý pohyb po webové stránce	334
895	Měřítka zobrazení stránky	334
896	Označení výběru na stránce	334
897	Kopírování obsahu stránky pomocí schránky Windows	335
898	Uložení obrázku z webové stránky	335
899	Jak uložit obrázek, který nelze uložit	335
900	Jak uložit obrázek, který nelze uložit – jiný postup	336
901	Prohledávání stránky	336
902	Tisk webové stránky	337
903	Stahování souborů	338
904	Zobrazení stažených souborů	338
905	Jak přidat stránku mezi Oblíbené položky	338
906	Jak vytvořit novou složku pro oblíbené položky	339
907	Otevření stránky podle oblíbených položek	339
908	Vyřazení položky z oblíbených	339
909	Změna složky u oblíbené položky	339
910	Import oblíbených položek	340
911	Otevření stránky podle Historie	340
912	Trvalé otevření panelu Centrum	340
913	Režim Webové poznámky	340

914	Vytvoření webové poznámky	341
915	Uložení webové poznámky	341
916	Panel K přečtení	341
917	Odeslání webové poznámky do aplikace K přečtení	342
918	Aplikace K přečtení	343
12	Notebook a tablet	345
	Napájení notebooku	345
919	Kontrola nabití akumulátoru	345
920	Automatické zhasínání obrazovky	345
921	Nastavení přechodu notebooku do režimu spánku	345
922	Volba schématu napájení	345
923	Co dělat, když nechcete šetřit energií	346
924	Nastavení jasu obrazovky	346
925	Jak změnit nastavení schématu napájení	346
926	Jak změnit pokročilé nastavení schématu napájení	347
927	Resetování pokročilého nastavení napájení	347
928	Obnovení výchozího nastavení schématu napájení	348
929	Vytvoření vlastního schématu napájení	348
930	Nastavení tlačítek napájení	348
931	Nastavení pro tlačítko režimu spánku	349
932	Nastavení pro zavření víka	349
933	Aktivace ochrany heslem při obnovení činnosti	349
934	Ochrana heslem při obnovení normální činnosti	349
935	Zapnutí rychlého spuštění	350
936	Režim spánku v nabídce Start	350
937	Hibernace v nabídce Start	350
938	Centrum nastavení mobilních zařízení	350
939	Nastavení jasu z panelu Centrum akcí	351
940	Spořič baterie	351
941	Detailní nastavení spořiče baterie	352
942	Jak povolit běh některým aplikacím na pozadí při zapnutém spořiči baterie	352
943	Jak dlouho ještě vydrží baterie?	352
944	Jak získat přehled o využití baterie	352
945	Zapnutí sítě Wi-Fi	352
946	Připojení k síti Wi-Fi	352
947	Automatické připojení k síti Wi-Fi	353
948	Odpojení od sítě	353

949	Kontrola připojení k síti Wi-Fi	353
950	Připojení k síti Wi-Fi z hlavního panelu	353
951	Režim v letadle	353
952	Ukončení režimu v letadle	354
953	Rychlé odpojení notebooku od sítě	354
	Nastavení a využití touchpadu	354
954	Nastavení tlačítek touchpadu	354
955	Otevření ovládacího panelu touchpadu	354
956	Jak porozumět pokynům při nastavení touchpadu	355
957	Obnovení výchozího stavu touchpadu	355
958	Odpojení touchpadu	356
959	Aktivace odpojeného touchpadu	356
960	Aktivace tlačítek touchpadu	356
961	Aktivace klepnutí prstem na plochu touchpadu	356
962	Přesun objektu pomocí touchpadu	356
963	Přesun objektu přetažením a podržením	356
964	Přesun objektu přetažením s uzamknutím	357
965	Rolování okna pomocí touchpadu	357
966	Aktivace otáčení obrázků a objektů	357
967	Změna měřítka zobrazení pomocí touchpadu	357
968	Rychlé otevření panelu úloh pomocí touchpadu	357
969	Rychlý přístup k pracovní ploše pomocí touchpadu	358
970	Otevření panelu Centrum akcí pomocí touchpadu	358
971	Ikona touchpadu na hlavním panelu	358
	Tabletový režim	359
972	Zapnutí tabletového režimu	359
973	Potažení dotykem prstu	359
974	Přepínání mezi aplikacemi v režimu zobrazení úkolů	359
975	Zobrazení hlavního panelu	359
976	Návrat k předchozí aplikaci	359
977	Práce s dvěma okny v tabletovém režimu	359
978	Synchronní změna velikosti dvou oken současně v tabletovém režimu	360
979	Návrat okna k zobrazení na celé ploše	360
980	Zavření okna v režimu tabletu	360
981	Otevření Centra akcí	360
982	Ukončení tabletového režimu	360

13	U operačního systému nezůstaneme	361
	Užitečné webové stránky	361
983	Překladače	361
984	Hudba a video	361
985	Nakladatelství Computer Press	361
986	Wikipedia	361
987	Facebook	362
988	Google Plus	362
989	Jízdní řády	362
990	Úschovna	362
	Užitečné aplikace	362
991	Jaké známe typy programů?	363
992	Kde hledat další programy	363
993	Antivirový software	363
994	Kancelářský balík programů	364
995	Adobe Reader	364
996	Prohlížeč internetu	364
997	Archivace a komprimace dat	364
998	Úprava fotografií	365
999	Střih videa	365
1000	Vypalování disků	365
1001	Země, ale i kus vesmíru	365
	Rejstřík	367

1 Úvod do systému

V této kapitole, určené převážně pro naprosté začátečníky, najdete několik tipů, které vám poslouží při zapnutí počítače a startu systému, přihlašování k systému a také při vypnutí počítače. Trochu mimo v pořadí se v této kapitole dočtete, jak pracovat s okny pro nastavení systému a jak si vytvořit účet Microsoft. Hned od příští kapitoly totiž budete tyto informace potřebovat.

1 Jak získat Windows 10

V době psaní této knihy lze získat Windows 10 zdarma, pokud si kupujete nový počítač nebo pokud přecházíte z nižších verzí systému (Windows 7, Windows 8.1). Je docela dobře možné, že ve vašem systému se již v oznamovací oblasti hlavního panelu (vpravo dole) zobrazila bílá ikona Windows. Klepnete-li na ni, můžete si nový systém rezervovat a krátce na to dostanete informaci, že si můžete Windows 10 stáhnout a instalovat. Více informací získáte na webové stránce <https://www.microsoft.com/cs-cz/windows/windows-10-upgrade>.

2 Jak spouštět systém

O spouštění operačního systému Windows 10 (dále jen Windows 10) se nemusíte nijak starat. Spustí se vždy automaticky, jakmile zapnete nebo restartujete počítač. Je však třeba, abyste sledovali, co se při startu systému děje. Dojde-li k neobvyklým událostem (mezi ně se nepočítá aktualizace systému), je možné, že je systém zavírován.

3 Aktivace systému

Po prvním spuštění je třeba systém aktivovat, jinak jej nebudete moci plnohodnotně používat. Kód jste získali při instalaci systému, měl by vám přijít prostřednictvím elektronické pošty. Pro aktivaci ale musíte něco udělat. Stiskněte tlačítko **Start** (v levém dolním rohu) a dále zvolte položku **Nastavení**. Pak v okně **Nastavení** postupně klepněte na tlačítka **Aktualizace a zabezpečení** → **Aktivace** → **Zadat kód Product Key**. Toto číslo má 25 míst, zhruba v tomto tvaru XXXX- XXXX- XXXX- XXXX- XXXX. Je třeba, abyste v okně **Zadat kód Product Key** zapsali do prázdného pole tento kód. Pomlčky se vyplňují automaticky. Tento kód také můžete do tohoto pole zkopírovat, pokud jste jej získali v elektronické podobě.

Aktivační kód lze zadat i z okna **Systém** → **Základní informace o počítači**, jak se popisuje u tipu č. 6.

4 Jak se přihlásit k systému

Start systému se zastaví na přihlašovací obrazovce, která si od vás vyžádá způsob přihlášení a heslo. Pokud je v počítači zřízeno několik účtů, je ještě navíc třeba nejdříve zvolit účet, kterým se budete přihlašovat.

Seznam účtů, které jsou k dispozici, je umístěn na přihlašovací obrazovce v levém rohu dole.

Ve výchozím stavu se budete k systému přihlašovat heslem, které vám přidělí správce počítače (administrátor).

Sami potom můžete zvolit po klepnutí na odkaz **Možnosti přihlášení**, zda se budete přihlašovat heslem, prostřednictvím PINu nebo obrázkovým heslem.

O tom, jak změnit přihlašovací heslo a způsob přihlašování, se dočtete v této knize v tipech č. 22 nebo 796–804.

5 Co lze nastavit z přihlašovací obrazovky

Vpravo dole na přihlašovací obrazovce najdete sadu čtyř tlačítek, pomocí nichž lze nastavit zásadní změny ještě předtím, než se k systému přihlásíte. Odprava:

- **Vypnout** – Rozevře se nabídka, která umožní počítač uvést do režimu spánku, vypnout nebo restartovat. Tady buďte opatrní, pokud se znovu přihlašujete k počítači, který je v režimu spánku. Hrozí ztráta neuložených dat.
- **Usnadnění přístupu** – Již teď lze určit některá usnadnění pro postižené občany, jako je třeba lupa předčítání nebo klávesnice na obrazovce.
- **Připojit k internetu** – Otevře se podokno pro připojení počítače k síti.
- **Změnit klávesnici a jazyk** – Zobrazí se nabídka dostupných jazyků a klávesnic.

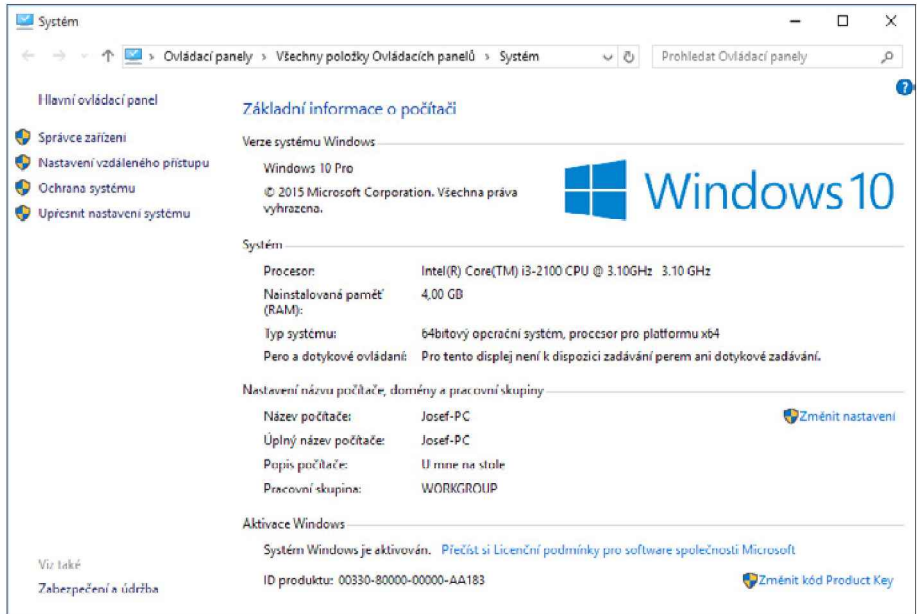
6 Jak zjistit výkon počítače

Pro úspěšnou práci s OS Windows 10 by měl mít váš počítač přinejmenším tyto parametry:

- Procesor: 1 GHz nebo rychlejší.
- Paměť RAM: 1 GB pro 32bitový systém nebo 2 GB pro 64bitový systém.
- Volné místo na pevném disku 16 GB pro 32bitový systém nebo 20 GB pro 64bitový systém.
- Grafický adaptér s podporou standardu Microsoft DirectX 9 a ovladačem WDDM 1.0.
- Chcete-li využívat dotykové funkce, potřebujete tablet nebo monitor podporující vícenásobný dotyk.
- Pro přístup k webu Windows Store, stahování a spouštění aplikací je zapotřebí aktivní připojení k internetu a rozlišení obrazovky alespoň 1024 × 600.

Chcete-li zjistit výkon svého počítače, na pracovní ploše Windows otevřete pravým tlačítkem myši místní nabídku a z ní zadejte příkaz **Vlastnosti**. Otevře se okno **Systém** → **Základní informace o počítači**, kde můžete zjistit parametry hlavních součástí počítače.

Obrázek 1.1: Informace o počítači a o systému

7 Jakou verzi Windows 10 máme ve svém počítači?

začátečník

Někdy je skutečně dobré vědět, s jakou verzí systému Windows 10 člověk pracuje. Tuto informaci lze získat například v okně Informace o počítači (viz obrázek 1.1) nebo také v okně, které otevřete z nabídky **Start** → **Systém** → **O systému**. V úvahu připadají systémy Windows 10 Home a Windows 10 Pro.

8 Jak aktivovat obrazovku Start

začátečník

Nabídku **Start**, a tedy i obrazovku **Start** zpřístupníte stiskem tlačítka **Start** úplně vlevo na hlavním panelu.

Jestliže se hlavní panel skrývá, stejnou službu vykoná stisk klávesy Windows.

9 Jak ukončit Windows 10 z nabídky Start

začátečník

Chcete-li vypnout počítač, a současně tedy ukončit systém Windows 10, nejdříve ukončíte všechny spuštěné aplikace. Neuděláte-li to, potom vás na tuto skutečnost systém upozorní nebo je ukončí za vás, pak ale hrozí ztráta neuložených dat.

Potom stisknete tlačítko **Start** a z nabídky **Start** zvolte položku **Vypnout**. Z rozvěvené podnabídky pak volze příkaz **Vypnout**. Neodcházejte od počítače, dokud se operační paměť neuklidí a počítač se nevypne; vždy hrozí, že vás ještě může systém na nějakou chybičku upozornit.

10 Jak ukončit systém z okna Vypnout Windows

začátečník

Před ukončením systému je třeba zavřít všechny aplikace. Potom klepněte na pracovní plochu, aby bylo jisté, že právě plocha je aktivní, a stiskněte klávesovou zkratku Alt+F4. Otevře se okno **Vypnout Windows** jako na obrázku 1.2. Z rozevřacího seznamu **Co chcete s počítačem udělat?** zvolte položku **Vypnout** a pak stiskněte tlačítko **OK**. Sledujte průběh vypínání systému a buďte připraveni zasáhnout.

Obrázek 1.2: Okno Vypnout Windows

11 Odhlášení

začátečník

Je-li v počítači zřízeno více účtů, můžete se od svého účtu odhlásit a umožnit přístup jinému uživateli, aniž byste přitom vypínali nebo restartovali počítač.

Nejdříve ukončíte všechny aplikace, v opačném případě hrozí ztráta neuložených dat. Odhlásit se můžete z pracovní plochy stiskem klávesové zkratky Alt+F4. V otevřeném okně **Vypnout Windows** (viz obrázek 1.2) zvolte z rozevřacího seznamu **Co chcete s počítačem udělat?** položku **Odhlásit se**.

Nechte systém chvíli pracovat. Potom se opět zobrazí přihlašovací obrazovka a může se přihlásit jiný uživatel.

12 Odhlášení z nabídky Start

začátečník

Jako první položka nabídky **Start** (stisk klávesy Windows) se nabízí jméno přihlášeného uživatele. Klepnutím na tuto položku se rozevře nabídka, z níž lze zadat příkaz **Odhlásit se** – viz obrázek 1.3.

Nezapomeňte před odhlášením ukončit programy a zavřít všechny rozpracované úlohy. Pokud to neuděláte, systém vás na to upozorní, ale lepší je na to nespolehat.

13 Režim spánku

začátečník

Přejde-li systém do režimu spánku, zůstanou spuštěné všechny běžící aplikace a otevřené všechny rozpracované soubory, počítač však vypne pevné disky a nechá pohasnout monitory. Počítač přechází do režimu snížené spotřeby.

Není tedy třeba ukončovat aplikace a zavírat otevřená okna. Systém uvedete do režimu spánku z nabídky **Start** (stisk klávesy Windows) zadáním příkazu **Vypnout** → **Režim spánku**.

Režim spánku ukončíte jakýmkoli pohybem myši nebo stiskem významové klávesy.

Systém umožní nastavit automatický přechod do režimu spánku po rozpoznání nečinnosti. Více o tom čtete v tipu č. 739.

14 Přepnutí mezi uživateli

začátečník

K počítači může být současně přihlášeno několik uživatelů, pracovat však může pouze jeden. Chcete-li umožnit práci jinému uživateli, je třeba využít možnosti přepínání mezi uživateli.

Nemusíte ukončovat aplikace ani zavírat okna s dokumenty. Klepněte na pracovní plochu a stiskněte klávesovou zkratku Alt+F4. Otevře se okno **Vypnout Windows** – viz obrázek 1.2. Z rozevíracího seznamu **Co chcete s počítačem udělat?** zvolte položku **Vypnout** a pak stiskněte tlačítko **OK**.

Za chvíli se zobrazí přihlašovací obrazovka – nyní se může k počítači přihlásit další uživatel.

Pokud budete chtít pracovat opět vy, je třeba, aby jiný uživatel opět vydal výše uvedeným postupem příkaz k přepnutí mezi uživateli.

Pokud by bylo už třeba počítač vypnout, je nutné, aby se odhlásili všichni uživatelé (viz tip č. 11).

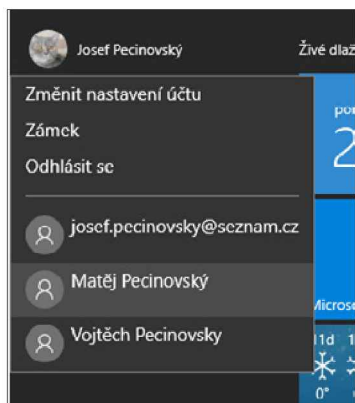
15 Přepnutí mezi uživateli z nabídky Start

začátečník

Zpřístupníte-li obrazovku **Start** (stiskem klávesy Windows), najdete název svého účtu nahoře jako první položku nabídky **Start**. Klepnutím na toto místo dostanete nabídku s přehledem všech uživatelů, kteří v tomto počítači mají zřízený účet.

Klepnete-li na položku s jménem uživatele, systém umožní přístup k systému právě tomuto uživateli. Jen je třeba, aby se přihlásil některým z výše uvedených typů přihlášení.

Obrázek 1.3: Přepnutí mezi uživateli z nabídky Start

16 Restart systému

K restartu systému je třeba sáhnout tehdy, dostanete-li se do potíží nebo si to vyžádá změna nastavení nebo aktualizace systému či některé z instalovaných aplikací.

V žádném případě nesmíte restartovat systém stiskem tlačítka RESET na skříni počítače; toto tlačítko používejte jen tehdy, jestliže není možné restartovat počítač předepsaným způsobem.

Dříve než přistoupíte k restartu systému, ukončete všechny aplikace a zavřete všechny rozpracované dokumenty. Potom z nabídky **Start** (klávesa Windows) zadejte příkaz **Vypnout** → **Restartovat**.

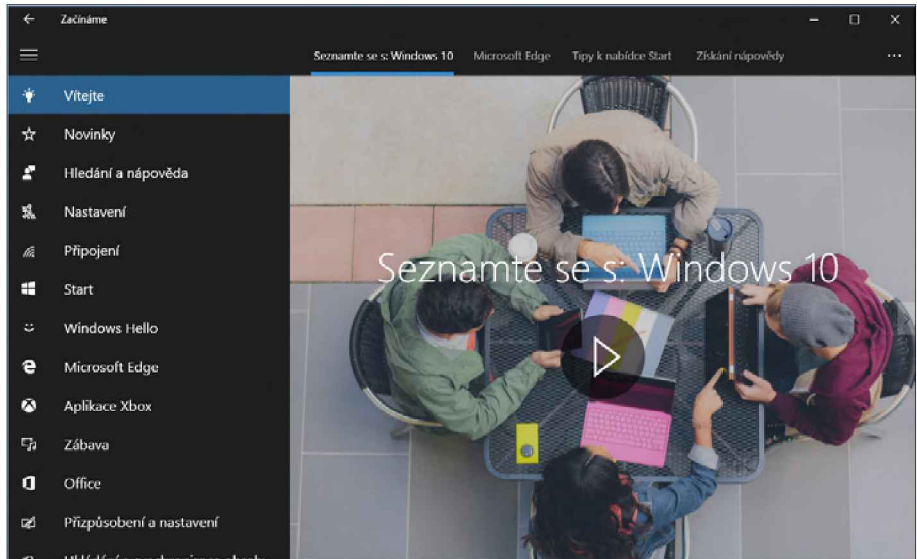
Systém zcela vyčistí operační paměť a pak spustí znovu start; vyčkejte a nijak do startu nezasahujte, dokud se nezobrazí přihlašovací obrazovka. Potom se přihlaste k systému výše uvedeným způsobem (tip č. 4).

Systém lze restartovat i z okna **Vypnout Windows** – viz obrázek 1.2.

17 Využití aplikace Začínáme

Aplikace **Začínáme** může představovat úvod k vašemu seznámení s Windows 10. Spustíte ji z nabídky **Start** (klávesa Windows) a z ní zvolte příkaz **Začínáme**. Není-li tento příkaz dostupný, stačí napsat z klávesnice několik prvních znaků tohoto slova a příkaz se zobrazí. Vzápětí se otevře okno podobné obrázku 1.4.

Obrázek 1.4: Okno aplikace Začínáme

Prostřednictvím tohoto okna si můžete přehrát video (**Vítejte**), seznámit se s novinkami nebo získat nápovědu k některým základním postupům.

V této knize vás několikrát na postupy, které jsou dostupné prostřednictvím okna **Začínáme**, upozorníme, například v tipech č. 863, 718, 781 a mnoha dalších.

18 Jak otevřít okno Nastavení

začátečník

Okno **Nastavení**, pomocí něhož lze nastavit většinu parametrů Windows, v této fázi (pokud postupujete chronologicky) ještě nepotřebujeme, ale již v příští kapitole se s ním setkáte. Proto je dobré vědět, jakým způsobem je otevírat; nebudeme se potom již zdržovat stále stejným popisem.

Okno **Nastavení** otevřete z nabídky **Start** (klávesa Windows); ve výchozím nastavení zde jeho položku najdete. Není-li zde, při otevření nabídky **Start** napište první znaky slova „nastavení“ a brzy se vám zobrazí na první pozici jako **Nejlepší shoda**.

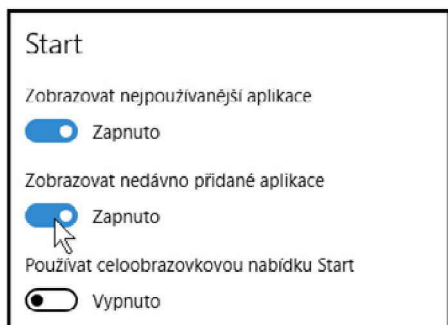
19 Použití prostého přepínače

začátečník

Systém Windows 10 přináší v okně **Nastavení** nový jednoduchý přepínač. Setkáte se s ním všude tam, kde je možné rozhodnout se mezi alternativami zapnuto – vypnuto. Klepnutím na tento přepínač se změní nastavení – viz obrázek 1.5.

Tuto změnu není třeba nijak potvrzovat, systém reaguje okamžitě.

Obrázek 1.5: Jednoduchý přepínač

20 Místní nabídka

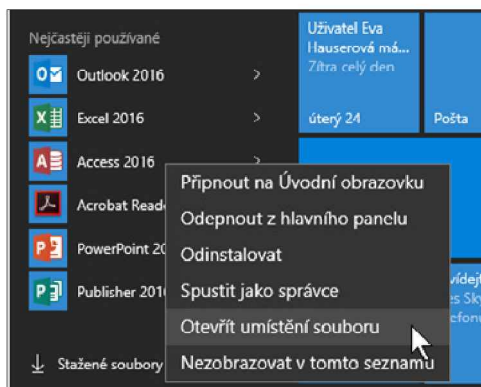

Velmi často se v této knize setkáte se zadáváním příkazů místní nabídky. Je to spolu s klávesovými zkratkami nejrychlejší způsob zadávání příkazů, navíc nemusíte nic hledat a nic si pamatovat, protože místní nabídka je vždy po ruce.

Místní nabídku otevřete klepnutím pravým tlačítkem myši na objekt, jehož se má příkaz týkat. Položku v nabídce pak aktivujete již běžně levým tlačítkem myši.

Je obvyklé, že stejné okno dává na různých místech různou místní nabídku.

Na obrázku 1.6 můžete vidět nabídku, kterou dává položka v nabídce **Start**.

Obrázek 1.6: Místní nabídka

21 Tlačítka v dialogových oknech

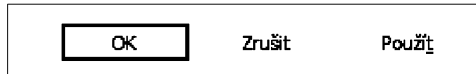
V této knize budeme často popisovat nastavení pomocí dialogových oken. Tato dialogová okna většinou nebudeme zobrazovat, velkou pozornost ale budeme věnovat přesnosti popisků, aby nedošlo k nedorozumění.

Ve většině dialogových oken najdete trojici tlačítek jako na obrázku 1.7 – **OK**, **Zrušit**, **Použít**. Je třeba, abyste věděli, co bude po stisku těchto tlačítek následovat.

- **OK** – nastavené změny se vykonají a dialogové okno se zavře.
- **Zrušit** – k žádným změnám nedojde a dialogové okno se zavře; zde se někdy můžete setkat i s tlačítkem **Storno**, které má stejný význam.

- **Použít** – změny se vykonají, ale dialogové okno zůstane otevřené. Můžete se tedy přesvědčit, jaký měly změny účinek; pokud by nevyhovovaly, máte ještě čas je v okně vrátit zpět.

Tady nelze než doporučit, abyste změny vykonávali po jedné a pak vždyověřili jejich účinek stiskem tlačítka **Použít**. V případě, že bude změn více a následky budou poněkud nežádoucí, můžete někdy dlouho pátrat po tom, která změna nastavení to vlastně způsobila.

Obrázek 1.7: Trojice tlačítek dialogového okna

22 Vytvoření účtu Microsoft

Jestliže chcete plně využívat všech funkcí Windows 10 a také získat úložiště v cloudu (na webových stránkách onedrive.com), je třeba, abyste se přihlašovali pod účtem Microsoftu.

Pokud tento účet nemáte, je třeba jej vytvořit.

V okně **Nastavení** → **Účty** → **Rodina a jiní uživatelé** lze vytvořit nové účty pro nové uživatele počítače; jedním z nich můžete být i sami, ale přihlášení pod účtem Microsoft. Klepněte na odkaz **Přidat na tento počítač někoho jiného**.

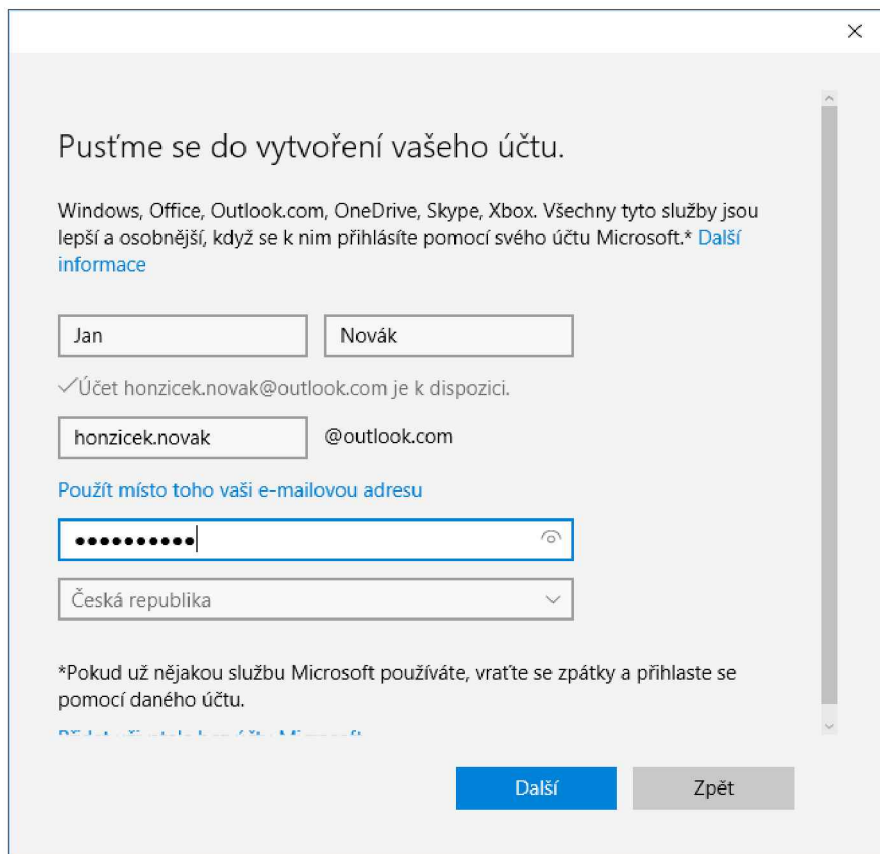
Otevře se okno **Jak se bude tato osoba přihlašovat?** Protože váš účet Microsoftu zatím neexistuje, klepněte na odkaz **Nemám přihlašovací údaje této osoby** a stiskněte tlačítko **Další**.

Teď je třeba zadat jméno a příjmení a elektronickou adresu; použijte příponu outlook.com. Je velmi pravděpodobné, že dojde ke konfliktu s již existující adresou, o čemž dostanete vzápětí v okně informaci. Potom je třeba vytvořit takovou elektronickou adresu, aby byla jedinečná. Příklad můžete vidět na obrázku 1.8.

Zadejte ještě heslo pro přihlašování. Je třeba, aby heslo bylo silné, tedy kombinace číslic a malých a velkých písmen. Potom stiskněte tlačítko **Další**.

Dále je třeba, abyste zadali telefonní číslo, které pomůže váš účet zabezpečit. Podle potřeby vydejte souhlas se zasíláním nabídek Microsoftu (někdy nemusí uškodit vědět, co je nového) a stiskněte tlačítko **Další**. Tím současně vydáte souhlas s poskytováním služeb Microsoftu.

To je vše. Nyní se tímto účtem přihlaste k počítači.

Obrázek 1.8: Vytvoření účtu Microsoftu

23 Jak se připojit ke službě Onedrive

Jste-li přihlášení k počítači účtem Microsoftu, můžete spustit aplikaci Microsoft Edge, nejlépe tlačítkem aplikace, které již je umístěno na hlavním panelu.

Do adresního řádku okna napište výraz onedrive.com. To je vše. V okně se vzápětí zobrazí připravené složky, ale plocha okna bude prázdná. Čeká na vaše data.

Takto se lze přihlásit ke službě Onedrive z libovolného počítače, což znamená, že vaše data budou pořád s vámi.

2 Nabídka Start a úvodní obrazovka, spouštění aplikací

Tato kapitola je určena především začínajícím uživatelům počítače, tedy i těm, kteří se se systémem Windows setkávají poprvé, a pak těm, kteří k Windows 10 přecházejí ze starších systémů, jako jsou například Windows XP nebo Windows 7

24 Aktivace nabídky Start

začátečník

Obrazovku **Start** a s ní také nabídku **Start** lze aktivovat několika způsoby:

- Stiskem tlačítka **Start** vlevo na hlavním panelu.
- Stiskem klávesy Windows.
- Stiskem klávesové zkratky Ctrl+Esc.

Obrazovku **Start** skryjete stiskem klávesy Esc nebo také klepnutím kamkoli na jiné místo obrazovky.

25 Spuštění aplikace z nabídky Start

začátečník

Instalované aplikace lze spustit z obrazovky **Start** nebo z nabídky **Start**. Je třeba ale vědět, jak se aplikace jmenuje.

Aktivujte obrazovku **Start** (klávesa Windows) a volte aplikaci buď v nabídce **Start** mezi nejčastěji používanými, nebo mezi dlaždicemi na obrazovce **Start**. Na položku aplikace stačí klepnout.

Nabídku **Start** ukazuje obrázek 2.1. Je to však natolik variabilní organizmus, že patrně nenajdete dva počítače, v nichž by vypadala shodně.

26 Spuštění aplikace zápisem

pokročilý

Nabídku **Start** nemusíte prohledávat, není nutné se ani orientovat v nabídce dlaždic. Stačí, když znáte název aplikace, kterou chcete spustit. Otevřete nabídku **Start** stiskem klávesy Windows nebo stiskem tlačítka **Prohledat web a Windows** na hlavním panelu; je umístěno hned vedle tlačítka **Start**. Napište název aplikace, kterou chcete spustit, případně výraz, který chcete hledat.

Výsledky hledání se rozdělí to čtyř skupin:

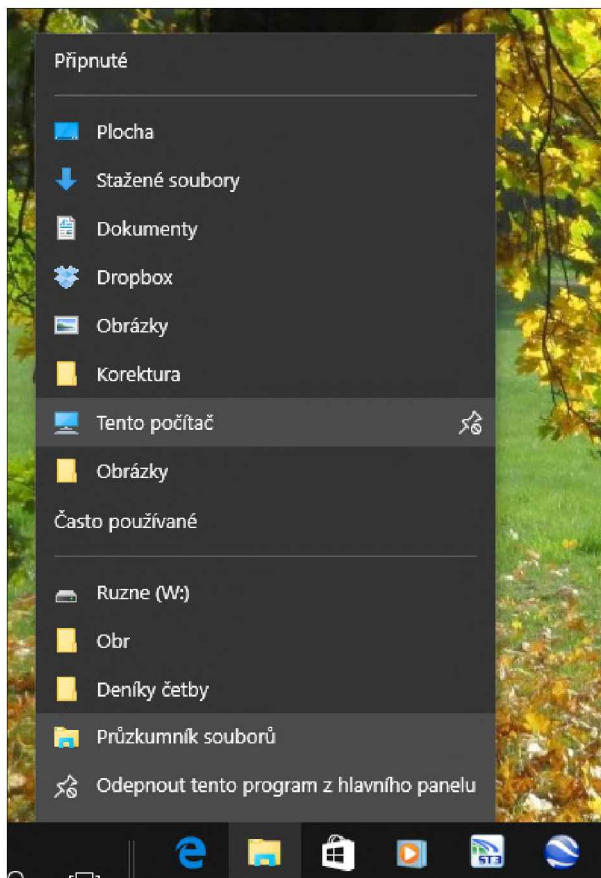
- **Nejlepší shoda** – výrazy, které přesně odpovídají nalezenému řetězci.
- **Aplikace** – programy, které začínají stejným řetězcem znaků.
- **Dokumenty** – soubory, jejichž název začíná tímto řetězcem znaků.
- **Web** – webové stránky odpovídající zadanému řetězci.

27 Spuštění aplikace stiskem tlačítka na hlavním panelu

začátečník

Na hlavním panelu lze najít tlačítka některých aplikací, ve výchozím nastavení to je Microsoft Edge nebo Průzkumník souborů. Další tlačítka aplikací si můžete sami na hlavní panel připnout – viz tipy č. 62–64. Stiskem tohoto tlačítka aplikaci spustíte. Je-li aplikace již spuštěná, je piktogram tlačítka barevně podtržený. Pokud na toto tlačítko klepnete, zpřístupní se otevřené okno této aplikace.

Obrázek 2.1: Nabídka Start

28 Otevření nabídky Všechny aplikace

začátečník

Nabídku **Start** můžeme přimět k tomu, aby zobrazila všechny instalované aplikace. Stisknete klávesu Windows a z nabídky **Start** zvolíte položku **Všechny aplikace**. Vzhled nabídky **Start** se změní podle obrázku 2.2.

Aplikace jsou zde seřazeny v abecedním pořádku. Stačí využít posuvník a vyhledat tu, kterou chcete spustit. Spuštění potvrdíte klepnutím.

Pokud je nainstalováno víc aplikací od jedné značky, například Adobe nebo Nero, najdete po pravé straně rozbalovací tlačítka; stisknutím tohoto tlačítka se zpřístupní všechny tyto aplikace.

29 Vyhledávání pomocí nabídky Start

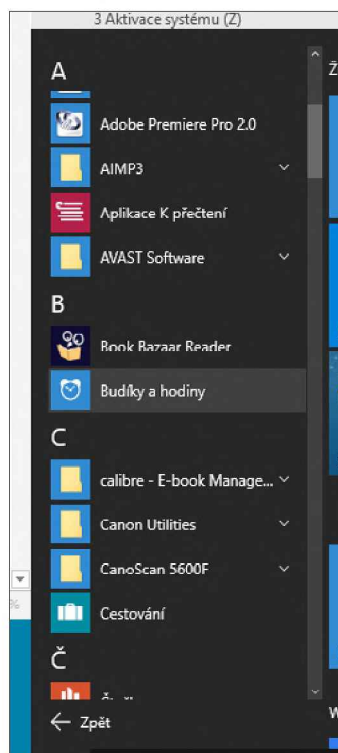

začátečník

Stisknete-li tlačítko **Prohledat web** a **Windows** na hlavním panelu (je umístěné hned vedle tlačítka **Start**), zpřístupní se vstupní pole určené pro prohledávání nabídky **Start**, ale také aplikace Průzkumník nebo webových stránek.

Postupně zapisujte, co hledáte, a sledujte reakci nabídky **Start**. Hledáte-li aplikaci, obvykle se záhy její položka zobrazí jako nejlepší shoda. V jiných případech, jako třeba na obrázku, nenašel systém odpovídající shodu, a tak vám dává šanci prohledat web nebo počítač.

- Pro prohledání disků počítače stiskněte tlačítko **Moje data**. Spustí se aplikace Průzkumník v režimu vyhledávání.
- Pro prohledání internetu stiskněte tlačítko **Web**. Spustí se výchozí prohlížeč internetu s výchozím vyhledávačem, kde se již nabízejí výsledky hledání.

Obrázek 2.2: Všechny aplikace v nabídce Start

30 Dialogové okno Spustit

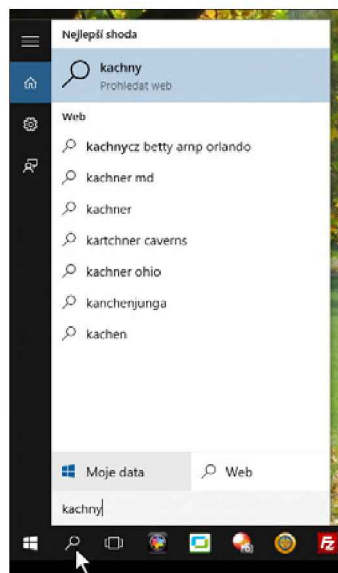
pokročilý

Aplikace lze spouštět rovněž pomocí dialogového okna Spustit; je to vlastně relikv z předchozích verzí Windows. Okno otevřete stiskem klávesové zkratky Windows +R.

V tomto okně stačí zadat název spouštěcího souboru a potvrdit jej stiskem tlačítka OK, aby se aplikace spustila.

Je však třeba vědět, jak se jmenuje spouštěcí soubor – nic nepomůže napsat Poznámkový blok, je třeba zapsat výraz „notepad“, podobně například „mpaint“ – Malování, nebo „calc“ – Kalkulačka.

Pokud popisujeme v této knize spouštění aplikací, vždy uvedeme název souboru, pomocí něhož lze aplikaci spustit prostřednictvím dialogového okna **Spustit**.

Obrázek 2.3: Vyhledávání pomocí nabídky Start

V praxi toto dialogové okno už patrně nepoužijete, přesto však v následujícím typu jeho existenci zdůvodníme.

31 Příkazový řádek

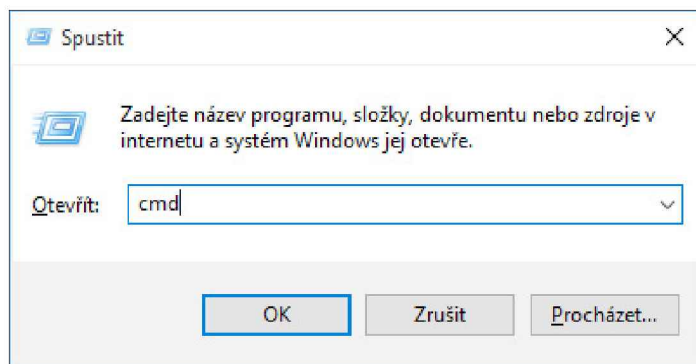
Toto je tip spíše pro pamětníky než pro pokročilé uživatele – připomeneme si staré dobré časy, kdy jsme pracovali s operačním systémem DOS. Ten je stále ještě součástí všech verzí Windows, tedy i Windows 10. Chcete-li tedy zadat příkaz DOSu, můžete, ale je třeba otevřít okno příkazového řádku.

V dialogovém okně **Spustit** (Windows+R) napište do pole **Otevřít** výraz „cmd“ a stiskněte tlačítko **OK** – viz obrázek 2.4. Otevře se okno **cmd.exe** a v něm najdete znak pro aktuální disk a blikající kurzor. Okno příkazového řádku lze otevřít i z místní nabídky tlačítka **Start**.

Od tohoto okamžiku zde můžete zadat libovolný příkaz DOSu. Aby vše nevyznělo jen tak platonicky, můžete si vyzkoušet například příkaz DIR nebo přepnutí na jiný disk – písmeno + dvojtečka.

Příkazový řádek využijeme například při kontrole funkčnosti sítě v tipu č 793.

Okno příkazového řádku můžete zavřít jako každé jiné okno stiskem zavíracího tlačítka, ale tady je čistší zapsat příkaz Exit a potvrdit jej stiskem Enter.

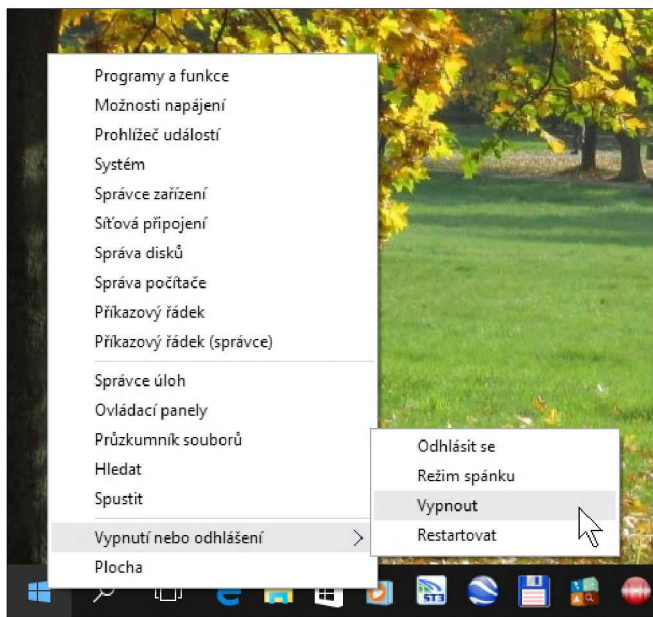
Obrázek 2.4: Dialogové okno Spustit

32 Místní nabídka tlačítka Start

Místní nabídka tlačítka **Start** je stále k dispozici a je to univerzální nástroj, který vám může operativně zpřístupnit žádanou funkci nebo otevřít hledané okno. Prozkoumejte ji! Klepněte na tlačítko **Start** pravým tlačítkem myši a dostanete nabídku jako na obrázku 2.5.

Odsud můžete například počítač vypnout, restartovat nebo se odhlásit, otevřít užitečná okna **Spustit**, **Správce úloh** či **Průzkumník souborů** nebo zpřístupnit některá okna pro nastavení systému. Zmínku o této místní nabídce najdete vždy u tipů, které popisují shodnou akci jinou cestou.

Obrázek 2.5: Místní nabídka tlačítka Start

33 Připnutí aplikace na obrazovku Start

začátečník

Libovolnou nainstalovanou aplikaci nebo i datový soubor lze umístit na plochu obrazovky Start tak, že ji sem připnete. Otevřete nabídku **Start** (klávesa Windows) a příslušnou aplikaci v ní vyhledejte. Z místní nabídky na položce aplikace (pravým tlačítkem myši) zadejte příkaz **Připnout na Start**.

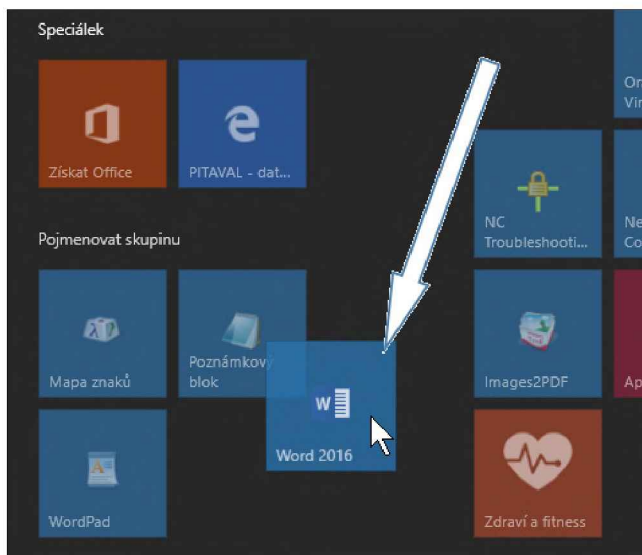
34 Přesun dlaždic

začátečník

Dlaždicemi můžete na obrazovce **Start** libovolně pohybovat. Uchopte dlaždici myší a za trvalého stisku levého tlačítka ji přesunujte na jinou pozici. Pokud jsou v cestě jiné dlaždice, budou poslušně uhýbat a vytvářet volný prostor. Na místě dlaždice, kterou jste přesunuli jinam, zůstane prázdné místo, jako na obrázku 2.6.

Dlaždici nelze umístit zcela libovolně, obrazovka **Start** zachovává pravidelný rastr, přesně podle velikosti malých dlaždic.

Obrázek 2.6: Přesun dlaždice

35 Velikost dlaždic

U dlaždic aplikací, které jsou již nainstalovány, jsou dostupné čtyři různé velikosti (malé, střední, široké, velké). U aplikací, které na obrazovku **Start** umístíte sami, máte pouze dvě (malé a střední). Základní velikost je střední; tento rozměr bude mít dlaždice, kterou právě připnete k obrazovce **Start**.

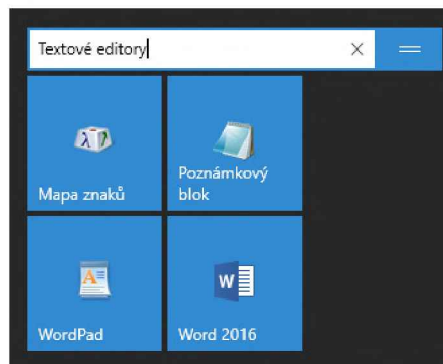
Změna velikosti dlaždice je dostupná z místní nabídky (pravé tlačítko myši) zadáním příkazu **Změnit velikost** → a dále volbou ze čtyř (dvou) možností.

36 Vytvoření skupiny dlaždic

Skutečnost, že dlaždicemi lze na ploše obrazovky **Start** libovolně pohybovat, lze využít k tomu, že dlaždice můžete hromadit do skupin podle toho, jako spolu aplikace souvisejí. Tyto skupiny lze pojmenovat.

Ve výchozím stavu už existují dvě skupiny – **Živé dlaždice přehledně** a **Zábava a objevování**. Jakmile přemístíte dlaždici na prázdné místo, systém automaticky vytvoří novou skupinu. Tuto skupinu lze pojmenovat.

Obrázek 2.7: Pojmenování skupiny dlaždic

Najedte nad skupinu ukazatelem myši; zobrazí se pracovní název **Pojmenovat skupinu**, který je běžně skrytý. Klepnutím na tento název se otevře editační pole, do něž lze zapsat nový název jako na obrázku 2.7. Editaci názvu ukončíte stiskem Enter; nový název už se nebude skrývat.

37 Odepnutí dlaždice

začátečník

Dlaždici, kterou již na obrazovce **Start** nepotřebujete, můžete opět odepnout. Otevřete na ní místní nabídku (pravé tlačítko myši) a z ní zadejte příkaz **Odepnout od Startu**.

Dlaždice okamžitě zmizí.

Akce je to neodvolatelná, ale jistě není problém najít tuto aplikaci v nabídce **Start** a připnout ji znovu.

38 Složky v nabídce Start

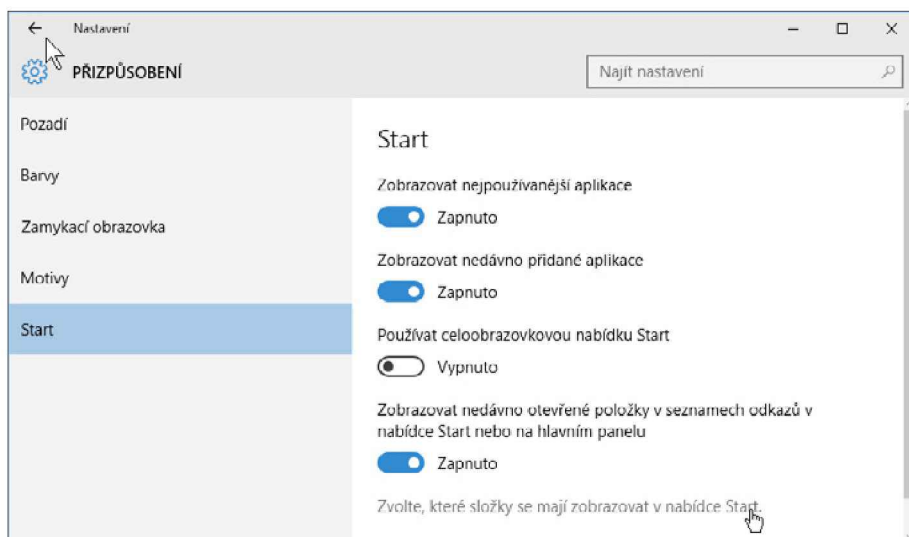
začátečník

V nabídce **Start** se ve výchozím nastavení již zobrazují v dolní části některé složky. Klepnete-li na jejich položky, spustí se aplikace Průzkumník a v okně se otevře právě tato složka.

O tom, které složky se budou v nabídce **Start** zobrazovat, rozhodnete sami.

Otevřete okno **Nastavení** → **Prizpůsobení** → **Start** a zde klepněte na odkaz **Zvolte, které složky se mají zobrazovat v nabídce Start** – viz obrázek 2.8. Na ploše okna se zobrazí deset základních systémových složek, počínaje Průzkumníkem souborů a konče Osobní složkou.

Pomocí jednoduchého přepínače nastavte, zda má daná složka být zapnutá nebo vypnutá.

Obrázek 2.8: Takto lze zpřístupnit nastavení složek v nabídce Start

39 Nejpoužívanější aplikace v nabídce Start

Existují aplikace, které rozhodně budete spouštět častěji než jiné. V případě autora této aplikace to je rozhodně textový procesor Word, elektronický diář Outlook a tabulkový kalkulátor Excel. Ve vašem případě to může být podobné, nebo taky úplně jiné.

Systém rozpozná, které aplikace spouštíte nejčastěji, a může je umístit na čelné místo v nabídce **Start**. Je však třeba, abyste v okně **Nastavení** → **Přizpůsobení** → **Start** nastavili přepínač **Zobrazovat nejpoužívanější aplikace** do polohy **Zapnuto**.

40 Nezobrazovat položku v nabídce Start

Jestliže nechcete, aby se některá položka zobrazovala v nabídce **Start**, můžete toto zobrazování zrušit. Obvykle se to hodí u aplikací, které spouštíte jiným způsobem, například z hlavního panelu.

Nemá-li se položka zobrazovat, otevřete na ní místní nabídku (pravé tlačítko myši) a z ní zadejte příkaz **Nezobrazovat v tomto seznamu**. Reakce je okamžitá.

41 Nabídka Start na celou obrazovku

Po instalaci systému se obrazovka **Start** rozprostírá jen na části plochy displeje. Máte ale možnost ji rozmístit na celou plochu displeje.

Otevřete okno **Nastavení** → **Přizpůsobení** → **Start**. Zde nastavte přepínač **Používat celoobrazovkovou nabídku Start** do polohy **Zapnuto**.

Jakmile stisknete klávesu Windows, obrazovka **Start** překryje celý displej, ale samotná nabídka **Start** bude skrytá. Zobrazíte ji stiskem tlačítka v levém horním rohu.

42 Násobné spuštění aplikace

Některé aplikace dovolují násobné spuštění, tedy v několika oknech. Jestliže tomu nebrání jiné okolnosti, dalším klepnutím na položku v nabídce **Start** nebo na dlaždici na obrazovce **Start** se otevře nové okno dané aplikace. Dovolují to z běžných aplikací například Poznámkový blok nebo Malování. Zobrazení dvou dokumentů v různých oknech umožní snadné přenášení dat z jednoho dokumentu do druhého, jak bude popsáno například v tipech č. 315 nebo 618.

Spíš byste si měli dávat pozor, abyste aplikaci zbytečně nespouštěli ve více oknech. Proto se vždy, než dáte příkaz ke spuštění aplikace, přesvědčte pohledem na hlavní panel, zda aplikace již není spuštěná.

43 Spustit aplikaci jako správce

Některé aplikace mohou při své činnosti zasáhnout do základního nastavení systému, proto je třeba, aby s nimi nemohl manipulovat každý, ale jen správce systému (Administrátor). Takovou aplikaci pak spouštějte z nabídky **Start** pomocí místní nabídky zadáním příkazu **Spustit jako správce**.

Systém si dotazem ověří, zda opravdu smí tato aplikace provádět změny ve vašem počítači; musíte vydat souhlas.

Pokud nejste přihlášení jako správce počítače, najdete na stejném místě v místní nabídce příkaz **Spravovat**. Zadáte-li jej, otevře se dialogové okno, které si vyžádá heslo správce. Jestliže je neznáte, nebude tento způsob spouštění možný.

44 Kde hledat zástupce aplikací z nabídky Start

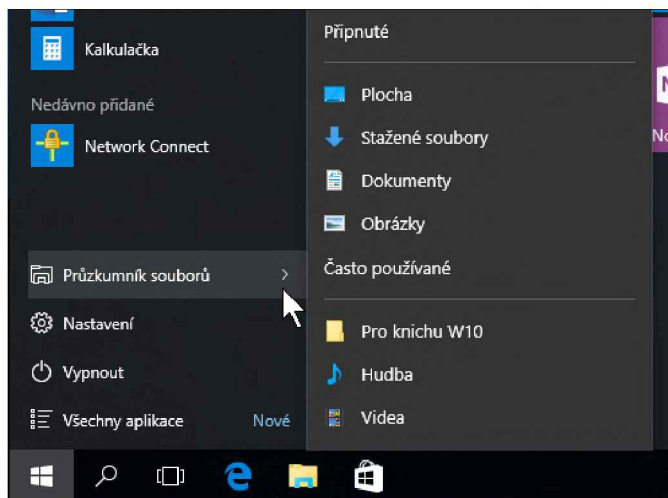
Autoři programu shromáždili všechny zástupce aplikací, které lze spustit z nabídky Start, do několika složek. Cesta k těmto zástupcům je poměrně složitá – C:\ProgramData\Microsoft\Windows\Start Menu\Programs.

Chcete-li si tuto složku zobrazit, v nabídce **Start** na položce aplikace zadejte z místní nabídky příkaz **Otevřít umístění souboru**.

45 Naposledy použité dokumenty v nabídce Start

Pokud se u položky v nabídce **Start** zobrazuje po pravé straně rozbalovací šipka, můžete klepnutím na toto místo zpřístupnit detaily položky. Obvykle zde najdete naposledy otevřené dokumenty, v případě aplikace Průzkumník také **Připnuté** soubory – viz obrázek 2.9. Odsud tedy můžete spustit aplikaci a současně otevřít daný dokument.

Obrázek 2.9: Rozbalená položka v nabídce Start

46 Zamčení počítače

Pokud odcházíte od počítače, není obvykle žádoucí, aby se kdokoli jiný dostal k vašim datům. Odhlášení od počítače nebo vypnutí nějakou dobu trvá, a pokud se chcete brzy vrátit, nové přihlašování by přece jen zdržovalo.

Počítač můžete velmi snadno zamknout. Stiskněte klávesu Windows a v nabídce **Start** klepněte nahoře na své přihlašovací jméno. Z rozevřené nabídky zadejte příkaz **Zámek**.

Okamžitě se zobrazí přihlašovací obrazovka a bude vyžadovat heslo. Můžete klidně odejít, počítač je v bezpečí, a tedy i vaše data.

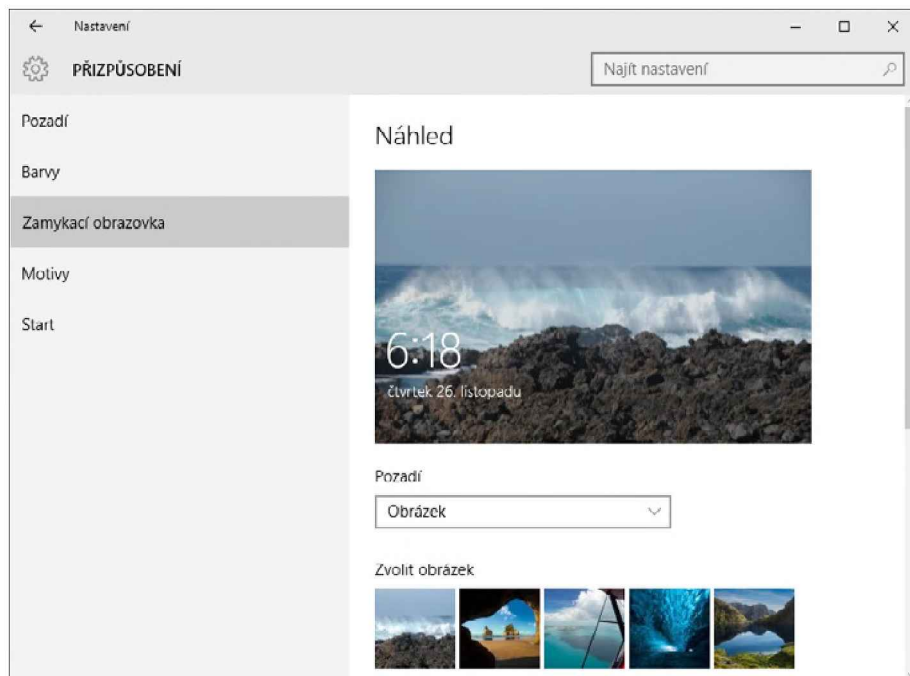
47 Změna obrázku zamykací obrazovky

Zamykací obrazovkou se obvykle ohlásí systém Windows 10 po spuštění nebo po restartu počítače, eventuálně také po přechodu z režimu spánku nebo při zamčení. Jakýkoli zásah do klávesnice nebo myši zpřístupní přihlašovací obrazovku.

Vzhled zamykací obrazovky můžete změnit, pokud vás již omrzí podívaná na mořské pobřeží z útrob jeskyně. Přejděte k oknu **Nastavení** → **Přizpůsobení** → **Zamykací obrazovka**.

Pro změnu obrázku zvolte v rozevíracím seznamu plošku **Obrázek** a pak zvolte některý z náhledů nabízených obrázků.

Obrázek 2.10: Výběr obrázku zamykací obrazovky

48 Vlastní obrázek na zamykací obrazovce

V okně **Nastavení** → **Přizpůsobení** → **Zamykací obrazovka** zvolte v rozevíracím seznamu **Pozadí** položku **Obrázek** a potom stiskněte tlačítko **Procházet**. Otevře se

dialogové okno **Otevřít**. V něm zvolte disk a složku, kde je obrázek umístěn, a vyberte ikonu se souborem obrázku; potvrďte stiskem tlačítka **Zvolit obrázek**.

Vybraný obrázek se zařadí mezi náhledy. Klepnete-li na něj, bude právě tento obrázek hlavním motivem zamykácí obrazovky.

Pokud si nevíte rady s dialogovým oknem **Otevřít**, poraďte se s tipem č. 582.

49 Presentace na zamykácí obrazovce

Na zamykácí obrazovce může běžet prezentace vašich vlastních fotografií. Je užitečné připravit si nejdříve vhodnou sadu fotografií do jedné složky.

V okně **Nastavení** → **Prizpůsobení** → **Zamykácí obrazovka** zvolte v rozevíracím seznamu **Pozadí** položku **Prezentace**.

Stisknete tlačítko **Přidat složku**; otevře se dialogové okno **Vybrat složku**, které je shodné s běžným oknem pro otevření souboru. V tomto okně zvolte složku, která obsahuje obrázky pro prezentaci, a potvrďte výběr stiskem tlačítka **Zvolit tuto složku**.

Na zamykácí obrazovce bude probíhat animovaná prezentace fotografií v náhodném pořadí.

Zvolíte-li několik složek fotografií, prezentace zahrne do výběru obě složky.

Pokud si nevíte rady s dialogovým oknem **Přidat složku**, poraďte se s tipem č. 582.

50 Obrázky z výběru Windows na zamykácí obrazovce

Jestliže v okně pro nastavení zamykácí obrazovky (podle tipu č. 47) zvolíte z nabídky tlačítka **Pozadí** položku **Výběr Windows** (někdy také Windows Spotlight), budou se na zamykácí obrazovce střídát efektní přírodní fotografie, které nenajdete nikde v počítači, ale budou se operativně stahovat z internetu.

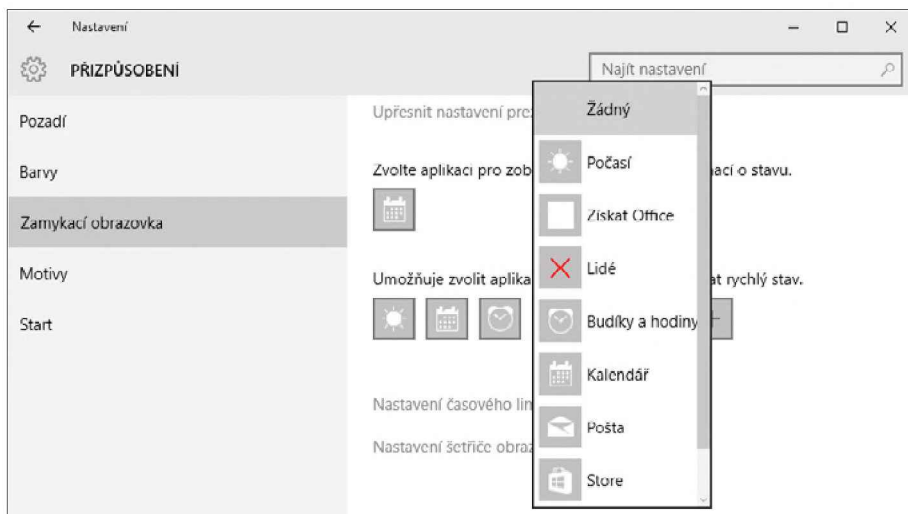
Tato funkce není z neznámých důvodů dostupná ve Windows 10 Pro.

51 Jak zobrazit na zamykácí obrazovce další údaje

Otevřete okno **Nastavení** → **Prizpůsobení** → **Zamykácí obrazovka** a ve skupině **Umožňuje zvolit aplikace, které budou zobrazovat rychlý stav**, stisknete některé tlačítko se symbolem Plus. Z nabídnutého seznamu volte některou z položek, které předají svá data zamykácí obrazovce, například **Počasí**, **Kalendář**, **Budíky a hodiny** atd.

Přednost budou mít údaje z aplikace, kterou zvolíte stiskem tlačítka **Zvolte aplikaci pro zobrazení podrobných informací o stavu**. Zvolíte-li **Kalendář**, může vás zamykácí obrazovka upozornit například na narozeniny vašich blízkých.

Obrázek 2.11: Výběr aplikace pro nastavení zamykací obrazovky

52 Aktivace šetřiče obrazovky

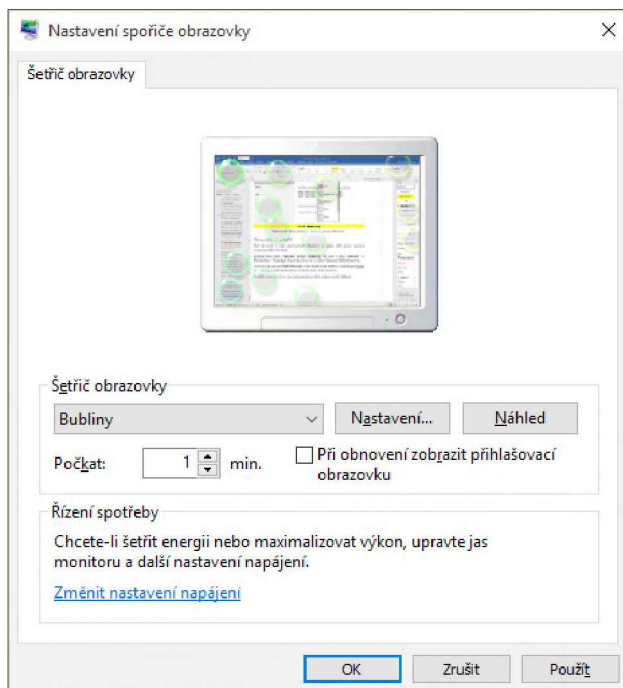

Šetřič obrazovky je motiv, který se bude zobrazovat na displeji, když počítač rozpozná nastavenou dobu nečinnosti.

K dialogovému oknu **Nastavení spořiče obrazovky** lze přejít z okna **Nastavení** → **Prizpůsobení** → **Zamykací obrazovka** klepnutím na odkaz **Nastavení šetřiče obrazovky**.

V rozevíracím seznamu **Šetřič obrazovky** zvolte vhodný motiv šetřiče a v číselném poli **Počkat** nastavte interval doby nečinnosti, po níž bude systém šetřič aktivovat. Na obrázku 2.12 je nastaven šetřič **Bublíny** a v malém náhledu na ploše okna se bubliny prezentují na pozadí dokumentu s textem této knihy.

Výsledek nastavení můžete ihned překontrolovat, když stisknete tlačítko **Náhled**.

Obrázek 2.12: Dialogové okno pro nastavení šetřiče obrazovky

53 Nastavení prezentace vlastních fotografií jako motiv šetřiče obrazovky

Jako motiv šetřiče může běžet prezentace sestavená z vašich vlastních fotografií. Zařídíte to takto:

1. V dialogovém okně **Nastavení spořiče obrazovky** (**Nastavení** → **Přizpůsobení** → **Zamykací obrazovka**, klepnutí na odkaz **Nastavení šetřiče obrazovky**) vyberte v rozevíracím seznamu **Šetřič obrazovky** položku **Fotografie** a pak stiskněte tlačítko **Nastavení**.
2. Otevře se dialogové okno **Nastavení spořiče obrazovky z fotografií**.
3. Stiskněte tlačítko **Procházet** a v dialogovém okně **Vyhledat složku** vyberte složku obsahující vhodné fotografie. Neuškodí si takovou složku s několika vhodnými obrázky připravit předem.
4. Nastavte **Rychlost prezentace** – od pomalé až po rychlou.
5. Má-li být šetřič zajímavější, zaškrtněte políčko **Náhodné obrázky**.
6. Zavřete dialogové okno **Nastavení spořiče obrazovky z fotografií** stiskem tlačítka **Uložit** před vámi je opět dialogové okno **Nastavení spořiče obrazovky**.
7. Překontrolujte po stisku tlačítka **Náhled**, zda prezentace skutečně běží.
8. Zavřete okno stiskem tlačítka **OK**.

O tom, jak pracovat se s dialogovým oknem pro vyhledání složky, se můžete dočíst v tipu 633.

54 Nastavení prostorového textu jako šetříče obrazovky

Jako šetřič obrazovky se dá nastavit i prostorový text.

1. V okně **Nastavení spořiče obrazovky** (**Nastavení** → **Přizpůsobení** → **Zamykací obrazovka**, klepnutí na odkaz **Nastavení šetřiče obrazovky**) vyberte v rozevíracím seznamu **Šetřič obrazovky** položku **Prostorový text** a pak stiskněte tlačítko **Nastavení**.
2. V otevřeném okně **Nastavení spořiče Prostorový text** rozhodněte o tom, zda se má zobrazovat aktuální **Čas**, nebo **Vlastní text**; potom tento text zapište do vstupního pole. Jste omezeni délkou 20 znaků.
3. Stiskněte tlačítko **Zvolit písmo**. Otevře se dialogové okno **Písmo** a zde nastavte typ písma, velikost a řez. O tom, jak nastavit písmo, se píše v tipech č. 309–314.
4. Určete rozlišení, velikost, typ a rychlost otáčení.
5. Určete styl povrchu a vyberte barvu, texturu nebo odraz.
6. Stiskem tlačítka **OK** dialogové okno **Nastavení spořiče Prostorový text** zavřete.
7. V okně **Nastavení spořiče obrazovky** zkontrolujte v náhledu výsleddek.
8. Zavřete dialogové okno **Nastavení spořiče obrazovky** stiskem **OK**.

55 Zamčení šetřiče obrazovky

Pokud si chráníte obrazovku šetřičem obrazovky, například podle postupu v tipu 52, můžete zařídit, aby se při zrušení muselo znovu zadat heslo. Znamená to, že když si krátce odskočíte od počítače, nikdo jiný se vám po chvíli už do něj nedostane.

V dialogovém okně **Nastavení spořiče obrazovky** (**Nastavení** → **Přizpůsobení** → **Zamykací obrazovka**, klepnutí na odkaz **Nastavení šetřiče obrazovky**) zaškrtněte políčko **Při obnovení zobrazit přihlašovací obrazovku**.

Použití této metody je ale sporné, protože vás brzy začne přihlašovací obrazovka obtěžovat, zejména když práci přerušíte třeba jen na chvíli kvůli nějaké drobné a neodkladné záležitosti.

V takovém případě se vyplatí při odchodu počítač uzamknout – viz tip 46.

3 Pracovní plocha a hlavní panel

Hlavní panel je lišta umístěná ve výchozím nastavení u dolního okraje okna. Její nejdůležitější částí je panel úloh, který udržuje přehled o spuštěných aplikacích a umožňuje mezi nimi přepínat. Ve Windows 10 je tato funkce ještě rozšířena o možnost z tohoto panelu aplikace spouštět.

56 Zobrazení pracovní plochy

začátečník

Při běžné práci je pracovní plocha systému zakryta otevřenými okny. Jsou chvíle, kdy k ní potřebujete mít rychlý přístup. Můžete postupně minimalizovat všechna okna, ale je to postup poněkud zdlouhavý.

Pracovní plochu lze okamžitě zobrazit:

- Zadáním příkazu **Zobrazit plochu** z místní nabídky otevřené na hlavním panelu.
- Stiskem tlačítka **Zobrazit plochu**, které je umístěno zcela vpravo na hlavním panelu.
- Stiskem klávesové zkratky Windows + D.

Prakticky stejným způsobem opět vrátíte všechna okna do původního stavu, jen místní nabídka na hlavním panelu teď dává k dispozici příkaz **Zobrazit otevřená okna**.

57 Náhled pracovní plochy

pokročilý

Najdete-li ukazatelem myši na tlačítko **Zobrazit plochu**, umístěné zcela vpravo na hlavním panelu, všechna okna se skryjí a můžete se podívat na celou pracovní plochu. Odjedete-li ukazatelem myši jinam, okna se vrátí na své místo.

Pokud tento způsob náhledu nefunguje, otevřete dialogové okno **Vlastnosti hlavního panelu a nabídky Start** (příkaz **Vlastnosti** z místní nabídky hlavního panelu) a zde zaškrtněte políčko **Při přesunutí ukazatele myši na tlačítko Zobrazit plochu na konci hlavního panelu použít k náhledu plochy funkci Náhled**.

58 Automatické uspořádání ikon pracovní plochy

začátečník

Ikony rozptýlené na celé pracovní ploše shromáždíte k levému okraji, když z místní nabídky (pravé tlačítko myši) zadáte příkaz **Uspořádat ikony**.

59 Zarovnání ikon pracovní plochy

začátečník

Chaoticky rozmístěné ikony na pracovní ploše lze uspořádat do pravidelného rastru, když z místní nabídky (pravé tlačítko myši) zadáte příkaz **Zarovnat podle mřížky**.

60 Automatické skrývání hlavního panelu

Hlavní panel přece jen zaujímá určitý prostor na obrazovce, a po většinu času jej nepotřebujete. Můžete si jej proto nechat skrývat. Z místní nabídky hlavního panelu zadejte příkaz **Vlastnosti** a v otevřeném dialogovém okně **Vlastnosti hlavního panelu** a nabídky **Start** na kartě **Hlavní panel** zaškrtněte políčko **Automaticky skrývat hlavní panel**.

Hlavní panel se automaticky zobrazí vždy, pokud najedete myší k tomu okraji obrazovky, kde je hlavní panel umístěn (obvykle dolní).

61 Zamknutí hlavního panelu

Hlavní panel lze uzamknout proti všem zásahům nebo změně nastavení. K tomu účelu zadejte z místní nabídky hlavního panelu příkaz **Zamknout všechny hlavní panely**. Znemožníte vše, tedy i připnutí aplikace.

Přesto však lze aplikace na hlavní panel připnout a také je odepnout, a to zadáním příkazu z místní nabídky v nabídce **Start**.

Hlavní panel opět odemknete, když z místní nabídky zadáte opět příkaz **Zamknout všechny hlavní panely**; tím zrušíte zaškrtnutí a hlavní panel bude volný.

62 Připnutí aplikace na hlavní panel

Jakmile spustíte libovolnou aplikaci, zobrazí se na hlavním panelu její tlačítko. Podobně tomu je i u některých dialogových oken, například u již zmíněného okna **Vlastnosti hlavního panelu** a nabídky **Start**. Piktogram v tlačítku je barevně podtržený. Barva závisí na nastaveném barevném schématu, ve výchozím nastavení systému je ale podtržení modré.

Na tomto tlačítku můžete otevřít místní nabídku (pravé tlačítko myši) a z ní zadat příkaz **Připnout tento program na hlavní panel**. Tlačítko na stejném místě zůstane, i když aplikaci ukončíte.

63 Připnutí aplikace na hlavní panel z nabídky Start

Tlačítko aplikace lze připnout na hlavní panel, aniž ji spustíte. Je třeba, abyste ji vyhledali v nabídce **Start** (například zadáním příkazu **Všechny aplikace**). Potom na položce aplikace otevřete místní nabídku (pravým tlačítkem myši) a z ní zadejte příkaz **Připnout na hlavní panel**.

Stiskem tohoto tlačítka lze aplikaci spustit; je-li již spuštěna, tak stiskem tohoto tlačítka přejdete k oknu aplikace.

64 Připnutí zástupce aplikace na hlavní panel

Existuje-li na ploše Windows nebo v okně aplikace Průzkumník zástupce programu, či dokonce je dostupná ikona samotného programu (to je ale vzácný případ), můžete aplikaci připnout k hlavnímu panelu.

Uchopte myší zástupce a za trvalého stisku levého tlačítka myši jej přetáhněte na hlavní panel. Jakmile se zobrazí popisek **Připnout k: hlavní panel**, uvolněte stisk myši. Tlačítko již na hlavním panelu zůstane.

65 Přidání zástupce složky k tlačítku aplikace na hlavním panelu

Existují-li na pracovní ploše zástupce složky, můžete jej uchopit myší a přetáhnout na hlavní panel. Jakmile se zobrazí popisek **Připnout k: Průzkumník souborů**, uvolněte stisk myši. Složku pak najdete v připnutou v místní nabídce tlačítka Průzkumník.

66 Přidání dokumentu k tlačítku aplikace na hlavním panelu

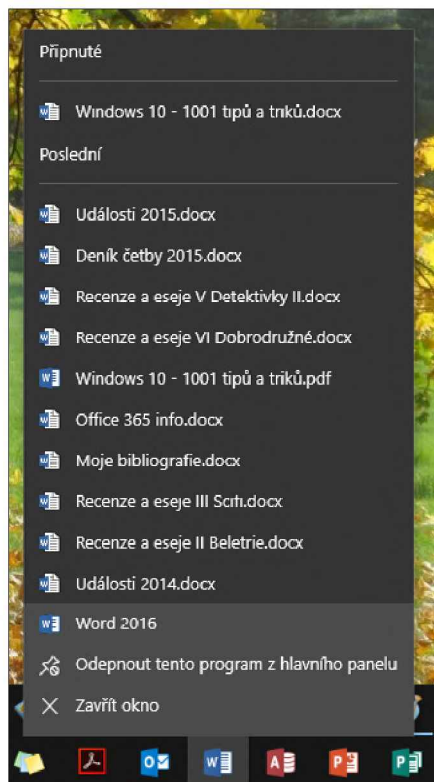

Uchopte ikonu dokumentu buď na pracovní ploše, nebo v otevřeném okně aplikace Průzkumník a za trvalého stisku levého tlačítka myši ji přesuňte na hlavní panel na tlačítko aplikace, která má tento dokument otvírat. Například soubor ve formátu TXT lze přesunout na ikonu Poznámkového bloku. Jakmile se zobrazí popisek **Připnout k: (název aplikace, například Poznámkový blok)**, uvolněte stisk myši. Dokument lze potom „spustit“ z místní nabídky tlačítka aplikace, kde bude zařazen mezi připnutými.

67 Spuštění aplikace stiskem tlačítka současně s otevřením dokumentu

Klepnete-li na tlačítko aplikace na hlavním panelu pravým tlačítkem, otevře se místní nabídka s přehledem naposledy otevřených dokumentů (eventuálně složek). Jsou rozděleny do dvou skupin – připnuté a naposledy otevřené, tedy **Poslední**.

Obrázek 3.1: Spuštění aplikace současně s otevřením dokumentu

Klepnutím na některou z položek se spustí daná aplikace (pokud již není spuštěna) a otevře se daný dokument – viz obrázek 3.1.

68 Připnutí dokumentu k tlačítku hlavního panelu

Jestliže se položka dokumentu (souboru) nebo složky nachází ve skupině **Poslední** v nabídce tlačítka aplikace na hlavním panelu, lze tuto položku k nabídce tlačítka připnout. Klepněte na položku pravým tlačítkem myši a z místní nabídky zadejte příkaz **Připnout do tohoto seznamu**.

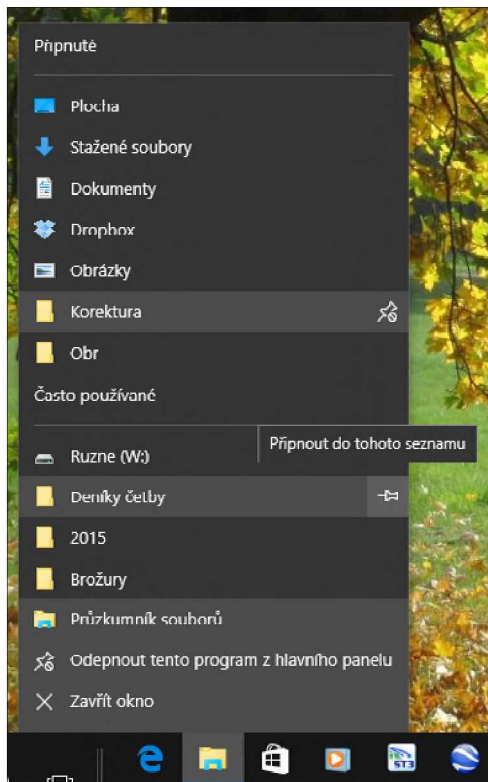
K připnutí lze využít i tlačítka **Připnout do tohoto seznamu**, které se nachází v položce dokumentu po pravé straně – viz obrázek 3.2.

69 Odebrání připnutého tlačítka dokumentu

Pokud nechcete, aby tlačítko dokumentu (souboru) nebo složky bylo připnuté k nabídce tlačítka aplikace na hlavním panelu, otevřete tuto nabídku pravým tlačítkem myši a na příslušné položce zadejte z místní nabídky příkaz **Odepnout z tohoto seznamu**. Tlačítko se pak přesune do seznamu naposledy otevřených dokumentů.

K odepnutí lze rovněž využít tlačítka, které je umístěno vpravo v položce dokumentu; na obrázku 3.2 je můžete vidět v řádce složky **Korektura**.

Obrázek 3.2: Připnutí dokumentu k nabídce tlačítka na hlavním panelu

70 Odebrání dokumentu z nabídky tlačítka aplikace na hlavním panelu

Pokud nechcete, aby se v nabídce naposledy otevřených dokumentů (složek) daná položka zobrazovala, otevřete nabídku tlačítka pravým tlačítkem myši a na dané položce zadejte z místní nabídky příkaz **Odebrat z tohoto seznamu**.

71 Odepnutí tlačítka z hlavního panelu

Jestliže již nechcete spouštět aplikaci z hlavního panelu, nebo dokonce tlačítko vůbec nepotřebujete, protože je aplikace odinstalována (nemělo by se to stávat, ale je to možné), lze se tlačítka zbavit. Otevřete na něm místní nabídku (stiskem pravého tlačítka myši) a z ní zadejte příkaz **Odepnout tento program z hlavního panelu**.

72 Velikost tlačítek na hlavním panelu

Jestliže se vám zdá, že jsou tlačítka aplikací na hlavním panelu příliš velká, nebo jich je tolik, že se tam nemohou vejít, můžete se rozhodnout pro změnu velikosti tlačítek.

Z místní nabídky na hlavním panelu zadejte příkaz **Vlastnosti** a v otevřeném dialogovém okně **Vlastnosti hlavního panelu a nabídky Start** na kartě **Hlavní panel** zaškrtněte políčko **Použít malá tlačítka na hlavním panelu**.

Stiskem tlačítka **Použít** si můžete vyzkoušet, jaký bude výsledek; dialogové okno zůstane nadále otevřené.

Stisknete-li tlačítko **OK**, dialogové okno se zavře a tlačítka na hlavním panelu budou malá.

Zrušením zaškrtnutí tlačítka **Použít malá tlačítka na hlavním panelu** vrátíte tlačítka opět k původní velikosti.

73 Seskupování tlačítek na hlavním panelu

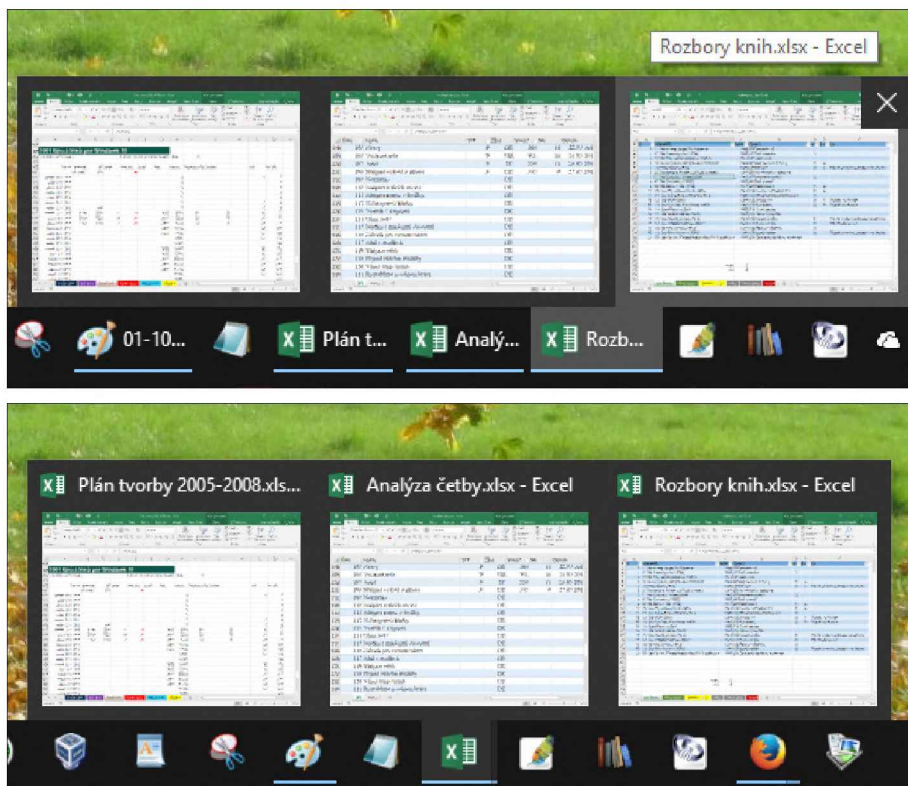
Některé aplikace umožňují pracovat s několika dokumenty, jiné dovolují vícenásobné spuštění. Na hlavním panelu můžete mít umístěná samostatná tlačítka pro každý otevřený dokument (soubor).

V tom případě otevřete dialogové okno **Vlastnosti hlavního panelu a nabídky Start** na kartě **Hlavní panel** (z místní nabídky na hlavním panelu zadáním příkazu **Vlastnosti**) a v rozevíracím seznamu **Tlačítka na hlavním panelu** volte položku **Nikdy neseskupovat**. Tlačítka dokumentů se pak budou chovat jako na obrázku 3.3 vlevo.

Pokud se má aplikace na hlavním panelu představovat jen jedním tlačítkem (jako na obrázku 3.3), volte z tohoto seznamu položku **Vždy seskupit, skrýt popisky**.

Jednotlivé dokumenty se vždy představí v náhledu, najedete-li na tlačítko aplikace.

Prostřední nastavení **Seskupit při zaplnění hlavního panelu** je kompromisem, který přenechá starost o tlačítka systému Windows 10.

Obrázek 3.3: Neseskupená a seskupená tlačítka na hlavním panelu (aplikace Excel)

74 Hlavní panel na všech monitorech

začátečník

Ve výchozím nastavení se hlavní panel zobrazuje pouze na hlavním monitoru (jedná se o případ, kdy pracujete s několika monitory). Jestliže se má hlavní panel zobrazit i na dalších monitorech, potom z místní nabídky hlavního panelu zadejte příkaz **Vlastnosti** a v otevřeném dialogovém okně **Vlastnosti hlavního panelu** a nabídky **Start** na kartě **Hlavní panel** zaškrtněte políčko **Zobrazit hlavní panel na všech monitorech**.

Druhým monitorem zde nemusí být běžný displej, ale také datavideo projektor.

75 Nastavení druhého hlavního panelu

pokročilý

Pracujete-li na dvou monitorech, může být vzhled druhého hlavního panelu odlišný. Jeho vzhled můžete nastavit v dialogovém okně **Vlastnosti hlavního panelu** a nabídky **Start** (příkaz **Vlastnosti** z místní nabídky hlavního panelu). Ve skupinovém rámečku **Více monitorů** v rozvíracím seznamu **Zobrazit tlačítka na hlavním panelu** můžete výběrem položky **Hlavní panel, kde je otevřeno okno** určit, že na druhém panelu se

budou zobrazovat jen tlačítka těch aplikací, která mají na druhém panelu umístěno své okno.

Kromě toho lze nastavit, zda se tlačítka na druhém monitoru budou seskupovat či nikoli, a to v rozevíracím seznamu **Tlačítka na jiných hlavních panelech**.

76 Zobrazení panelu nástrojů Adresa na hlavním panelu

začátečník

Panelem nástrojů **Adresa** se zde míní adresní řádek aplikace Průzkumník a současně adresní řádek aplikace Microsoft Edge. Zobrazíte jej z místní nabídky hlavního panelu zadáním příkazu **Panely nástrojů → Adresa**.

Jediným prvkem tohoto panelu je vstupní pole, do něž můžete zapsat příkaz a potvrdit jej stiskem Enter nebo stiskem tlačítka se šipkou po pravé straně. Následná reakce závisí na tom, co sem zapíšete: buďto se otevře žádaná složka v okně Průzkumník, nebo okno internetového prohlížeče.

Nebude-li vložený příkaz srozumitelný, spustí se internetový prohlížeč a v něm se otevře vyhledávač Bing.

Tento panel nástrojů je reliktem ze starších verzí Windows, shodným způsobem vám poslouží vyhledávací řádek nabídky **Start**, otevřený stiskem tlačítka **Prohledat Web a Windows**.

77 Zobrazení panelu nástrojů Plocha na hlavním panelu

začátečník

Panel nástrojů **Plocha** umožní přístup ke všem ikonám a zástupcům, které se v daném okamžiku nacházejí na pracovní ploše Windows. Zobrazíte jej z místní nabídky hlavního panelu zadáním příkazu **Panely nástrojů → Plocha**.

Obvykle se tento panel bude obtížně snášet se svým okolím, jeho poměrnou velikost lze však upravit tahem za dělicí příčky.

Většina ikon bude dostupná, až když stisknete rozšiřující tlačítko po pravé straně.

Tento způsob zobrazení má snad jedinou výhodu: Jsou-li na ploše umístěny složky nebo zástupci složek, jsou prostřednictvím položek těchto složek dostupné všechny dokumenty, které tyto složky obsahují.

78 Jak zavřít panel nástrojů

začátečník

Panely nástrojů **Adresa** nebo **Plocha** lze zavřít a uklidit je z hlavního panelu zadáním příkazu **Zavřít panel nástrojů** z místní nabídky otevřené na daném panelu.

79 Přesun hlavního panelu pomocí myši

pokročilý

Ve výchozím nastavení je hlavní panel umístěn na dolním okraji obrazovky. Máte však možnost jej přesunout ke kterémukoli okraji. Uchopte myší hlavní panel v místě, které je prázdné, a za trvalého stisku levého tlačítka jej přetáhněte k jinému okraji. Pak uvolněte stisk myši.

Pracujete-li na více monitorech, je možné takto přesunout hlavní panel na každém monitoru k jinému okraji.

80 Přesun hlavního panelu

pokročilý

Pokud nemůžete hlavní panel najít ani nasahat myší u okraje obrazovky, je pravděpodobné, že je přesunutý k jinému okraji. Pro přesun hlavního panelu otevřete dialogové okno **Vlastnosti hlavního panelu a nabídky Start** (z místní nabídky příkazem **Vlastnosti**) a na kartě **Hlavní panel** určete v rozevřacím seznamu **Umístění hlavního panelu na obrazovce** budoucí polohu (**Nahore**, **Dole**, **Vlevo**, **Vpravo**).

Pracujete-li na více monitorech, přemístíte takto současně všechny hlavní panely do stejné pozice.

81 Změna šířky hlavního panelu

začátečník

Ve výchozím nastavení je hlavní panel tak široký, aby se sem bez problémů vešla tlačítka aplikací v běžné velikosti. Sami si však můžete šířku hlavního panelu upravit, a to na každém monitoru zvlášť.

Najeďte na okraj hlavního panelu, až se ukazatel myši změní v dvojitou šipku, a za trvalého stisku levého tlačítka myši přesunujte toto rozhraní dovnitř obrazovky nebo podle potřeby také zpět.

82 Přepínání mezi spuštěnými aplikacemi

začátečník

Windows 10 umožňují tzv. multitasking, což znamená současný běh několika aplikací vedle sebe. Z hlediska uživatele je však jen jedna aplikace aktivní (může pomoci ní upravovat data) a ostatní běží na pozadí a čekají na další příkazy.

Někdy však aplikace běžící na pozadí mohou vykonávat určitou činnost, k níž již dostaly příkaz. Jde například o tisk dokumentu, přehrávání hudby, stahování dat z internetu atd.

Aktivní aplikace má své okno umístěné nahoře a provedené operace se týkají právě jí. Chcete-li, aby některá z aplikací byla aktivní, je třeba k ní přepnout.

Nejjednodušší metodou je klepnutí na tlačítko spuštěné aplikace na hlavním panelu. Spuštěnou aplikaci poznáte podle barevného pruhu pod piktogramem tlačítka.

83 Přepínání mezi spuštěnými aplikacemi

pokročilý

Pro přepínání mezi spuštěnými aplikacemi existuje šikovní klávesová zkratka. Nejdříve stisknete levou klávesu **Alt** a držte ji stisknutou. Potom stisknete klávesu **Tab**.

Uprostřed obrazovky se zobrazí panel s miniaturami všech spuštěných úloh (aplikací). Jedna z miniatur je vyznačena rámečkem; k této aplikaci systém přejde, kdybyste nyní uvolnili stisk klávesy **Alt**.

Dalším stiskem klávesy **Tab** se přesune zvýraznění k následující miniatuře, a tak postupně můžete vybírat tu aplikaci, ke které potřebujete přepnout.

Nerychlejší je ale klepnutí na miniaturu té aplikace, k níž chcete přejít.

Obrázek 3.4 zobrazuje stav spuštěných aplikací v počítači, na němž se právě píše tyto odstavce.

Obrázek 3.4: Přepínání mezi aplikacemi stiskem Alt+Tab

84 Přepínání mezi spuštěnými aplikacemi

Pro přepnutí k jiné aplikaci je výhodné stisknout tlačítko **Zobrazení úkolů** na hlavním panelu. Windows 10 vám dají k dispozici velké náhledy všech spuštěných aplikací, mezi nimiž si můžete vybírat s největším komfortem. Pokud například běží v aplikaci video, budete mít i náhled videa.

Klepněte na náhled té aplikace, ke které chcete přejít.

85 Tlačítko Zobrazení úloh

Nezobrazuje-li se tlačítko **Zobrazení úkolů**, otevřete na hlavním panelu místní nabídku a z ní zadejte příkaz zobrazit tlačítko **Zobrazení úloh**. Pomocí tohoto tlačítka můžete s maximálním komfortem přepínat mezi spuštěnými aplikacemi.

86 Ikony pracovní plochy

Ve výchozím nastavení se na pracovní ploše Windows zobrazuje jenom ikona **Koš**, jinak je plocha prázdná. Nebudeme vám tady radit, k čemu pracovní plochu využít, jen si dovolueme podotknout, že to není místo, odkud by se měly spouštět programy pomocí zástupců. Pravdou je, že některé aplikace po instalaci na pracovní plochu svého zástupce umístí. V tipu číslo 64 vám poradíme, jak s tímto zástupcem naložit.

Obvykle se pracovní plocha využívá k umístění toho, co momentálně nevyužijete, ale chcete to mít po ruce. Pokud by tam však taková data měla být dlouho, je lepší je přesunout do speciální složky a udržet na pracovní ploše pořádek.

Windows 10 vám však dovolí umístit na pracovní plochu tzv. systémové ikony, tedy takové, které tam byly ve starších verzích ve výchozím stavu; mnozí zkušení uživatelé si na ně zvykli a chybi jim tam.

Otevřete okno **Nastavení** → **Prizpůsobení** a zde přejděte na položku **Motivy**. Klepněte na odkaz **Nastavení ikon na ploše**. V otevřeném dialogovém okně můžete zaškrtnout políčka pro pět ikon: **Počítač**, **Koš**, **Soubory uživatele**, **Ovládací panely** a **Sít**.

87 Změna nastavení ikon oznamovací oblasti

Oznamovací oblast hlavního panelu je umístěna zcela vpravo; aplikace během instalace sem umísťují své ikony, a některé z nich se dokonce otáží, zda sem mají ikonu umístit. Obvykle se o ně nemusíte starat; ikony se aktivují obvykle tehdy, když se něco děje.

Přesto je však někdy žádoucí do chování ikon oznamovací oblasti zasáhnout. Pro nastavení ikon oznamovací oblasti přejděte do okna **Nastavení** → **Systém** → **Oznámení a akce**.

Toto okno lze také otevřít z dialogového okna **Vlastnosti hlavního panelu a nabídky Start** (příkaz **Vlastnosti** z místní nabídky hlavního panelu) stiskem tlačítka **Oznamovací oblast – Přizpůsobit**.

Zde klepněte na odkaz **Vyberte, které ikony se zobrazí na hlavním panelu**. V základním nastavení je přepínač **Vždycky zobrazovat všechny ikony** v oznamovací oblasti nastavený v poloze **Zapnuto**.

Chcete-li zobrazit pouze některé ikony, nastavte tento přepínač do polohy **Vypnuto**. Potom projděte všechny ikony a nastavte jejich zobrazení (zapnuto nebo vypnuto) individuálně.

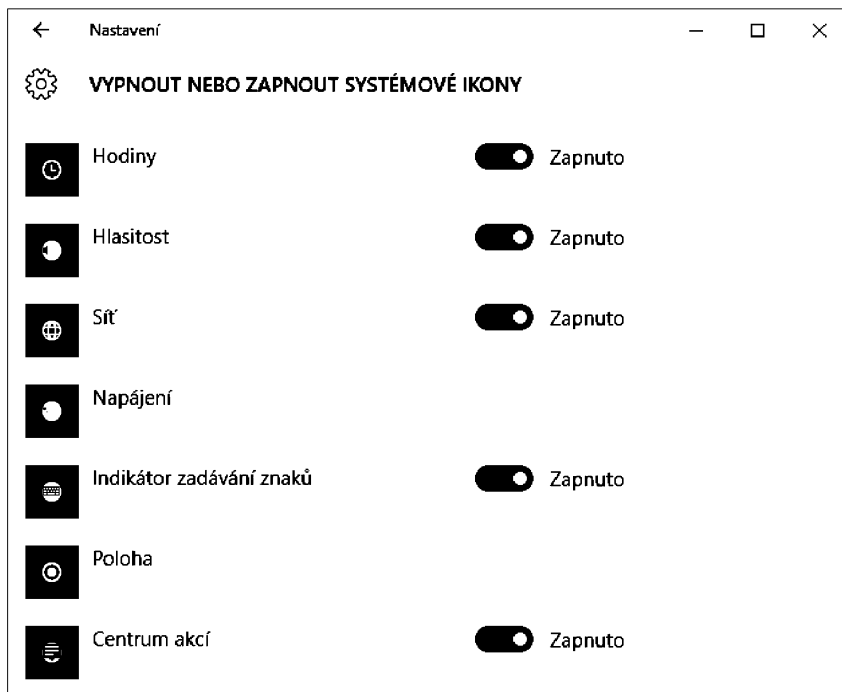
88 Systémové ikony v oznamovací oblasti hlavního panelu

V okně **Nastavení** → **Systém** → **Oznámení a akce** → **Vypnout nebo zapnout systémové ikony** můžete rozhodnout o tom, které ikony se mají v oznamovací oblasti hlavního panelu zobrazovat.

Na obrázku 3.5 můžete vidět výchozí nastavení pro stolní počítač. Není pravděpodobné, že byste některou z těchto ikon potřebovali zrušit. Do tohoto okna je ale třeba zavítat, pokud by vám některá důležitá ikona v oznamovací oblasti chyběla.

Pracujete-li s notebookem, rozhodně se vyplatí zapnout ikonu **Napájení**.

Obrázek 3.5: Zobrazení systémových ikon

89 Vytvoření virtuální plochy

Windows 10 umožňuje práci s virtuálními plochami. Příkladem, kdy začne být virtuální plocha zajímavá, je stav věcí na obrázku 3.4. Je zde příliš mnoho spuštěných aplikací a jejich okna se vzájemně překrývají, a uživatel se v nich proto nemusí dobře orientovat. V tu chvíli se hodí některá z těchto oken přesunout na druhou plochu, to například tehdy, pokud přesunujete mezi dvěma okny data nebo do nich potřebujete nahlížet.

Virtuální plochu vytvoříte stiskem tlačítka **Zobrazení úkolů** (třetí zleva na hlavním panelu) a dále stiskem tlačítka **Nová plocha**, které se zobrazí po pravé straně displeje, jako na obrázku 3.6.

Mnohem rychleji vytvoříte virtuální plochu stiskem klávesové zkratky Windows+Ctrl+D.

Obrázek 3.6: Vytvoření virtuální plochy

90 Přecházení mezi virtuálními plochami

Ať už je otevřené okno aplikace umístěno na kterékoli ploše, lze mezi nimi procházet standardními metodami, popsányými v tipech 82 (stisk tlačítka na hlavním panelu) a 83 (stisk klávesové zkratky Alt+Tab). Toto nastavení lze ale změnit – viz tip č. 92.

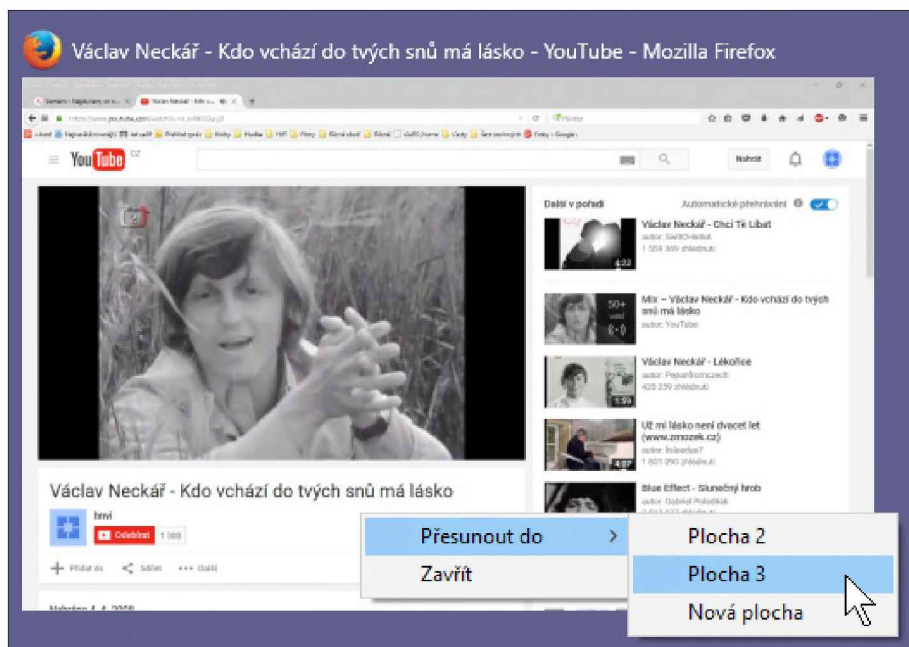
K jiné ploše však také snadno přejdete:

- stiskem tlačítka **Zobrazení úkolů** na hlavním panelu a dále klepnutím na miniaturu plochy,
- stiskem klávesové zkratky Windows+Ctrl+Doleva nebo Windows+Ctrl+Doprava.

91 Přesun oken mezi virtuálními plochami

Okna spuštěných aplikací lze mezi plochami přesunovat. Nejdříve je třeba stisknout tlačítko **Zobrazení úkolů** na hlavním panelu; na displeji se zobrazí náhledy oken aplikací této plochy. Na náhledu otevřete místní nabídku (pravým tlačítkem myši) a z ní zadejte příkaz **Přesunout do** → (plocha), jako na obrázku 3.7.

Obrázek 3.7: Přesun okna na jinou plochu

92 Nastavení hlavního panelu virtuální plochy

Ve výchozím nastavení se na hlavním panelu zobrazují okna všech spuštěných aplikací a lze mezi nimi přepínat stiskem tlačítka aplikace nebo pomocí klávesové zkratky Alt+Tab. Toto nastavení lze změnit a virtuální plochy tak lze více méně osamostatnit. Potom ale může být trochu náročné k žádanému oknu přejít.

Otevřete okno **Nastavení** → **Systém** → **Multitasking**. Ve skupině **Virtuální plochy** zvolte v rozevíracím seznamu **Na hlavním panelu** se zobrazí okna otevřená na položku **Na právě používané ploše**.

Mnohem kritičtější ale je další změna, to když v rozevíracím seznamu **Při stisknutí Alt+Tab se zobrazí okna otevřená na** vyberete položku **Na právě používané ploše**. Tady je mnohem praktičtější ponechat nastavení **Na všech plochách**.

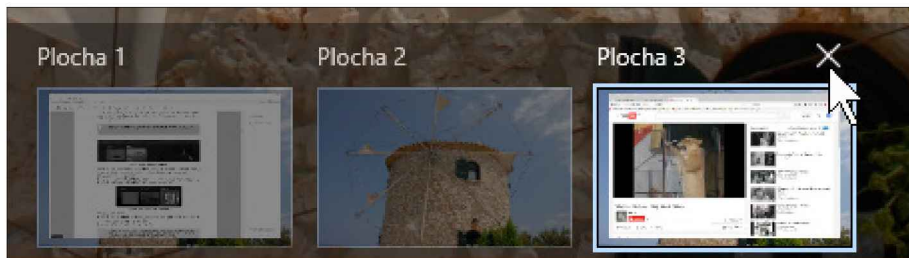
93 Zavření virtuální plochy

Nepotřebnou virtuální plochu lze zavřít:

- Stiskem tlačítka **Zavřít** v pravém horním rohu miniatury plochy (stisk tlačítka **Zobrazení úkolů** na hlavním panelu).
- Stiskem klávesové zkratky **Windows+Ctrl+F4**.

Jsou-li na ploše, kterou jste uzavřeli, otevřená okna, tato se přesunou na nejbližší otevřenou plochu.

Obrázek 3.8: Takto lze zavřít virtuální plochu

94 Otevření oken pro nastavení změn pozadí pracovní plochy a vzhledu displeje

Pro změnu nastavení vzhledu pracovní plochy je určeno okno **Nastavení** → **Přizpůsobení**. Toto okno lze ale otevřít také z místní nabídky pracovní plochy zadáním příkazu **Přizpůsobení**.

Pro nastavení rozlišení obrazovky a dalších detailů je třeba otevřít okno **Nastavení** → **Systém** → **Displej**. Toto okno otevřete rovněž z místní nabídky pracovní plochy zadáním příkazu **Nastavení zobrazení**.

95 Pozadí pracovní plochy v plné barvě

Pozadí pracovní plochy může být jednobarevné. Barvu vybírejte v okně **Nastavení** → **Přizpůsobení** → **Pozadí**.

V rozevíracím seznamu **Pozadí** zvolte položku **Plná barva**. Barvu potom určíte z nabídky barev Barvy pozadí; nabízí se 24 barevných odstínů.

96 Barvy motivu na pozadí pracovní plochy

začátečník

O několik tipů dále budeme popisovat volbu motivu pro pozadí pracovní plochy. Již nyní však tohoto motivu využijeme pro volbu barvy pracovní plochy. Otevřete okno **Nastavení** → **Přízpůsobení** → **Barvy**.

Barvu si může systém zvolit automaticky, když přepínač **Automaticky vybrat barvu motivu z mého pozadí** nastavíte do polohy **Zapnuto**.

Pro ruční nastavení barvy v rozevřacím seznamu **Pozadí** zvolte položku **Plná barva**. Barvu potom určíte z nabídky barev **Zvolit barvu motivu**.

Tuto barvu použije systém na zvýraznění tlačítek spuštěných aplikací na hlavním panelu, pro pozadí dlaždic na obrazovce **Start** i ikon v nabídce **Start**, a konečně i pro dlaždice v okně **Nastavení**.

97 Obrázek na pozadí pracovní plochy

začátečník

Na pozadí pracovní plochy můžete umístit obrázek, nejlépe fotografii. Je užitečné, pokud je fotografie orientovaná na šířku, lépe si bude s obrazovkou rozumět.

V okně **Nastavení** → **Přízpůsobení** → **Pozadí** nastavte v rozevřacím seznamu **Pozadí** položku **Obrázek**. Vyberte některou z miniatur ze sady **Zvolit obrázek**, anebo stiskněte tlačítko **Procházet**.

V otevřeném dialogovém okně **Otevřít** zvolte disk a složku, kde je obrázek umístěn, a vyberte ikonu se souborem obrázku; volbu potvrďte stiskem tlačítka **Zvolit obrázek**.

Vybraný obrázek se zařadí mezi náhledy. Klepnete-li na něj, bude právě tento obrázek hlavním motivem zamykací obrazovky.

98 Jak přizpůsobit obrázek na ploše velikosti displeje

začátečník

Rozměry obrázku, který umístíte na pracovní plochu podle tipu č. 97, pravděpodobně nebudou ladit s poměrem stran obrazovky. Proto v okně **Nastavení** → **Přízpůsobení** → **Pozadí** z rozevřacího seznamu **Zvolte si vhodné nastavení** vyberte tu položku, která zobrazí fotografii nejlépe. Poměr stran obrázku se nebude deformovat, zvolíte-li zde položky **Vyplnit** nebo **Přizpůsobit**.

Pokud si nevíte rady s dialogovým oknem **Otevřít**, poraďte se s tipem č. 582.

99 Panoramatický obrázek na pozadí pracovní plochy

začátečník

Pokud umístíte na pozadí pracovní plochy panoramatický obrázek, tedy s poměrem stran zhruba 3 : 1, není jednoduché jej zobrazit tak, aby poměr stran odpovídal realitě. Takový obrázek ale můžete nechat rozprostřít současně na dva monitory, když v okně **Nastavení** → **Přízpůsobení** → **Pozadí** vyberete v rozevřacím seznamu **Zvolte si vhodné nastavení** položku **Překlenout**.

100 Obrázek na pozadí pracovní plochy z aplikace Průzkumník

začátečník

Obrázek na pozadí pracovní plochy lze umístit, pokud jeho ikonu zobrazujete v okně aplikace Průzkumník (o tom více v kapitole Zobrazení souborů a složek v okně aplikace Průzkumník).

Otevřete na ikoně souboru s obrázkem místní nabídku (pravým tlačítkem myši) a z ní zadejte příkaz **Nastavit jako pozadí pracovní plochy**. Reakce systému je okamžitá.

Podobný příkaz lze zadat i z oken jiných aplikací určených pro správu fotografií, například Zoner Photo Studio. V takovém případě se obvykle hovoří o tapetě; příkaz zde hledejte v nabídce **Publikovat** → **Tapeta**, ale v jiných aplikacích může být postup odlišný.

101 Prezentace na pozadí pracovní plochy

začátečník

Z vlastních fotografií uložených na pevném disku ve formě souboru můžete vytvořit na pozadí pracovní plochy prezentaci.

V okně **Nastavení** → **Přizpůsobení** → **Pozadí** nastavte v rozevíracím seznamu **Pozadí** položku **Prezentace**.

Stiskněte tlačítko **Procházet**. V otevřeném dialogovém okně **Vybrat složku** vyberte složku, v níž jsou shromážděny obrázky pro prezentaci. Složka musí obsahovat obrázky, nestačí, když jsou obrázky v podsložkách!

Způsob, jakým obrázek vyplní plochu obrazovky, určete v rozevíracím seznamu **Zvolte si vhodné nastavení**. K deformaci obrázku nedojde, zvolíte-li zde položky **Vyplnit** nebo **Přizpůsobit**.

Interval, v němž se budou obrázky střídát, zvolte v rozevíracím seznamu **Měnit obrázek každých**; k dispozici je rozpětí od jedné minuty do jednoho dne.

102 Změna barvy nabídky Start a hlavního panelu

začátečník

Pokud vám nestačí výchozí barvy nabídky **Start** a hlavního panelu (černá), můžete tuto barvu změnit. V okně **Nastavení** → **Přizpůsobení** → **Barvy** nastavte přepínač **Zobrazit barvu v nabídce Start, na hlavním panelu a v centru akcí** do polohy **Zapnuto**.

Použije se barva určená jako barva pozadí, eventuálně barva zvolená jako barva motivu.

103 Průhledný hlavní panel

začátečník

Chcete-li, aby hlavní panel a nabídka **Start** byly průhledné, v okně **Nastavení** → **Přizpůsobení** → **Barvy** nastavte přepínač **Nastavit nabídku Start, hlavní panel a centrum akcí jako průhledné** do polohy **Zapnuto**.

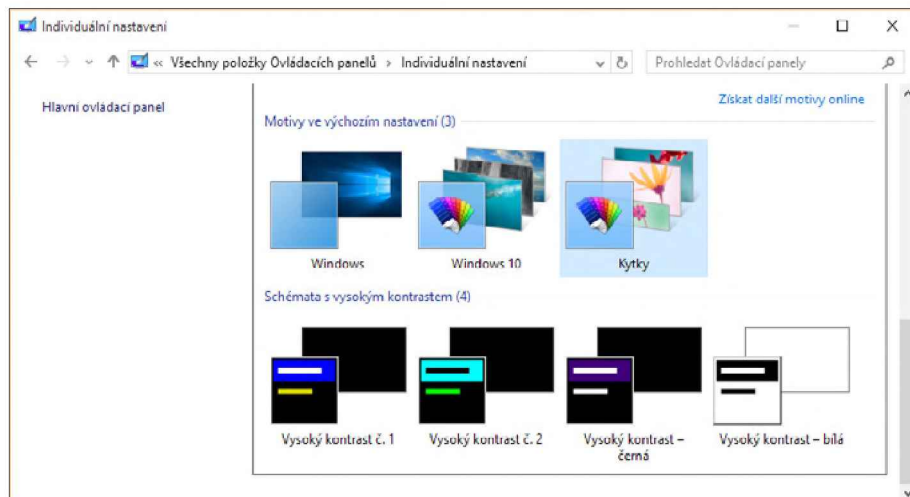
104 Jak otevřít okno pro volbu motivu

Motiv je kombinace obrázků na pozadí plochy, barev oken a zvuků; změny si povšímete především u dialogových oken a u okna nastavení, kde jsou zvýrazněny položky a text v základní barvě motivu.

Motiv budete volit v okně **Nastavení** → **Prizpůsobení** → **Motivy** stiskem tlačítka **Nastavení motivu**. Otevře se okno **Individuální nastavení** → **Změnit vizuální prvky a zvuky v počítači**.

Totéž okno se otevře z okna **Ovládací panely** → **Individuální nastavení**.

Obrázek 3.9: Okno pro výběr motivu

105 Výchozí motivy pracovní plochy

V okně **Změnit vizuální prvky a zvuky v počítači** (viz tip č. 104) přejděte ke skupině **Motivy ve výchozím nastavení** (viz obrázek 3.9). Zde zvolte klepnutím na miniaturu jeden z výchozích motivů – **Windows** nebo **Windows 10**.

Změnu bude doprovázet zvukový signál. Na pracovní ploše se zobrazí první obrázek motivu a současně se změní vzhled ukazatele myši a oken.

106 Jak získat další motivy

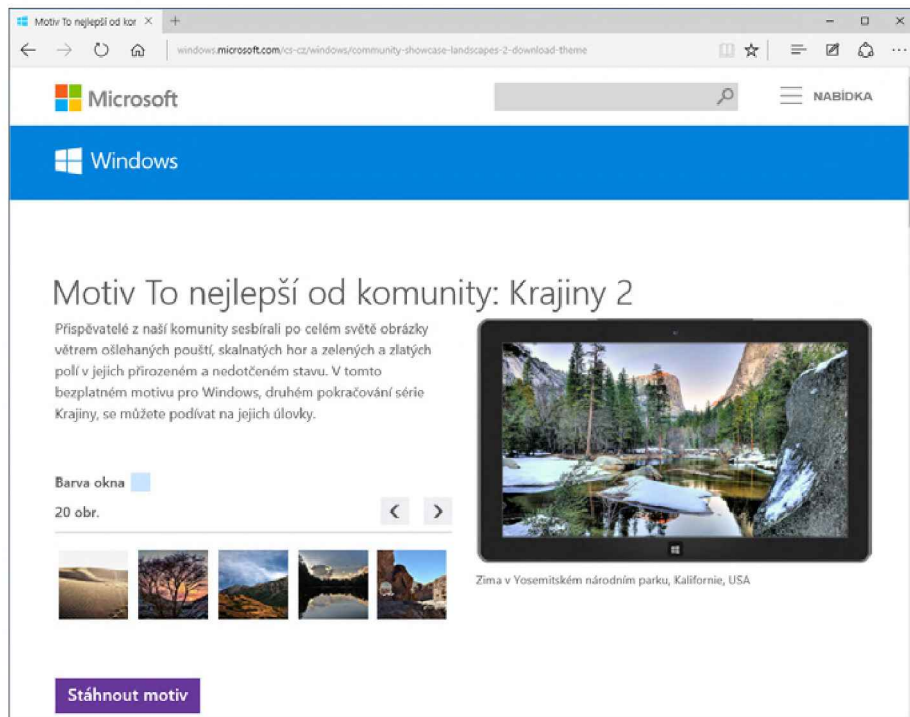

Na stránkách Microsoftu je k dispozici několik desítek dalších motivů, které si můžete prohlédnout, a pokud chcete, i stáhnout do svého počítače a používat je.

V okně **Změnit vizuální prvky a zvuky v počítači** (viz tip č. 104) klepněte na odkaz **Získat další motivy online**. Spustí se výchozí prohlížeč internetu (Microsoft Edge) a otevře se stránka s nabídkou motivů. Vybírejte nejdříve v seznamu skupin motivů po levé straně a potom přímo na ploše.

Každý motiv dává k dispozici náhled prvního obrázku a barvu oken. Chcete-li se s motivem blíže seznámit, klepněte na odkaz **Podrobnosti**. Zde si můžete pomocí filmového pásu nechat zobrazit větší náhledy obrázků. Pokud vám motiv nevyhoví, stiskem tlačítka **Zpět** v levém horním rohu okna se vrátíte k předchozí nabídce.

Motiv umístíte do svého počítače stiskem tlačítka **Stáhnout**. Během stahování se zobrazuje panel stahování. Po skončení stahování zde stisknete tlačítko **Otevřít**. Miniatura staženého motivu se zobrazí v okně **Změnit vizuální prvky a zvuky v počítači**. Pokud na tuto miniaturu klepnete, motiv se ihned projeví jak na pracovní ploše, tak i v barvě oken.

Obrázek 3.10: Stažení motivu z internetu

107 Panoramatické motivy přes dva monitory

Microsoft vám na svých stránkách dává k dispozici i panoramatické motivy, které jsou rozšířené na oba monitory. Běžná schémata lze na dvou monitorech také použít, ale v tom případě se zobrazuje na každém monitoru jiný obrázek.

Panoramatická schémata jsou dostupná, když v okně **Změnit vizuální prvky a zvuky v počítači** (viz tip č. 104) klepnete na odkaz **Získat další motivy online** a na webové stránce **Motivy** zvolíte položku **Panoramatické (přes dva monitory)**. Po výběru motivu stisknete tlačítko **Stáhnout motiv** a na dotaz **Co má aplikace udělat s tímto souborem** nastavíte přepínač do polohy **Otevřít**.

Aby se obrázek skutečně rozprostřel na oba monitory, je třeba v okně **Nastavení** → **Prizpůsobení** → **Pozadí** zvolit v rozevíracím seznamu **Zvolte si vhodné nastavení** položku **Překlenout**.

108 Interval střídání obrázků motivu

Výchozí interval střídání obrázků motivů stažených z webových stránek Microsoftu je obvykle 10 minut. Chcete-li tento interval změnit, otevřete okno **Nastavení** → **Prizpůsobení** → **Pozadí**, kde je již nastaveno pozadí jako prezentace. V rozevíracím seznamu **Měnit obrázek každých** nastavte jiný časový interval.

109 Okamžitá změna obrázku motivu

Chcete-li se podívat na další obrázek motivu, zadejte z místní nabídky na pracovní ploše příkaz **Další pozadí plochy**.

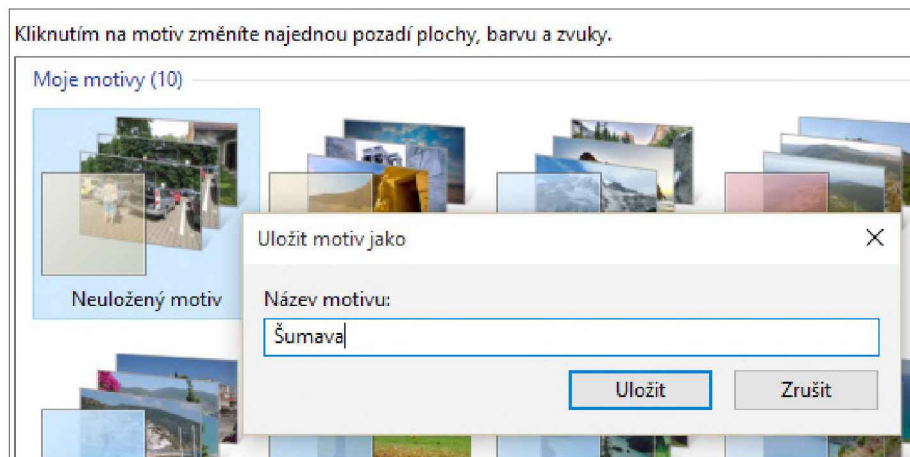
110 Vlastní motiv pracovní plochy

Systém Windows 10 vám dává možnost vytvořit si vlastní motiv pracovní plochy, což znamená, že na pozadí pracovní plochy můžete spustit vlastní prezentaci fotografií.

Nejdříve zvolte prezentaci jako pozadí pracovní plochy podle tipu č. 101. Dále můžete nastavit v okně **Prizpůsobení** → **Motivy** zvuk a ukazatele myši.

Přejděte k oknu **Změnit vizuální prvky a zvuky v počítači** (stisk tlačítka **Nastavení motivu** v okně **Prizpůsobení** → **Motivy**). Zde najdete aktuálně používaný motiv jako **Neuložený motiv**. Otevřete na náhledu motivu místní nabídku a z ní zadejte příkaz **Uložit motiv**. V otevřeném dialogovém okně **Uložit motiv jako** zadejte název motivu – viz obrázek 3.11 – a potvrďte stiskem tlačítka **Uložit**.

Obrázek 3.11: Uložení vlastního motivu

111 Odstranění motivu

Motiv odstraní ze seznamu, a tedy i z vlastního počítače, pokud v okně **Ovládací panely** → **Změnit vizuální prvky a zvuky v počítači** na jeho miniatuře otevřete místní nabídku (pravým tlačítkem myši) a z ní zadáte příkaz **Odstranit motiv**.

Motiv ve výchozím nastavení nelze odstranit!

112 Nastavení zvuku – návrat k výchozímu stavu

S motivem pracovní plochy úzce souvisí nastavení zvukového schématu. Windows 10 mohou přiřadit zvukový signál prakticky každé akci, zde nazývané událost programu. Ať už to je chyba programu, oznámení, varování při nízkém stavu baterie nebo také změna motivu. Tyto zvuky jsou dány výběrem motivu.

V okně **Nastavení** → **Přizpůsobení** → **Motivy** klepněte na odkaz **Upřesnit nastavení zvuku**. Otevře se dialogové okno **Zvuk** na kartě **Zvuky**.

V rozevíracím seznamu **Zvukové schéma** vyberte položku **Výchozí nastavení** a volbu potvrďte stiskem tlačítka **Použít** nebo **OK**.

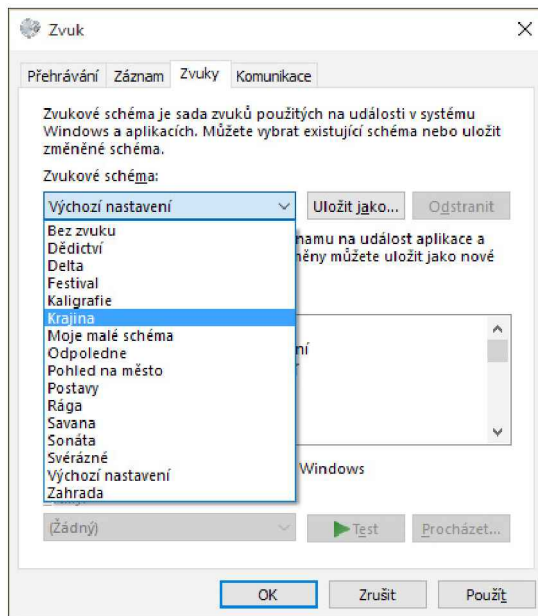
113 Nastavení zvuku – změna zvukového schématu

Chcete-li, můžete si zvolit jiné zvukové schéma než to, které vám určil vybraný motiv.

Otevřete okno **Zvuk** na kartě **Zvuky** (podle tipu č. 112) a zde můžete v rozevíracím schématu **Zvukové schéma** zvolit jiné schéma, například **Krajina**, **Kaligrafie**, **Odpoledne** – viz obrázek 3.12.

Změnu potvrďte stiskem tlačítka **Použít** nebo **OK**.

Obrázek 3.12: Výběr zvukového schématu

114 Kontrola zvuku události programu

V okně **Zvuk** na kartě **Zvuky** (otevřené podle tipu č. 112) vyberte v seznamu **Události programů** některou z událostí, například Dokončení tisku (v pořadí čtvrtá položka). Jestliže je události přiřazen zvuk, můžete stisknout tlačítko **Test**. Aktuálně přiřazený zvuk se přehraje.

115 Změna zvuku události programu

Nemá-li událost v okně **Zvuk** na kartě **Zvuky** (otevřené podle tipu č. 112) přiřazený žádný zvuk nebo se vám přiřazený zvuk nelíbí, můžete jej změnit.

Zvuky používané ve zvukových schématech se nabízejí v rozevřené nabídce tlačítka **Zvuky** v dolní části okna. Když vyberete zvuk, můžete si jej ihned pro kontrolu přehrát stiskem tlačítka **Test**.

116 Odebrání zvuku události programu

Pokud nemá mít událost přiřazený žádný zvuk, vyberte v okně **Zvuk** na kartě **Zvuky** (otevřené podle tipu č. 112) položku události v seznamu. Z rozevřacího seznamu **Zvuky** (v dolní části okna) zvolte položku **Žádný**.

117 Uložení vlastního zvukového schématu

Změníte-li ve vybraném zvukovém schématu některé zvuky, vlastně vytvoříte nové zvukové schéma. Při změně motivu by toto schéma bylo ztraceno, proto si je můžete uložit.

V okně **Zvuk** na kartě **Zvuky** (otevřené podle tipu č. 112) stiskněte tlačítko **Uložit jako**. V otevřeném dialogovém okně **Uložit schéma** zadejte název pro schéma do pole **Uložit zvukové schéma jako** a stiskněte tlačítko **OK**. Toto schéma se nyní zařadí mezi ostatní položky v rozevřacím seznamu **Zvukové schéma**.

118 Přiřazení vlastního zvuku některé události

Události můžete přiřadit jakýkoli vlastní zvuk, musí být ale uložený ve formátu WAV. Tento zvuk můžete například sami zaznamenat pomocí aplikace Hlasový záznam zvuku (viz typy č. 522–533). Potom si s vámi bude systém vyprávět a namísto anonymního signálu vám vaším vlastním hlasem oznámí, co se děje. Zvukový záznam ale nesmí být dlouhý!

V okně **Zvuk** na kartě **Zvuky** (otevřené podle tipu č. 112) vyberte v seznamu položku události a stiskněte tlačítko **Procházet**. Otevře se dialogové okno **Vyhledat nový zvuk (název události)**.

Je zde již otevřená složka **C:\Windows\Media**(název aktuálního schématu), v níž jsou uloženy zvukové soubory používané v daném schématu.

Přejděte ke složce, kde je uložený vlastní zvuk, a vyberte zvukový soubor.

Tento zvuk si můžete ihned přehrát, když z místní nabídky otevřené na položce souboru zadáte příkaz **Přehrát v programu Windows Media Player**.

Zvuk přiřadíte události, když stisknete tlačítko **Otevřít**.

119 Odstranění zvukového schématu

Schéma nelze změnit. Chcete-li v něm přesto udělat změny, udělejte je a pak schéma uložte pod jiným názvem. Vlastního schématu se ale můžete snadno zbavit. Vyberte schéma v okně **Zvuk** na kartě **Zvuky** (otevřené podle tipu č. 112) v rozevíracím seznamu **Zvukové schéma** a stiskněte tlačítko **Odstranit**. Systém položí kontrolní dotaz; pokud jej potvrdíte, schéma se bez náhrady odstraní.

Schémata zvuku nainstalovaná se systémem nelze odstranit!

120 Nastavení výchozího schématu ukazatele myši

S výběrem schématu je obvykle spojeno schéma ukazatelů myši. Ukazatel myši je přízpůsobivý a svým vzhledem naznačuje událost, která právě probíhá. Klasickým příkladem jsou přesýpací hodiny, které naznačují, že máte počkat.

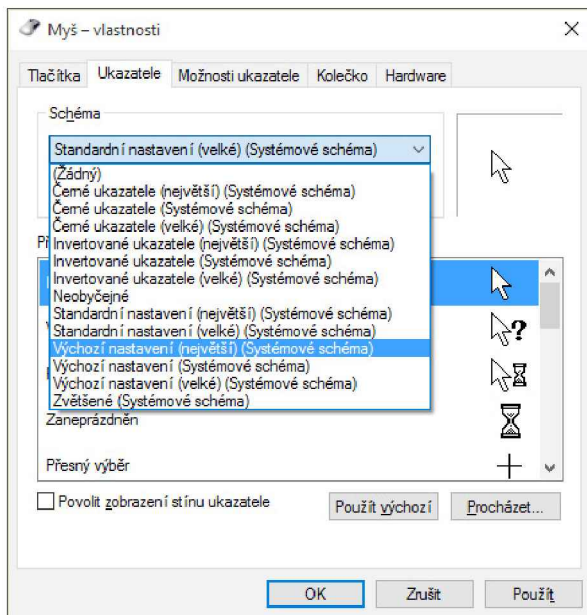
V okně **Nastavení** → **Přizpůsobit** → **Motivy** klepněte na odkaz **Nastavení ukazatele myši**. Otevře se dialogové okno **Myš – vlastnosti** na kartě **Ukazatele**.

V tomto okně stiskněte tlačítko **Použít výchozí** – tím se zruší všechny případné změny a vše se vrátí k původnímu stavu. V rozevíracím seznamu **Schéma** najdete položku **Žádný**.

121 Výběr schématu ukazatele myši

V okně **Myš – vlastnosti** na kartě **Ukazatele** (otevřeném podle tipu 119) vybírejte z rozevíracího seznamu **Schéma**, jako na obrázku 3.13. K dispozici je 13 základních schémat. Jakmile schéma vyberete, podá vám seznam **Přizpůsobit** hned informaci, jaký bude mít vzhled ukazatel myši při jednotlivých událostech.

Obrázek 3.13: Výběr schématu ukazatele myši

122 Přřazení jiného tvaru ukazatele myši události

pokročilý

V okně **Myš – vlastnosti** na kartě **Ukazatele** (otevřeném podle tipu 119) lze každé události ze seznamu **Přízpusobit** přiřadit jiný ukazatel myši.

Vyberte položku ze seznamu a stiskněte tlačítko **Procházet**. Otevře se dialogové okno procházet a v něm je již otevřena složka **C:\Windows\Cursors**, kde se nachází několik desítek nejrůznějších tvarů ukazatele myši. Jsou to grafické soubory s příponou **CUR**; jiné aplikace tyto soubory za obrázky nepovažují, ale systém je dokáže rozlišit.

Vybírejte postupně v seznamu a vzhled ukazatele myši kontrolujte v náhledu umístěném v dolní části okna. Stisknete-li tlačítko **Otevřít**, dialogové okno se zavře a aktuální ukazatel myši je přiřazen události.

123 Uložení vlastního schématu ukazatele myši

pokročilý

Jestliže jste událostem v okně **Myš – vlastnosti** na kartě **Ukazatele** (otevřeném podle tipu 119) přiřadili jiné vzhledy ukazatele myši, hodí se tuto kombinaci uložit jako vlastní schéma.

Stiskněte tlačítko **Uložit jako** a v otevřeném dialogovém okně **Uložit schéma ukazatelů jako** zadejte název pro toto schéma a potvrďte stiskem tlačítka **OK**. Uložené schéma se zařadí do rozevíracího seznamu **Schéma**.

124 Odstranění vlastního schématu ukazatele myši

Vlastního schématu ukazatelů myši se snadno zbavíte. V okně **Myš – vlastnosti** na kartě **Ukazatele** (otevřeném podle tipu 119) vyberte vlastní schéma v seznamu **Schéma** a pak stiskněte tlačítko **Odstranit**. Pokud zodpovíte kladně i kontrolní dotaz, schéma ihned zmizí.

Schémata ukazatelů myši instalovaná spolu s Windows 10 nelze odstranit!

125 Spuštění Správce úloh

Správce úloh je užitečná aplikace, která poskytuje informace o programech, procesech a službách, které jsou aktuálně spuštěné v počítači. Pomocí Správce úloh můžete monitorovat výkon počítače nebo zavřít program, který neodpovídá.

Znamená to, že pomocí této aplikace můžete dostat počítač z náhlých nepředvídaných potíží.

Správce úloh lze spustit několika způsoby:

- Stiskněte klávesu Windows a napište výraz „správce úloh“; položka Správce úloh se zobrazí v nabídce Start.
- Stiskněte klávesovou zkratku Ctrl+Shift+Esc.
- Stiskněte klávesovou zkratku Ctrl+Alt+Delete. Obrazovka pohasne a zobrazí se jen nabídka čtyř příkazů. Z nich zvolte **Správce úloh**.

Druhý postup lze použít mnohdy i v případě, že počítač přestal reagovat na běžné příkazy, proto na tuto zkratku nezapomínejte.

Pokud se Správce úloh spustí v úsporném zobrazení, stiskněte tlačítko **Více informací**.

126 Násilné ukončení aplikace

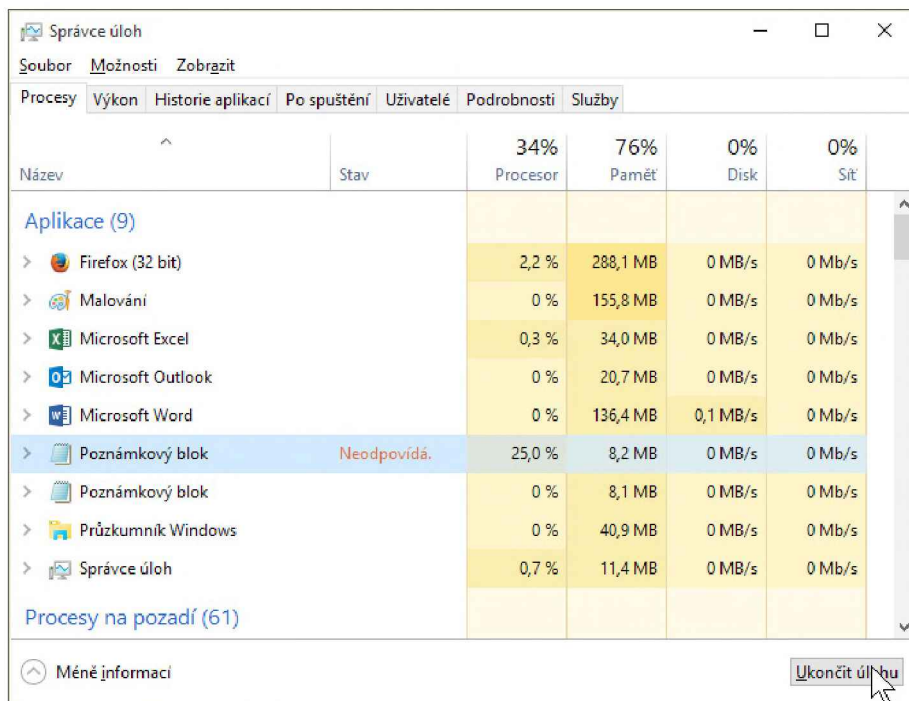

Může se stát, že má některá ze spuštěných aplikací (úloh) nenadálé potíže. Říkáme, že zamrzne nebo že se zakousne. Neexistuje žádný způsob, jak tuto aplikaci oživit. V tomto případě je jediné řešení – vyklidit aplikaci z operační paměti, násilně ji ukončit. Pokud nereaguje na tlačítko Zavřít ani na všechny další pokusy, lze použít nástrojů, kterými disponuje Správce úloh.

1. Spusťte Správce úloh podle postupu uvedeného v tipu 125. Na kartě **Procesy** najdete přehled všech spuštěných aplikací.
2. Vyberte položku, která „neodpovídá“.
3. Stiskněte tlačítko **Ukončit úlohu**.

Problém by měl být vyřešen. Jestliže se nepodaří ukončit aplikaci ani tímto způsobem, znamená to, že problém je hlubší a vyřešíte jej už jen restartem počítače.

Právě tak je třeba restartovat počítač, jestliže daná aplikace začne po spuštění znovu zlobit, nebo se dokonce nedá spustit.

Obrázek 3.14: Násilné ukončení běžícího programu

127 Sledování výkonu počítače

znalec

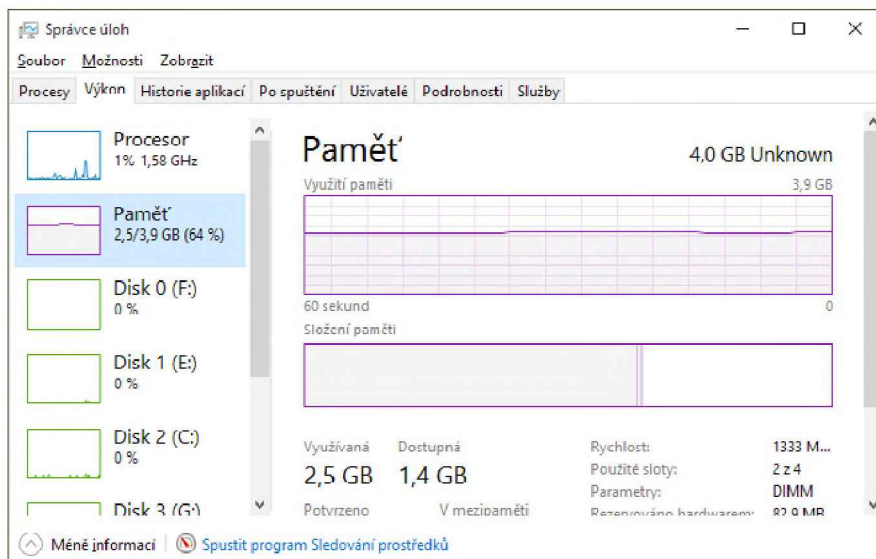
Jestliže vám připadá, že počítač nepracuje tak, jak by měl, zejména pokud je dlouhá odezva na zadání příkazu nebo počítač dlouho na disku „hrabe“, můžete se podívat, odkud mohou pocházet zdroje těchto příčin. Aplikace Správce úloh vám umožní sledovat výkon nejdůležitějších součástí počítače – procesoru, paměti, pevných disků.

Spusťte Správce úloh podle postupu uvedeného v tipu 125 a přejděte na kartu **Výkon**.

Zde můžete sledovat nejen výkon v daném okamžiku, ale i jeho historii v délce jedné minuty. Historie se zobrazuje graficky a křivka by se nikdy neměla blížit ke 100 %.

Pohybuje-li se některá z křivek v „horním patře“, může být zdroj problémů právě zde.

Přesnější a podrobnější informace o výkonu počítače vám podá aplikace Sledování prostředků; můžete ji spustit z okna **Správce úloh**, z karty **Výkon**, klepnutím na odkaz **Spustit program Sledování prostředků**.

Obrázek 3.15: Sledování výkonu počítače

128 Datum a čas v oznamovací oblasti hlavního panelu

V oznamovací oblasti hlavního panelu se zobrazují základní údaje o aktuálním datu a čase. Kdykoli můžete jediným pohledem zkontrolovat, jak čas neúprosně běží.

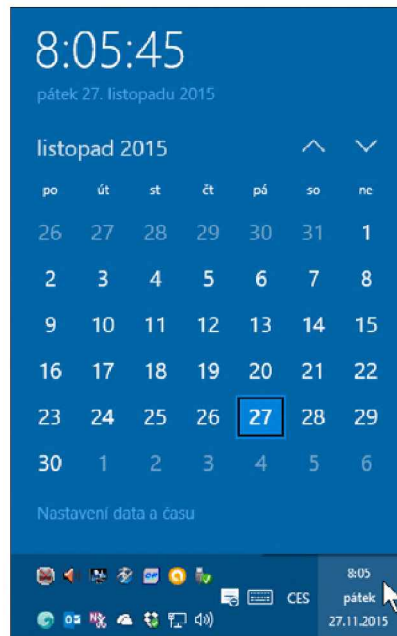
Klepnete-li na toto místo, rozevře se okno s kalendářním zobrazením aktuálního měsíce, jako na obrázku 3.16.

Mezi měsíci lze procházet stiskem dvojice tlačítek se stylizovanými šipkami směřujícími nahoru nebo dolů.

Klepnete-li na položku měsíce, zobrazí se přehled měsíců aktuálního roku. Klepnutím na název měsíce se zobrazí rozložení dnů v tomto měsíci.

Klepnete-li na položku měsíce a dále na položku roku, dostanete přehled roků počínaje rokem 1915 a konče rokem 2115. Výběrem roku a měsíce lze zjistit, který den v týdnu připadl na určité datum.

Klepnutím na odkaz **Nastavení data a času** se zobrazí okno pro nastavení kalendářních údajů. O tom se dočtete v tipech č. 741–747.

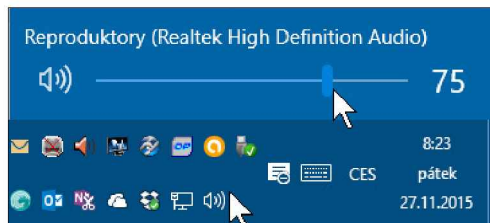
Obrázek 3.16: Zobrazení příručního kalendáře

129 Nastavení hlasitosti reproduktorů z hlavního panelu

Z informační oblasti hlavního panelu lze operativně upravit hlasitost reproduktorů. Stisknete-li tlačítko **Reproduktory**, zobrazí se malý panel s vodorovným jezdcem, pomocí něhož lze nastavit hlasitost reproduktorů od maxima až do úplného ticha – viz obrázek 3.17.

Toto operativní nastavení hlasitosti je přímo propojeno s nastavením hlasitosti reproduktorů v okně **Směšovač hlasitosti**; o něm čtete víc v tipu č. 779. Toto nastavení hlasitosti je nadřazeno všem ostatním regulátorům hlasitosti, ať už třeba v aplikaci Windows Media Player, nebo na stránkách Youtube.com.

Obrázek 3.17: Nastavení hlasitosti reproduktorů

130 Změna klávesnice z hlavního panelu

Z oznamovací oblasti hlavního panelu lze operativně v případě potřeby změnit klávesnici. Když stisknete tlačítko se symbolem aktuálně používaného jazyka (obvykle CES), rozevře se nabídka instalovaných klávesnic a jazyků jako na obrázku 3.18.

Seznam je jednoduchý, vybírejte klepnutím.

K nastavení jazyka se dostanete prostřednictvím položky **Jazykové preference**; otevře se okno **Nastavení** → **Čas a jazyk**, o němž píšeme více v tipech č. 741–748.

Obrázek 3.18: Změna jazyka a klávesnice z hlavního panelu

131 Přepínání mezi klávesnicemi

Mezi instalovanými klávesnicemi lze přecházet stiskem klávesové zkratky Windows + Mezerník. Jakmile tuto zkratku stisknete, zobrazí se na okamžik panel klávesnic, kde je zvýrazněn řádek s aktuálně nastavenou klávesnicí.

U některých exotických klávesnic (například ruština) není zřejmé rozložení kláves; potom se hodí použít aplikaci klávesnice na obrazovce – viz tip č. 821.

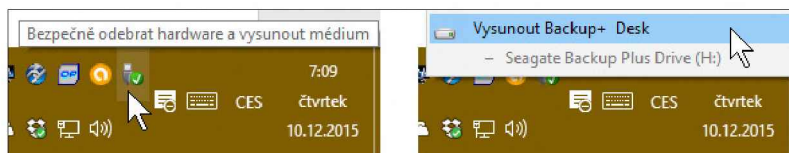
132 Bezpečné odebrání hardwaru

K počítači během práce připojujete nejrůznější zařízení, například fotoaparáty, přenosné paměti, záložní disky, to vše prostřednictvím rozhraní USB. Na rozdíl od časů dávno minulých, kdy pro každé připojení a odpojení nějaké periferie bylo třeba počítače vypínat, aby se součásti či počítač nepoškodily, dnes lze připojovat periferie tak říkajíc z chodu. Pokud je však chcete odpojit, měli byste přece jen zachovat jistou opatrnost, například u přenosné paměti může dojít ke ztrátě dat. V oznamovací oblasti hlavního panelu klepněte na ikonu **Bezpečně odebrat hardware a vysunout médium**.

Klepnete-li na tuto ikonu, můžete v otevřené nabídce zvolit hardware, který se má odpojit, jako na obrázku 3.19. Vyčkejte zvukového signálu a potom zařízení fyzicky odpojte.

Pokud by zařízení bylo používáno, například byla otevřena nějaká složka z přenosné paměti, systém odebrání hardwaru touto metodou nedovolí.

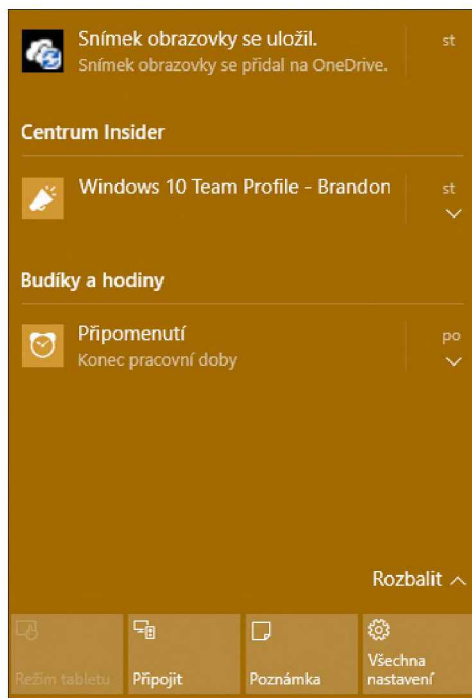

Obrázek 3.19: Bezpečné odpojení připojeného zařízení

133 Jak otevřít Centrum akcí

Centrum akcí podává přehled informací o tom, co se ve vašem počítači v poslední době odehrálo (například zda jste obdrželi zprávu elektronické pošty, zda uložil se obrázek sejmuté obrazovky nebo informace Správce úloh o nebezpečných aplikacích, o možné aktualizaci softwaru nebo také naplánované připomenutí událostí atd). Centrum akcí se otevře jako podokno po pravé straně obrazovky, když na hlavním panelu stisknete v informační oblasti čtvrté tlačítko zprava. Název tlačítka se po najetí ukazatelem myši mění podle toho, jaké oznámení je na řadě naposledy. Ideální stav nám říká, že **Nemáte žádná nová oznámení**.

Obrázek 3.20: Centrum akcí

4 Okna

Okno je základním stavebním panelem systému Windows 10, jak už ostatně naznačuje název. Funkce okna byla dlouhými lety používání dotažena téměř k dokonalosti. V této kapitole se tedy budeme zabývat okny, ale současně i ovládáním programů.

134 Otevření aplikačního okna

začátečník

Běžné aplikační okno se otevře vždy při spuštění aplikace (až na netypické výjimky aplikací, které běží na pozadí, jimiž se blíže nebudeme zabývat). Již víte, že aplikaci lze spustit:

- Z nabídky **Start**.
- Klepnutím na dlaždici na obrazovce **Start**.
- Stiskem tlačítka na hlavním panelu.
- Z dialogového okna **Spustit**.
- Poklepáním na ikoně nebo zástupci aplikace.

Aplikační okno se otevře na stejné místo a do stejné velikosti jako v okamžiku, kdy jste okno zavírali.

135 Zavření aplikačního okna

začátečník

Aplikační okno lze zavřít a tím také aplikaci ukončit:

- Stiskem tlačítka **Zavřít** vpravo v záhlaví okna.
- Stiskem klávesové zkratky **Alt+F4**.
- Zadáním příkazu **Zavřít** v systémové nabídce.
- Zadáním příkazu **Zavřít** z místní nabídky tlačítka aplikace na hlavním panelu.

136 Minimalizace a obnovení okna

začátečník

Zcela vpravo je umístěna trojice tlačítek pro ovládání okna; okno lze zcela minimalizovat stiskem tlačítka **Minimalizovat**.

Okno je ale stále přítomné na obrazovce a můžete je kdykoli obnovit. Je totiž sbalené do tlačítka na hlavním panelu.

Stiskem tlačítka aplikace na hlavním panelu se okno obnoví do původní pozice.

Je však třeba dát pozor, pokud pracujete se dvěma monitory. Okno je třeba obnovovat z hlavního panelu toho monitoru, kde bylo okno umístěno. Stisk tlačítka na hlavním panelu, které není barevně zvýrazněno, totiž znamená násobné spuštění aplikace.

137 Maximalizace a obnovení okna

začátečník

Okno lze maximalizovat, tedy vyplnit jím celý prostor obrazovky, stiskem tlačítka **Maximalizovat** vpravo v záhlaví okna. Maximalizovaným oknem nelze pohybovat.

Můžete jej ale obnovit, a to přesně do původní velikosti, když stisknete tlačítko **Obnovit** z maximalizace, které nahradilo tlačítko **Maximalizovat**.

138 Přesun okna do jiné pozice myší

začátečník

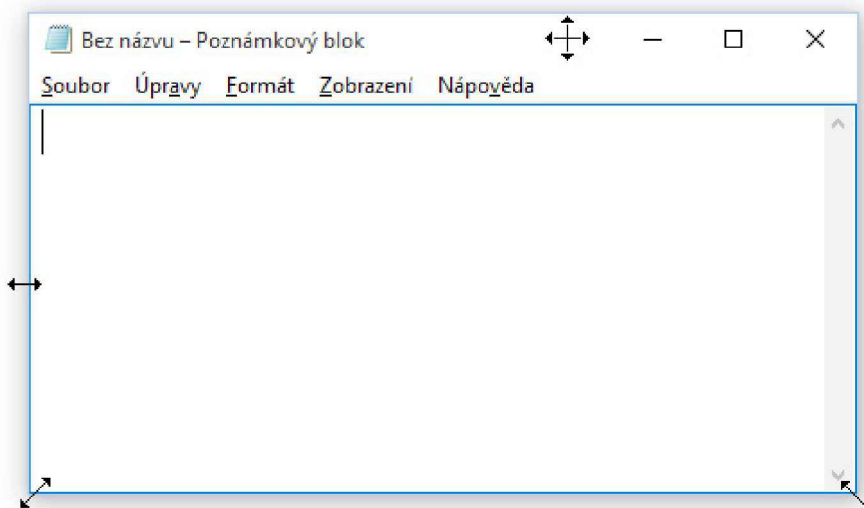
Okno, které není maximalizované, lze přesunout do libovolné jiné pozice na obrazovce. Pokud je uchopíte za záhlaví, ukazatel myši se promění ve čtyřsměrnou šipku. Za trvalého stisku levého tlačítka myši lze okno libovolně přesunout – viz obrázek 4.1.

139 Změna velikosti okna myší

začátečník

Uchopíte-li okno za okraj, a to na kterémkoli místě, promění se ukazatel myši ve dvousměrnou šipku, jako na obrázku 4.1. Tažením za trvalého stisku levého tlačítka myši dovnitř nebo ven se bude velikost okna měnit.

Obrázek 4.1: Přesun okna a úprava velikosti myší

140 Aktivace systémové nabídky

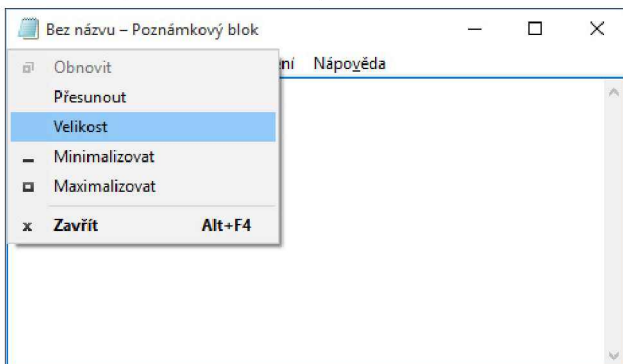

začátečník

Systémová nabídka okna je tak trochu utajená, a přece vám může v kritických okamžicích pomoci z úzkých. Je umístěna na levém okraji záhlaví okna a obvykle je poznáte podle miniatury piktogramu aplikace.

Systémovou nabídku lze aktivovat:

- Klepnutím na tlačítko systémové nabídky.
- Stiskem klávesové zkratky Alt+Mezerník.
- Stiskem pravého tlačítka myši kdekoli na záhlaví.

Obrázek 4.2: Systémová nabídka

141 Změna velikosti okna klávesnicí

Jestliže vám selže myš, ještě to neznamena, že nemůžete manipulovat oknem. Využijte systémovou nabídku. Klepněte na systémové tlačítko v záhlaví okna a z této nabídky (viz obrázek 4.2) zadejte příkaz **Velikost**.

Zobrazí se čtyřsměrná šipka, která po stisku některé z kurzorových kláves přiskočí k danému okraji okna. Dalším stiskem této klávesy lze velikost okna v malých skocích měnit.

Změnu velikosti ukončíte stiskem klávesy Esc.

142 Změna pozice okna klávesnicí

Klepněte na systémové tlačítko v záhlaví okna a ze systémové nabídky (viz obrázek 4.2) zadejte příkaz **Přesunout**. Stiskem některé z kurzorových kláves můžete oknem pohybovat všemi čtyřmi směry.

Přesun ukončíte stiskem klávesy Esc.

143 Jak najít okno, které není dostupné

Může se stát, že například při změně rozlišení obrazovky se dostane okno do pozice mimo obrazovku. Někdy se to přihodí, když selže druhý monitor a máte k dispozici jen jeden, okno se ale úporně otvírá na virtuálním a nedostupném druhém monitoru.

Toto okno má stále své tlačítko umístěné na hlavním panelu, a pokud je zavřete a zase aplikaci spustíte, otevře se do stejné pozice. Je tedy stále nedostupné.

Můžete upravit rozlišení monitoru nebo zrušit zobrazování na druhém monitoru, ale to berte jako poslední zoufalý způsob.

I na nedostupném okně lze otevřít systémovou nabídku. Vyzkoušejte si ale nejdříve, jak to udělat, na některém viditelném okně.

1. Stisknete klávesovou zkratku Alt+Mezerník, rozevře se systémová nabídka.
2. Stisknete klávesu P, tím okno přejde do režimu přesunu.
3. Pomocí některé z kurzorových kláves, obvykle Nahoru nebo Doprava, za chvíli dostanete okno do pozice, kde už bude viditelné, a můžete je tedy uchopit myší.

144 Rychlá maximalizace okna

pokročilý

Není-li okno maximalizováno, můžete je maximalizovat prakticky okamžitě, pokud je uchopíte za záhlaví a přesunete je k hornímu okraji obrazovky.

Okno rovněž rychle maximalizujete, pokud na jeho záhlaví poklepete (dvojitě klepnutí rychle za sebou).

145 Rychlé obnovení maximalizovaného okna do původní velikosti

pokročilý

Pokud uchopíte maximalizované okno za záhlaví a přetáhnete dovnitř obrazovky, upraví se jeho velikost do stavu, v jakém bylo před maximalizací.

Pokud na záhlaví maximalizovaného okna poklepete, obnoví se do původní velikosti a vrátí se do původního umístění.

146 Uspořádání oken

začátečník

Pro rychlé uspořádání otevřených oken (nikoli však minimalizovaných) lze použít příkazů z místní nabídky hlavního panelu.

- Okna vedle sebe uspořádáte zadáním příkazu **Zobrazit okna vedle sebe**.
- Okna nad sebou uspořádáte zadáním příkazu **Zobrazit okna nad sebou**.
- Kaskádové zobrazení zařídíte zadáním příkazu **Okna na sebe**.

Jestliže je oken více než dvě, bude výsledné uspořádání vždy kompromisem. Windows 10 ale udělají vše pro to, aby vám maximálně vyhověly.

147 Umístění okna do rohu obrazovky

začátečník

Stisknete-li klávesovou zkratku Windows + Dolů, zobrazí se okno do velikosti jedné čtvrtiny obrazovky a přesune se do rohu. Dalším stiskem klávesové zkratky Windows + Doleva nebo Doprava se přesune do protějšího rohu okna.

Stisknete-li klávesovou zkratku Windows + Nahoru nebo Dolů, obsadí okno polovinu obrazovky.

Dalším stiskem klávesové zkratky Windows + Dolů se okno minimalizuje. Naopak dalším stiskem klávesové zkratky Windows + Nahoru se okno maximalizuje.

Neváhejte a vyzkoušejte si, jak vás bude okno poslouchat.

148 Aktivace panelu nabídek

začátečník

S panelem nabídek se setkáte jen v některých oknech starší provenience; ve Windows 10 jde jen o aplikace Poznámkový blok a Microsoft Internet Explorer. Z jiných známých aplikací lze jmenovat například Adobe Reader nebo Adobe Photoshop.

Panel nabídek aktivujete:

- klepnutím na položku nabídky,
- stiskem klávesy F10.

Vždy následuje rozbalení rolety, proto se také někdy říká roletová nabídka.

149 Zadání příkazu nabídky myši

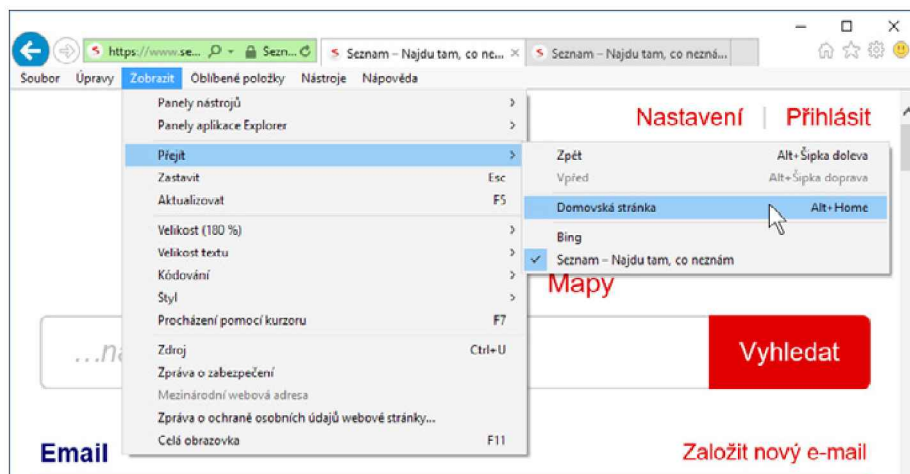
začátečník

Klepnete-li na položku nabídky myši, rozevře se roleta s příkazy. Použití myši je výhodné – hned si rozbalíte tu roletu, kterou potřebujete.

Od tohoto okamžiku zapomeňte, že má myš nějaká tlačítka, a ovládejte ji jen pohybem po podložce. Příkazy v nabídce bude sledovat výběrový kurzor (ve výchozím nastavení modrý).

Jestliže je u příkazu v nabídce umístěná šipka směřující vpravo, otevře se na tomto místě podnabídka, jako na obrázku 4.3.

Je-li zvýrazněn příkaz, který chcete zadat, stiskněte levé tlačítko myši.

Obrázek 4.3: Zadání příkazu nabídky myši

150 Zadání příkazu nabídky klávesnicí

začátečník

Toto je vlastně dávno zapomenutý postup, který jsme mohli využívat asi před 20 a více lety, když jsme pracovali s programy v prostředí MS DOSu. Jako nouzové opatření však funguje i u oken ve Windows 10.

Nabídku lze aktivovat stiskem klávesy F10 nebo Alt. Kurzorovými klávesami doleva nebo doprava vybíráte skupinu příkazů.

Roletu rozbalíte stiskem klávesy Enter; u některých oken (Microsoft Internet Explorer) zde nenastane žádná reakce a pak se hodí stisknout klávesu Dolů.

Příkazy v roletě vybíráte stiskem kurzorových kláves Nahoru nebo Dolů. K podnabídce získáte přístup stiskem klávesy Doprava.

Příkaz potvrdíte stiskem Enter.

151 Otevření místní nabídky

začátečník

Místní nabídka obsahuje příkazy, které se týkají určitého místa na obrazovce. Lze ji snadno otevřít **klepnutím pravého tlačítka** myši.

Musíte se ale trefit zcela přesně. Není výjimkou, že velmi blízká místa dávají zcela odlišnou místní nabídku.

Místní nabídka je velmi praktická, protože nerozptyluje zbytečnými příkazy a není třeba si nic pamatovat. Většinou lze zadat právě takový příkaz, který potřebujete.

152 Zadání příkazu z pásu karet

začátečník

Na pásu karet se musíte dobře orientovat. Některé aplikace (Malování) mají pás karet jednoduchý a obsahuje jen několik příkazů, složitější aplikace (například Microsoft Office) nabízejí na pásu karet stovky příkazů a je nutné se s nimi důkladně seznámit.

Pás karet je rozdělen do jednotlivých karet; ouško jedné karty je zvýrazněno a právě tato karta je aktivní a její příkazy jsou dostupné.

Klepnutím na jiné ouško přejdete k další kartě.

Příkazy na kartě jsou rozděleny do skupin, to kvůli snazší orientaci. Pokud se budeme v této knize zmiňovat o pásu karet, pak vždy píšeme název karty → název skupiny, například v aplikaci Průzkumník **Zobrazení** → **Rozložení**; dále pak už uvedeme konkrétní příkaz.

Tento příkaz opět aktivujete klepnutím; nemusí se vždy jednat o tlačítko, mohou to být i rozvírací seznamy nebo zaškrťovací políčka.

Pro snazší ovládání pásu karet se vždy hodí, aby okno bylo maximalizované – potom je zde dost místa a příkazy se nemusí seskupovat do jednoho tlačítka.

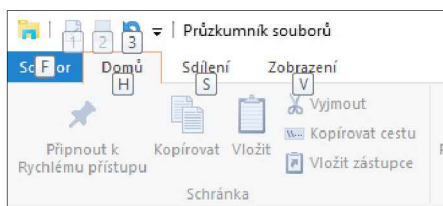
153 Ovládání pásu karet klávesnicí

Na ovládání pásu karet nemusíte používat myš, stačí klávesnice. Je-li aktivní okno, s kterým pracujete, stisknete klávesu Levý Alt. Karty, které lze aktivovat, jsou označeny popisky s písmeny, jako na obrázku 4.4. Stisknete-li danou klávesu, zpřístupní se karta a na ní jsou vyznačeny podobně jednotlivé příkazy.

Takto můžete pokračovat dál, až se doberete příkazu, který jste chtěli zadat. Někdy se to velice hodí, potřebujete-li zadat příkaz rychle nebo opakovaně. Pak už ani není třeba sledovat obrazovku.

Například navigační panel v okně aplikace Průzkumník zobrazíte nebo skryjete postupným sledem stisku kláves Alt + V, N, Enter.

Obrázek 4.4: Pás karet po stisku klávesy Alt

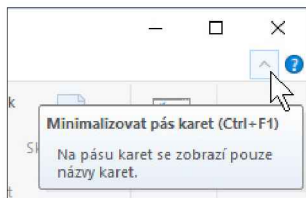
154 Skrytí pásu karet

Pás karet lze skrýt (minimalizovat) a tím zvětšit pracovní plochu okna stiskem tlačítka **Minimalizovat pás karet**, které najdete po pravé straně pásu karet – viz obrázek 4.5. Z pásu karet zbudou pouze záložky s názvy karet, můžete je ale aktivovat všemi dostupnými způsoby, tedy myší i klávesnicí.

Stiskem stejného tlačítka pás karet opět obnovíte.

Pás karet lze minimalizovat i obnovit stiskem klávesové zkratky Ctrl+F1 nebo zadáním příkazu **Sbalit pás karet** z místní nabídky.

Obrázek 4.5: Minimalizace pásu karet

155 Procházení mezi kartami pásu karet

Chcete-li přejít na jinou kartu pásu karet, potom:

- klepněte na její ouško,
- najedte na pás karet ukazatelem myši a otáčejte kolečkem myši.

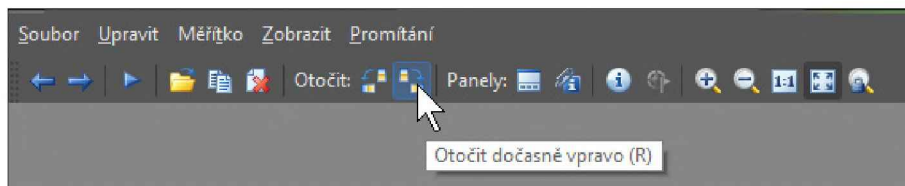
156 Zadávání příkazu prostřednictvím panelu nástrojů

S panely nástrojů (s jedinou výjimkou) se ve většině oken již nesetkáte, jsou nahrazeny plně pásem karet. Můžete si je však nechat zobrazit v jiných aplikacích, například Microsoft Internet Explorer, Zoner Photo Studio nebo Adobe Photoshop.

Většina příkazů se zadává pomocí tlačítek, jiné ovládací prvky (rozevírací seznamy) jsou spíše výjimkou. Najedete-li na tlačítko, zobrazí se stručný popis tlačítka a někdy také klávesová zkratka, kterou lze zadat shodný příkaz – viz obrázek 4.6.

Stiskem tlačítka příkaz zadáte.

Obrázek 4.6: Panel nástrojů (Zoner Photo Studio)

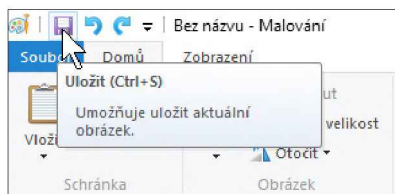
157 Zadání příkazu pomocí panelu nástrojů Rychlý přístup

Panel nástrojů **Rychlý přístup** se standardně nachází vlevo v záhlaví okna nad pásem karet. Ve výchozím nastavení zahrnuje jen několik málo tlačítek, například **Uložit dokument** nebo **Zpět**.

Najedete-li na tlačítko, zobrazí se popis upřesňující funkci tlačítka, jako na obrázku 4.7.

Příkazy z panelu nástrojů **Rychlý přístup** zadáváte klepnutím.

Obrázek 4.7: Panel nástrojů Rychlý přístup

158 Panel nástrojů Rychlý přístup pod pásem karet

Chcete-li, můžete zaměnit pozice pásu karet a panelu nástrojů **Rychlý přístup**. Z místní nabídky na pásu karet zadejte příkaz **Zobrazit panel nástrojů rychlý přístup pod pásem karet**.

Stejným příkazem opět pozice pásu karet i panelu nástrojů **Rychlý přístup** zaměníte.

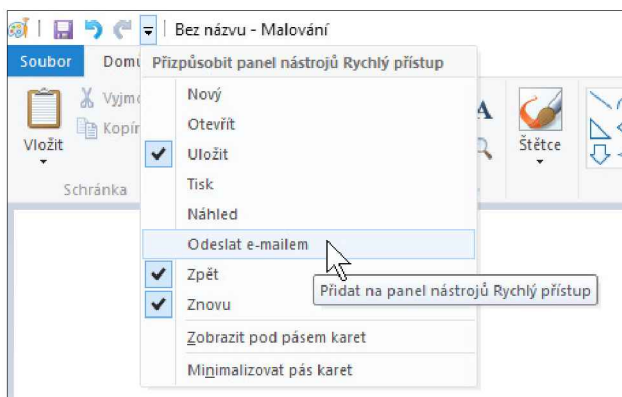
159 Doplnění příkazu na panel nástrojů Rychlý přístup

Většina aplikací dovoluje v omezené míře přidat na panel nástrojů **Rychlý přístup** další příkazy.

Když stisknete tlačítko **Přizpůsobit panel nástrojů Rychlý přístup**, rozevře se nabídka s příkazy jako na obrázku 4.8. Klepnutím na položku vybraný příkaz na panel nástrojů **Rychlý přístup** přidáte, a naopak, když klepnete na zaškrtnutou položku, příkaz odeberete.

Některé „chytřejší“ aplikace dovolují z tohoto místa otevřít dialogové okno, z něhož lze doplnit na panel nástrojů **Rychlý přístup** všechny dostupné příkazy.

Obrázek 4.8: Takto lze doplnit příkaz na panel nástrojů Rychlý přístup

160 Jak zadat klávesovou zkratku

Klávesová zkratka je zadání příkazu klávesnicí bez nutnosti sledovat jakékoli dění na obrazovce. Jen je nutné, aby v okně, s nímž pracujete, byla připravena situace pro použití klávesové zkratky (například pro kopírování je třeba označit výběr).

Klávesovou zkratku zadáte stiskem některého z přepínačů (Alt, Ctrl, Shift, Windows) a poté další klávesy nebo i několika kláves. Samotný stisk přepínače (až na výjimky, které jsme už zmínili – Alt, Windows) nemá řádný účinek.

Někdy je třeba stisknout i kombinaci přepínačů, například Ctrl+Alt apod.

161 Jak zjistit klávesovou zkratku

Klávesovou zkratku je třeba znát; používáte-li ji často, budete si ji jistě pamatovat.

Klávesovou zkratku vám budou vytrvale napovídat všechna aplikační okna. Zadáte-li příkaz z pásu karet, panelu nabídek nebo i panelu nástrojů a necháte si zobrazit popis, velmi často v něm najdete klávesovou zkratku pro zadání téhož příkazu – viz například obrázky 4.7, 4.3.

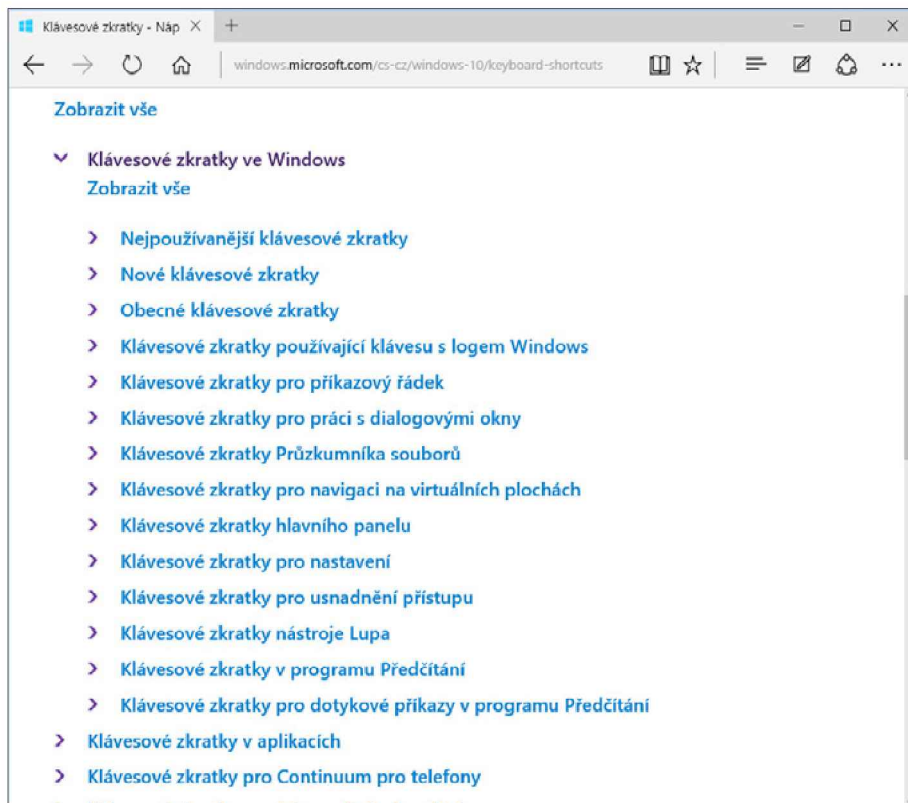
162 Jak zjistit klávesovou zkratku v nápovědě

začátečník

Přehled klávesových zkratk k aplikacím bývá dostupný v nápovědě. Pro Windows 10 najdete přehled zkratk na webové stránce <http://windows.microsoft.com/cs-cz/windows-10/keyboard-shortcuts>.

Přístup k této stránce získáte snadno. Otevřete nabídku **Start** a napište heslo **Klávesové zkratky**. Potom stisknete tlačítko **Web**. Na otevřené stránce vyhledávače zvolte položku **Klávesové zkratky – nápověda k Windows**.

Obrázek 4.9: Klávesové zkratky v nápovědě k Windows

163 Zjišťujte informace o stavu dokumentu nebo okna na stavovém řádku

začátečník

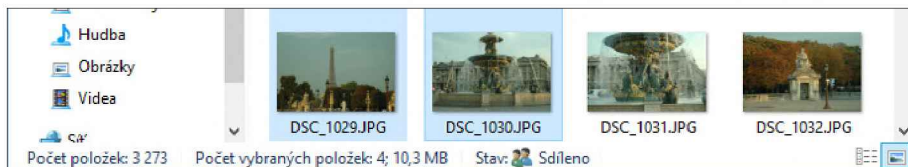
Stavový řádek je umístěn na dolním okraji okna. Nemusí se však zobrazovat vždy.

Není-li zde přítomen, obvykle se hodí na kartě **Zobrazení** zaškrtnout políčko **Stavový řádek**.

Informace podávané stavovým řádkem se liší podle okna aplikace. Například Malování vás bude informovat o rozměrech editovaného obrázku a rozměru označené části. V aplikaci Průzkumník se na stavovém řádku zobrazí počet existujících objektů a také počet vybraných objektů, jako na obrázku 4.10.

„Chytřejší“ aplikace dokonce dovolují nastavit, které údaje se mají na stavovém řádku zobrazovat.

Ve většině oken najdete na stavovém řádku nástroj pro změnu měřítka zobrazení.

Obrázek 4.10: Stavový řádek (Průzkumník)

164 Uspořádání dokumentových oken

V aplikacích dodávaných s Windows 10 ani v kancelářském balíku programů Microsoft Office se již s pravými dokumentovými okny nepracuje; je-li třeba otevřít více dokumentů, otvírá se i více aplikačních oken, každé s vlastními nástroji na ovládání programů (pás karet).

Existují však programy, které v jednom aplikačním okně otevrou několik dokumentových oken. Typickým příkladem je například Adobe Photoshop, všeobecně známá aplikace na úpravu fotografií. Podobná dokumentová okna byste našli, kdybyste pracovali se staršími verzemi aplikací Word nebo Excel.

S dokumentovými okny se manipuluje podobně jako s okny aplikačními, ale není možné je jakkoli umístit mimo okna aplikace.

Tato okna lze rovnoměrně uspořádat, a to zadáním příkazů nabídky **Okno** → **Uspořádat** → (například kaskáda, dlaždice atd.).

165 Změna měřítka zobrazení

Měřítkem zobrazení se rozumí poměrná velikost dokumentu (textu, obrázku apod.). Změna měřítka zobrazení (nástroj se obvykle nazývá **Lupa**) umožňuje zobrazení větších detailů, a tedy snadnější editaci, nebo naopak přehled o celém dokumentu. Nemá vliv na skutečnou velikost dokumentu, například při tisku.

Nástroje pro změnu měřítka zobrazení najdete na kartě **Zobrazení** → **Lupa**. I když se v jednotlivých aplikacích poněkud liší, vždy je funkce stejná.

Najdete zde tlačítka pro přiblížení a oddálení a také tlačítko pro zobrazení v měřítku 100 %. „Chytřejší aplikace“ dovolují upravit měřítko po jednotlivých procentech nebo přizpůsobit tvaru okna.

Taková tlačítka pro změnu zobrazení – PLUS a MINUS – si můžete prohlédnout na obrázku 4.13.

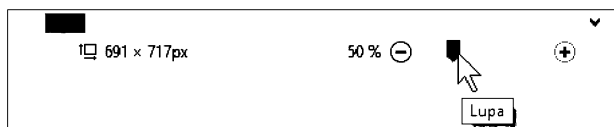
166 Změna měřítka zobrazení na stavovém řádku

začátečník

Na stavovém řádku většiny aplikací najdete po pravé straně jezdec **Lupa**, jako na obrázku 4.11. Umožňuje měnit měřítko zobrazení buď plynule, nebo ve skocích, v rozsahu od 10 do 500 % (v některých aplikacích jsou tyto meze odlišné).

Můžete stisknout obě krajní tlačítka (**Přiblížit** nebo **Oddálit**) nebo upravit měřítko přímo tahem za jezdec.

Obrázek 4.11: Změna měřítka zobrazení na stavovém řádku

167 Změna měřítka zobrazení pomocí myši

začátečník

Většina aplikací dovoluje operativní změnu měřítka zobrazení kombinací myši a klávesnice. Nejdříve je nutné, aby byla aktivní plocha okna; klepněte na ni. Potom otáčejte kolečkem myši za trvalého stisku klávesy Ctrl.

168 Rolování obsahem okna myši

začátečník

Obsah okna (data) má velmi často tak velký rozsah, že se do vymezeného prostoru okna nevejde. Pokud se jedná o text, ten obvykle přetéká směrem dolů, obrázky ale mohou přetékat i směrem doprava.

Nebylo by praktické nechat si vždy zobrazit najednou celý obsah okna. Například kdybychom to chtěli udělat u této knihy, zjistili bychom, že to není ani prakticky možné a že by byla písmenka tak malá, že bychom nic nerozlišili.

Proto se vždy zobrazuje jen část okna a uživatel musí umět obsahem okna posunovat nahoru nebo dolů (někdy i do stran).

Nejjednodušší je klepnout na plochu okna (dokumentu), abychom měli jistotu, že není aktivní jiná část obrazovky, a pak pomalu (nebo i rychle) otáčet kolečkem myši nahoru nebo dolů.

169 Rychlé rolování obsahem okna

začátečník

Klepnete-li kolečkem myši na plochu okna, zobrazí se symbol jako na obrázku 4.12. Budete-li pohybovat myší dál od tohoto objektu, začne obsah okna rolovat, a to jak ve svislém, tak i vodorovném směru.

Čí více se vzdálíte od výchozího bodu, tím bude okno rolovat rychleji; takto můžete v jedné sekundě přejít třeba až na konec dlouhé webové stránky.

Rolování zastavíte dalším stiskem kolečka myši nebo stiskem klávesy Esc.

Obrázek 4.12: Rolování stiskem kolečka myši

170 Rolování obsahem okna klávesnicí

Obsah stránky lze posunovat nahoru a dolů stiskem kurzorových kláves. Pokud dokument na dotyk klávesy nereaguje, znamená to, že je aktivní jiná část okna, například v aplikaci Microsoft Edge vstupní pole.

Pro rolování lze obsah stránky uvolnit stiskem klávesy Esc nebo Tab.

Rychlý pohyb v dokumentu umožní stisk klávesy Page Up nebo Page Down.

Na úplný začátek dokumentu lze obvykle přejít stiskem klávesové zkratky Ctrl+Home, naopak na konec stiskem Ctrl+End.

171 Rolování obsahem okna posuvníkem

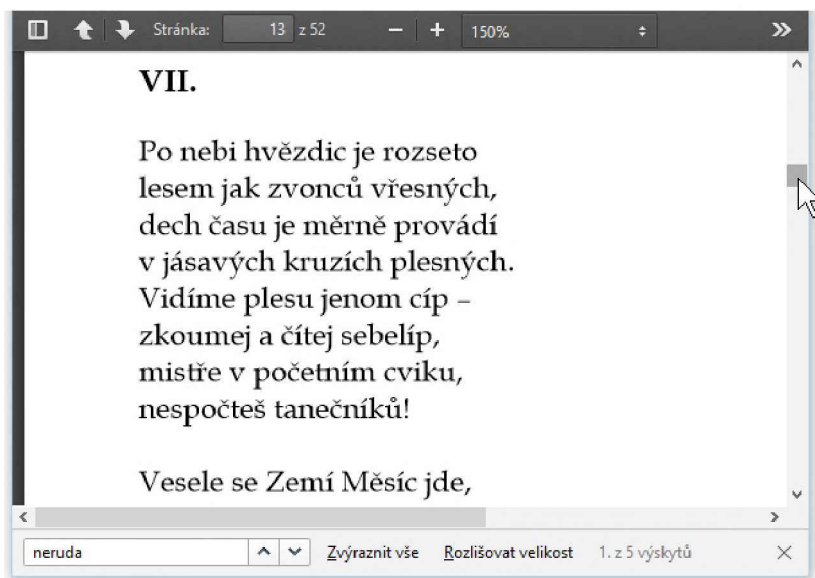
Posuvníky jsou lišty, které se zobrazí v okně, je-li obsah okna větší než vymezená plocha okna. Rozlišujeme svislý posuvník (po pravé straně) a vodorovný posuvník (na dolním okraji).

Posuvník má koncová tlačítka, umožňující jemný posun stránky nahoru nebo dolů.

Uprostřed posuvníku se pohybuje jezdec, který naznačuje svou pozici polohu zobrazované části dokumentu vzhledem k celému dokumentu.

Posuvník lze uchopit myší a přesunout jej za trvalého stisku levého tlačítka nahoru nebo dolů – viz obrázek 4.13.

Lišta mezi oběma koncovými tlačítky se nazývá přetáčení pruh. Klepnete-li na něj, začne se přibližovat jezdec posuvníku k tomuto místu a současně se bude pohybovat i obsah okna.

Obrázek 4.13: Použití svislého posuvníku (Adobe Reader)

172 Přechod mezi stránkami pomocí navigátoru

Mnoho aplikací dává k dispozici tzv. navigátor, nástroj k rychlému procházení dokumentem po stránkách. Tyto stránky mohou být virtuální, ale obvykle odpovídají stránkám vytištěným.

Někdy je navigátor přítomen na ploše okna trvale na panelu nástrojů, jako třeba na obrázku 4.13 (Adobe Reader), jindy je třeba otevřít příslušné okno zadáním příkazu **Přejít na**. V tomto ohledu se zpřístupnění nástroje skutečně mnohdy velmi liší.

Navigátor obvykle nabízí dvě tlačítka – **Další stránka** a **Předchozí stránka**, a také vstupní pole, do něž lze zapsat číslo stránky a potvrdit je stiskem Enter.

173 Pohyb v okně Nastavení pomocí klávesnice

Většina nastavení ve Windows 10 probíhá prostřednictvím okna **Nastavení**, jehož ovládání je sugestivní a je určeno především pro ovládání pomocí myši nebo dotykem. Přesto si ale vystačíte s pouhou klávesnicí.

Vyzkoušejte si to. Otevřete okno **Nastavení** z nabídky **Start**.

Platí, že mezi oddíly nebo částmi okna se lze pohybovat stiskem klávesy Tab vpřed, stiskem klávesové zkratky Shift+Tab zpět.

Pokud se již dostanete k nastavovacím prvkům, pro přechod od jednoho k druhému poslouží stisk kurzorových kláves Nahoru a Dolů.

Změny nastavení není třeba nijak potvrzovat, proběhnou automaticky.

Tento způsob ovládání okna **Nastavení** berte skutečně jako nouzový, protože je velmi nepraktický, může se však hodit v naléhavých okamžicích, kdy například selže myš.

174 Pohyb v dialogových oknech pomocí klávesnice

Dialogové okno je speciální okno určené k nastavení parametrů. Bezpečně je poznáte podle jediného tlačítka vpravo v záhlaví okna. Chybí tu tlačítka pro minimalizaci a maximalizaci, okno lze jen zavřít.

Typické dialogové okno najdete na obrázku 4.14. Chcete-li si otevřít stejné, zadejte v okně **Nastavení** → **Přízpůsobení** → **Motivy příkaz Nastavení ukazatele myši**.

Je logické, že s oknem budete pracovat pomocí myši nebo dotykem, ale systém umožňuje ovládat dialogové okno pomocí klávesnice.

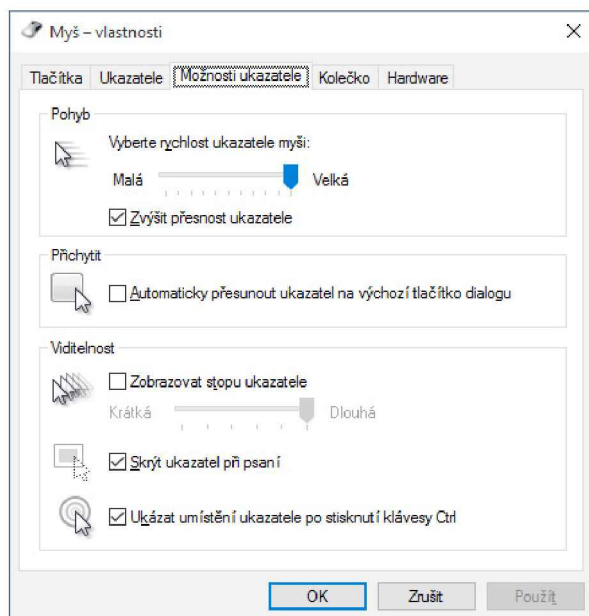
Pokud má okno více karet, můžete mezi nimi přecházet stiskem klávesové zkratky Ctrl+Page Up nebo Ctrl+Page Down.

K jednotlivým nastavovacím prvkům přejdete stiskem klávesy Tab nebo Shift+Tab. Sledujte pohyb zvýrazňujícího rámečku, označuje právě aktivní nastavovací prvek.

Je-li třeba změnit nastavení, například u zaškrťovacího políčka, stiskněte Mezerník.

V seznamech a v rozvíracích seznamech vybírejte stiskem kurzorových kláves Nahoru nebo Dolů.

Trojici tlačítek **OK**, **Zrušit** nebo **Použít** aktivujete stiskem Enter. Více o těchto tlačítkách čtěte v tipu 21.

Obrázek 4.14: Typické dialogové okno

175 Výchozí tlačítko v dialogových oknech

začátečník

Otevřete-li dialogové okno, je vždy jedno z trojice (nebo dvojice) tlačítek nastaveno jako výchozí. Obvykle to je tlačítko **OK**. Znamená to, že se automaticky očekává, že po stisku klávesy Enter se vykonává právě tato akce.

Existují ale okna, v nichž je automatické potvrzení nebezpečné. Jedná se například o kontrolní dialogové okno při odstranění souboru.

Proto byste neměli pracovat mechanicky, ale vždy je dobré se podívat, které tlačítko je vlastně zvýrazněno – na obrázku 4.14 je to skutečně tlačítko **OK**, ale někdy to může být kámen úrazu. Vždy je třeba se zamyslet, zda právě tato akce je v daném okamžiku vhodná.

Sami autoři tady někdy mysleli za vás a při otevření okna nastavili jako výchozí tlačítko **Ne**.

176 Odvolání akce

začátečník

Při práci s dokumentem se budete dopouštět chyb. Některé jsou triviální, například chybně zapsané písmeno, které lze opravit bez problémů, ale jiné jsou závažné. Představte si, že vybarvujete obrázek barevnou výplní a ta náhle přeteče do celého obrázku a znehodnotí celé dílo. Jinou destruktivní operací může být vyhození dokumentu do koše.

Windows 10 s tím počítají a umožňují vám vrátit stav v okně do okamžiku před tím, než jste se dopustili chyby.

Chcete-li odvolat akci, tedy se vrátit o jeden krok zpět, potom:

- Na panelu nástrojů **Rychlý přístup** stiskněte tlačítko **Zpět**.
- Stiskněte klávesovou zkratku **Ctrl+Z**.

Budete-li akci opakovat, odvoláte předcházející krok atd.

Poznámka: S tou klávesovou zkratkou to není jednoduché, protože na české klávesnici (a taky německé) jsou zaměněny znaky Z a Y, tedy právě ty, které jsou pro odvolání akce důležité. Akci ale odvolává vždy stejná klávesa, takže pracujete-li s anglickou klávesnicí, je třeba stisknout klávesovou zkratku **Ctrl+Y**.

177 Vrácení odvolané akce

začátečník

Pokud to při odvolání akcí přeženete a zrušíte i takovou akci, kterou jste si přáli ponechat, můžete odvolanou akci vrátit zpět. Proto:

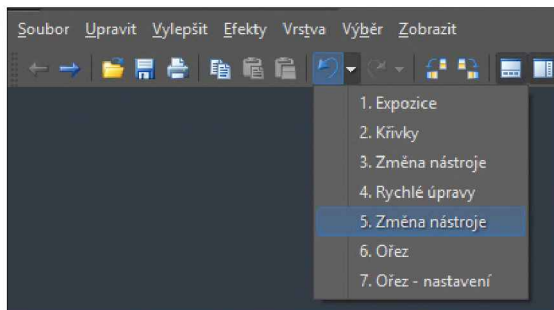
- Na panelu nástrojů **Rychlý přístup** stiskněte tlačítko **Znovu**.
- Stiskněte klávesovou zkratku **Ctrl+Y**.

178 Odvolání několika akcí současně

Některé aplikace, mezi něž patří například celý Microsoft Office, ale také Zoner Photo Studio, dovolují obvolat několik akcí současně. Tlačítko **Zpět** na panelu nástrojů je dvojité; stiskem menší části tlačítka dostanete přehled naposledy vykonaných akcí. Vyberete-li kteroukoli z nich, odvoláte ale nejen tuto akci, ale i všechny, které jsou v seznamu umístěny nad ní. Na obrázku 4.15 bude tedy odvoláno najednou pět akcí.

Podobně tomu je s tlačítkem **Znovu**; při větším počtu odvolaných akcí se tady nabízí seznam všech odvolaných akcí, které lze rovněž vrátit najednou.

Obrázek 4.15: Vrácení pěti akcí současně (Zoner Photo Studio)

5 Windows 10 v dotykovém režimu

Některé notebooky, přestože mají klávesnici, umožňují práci s programy dotykem. U tabletů to ani jinak nejde prostě proto, že žádnou klávesnici nemají.

Jako myš nám tady poslouží prst, kterým lze po displeji libovolně rejdit. Neměli bychom však přitom zapomínat na opatrnost, někdy může mít takový neopatrný dotyk závažné důsledky.

Platí, že v základním režimu prostý dotyk nahradí klepnutí, tedy stisk levého tlačítka myši. Je však vždy třeba vědět, jaký účinek tato akce může mít.

179 Odemčení zamykací obrazovky

začátečník

Přihlášení k systému, to je první akce, která vás čeká. Po zapnutí nebo restartu notebooku před sebou máte zamykací obrazovku. Až si přečtete základní informace, je třeba nějak počítač spustit.

Pouhým dotykem to nejde, obrázek zamykací obrazovky vzdoruje. Proto ho dotykem odtáhněte směrem vzhůru. Zobrazí se přihlašovací obrazovka. Ihned dostanete k dispozici dotykovou klávesnici, abyste mohli zapsat heslo nebo PIN (výjimku tvoří obrázkové heslo). O dotykové klávesnici čtěte víc v tipech č. 188–194.

180 Nahrazení myši v dotykovém režimu

začátečník

Prsty v dotykovém režimu nahrazují myš, a to takto:

- Klepnutí (kliknutí) – dotyk žádaného místa jedním prstem.
- Poklepání (dvojklik) – dva dotyky na daném místě rychle po sobě.
- Klepnutí pravým tlačítkem myši – přiložení prstu na dané místo, je třeba vyčkat necelé dvě sekundy na reakci systému.
- Tažení – pohyb prstu po obrazovce daným směrem. Pohyb musí začít okamžitě po přiložení prstu, jinak si jej může systém vyložit jako pravé tlačítko myši.

181 Násobné spuštění aplikace v dotykovém režimu

znalec

Někdy potřebujete mít otevřené dvě aplikace stejného okna, například Průzkumník při kopírování souborů. Druhé okno aplikace otevřete tak, že na hlavním panelu podržíte stisknuté tlačítko aplikace, dokud se nezobrazí malý rámeček. Po uvolnění dotyku se zobrazí místní nabídka a v této nabídce klepněte na ikonu aplikace. Důsledkem bude otevření dalšího okna.

182 Přepínání mezi spuštěnými aplikacemi dotykem

Na hlavním panelu se dotkněte tlačítka **Zobrazení úkolů** (třetí zleva). Zobrazí se panel se spuštěnými plochami (aplikacemi). V klidu vyberte tu, ke které chcete přejít, a dotkněte se její dlaždice.

183 Přesun okna

Přiložte prst na záhlaví okna (nesmí být maximalizované) a pohybem libovolným směrem se pozice okna bude měnit, dokud zase prst neuvolníte.

Maximalizované okno lze obnovit klepnutím na obnovovací tlačítko vpravo v záhlaví.

184 Úprava velikosti okna

Změna velikosti okna je poněkud náročnější na koordinaci pohybu. Je třeba začít dotykem prstu přesně na hraně okna. Pokud se to podaří, lze tažením prstu po obrazovce snadno velikost okna změnit. Nejvýhodnější pro tuto činnost je pravý dolní roh okna, nejméně výhodná je horní hrana, protože tam si systém může dotyk vysvětlit jako žádost o přesun okna.

185 Změna měřítka zobrazení

Pro změnu měřítka zobrazení lze použít standardní nástroje lupy, jak jsou popsány v tipech 165–167, ale měřítko zobrazení lze změnit také dotykem.

Potřebujete k tomu dva prsty. Přiložte je na plochu okna (například Microsoft Edge) a pomalu je odtahujte od sebe. Je logické, že dotyk nelze během pohybu přerušit.

Chcete-li měřítko zobrazení zmenšit, je postup opačný. Přiložte prsty dál od sebe a pomalu je k sobě přibližujte.

186 Místní nabídka dotykem

Místní nabídka se běžně aktivuje pravým tlačítkem myši, ale ani bez klávesnice nejste bez naděje. Na místě, kde si přejete otevřít místní nabídku, přiložte prst a určitou dobu vyčkejte. Systém odpoví zobrazením čtverečku, a když teď prst oddálíte, zobrazí se místní nabídka.

Příkaz z ní už lze zvolit prostým dotykem.

187 Zobrazení skrytého hlavního panelu

Pokud se hlavní panel skrývá (v dotykovém režimu to je nepraktické), vylovíte jej od dolního okraje okna klepnutím přesně na okraj pracovní plochy. Tato snaha obvykle nebývá příliš úspěšná, proto je akci třeba zopakovat.

Někdy se skrývá hlavní panel u jiného okraje okna; pokud jej nelze vylovit u dolního okraje, je výhodnější otevřít dotykovou klávesnici podle tipu č. 188 a stisknout klávesu Windows nebo klávesovou zkratku Ctrl+Esc.

188 Zobrazení dotykové klávesnice

Dotykovou klávesnici zpřístupníte stiskem tlačítka **Dotyková klávesnice** vpravo na hlavním panelu -- viz obrázek 5.1. Používáte-li tablet, vlastně jiná možnost, jak napsat text, neexistuje.

Obrázek 5.1: Dotyková klávesnice

189 Co dělat, když se nezobrazuje tlačítko dotykové klávesnice

Chcete-li pracovat s dotykovou klávesnicí podle tipu 188, potřebujete mít na hlavním panelu její tlačítko. Jestliže se nezobrazuje, otevřete na hlavním panelu místní nabídku (delším dotykem) a z ní zadejte příkaz **Zobrazit tlačítko dotykové klávesnice**.

Tato klávesnice se otevře automaticky vždy, když je zřejmé, že se bude vyžadovat zápis, například na přihlašovací obrazovce nebo při přechodu ke vstupním polím dialogového okna.

190 Psaní na dotykové klávesnici

Nejdříve je třeba spustit aplikaci, do níž budete pomocí dotykové klávesnice psát (například WordPad), potom otevřete dotykovou klávesnici. Znaký píšete dotykem prstu, výsledek se ihned bude zobrazovat v dokumentu.

Chcete-li napsat velké písmeno, stiskněte klávesu Shift.

Další snad nemusíme dodávat, postupy jsou zde shodné jako při psaní na skutečné klávesnici.

191 Využití režimu dokončování na dotykové klávesnici

Začnete-li psát slovo na dotykové klávesnici, sledujte záhlaví okna. Dotyková klávesnice začne předvídat, jaké slovo byste asi mohli napsat; na obrázku 5.1 takto reaguje na zápis

sekvence znaků „hlas“. Jestliže se zde objeví celé slovo v žádaném tvaru, neváhejte a klepněte na něj, celé se přeneso do dokumentu. V opačném případě pište dál.

192 Ukotvení dotykové klávesnice

Dotykovou klávesnici lze ukotvit u dolního okraje okna, a to stiskem druhého tlačítka zprava v záhlaví okna dotykové klávesnice.

Přesto se tato klávesnice vždy skryje, budete-li se věnovat jiné činnosti. Přepínání mezi spuštěnými aplikacemi dotykovou klávesnici ignoruje, ale kdykoli můžete znovu stisknout tlačítko **Dotyková klávesnice** na hlavním panelu.

193 Výběr jiné klávesnice

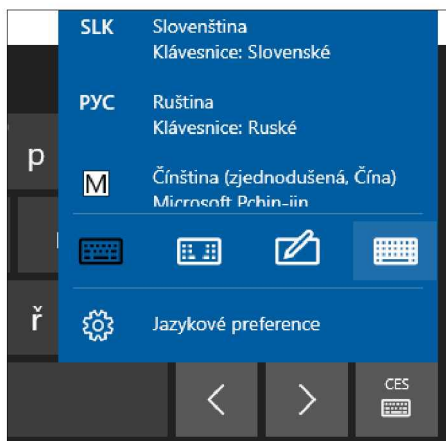
Stisknete-li tlačítko umístěné na dotykové klávesnici v pravém dolním rohu, zobrazí se nabídka instalovaných jazyků, a tedy i instalovaných klávesnic. Vyberte tu klávesnici, která odpovídá jazyku, jímž chcete psát.

194 Změna vzhledu dotykové klávesnice

Dotykovou klávesnici lze zobrazit ve tvaru QWERTY – vidíte ji na obrázku 5.1, ale lze s ní pracovat i v zúžené podobě nebo také ji můžete rozdělit na dvě části.

K tomu slouží volba jednoho z tlačítek, která se zobrazí po stisku tlačítka umístěného v pravém dolním rohu – viz obrázek 5.2. Tlačítka v pořadí odleva mají tuto funkci: zúžené zobrazení, rozdělená klávesnice, psaní, QWERTY.

Obrázek 5.2: Změna vzhledu dotykové klávesnice

195 Pás karet v dotykovém režimu

pokročilý

Práce s pásem karet je v dotykovém režimu prakticky shodná s použitím myši. K jiné kartě přejdete dotykem jejího ouška, nastavovací prvky ovládáte podobně jednoduchým způsobem.

Některé aplikace umožňují nastavit režim dotykového ovládání, a to z nabídky panelu nástrojů **Rychlý přístup**. Zvolíte-li tento režim, budou nastavovací prvky na pás karet dál od sebe, čímž se dotyky podstatně zjednoduší.

196 Rolování obsahem okna

pokročilý

Obsahem okna nahoru nebo dolů lze pohybovat posunem prstu po obrazovce.

Jestliže chcete v dokumentu přejít rychle na vzdálenější místo, můžete rolování „popohnat“ rychlým pohybem příslušným směrem.

197 Jak pracovat s posuvníky v dotykovém režimu

pokročilý

Za určitých okolností je třeba pro rolování oknem použít posuvníky.

Posuvník reaguje na dotyk koncových tlačítek (mají tvar šipek). Můžete také tažením přesunout jezdec nebo ťuknout kamkoli na světle šedou plochu; nazývá se přetáčecí pruh.

198 Záměna pořadí sloupců v Průzkumníku dotykem

znalec

Pokud chcete zaměňovat pozici sloupců v okně aplikace Průzkumník dotykem (podle tipu č. 664), stejného účinku dosáhnete dotykem. V režimu zobrazení **Podrobnosti** uchopte lištu záhlaví a za trvalého dotyku ji přesunujte směrem doleva nebo doprava.

199 Výběr ikon v okně aplikace Průzkumník dotykem

znalec

Pro operace se soubory (odstranění, přesun, kopírování) je třeba předem příslušné ikony vybrat. Nejvýhodnější je pracovat v režimu zobrazení *Velké ikony*. Pro souvislý výběr stačí, když v okně aplikace Průzkumník přejdete šikmo dotykem prstu, přičemž vybíraný rámeček zahrne všechny ikony, o které se zajímáte. Důležité je, abyste začali s pohybem na prázdném místě, jinak si Průzkumník bude vaše snažení vysvětlovat jako pokus o záměnu ikon.

200 Nesouvislý výběr ikon dotykem

znalec

Nesouvislý výběr, kdy jsou ikony vybírány „na přeskáčku“, vám umožní zaškrtnávací políčka ikon.

1. Nejdříve otevřete složku, v níž budete ikony vybírat.
2. Potom na kartě **Zobrazení** → **Zobrazit** či **skrýt** zaškrtněte políčko **Zaškrtnávací políčka položek**.

3. Přehněte zobrazení do režimu **Podrobnosti** (karta **Zobrazení** → **Rozložení** → **Podrobnosti**), pro zaškrtování políček je nejpřívětivější.
4. Nyní opatrně, abyste nesáhli vedle, zaškrtněte prstem políčka u vybíraných ikon. Každé sáhnutí mimo výběr zruší!

201 Kopírování výběru mezi dvěma okny dotykem

Tento tip úzce souvisí s tipem 619. Jednu ikonu nebo výběr budeme kopírovat mezi dvěma okny. Je výhodné, budete-li předtím tento postup mít natrénovaný v počítači s obyčejnou myší.

1. Je třeba, abyste měli otevřená dvě okna aplikace Průzkumník (podle tipu č. 181). Předpokládá se, že každé okno zobrazuje složky na jiném disku (například v note-booku a na přenosné paměti – flešce).
2. V prvním okně vyberte ikony, které chcete kopírovat.
3. Uchopte výběr prstem a tažením přesuňte výběr do druhého okna. Sledujte popisek, který doprovází prst – naznačuje se zde, jaká akce proběhne (kopie nebo přesun) a také jméno cílové složky.
4. Odpovídá-li popisek vašim představám, uvolněte prst.

202 Kopírování nebo přesun výběru mezi dvěma okny ještě jednou

Tento tip úzce souvisí s tipem 620, kde se používá pravé tlačítko myši. Jednu ikonu nebo výběr budeme kopírovat (přesunovat) mezi dvěma okny.

1. Je třeba, abyste měli otevřená dvě okna aplikace Průzkumník (podle tipu č. 181). Předpokládá se, že každé okno zobrazuje složky na jiném disku (například v note-booku a na přenosné paměti – flešce).
2. V prvním okně vyberte ikony, které chcete kopírovat nebo přesunovat.
3. Na výběru podržte chvíli prst – za okamžik se zobrazí malý čtvercový rámeček, což odpovídá aktivaci pravého tlačítka myši.
4. Nezvedejte prst a tažením přesuňte výběr do druhého okna. Sledujte popisek, který doprovází prst, naznačuje se zde především jméno cílové složky.
5. Odpovídá-li popisek vašim představám, uvolněte prst. Zobrazí se místní nabídka.
6. Dotykem zadejte příkaz **Přesunout sem** nebo **Kopírovat sem**.

203 Výběr textu dotykem

Pracujete-li s textovým editorem, často budete označovat určitou část textu jako výběr. Označování výběru je akce, proti níž se textové editory bouří, je proto třeba určité praxe.

Například ve WordPadu nebo Poznámkovém bloku vyberete text prostým tažením, trvalým pohybem prstu po textu. Je však třeba začít směrem doleva nebo doprava, pohyb nahoru nebo dolů si text vysvětluje jinak.

6 Aplikace systému Windows 10

V této kapitole uvádíme několik tipů pro aplikace, které jste získali současně s Windows a které lze snadno spustit pomocí dlaždic na obrazovce **Start**. Některé uvedené aplikace však nainstalované být nemusí, ale můžete si je kdykoli stáhnout zdarma prostřednictvím aplikace Store.

Windows Feedback

Windows Feedback je aplikace, do které mohou přispívat všichni uživatelé, mohou si navzájem předat zkušenosti a současně tvoří zpětnou vazbu pro autory a programátory Microsoftu. Není však zde možné diskutovat, k tomu jsou určeny diskuzní stránky na internetu.

204 Jak otevřít okno Windows Feedback

začátečník

Aplikaci Windows Feedback spustíte z nabídky **Start** zápisem slova Feedback. Je možné okno také otevřít z okna jakékoli níže uvedené aplikace stiskem tlačítka **Váš názor** na levém panelu nástrojů.

205 Jak se orientovat v okně Windows Feedback

začátečník

Pokud jste otevřeli okno Windows Feedback z okna aplikace, zobrazené názory se budou týkat právě této aplikace (například Počasí). Jinak se zobrazí výchozí stránka.

V levém panelu okna je k dispozici seznam kategorií, k nimž lze přidat názor. Když některou z nich vyberete, například **Aplikace a hry**, dostanete přehled podkategorií, zde tedy dostupných aplikací.

Nevyhovuje-li daný seznam, stiskem tlačítka **Zpět** v levém horním rohu okna se vrátíte k předchozí kategorii.

206 Hlasování

začátečník

Souhlasíte-li s některým z uvedených názorů, můžete mu dát kladný hlas (pro záporné zde není místo). Pod položkou názoru klepněte na tlačítko **+ Hlas pro**.

207 Vložení vlastního názoru

začátečník

Máte-li nějaký problém, postřeh nebo návrh a chcete se o něj podělit s ostatními a něco vzkázat autorům Windows 10, přejděte nejdříve na stránku, které se problém týká, a potom stiskněte tlačítko **Přidat nový názor**.

Otevře se editační okno komentáře. Do pole **Přidat podrobnosti** můžete zapsat vše, co se v dané chvíli hodí. Nepřidávejte osobní údaje, komentář je veřejný.

Přepínač O jaký typ zpětné vazby jde? Nastavte buď do polohy **Návrh**, nebo **Problém**.

Upřesněte ještě kategorii a podkategorii, pokud zde není navržena zcela přesně, a stiskněte tlačítko **Publikovat názor**.

Váš názor může být jakkoli hloupý, vůbec to není na škodu. Autory programu by to mělo trknout, že nedělají své programy tak úplně „blbovzdorné“.

208 Filtrování názorů

začátečník

V okně Windows Feedback si můžete nechat zobrazit jen názory, problémy nebo vlastní názory. Vybírejte z nabídky tlačítka Filtr nahoře na panelu nástrojů.

Store

Prostřednictvím aplikace Store si můžete do svých Windows 10 doplnit to, co v nich chybí, nebo nějaký ten prográmeček navíc. Sympatické je, že mnoho věcí, které zde v obchodě nakoupíte, je zadarmo, ale za některé budete muset platit.

209 Spuštění aplikace Store

začátečník

Aplikaci Store spustíte klepnutím na dlaždici na obrazovce **Start** nebo z nabídky **Start**, když zapíšete výraz „store“. Nezapomeňte na to, že obrazovka Start se aktivuje stiskem klávesy Windows.

210 Jak vybírat zboží

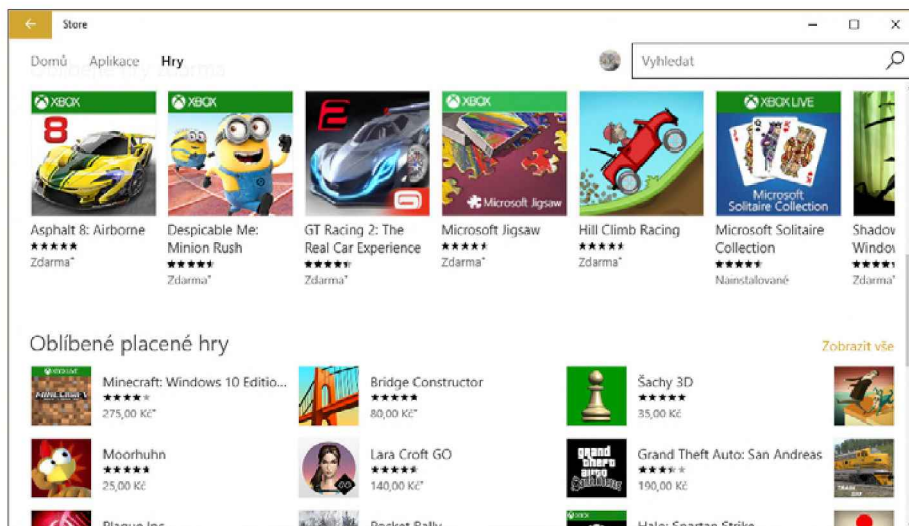
začátečník

Především byste si měli ujasnit, co vlastně potřebujete. Je pravda, že si budete asi chtít některé programy vyzkoušet, ale brzy se může stát, že budete mít počítač plný neužitečných a zbytečných programů.

V okně Store klepněte postupně na panelu nástroje na položky **Domů**, **Aplikace** a **Hry**, prolistujte si přehled a zjistěte, co je k dispozici. Všechny aplikace se zde nabízejí ve formě dlaždic; počet hvězdiček udává hodnocení (pět je nejlepší) a k tomu je uvedena cena. Jak vidíte, ceny jsou lidové, a mnohdy je skutečně aplikace zdarma.

Pokud by již aplikace byla ve vašem počítači nainstalována, je to u dlaždice uvedeno – viz obrázek 6.1.

Dlaždice se zobrazují ve vodorovných pásech, které překračují okraje okna. Když sem najedete, zobrazí se tlačítka pro posun doleva nebo doprava.

Obrázek 6.1: Vyberáme zboží v aplikaci Store

211 Jak nakupovat zdarma

začátečník

V okně aplikace Store klepněte na dlaždici, u níž je uvedeno „Zdarma“. Otevře se okno příslušné aplikace. Najdete zde stručný popis, a stisknete-li tlačítko **Více**, bude popis o něco širší (často ale v angličtině).

Chcete-li si aplikaci „koupit“, stiskněte tlačítko **Zdarma**.

Sledujte informace v okně, můžete kontrolovat postup stahování.

Je-li stahování hotovo, stiskněte tlačítko **Otevřít**. O tom, jak program používat, se dočtete v nápovědě, na tomto místě radit nemůžeme.

Příště už můžete aplikaci spustit standardním způsobem z nabídky **Start** nebo si ji připnout na obrazovku **Start**.

212 Jak nakupovat za peníze

začátečník

V okně aplikace Store klepněte na dlaždici, u níž je uvedena cena. Otevře se okno příslušné aplikace. Najdete zde stručný popis, a stisknete-li tlačítko **Více**, bude popis o něco širší (často ale v angličtině).

Chcete-li aplikaci koupit, stiskněte tlačítko, na němž je uvedena cena.

Systém si ověří, zda skutečně sedí u počítače osoba, která je přihlášená, a vyžádá si přihlašovací heslo nebo PIN.

Nejdříve půjde o peníze. Platit budete platební kartou, je třeba zadat její údaje.

Jakmile stisknete tlačítko **Koupit**, není už cesty zpět. Zboží se nevrací a reklamace se neuznávají.

Program se stáhne a nainstaluje do vašeho počítače, můžete jej hned spustit.

213 Jak vyzkoušet aplikaci ze Store

Některé aplikace vám po otevření okna nabídnou možnost nákupu, ale také zde můžete najít tlačítko **Zkusit zdarma**. Pokud tuto možnost zvolíte, aplikace se nainstaluje a můžete ji po určitou dobu používat, poté se však budete muset rozhodnout, zda zaplatíte, nebo se aplikace zbavíte.

Takovou aplikací je například 8 Zip, komprimační program, o němž píšeme více v kapitole 8 Zip.

214 Sledujte slevy!

Pokud máte zájem o nějakou aplikaci, a její cena se vám zdá nepřiměřená, není ještě vše ztraceno. Může se stát, že právě tuto aplikaci postihne sleva, jak se čas od času v aplikaci Store stává. Prostě navštivte v aplikaci Store stránku příslušné aplikace a může vás mile překvapit škrtnutá původní cena a nabídka nové ceny, někdy i snížené víc než v pová- nočním výprodeji. V době, kdy píšeme tuto knihu, se to přihodilo u aplikace 8 Zip.

Je logické, že pokud aplikaci naléhavě potřebujete, čekání na slevu může být ošidné.

Počasí

Je-li váš počítač trvale připojen k internetu (a to je dnes takřka samozřejmostí), máte po ruce jednu z nejpresnějších a nejpodrobnějších předpovědí počasí, jaké jsou jen možné.

215 Jak získat předpověď počasí

Chcete-li vědět, jak bude, spusťte aplikaci počasí (z nabídky **Start** zápisem slova počasí a potvrzením).

Ve výchozím nastavení se zobrazí předpověď počasí pro výchozí polohu (je-li nasta- vená) s výhledem na deset dní dopředu, s rozbohem po hodinách.

216 Určení výchozí polohy

V aplikaci Počasí můžete určit výchozí polohu, k níž se automaticky bude vztahovat předpověď.

V otevřeném okně aplikace stiskněte tlačítko **Nastavení** na panelu nástrojů (vlevo dole).

Přepínač **Poloha** při spuštění ponechte v poloze **Výchozí poloha** a do spráženého vstupního pole napište název obce, kde je počítač umístěn. Systém doplní k tomuto názvu i kraj; je-li obcí stejného názvu více, budete si muset vybrat.

Pokud si myslíte, že výchozí poloha není podstatná, uvědomte si, že program počasí udává mimo jiné hodinu východu i západu slunce a měsíce a třeba také rekordní hodnoty pro danou oblast a den.

217 Automatické zjištění polohy

Tato funkce je použitelná prakticky jen u notebooků nebo tabletů, u stolních počítačů se vyplatí zadat výchozí polohu napevno (tip č. 216).

V otevřeném okně aplikace stiskněte tlačítko **Nastavení** na panelu nástrojů (vlevo dole).

Přepínač **Poloha** nastavte do polohy **Vždycky zjišťovat moji polohu**.

Aplikace vám položí dotaz, zda **může používat tyto věci: poloha?** Vydejte souhlas.

Potom je nutné aplikaci Počasí restartovat.

218 Určení teplotní stupnice v aplikaci Počasí

Není pravděpodobné, že byste používali Fahrenheitovu stupnici teploty, ale může se stát, že se dostanete k počítači, kde je tato stupnice nastavena. Snadno přejděte na stupnici Celsiovu.

V otevřeném okně aplikace stiskněte tlačítko **Nastavení** na panelu nástrojů (vlevo dole).

Přepínač **Zobrazit teplotu v** nastavte do polohy °C.

219 Předpověď počasí pro jiné místo na Zemi

Chcete-li získat předpověď pro jiné místo, napište jeho jméno do vstupního pole **Město** nebo **PSC** v záhlaví okna. Systém místo najde a upřesní vám jeho umístění. Potvrďte výběr položky, předpověď dostanete vzápětí.

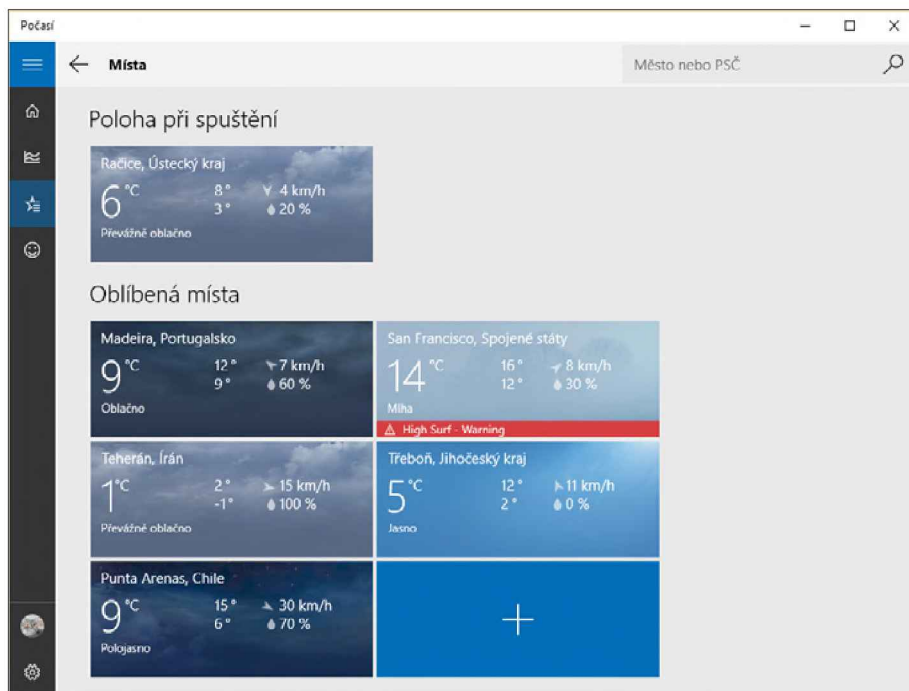
220 Přidání místa mezi oblíbené položky

V okně aplikace Počasí zvolte na panelu nástrojů (po levé straně) položku **Místa**. Zde klepněte na dlaždici se symbolem PLUS.

Do vstupního pole **Přidat k oblíbeným** napište název libovolného místa na naší planetě. Systém se pokusí doplnit stát, v němž se toto místo nachází, pokud je najde, ale to je víc než pravděpodobné.

Potvrdíte-li zápis, nové místo se zobrazí mezi oblíbenými – viz obrázek 6.2. Klepnutím na dlaždici získáte předpověď pro toto místo. Hodí se velice například při plánování dovolené.

Mimochodem – dnešek není ideální pro surfování...

Obrázek 6.2: Oblíbené položky počasí

221 Zeptejte se aplikace Počasí, jak bylo

začátečník

Pokud si chcete zkontrolovat počasí v uplynulém období, například proto, že tam chcete jet na dovolenou, nechte si zobrazit graf počasí pro dané místo za celý uplynulý rok. V okně aplikace Počasí klepněte na levém panelu nástrojů na položku **Počasí v minulosti** (třetí tlačítko shora). Ve výchozím nastavení se zobrazí sloupcový graf minimálních a maximálních denních teplot v měsíčním průměru. Když stisknete tlačítko **Srážky** (vpravo nahoře), graf vám ukáže, kolik toho v kterém měsíci napršelo.

Vyberete-li v rozevíracím seznamu některý z dvanácti měsíců, na ploše okna se zobrazí několik údajů pro tento měsíc: průměrná nejvyšší a nejnižší teplota, rekordní a průměrné srážky.

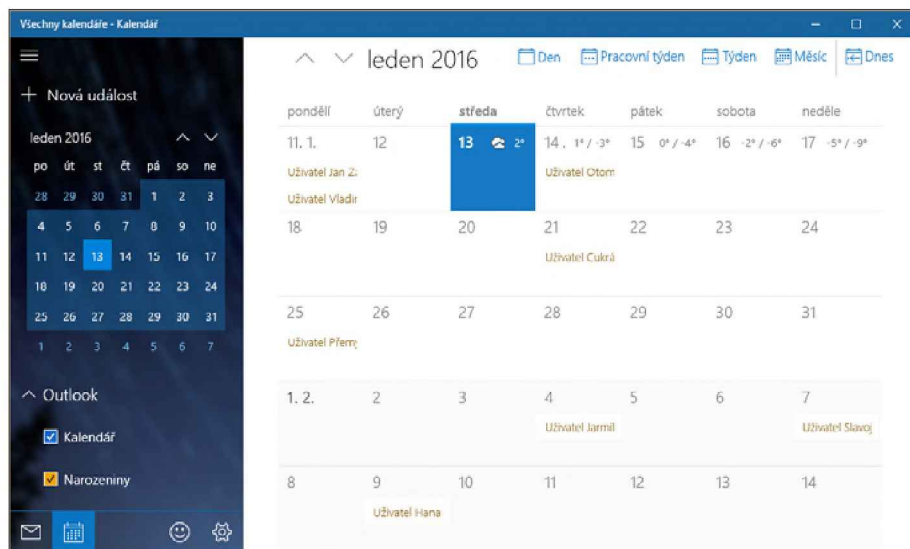
Kalendář a Pošta

Aplikace Kalendář a Pošta jsou propojeny jako spojené nádoby a prakticky nelze používat jednu bez druhé. Je docela dobře možné, že se rozhodnete používat jiné aplikace (máte-li Office 365, dostane asi přednost Outlook), ale v každém případě byste si tyto dvě aplikace měli vyzkoušet. Pokud nemáte velký objem poštovních zpráv, docela si s nimi vystačíte.

222 Přepínání mezi aplikacemi Pošta a Kalendář

Spustíte-li aplikaci Kalendář (nebo Pošta) standardním postupem pomocí dlaždice na obrazovce **Start** nebo z nabídky **Start**, můžete mezi těmito dvěma aplikacemi plynule přecházet stiskem tlačítek **Přepnout do pošty** nebo **Přepnout do kalendáře**. Na obrázku 6.3 můžete vidět tato dvě tlačítka úplně vlevo dole.

Obrázek 6.3: Okno aplikace Kalendář

223 Změna zobrazení kalendáře

Kalendář se může zobrazovat jako **Měsíc** (viz obrázek 6.3), ale také jako jeden **Týden**, **Pracovní týden** nebo **Den**. Změna zobrazení je dostupná stiskem příslušného tlačítka vpravo pod záhlavím okna.

224 Návrat k dnešnímu datu

Ať už v kalendáři nahlížíte do daleké budoucnosti nebo hluboké minulosti, během jediné okamžiku se můžete vrátit k aktuálnímu datu, když stisknete tlačítko **Dnes** vpravo pod záhlaví okna.

225 Procházení kalendářem podle měsíců

V základním zobrazení se kromě plochy vlastního kalendáře zobrazuje i navigační panel po levé straně okna. Nezáleží na tom, jaký způsob zobrazení kalendáře zvolíte, zde se vždy zobrazuje aktuální měsíc. Prostřednictvím dvou tlačítek se šipkami, umístěnými vpravo nahoře nad měsíčním kalendářem, lze kalendářem procházet o měsíc vpřed nebo vzad. Na ploše kalendáře se ale změna projeví až ve chvíli, kdy v navigačním panelu klepnete na konkrétní den.

Obdobná tlačítka najdete i v samotném kalendáři, ta ale umožní procházení podle konkrétního zobrazení (týden, den).

226 Nastavení kalendáře

začátečník

Chcete-li udělat nějaké změny v nastavení kalendáře, stiskněte tlačítko **Nastavení** (na obrázku 6.3 na navigačním panelu dole čtvrté zleva) a na panelu **Nastavení** klepněte na položku **Nastavení kalendáře**.

227 Kterým dnem začíná týden

začátečník

V naší zemi začíná týden pondělkem, ale někteří z nás ještě pamatují doby, kdy týden začínal nedělí a středa pak byla skutečně středa. Pokud pracujete v zemi, kde mají odlišné zvyklosti, přizpůsobte si i kalendář. Na panelu **Nastavení kalendáře** (podle tipu č. 226) si zvolte v rozevíracím seznamu **Týden** → **První den týdne** odpovídající položku.

228 Určení pracovních dnů

začátečník

V naší zemi se začíná pracovat v pondělí a končí se v pátek (aspoň by to tak mělo být). Pokud se ale nacházíte v zemi s jinými zvyklostmi, můžete si v kalendáři upravit zobrazení pracovních dnů. Na panelu **Nastavení kalendáře** (podle tipu č. 226) ve skupině **Dny v pracovním týdnu** zrušte zaškrtnutí dne **Pondělí** (výchozí nastavení) a pak zaškrtněte první a poslední den. Dny mezi tím se do seznamu zařadí automaticky.

229 Určení pracovní doby

začátečník

Nastavená pracovní doba má vliv na zobrazení hodin v kalendáři, zvolíte-li zobrazení **Týden** nebo **Den**. Tato doba je pochopitelně odlišná podle zaměstnavatele. Na panelu **Nastavení kalendáře** (podle tipu č. 226) ve skupině **Pracovní doba** nastavte hodnoty v rozevíracích seznamech **Pracovní doba** → **Čas zahájení** a **Čas ukončení**. Nenajdete-li v seznamu příslušnou položku, můžete ji do pole přímo zapsat, například 7:45.

230 Zapnutí zobrazení čísel týdnů

začátečník

Vědět, který je týden, bývá mnohdy velmi důležité. Poměrně často je třeba rozlišovat sudé a liché týdny. Zobrazení čísel týdnů nastavíte na panelu **Nastavení kalendáře** (podle tipu č. 226) v rozevíracím seznamu **Čísla týdnů**. Podle směrnic EU je prvním týdnem ten týden, do nějž zasahujeme nový rok alespoň čtyřmi dny; rok 2016 tedy začíná prvním týdnem až 4. ledna. Čísla týdnů se zobrazují na navigačním panelu vedle náhledu měsíce. V daném seznamu lze ale nastavit i odlišný způsob číslování.

231 Přidání svátků

začátečník

V kalendáři se budou zobrazovat svátky (dny pracovního klidu), když na navigačním panelu zaškrtnete políčko **České svátky**. Svátky se budou prezentovat svým názvem v příslušných kalendářních datech. Pokud byste chtěli přidat svátky jiné země, na panelu

Nastavení kalendáře (podle tipu č. 226) klepnete na odkaz **Přidání svátků** a vyberete příslušnou zemi na otevřené internetové stránce.

232 Vytvoření události

začátečník

Událostí se rozumí každá naplánovaná akce, kterou si vložíte do kalendáře a budete očekávat, že si jí tam všimnete, či lépe, že vám ji kalendář připomene.

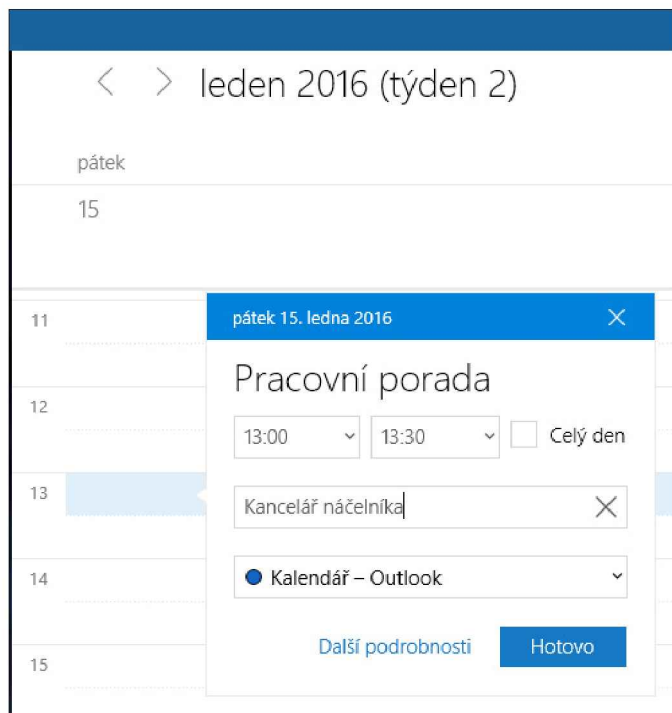
Chcete-li vytvořit událost, v okně aplikace Kalendář poklepejte na dni, kdy má k události dojít, nebo ještě lépe přejděte k zobrazení **Den** (podle tipu 223) a klepněte na konkrétní hodinu. Otevře se okno jako na obrázku 6.4; do něj lze vložit název události, začátek a konec události a místo konání. Vytvoření události lze potvrdit stiskem tlačítka **Hotovo**, vše lze ale upřesnit po stisku tlačítka **Další podrobnosti**.

233 Jak změnit podmínky události

začátečník

Údaje u nově vytvořené události lze změnit nebo upřesnit, když v okně podle obrázku 6.4 stisknete tlačítko **Další podrobnosti** nebo v okně kalendáře klepnete na již hotovou událost. Otevře se okno události jako na obrázku 6.5. Již nastavené a uložené údaje (název události, místo konání, čas zahájení a ukončení) tady lze změnit a vše potvrdit stiskem tlačítka **Uložit a zavřít**.

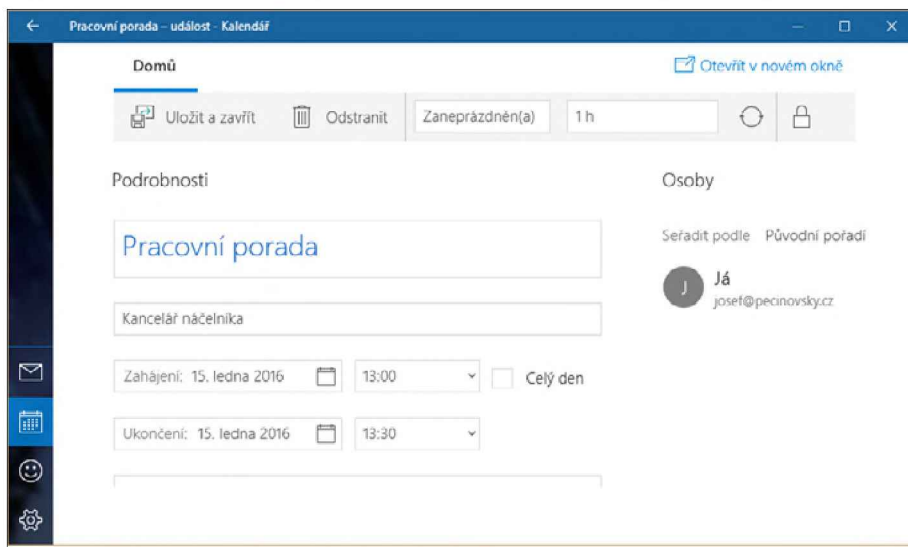
Obrázek 6.4: Vytvoření události

234 Připomenutí události

začátečník

Abyste na událost nezapomněli, je dobré si ji nechat připomenout; aplikace Kalendář vše již pohlídá. V otevřeném okně události (podle tipu č. 233) zvolte v rozevíracím seznamu připomenutí časový interval, v němž se má událost připomenout. Na obrázku 6.5 je nastavena 1 h (tedy jedna hodina).

Obrázek 6.5: Doplnění podrobností k události

235 Opakování události

začátečník

Pokud se má událost pravidelně opakovat (týdenní porady, platba pojistného apod.), stiskněte tlačítko opakovat (na panelu nástrojů je druhé zprava). Zobrazí se panel pro opakování události, v němž lze nastavit datum zahájení, interval opakování (například týdně), popřípadě den v týdnu, kdy má k události dojít.

236 Odstranění události

začátečník

Chybně určené nebo zbytečné události se zbavíte, když přímo na ploše kalendáře zadáte z místní nabídky příkaz **Odstranit** nebo v otevřeném okně události (podle tipu č. 233) stisknete tlačítko **Odstranit**.

237 Vyberte účet pro práci s poštou

začátečník

Pokud se k počítači přihlašujete podle našeho doporučení, tedy účtem Microsoftu, bude následující akce velmi jednoduchá. Spustíte aplikaci Pošta, například přechodem z aplikace Kalendář nebo z obrazovky **Start**.

Na navigačním panelu po levé straně okna klepněte na položku **Účty**. Zobrazí se podokno **Správa účtů** po pravé straně okna.

Zde klepněte na položku se svou přihlašovací adresou, například **Outlook matej.pecinovsky@outlook.cz**.

238 Přepínání mezi složkami pošty

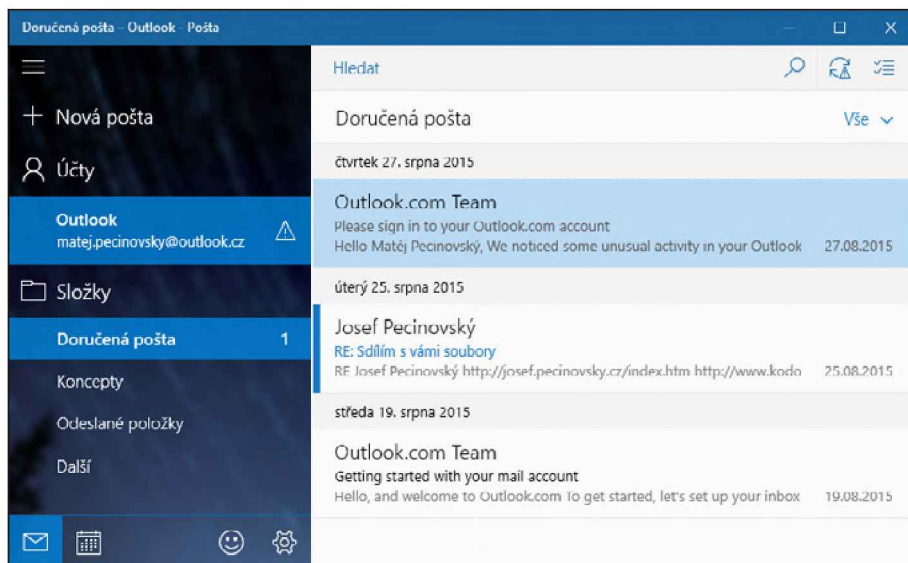

začátečník

V okně aplikace Pošta se automaticky otevře složka **Doručená pošta**. V ní byste měli mít zprávu, kterou vám odeslal Outlook Tam, čímž vás vlastně vítá do svých řad – viz obrázek 6.6.

V levém panelu okna navíc je k dispozici název účtu, kterým jste se k elektronické poště přihlásili.

K dispozici zde máte čtyři základní složky: **Doručená pošta** (v závorce počet nových zpráv), **Koncepty** (neodeslané zprávy), **Odeslané položky**, dále **Pošta k odeslání**, **Koš**, **Nevyžádané**. Pokud není okno maximalizované, skrývají se některé méně důležité složky pod položkou **Další**. K jiné složce přejdete velmi snadno, na její název klepněte.

Obrázek 6.6: Okno pošty otevřené v modulu Doručená pošta

239 Příjem zprávy elektronické pošty

začátečník

Pokud dostanete zprávu elektronické pošty, zobrazí se v seznamu zpráv v modulu **Doručená pošta**, podobně jako na obrázku 6.6. V položce zprávy se zobrazuje pouhý náhled textu. Chcete-li si zprávu přečíst, poklepejte na její položce. Otevře se okno zprávy; zpět k výchozímu oknu **Pošta** se můžete vrátit stiskem tlačítka **Zpět** vlevo v záhlaví okna.

240 Vytvoření zprávy elektronické pošty

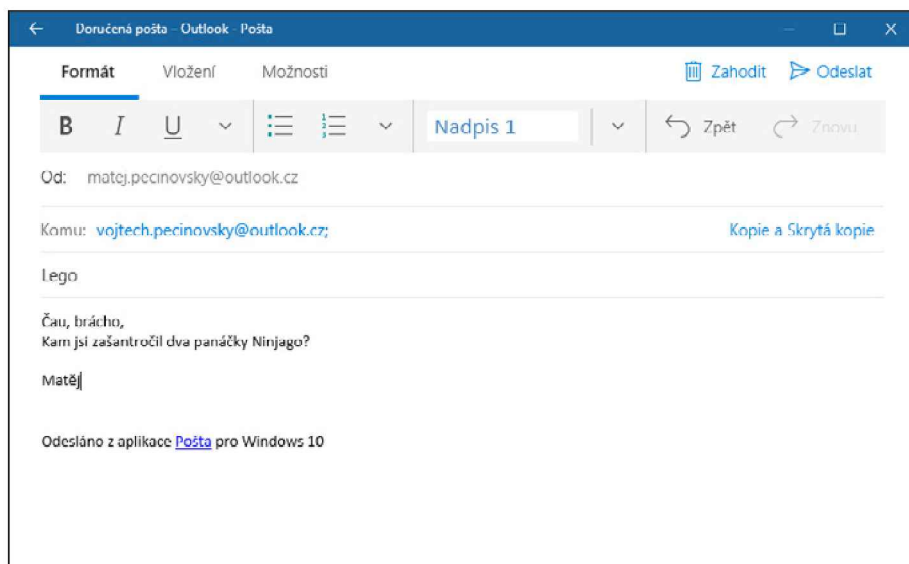

V levém panelu okna **Pošta** klepněte na položku **Nová pošta**. Otevře se okno pro editaci nové zprávy, kterou budete odesílat.

Je třeba vyplnit tato pole:

- **Komu** – sem vložte elektronickou adresu příjemce. Nezapomeňte na to, že adresa příjemce musí obsahovat symbol @: píše se Pravý Alt + V.
- **Předmět** – není povinný, ale je slušnost jej uvést, aby se příjemce lépe orientoval.
- **Text zprávy** – vložte jej do vymezeného místa na ploše okna. Může být prakticky libovolně dlouhý. Nezapomeňte na pozdrav a na podpis.

Je-li text zprávy hotov, můžete stisknout tlačítko **Odeslat** (v pravém horním rohu). Srovnějte s obrázkem 6.7.

Obrázek 6.7: Nová zpráva připravená k odeslání

241 Přidání přílohy ke zprávě elektronické pošty

V okně pro vytvoření zprávy elektronické pošty (viz obrázek 6.7) stiskněte tlačítko **Vložení – Připojit**. Otevře se okno **Otevřít**, známé z operací se soubory (viz tip č. 582). Otevřete složku, v níž se nachází soubor, jež chcete ke zprávě přiložit, vyberte soubor na ploše okna a stiskněte tlačítko **Otevřít**. Soubor se vloží jako příloha zprávy. Postupně můžete přidat i další soubory, ale maximální objem příloh by neměl překročit 10 MB.

242 Hromadný příjem a odeslání zpráv

Zprávy jsou odesílány a stahovány automaticky v nastavených intervalech. Chcete-li okamžitě všechny zprávy stáhnout a současně i doslat, je třeba v okně aplikace **Pošta**

stisknout tlačítko **Synchronizovat toto zobrazení** na panelu nástrojů. Na obrázku 6.6 je můžete vidět jako druhé zprava.

243 Odpověď na přijatou zprávu

začátečník

Dostanete-li zprávu, na kterou je nutné odpovědět, v otevřeném okně této zprávy stisknete tlačítko **Odpovědět**, eventuálně **Odpovědět všem**. Otevře se okno pro editaci zprávy, do níž již je vložena adresa příjemce a předmět doplněný o slabiku RE. Původní text přijaté zprávy nemažte, nechte jej na místě a svou odpověď napište nahoru, nikoli pod ni. Odpověď dokončíte a odešlete stiskem tlačítka **Odeslat**.

244 Přeposlání zprávy elektronické pošty

začátečník

Dostanete-li zprávu, která by se měla dostat i k jiným příjemcům, v otevřeném okně této zprávy stisknete tlačítko **Přeposlat**. Otevře se okno pro editaci zprávy, do níž je již vložen předmět doplněný o znaky FW. Vložte elektronickou adresu příjemce a doplňte nad původní zprávu nový text, v němž upřesníte, proč tuto zprávu posíláte. Pak stisknete tlačítko **Odeslat**.

245 Otevření přílohy zprávy elektronické pošty

začátečník

Pokud má doručená zpráva přílohu, zobrazuje se v položce zprávy ve složce **Doručená pošta** ikona ve tvaru svorky a v okně otevřené zprávy jako ikona.

Poklepáním na ikonu dáte příkaz pro otevření; program se patrně zeptá, kterou aplikaci chcete pro otevření použít, a pak již bude přílohu tohoto typu vždy otvírat v této aplikaci.

246 Uložení přílohy zprávy doručené pošty

začátečník

V otevřené zprávě doručené pošty otevřete na ikoně přílohy místní nabídku; z ní lze zprávu **Otevřít** anebo **Uložit** – viz obrázek 6.8.

Zadáte-li příkaz k uložení, otevře se dialogové okno **Uložit jako**, kde je třeba zadat disk a složku, kam se má příloha uložit. Název lze ponechat původní nebo zadat nový. Uložení dokončíte stiskem tlačítka **Uložit**.

Obrázek 6.8: Uložení přílohy zprávy

Aplikace Mapy

Mapy jsou vždy užitečné, ať už plánujete celou dovolenou nebo jen cestu do sousedního města. Než použijete mapy z internetu, možná byste měli vyzkoušet, co se vám nabízí přímo v systému Windows 10.

247 Spuštění aplikace Mapy

začátečník

Aplikaci Mapy spustíte standardním postupem: z nabídky **Start** zápisem slova „mapy“ a potvrzením nabídnuté položky.

Při prvním spuštění obdržíte kontrolní dotaz, zda může aplikace sledovat vaši polohu. Vydáte-li souhlas, po otevření vždy bezpečně trefí mapa na místo, kde se právě nacházíte.

Mimo jiné ale je třeba, abyste počítači vlastní polohu zadali, k čemuž se hodí aplikace Počasí podle tipu č. 216.

248 Návrat do vlastní polohy v aplikaci Mapy

začátečník

Ať už se v aplikaci Mapy zobrazuje kterákoli část světa, vlastní polohu zobrazíte kdykoli stiskem klávesové zkratky **Ctrl+Home**.

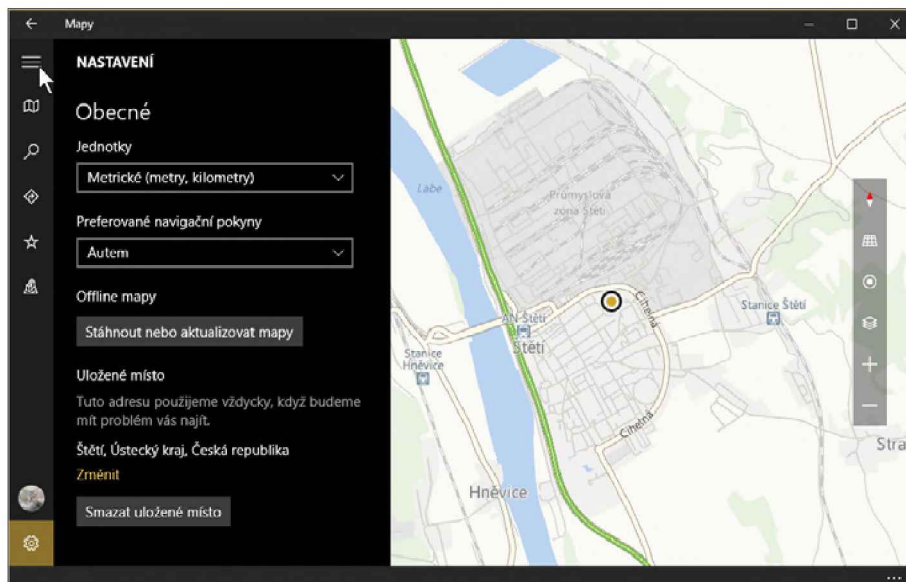
Do výchozí polohy vrátíte mapu rovněž stiskem tlačítka **Ukázat moji polohu** na plovoucím oknu (třetí shora).

249 Určení výchozí polohy

Pokud se v záhlaví okna zobrazí nápis **Nemůžeme určit vaši výchozí polohu** nebo se výchozí poloha zobrazuje chybně, nechte si zobrazit panel **Nastavení** (stisk prvního tlačítka zdola na panelu nástrojů) a pak klepněte na odkaz **Uložené místo** → **Změnit**.

Zpřístupní se pole **Hledat adresu**, do něj запиšte přesně adresu místa svého bydliště. Systém upřesní místo bydliště včetně regionu. Potvrzením této položky změníte výchozí stanoviště.

Obrázek 6.9: Aplikace Mapy s panelem Nastavení

250 Zobrazení a skrytí panelu Mapy

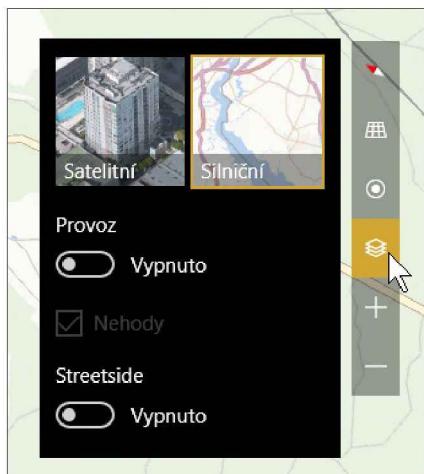
Panel **Mapy** vám umožní přecházet na jiné místo ve světě a najít cestu z jednoho místa do druhého. Zobrazíte jej stiskem tlačítka **Mapy** vlevo na panelu nástrojů; na toto tlačítko míří ukazatel myši na obrázku 6.9.

Panel skryjete stiskem stejného tlačítka nebo klepnutím přímo na plochu mapy.

251 Změna zobrazení mapy

Aplikace Mapy dovoluje zobrazit terén dvěma způsoby: jako silniční nebo satelitní. Chcete-li změnit aktuální zobrazení, stiskněte na plovoucím panelu nástrojů tlačítko **Vybrat zobrazení mapy**. Program vám dá vybrat náhledy obou dostupných zobrazení jako na obrázku 6.10.

Obrázek 6.10: Změna zobrazení mapy

252 Orientace mapy

začátečník

V základním zobrazení se mapa zobrazuje jako standardní mapa ve školním atlasu, tedy severem nahoru. Mapou se však dá otáčet, což oceníte zejména v 3D zobrazení.

Chcete-li otočit mapou, na plovoucím panelu nástrojů stiskněte tlačítko Otáčet mapu tak, aby byl sever nahoře, držte tlačítko stisknuté a přesunujte ukazatel myši doleva nebo doprava. Tuto situaci znázorňuje obrázek 6.11.

Prostým stiskem toho tlačítka se mapa otočí severem nahoru.

253 Perspektivní pohled na mapu

začátečník

Ve standardním zobrazení se díváte na mapu pohledem shora, úhel pohledu však lze změnit. Na plovoucím panelu nástrojů stiskněte tlačítko naklonit (druhé shora) a za trvalého stisku tlačítka myši přesunujte ukazatel myši doleva, pro návrat k původnímu zobrazení doprava.

254 Vyhledání jiného místa na mapě

začátečník

Chcete-li rychle přejít na jiné místo na světě, použijte pole **Hledání**, které je na mapě běžně dostupné. Do tohoto pole zapište místo, které chcete navštívit; program by vám měl upřesnit stát nebo i oblast (míst se stejným názvem může být víc). Z nabídky vyberte to místo, které se hodí, a mapa před vašimi očima přerotuje na opačný konec světa.

Pokud aplikace jen zobrazí na mapě světa černý bod, poklepáním na tento bod lze mapu přiblížit.

Někdy je třeba mapu doslova donutit, aby ukázala to správné místo. Bude možná vzdorovat, ale nakonec zvítězíte vy. Zkuste třeba zapsat výraz „Dolní Lhota“. Patrně budete ještě muset upřesnit kraj.

255 Města v prostorovém zobrazení v aplikaci Mapy

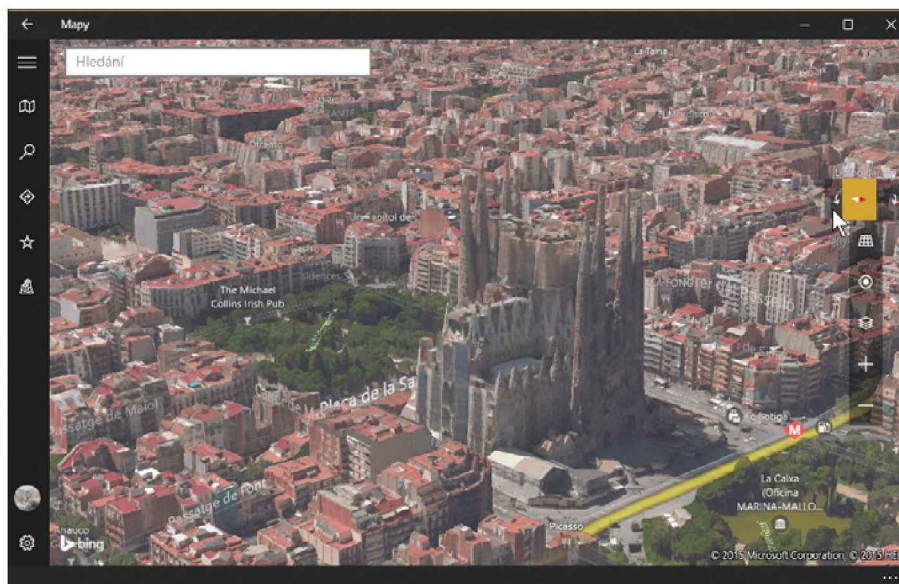
začátečník

Autoři aplikace mapy pro vás jako milý bonus připravili 3D obrázky vybraných měst. Na levém panelu nástrojů zvolte položku města v 3D. Zobrazí se stejnojmenný panel, na němž jsou náhledy obrázků vybraných měst seřazená v abecedním pořadí. Výběr můžete zúžit, pokud zvolíte jinou zemi nebo oblast.

Město vyberte klepnutím na náhled. S 3D zobrazením lze zacházet jako se skutečnou mapou, můžete jím pohybovat, přibližovat je nebo oddalovat, nebo dokonce jím i otáčet.

Bohužel, Česká ani Slovenská republika zatím v přehledu žádné město nemají.

Chcete-li vidět česká nebo slovenská města v 3D podobě, můžete použít aplikaci Google Earth, eventuálně si nechte v internetovém prohlížeči zobrazit mapy Google.

Obrázek 6.11: Otáčení mapou

256 Jak otevřít panel Nastavení

začátečník

Panel **Nastavení**, z něhož lze změnit základní podmínky práce s aplikací mapy, otevřete stiskem spodního tlačítka v levém panelu nástrojů. Panel se zobrazí po levé straně okna.

257 Změna navigačních pokynů v aplikaci Mapy

Aplikace Mapy vám dokáže najít cestu z jednoho místa do druhého. K tomu je nutné předem preferovat způsob dopravy.

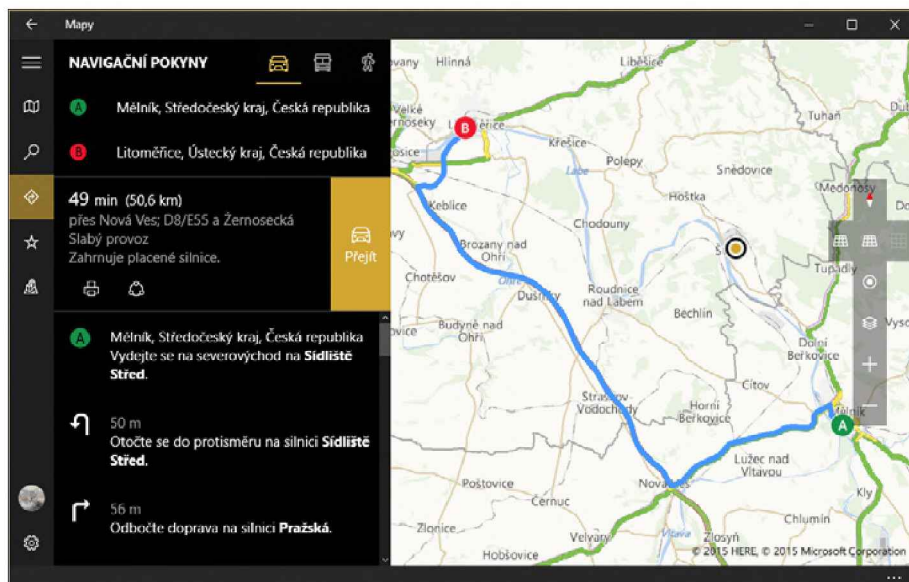
Otevřete panel **Nastavení** (podle tipu 256) a zde v rozevřacím seznamu **Preferované navigační pokyny** zvolte jednu z položek – **Autem**, **Hromadnou dopravou**, **Pěšky**.

258 Navigace z jednoho místa do druhého

Nechte si zobrazit panel navigační pokyny – čtvrté tlačítko shora na levém panelu nástrojů nebo stisk klávesové zkratky Ctrl+D.

Zde se zobrazí dvě vstupní pole, můžete jet z A do B. V poli A se už nabízí **Uložené místo**. Nemusíte to respektovat. Důležité je, abyste do polí **A** a **B** zadali koncová místa vaší cesty. Možná je budete muset ještě upřesnit, ale ve výsledku dostanete něco podobného jako na obrázku 6.12.

Obrázek 6.12: Navigační pokyny z místa A do B

259 Vyberte dopravní prostředek pro navigaci na mapě

Chcete-li hledat navigační pokyny podle tipu č. 258, můžete si zvolit, čím chcete cestovat. Na panelu **Nastavení** (podle tipu 256) zvolte některou z položek v rozevřacím seznamu **Preferovat navigační pokyny** (autem, hromadnou dopravou, pěšky).

260 Stažení map do počítače

začátečník

Mapy, o kterých se hovoří v tomto typu, budou užitečné v době, kdy váš počítač nebude připojen k internetu (například notebooky v režimu v letadle). Potřebné mapy lze stáhnout do počítače z okna **Nastavení** → **Systém** → **Offline mapy**; toto okno lze otevřít i z aplikace Mapy z panelu **Nastavení** → **Stáhnout nebo aktualizovat mapy**.

Stiskněte tlačítko **Mapy – Stáhnout mapy** a dále vyberte nedřívě kontinent a potom i stát, jehož mapu potřebujete stáhnout. Stahování chvíli trvá (objem dat je značný) a během té doby je třeba ukončit aplikaci Mapy.

Čtečka

Aplikace Čtečka je vhodná pro přenosné počítače, nejspíše však pro tablety. Pro vášnivě čtenáře to znamená možnost číst kdekoli a cokoli bez nutnosti vláčet s sebou těžké papírové knihy.

Aplikace čtečka bývá nainstalována současně s instalací Windows 10. Pokud ji nenajdete, můžete si ji stáhnout z aplikace Store, je zdarma.

261 Spuštění aplikace Čtečka

začátečník

Aplikaci Čtečka spustíte standardním postupem z nabídky **Start**; napište prvních pár počátečních znaků slova Čtečka a potvrďte klepnutím nebo dotykem položky spuštění aplikace.

262 Otevření dokumentu (knihy) v aplikaci Čtečka

začátečník

Aktivujte nástrojovou lištu klepnutím pravým tlačítkem myši (v dotykovém režimu klepněte na systémové tlačítko v levém horním rohu a z nabídky zadejte příkaz **Příkazy aplikace**) a stiskněte tlačítko **Otevřít jiný soubor** (poznáte je podle symbolu PLUS a je umístěno vpravo nahoře. Z nabídky zadejte příkaz **Otevřít jiný soubor**, ale výhodnější je zadat příkaz **Otevřít v nové záložce**, takto můžete mít současně k dispozici několik dokumentů.

Na ploše okna se nyní nabídnou náhledy naposledy otevřených souborů.

Nyní stiskněte tlačítko **Procházet**. Otevře se dialogové okno **Otevřít** a v něm je třeba vyhledat soubor s textem; aplikace Čtečka pracuje především se soubory ve formátu PDF.

Nevíte-li si rady s dialogovým oknem **Otevřít**, postupujte podle tipu 582.

Obrázek 6.13: Okno aplikace Čtečka

263 Přechod na jinou záložku v aplikaci Čtečka

začátečník

Jinou záložkou se zde rozumí vlastně i jiný dokument. Klepněte na dokument pravým tlačítkem myši; zobrazí se nástrojové lišty – viz obrázek 6.13.

Na horní lišty se nabízí náhledy aktuálně otevřených dokumentů. Klepněte na náhled dokumentu, ke kterému chcete přejít.

Dokument se otevře na stejné stránce, na které jste jej opustili.

264 Odstranění dokumentu ze záložek

začátečník

Nechcete-li, aby se dokument již nabízel na nástrojové lišty, klepněte pravým tlačítkem myši na plochu textu a v náhledu dokumentu stiskněte zavírací tlačítko. Má tvar křížku a zobrazuje se v pravém dolním rohu náhledu.

265 Změna měřítko zobrazení v aplikaci Čtečka

začátečník

Měřítka zobrazení, a tedy i velikost písmen lze upravit:

- Stiskem tlačítek se symbolem PLUS a MINUS v pravém dolním rohu okna
- Otáčením kolečka myši za současného stisku klávesy Ctrl
- V dotykovém režimu přiložte na text dva prsty a pomalu je od sebe odtahujte

266 Rolování textem v aplikaci Čtečka

začátečník

Pokud se zobrazuje jen výřez stránky, můžete jím pohybovat:

- Stiskem kláves Nahoru nebo Dolů
- Otáčením kolečka myši
- Pomocí svislého posuvníku
- V dotykovém režimu posunem prstu nahoru nebo dolů

267 Přejít na následující stránku v aplikaci Čtečka

začátečník

Na další (předchozí) stránku přejdete několika způsoby:

- Stiskem klávesy Page Down (Page Up)
- Otáčením kolečka myši
- Stiskem tlačítka **Doleva** nebo **Doprava**; tato tlačítka se zobrazí po levém či pravém okraji okna
- V dotykovém režimu tahem prstu doleva nebo doprava

Uvedený postup nelze praktikovat v průběžném zobrazení.

Stisknete-li na nástrojové liště tlačítko **Průběžně**, jsou stránky řazeny nad sebou a textem lze procházet souvisle nahoru a dolů stiskem kurzových kláves nebo otáčením kolečka myši.

268 Přejít na jinou stránku v aplikaci Čtečka

začátečník

Pokud klepnete na text, zobrazí se v levém horním rohu okna navigátor. Udává číslo aktuální stránky a celkový počet stránek. Klepnutím lze aktivovat číslo aktuální stránky. Do takto vzniklého vstupního pole napište číslo stránky, na kterou chcete přejít, a potvrďte stiskem Enter.

269 Otočení dokumentu v aplikaci Čtečka

začátečník

Například v tabletu se může text pohodlněji číst, je-li orientován na šířku. Proto jej lze otočit o 90°.

Klepnete pravým tlačítkem myši na dokument a v dolní nástrojové liště stisknete tlačítko **Další**. Otevře se nabídka, z ní zadejte příkaz **Otočit**.

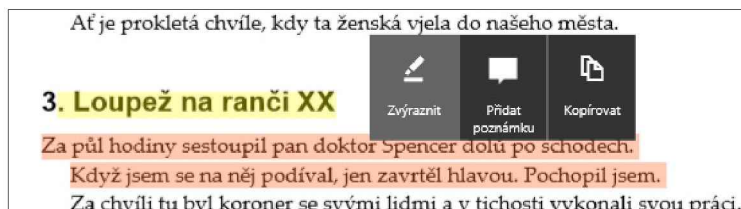
270 Zvýraznění vybrané části textu v aplikaci Čtečka

Určité části textu lze zvýraznit podobně, jako kdybyste ve skriptech použili barevný zvýrazňovač.

Při stisknutí levém tlačítku myši přejedte pro určité části textu. Text se dostane do výběru a otevře se malý panel nástrojů jako na obrázku 6.14.

Na tomto panelu stiskněte tlačítko **Zvýraznit**.

Obrázek 6.14: Zvýraznění vybraného textu

271 Přidání poznámky do textu v aplikaci Čtečka

Při stisknutí levém tlačítku myši přejedte pro určité části textu. Text se dostane do výběru a otevře se malý panel nástrojů jako na obrázku 6.14.

Na tomto panelu stiskněte tlačítko **Přidat poznámku**. Otevře se editační okno, což je vlastně prostý rámeček. Zapište do něj text poznámky.

Jakmile klepnete na plochu dokumentu, editační rámeček se skryje a dané místo je označeno červenou značkou.

Klepnete-li na tuto značku, lze z otevřeného panelu nástrojů zadat příkaz **Otevřít poznámku**.

Z téhož panelu lze poznámku odstranit.

272 Jak vytvořit dokument ve formátu PDF

Protože aplikace Čtečka dokáže zobrazit pouze dokumenty ve formátu PDF, je třeba do tohoto formátu převést texty, které máte uloženy v jiném formátu.

Především – pokud kupujete knihu v elektronické podobě, není problémem si ze stránek knihkupectví stáhnout knihu i ve formátu PDF. Často se objevují mnohé texty zdarma, například knih klasiků, u kterých už skončila autorská práva (Němcová, Čapek, Vančura atd.).

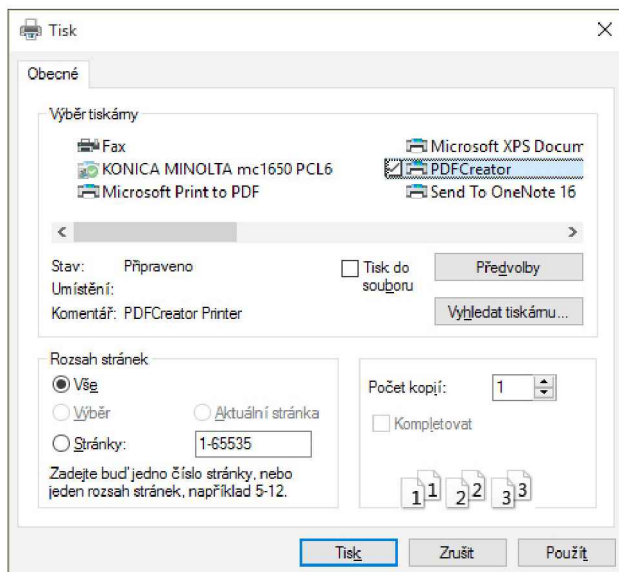
S Windows 10 se nedodává žádná aplikace, která by dokázala uložit dokument ve formátu PDF, pokud si však pořídíte kancelářský balík programů Office 2016 nebo Office 365, lze snadno jakékoli textové dokumenty do tohoto formátu uložit.

Ne každý však služeb Microsoft Office využije. Tady vám můžeme doporučit stáhnout si z internetu (například ze stránek stahuj.cz) program PDF Creator.

Po instalaci můžete aplikaci začít používat, ale pozor – do souboru PDF se tiskne.

Dokument otevřete v aplikaci WordPad a na kartě **Soubor** zadejte příkaz **Tisk**. V otevřeném dialogovém okně **Tisk** zvolte jako tiskárnu položku **PDF Creator** – viz obrázek 6.15. Po stisku tlačítka **Tisk** s vámi ještě program prodiskutuje určité možnosti, ale obvykle stačí stisknout tlačítko **Uložit**. V dialogovém okně pro uložení dokumentu určete složku a název dokumentu a potvrďte stiskem tlačítka **Uložit**.

Hotový dokument pak můžete otevřít v aplikaci Adobe Acrobat Reader, je-li nainstalována (a měla by být), a pak samozřejmě také v aplikaci **Čtečka**.

Obrázek 6.15: Tisk dokumentu do formátu PDF

Budíky a hodiny

Budíky a hodiny jsou takovou milou pozorností Microsoftu této aplikaci si možná ani nevšimnete, když nebudete své Windows 10 podrobně zkoumat. Tato aplikace kromě toho, že sleduje čas (to ale dělá i sám systém), vás dokáže „probudit“, a to v době, kterou jí určíte. Rozhodně dokáže pojmout čas trochu jinak, v opačném případě by byla zbytečná.

273 Jak spustit aplikaci Budíky a hodiny

začátečník

Aplikaci Budíky a hodiny spustíte:

- klepnutím na dlaždici na obrazovce **Start**
- z nabídky **Start** zápisem názvu aplikace a potvrzením nalezené položky
- z hlavního panelu, pokud sem připnete po spuštění tlačítko aplikace

Čtyři tlačítka, uspořádaná do tvaru panelu nástrojů, umožňují přechod k jednotlivým režimům této aplikace.

274 Nastavení budíku

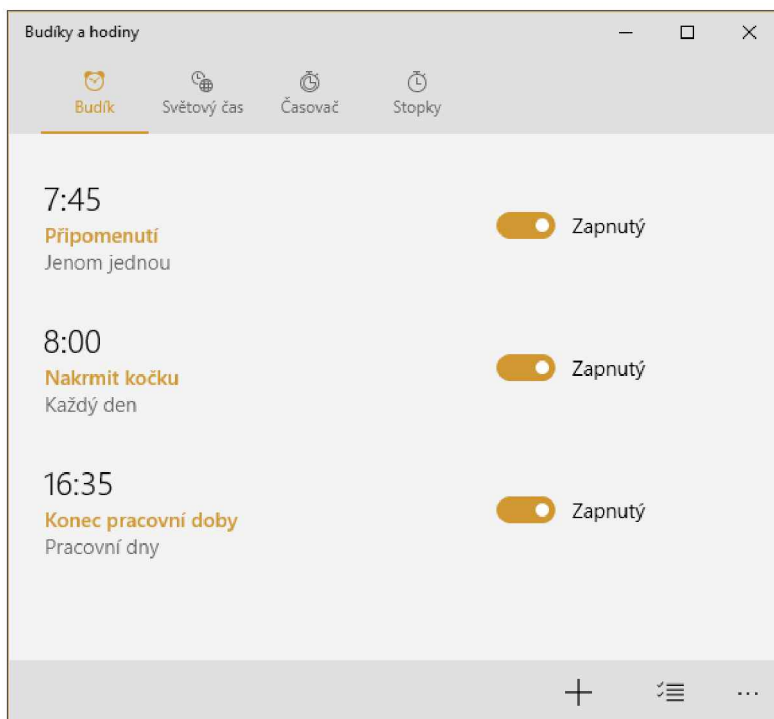

začátečník

Chcete-li nastavit nový budík, v okně aplikace Budíky a hodiny (viz tip č. 273) stiskněte tlačítko **Nový**; je umístěno vpravo dole a je na něm symbol PLUS. V okně lze nyní určit **Název budíku**, **Čas**, **Opakování** (jenom jednou nebo vyberte dny v týdnu), **Zvuk**, kterým na sebe budík upozorní (**Zvonění** nebo mnoho dalších), a také lze nastavit **Doba odložení**.

Jakmile si nastavení uložíte stiskem tlačítka s piktogramem diskety, zbývá ještě nastavit přepínač u této položky do polohy **Zapnuto**.

Stisknete-li znovu tlačítko Nový (symbol LS), lze nastavit nový budík. Může jich tak být v chodu několik, jako na obrázku 6.16.

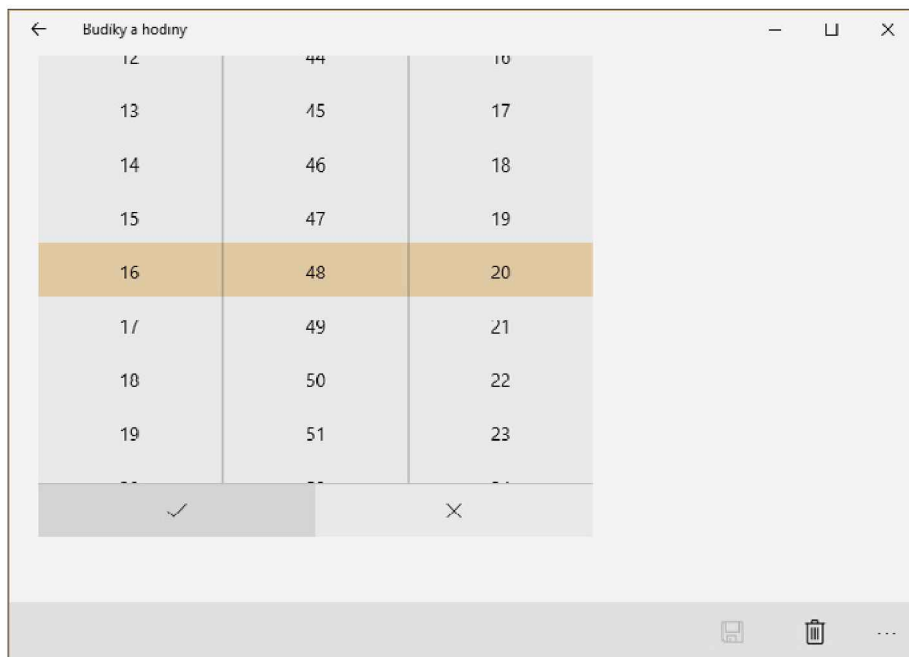
Obrázek 6.16: Nastavené budíky

275 Jak nastavit v aplikaci Budíky a hodiny časový údaj

začátečník

Způsob nastavení času pro jednotlivé režimy práce aplikace Budíky a hodiny je jednotný. Klepnete-li v okně nastavení akce na časový údaj, otevře se okno jako na obrázku 6.17. Zde jsou k dispozici podle typu akce dva nebo tři sloupce (hodiny, minuty, sekundy), v nichž lze otáčením kolečka myši snadno zvolit žádaný časový údaj. Tento údaj pak potvrdíte stiskem tlačítka se symbolem zaškrtnutí a vše je ještě třeba uložit stiskem tlačítka **Uložit** se symbolem diskety. Teprve potom se nastavený časový údaj promítne do akce.

Obrázek 6.17: Nastavení časového údaje v aplikaci Budíky a hodiny

276 Odpočítávání času

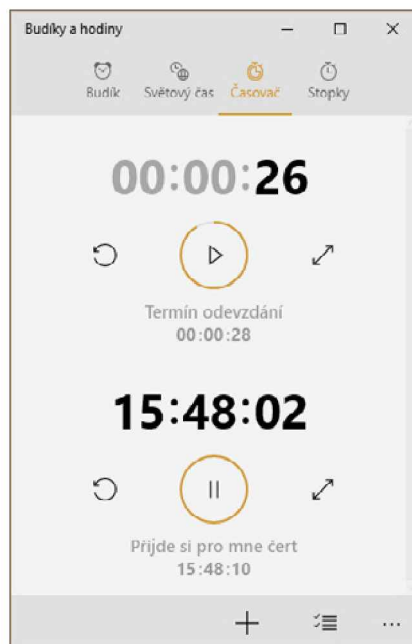
začátečník

Aplikace Budíky a hodiny (spustíte podle tipu č. 273) dokáže odpočítávat čas od stanovené hodnoty k nule, můžete tedy například sledovat, kolik času vám ještě zbývá do splnění úkolu. V okně aplikace stisknete tlačítko **Časovač**.

Nejdříve je třeba nastavit výchozí čas, proto klepněte na časový údaj. Otevře se okno **Upravit časovač**, kde určíte počet hodin (maximálně 23), minut a sekund a zadáte název pro aktuální odpočítávání. Vše nastavte a uložte podle tipu č. 275.

Potom už stačí stisknout tlačítko **Start** (velká šipka uprostřed) a časovač se dá do odpočítávání.

Stiskem tlačítka **PLUS** lze přidat další časovač, takže jich může běžet několik současně, jako na obrázku 6.18.

Obrázek 6.18: Časovač – odpočítávání času

277 Změna režimu zobrazení časovače

Jestliže v okně časovače podle obrázku 6.18 stisknete tlačítko **Rozbalit** (je umístěno vpravo do tlačítka Start nebo Pozastavit), změní se podstatně vzhled okna. Časový údaj se rozroste prakticky na celou jeho plochu okno převezeme barvu hlavního panelu (danou nastaveným motivem). Nastavovací údaje jsou v okně časovače minimalizovány a odsunuty na dolní okraj.

Zpět k základním režimu zobrazení lze přejít stiskem tlačítka **Obnovit** (vpravo dole).

278 Sledování času ve světě

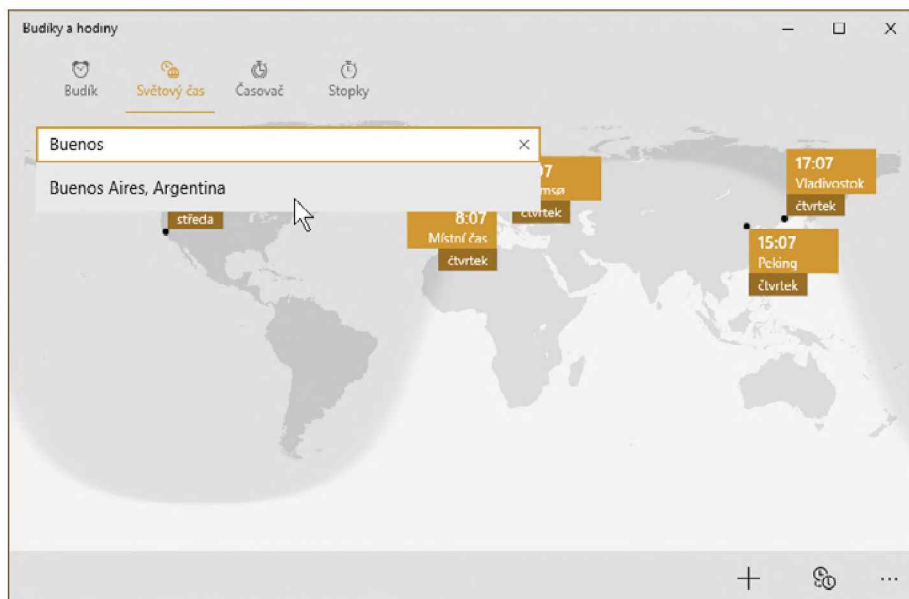
Stisknete-li v okně aplikace Budíky a hodiny (viz tip č. 273) tlačítko **Světový čas**, zobrazí se na ploše okna mapa světa a na ní lze sledovat místní čas na určených místech. Pokud si připomenete nastavení informační oblasti hlavního panelu (viz tipy č. 128 a 747), pak tady můžete sledovat čas na mnohem větším počtu pozic.

Sledujte pozici stínu – označuje osvětlenou a noční část planety.

279 Přidání nového místa pro sledování času

Když v okně aplikace Budíky a hodiny v režimu **Světový čas** (viz tip č. 278) stisknete tlačítko **Nový** (symbol PLUS), otevře se vstupní pole, kam můžete zadat další místo pro sledování času. Je-li místo dostatečně známé, bude vám aplikace nabízet další názvy jako na obrázku 6.19. Klepnutím na nabízený údaj se přidání ukončí.

Obrázek 6.19: Přidání místa pro sledování času

280 Odstranění místa z režimu sledování času

Pokud jste umístili do režimu **Světový čas** (podle tipu č. 279) nějakou pozici, můžete se jí zbavit, když z místní nabídky zadáte příkaz **Odstranit**.

281 Porovnání světového času

Porovnávat časy v různých místech v režimu **Světový čas** (podle tipu č. 278) nemusíte pouze v aktuálním čase, ale kdykoli v denní době. Když stisknete tlačítko porovnat (v dolní části okna druhé zprava), zobrazí se při dolním okraji okna časová osa, kterou můžete koncovými tlačítky posouvat doleva nebo doprava. Čas v aktuální pozici budete mít vždy uprostřed a na všech sledovaných místech se zobrazí čas odpovídající tomuto okamžiku.

282 Jak spustit stopky

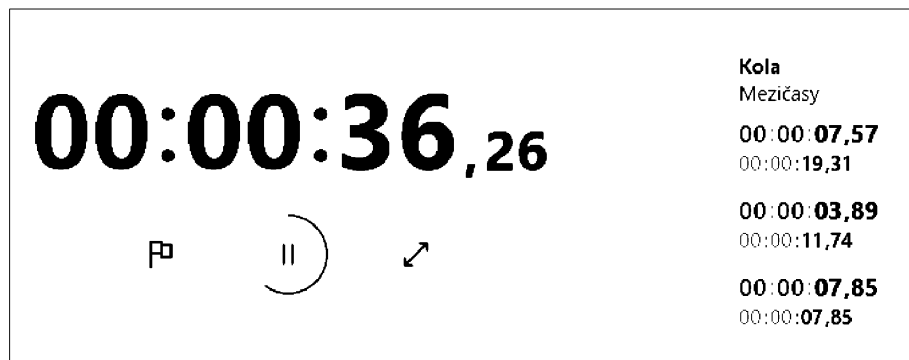
Pomocí aplikace Budíky a hodiny (viz tip č. 273) lze spustit stopky. Jedná se sice o stopky ruční, a nikoli elektronické, takže v případě překonání světového rekordu asi těžko tuto skutečnost prosadíte, ale v praxi se mohou k orientačnímu měření času hodit. K režimu měření času přejdete stiskem tlačítka **Stopky** a čas začnete měřit stiskem tlačítka **Start**.

Stiskem stejného tlačítka lze měření času pozastavit; nové měření (od nuly) spustíte stiskem tlačítka **Obnovit** (zakroucená šipka).

283 Zachytávání mezičasů při použití stopek

Mezičas, například při proběhnutí jednoho okruhu, bývá velmi užitečný. Aplikace Budíky hodiny v režimu **Stopky** (podle tipu č. 282) dokáže mezičasy zachytit a trvale zobrazovat, dokud nespustíte nové měření. Mezičas zaznamenáte stiskem tlačítka **Kola/Mezičasy** (má tvar praporku). Číselné údaje se skládají po pravé straně okna. Malý údaj znamená zachycený čas, větší údaj čas, který uplynul od posledního mezičasu.

Obrázek 6.20: Sledování mezičasů stopkami

8 Zip

Aplikace 8 Zip, označená jako výkonný archivátor, není v základní instalaci systému Windows 10, ale můžete si ji zakoupit v aplikaci Store. Možná nedává k dispozici komplexní servis služeb jako staré a osvědčené WinZip nebo WinRar, ale máte tady jistotu, že aplikaci užíváte legálně, bude pravidelně aktualizována a nehrozí konflikty se systémem Windows 10. Navíc není příliš drahá.

Je třeba vědět, že archivní soubory se poznají především podle přípon ZIP nebo RAR, které se od sebe liší jen metodou komprimace, z praktického hlediska pro uživatele mezi nimi rozdíl není.

284 Spuštění aplikace 8 Zip

Po zakoupení spustíte aplikaci 8 Zip poprvé přímo z okna aplikace Store stiskem tlačítka **Otevřít**, které najdete pod informací, že program je nainstalovaný.

Později jej můžete spouštět standardním postupem z nabídky **Start**, jeho ikonu lze také přišpendlit na pracovní plochu nebo obrazovku **Start**.

285 Jak nechat promluvit panel nástrojů

Tlačítka na panelu nástrojů v okně aplikace 8 Zip nabízejí pouze piktogramy. Jsou sice výmluvné, ale jejich smysl nemusí být úplně jasný. Chcete-li znát názvy tlačítek, stiskněte tlačítko první tlačítka zprava (tři tečky).

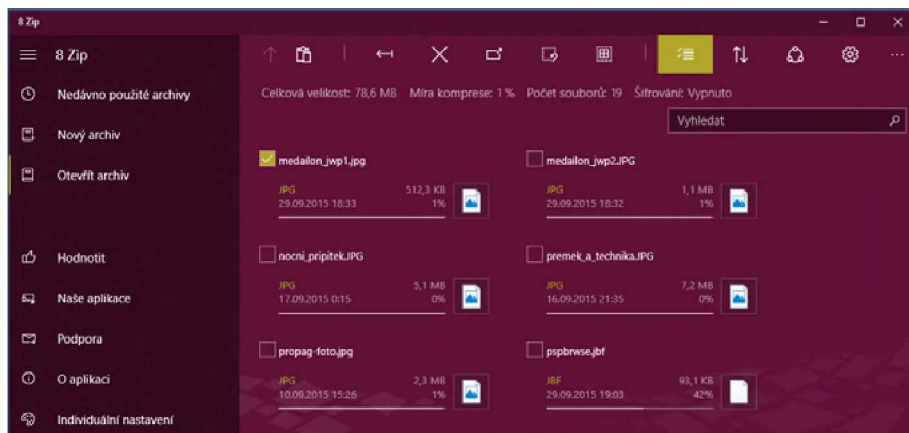
286 Otevření archivu

K archivu přijdete snadno – může vám jej někdo poslat elektronickou poštou nebo jej stáhnete z internetu. Archiv vám poskytne i aplikace Záznam postupu (viz tip č. 462). Otevřením archivu se zde rozumí prohlížení obsahu archivu před tím, než se rozhodnete, co s ním dále podniknout.

V levém panelu okna vyberte položku **Otevřít archiv**. Otevře se dialogové okno **Otevřít**, v němž je třeba vyhledat soubor s archivem (přípony ZIP nebo RAR). Je třeba, abyste věděli, kde je tento soubor uložen, jinak budete tápat. Otevřete disk a složku, kde je soubor s archivem umístěn, a stiskněte tlačítko **Otevřít**. Pokud potřebujete poradit, jak pracovat s dialogovým oknem **Otevřít**, nahlédněte do tipu č. 582.

Na ploše okna se zobrazí dlaždice souborů, které archiv obsahuje, a současně dostanete informace o celkové velikosti a počtu souborů, jako na obrázku 6.21.

Obrázek 6.21: Otevřený archiv

287 Prohlížení souboru v otevřeném archivu

Především je třeba vědět, že systém dokáže nahlédnout pouze do známých typů souborů. Přijdete-li s něčím exotickým, budete mu muset říct, jakou aplikaci má použít.

Obvykle ale stačí v okně otevřeného archivu na dlaždici souboru klepnout. Někdy trvá vytvoření náhledu déle, například u mnohastránkových dokumentů, ale program se s tím vždycky nějak popere.

Neumí-li 8 Zip vytvořit náhled, položí vám dotaz, pomocí které aplikace se má soubor otevřít, a pak tuto aplikaci použije, což je případ souborů ve formátu PDF.

288 Nahlížení do nedávno použitých archivů

Tím, že použijete příkaz **Otevřít archiv**, jste zařadili daný archiv do seznamu, o němž si aplikace 8 Zip udržuje přehled. K archivu se lze kdykoli vrátit, a to výběrem položky **Nedávno použité archivy** v levém panelu okna. Klepnutím na položku archivu se zobrazí dlaždice jednotlivých souborů z archivu.

289 Výběr souborů z archivu

V základním režimu zobrazení aktuálního archivu se soubory otvírají k nahlížení, pro další operace se hodí vytvořit výběr. Do režimu výběru přepnete okno aplikace 8 Zip stiskem tlačítka **Vybrat**, je umístěno na panelu nástrojů jako páté zprava. Stisknete-li je, jsou všechny dlaždice doplněny zaškrtnávacími políčky.

Klepnutím na toto políčka lze jednotlivé soubory v otevřeném archivu vybrat.

290 Výběr všech souborů v archivu

V otevřeném archivu můžete označit všechny soubory jako výběr, když stisknete tlačítko **Vybrat vše**; najdete je na panelu nástrojů jako šesté zprava.

Pro výběr všech položek lze rovněž použít stisk klávesové zkratky Ctrl+A.

291 Odstranění položky z archivu

Pokud se vám některé soubory z archivu nehodí a víte, že je už nikdy nebudete potřebovat, můžete se jich zbavit. Vyberte dlaždici souboru a stiskněte tlačítko **Odstranit**, na panelu nástrojů je umístěno jako deváté zprava (piktogram křížku). Je aktivní jen tehdy, je-li nějaký soubor označen.

Stejnou akci vyvolá stisk klávesy Delete.

Aplikace 8 Zip se ujistí, zda odstranění míníte vážně, je proto třeba ještě vydat potvrzení.

Upozornění: Jedná se o fyzické odstranění souboru z archivu a tato operace je nevratná.

292 Extrahování souborů z archivu

Extrahováním souborů se rozumí rozborka archivu, kdy sice soubor s archivem zůstane beze změny, ale na určeném místě na disku se umístí soubory z archivu vyjmuté, a budou tak k dispozici pro běžnou práci.

Chcete-li extrahovat soubor z archivu, je třeba nejdříve archiv otevřít a soubory vybrat podle postupu v tipu č. 289 nebo 290. Pro extrahování vybraných souborů stiskněte tlačítko **Extrahovat** (na panelu nástrojů je umístěno jako desáté zprava – šipka doleva).

Pro extrahování jednoho souboru lze zadat příkaz **Extrahovat** z místní nabídky.

Otevře se dialogové okno **Vybrat složku** (je klonem dialogového okna **Otevřít**), v němž je třeba zvolit disk a složku, kam se mají soubory z archivu umístit. Je-li složka vybrána a otevřena, stiskněte tlačítko **Vybrat složku**.

293 Vytvoření nového archivu

Je logické, že budete archivy nejen extrahovat, ale čeká vás i jejich vytváření. Například je mnohem výhodnější odeslat desítku textových souborů v jednom balíku než je přikládat ke zprávě elektronické pošty jeden po druhém; podobně tomu je s velkým počtem obrázků.

Nejdříve je třeba vytvořit nový prázdný archiv, do kterého budete později soubory k archivaci přidávat.

V levém panelu okna klepněte na položku **Nový archiv**. Otevře se okno **Uložit jako**.

Určete místo, kam se má archiv uložit (disk a složku), a zvolte v seznamu **Uložit jako typ** metodu komprimace; na prvním místě se nabízí ZIP.

Zadejte název pro nový archiv a jeho vytvoření potvrďte stiskem tlačítka **Uložit**. Nově vytvořený archiv se zařadí do přehledu archivů, je však zatím prázdný.

Pokud potřebujete poradit, jak pracovat s dialogovým oknem **Uložit jako**, nahlédněte do tipu 578.

294 Přidání souboru do archivu

Přejděte v okně aplikace 8 Zip k položce Nedávno použité archivy a klepněte na položku archivu, do kterého chcete přidat soubory. Archiv se otevře k prohlížení; je-li prázdný, je prázdné i okno.

Stiskněte tlačítko **Přidat soubor** (na panelu nástrojů je sedmé zprava). Otevře se dialogové okno **Otevřít**.

Na ploše tohoto dialogového okna vyberte soubor nebo soubory, které se mají do archivu přidat, a stiskněte tlačítko **Otevřít**. Vybrané soubory se zařadí do archivu a jejich dlaždice jsou dostupné na ploše okna 8 Zip.

Můžete pokračovat a do archivu přidávat další a další soubory z různých složek.

295 Změna vzhledu okna aplikace 8 Zip

Ve výchozím nastavení je okno aplikace 8 Zip temně rudé, což nemusí každému vyhovovat. Proto si můžete vzhled okna změnit. Na levém panelu okna vyberte položku individuální nastavení. Dostanete na výběr celkem šest barevných motivů, které se od výchozího podstatně liší, a také lehkou kresbu na **Pozadí**.

296 Vyčištění seznamu archivů

Okno aplikace 8 Zip lze od použitých archivů zcela vyčistit, když v režimu **Nedávno použité archivy** stisknete tlačítko **Vyčistit seznam**. Nemějte obavy, soubory archivu uložené na disku zůstanou beze změny.

7 Aplikace dodávané jako příslušenství Windows

Aplikace, které vám přiblížíme v této kapitole, se již objevovaly ve starších verzích Windows. Protože se osvědčily, dodávají se stále, jen u některých proběhla inovace a standardní nástroje, tedy panel nabídek a panel nástrojů, byly nahrazeny pásem karet a panelem nástrojů **Rychlý přístup**.

Jak pracovat s textem

Protože v mnohých aplikacích – nejen v těch, které zmiňujeme na následujících stránkách – se píše a formátuje text a tyto postupy jsou ve všech aplikacích shodné, věnujeme textu samostatnou podkapitolu.

Z aplikací dodávaných s Windows 10 jde především o Poznámkový blok a WordPad. Je třeba předpokládat, že Poznámkový blok jako skutečně jednoduchý editor některými níže uvedenými funkcemi nedisponuje.

Co se týče formátování textu, v této podkapitole se budeme zabývat jen formátem písma. Formát odstavce podrobně rozebereme v kapitole o aplikaci WordPad.

297 Zásady pro psaní textu

začátečník

O tom, jak psát z klávesnice a jaký je význam kláves, se v této knize zmiňovat nebudeme, přece jen předpokládáme, že úplní začátečníci tuto knihu nečtou. Přesto však si dovolíme připomenout hlavní zásady:

- Dospějete-li při psaní ke konci řádku, pište dál. O řádkování se postará aplikace sama.
- Na konci odstavce stiskněte Enter.
- Není-li to nutné, nekládejte do dokumentu prázdné odstavce (několikanásobný stisk Enter). Zalomení stránky řešte rozhodně jinými metodami.
- Na začátku odstavce nekládejte žádné mezery (tady mají problémy znalci psaní na psacím stroji).
- Nikde v textu by se neměly vyskytovat násobné mezery. Potřebujete-li kus textu dosunout doprava, zapomeňte na mezerník, ale využívejte tabulátory.

298 Přesun textového kurzoru myší

začátečník

V textovém editoru se znak z klávesnice zapíše na pozici textového kurzoru, proto musíte umět tento kurzor rychle přesunovat. Nejrychlejší je na jiné místo dokumentu klepnout.

Tento postup je nepraktický, pokud se místo, kam chcete přejít, nachází mimo vymezenou plochu okna. Potom je třeba vyhledat tuto část dokumentu pomocí posuvníku nebo otáčením kolečka myši.

299 Přesun textového kurzoru klávesnicí

Na jiné místo v dokumentu lze textový kurzor přesunout:

- Na začátek řádku stiskem klávesy Home
- Na konec řádku stiskem klávesy End
- O jedno slovo doprava stiskem klávesové zkratky Ctrl+Vpravo
- O jedno slovo doleva stiskem klávesové zkratky Ctrl+Vlevo
- O jednu obrazovku dolů stiskem klávesy Page Down
- O jednu obrazovku nahoru stiskem klávesy Page Up
- Na začátek dokumentu stiskem klávesové zkratky Ctrl+Home
- Na konec dokumentu stiskem klávesové zkratky Ctrl+End

300 Psaní speciálních znaků

Speciálními znaky se zde rozumí například zavináč @, hash # nebo symboly je větší a je menší < >. Tyto znaky sice (obvykle) vidíte na klávesnici, ale k jejich napsání je třeba přepnout klávesnici do angličtiny, v českém režimu s nimi nepochodíte.

Přepínání do anglické klávesnice je zbytečné. Většinu zmíněných znaků lze napsat stiskem klávesy Pravý Alt (též Alt Gr) a další klávesy, podle této tabulky:

- # – Alt Gr + X
- & – Alt Gr + C
- @ – Alt Gr + V
- < – Alt Gr + ,
- > – Alt Gr + .
- € – Alt Gr + E

301 Vymazání znaku

Znak vpravo od pozice kurzoru vymažete stiskem klávesy Delete, znak vlevo od pozice kurzoru vymažete stiskem klávesy BackSpace.

302 Vymazání celého slova

Slovo vpravo od pozice kurzoru vymažete stiskem klávesové zkratky Ctrl+Delete, slovo vlevo od pozice kurzoru vymažete stiskem klávesové zkratky Ctrl+BackSpace.

303 Označení textu jako výběr

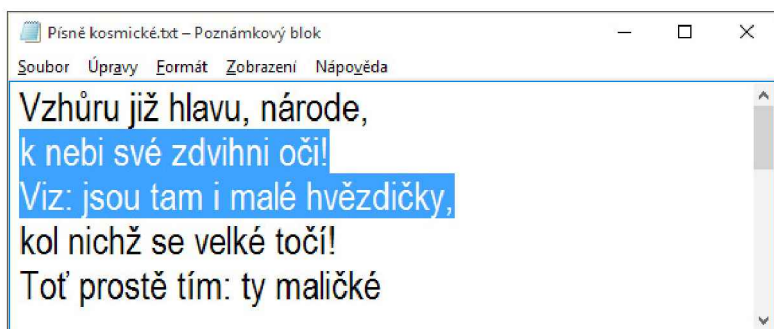
začátečník

Aby bylo možné měnit formát písma, je třeba jej označit jako výběr. Pokud chcete formátovat jen jedno slovo, obvykle stačí, když je v tomto slově umístěn textový kurzor, jinak je výběr nutností.

Text vyberete:

- Přejetím ukazatelem myši při trvalém stisku levého tlačítka.
- Stiskem klávesy Shift a dále stiskem libovolné kurzorové klávesy.
- Klepnutím na začátek výběru, podržením klávesy Shift a klepnutím na konec výběru.

Výběr je ve většině aplikací zvýrazněn modře, ale například v aplikaci Word šedě – viz obrázek 7.1

Obrázek 7.1: Text ve výběru

304 Označení jednoho slova jako výběr

začátečník

Chcete-li označit jedno slovo jako výběr, poklepejte na něj (dvakrát na něj rychle po sobě klepněte).

305 Označení odstavce jako výběr

začátečník

Chcete-li označit celý odstavec jako výběr, třikrát na něj rychle po sobě klepněte. Tuto metodu nelze použít v Poznámkovém bloku.

306 Označení celého dokumentu jako výběr

začátečník

Chcete-li označit celý dokument jako výběr, stiskněte klávesovou zkratku Ctrl+A.

307 Zrušení výběru

začátečník

Pokud již nemá být označený text zvýrazněn, měli byste výběr zrušit. Proto klepněte na libovolné místo v textu mimo výběr.

308 Vymazání označeného textu

začátečník

Je-li část textu označena jako výběr, můžete ji vymazat. Stačí, když stisknete klávesu Delete.

Označený výběr se ale vymaže vždy, pokud stisknete jakoukoli významovou klávesu.

309 Výběr sady písma

začátečník

Sada (typ) písma neboli font je základní charakteristikou písma. Ve Windows je těchto sad instalováno několik desítek – další lze doinstalovat podle tipu č. 845.

Sadu písma pro vybraný text změníte z pásu karet z rozvíracího seznamu **Rodina písem** (ve WordPadu) nebo nazvaného prostě **Písmo**. Viz též tip č. 314.

Vezměte na vědomí, že ne každá sada písma dokáže psát českými znaky s diakritikou.

310 Nastavení velikosti písma

začátečník

Velikost písma se udává v typografických bodech. Jeden bod má velikost 1/72 palce, což je přibližně 0,3528 mm. Pro porovnání: psací stroj mívá velikost písma (Pica) 1/6 palce, tedy 4,2336 mm.

Velikost písma změníte z pásu karet z rozvíracího seznamu **Velikost písma**. Lze vybírat z předem určených hodnot, ale také můžete hodnotu zapsat do spřaženého vstupního pole. Viz též tip č. 314.

311 Řez písma

začátečník

Řez písma rozšiřuje tzv. rodinu písma, což je skupina písem vycházejících ze stejného základu. Jedná se především o písmo se sklonem (kurzíva) a písmo tučné.

- **Kurzívu**, písmo se sklonem, nastavíte z pásu karet stiskem tlačítka **Kurzíva** nebo stiskem klávesové zkratky Ctrl+I.
- **Tučné** písmo nastavíte z pásu karet stiskem tlačítka **Tučné** nebo stiskem klávesové zkratky Ctrl+B.

Viz též tip č. 314.

312 Podtržené písmo

začátečník

Podtržení lze u vybraného textu nastavit stiskem tlačítka **Podtržení** nebo stiskem klávesové zkratky Ctrl+U. Viz též tip č. 314.

313 Formátování indexů

začátečník

Indexem se rozumí zmenšený typ písma, kterým lze psát například mocniny nebo také chemické vzorce, například H₂SO₄ nebo m³. Při výběru je nutná jistá pečlivost, protože se označuje obvykle jen jeden znak.

Index nastavíte z pásu karet stiskem tlačítek **Dolní index** a **Horní index**.

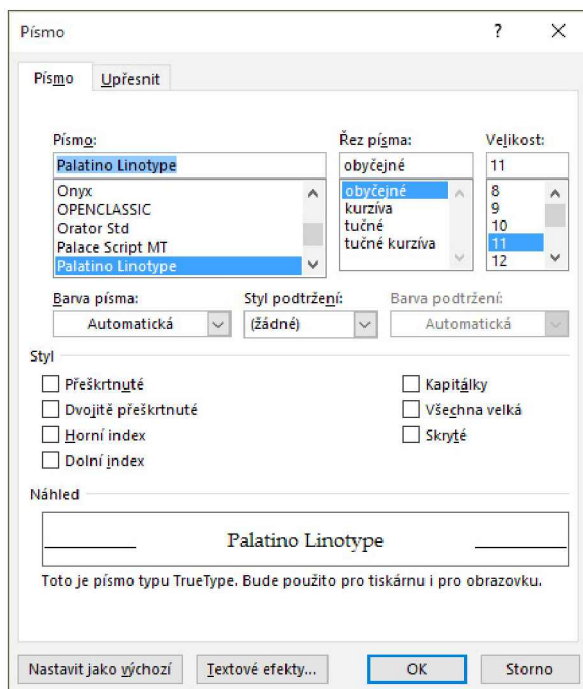
314 Dialogové okno pro nastavení formátu písma

Dialogové okno, v němž lze nastavit všechny formátovací charakteristiky písma najednou, lze otevřít obvykle z pásu karet z panelu nabídek zadáním příkazu **Formát** → **Písmo** nebo stiskem klávesové zkratky Ctrl+D (v aplikaci Word).

Pokud lze všechny dostupné charakteristiky nastavit z pásu karet, není dialogové okno písmo potřeba. Okno, které můžete vidět na obrázku 7.2, pochází z aplikace Word, kde lze nastavit komplexně všechno. Ostatní aplikace mívají toto okno mnohem jednodušší.

Kromě již zmíněných charakteristik (typ písma, velikost a řez) lze nastavit ještě barvu písma, horní a dolní index, kapitálky atd.

Obrázek 7.2: Dialogové okno pro nastavení formátu písma

315 Kopírování vybraného textu pomocí schránky

Je-li text ve výběru (například podle tipu č. 303), můžete jej kopírovat na jiné místo v dokumentu nebo i do jiného dokumentu.

1. Označte výběr a zkopírujte jej do schránky stiskem tlačítka **Kopírovat** na kartě **Domů** → **Schránka**.
2. Přesuňte textový kurzor na pozici, kam chcete obsah schránky kopírovat: na jiné místo v témže dokumentu, do jiného okna WordPadu nebo do okna jiné aplikace; musí to být aplikace, která umí pracovat s textem.
3. Na kartě **Domů** → **Schránka** stiskněte tlačítko **Vložit**.

316 Přesun vybraného textu pomocí schránky

Vybraný text lze přesunout na jinou pozici v dokumentu nebo i do jiného dokumentu. Postup je shodný jako u tipu č. 315, ale je zde třeba v bodě 1 použít stisk tlačítka **Vyjmout** na kartě **Domů** → **Schránka**.

Přesun vybraného textu dokumentu mezi okny různých aplikací může být nebezpečný a hrozí zde při neopatrném zacházení ztráta dat, proto vám doporučujeme text nejdříve kopírovat a teprve potom jej z původního dokumentu odstranit.

Nezapomínejte včas dokument uložit!

317 Kopírování a přesun klávesovými zkratkami

Vybraný text lze kopírovat nebo přesunovat i za použití klávesových zkratk; je to nejrychlejší a nejpoužívanější metoda. Používají se tyto klávesové zkratky:

- Ctrl+C pro kopírování do schránky
- Ctrl+X pro vyjmutí do schránky (přesun)
- Ctrl+V pro vložení obsahu schránky do dokumentu

Tyto zkratky jsou univerzální, platí pro všechny aplikace a všechny operace se schránkou!

318 Alternativní klávesové zkratky pro práci se schránkou

Namísto klávesových zkratk použitých v tipu 317 lze použít i tyto klávesové zkratky:

- Ctrl+Insert pro kopírování do schránky
- Shift+Delete pro vyjmutí do schránky (přesun)
- Shift+Insert pro vložení obsahu schránky do dokumentu

319 Zahájení tisku

Každá aplikace, která umí pracovat s textem, dokáže dokument (nebo část dokumentu) vytisknout. Tisk zahájíte z karty **Soubor** → **Tisk** → (další volba závisí na použité aplikaci).

V aplikacích, které pracují s panelem nabídek (Poznámkový blok), zadejte příkaz **Soubor** → **Tisk**.

Vždy by měla fungovat klávesová zkratka Ctrl+P.

Tímto postupem se otevře obvykle dialogové okno **Tisk**.

320 Kontrola vzhledu dokumentu v náhledu

Pokud to aplikace umožní, měli byste ještě před tiskem dokumentu zkontrolovat jeho vzhled v náhledu. Náhled otevřete obvykle z karty **Soubor** → **Tisk** → **Náhled** (aplikace Poznámkový blok náhledem nedisponuje).

Náhled obvykle zobrazí vzhled celé stránky a umožní mezi stránkami listovat.

Podle potřeby lze měnit měřítko zobrazení a kontrolovat detaily. Obvykle však v náhledu nejsou možné žádné zásahy do dokumentu.

Zjistíte-li že jsou v dokumentu závažné vady (chybějící stránka, prázdná místa v dokumentu, chybně rozmístěné obrázky), je třeba náhled zavřít a opravit dokument přímo v okně aplikace.

Je-li vše v pořádku, obvykle je možné přímo z náhledu přejít do okna pro nastavení tisku.

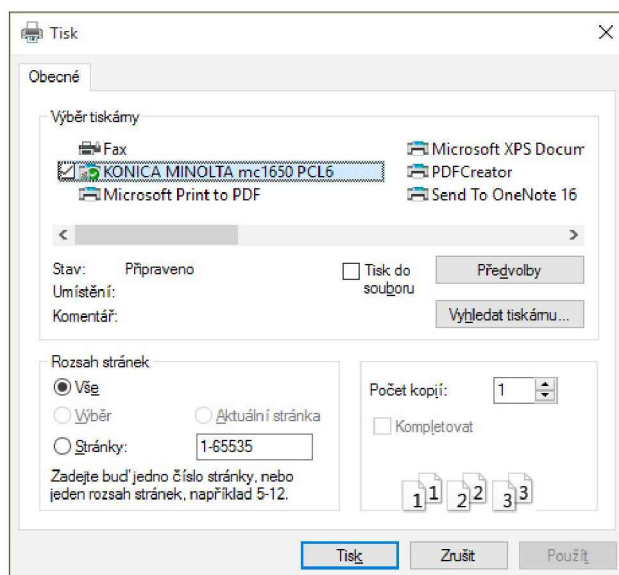
321 Nastavení parametrů tisku

V otevřeném dialogovém okně **Tisk** (viz tip č. 319) je třeba nastavit především:

- tiskárnu, na kterou chcete dokument odeslat (zde může být někdy problém, je-li počítač umístěn v rozlehlé síti).
- Rozsah stránek (vše, výběr, aktuální stránka nebo určité stránky).
- Počet kopií, včetně způsobu kompletování.

Porovnejte s obrázkem 7.3.

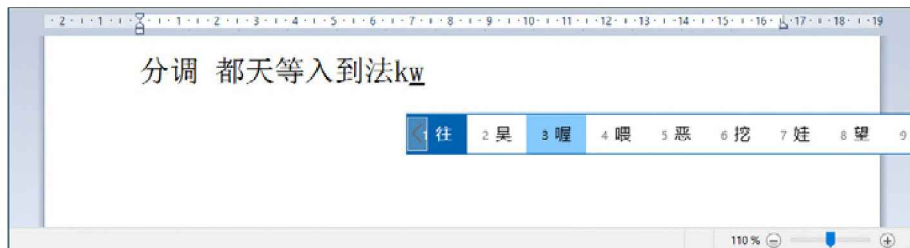
Obrázek 7.3: Nastavení tisku (aplikace WordPad)

322 Jak psát čínské znaky

Abyste mohli využít čínské nebo další cizojazyčné fonty (jsou již nainstalovány), je třeba především doinstalovat příslušnou klávesnici, a tedy i jazyk, a to podle tipu č. 130 nebo 749. V okně textového editoru (WordPad) se po stisku významové klávesy otevře panel s nabídkou znaků, z nichž lze vybírat. Bohužel, další podrobnosti vám nesdělíme,

protože naše jazykové schopnosti tak daleko nesahají. Optimální stav ale nastane při použití čínské klávesnice.

Obrázek 7.4: Psaní čínských znaků

Poznámkový blok

Poznámkový blok je velmi jednoduchá, přímo klasická aplikace, která umožňuje editovat a ukládat text v prostém textovém formátu. Znamená to, že v uloženém souboru už není nic jiného než text a zase jenom text, tedy žádné formátovací znaky. Soubory uložené v tomto formátu mají příponu TXT.

Poznámkového bloku využívají mnohdy programátoři a i vy si v něm můžete zkusit napsat například jednoduchou webovou stránku.

V poznámkovém bloku platí všechny zásady pro psaní textu, které jsme zmiňovali v předchozích tipech.

323 Spuštění aplikace Poznámkový blok

začátečník

Poznámkový blok lze spustit:

- z nabídky **Start** zápisem hesla „poznámkový blok“
 - z připnutého tlačítka Poznámkového bloku na hlavním panelu
 - poklepáním na ikoně souboru s příponou TXT (pokud jste nestanovili něco jiného)
- Soubor s programem Poznámkový blok se nazývá **Notepad.exe**.

324 Jak zalamovat text do okna

začátečník

V základním nastavení se sice text dá stiskem klávesy Enter rozdělit do odstavců, ale platí, že co text, to jeden řádek, a text tedy mnohdy přetéká za pravý okraj okna.

Pokud se má text zalomit podle okna, zadejte příkaz **Formát → Zalamování řádků**.

Pokud budete dokument tisknout, i v případě, že se řádky nezalamují, budou na vytištěném dokumentu zalomeny.

325 Formát písma

začátečník

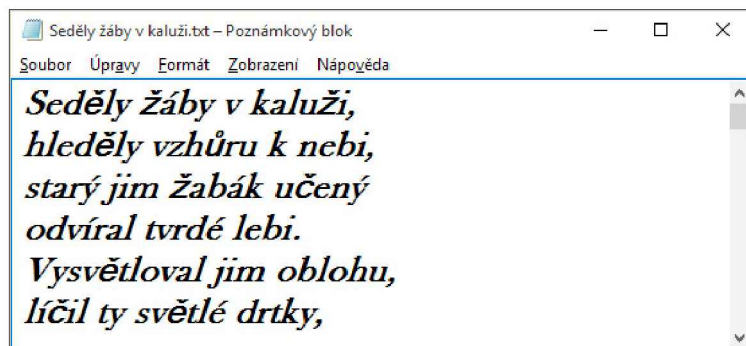
Poznámkový blok umožňuje nastavení formátu písma, ale nikoli pro označený výběr, ale vždy pro celý dokument.

Formát písma lze změnit v dialogovém okně, které otevřete zadáním příkazu **Formát** → **Písmo**. Lze odsud změnit jen základní formátovací charakteristiky, jako je typ písma, velikost a řez.

Text se bude v tomto formátu písma i tisknout a formát písma se uloží s dokumentem, a bude tedy k dispozici při jeho příštím otevření.

Tímto formátem však budou zobrazeny i všechny další otevřené dokumenty.

Na obrázku 7.5 je použito tučné šikmé písmo Baskerville Old Face o velikosti 20 bodů.

Obrázek 7.5: Formátovaný text v okně Poznámkového bloku

326 Vložení času a data

začátečník

Do dokumentu v okně Poznámkového bloku lze kdykoli vložit na pozici kurzoru aktuální datum a čas, a to zadáním příkazu **Úpravy** → **Čas a datum** nebo stiskem klávesy F5.

Časový údaj se vloží jako text, což znamená, že se nebude aktualizovat.

327 Úprava vzhledu stránky

začátečník

Přípravnou fází před tiskem dokumentu obstará nastavení v dialogovém okně **Vzhled stránky**, které otevřete zadáním příkazu **Soubor** → **Vzhled stránky**.

Zvolte rozměry papíru z rozevíracího seznamu **Formát**. Výběr je skutečně bohatý. Výchozí nastavení je A4.

Důležitá je **Orientace** papíru (na šířku nebo na výšku).

Nastavte podle potřeby i **Okraje**, což je vzdálenost okraje papíru od psaného textu. Jsou k tomu k dispozici čtyři pole. Udává se v milimetrech.

328 Záhlaví a zápatí

pokročilý

Záhlaví a zápatí jsou společná pro všechny stránky vytisknutého dokumentu. Chcete-li vytvořit pro vytisknutý dokument záhlaví nebo zápatí, otevřete dialogové okno **Vzhled stránky** (**Soubor** → **Vzhled stránky**) a zapíšte vhodný text do vstupních polí **Záhlaví** a **Zápatí**.

329 Kódy, které lze použít v záhlaví a zápatí

V záhlaví a zápatí lze využít kódy spojené se symbolem &. Bez jejich použití by bylo vložení některých údajů nemožné.

- &d – aktuální datum
- &t – aktuální čas
- &p – číslo stránky
- &f – název právě tisknutého textového souboru
- && – vloží symbol ampersand, tedy &
- &l, &c, &r – zarovnájí záhlaví či zápatí vlevo, na střed, nebo vpravo

Jeden tip navíc – symbol & zapíšete z české klávesnice stiskem klávesové zkratky Pravý Alt (Alt Gr) + C.

330 Jak v Poznámkovém bloku vytvořit webovou stránku

Ne, v této knize vás nebudeme učit, jak editovat webové tzv. tagy. Chcete-li proniknout do tohoto umění, navštivte například webovou stránku <http://www.jakpsatweb.cz/>.

Na tomto místě vám doporučíme pro seznamování s touto činností otevřít okno Poznámkového bloku a pak soubor uložit.

Jakmile je ale již uložen, je třeba jej přejmenovat v okně aplikace Průzkumník (stisk klávesy F2) a v tomto případě je přímo nutností změnit příponu na HTML.

Když na tomto souboru poklepete, spustí se prohlížeč internetu a vy budete moci kontrolovat to, co jste vytvořili.

Budete-li dále chtít pokračovat v tvorbě stránky, je třeba z místní nabídky na ikoně souboru zadat příkaz **Otevřít v programu** a zvolit aplikaci Poznámkový blok.

331 Jak rychle otevřít HTML soubor v Poznámkovém bloku

Pokud chcete okamžitě otevřít svůj vlastní HTML soubor k editaci, otevřete okno aplikace Průzkumník a složku, v níž je ikona tohoto souboru. Pak spusťte Poznámkový blok a přetáhněte ikonu souboru do okna Poznámkového bloku.

WordPad

WordPad je mladším bratříčkem Poznámkového bloku. Umí toho s textem podnikat mnohem víc, a tak může sloužit jako předstupeň pro práci se dokonalým a propracovaným programem Microsoft Word.

332 Spuštění aplikace WordPad

Aplikaci WordPad blok lze spustit:

- z nabídky **Start** zápisem hesla „wordpad“.

- Z připnutého tlačítka WordPadu na hlavním panelu.
- Poklepáním na ikoně souboru s příponou DOC, RTF nebo DOCX; to ale jen do doby, dokud nebudete mít v počítači instalovanu aplikaci Microsoft Word, která v tomto případě bude mít přednost. Pak asi už WordPad přestanete používat.

333 Otevření nového dokumentu

začátečník

Chcete-li pracovat s novým dokumentem:

- Zadejte z karty **Soubor** příkaz **Nový**.
- Stiskněte klávesovou zkratku **Ctrl+N**.

334 Otevření dokumentu vytvořeného programem Word

pokročilý

Dokumenty Wordu poznáte podle přípony DOCX, případně DOC. Za jistých okolností je může otevřít i program WordPad, a to běžným postupem prostřednictvím dialogového okna **Otevřít**. Tento způsob otevření dokumentu považujte za nouzový a měli byste k němu přistupovat jen tehdy, nemáte-li jinou vhodnější aplikaci pro práci se složitými textovými dokumenty nebo dokument Wordu obsahuje prakticky jen jednoduchý text.

WordPad sice dokument otevře, ale upozorní vás, že program nepodporuje všechny vlastnosti formátu tohoto dokumentu. Jedná se především o číslování, záložky, pole, odkazy na jiné místo v dokumentu, připojené obrázky apod.

V žádném případě takto otevřený dokument neukládejte, a pokud již změny potřebujete uložit, uložte jej pod jiným názvem. Případným uložením byste znemožnili rozumné využití vlastností dokumentu v aplikaci Word.

335 Zalamování textu

začátečník

Může se stát, že se vám text v okně aplikace WordPad přestane zalamovat do okna. WordPad totiž vychází z principů, které se uplatnily u aplikace Poznámkový blok, kdy se text zalamuje až při ukončení odstavce.

Chcete-li, aby se řádky zalamovaly na stránce podle nastavených okrajů, na kartě **Zobrazení** → **Nastavení** stiskněte tlačítko **Zalamování řádků** → **Podle pravítka**.

Někomu se může hodit, když bude mít plný text obrazovky, a pak může zvolit z nabídky tlačítka **Zalamování řádků** položku **Podle okna**.

Změna zalamování nemá žádný vliv na vytištěný dokument, zde se text zalamuje vždy podle pravítka.

336 Zobrazení pravítka

začátečník

Pravítko je lišta, která se zobrazuje v okně WordPadu nahoře pod pásem karet. Je důležité pro odsazení textu a pro rozmístění tabulátorů.

Pravítko se zobrazí, když na kartě **Zobrazení** → **Zobrazit nebo skrýt** zaškrtnete políčko **Pravítko**; zrušením zaškrtnutí se pravítko opět skryje.

337 Změna formátu stránky

pokročilý

Ve výchozím nastavení se pracuje se stránkou formátu A4; po pravdě řečeno formát stránky není důležitý, dokud nedojde na tisk dokumentu.

Chcete-li změnit formát stránky, na kartě **Soubor** zadejte příkaz **Vzhled stránky**. Otevře se stejnojmenné dialogové okno.

V rozevíracím seznamu **Formát** vyberte některou z nabízených 24 položek; většinu z nich v běžné praxi stejně neuplatníte, v úvahu přicházejí formáty A3, A5 nebo Letter.

Kromě formátu papíru můžete v tomto okně ještě změnit orientaci stránky (na výšku nebo na šířku).

338 Změna velikosti okrajů stránky

pokročilý

Ve výchozím nastavení jsou pro formát A4 okraje příliš široké, většinou se v praxi uplatňují okraje o šířce 2–2,5 cm. Velikost okrajů můžete změnit v dialogovém okně **Vzhled stránky** (**Soubor** → **Vzhled stránky**).

Nové hodnoty okrajů запиšte do čtyř vstupních polí ve skupinovém rámečku **Okraje**.

Měrná jednotka odpovídá nastavení pravítka (viz tip č. 339).

339 Změna měrných jednotek pravítka

začátečník

V základním zobrazení se značky na pravítku zobrazují v centimetrech. Ve výchozí velikosti stránky A4 mají nastavené okraje asi 3,18 cm a na samotný text zbývá necelých 15 cm.

Chcete-li, aby pravítko udávalo jiné jednotky, na kartě **Zobrazení** → **Nastavení** stiskněte tlačítko **Měrné jednotky** a zde zvolte například **Palce** nebo **Body**.

340 Zvýraznění textu

začátečník

Nejdříve vyberte text, který chcete zvýraznit, podle tipu č. 303.

Zvýrazňovač lze najít na kartě **Domů** → **Písmo**, tlačítko se nazývá **Barva zvýraznění textu**. Z nabídky tohoto tlačítka zvolte jednu z 15 barev.

Jakmile tak učiníte, výběr se zvýrazní zvolenou barvou.

341 Jak odebrat zvýraznění

začátečník

Pokud již nemá být text v dokumentu zvýrazněn, znovu jej označte jako výběr a potom na kartě **Domů** → **Písmo** stiskněte tlačítko **Barva zvýraznění textu** → **Bez barvy**.

342 Přeskrtnutí textu

Chcete-li mít text v okně aplikace WordPad přeskrtnutý (důvody se jistě najdou), vyberte jej a na kartě **Domů** → **Písmo** stiskněte tlačítko **Přeskrtnuté**. Stiskem stejného tlačítka přeskrtnutí opět zrušíte.

343 Změna barvy písma

Pro vybraný text nabízí WordPad 24 základních barevných odstínů a k tomu ještě šest odstínů šedi.

Barvu vybírejte z nabídky tlačítka **Barva textu** na kartě **Domů** → **Písmo**.

344 Návrat k výchozí barvě písma

Ve výchozím nastavení, které patrně budete používat nejčastěji, je písmo černé, je to tzv. automatická barva; je to něco jiného, než když použijete černou barvu. K automatické barvě vrátíte vybraný text z karty **Domů** → **Písmo** stiskem tlačítka **Barva** → **Automatická**.

345 Rozšíření výběru barev písma

Pokud vám nestačí barvy, které se nabízejí přímo z pásu karet, zvolte v nabídce tlačítka **Barva** (karta **Domů** → **Písmo**) položku **Další barvy**. Otevře se dialogové okno **Další barvy** a v něm stiskněte tlačítko **Definovat vlastní barvy**. Zde můžete vybírat prakticky v nekonečném barevných odstínů a další nekonečný počet vybraný v dialogovém okně **Barva** – viz tip č. 377. Barva, kterou zde vyberete a potvrdíte stiskem tlačítka **Přidat do vlastních barev**, se příště bude nabízet v dialogovém okně **Další barvy**.

346 Výběr odstavců pro nastavení formátu

Chcete-li nastavit formát jednoho odstavce, stačí, když do tohoto odstavce umístíte textový kurzor (klepnutím).

Pokud chcete formátovat několik odstavců, je třeba použít některou metodu pro označení výběru podle tipu č. 303. Nastavení formátu se bude týkat všech odstavců, do nichž bude výběr zasahovat.

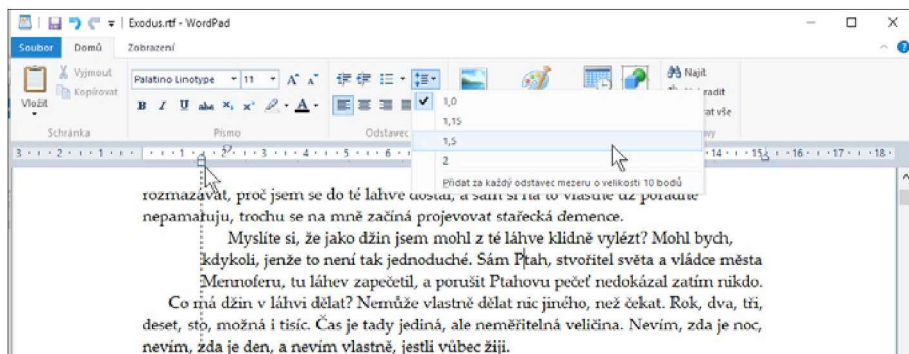
347 Nastavení odsazení odstavce

Odsazením se rozumí vzdálenost okraje od nastaveného okraje od vlastního textu. V aplikaci WordPad je nejvýhodnější použít formátovací záložky na pravítku.

Okraje jsou na pravítku barevně rozlišeny, prostor vyhrazený pro text (textový rejstřík) začíná nultým centimetrem.

Formátovacími záložkami můžete pomocí myši pohybovat doleva a doprava jako na obrázku 7.6. Levé odsazení se vyplácí nastavovat tahem za obdélníček.

Obrázek 7.6: Formátování odstavce z pásu karet

348 Nastavení odsazení prvního řádku odsazení

začátečník

Jak můžete vidět na obrázku 7.6, levá zarážka odsazení je dvojité. Pokud budete tahem myši pohybovat horní zarážkou, budete měnit odsazení prvního řádku odstavce, ostatní zůstanou beze změny.

349 Rychlé odsazení

začátečník

WordPad vám dává možnost bleskově změnit levé odsazení o pevně určenou hodnotu, 1,25 cm, stiskem tlačítek **Zvětšit odsazení** nebo **Zmenšit odsazení** na kartě **Domů** → **Písmo**.

350 Zarovnání odstavců

začátečník

Způsob, jakým se budou okraje řádků odstavce chovat vůči nastavenému okraji, tedy **zarovnání**, lze nastavit z karty **Domů** → **Odstavec**, a to výběrem jednoho ze čtyř tlačítek – **Zarovnat text vlevo**, **na střed**, **vpravo** a **do bloku**. První tlačítko (zarovnat text vlevo) je na obrázku 7.6 zvýrazněno.

351 Nastavení zarovnání odstavce klávesovými zkratkami

začátečník

Odstavec lze zarovnat čtyřmi způsoby, proto jsou k dispozici čtyři klávesové zkratky:

Ctrl+L pro zarovnání vlevo, Ctrl+R pro zarovnání vpravo, Ctrl+E pro zarovnání na střed a Ctrl+J pro zarovnání do bloku.

352 Nastavení vzdálenosti řádků odstavce

začátečník

Vzájemnou vzdálenost řádků odstavce, tedy **řádkování**, lze nastavit z karty **Domů** → **Odstavec** výběrem z nabídky tlačítka **Řádkování**. Na obrázku 7.6 je tato nabídka rozbalená a ukazatel myši nastavuje právě řádkování 1,5.

353 Přidání mezery pod odstavce

Abychom si lépe rozuměli, píšeme „nad a pod odstavcem“, ačkoli se běžně hovoří o mezerách „před a za odstavcem“. Mezeru o výšce 10 bodů za odstavec lze pohodově vložit z karty **Domů** → **Odstavec** z nabídky tlačítka **Řádkování** → **Přidat za každý odstavec mezeru o velikosti 10 bodů**.

354 Nastavení formátu odstavce dialogovým oknem

Pro komplexní nastavení formátu odstavce je určeno dialogové okno **Odstavec**. Otevřete je stiskem tlačítka **Odstavec** na kartě **Domů** → **Odstavec** nebo z místní nabídky zadáním příkazu **Odstavec**.

V okně lze do tří vstupních polí zapsat hodnoty pro odsazení **Vlevo**, **Vpravo** a pro **První řádek**. Okno vyžaduje desetinnou tečku, nikoli čárku.

Řádkování lze nastavit z rozevíracího seznamu, k dispozici jsou čtyři hodnoty, a zaškrtnutím políčka lze **Přidat za každý odstavec mezeru o velikosti 10 bodů**.

Pro zarovnání odstavce je určen rozevírací seznam **Zarovnání**.

355 Odrážky

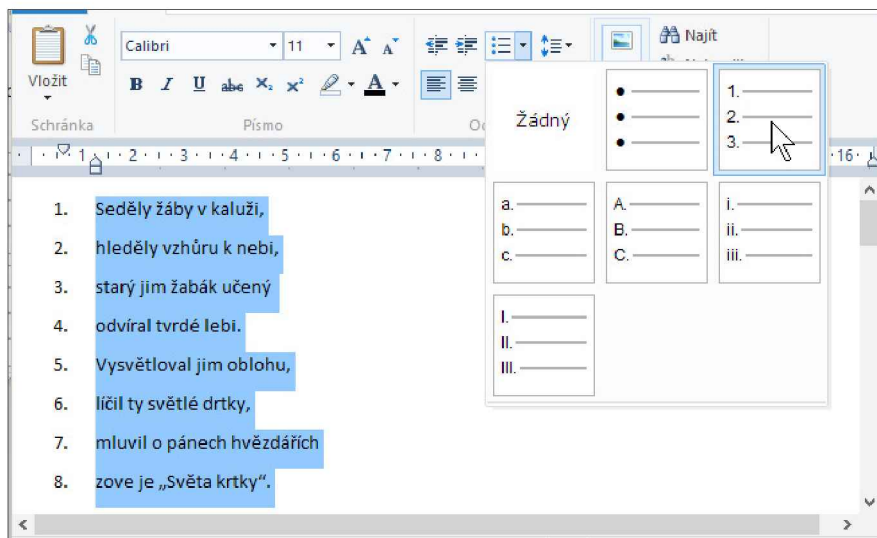
Odrážky na začátku odstavců, tedy nečíslovaný seznam, se nepíše, ale WordPad je vytvoří za nás. Jako odrážka se používá černý puntík.

Odrážky přiřadíte vybranému text z karty **Domů** → **Odstavec** stiskem tlačítka **Začít seznam**. Z nabídky tlačítka zvolte druhou položku – **Odrážka**.

356 Číslování odstavců

Chcete-li vytvořit číslovaný seznam, nepište na začátek odstavců čísla; WordPad to udělá za vás. Vyberte odstavec, které chcete číslovat, a na kartě **Domů** → **Odstavec** zvolte z nabídky tlačítka **Začít seznam** vhodný způsob číslování – viz obrázek 7.7.

Obrázek 7.7: Číslování odstavců

357 Jak odebrat číslování či odrážky

začátečník

Jsou-li odstavce číslované nebo opatřené odrážkami, lze toto číslování odebrat, když tuto část textu označíte jako výběr a na kartě **Domů** → **Odstavec** zvolíte z nabídky tlačítka **Začít seznam** položku **Žádný**.

358 Umístění tabulační zarážky

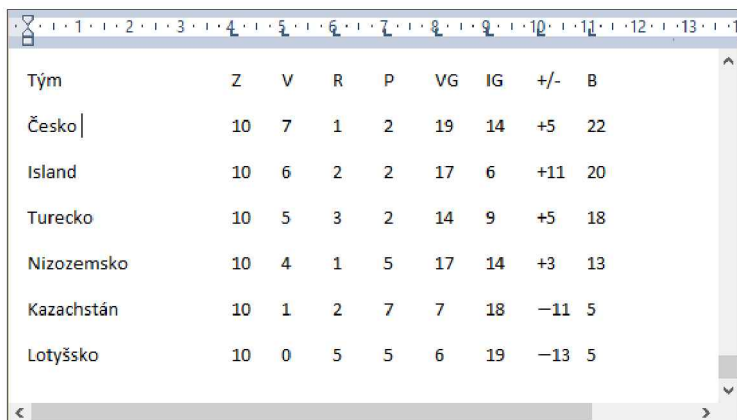
pokročilý

Tabulační zarážky umožňují roztrždit text do sloupců a aspoň v náznaku tak vytvořit iluzi tabulky (tabulky WordPad neumí).

Tabulační zarážku můžete umístit do určité pozice přímo klepnutím na pravítko.

Aby text tabulační zarážku respektoval, je třeba namísto mezery mezi slovy použít stisk klávesy Tab.

Ukázku použití tabulátorů najdete na obrázku 7.8.

Tým	Z	V	R	P	VG	IG	+/-	B
Česko	10	7	1	2	19	14	+5	22
Island	10	6	2	2	17	6	+11	20
Turecko	10	5	3	2	14	9	+5	18
Nizozemsko	10	4	1	5	17	14	+3	13
Kazachstán	10	1	2	7	7	18	-11	5
Lotyšsko	10	0	5	5	6	19	-13	5

Obrázek 7.8: Použití tabulátorů

359 Změna pozice tabulační zarážky

Pokud jste umístili tabulační zarážku chybně, můžete její pozici upravit. Uchopte tabulační zarážku ukazatelem myši a přesuňte ji za trvalého stisku levého tlačítka doleva nebo doprava. Zarážka se přesune o 0,25 cm.

360 Odstranění tabulační zarážky

Tabulační zarážku umístěnou na pravítku můžete uchopit a za trvalého stisku levého tlačítka myši odtáhnout mimo pravítko.

361 Otevření dialogového okna pro nastavení tabulačních zarážek

WordPad umožňuje pohodlné nastavení tabulačních zarážek dialogovým oknem, je však třeba předem vědět, na kterou pozici tabulátory vložit.

Dialogové okno pro nastavení tabulátorů otevřete z dialogového okna **Odstavec** stiskem tlačítka **Tabulátory**.

362 Odstranění všech tabulačních zarážek

V okně **Tabulátory** (otevřeném podle tipu 361) najdete seznam pozic aktuálně existujících tabulačních zarážek. Můžete se jich okamžitě zbavit, když stisknete tlačítko **Vymazat vše**.

Jestliže jsou ve výběru dva odstavce s různým nastavením tabulátorů, nebere dialogové okno tyto zarážky na vědomí!

363 Nastavení tabulačních zarážek dialogovým oknem

Vyberte všechny odstavce, u kterých chcete použít tabulační zarážky, a otevřete dialogové okno **Tabulátory** podle tipu 361.

Do vstupního pole vložte pozici tabulátoru na pravítku (s přesností na dvě desetinná místa) a stiskněte tlačítko **Nastavit**. Tak pokračujte, dokud nejsou rozmístěny všechny zarážky.

Stiskem tlačítka **OK** akci dokončíte.

Dialogové okno **Tabulátory** vyžaduje desetinnou tečku, čárku nepřipustí!

364 Vložení obrázku do dokumentu WordPadu

Word umožňuje text proložit obrázky; nejpoužívanější metodou je vložení obrázku, který je umístěn v souboru na pevném disku.

Obrázek vkládejte do prázdného odstavce; postavte kurzor na konec odstavce a stiskněte **Enter**.

Na kartě **Domů** → **Vložit** stiskněte tlačítko **Obrázek** → **Obrázek**. Otevře se dialogové okno **Vybrat obrázek**, které je klonem dialogového okna pro uložení či otevření dokumentu (viz tip č. 578).

V okně vyhledejte obrázek, který chcete použít, a stiskněte tlačítko **Otevřít**.

Obrázek se vloží na prázdnou pozici v dokumentu, jako na obrázku 7.9.

365 Vložení obrázku pomocí myši

Otevřete současně okno aplikací WordPad a Průzkumník. Uspořádejte okna na obrazovce. V okně Průzkumníku otevřete složku, v níž je obrázek, který chcete vložit do dokumentu WordPadu. V textu vytvořte stiskem **Enter** prázdný odstavec.

Uchopte myší ikonu obrázku a přesuňte ji do okna WordPadu; stisk tlačítka myši uvolněte až tehdy, když je obrázek v cílové pozici, což naznačuje kurzor.

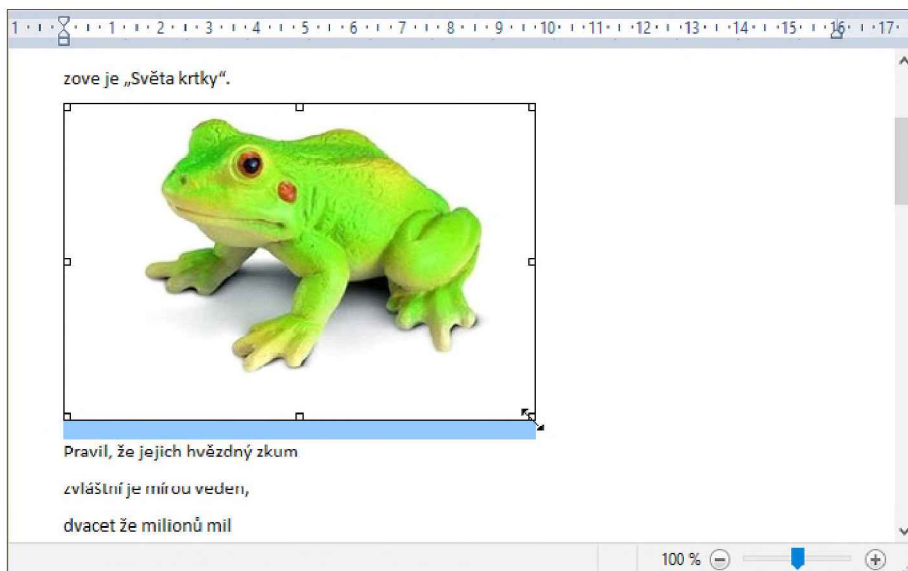
366 Vložení obrázku pomocí schránky

V okně aplikace Průzkumník vyberte ikonu obrázku, který chcete vložit, a stiskněte klávesovou zkratku **Ctrl+C**.

Přejděte k dokumentu WordPadu a kurzor umístěte do prázdného odstavce (stisk **Enter**).

Stiskněte klávesovou zkratku **Ctrl+V**.

Obrázek 7.9: Obrázek v dokumentu WordPadu

367 Úprava obrázku

Obrázek vložený do dokumentu lze formátovat podobně jako odstavec, což znamená, že lze nastavit odsazení, zarovnání a mezeru za odstavcem.

Podle potřeby lze změnit velikost obrázku, a to tahem za některý z úchytů umístěných v rozích za trvalého stisku levého tlačítka myši. Ukazatel myši se přitom podobá dvojité šipce, jako na obrázku 7.9.

368 Změna velikosti obrázku dialogovým oknem

Pokud vyberete obrázek (klepnutím) na kartě **Domů** → **Vložit**, stisknete tlačítko **Obrázek** → **Změnit velikost obrázku**, otevře se dialogové okno **Změnit velikost**. V číselných polích **Vodorovně** a **Svisle** nastavte poměrnou novou velikost obrázku v procentech původní velikosti.

U fotografií je důležité, aby bylo zaškrtnuté políčko **Zachovat poměr šířky a výšky**, jinak dojde k deformaci.

369 Odstranění obrázku

Vložený obrázek vyberte klepnutím. Vybraný obrázek poznáte podle zobrazených úchytů v rozích a uprostřed stran. Stisknete klávesu Delete a to je vše.

370 Nahrazení obrázku jiným

Jestliže je obrázek vložený do dokumentu WordPadu z nějakých důvodů chybný, můžete jej nahradit jiným. Vyberte obrázek (klepnutím) a na kartě **Domů** → **Vložit** stiskněte tlačítko **Obrázek** → **Změnit obrázek**. Otevře se dialogové okno **Vybrat obrázek**, kde můžete zvolit jiný obrázek a volbu potvrdit stiskem tlačítka **Otevřít**.

371 Vložení obrázku z internetu do dokumentu WordPadu

Je-li v okně prohlížeče internetu (Microsoft Edge) dostupný obrázek, můžete jej snadno přenést do okna aplikace WordPad.

1. V okně prohlížeče otevřete na obrázku místní nabídku a z ní zadejte příkaz **Kopírovat obrázek**.
2. Přejděte k WordPadu a stiskem Enter vložte prázdný řádek.
3. Stiskněte klávesovou zkratku Ctrl+V; obrázek se vloží do dokumentu.

372 Vložení kresby z programu Malování

Jestliže na kartě **Domů** → **Vložit** stisknete tlačítko **Kresba programu Malování**, spustí se aplikace Malování a vy můžete v editačním okně vytvořit libovolnou kresbu. Není třeba ji ukládat. Jakmile okno programu Malování zavřete, vytvořená kresba se vloží do dokumentu WordPadu.

Dbejte na to, aby kresba v okně aplikace Malování byla přesně oříznuta. Prázdná místa kolem obrázku neumí WordPad nijak ořezávat.

373 Úprava kresby z programu Malování

Chcete-li kresbu vytvořenou programem Malování upravit, poklepejte na ni. Kresba se otevře v okně Malování a můžete provést potřebné úpravy. Jakmile zavřete okno Malování, upravená kresba se zobrazí v dokumentu WordPadu.

Malování

Aplikace Malování je jednoduchý grafický editor, pomocí něhož lze vytvořit prosté kresby v bodové grafice (pro práci s vektorovou grafikou není přímo ve Windows 10 dostupná žádná aplikace). Základem je sice kreslení od ruky, ale do obrázků lze vkládat tzv. obrazce, čáry nebo přidávat text.

Aplikace Malování není určena pro úpravu fotografií, pro tuto činnost disponují Windows 10 aplikací Fotky – viz typy č. 480–507.

Nepodceňujte aplikaci Malování, drtivá většina obrázků, které najdete v této knize, je upravena právě v této aplikaci.

374 Spuštění aplikace Malování

začátečník

Aplikaci Malování lze spustit:

- z nabídky **Start** zápisem hesla „malování“,
- z připnutého tlačítka Malování na hlavním panelu.

Spouštěcí soubor se jmenuje **Mspaint.exe**.

375 Nastavení velikosti kreslicí plochy

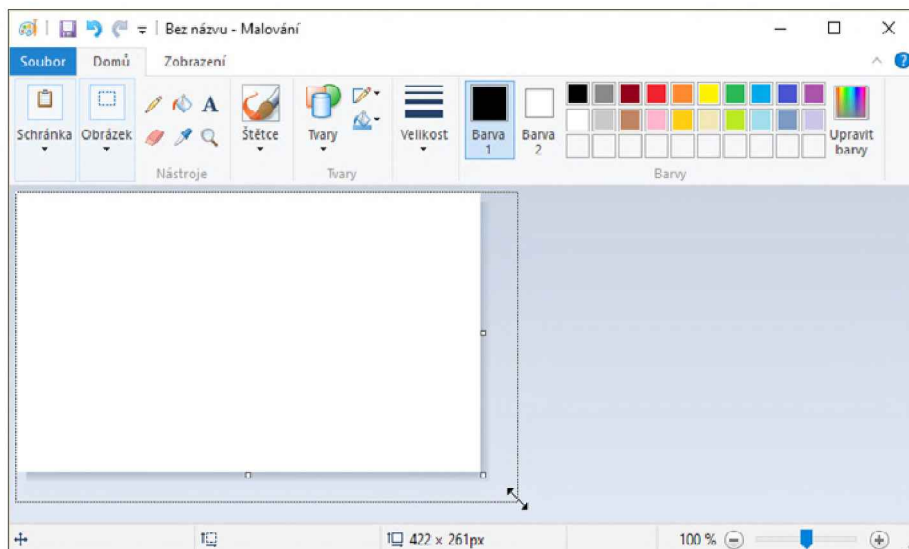

začátečník

Kreslicí plocha se od ostatní plochy okna aplikace Malování liší bílou výplní. Klepnete-li na ni, zobrazí se několik úchyťů na dolní a pravé straně této plochy, která je ukotvena v levém horním rohu a nejde přemístit.

Tahem za některý z tří úchyťů dovnitř nebo ven lze velikost kreslicí plochy změnit. Velikost plochy lze přitom kontrolovat na stavovém řádku, uvádí se v pixelech – viz obrázek 7.10.

Velikost kreslicí plochy lze upravit i v dialogovém okně popsáném v tipu č. 386.

Obrázek 7.10: Změna velikosti kreslicí plochy

376 Výběr barev nástrojů

začátečník

Výchozí barvou pro kreslení je černá; tato barva se zobrazuje v piktogramu tlačítka **Barva 1**. Než použijete kreslicí nástroj, je třeba zvolit barvu, kterou budete používat. Nejdříve klepněte na tlačítko **Barva 1**, není-li aktivní, a potom klepněte na některé z barevných políček na kartě **Domů** → **Barvy**. Tato barva se promítne do piktogramu tlačítka **Barva 1** a bude se používat pro kreslení levým tlačítkem myši a jako barva obrysu.

V poli **Barva 2** se ve výchozím stavu zobrazuje bílá. Klepnete-li na toto pole, můžete dalším klepnutím na barevná políčka zvolit jinou barvu. Tato barva se bude používat pro kreslení pravým tlačítkem myši a používá se rovněž jako barva výplně.

377 Definování dalších barev

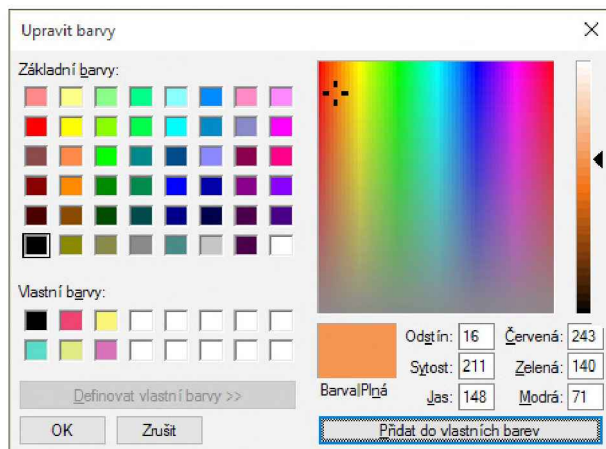
V základním nastavení pracuje Malování s 16 základními barvami a čtyřmi odstíny šedi. Tyto barvy se nabízejí na kartě **Domů** → **Barvy**.

Stisknete-li tlačítko **Upravit barvy**, otevře se dialogové okno **Upravit barvy** – viz obrázek 7.11. Kromě již definovaných barev, které se zobrazují v levé polovině okna, je zde velká barevná paleta, kde je právě zvolený vybraný odstín zvýrazněn malým křížkem. Pozici křížku lze kdykoli změnit klepnutím nebo dotykem na jiné místo palety. Barevný odstín lze upřesnit svislým jezdcem po pravé straně. Definovanou barvu zobrazuje náhled **Barva|Plná**.

Stiskem tlačítka **Přidat do vlastních barev** zařadíte tuto barvu do levé části okna.

Chcete-li některou z vlastních barev použít, vyberte ji a stiskněte tlačítko **OK**. Barva se zařadí na pás karet **Domů** → **Barvy**.

Toto okno je univerzální a používají je i další aplikace, například WordPad.

Obrázek 7.11: Okno pro definování vlastních barev

378 Jak zvolit přesně stejný odstín barvy v jiném okně nebo aplikaci

Potřebujete-li použít přesně stejný barevný odstín v jiném okně aplikace Malování nebo v jiném okně aplikace, která rovněž používá dialogové okno **Upravit barvy** (podle obrázku 7.11), můžete využít toho, že každé barvě je přiřazen číselný kód. Jedná se zde o aditivní způsob míchání barev RGB (Red, Green, Blue). Tento kód se zobrazuje

v polích **Červená**, **Zelená**, **Modrá**. Pokud tato tři čísla vložíte do stejných polí v tomto dialogovém okně otevřeném z jiné aplikace, bude barevný odstín naprosto shodný.

379 Použití základních kreslicích nástrojů

začátečník

Za základní nástroje lze v aplikaci Malování považovat tužku a štětec. Oba tyto nástroje aktivujete stisknutím tlačítka na kartě **Domů** → **Nástroje**.

Po zvolení nástroje můžete kreslit po ploše tahem myši při stisknutém levém tlačítku.

Na dotykové klávesnici lze velmi jednoduše kreslit s použitím tohoto nástroje tahem prstu.

380 Nastavení velikosti nástroje

začátečník

Velikostí nástroje se v aplikaci Malování rozumí vlastně tloušťka čáry. Tu je třeba zvolit dříve, než nástroj použijete.

Na kartě **Domů** → **Velikost** vybírejte z nabídky tlačítka **Velikost** jednu ze čtyř nabízených možností. Tato velikost se pak využije při použití tužky, štětce a také při kreslení obrazců.

Jednotlivé nástroje si nastavenou velikost pamatují. Použijete-li jiný nástroj, je třeba i pro něj zvolit velikost.

381 Pomůcky pro usnadnění kreslení

začátečník

Pokud budete kreslit tužkou, štětcem nebo použijete tvary, určitě vám pomůže, když se na kreslicí ploše budete lépe orientovat.

Pomůckami jsou v tomto případě pravítka a mřížka. Zobrazíte je z karty **Zobrazení** → **Zobrazit nebo skrýt**, a to zaškrtnutím políček **Pravítka** nebo **Mřížka**.

382 Kreslení tvarů

začátečník

Aplikace Malování umožňuje jediným pohybem myši nakreslit celé tvary (v jiných aplikacích se setkáte též se slovem obrazovce). Jsou to čáry, obdélníky, elipsy, mnohoúhelníky, hvězdička a také popisky. Tvary jsou dostupné na kartě **Domů** → **Tvary**.

Nejdříve zvolte barvu obrysu (**Barva 1**) a **Velikost** čáry a potom na kartě **Domů** → **Tvary** vyberte stiskem tlačítka vhodný tvar. Vykreslete tvar šikmým pohybem myši při stisknutém levém tlačítku.

Tvar dokončíte, když klepnete na jiné místo na ploše okna Malování.

383 Jak nakreslit tvar s plnou výplní

začátečník

Jestliže je jako **Barva 2** určena bílá, lze vykreslit plný tvar, a to po výběru tvaru vykreslením pravým tlačítkem myši. Ve skutečnosti je barva obrysu bílá, ale na bílém pozadí není vidět.

384 Jak nakreslit tvar s výplní jinou barvou

Pokud má mít tvar výplň, zvolte si barvu obrysu (**Barva 1**) a barvu výplně (**Barva 2**). Určete **Velikost** čáry a z nabídky tlačítka **Vyplnit** zvolte druh výplně (výchozí nastavení je **Bez výplně**). Vyberte tvar a vykreslete jej na kreslicí ploše.

Pokud tvar vykreslíte pravým tlačítkem myši, použije se **Barva 2** na obrys a **Barva 1** na výplň.

385 Jak nakreslit čtverec nebo přesný kruh

Chcete-li nakreslit tvar, kterému lze opsat přesný čtverec (kruh, čtverec, ale i pravidelný trojúhelník nebo hvězdu), při vykreslování tvaru pohybem myši držte stisknutou klávesu Shift.

Obrázek 7.12: Malá ukázka tvarů

386 Změna velikosti obrázku

Nakreslený obrázek lze zvětšit nebo zmenšit; k tomu účelu na kartě **Domů** → **Obrázek** stiskněte tlačítko **Změnit velikost**. Otevře se dialogové okno **Změnit velikost a zkosit**.

Nejdříve rozhodněte, zda chcete nastavit velikost na přesnou hodnotu (potom nastavte přepínač **Změnit velikost o:** do polohy **Pixels**) nebo má být změna uvedena v procentech.

Budoucí velikost obrázku запиšte do vstupních polí **Vodorovně** a **Svisle**.

Pokud se nemá obrázek deformovat, je třeba, aby bylo zaškrtnuté políčko **Zachovat poměr stran**.

387 Změna měřítka zobrazení – lupa

Chcete-li kreslit detaily, je výhodné, pokud se příslušná část obrázku zvětší. K tomu lze využít standardní nástroj **Úroveň přiblížení** vpravo na stavovém řádku (podle tipu č. 166), ale také nástroj **Lupa** na kartě **Domů** → **Nástroje**.

Je-li zvolený tento nástroj, ukazatel myši nabude tvaru lupy a klepnutím levým tlačítkem myši kamkoli na plochu obrázku se měřítko rázem zvětší, naopak klepnutím pravým tlačítkem myši se měřítko zobrazení zmenší, a to v rozsahu 25–1000 %.

388 Výběr části obrázku

Potřebujete-li pracovat jen s částí obrázku, buď za účelem přesunu na jiné místo, nebo kopírování, je třeba ji označit jako výběr. Pravidelný obdélníkový výběr vytvoříte, když na kartě **Domů** → **Obrázek** stisknete tlačítko **Vybrat** → **Obdélníkový výběr**.

Potom na ploše obrázku vykreslete při trvalém stisku levého tlačítka myši obdélník.

Velikost výběru nelze dodatečně změnit, protože se deformuje obrázek. Pokud jste určili výběr chybně, zrušte jej a vybírejte znovu.

389 Volný výběr

Aplikace Malování vám umožní vytvořit zcela nepravidelný, volný výběr, je to ale poněkud náročnější na práci s myší. Na kartě **Domů** → **Obrázek** stisknete tlačítko **Vybrat** → **Volný výběr**. Vybírejte tažením myši při stisknutém levém tlačítku, ukazatel myši za sebou zanechává stopu. Jakmile uvolníte stisk myši, vybraný obrys se uzavře.

Nenechte se oklamat tím, že aplikace vyznačuje vybranou oblast jako obdélník. Když se pokusíte výběr přesunout, ihned uvidíte, co vlastně je vybráno – porovnejte s obrázkem 7.13.

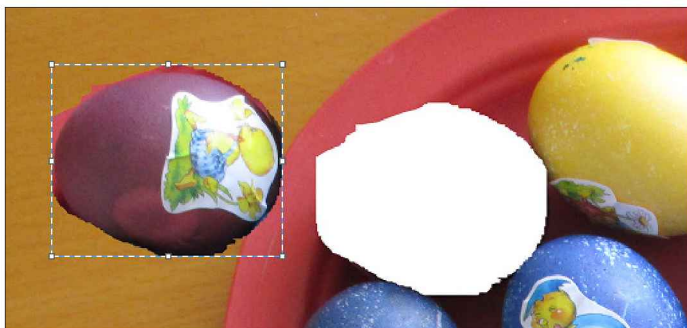
390 Jak vybrat celý obrázek

Chcete-li celý obrázek označit jako výběr, máte dvě možnosti:

- Na kartě **Domů** → **Obrázek** stisknete tlačítko **Vybrat** → **Vybrat vše**.
- Stisknete klávesovou zkratku **Ctrl+A**.

Tento výběr lze zrušit klepnutím mimo kreslicí oblast.

Obrázek 7.13: Použití volného výběru

391 Přesun vybrané části obrázku

Vybranou část obrázku (ať už pravidelný nebo volný výběr) lze přesunout na jiné místo v okně. Uchopte výběr na kterémkoli místě a za trvalého stisku levého tlačítka myši jej přesuňte do jiné pozice.

Předtím se vyplatí zkontrolovat, jaká barva je nastavena v tlačítku **Barva 2**. Prázdné místo totiž vyplní barva výplně, proto by měla tato barva být bílá. Tady ale záleží především na vašem záměru.

392 Kopírování vybrané části obrázku

Vybranou část obrázku (ať už pravidelný nebo volný výběr) lze kopírovat na jiné místo v okně, a to velmi výhodně jen pomocí myši.

Uchopte výběr na kterémkoli místě a přesunujte jej do jiné pozice za trvalého stisku klávesy Ctrl.

393 Kopírování vybrané části obrázku do okna jiné aplikace

Často se přenáší vybraná část obrázku (někdy i celý obrázek, ale vybraný) do okna jiné aplikace. Tou jinou aplikací může být i druhé okno aplikace Malování. Tady doporučíme použít metodu kopírování, nikoli přesunu.

1. Vyberte část obrázku některou z popsanych metod, například podle tipu č. 388.
2. Zadejte příkaz pro kopírování do schránky (karta **Domů** → **Schránka**, tlačítko **Kopírovat** nebo stisk klávesové zkratky Ctrl+C).
3. Přejděte k oknu jiné aplikace (okno Malování, WordPadu nebo jiné).
4. Zadejte příkaz pro vložení ze schránky (karta **Domů** → **Schránka**, tlačítko **Vložit** → **Vložit** nebo stisk klávesové zkratky Ctrl+V).

394 Vymazání vybrané oblasti

Je-li vytvořený výběr, danou část obrázku lze kdykoli odstranit, a to stiskem klávesy Delete.

Buďte však opatrní na nastavení v tlačítku **Barva 2**, tedy barva pozadí. Vymazaný výběr se totiž nahradí právě touto barvou pozadí.

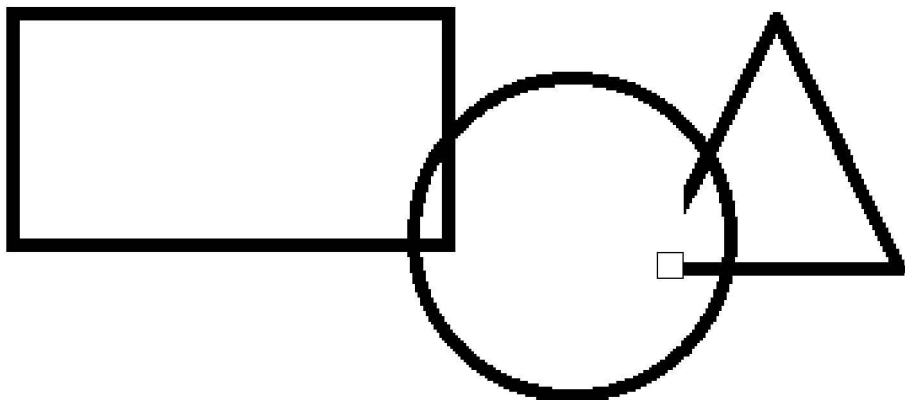
395 Gumování

Část obrázku můžete vygumovat, což znamená, že tím lze odstranit nepravidelnou oblast, aniž byste ji předtím museli označovat jako výběr. Při gumování lze postupovat pomalu, krok za krokem, a případné chybné zásahy lze včas odvolat (tlačítko Zpět na panelu nástrojů **Rychlý přístup**).

Vyberte nástroj z karty **Domů** → **Nástroje** stiskem tlačítka **Guma**. Z rozevíracího seznamu tlačítka **Velikost** zvolte velikost nástroje.

Gumovat budete přímo na ploše obrázku pohybem myši za trvalého stisku levého tlačítka. Ukazatel myši se podobá čtverečku – viz obrázek 7.14.

Obrázek 7.14: Použití gumy

396 Barevná guma

Při gumování (**Domů** → **Nástroje**, tlačítko **Guma**) sledujte vzhled ukazatele myši. Podobá se čtverečku a je vyplněný barvou, kterou budete gumovat. Ve výchozím nastavení je tato barva bílá, ale můžete ji změnit jinou volbou barvy pro tlačítko **Barva 2**. Potom budete gumovat touto barvou výplně.

397 Jak vyplnit plochu barvou

Obrys tvaru, nebo i jinou jednobarevnou část obrázku, lze vyplnit barvou. Důležité je, aby tato plocha byla jednobarevná (u fotografie prakticky nemožné) a aby byla kompletně ohraničená.

Vyberte vhodnou barvu (**Barva 1**) a pak na kartě **Domů** → **Nástroje** stisknete tlačítko **Vyplnit barvou** (piktogram plechovky). Potom klepněte kamkoli na plochu, kterou chcete vybarvit.

Barvou výplně (**Barva 2**) vyplníte ohraničenou oblast, když stisknete pravé tlačítko myši.

Jestliže barva přeteče do jiných částí obrázku, znamená to, že oblast není zcela ohraničená. Odvolajte akci a opravte obrys.

398 Jak použít barvu, která v obrázku už existuje – kapátko

Chcete-li použít přesně stejnou barvu, která je již na určitém místě obrázku použita, můžete ji nabrat kapátkem. Hodí se to zejména ve fotografiích, které používají barvy zcela odlišné od základní palety.

Na kartě **Domů** → **Nástroje** stisknete tlačítko **Volba barev** (má tvar kapátka). Potom přímo na ploše obrázku klepněte na místo, jehož barvu chcete použít. Tato barva se

přeneso do tlačítka **Barva 1** a program automaticky vybere nástroj, s kterým jste pracovali naposledy.

Klepnete-li kapátkem za použití pravého tlačítka myši, přeneso se barva do tlačítka **Barva 2**.

Aby bylo použití kapátka přesné, je někdy třeba použít maximálního zvětšení, kdy jsou vidět jednotlivé pixely.

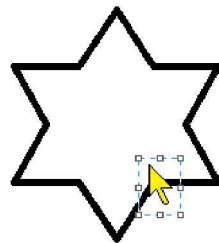
399 Vložení jiného obrázku

Do otevřeného obrázku lze vložit obrázek uložený v souboru. Tuto metodu někdy používáme i v naší knize, když se nám nepodaří sejmut současně s oknem ukazatel myši.

Obrázek, který chceme vložit, musí být uložen v souboru, s jehož formátem umí aplikace Malování pracovat (JPG, PNG, BMP atd.).

1. Na kartě **Domů** → **Schránka** stisknete tlačítko **Vložit** → **Vložit z**. Otevře se dialogové okno **Vložit z**, které je klonem dialogového okna pro otevření souboru.
2. V okně otevřete příslušný disk i složku a vyberte soubor s obrázkem.
3. Potvrdíte vložení obrázku stiskem tlačítka **Otevřít**.
4. Obrázek se vloží jako výběr, který můžete přesunout do cílové pozice.
5. Mají-li být bílé části obrázku průhledné (to je náš případ na obrázku 7.15), je třeba na kartě **Domů** → **Obrázek** zadat příkaz **Vybrat** → **Průhledný výběr**.
6. Vložení obrázku potvrdíte klepnutím kamkoli mimo výběr.

Obrázek 7.15: Vložení obrázku do obrázku

400 Použití obrázku jako pozadí pracovní plochy

Editovaný obrázek lze použít jako pozadí pracovní plochy. Je-li vhodný obrázek (fotografie, skenovaná kresba aj.) otevřený v okně aplikace Malování, zadejte příkaz **Soubor** → **Nastavit jako pozadí plochy** → **Vyplnit**. Výsledkem je pracovní plocha, kterou obrázek přesně vyplňuje, fotografie ale může být deformována.

401 Násobné použití obrázku jako pozadí pracovní plochy

Tento tip se hodí především pro obrázky malých rozměrů, které se na pracovní plochu vejdou několikrát, můžete použít i vlastní kresbu vytvořenou aplikací Malování. Důležité je, aby obrázek byl uložený a otevřený v okně aplikace Malování.

Potom zadejte příkaz **Soubor** → **Nastavit jako pozadí plochy** → **Vedle sebe**.

402 Skenování obrázku

Máte-li k počítači připojený skener, lze skenované obrázky umístit přímo do okna aplikace Malování. Malování sice není nevhodnější aplikací pro práci se skenerem, ale chcete-li pomocí tohoto programu obrázky zpracovávat dále, můžete jej takto naskenovat.

1. Zapněte skener a vložte na jeho plochu obrázek.
2. V okně aplikace Malování zadejte příkaz **Soubor** → **Skener** nebo fotoaparát.
3. V okně skenování (bude se v detailech lišit podle typu skeneru) zvolte typ obrázku (barevný, černobílý apod., rozlišení, jas, kontrast) a pak stiskněte tlačítko **Náhled**.
4. Pomozte skeneru vybrat skenovanou oblast, tahem myši upravte přerušovaný obdélník.
5. Stiskněte tlačítko **Skenovat**. Za krátkou dobu se skenovaný obrázek zobrazí na ploše aplikace Malování.

Rozlišení (DPI) je třeba vyzkoušet, aby výsledná velikost obrázku byla optimální k účelu, ke kterému ho chcete použít. Dodatečná úprava velikosti v okně programu Malování nedává dobré výsledky.

403 Jak zobrazit vlastnosti obrázku

Informaci o základních vlastnostech obrázku (datum uložení, velikost na disku, rozlišení a rozměry) vám podá dialogové okno **Vlastnosti obrázku**, které otevřete zadáním příkazu Soubor → **Vlastnosti**. Přímou v okně můžete určit měrnou jednotku (palce, centimetry nebo pixely).

404 Snímky obrazovky

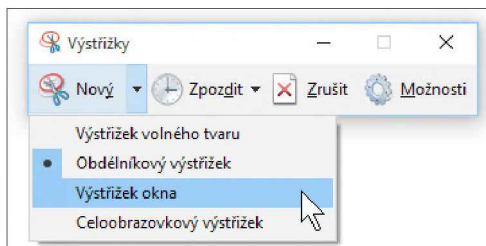

V této knize najdete zmínku o tom, jak ukládat snímky obrazovky na internetové úložiště (viz tip č. 712). Snímek obrazovky pořízený stiskem klávesy Print Screen nebo snímek aktivního okna pořízený stiskem klávesové zkratky Alt+Print Screen však nadále zůstává ve schránce Windows, a můžete jej tedy vložit do okna aplikace Malování k dalšímu zpracování, a to např. stiskem klávesové zkratky Ctrl+V.

Výstřižky

Aplikace Výstřižky dokáže snímat a převést do formátu bodové grafiky celou obrazovku nebo její část. Tato část obrazovky může být prakticky libovolná, není zde omezení žádným obrysem okna jako u funkce snímání obrazovky. Výstřižek ani nemusí být pravoúhlý.

Před sejmutím obrazovky je třeba, abyste si otevřená okna uspořádali vhodným způsobem. Lze totiž snímat jedno okno, ale i výřez zahrnující části několika různých oken.

Obrázek 7.16: Okno aplikace Výstřížky

405 Jak spustit aplikaci Výstřížky

Aplikaci výstřížky spustíte z nabídky **Start** zápisem slova „výstřížky“ a potvrzením nalezené položky. Spouštěcí soubor se jmenuje **SnippingTool.exe**.

Okno aplikace je na pohled velmi nenápadné, jedná se vlastně o panel s několika příkazy – viz obrázek 7.16.

Pokud sejmete výstřížek, okno aplikace se zvětší podle velikosti výstřížku, který zaujme celou pracovní plochu. Úvodní panel se promění v typický panel nástrojů. Kromě toho se otevře ještě panel nabídek.

406 Sejmутí celé obrazovky

Pro sejmутí celé obrazovky je třeba zadat příkaz **Nový → Celoobrazovkový výstřížek**. V okně aplikace Výstřížky se nyní zobrazuje celá obrazovka tak, jak vypadala v okamžiku zadání příkazu.

Pokud pracujete s více monitory, tato akce sejme všechny monitory a vytvoří z nich jeden obrázek.

407 Obdélníkový výstřížek

Nejdříve je třeba, aby okno aplikace, z něhož chcete pořídit výstřížek, bylo na obrazovce dostupné, nesmí být ani částečně skryté pod jinými okny.

Potom v okně **Výstřížky** zadejte příkaz **Nový → Obdélníkový výstřížek**.

Celá plocha displeje zesvětlá a ukazatel myši se promění v křížek. Tahem myši vykreslete obdélník, který po uvolnění levého tlačítka vytvoří výstřížek.

408 Výstřížek okna

Tímto postupem se sejme celé okno, je však třeba, aby okno bylo nejen otevřené, ale aspoň částečně na obrazovce dostupné.

V okně **Výstřížky** zadejte příkaz **Nový → Výstřížek okna**.

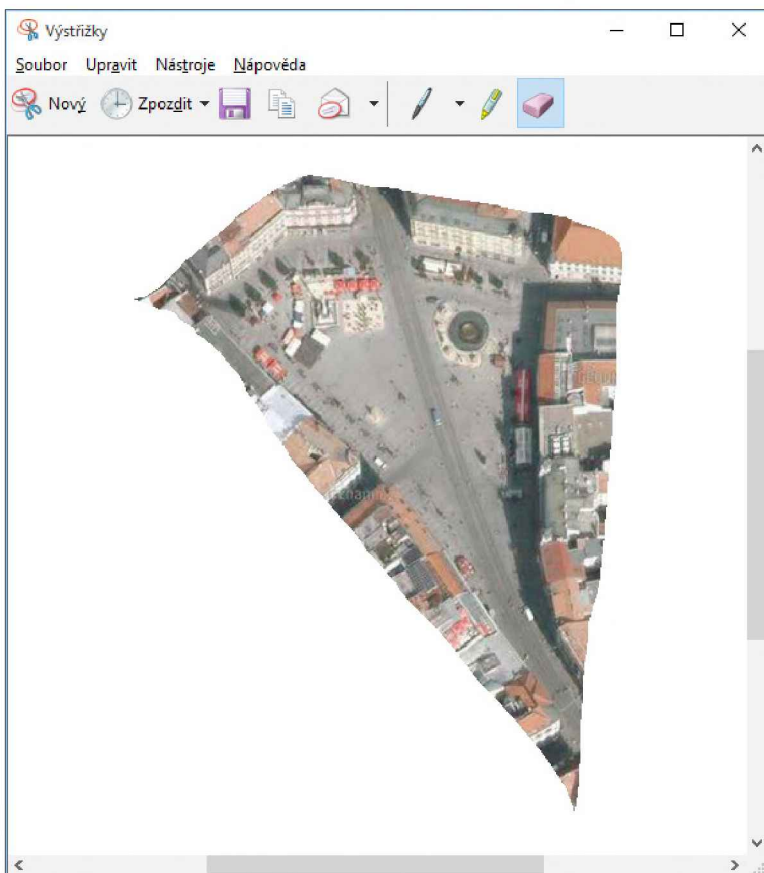
Obrazovka zesvětílá, ale okno, které se nachází pod ukazatelem myši, se zobrazuje standardním způsobem a je ohraničeno červeným rámečkem. Takto pohybem myši můžete vybrat okno, které chcete sejmout, a potom potvrdit stiskem levého tlačítka.

409 Výstřižek volného tvaru

Nechcete-li sejmout celé okno, ale jen určitou část, jež není právě pravoúhlá, můžete zadat v okně **Výstřižky** příkaz **Nový** → **Výstřižek volného tvaru**.

Celá obrazovka zesvětílá a ukazatel myši nabude tvaru nůžek. Teď je třeba, abyste při stisknutí levém tlačítku vykreslili na obrazovce tvar budoucího výstřižku; ukazatel myši za sebou bude nechávat červenou stopu. Výsledek se může podobat obrázku 7.17.

Obrázek 7.17: Ukázka výstřižku volného tvaru

410 Využití paměti tlačítka Nový

Tlačítko **Nový** v okně **Výstřižky** si pamatuje poslední akci. Proto tehdy, chcete-li snímat příště stejnou metodou, není třeba rozevírat nabídku tlačítka, ale můžete je přímo stisknout.

411 Zrušení výstřižku

Jestliže jste sejmuli obrazovku nebo její část chybně a takový výstřižek nepotřebujete, nejdříve zadejte příkaz **Soubor** → **Nový výstřižek** a potom stiskněte tlačítko **Zrušit**. Okno **Výstřižky** zůstane nadále otevřené a je připravené k další akci.

412 Zpoždění výstřižku

Sejmutí výstřižku můžete zpozdit o několik sekund od okamžiku, kdy dáte příkaz k jeho sejmutí. To vám dává ještě čas udělat na obrazovce poslední úpravy.

V tom případě zvolte z nabídky tlačítka **Zpozdít** časový interval v rozsahu 1–7 sekund a teprve potom zadejte některý z příkazů k sejmutí výstřižku (**Nový** →).

Pokud nechcete snímat obrazovku se zpožděním, je třeba opět v nabídce tlačítka **Zpozdít** zvolit hodnotu 0.

413 Uložení výstřižku

Pokud chcete sejmutý výstřižek zachovat, je třeba jej uložit. V okně aplikace **Výstřižky** stiskněte tlačítko **Uložit výstřižek** na panelu nástrojů.

Otevře se dialogové okno **Uložit jako**; podrobný popis práce s tímto oknem najdete v tipu č. 578. V tomto okně zvolte disk a složku, kam chcete výstřižek uložit. V rozevíracím seznamu **Uložit jako** můžete volit z formátů PNG, GIF, JPG anebo HTML.

Akci dokončíte stiskem tlačítka **Uložit**.

414 Odeslání výstřižku ve zprávě elektronické pošty

Výstřižek lze operativně odeslat příjemci elektronické pošty. Tím lze vynechat zdlouhavou operaci uložení výstřižku jako obrázek, když víte, že jej k jinému účelu nebudete potřebovat.

Je-li výstřižek sejmutý a jsou hotové všechny úpravy, stiskněte tlačítko **Odeslat výstřižek** → **Příjemce e-mailu** (páté zleva na panelu nástrojů). Otevře se okno pro odeslání zprávy elektronické pošty a na jeho plochu se vloží výstřižek.

Jako předmět se automaticky vloží popisek „Odesláno z nástroje **Výstřižky**“; nemusíte jej použít.

Doplňte adresu příjemce a také text zprávy. Potom stiskněte tlačítko k odeslání e-mailu.

415 Odeslání výstřížku jako přílohy zprávy elektronické pošty

Výstřížek lze rovněž odeslat jako přílohu zprávy elektronické pošty. Je-li výstřížek sejmutý a jsou hotové všechny úpravy, stiskněte tlačítko **Odeslat výstřížek** → **Příjemce e-mailu (Jako příloha)**; na panelu nástrojů páté zleva. Otevře se okno pro odeslání zprávy elektronické pošty a jako příloha se vloží soubor s výstřížkem. Program mu přiřadí název **Sniplimage.JPG**, a to i v případě, že je výstřížek již uložený.

Doplňte adresu příjemce a text zprávy a pak stiskněte tlačítko pro odeslání zprávy.

416 Kopírování výstřížků do schránky

Výstřížek se může současně s vytvořením také kopírovat automaticky do schránky Windows, a můžete jej tedy hned používat v jiné aplikaci.

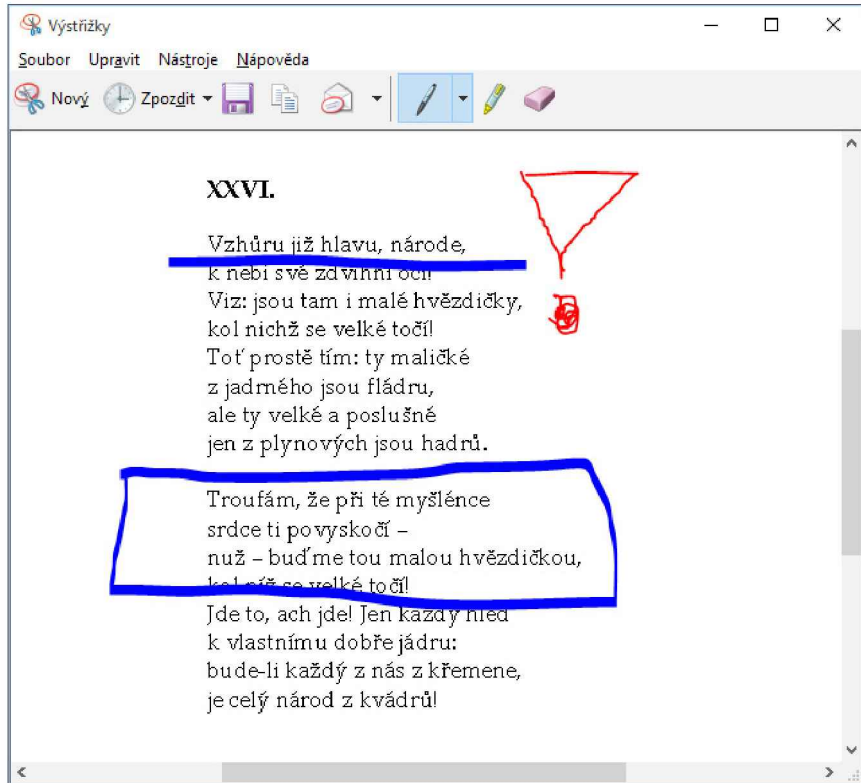
K tomu je třeba, abyste v okně aplikace Výstřížky otevřeli dialogové okno **Možnosti nástroje Výstřížky** (**Nástroje** → **Možnosti**) a zde zaškrtni políčko **Vždy kopírovat výstřížky do schránky**.

417 Poznámky ve výstřížku

Do výstřížku lze kreslit nebo psát, jeho části lze zvýrazňovat. Takto můžete vyznačit části výstřížku například tehdy, pokud jej někomu posíláte elektronickou poštou. Například v mapě můžete vyznačit cílovou pozici nebo v textu místa, na něž je třeba zaměřit pozornost, což naznačuje obrázek 7.18.

Zasahovat můžete tužkou nebo zvýrazňovačem. Prostředky hledejte na panelu nástrojů – **Pero** a **Zvýrazňovač** (druhé a třetí tlačítko zprava).

Obrázek 7.18: Takto lze zvýraznit části výstřižku

Rychlé poznámky

Aplikace Rychlé poznámky vám umožní si operativně zapsat to, co v daném okamžiku nechcete zapomenout. Na hlavu se nespolehejte!

Takový zápis se hodí vždy, například při telefonickém hovoru nebo tehdy, když si náhle na něco vzpomenete. Použijte aplikaci Rychlé poznámky, která „polepí“ pracovní plochu virtuálními lístečky. Jsou neškodné a kdykoli se dají odstranit.

418 Spuštění aplikace Rychlé poznámky

začátečník

Aplikaci spustíte standardním postupem z nabídky **Start** zápisem slova „poznámky“ nebo lépe z hlavního panelu stiskem tlačítka aplikace.

Jakmile tak učiníte, automaticky se vytvoří jeden lísteček poznámky a očekává se od vás zápis.

Spouštěcí soubor se jmenuje **StikyNot.exe**.

419 Vložení textu do lístečku s poznámkou

Je-li aplikace Rychlé poznámky spuštěna, jsou všechny lístečky dostupné, když k této aplikaci přejdete některým postupem pro přepínání mezi aplikacemi. Obvykle stačí stisknout tlačítko aplikace na hlavním panelu.

Klepnete-li na lísteček, ihned se zobrazí textový kurzor a můžete okamžitě pokračovat v psaní textu; text lze editovat podle zásad uvedených v tipu č. 297.

Poznámku lze kdykoli opustit klepnutím na jiné místo na obrazovce a kdykoli později se k ní lze vrátit.

420 Vytvoření nové poznámky

Novou poznámku aplikace Rychlé poznámky lze vytvořit:

- Z místní nabídky tlačítka aplikace Rychlé poznámky na hlavním panelu zadáním příkazu **Nová poznámka**.
- Stiskem tlačítka se symbolem **PLUS** v levém horním rohu některé z existujících poznámek.

421 Změna barvy lístečku

Výchozí barva lístečků s poznámkou je žlutá. Tuto barvu lze změnit výběrem jiné barvy, která se nabídne po otevření místní nabídky (pravé tlačítko myši).

422 Změna formátu písma poznámky

Přímá editace formátu písma v lístečku poznámky není možná. Pokud však prostřednictvím schránky zkopírujete do okna poznámky formátovaný text z jiné aplikace (WordPad), zachová si tento text původní formát písma i odstavce.

423 Využití lístečku poznámky jako operativní paměť

Jestliže máte před sebou v okně jiné aplikace nebo prohlížeče internetu důležitý text, který si potřebujete nějakou dobu uchovat, můžete sice použít některý textový editor, ale tam se budete zdržovat ukládáním dokumentu.

Lísteček rychlé poznámky je schopen uchovat text bez ukládání, a nejen text, dokonce i obrázky.

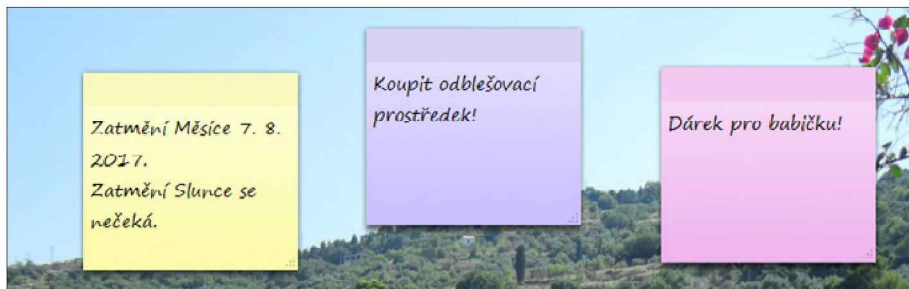
1. Označte text, který chcete nějakou dobu zachovat, jako výběr (podle tipu č. 303).
2. Stiskněte klávesovou zkratku **Ctrl+C**. Výběr se zkopíruje do schránky.
3. Vytvořte novou poznámku stiskem tlačítka **PLUS** v levém horním rohu některého z lístečků.
4. Stiskněte klávesovou zkratku **Ctrl+V**, obsah schránky se vloží na plochu lístečku. Je hotovo. Text vám bude k dispozici, dokud tuto poznámku neodstraníte.

424 Zrušení poznámky

začátečník

Poznámku lze kdykoli odstranit, když stisknete tlačítko s křížkem v pravém horním rohu lístečku. Je třeba ještě odpovědět na dotaz, zda jste si tím jisti, a pak už poznámka nenávratně zmizí.

Obrázek 7.19: Rychlé poznámky na pracovní ploše

Panel pro matematický zápis

Tuto aplikaci využijí především ti, kdo se v jakémkoli směru zabývají matematikou. Některé matematické symboly se z klávesnice prostě napsat nedají, ať už to je suma, integrál nebo odmocnina. Existují speciální aplikace pro tvorbu matematických výrazů. Windows 10 vám nabízejí tuto aplikaci, která vám umožní vytvořit matematický výraz zápisem.

Je logické, že víc úspěchů tady budou mít ti, kdo pracují s dotykovým displejem. S myší je to o něco složitější, ale při troše cviku dosáhnete solidních výsledků.

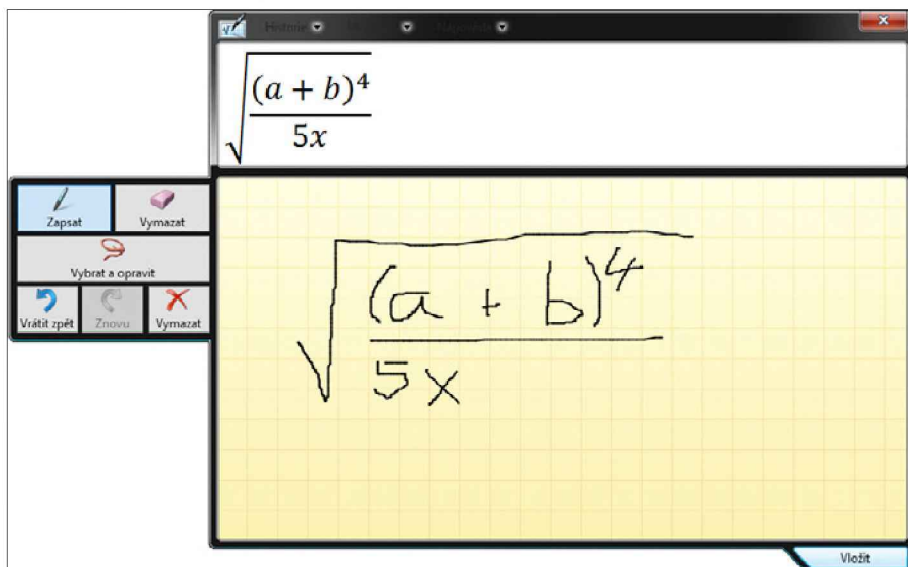
425 Spuštění aplikace Panel pro matematický zápis

začátečník

Aplikaci Panel pro matematický zápis spustíte z nabídky **Start** zápisem slova „panel“ nebo také „matematický“ a potvrzením nalezené položky. Otevře se editační okno, které vám oznamuje, že tady je **Místo pro zápis matematického výrazu**.

Spouštěcí soubor se jmenuje **mip.exe**.

Obrázek 7.20: Panel pro matematický zápis

426 Zobrazení postranního panelu

V základním zobrazení je postranní panel skrytý. Zobrazí se automaticky, jakmile začnete na pracovní plochu zapisovat matematický výraz.

Postranní panel lze zobrazit z nabídky tlačítka **Možnosti** (prostřední v záhlaví okna) zadáním příkazu **Postranní tlačítka v levé části oblasti zápisu**, případně **Postranní tlačítka v pravé části oblasti zápisu**.

Standardně je aktivní tlačítko **Zapsat**. Zapisuje se myší při trvale stisknutém levém tlačítku nebo dotykem.

427 Zobrazení mřížky

Uspořádání a kreslení matematického výrazu vám může usnadnit mřížka. Pokud se nezobrazuje, stiskněte tlačítko **Možnosti** (druhé zleva) a z jeho nabídky zadejte příkaz **Zobrazit mřížku**. Zadáním stejného příkazu mřížku opět skryjete.

428 Odstranění nepovedeného znaku ihned po napsání

Jestliže napíšete část výrazu vysloveně chybně, můžete jeho zápis ihned odvolat stiskem tlačítka **Vrátit zpět**. Aplikace si pamatuje dostatek akcí, takže pokračujícím stiskem byste se mohli dostat i prázdného okna.

Pokud odvoláte akci omylem, stiskněte tlačítko **Znovu**.

429 Vymazání části matematického výrazu

začátečník

Pokud jste již po vložení chybného znaku vložili další části výrazu nebo je kus výrazu celý zmatený, je výhodnější znak nebo několik znaků vymazat.

Zvolte postranní tlačítko **Vymazat** (vpravo nahoře) a při stisknutí levém tlačítku myši přejedte po daném výrazu. Takto nelze opravit část znaku, vždy se vymaže celý.

430 Vymazání celé pracovní plochy

začátečník

Pokud již napsaný výraz nepotřebujete, můžete na postranním panelu stisknout tlačítko **Vymazat** (vpravo dole). Vše, co jste vytvořili, zmizí. Akci nelze odvolat, pokud jste ještě nevložili výraz do textového editoru.

431 Vložení výrazu, který jste již vytvořili

začátečník

Pokud chcete znovu pracovat s matematickým výrazem, který již byl hotov a vy jste jej vložili do textového editoru, můžete se k němu vrátit, když jej vyberete z nabídky tlačítka **Historie** (první zleva).

432 Oprava znaku

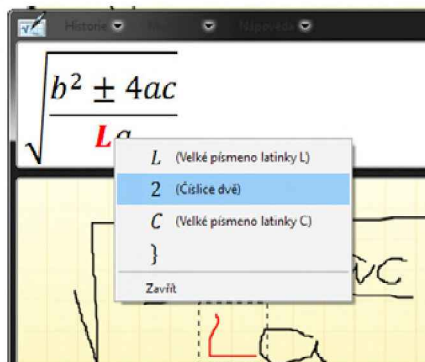

začátečník

Může se stát, že aplikace při nejlepší vůli vašemu znaku neporozumí a překládá jej jinak. Záměna je snadná například u řecké abecedy a latinky, alfa se zase tolik neliší od malého a.

Zvolte v postranním panelu položku **Vybrat a opravit** a pak klepněte na chybně rozpoznáný znak. Otevře se nabídka, kde vám aplikace navrhne jiné rozšifrování vašeho znaku, jako na obrázku 7.21. Je-li zde správný výraz, zvolte jej z nabídky.

Pokud aplikace ani teď správně váš znak nerozpoznala, je třeba jej vymazat a zkusit zapsat znovu.

Obrázek 7.21: Oprava špatně rozpoznaného výrazu

433 Vložení výrazu do textového editoru

začátečník

Jste-li s editací matematického výrazu hotovi, můžete jej přenést do okna textového editoru; lze použít jen takovou aplikaci, která podporuje formát MathML (Mathematical Markup Language). Mezi tyto aplikace bohužel nepatří Wordpad, lze však využít aplikací Office 2016 (Office 365), zejména Word.

V okně textového editoru klepněte na místo, kam se má výraz vložit, a pak v okně aplikace Panel pro matematický zápis stiskněte tlačítko **Vložit**.

434 Jak vložit hotový matematický výraz do okna aplikace WordPad

Aplikace WordPad nepodporuje formát MathML (Mathematical Markup Language), takže výše popsaným postupem nelze vytvořený matematický výraz vložit. Můžeme však přímé vložení obejít – budeme k tomu navíc potřebovat aplikaci Malování.

1. Matematický výraz je hotov a zobrazuje se v okně aplikace Panel pro matematický zápis.
2. Stiskněte klávesovou zkratku Alt+Print Screen, okno aplikace se vloží do schránky.
3. Přejděte k oknu aplikace Malování a vložte obsah schránky stiskem klávesové zkratky Ctrl+V.
4. Na kartě **Domů** → **Obrázek** stiskněte tlačítko **Vybrat**. Ukazatel myši získá tvar křížku.
5. Na ploše obrázku (okno aplikace Panel pro matematický zápis) vyberte oblast s hotovým vzorcem.
6. Stiskněte klávesovou zkratku Ctrl+C, vybraná oblast se zkopíruje do schránky.
7. Přejděte k aplikaci WordPad a umístěte kurzor tam, kam chcete vložit matematický výraz.
8. Stiskněte klávesovou zkratku Ctrl+V. Matematický výraz se vloží na pozici kurzoru jako obrázek.

435 Odstranění výrazu po vložení do textového editoru

Jestliže se má matematický výraz po vložení do textového editoru odstranit, stiskněte tlačítko **Možnosti** (druhé zleva) a z jeho nabídky zadejte příkaz **Po vložení vymazat oblast zápisu**.

Přestože je přenos mezi aplikacemi spolehlivý, nikdy nevíte, co se může stát, proto vám doporučujeme, abyste tuto volbu nenechávali aktivní a okno vyčistili dodatečně (podle tipu č. 430).

Mapa znaků

Mapa znaků je aplikace, která vám pomůže napsat i takové znaky, které na klávesnici nejsou, a vlastně ani být nemohou.

436 Spuštění aplikace Mapa znaků

Aplikaci mapa znaků lze spustit z nabídky **Start** (klávesa Windows) výběrem nalezené položky po zápisu textu „mapa“, případně „znak“, nebo také stiskem připnutého tlačítka na hlavním panelu. Spouštěcí soubor se jmenuje **charmap.exe**.

Okno se otevře do podoby podle obrázku 7.22, kde se nabízí sada písma **Symbol**, obsahující řeckou abecedu.

437 Výběr znakové sady v okně Mapa znaků

Znakovou sadu vybíráte z rozevřacího seznamu **Písmo**. Většina sad písma (fontů), které se zde nabízejí, obsahuje shodné znaky. Výrazně se odlišují sady Wingdings, Wingdings 2, Wingdings 3, Webdings, což jsou vlastně obrázky psané jako písmo, a také už zmíněná sada Symbol (řecká abeceda).

Zaškrtnete-li políčko **Podrobné zobrazení**, zpřístupní se i zbývající část okna.

Pro některé sady písma, zejména ty, které jsou uvedeny slovem Yu, je možné vybrat v rozevřacím seznamu **Znaková sada** i exotické sady písma, jako je čínština nebo arabština. Aby byly funkční, je třeba ještě nainstalovat příslušný jazyk.

438 Výběr znaků pro kopírování

Klepnete-li na některý znak na ploše okna aplikace Mapa znaků, zobrazí se popisek, v němž se daný znak zobrazí zvětšený.

Stiskem tlačítka **Vybrat** se daný znak umístí do pole **Znaky ke kopírování**; můžete jich sem postupně vložit víc.

439 Kopírování vybraných znaků do jiné aplikace

Jestliže se vybrané znaky zobrazují v okně aplikace Mapa znaků v poli **Znaky ke kopírování**, můžete stisknout tlačítko **Kopírovat**. Vybrané znaky se zkopírují do schránky.

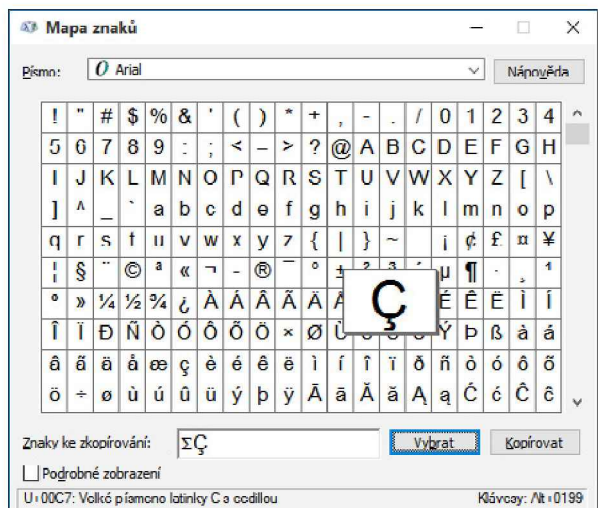
Přejděte k aplikaci, do níž chcete tyto znaky vložit, a na pozici kurzoru vložte obsah schránky stiskem klávesové zkratky Ctrl+V.

440 Jak zapsat znak pomocí klávesové zkratky

Vyberete-li v okně aplikace Mapa znaků některý znak, zobrazuje se na stavovém řádku vpravo popisek **Klávesy Alt+(číslo)**. Například pro znak → zde můžete najít zápis **Alt+0174**.

Pokud tuto klávesovou zkratku použijete v okně textového editoru, zapíše se daný znak bez použití aplikace Mapa znaků.

Obrázek 7.22: Mapa znaků

Kalkulačka

Kalkulačka je aplikace, která je stále po ruce a umožní vám vypočítat to, na co byste si jinak museli brát kapesní kalkulačku nebo, nedej bože, počítat z paměti nebo na papíře. Výsledek výpočtu dokáže kalkulačka zkopírovat do schránky a vložit do okna jiné aplikace.

Na tomto místě předpokládáme, že čtenář ovládá práci s kapesní kalkulačkou, a proto nebudeme možnosti této aplikace pitvat dopodrobna, jen naznačíme její možnosti.

441 Spuštění aplikace Kalkulačka

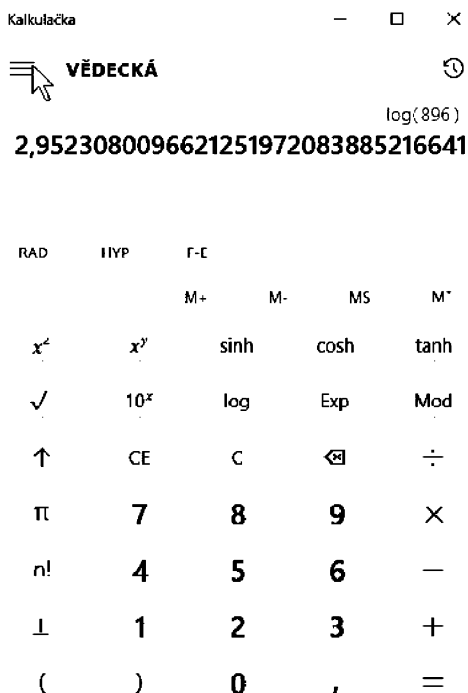

Kalkulačku spustíte standardním postupem z nabídky **Start** (klávesa Windows) a zápisem několika znaků slova „Kalkulačka“ a potvrzením nalezené položky. Soubor, v němž je program uložen, se nazývá **calc.exe**.

442 Změna vzhledu kalkulačky

Kalkulačku lze zobrazit čtyřmi způsoby, a disponuje tedy čtyřmi režimy výpočtů. Změna vzhledu je dostupná z nabídky tlačítka umístěného v levém horním rohu (na obrázku 7.23 sem míří ukazatel myši). K dispozici jsou režimy **Standardní** (výchozí), **Vědecká**, **Programátorská** a **Převodník** (jednotek).

443 Zadávání jednoduchých výpočtů

Čísla pro výpočet lze zadávat několika způsoby:

- klepnutím myši; takto lze postupně stisknout tlačítka na ploše aplikace: klávesy 1, 2, ×, 9, =. Kalkulačka by měla vydat výsledek 108.
- dotykem prstu na dotykové klávesnici. Postup je shodný jako při práci s myši.
- zápisem z numerické části klávesnice. Zde můžete využít i kláves s operátory a výsledek potvrdit stiskem Enter. Takto lze postupně stisknout klávesy 1, 2, *, 9, Enter. Kalkulačka by i tentokrát měla vydat výsledek 108.

Obrázek 7.23: Vědecká kalkulačka

444 Smazání chybně zadaného znaku

začátečník

Pokud vložíte číslo nebo operátor chybně, lze jej ihned vymazat stiskem tlačítka **Zpět**. Na obrázku 7.23 je můžete vidět vpravo od tlačítka C. Symbol na tlačítku se někdy používá i na klávese BackSpace.

445 Zobrazení historie výpočtu

začátečník

Člověk často znejistí, když vidí výsledek výpočtu – opravdu jsem zadal hodnoty správně? Na kapesní kalkulačce vám mnohdy nezbývá nic jiného než výpočet zopakovat, s nejistým výsledkem.

Aplikace Kalkulačka vám umožní zobrazit historii posledních výpočtů, kontrola je tedy vždy k dispozici.

Je třeba stisknout tlačítko **Historie**; zobrazuje se v pravém horním rohu pod tlačítkem **Zavřít** (okno).

446 Vymazání kalkulačky

začátečník

Potřebujete-li vyčistit kalkulačku a začít s novým výpočtem, stiskněte tlačítko C (C jako clear).

Chcete-li vymazat poslední vloženou hodnotu, stiskněte tlačítko CE.

447 Kopírování výsledku výpočtu do jiné aplikace

pokročilý

Výsledek výpočtu lze kopírovat prostřednictvím schránky do jiné aplikace.

1. Z místní nabídky otevřené na výsledku (pravé tlačítko myši) zadejte příkaz **Kopírovat**.
2. Přejděte k oknu aplikace, do níž chcete výsledek vložit (WordPad).
3. Přesuňte textový kurzor na místo, kam chcete výsledek vložit.
4. Stiskněte klávesovou zkratku Ctrl+C nebo zadejte jiný příkaz pro vložení ze schránky.

448 Kopírování čísla do výpočtu kalkulačky

pokročilý

Existuje-li v jiném dokumentu číslo, s kterým potřebujete počítat, nemusíte je opisovat, ale můžete je přenést do výpočtu kopírováním.

1. V dokumentu (textový editor) vyberte číslo.
2. Zadejte příkaz pro kopírování do schránky, například stiskněte klávesovou zkratku Ctrl+C.
3. Přejděte k aplikaci Kalkulačka.
4. Na místě, kde se zobrazují zadaná čísla nebo výsledek, zadejte z místní nabídky příkaz **Vložit**.

Když číslo obsahuje mezery, kalkulačce to nevadí a číslo přijme.

Pokud pronikl do čísla jiný znak (například písmeno), nelze číslo do kalkulačky vložit. Jestliže namísto desetinné čárky použijete tečku, kalkulačka ji vynechá, ale vložené číslo bude chybné.

449 Vědecké výpočty

Vědecká kalkulačka odpovídá běžné kalkulačce s funkcemi a počítá se s ní obdobně. Chcete-li spočítat například logaritmus čísla, je třeba nejdříve zadat hodnotu a teprve potom stisknout tlačítko **LOG**.

Zatímco například v Excelu je třeba pro výpočet goniometrických funkcí převádět stupně na radiány, v kalkulačce lze zadat hodnotu ve stupních a potom stisknout například tlačítko **SIN**. Kalkulačka ale musí být v režimu **DEG** (modré tlačítko **DEG – RAD – GRAD**).

450 Využití paměti kalkulačky

I tato funkce vychází z běžné kalkulačky, lze využít malou operativní paměť.

Číslo, které chcete opakovaně použít, vložíte do paměti stiskem klávesy **M+**. Vložené hodnoty se v paměti sčítají; chcete-li číslo od obsahu paměti odečíst, stiskněte tlačítko **M-**.

Chcete-li číslo použít ve výpočtu, stiskněte tlačítko **MR**.

Paměť vymažete stiskem tlačítka **MC**; vymazání kalkulačky stiskem tlačítka **C** nemá na paměť vliv.

451 Zobrazení výsledku výpočtu v semilogaritmickém tvaru

Je-li výsledkem výpočtu vysoké číslo, které je naprosto nepřehledné, můžete si je nechat zobrazit v semilogaritmickém tvaru. Stiskněte tlačítko **F – E**. Například číslo 493074506925 se zobrazí jako 4,93074506925e+11.

Je-li číslo skutečně velmi vysoké, zobrazí je kalkulačka v semilogaritmickém tvaru automaticky, například 440! (faktoriál).

452 Výpočty v hexadecimální soustavě

Použijete-li programátorskou kalkulačku, můžete počítat v soustavě dvojkové (**BIN**), osmičkové (**OCT**), decimální (**DEC**) nebo hexadecimální (**HEX**).

Číslo zadávejte podle toho, který typ soustavy v okně zvolíte. Vždy se zobrazují hodnoty ve všech čtyřech soustavách, takže je tímto způsobem lze porovnávat i převádět.

Například $DDB8 + ED4C = 1CB04$, tedy vlastně $56760 + 60748 = 117508$. Výsledkem této operace je ve dvojkové soustavě hodnota 11100101100000100.

Mimo prostor této knihy jen upozorníme, že k dispozici jsou zde i logické operátory **Or**, **Xor**, **Not**, **And**.

453 Převod jednotek

Když se vám cizinec pochlubí, že jeho auto má spotřebu 4 galony na 100 mil, zůstanete patrně v rozpacích. Kolik je to vlastně ten galon a jak je to s mílemi?

Máte-li po ruce Kalkulačku, vše je už velmi jednoduché. Přepněte ji do režimu **Převodník**; zde musíte zvolit, jaký typ jednotek vlastně chcete převádět. Zůstaneme u objemu.

Je třeba nastavit dvě jednotky z dvou rozvíracích seznamů. V horním seznamu zvolte **galonů**, v dolním pak **litrů**. Poté zadejte hodnotu a už jen pozorujte výsledek. Porovnejte s obrázkem 7.24.

Obrázek 7.24: Kalkulačka – převod jednotek

Záznam postupu

Tato šikovná aplikace dokáže zaznamenat všechno, co ve svém počítači podnikáte, krok za krokem, od časového okamžiku A do časového okamžiku B, a následně to podat v takové podobě, aby to každý pochopil. Takto lze například pomocí elektronické pošty někomu vysvětlit, jak má postupovat, aniž byste vše museli pracně popisovat. Jak můžete zjistit i z této knihy, někdy je slovní popis nedokonalý a málo přesvědčivý, obrázek dokáže velmi často říct mnohem víc.

454 Spuštění aplikace Záznam postupu

Aplikaci Záznam postupu spustíte z nabídky **Start** nebo stiskem připnutého tlačítka na hlavním panelu. Ihned po spuštění je to vlastně jen malý panel se třemi tlačítky a nápovědou, je ale umístěn vždy nahoře, takže se vám neskryje pod otevřenými okny. Spouštěcí soubor se jmenuje **psr.exe**.

455 Zahájení záznamu

Chcete-li zaznamenat postup, nejdříve si připravte výchozí podmínky, tedy uspořádejte na obrazovce okna, s kterými se bude pracovat, pokud ovšem nezačnete pracovat s čís-

tým stolem, kdy se příslušná okna budou teprve otvírat. Zavřete nebo aspoň minimalizujte zbytečná okna, mohou jen rušit. Pracujete-li s dvěma monitory, uvědomte si, že program snímá obě obrazovky. Postup začnete zaznamenávat, když stisknete tlačítko **Zahájit záznam** v okně aplikace **Záznam postupu**.

Od tohoto okamžiku vše, co učiníte, sice nevidí Velký bratr, ale Záznam postupu ano, a pečlivě sleduje.

456 Přerušení záznamu

Jestliže během záznamu postupu zjistíte, že je třeba vykonat něco, co by v záznamu nemělo být, stiskněte tlačítko **Pozastavit záznam**. Nyní můžete dělat cokoli, aniž by si toho aplikace Záznam postupu všimla. Neměly by to však být kroky, které by později způsobily ztrátu kontinuity záznamu a mohly vnést do věci zmatek.

Záznam bude pokračovat od chvíle, kdy stisknete tlačítko **Pokračovat v záznamu**.

457 Ukončení záznamu postupu

Pokud jste už vykonali vše, co bylo potřeba, zastavte sledování. V okně **Záznam postupu** stiskněte tlačítko **Ukončit záznam**.

Okno aplikace se podstatně změní, původní malý panel je nyní rozšířen o zaznamenaný postup, podobně jako na obrázku 7.25.

Výsledek se prezentuje jako několik sejmutých obrazovek za sebou, přičemž je vždy zeleně zvýrazněno okno, které je v akci. U každého snímku obrazovky najdete stručný popis akce, například „Uživatelské kliknutí levým tlačítkem na typ odkazu“ atd.

Tak, jak teď vidíte výsledek záznamu postupu vy, tak jej uvidí každý, komu jej pošlete.

458 Kontrola záznamu postupu

Ve svém počítači můžete mít citlivé informace, které by se neměly dostat k nikomu jinému. Než postoupíte výsledek záznamu postupu dále, přezkontrolujte, zda do některého obrázku sejmuté obrazovky neuniklo něco, co by vám později mohlo způsobit závažné potíže.

Velmi nepříjemné by mohlo být, kdyby se například zjistilo, že si tajně použít porno nebo navštěvujete stránky s politicky nevhodnou tematikou.

Pokud něco takového zjistíte nebo se v záznamu postupu objeví fatální chyby, nesmí záznam opustit váš počítač.

459 Zvětšení snímku obrazovky v okně Záznam postupu

V běžném zobrazení výsledků záznamu postupu nejsou na snímcích obrazovky patrné žádné detaily; takto by zaznamenaný postup neměl žádoucí efekt.

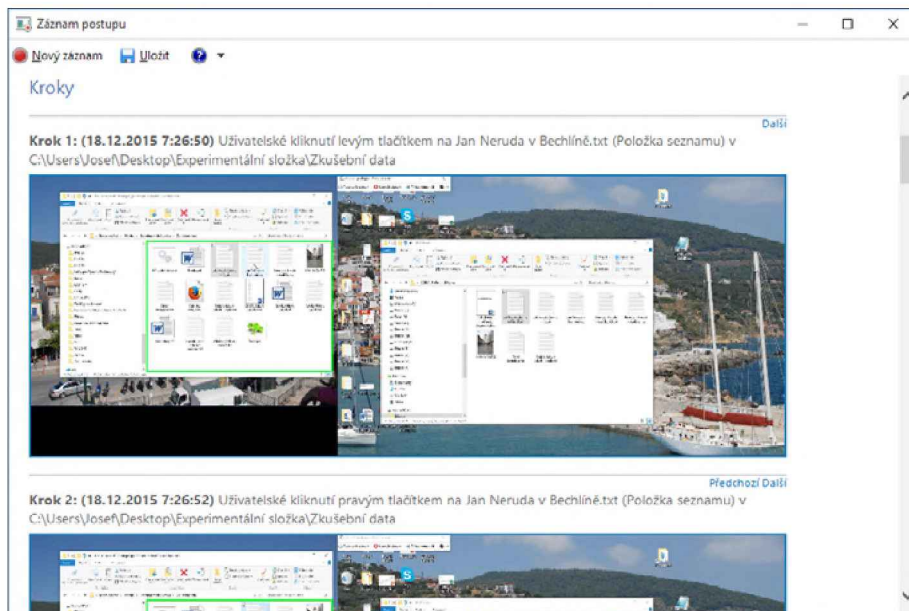
Klepněte na snímek obrazovky – obrázek se zvětší až do životní velikosti, takže můžete vidět všechny detaily.

Dalším klepnutím se snímek opět zmenší a zařadí se mezi ostatní.

460 Zahájení nového záznamu postupu

Jestliže již hotový záznam postupu z jakýchkoli důvodů nevyhovuje, ale záznam přece jen potřebujete, v okně aplikace Záznam postupu stiskněte tlačítko **Nový záznam**. Aplikace vám položí dotaz, zda chcete tento záznam uložit; tady rozhodněte podle okolností. Potom už vše, co jste dosud zaznamenali, zmizí, a můžete začít pracovat s čistým stolem.

Obrázek 7.25: Kontrola výsledku záznamu postupu

461 Uložení záznamu postupu

Jste-li s výsledkem spokojeni, můžete vytvořený záznam uložit. Stiskněte tlačítko **Uložit**; otevře se standardní dialogové okno pro uložení dokumentu, ale jediný formát, který se pro uložení nabízí, je ZIP.

Vyberte disk a otevřete složku, zadejte název pro soubor a stiskněte tlačítko **Uložit**.

462 Jak prohlížet záznam postupu, který vám zaslal někdo jiný

Získali jste soubor ve formátu ZIP, který jste uložili na vhodné místo v systému složek. Tento je třeba extrahovat nebo aspoň prohlédnout. Máte-li nainstalovanou aplikaci 8 Zip, importujte tento soubor výběrem příkazu **Otevřít archiv** – podle tipu č. 286.

K prohlížení bude třeba potom použít prohlížeč internetu. Pro extrahování souboru lze použít také aplikace WinZip nebo WinRar.

Získáte soubor s příponou MHT. Poklepejte na něm.

Spustí se výchozí prohlížeč internetu a v něm se zobrazí zaznamenaný postup. Máte tři možnosti, jak pokračovat – volíte z příkazů:

- **Zobrazit zaznamenaný postup.** Můžete volně procházet mezi jednotlivými snímky obrazovky a klepnutím si případně obrazovku zvětšit.
- **Zobrazit zaznamenaný postup jako prezentaci.** Všechny snímky se přehrávají po jednom. Pokud je prezentace příliš rychlá, stiskněte tlačítko **Pozastavit prezentaci**.
- **Zobrazit další podrobnosti.** Zpřístupní se přehled jednotlivých akcí krok za krokem, což začátečníkovi asi příliš srozumitelné nebude.

8 Multimediální aplikace

Do této kapitoly jsou zařazeny aplikace, které se hodí spíše pro zpříjemnění života než pro vážnou práci se zpracováním dat. Jejich prostřednictvím můžete přehrávat hudbu, prohlížet fotografie, přehrávat video.

Tyto aplikace však většinou nelze použít pro zpracování a úpravu multimediálních dat, jako je video nebo zvuk. Pouze program Fotky dovoluje lehké úpravy obrázků, jeho možnosti jsou však v porovnání se specializovanými aplikacemi rovněž omezené.

463 Procházení složkami v oknech aplikací

Pro většinu aplikací, které jsou uvedeny v této kapitole, platí, že se zobrazují ve shodném okně.

V levé části okna lze zobrazit nebo skrýt panel nástrojů, a to stiskem tlačítka **Maximalizovat (Minimalizovat) podokno Navigace**. Je umístěno jako první zleva pod záhlavím a nelze je skrýt.

Zobrazují-li se na ploše ona dlaždice složek, lze je otevřít klepnutím.

Pokud se již zobrazuje dlaždice souboru, lze jej přehrát rovněž klepnutím.

Zpět k předchozí složce se lze vrátit stiskem tlačítka **Zpět**, které je umístěno úplně vlevo v záhlaví a má tvar šipky.

Hudba Groove

Tato aplikace je novinkou Windows 10. Umí přehrávat zvukové soubory, dokáže je třídit a k hudebním souborům vyhledá na internetu souvislosti, například album, ze kterého skladba pochází, a najde i titulní obrázek alba.

Pro zjednodušení budeme v dalším textu používat pro každý zvukový soubor slovo „skladba“.

K názvu aplikace: Výraz „groove“ lze z angličtiny přeložit jako „rytmus“ a Wikipedia uvádí, že „Groove je hudební základ, který hraje rytmická složka hudební skupiny – bicí, basová linka, případně rytmická kytara nebo klávesy“.

Ještě musíme vydat jedno varování. Budete přehrávat zvukové soubory a video, a to z kompaktních disků a DVD, nebo také audiovizuální soubory stažené z internetu. Takovou hudbu a video můžete používat jen pro vlastní potřebu, další šíření již odporuje ustanovením autorského zákona č. 121/2000 Sb. Na tomto místě nelze uvádět další podrobnosti, ale máte-li pochybnosti, jak si počínat, podrobně ustanovení tohoto zákona prostudujte.

464 Spuštění aplikace Hudba Groove

začátečník

Tuto aplikaci spustíte nejlépe klepnutím na dlaždici na obrazovce **Start** (klávesa Windows) ve skupině **Zábava a objevování**.

Okamžitě po prvním spuštění, aniž se o to budete snažit, se Hudba Groove dá do práce, začne prohledávat pevné disky vašeho počítače a registruje všechny zvukové soubory (především přípony MP3, VAW nebo WMA).

465 Jak určit další místo pro vyhledávání hudby

začátečník

Pokud máte pocit, že na disku existují spousty zvukových souborů, kterých si aplikace Hudba Groove nevšimá, můžete její vyhledávání usměrnit. Klepněte na položku **Změnit umístění, kam se díváme**. V okně **Sestavte si kolekci**, které se otevře, klepněte na dlaždici se symbolem **PLUS** a vyberte další složku v dialogovém okně **Vybrat složku**. Nevíte-li si rady, postupujte podle tipu 582.

Stejný příkaz lze zadat z panelu **Nastavení**, který otevřete stiskem tlačítka **Nastavení** v řádku položky **Přihlásit se**.

466 Změna pozadí okna aplikace Hudba Groove

začátečník

V základním nastavení je pozadí okna světlé. Jestliže vám tento způsob nevyhovuje, můžete je zaměnit za tmavé; bohužel mezi těmito dvěma extrémy už nic jiného není.

Chcete-li změnit barvu pozadí, stiskněte tlačítko **Nastavení**; na obrázku 8.1 je můžete vidět vpravo v řádku položky **Přihlásit se**. Otevře se panel **Nastavení**. V něm vyberte jinou položku z rozvíracího seznamu **Pozadí**.

467 Řazení skladeb v okně Hudba Groove

začátečník

Seznam skladeb, které se zobrazují na ploše okna, lze řadit podle data přidání (což vám asi moc nepomůže), dále podle abecedy, žánru, umělce nebo alba.

Pro změnu řazení klepněte v horní části na odkaz **Seřadit podle** a pak vybírejte z otevřených nabídek.

468 Výběr podle alba

začátečník

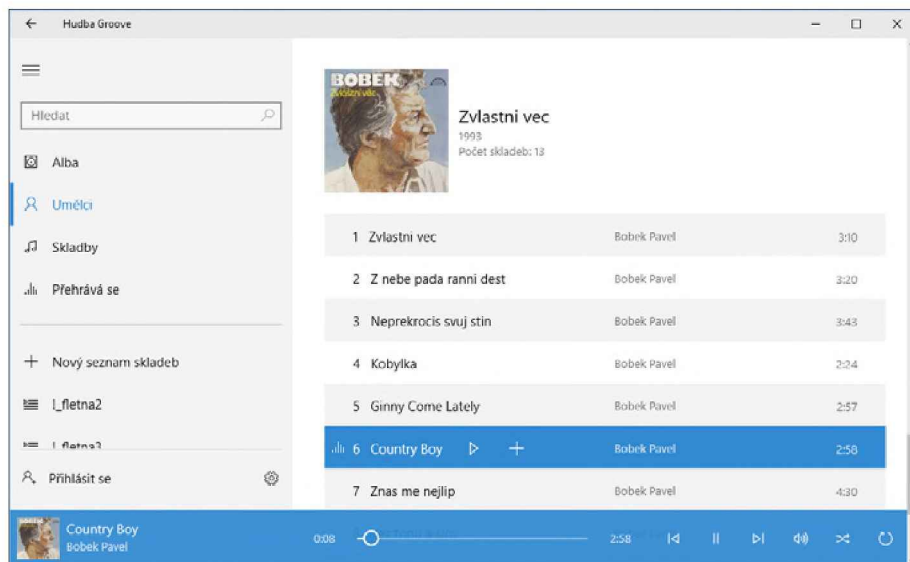
Hudba Groove se pokusí rozpoznat album, na kterém byla daná skladba vydána; někdy to je jednoduché, jindy s tím bude mít potíže. Každé skladbě se ale nějaké to album pokusí přiřadit.

Zvolíte-li v levém panelu okna aplikace Hudba Groove položku **Alba**, zobrazí se titulní strany všech nalezených alb na ploše okna. U některých položek je dlaždice doplněna náhledem, mnohdy ale jen piktogramem aplikace. Pro alba platí stejný způsob řazení jako v tipu č. 467.

469 Výběr interpreta

Hudba Groove dokáže z vlastností souboru vyčíst jméno interpreta. Chcete-li se podívat, co vlastně na disku máte, a vybírat hudbu k přehrávání podle interpreta, klepněte v levém panelu okna na položku **Umělci**. Pro interprety platí stejný způsob řazení jako v tipu č. 467.

Obrázek 8.1: Přehrávání skladby

470 Přehrávání skladby

Vyberte skladbu na ploše okna a spusťte přehrávání stiskem tlačítka ve tvaru trojúhelníku; můžete rovněž na položce skladby poklepat.

Současně s výběrem skladby se v dolní části okna zobrazí panel přehrávání, z něhož můžete přehrávání ovládat.

471 Přerušení přehrávání

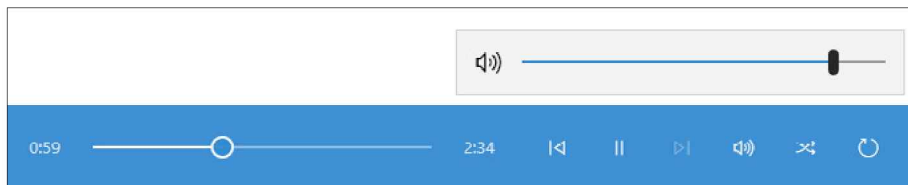
Kdykoli potřebujete přehrávání skladby pozastavit, stiskněte na panelu přehrávání tlačítko **Pozastavit**, ale mnohem výhodnější je stisknout Mezerník. Dalším stiskem Mezerníku bude přehrávání pokračovat.

472 Regulace hlasitosti

Hlasitost sice můžete regulovat z hlavního panelu (tip č. 129) nebo z okna **Nastavení hlasitosti** (viz tip č. 779), ale Hudba Groove disponuje vlastním nástrojem, který aktivujete stiskem tlačítka **Hlasitost**, a dále nastavením jezdce – viz obrázek 8.2. Tento

způsob regulace hlasitosti nemá vliv na celkovou úroveň hlasitosti nastavenou výše zmíněnými prostředky.

Obrázek 8.2: Regulace hlasitosti

473 Opakování skladby

Chcete-li skladbu opakovat, stačí, když na panelu přehrávání stisknete tlačítko **Zapnout opakování**. Na obrázku 8.2 je najdete úplně vpravo dole.

Nezapomeňte pak zase opakování stejným tlačítkem vypnout, jinak se bude skladba opakovat donekonečna.

474 Náhodné přehrávání skladeb

Pokud se již přehrává skladba z některého alba, můžete zvolit náhodné přehrávání pro všechny skladby tohoto alba.

Pro zapnutí náhodného přehrávání stiskněte tlačítko **Zapnout náhodné přehrávání** (na obrázku 8.2 je umístěno jako druhé zprava).

Stiskem stejného tlačítka náhodné přehrávání opět vypnete.

475 Hledání skladby nebo interpreta

Chcete-li najít konkrétní skladbu, album nebo interpreta, napište heslo do vstupního pole Hledat v levém horním rohu okna a hledání potvrďte stiskem tlačítka po pravé straně tohoto pole. Aplikace Hudba Groove vzápětí zobrazí seznam všech skladeb, které odpovídají zadání.

476 Vytvoření playlistu – seznamu skladeb

Aplikace Hudba Groove má snahu vytvářet playlisty – seznamy skladeb – už při prohledávání disků. Takový seznam si však můžete vytvořit i sami a během přehrávání do jednotlivých seznamů skladby přidávat.

Nejvhodnější je začít přidáním první skladby do dosud neexistujícího seznamu. Vyberte skladbu a v jejím řádku stiskněte tlačítko se symbolem PLUS. Z nabídky, která se otevře, zadejte příkaz **Nový seznam skladeb**. Tím se tento seznam vytvoří a již obsahuje první skladbu.

477 Jak odebrat skladbu ze seznamu

Pokud je skladba v seznamu skladeb (playlistu) omylem nebo ji tam prostě už mít nechcete, otevřete seznam skladeb a na položce skladby zadejte z místní nabídky příkaz **Odebrat ze seznamu skladeb**.

478 Jak odstranit seznam skladeb

Otevřete seznam skladeb klepnutím na jeho položku v levém panelu okna aplikace Hudba Groove.

V horní části okna, nad seznamem skladeb, stiskněte tlačítko **Další**. Na ploše stiskněte tlačítko **Další**. Z rozevřené nabídky zadejte příkaz **Odstranit**. Program se ujistí, zda odstranění míníte vážně. Vydáte-li souhlas, seznam skladeb přestane existovat.

Nemějte obavy, skladby zůstanou na disku na svém místě.

Později můžete do seznamu přidat skladby příkazem ze stejné nabídky, ale už z ní jen vyberete název seznamu.

Přístup k zařazení skladby do seznamu lze získat i otevřením místní nabídky (pravým tlačítkem myši).

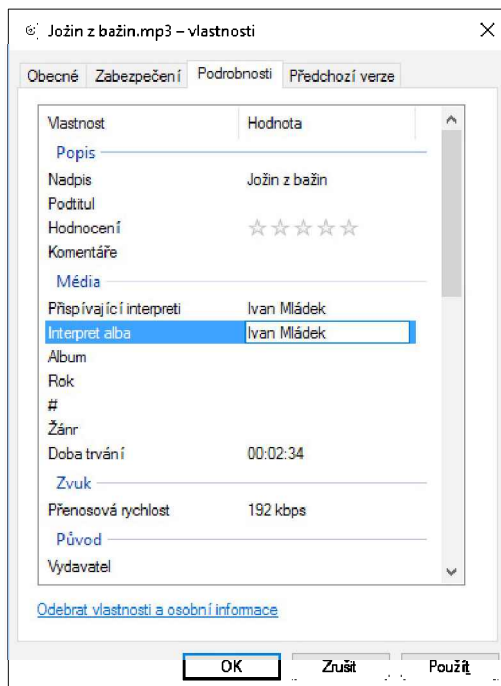
479 Změna popisu skladby

U některých skladeb Hudba Groove nerozliší správně název a interpreta; většinou to není chyba programu, ale nedostatečné informace vložené do vlastností souboru. Tuto vadu můžete napravit.

Tato nehoda většinou potká skladby stažené z kompaktních disků pochybného původu. Mezi ně se ale bohužel řadí i četná alba vydaná v Česku krátce po převratu.

Zda je popis skladby úplný, poznáte v okně aplikace Průzkumník, když si necháte ikony zobrazit jako **Podrobnosti** (viz tip č. 657). V okně aplikace Průzkumník vyhledejte příslušnou skladbu a otevřete na této položce místní nabídku a z ní zadejte příkaz **Vlastnosti**. Otevře se dialogové okno vlastností souboru; v něm přejděte na kartu **Podrobnosti** a postupně doplňte údaje do polí **Nápis** a **Interpret**

Obrázek 8.3: Doplnění základních údajů do vlastností souboru

alba, které jsou pro zobrazení skladby rozhodující – viz obrázek 8.3. Podle potřeby můžete doplnit i další údaje, například název alba, pokud jej znáte.

Vše potvrďte stiskem tlačítka **OK**.

Fotky

Prostřednictvím aplikace Fotky můžete pracovat s přívalem obrázků, které pořizujete fotoaparátem nebo i mobilním telefonem. V dalším textu budeme hovořit pouze o fotoaparátu, i když tím lze rozumět jakékoli zařízení schopné snímat fotografie na paměťovou kartu a připojené k počítači.

Tato aplikace vám umožní stahovat fotografie na pevný disk počítače, prohlížet obrázky, třídit je a také v poměrně široké míře je upravovat.

Stahovat fotografie do počítače by měl umět i naprostý začátečník, přesto nám to nedalo a označili jsme všechny tipy v této kapitole jako pro mírně pokročilé. Dřív než se do stahování fotografií a jejich třídění dáte, měli byste mít aspoň částečný přehled o organizaci fotografií na disku. Ten získáte, když se seznámíte s některými tipy uvedenými v kapitole Správa souborů a složek. Tím se ale ze začátečníků stanete pokročilými uživateli.

480 Spuštění aplikace Fotky

Aplikace Fotky se spouští standardním postupem. Na obrazovce **Start** je připravena velká dlaždice. Pokud jste s ní již pracovali, zobrazuje se v dlaždici náhledu vybraná fotografie.

Aplikaci Fotky vlastně ani spouštět nemusíte, pružně zareaguje například na připojení fotoaparátu nebo na poklepnání na ikonu některého obrázku.

481 Připojení fotoaparátu k počítači

Fotoaparát dnes obvykle připojíte k počítači prostřednictvím kabelu USB; jiný způsob zde nebudeme ani uvažovat. Systém (s největší pravděpodobností) fotoaparát brzy rozpozná a zobrazí na obrazovce malé okno s dotazem – **Klepnutím určete, co se má stát s tímto zařízením**. Možná reakce je vlastně jediná. Následovat bude nabídka jako na obrázku 8.4. Pokud chcete nadále pracovat s aplikací fotky, volte zde první položku.

Tento zásah současně způsobí, že se spustí aplikace Fotky.

Obrázek 8.4: Nabídka systému po připojení k fotoaparátu

482 Spuštění importu

Jestliže z jakýchkoli důvodů systém nereagoval na připojení fotoaparátu, spusťte aplikaci Fotky a na panelu nástrojů stiskněte tlačítko **Import**; je umístěno jako druhé zprava.

Otevře se okno **Vyberte zařízení pro import**. Zde zvolte položku odpovídající fotoaparátu (musí být připojený a zapnutý). Následně se otevře okno **Vyberte položky**, jako na obrázku 8.5.

483 Výběr fotografií pro stahování

Když jakýmkoli postupem dovolíte, aby program Fotky importoval fotografie, prohledá se paměťová karta fotoaparátu a zobrazí se okno **Vyberte položky**, jako na obrázku 8.5. Zobrazují se zde položky, které dosud nebyly prostřednictvím aplikace Fotky staženy.

Pokud jste mezitím stahovali fotografie z této karty jinými postupy pomocí jiných aplikací, program Fotky o tom neví a bude za nové považovat i fotografie jednou stažené. Proto je třeba, abyste ke stahování fotografií volili stále stejný postup!

Fotografie, které mají být staženy, jsou označeny zaškrtnutím. Chcete-li zvolit jen některé fotografie, klepněte na odkaz **Vymazat**, čímž se zruší zaškrtnutí. Fotografie ke stažení pak vybírejte klepnutím.

484 Výběr místa pro importované fotografie

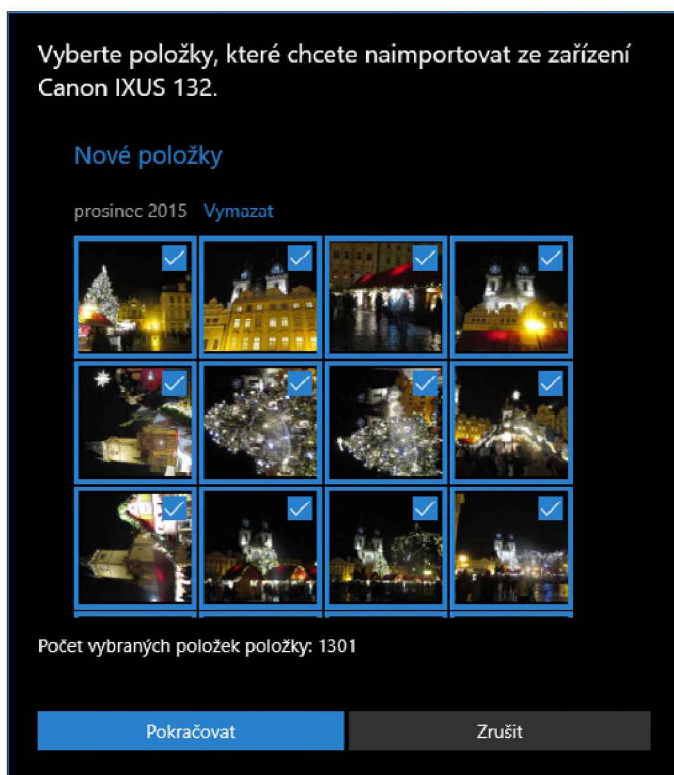

Jsou-li v okně **Vyberte položky** (podle obrázku 8.5) zvoleny všechny fotografie pro import, stiskněte tlačítko **Pokračovat**.

Otevře se okno **Zahájit import**. Měli byste být trpěliví a přezkontrolovat, kam vlastně hodlá aplikace fotky uložit; cesta k souboru se zobrazuje v okně.

Jestliže složka nevyhovuje, stiskněte tlačítko **Změnit místo pro import** a v otevřeném okně **Vybrat složku** zvolte jiné místo; aplikace Fotky si toto místo bude pamatovat. Nevíte-li si s tímto oknem rady, poraďte se s tipem č. 582. Výběr fotek potvrďte stiskem tlačítka **Přidat tuto složku do knihovny Obrázky**.

Potom už stiskněte tlačítko **Importovat**.

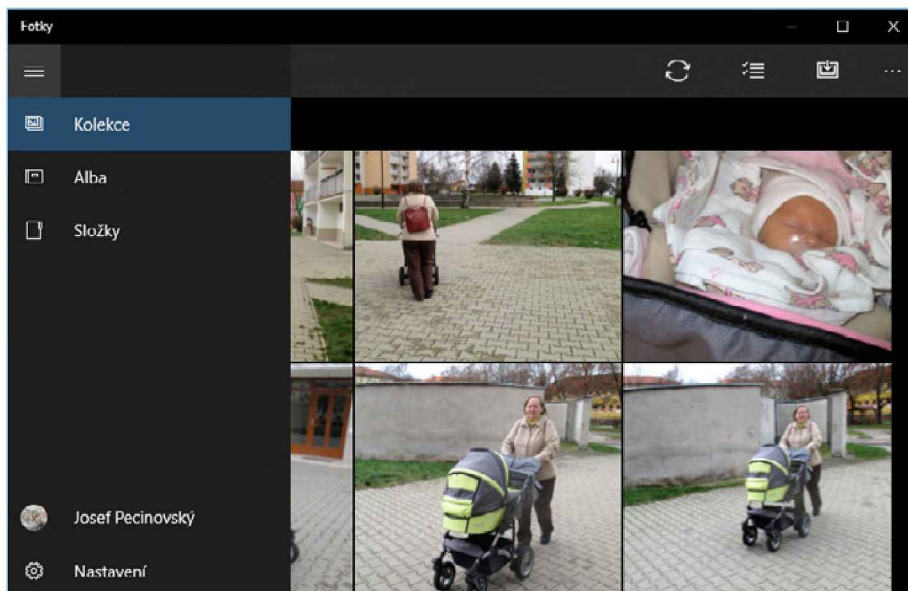

Obrázek 8.5: Výběr fotografií pro import

485 Změna způsobu zobrazení fotografií

Fotografie jsou tříděny třemi způsoby. Způsob zobrazení tak lze měnit, a to z levého panelu okna, výběrem jedné z možností **Kolekce** – **Alba** – **Složky**, jako na obrázku 8.6.

Obrázek 8.6: Okno aplikace Fotky

486 Výběr zdrojových složek

Aplikace Fotky prohledá vybrané disky a složky a zařadí nalezené obrázky do alb a kolekcí. Je třeba jí ale připomenout, které složky má prohledávat.

Přejděte ke kategorii **Složky** a klepněte na odkaz **Vyberte zdrojové složky pro fotky a videa**. Otevře se panel **Zobrazení a úpravy**.

Zobrazované složky najdete v seznamu **Zdroje**. Chcete-li doplnit další složku, klepněte na odkaz **přidat složku**. Otevře se dialogové okno **Vybrat složku**, které je klonem okna pro uložení a otevření souboru. Nevíte-li si s tímto oknem tady, poraďte se s tipem č. 582. Výběr složky potvrďte stiskem tlačítka **Přidat tuto složku do knihovny Obrázky**.

487 Otevření zdrojového okna

Je-li otevřený panel **Zobrazení a úpravy** (podle tipu č. 486), můžete klepnutím na název složky v seznamu **Zdroje** otevřít okno aplikace Průzkumník a v něm se zobrazí obsah dané složky.

488 Odebrání složky ze seznamu zdrojů

Na panelu **Zobrazení a úpravy** (podle tipu č. 486) se zobrazuje seznam zdrojových složek. Pokud se nemají obrázky z některé uvedené složky zobrazovat, stiskněte tlačítko s křížkem umístěné po pravé straně názvu položky. Otevře se kontrolní dotaz **Chcete odebrat tuto složku?** Souhlas vyslovíte stiskem tlačítka **Odebrat složku**.

Složka nadále zůstane na svém místě, ale program fotky ji bude ignorovat.

489 Automatické vylepšení fotek

Aplikace Fotky dokáže automaticky vylepšit fotky, což znamená, že obvykle se upraví jas a kontrast tak, aby fotka byla líbivější.

Automatické vylepšení fotek lze zapnout na panelu **Zobrazení a úpravy** (podle tipu č. 486), když přepínač **Automaticky vylepšovat moje fotky** nastavíte do polohy **Zapnuto**.

Nemějte z této funkce obavy, vylepšení je pouze virtuální a do souboru se nic neuloží. V případě, že máte skutečně velké fotografie, může během prohlížení tato operace trochu zdržovat.

490 Prohlížení fotek

Klepnete-li na dlaždici s náhledem fotografie, přejde aplikace Fotky do režimu prohlížení a vybraný obrázek se zvětší na celou plochu obrazovky.

Mezi snímky v dané kolekci nebo albu lze procházet:

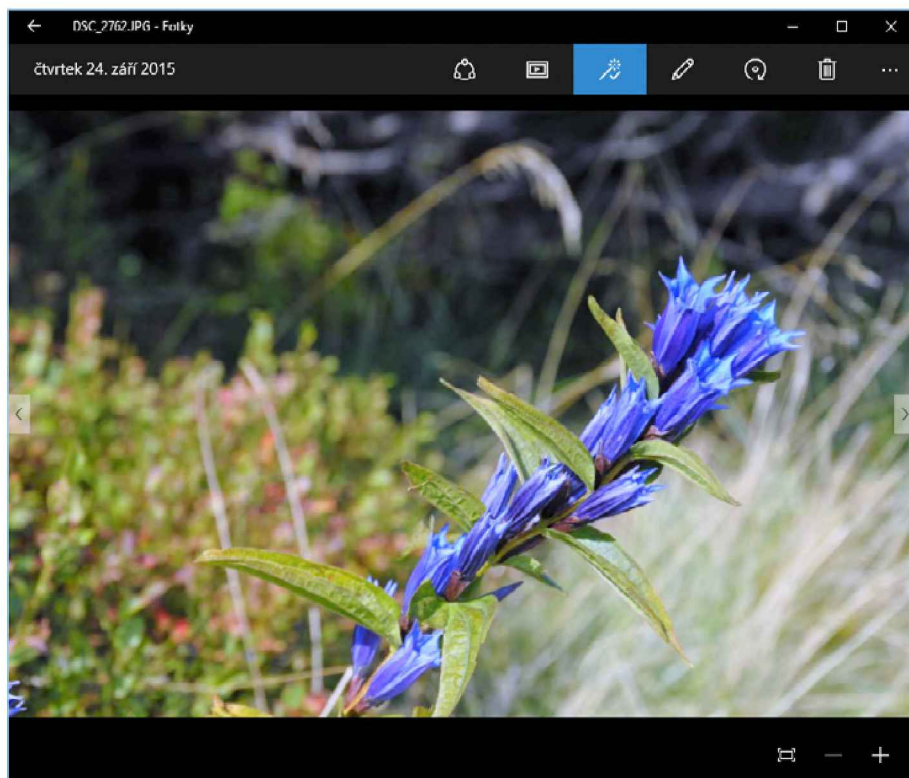
- Stiskem tlačítek **Další** nebo **Předchozí** (jsou umístěna u levého nebo pravého okraje obrázku).
- Stiskem kurzorových kláves Doleva nebo Doprava.
- Otáčením kolečka myši.
- V dotykovém režimu potažením prstu po obrázku vlevo nebo vpravo.

491 Jak ukončit prohlížení fotek

Prohlížení obrázků ukončíte:

- stiskem klávesy Esc,
- stiskem tlačítka **Zpět** v levém horním rohu okna (šipka směrem vlevo).

Obrázek 8.7: Prohlížení fotek

492 Presentace fotek

Prezentaci, automatické střídání fotografií, spustíte z režimu prohlížení:

- Stiskem tlačítka **Prezentace** na panelu nástrojů (na obrázku 8.7 šesté zprava)
- Stiskem klávesy F5
- Z místní nabídky zadáním příkazu **Prezentace**

493 Otočení obrázku

Pokud je obrázek chybně orientován (nemělo by se to stávat, ale možné to je, zejména u starších skenovaných fotek) můžete jej otočit:

- Stiskem tlačítka **Otočit** na panelu nástrojů (druhé zprava)
- Stiskem klávesové zkratky Ctrl+R

Obrázek se otáčí směrem doprava, někdy byste tedy potřebovali pro správnou orientaci zadat příkaz třikrát. Toto otočení je zásahem do souboru, změna se ihned uloží! Tato operace má zejména u komprimovaných obrázků (JPEG) vliv na kvalitu.

Tady je mnohem výhodnější použít některou aplikaci speciálně určenou pro úpravu fotek a nastavit příznak otočení v EXIF.

494 Jak prohlížet fotografie

Fotografie, které jste pořídili aplikací Fotoaparát, si můžete kdykoli prohlédnout. Stisknete-li tlačítko po levé straně (je v něm v kroužku náhled poslední fotografie), přejde systém k aplikaci Fotky, kde se zobrazuje poslední fotografie.

K ostatním obrázkům přejdete stiskem tlačítka **Zobrazit všechny fotky**.

495 Změna měřítka zobrazení

Pro změnu měřítka zobrazení aktuální fotografie je určen malý panel lupy, který se zobrazuje v pravém dolním rohu. Stisknete buď tlačítko se symbolem PLUS, nebo MINUS.

Pro změnu měřítka zobrazení ale poslouží i stisk klávesové zkratky:

- Ctrl + Plus (pro zvětšení měřítka)
- Ctrl + Minus (pro zmenšení měřítka)

496 Zobrazení obrázku ve skutečné velikosti

Aplikace Fotky prezentuje fotografie tak, aby se vešly přesně na obrazovku; přizpůsobuje se oknu. Chcete-li si prohlédnout fotografii ve skutečné velikosti (1 : 1), pak stisknete tlačítko **Skutečná velikost** na malém panelu lupy, který najdete vpravo dole. Můžete rovněž stisknout klávesovou zkratku Ctrl+1 (na numerické klávesnici).

Stejným postupem obrázek opět přizpůsobíte oknu.

497 Jak nastavit aktuální snímek jako zamykací obrazovku

Zobrazuje-li se v režimu prohlížení šikový obrázek, můžete jej použít na zamykací obrazovce, když z místní nabídky zadáte příkaz **Nastavit jako** → **Nastavit jako zamykací obrazovka**.

498 Použití aktuální fotografie na pozadí Windows

Aktuální snímek může okamžitě tvořit pozadí pracovní plochy, když z místní nabídky zadáte příkaz **Nastavit jako** → **Nastavit jako pozadí**.

499 Použití obrázku v dlaždici Fotky

Aktuálně otevřený obrázek lze využít jako titulní v dlaždici aplikace Fotky na obrazovce **Start**, když z místní nabídky zadáte příkaz **Nastavit jako** → **Nastavit jako dlaždici Fotky**.

500 Úprava fotografií

K režimu úpravy fotografií přejdete, když otevřete fotografii (nikoli album!) k prohlížení a na panelu nástrojů stisknete tlačítko **Upravit** (na obrázku 8.7 je čtvrté zprava).

Je-li fotografie otevřena pro prohlížení, pak z místní nabídky zadejte příkaz **Upravit**.

Po přechodu do režimu úprav se zobrazí po pravé a levé straně dva panely nástrojů.

501 Odvolání úprav

Úpravy (podle tipu č. 500) nejsou tak nebezpečné pro kvalitu obrázku jako například otočení nebo automatické vylepšení. V tomto režimu lze změny v obrázku odvolat, nebo dokonce zrušit, když obrázek nakonec neuložíte.

Pro odvolání úprav slouží tlačítko **Zpět** na horním panelu nástrojů, je sedmé zprava.

502 Použití nástrojů úpravy

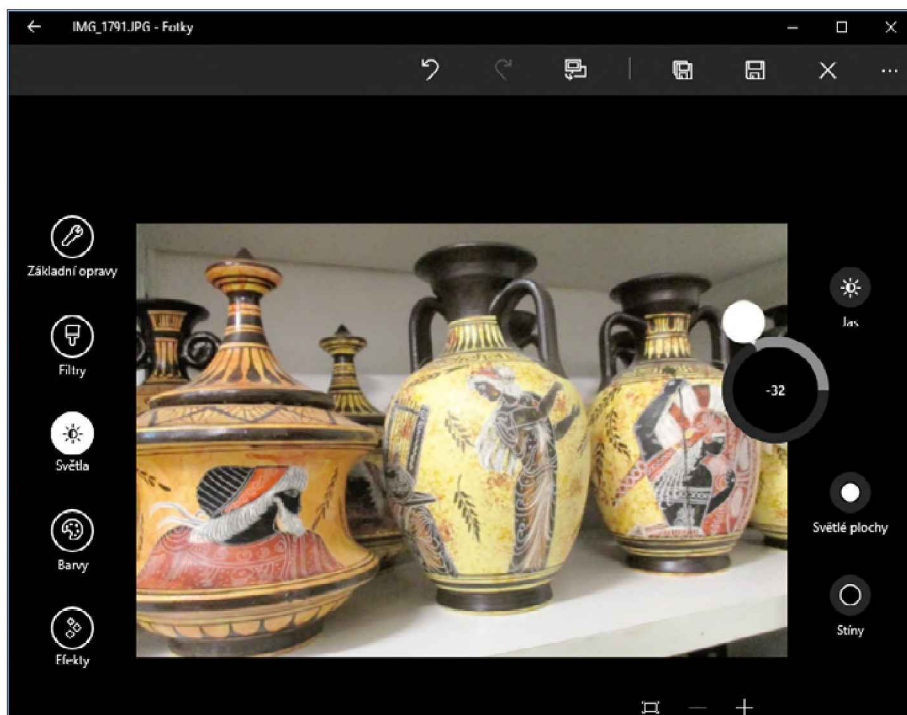

V této knize nemáme prostor pro podrobný popis všech nástrojů, jde o režim úprav podle tipu č. 500. Předpokládáme, že do úprav fotografií se nebudou pouštět naprostí začátečníci, ale zkušení fotoamatéři.

Nástroje pro úpravu jsou k dispozici v levém panelu nástrojů (**Základní opravy**, **Světla**, **Barvy** atd.). Po výběru nástroje se na pravém panelu zpřístupní nástroje pro detailní nastavení, například pro **Světla** to jsou **Jas** a **Kontrast**.

Vyberete-li si některý nástroj na pravém panelu nástrojů, není k dispozici standardní jezdec, ale malý kroužek. Můžete jím otáčet kolečkem myši nebo dotykem prstu po obvodu kroužku. Nastavuje se hodnota od 0 do 100, přičemž máte k dispozici dynamický náhled. Srovnajte s obrázkem 8.8.

Použití nástroje ukončíte klepnutím kamkoli mimo nástroj.

Obrázek 8.8: Úprava fotografií

503 Porovnání úprav s originálem

V režimu úprav (podle tipu č. 500) můžete kdykoli porovnat stav úprav s výchozím vzhledem obrázku, když na panelu nástrojů stisknete tlačítko **Porovnat**; je umístěno jako páté zprava. Toto tlačítko podržte chvíli stisknuté.

504 Uložení kopie upraveného obrázku

Pracujete-li v režimu úprav (podle tipu č. 500) a nechcete, aby se původní obrázek jakkoli změnil, můžete všechny úpravy uložit do nového obrázku, tedy jako kopii. K tomu účelu na horním panelu nástrojů stisknete tlačítko **Uložit kopii** (je umístěné jako čtvrté zprava).

505 Oříznutí obrázku

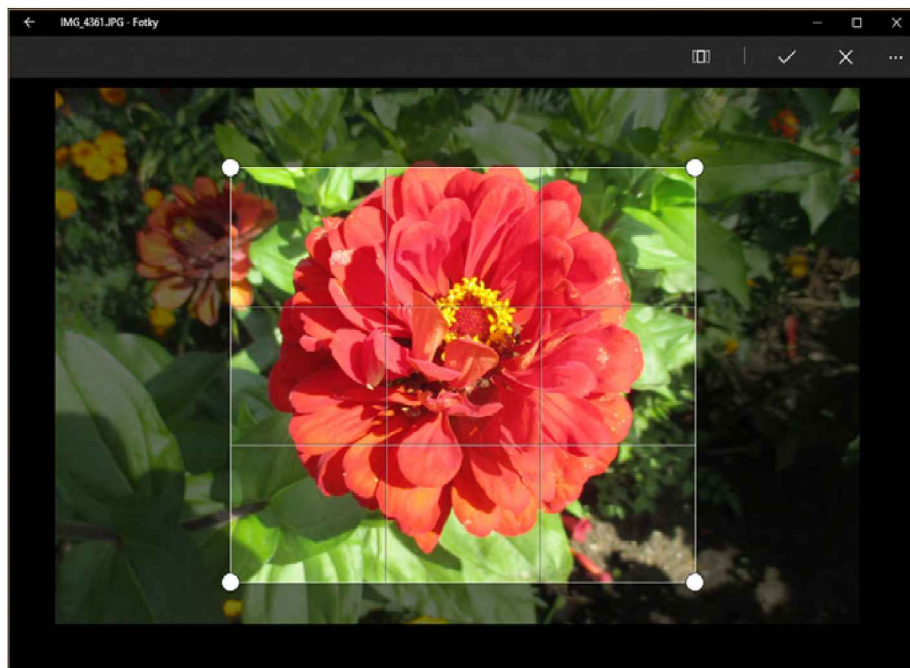

Oříznutí obrázku je velmi častý postup, který odstraňuje z fotografie to, co tam nepatří. V režimu úprav (podle tipu č. 500) stiskněte v levém panelu tlačítko **Základní opravy** a v pravém panelu tlačítko **Oříznout**. Aplikace Fotky navrhne ořez podobně jako na obrázku 8.9. Pomocí myši pohybuje čtyřmi rohovými úchyty až do doby, kdy je výřez optimální. Oříznutí potvrďte stiskem tlačítka **Použít** na panelu nástrojů.

506 Změna poměru stran při oříznutí

Pokud ořezáváte obrázek podle tipu č. 505, můžete určit poměr stran oříznuté oblasti z nabídky tlačítka Poměr stran (na obrázku 8.9 je čtvrté zprava). Nabízí se tu devět možností, od čtverce až po 13 x 18, a také širokouhlý nebo přesně do velikosti zamykací obrazovky.

Obrázek 8.9: Oříznutí obrázku

Fotoaparát

Aplikaci fotoaparát využijete vlastně jen na notebooku a ještě lépe na tabletu, tyto přístroje mají vestavěnou kameru, a pak u stolních počítačů, které mají připojenu web-kameru, ale tam už fotografování nemá takový smysl, protože přístroj není přenosný.

507 Spuštění aplikace fotoaparát

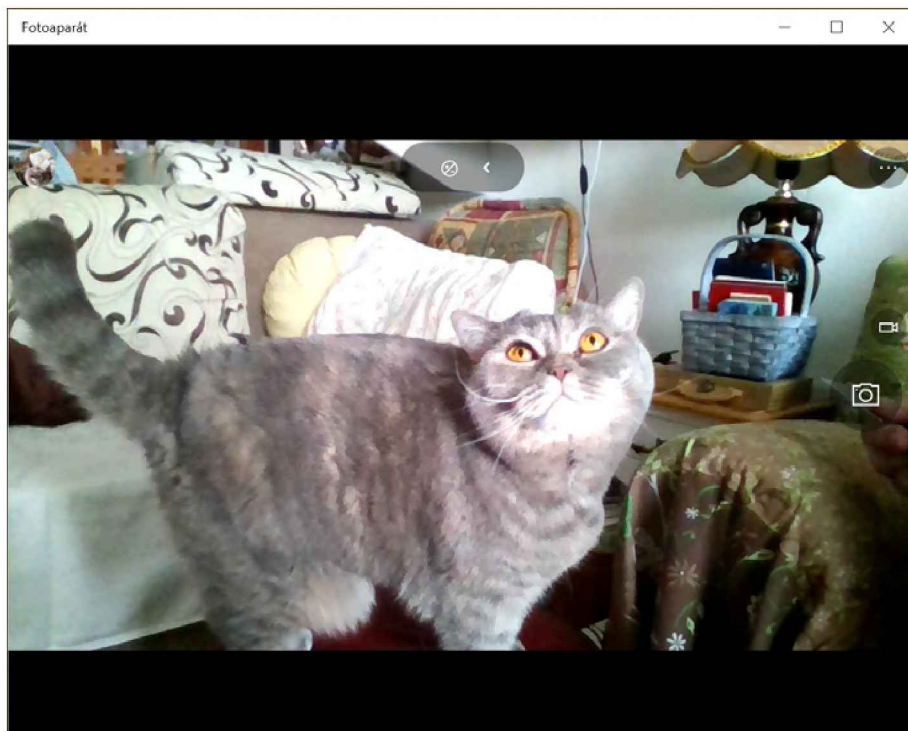
Aplikaci Fotoaparát spustíte klepnutím na dlaždici na obrazovce **Start** nebo z nabídky **Start** výběrem položky po zápisu výrazu „foto“.

Při prvním spuštění se vás aplikace zeptá, zda může aplikace Windows kamera používat polohu. Pokud nemáte závažný důvod nesouhlasit, stiskněte tlačítko **Ano**.

508 Pořízení obrázku

Chcete-li fotografovat, namiřte tablet na cíl a pak stiskněte tlačítko s piktogramem fotoaparátu; najdete je po pravé straně náhledu – viz obrázek 8.10.

Obrázek 8.10: Okno aplikace Fotoaparát

509 Záznam videa

Pro záznam videa je třeba stisknout tlačítko se symbolem kamery v piktogramu. Je nepatrné a na displeji je úplně vpravo. Spustí se záznam; držte tablet tak, aby cíl snímání byl neustále v zorném poli. Časomíra pod náhledem měří čas v minutách a sekundách.

Pamatujte, že pro záznam videa je mnohem výhodnější orientace na šířku. Většina aplikací zpracovávajících video má s obrázky orientovanými na výšku problémy a ani na obrazovce televizoru to nevypadá hezky.

510 Časovač fotoaparátu

Fotoaparát může snímat automaticky obrázky v určitém intervalu. Chcete-li nastavit tuto funkci, stiskněte tlačítko pro otevření pravého panelu – je umístěné vpravo nahoře a jsou v něm tři tečky. Na panelu zadejte příkaz **Časovač fotoaparátu**.

Určete interval mezi snímky v rozevíracím seznamu **Zpoždění**. K dispozici jsou: 2, 5 nebo 10 sekund.

Zaškrtněte políčko **Pořizovat snímky v intervalu x s, dokud znovu nestisknu tlačítko fotoaparátu**.

Zavřete panel stiskem potvrzovacího tlačítka.

Když nyní stisknete tlačítko pro fotografování, bude fotoaparát pracovat v daném intervalu do té doby, dokud znovu nestisknete tlačítko pro fotografování nebo dokud aplikaci neukončíte.

Intervalové snímání vypnete zrušením zaškrtnutí zmíněné položky.

Filmy a TV pořady

Aplikace Filmy a TV pořady je určena pro správu a přehrávání souborů obsahujících video (přípony WAV, MPEG2, MPEG4, MKV a další).

511 Spuštění aplikace Filmy a TV pořady

začátečník

Tuto aplikaci lze spustit klepnutím na dlaždici **Filmy a TV pořady** na úvodní obrazovce nebo z nabídky **Start** (klávesa Windows) zápisem prvních znaků názvu aplikace a klepnutím na nalezenou položku.

512 Sestavení kolekce

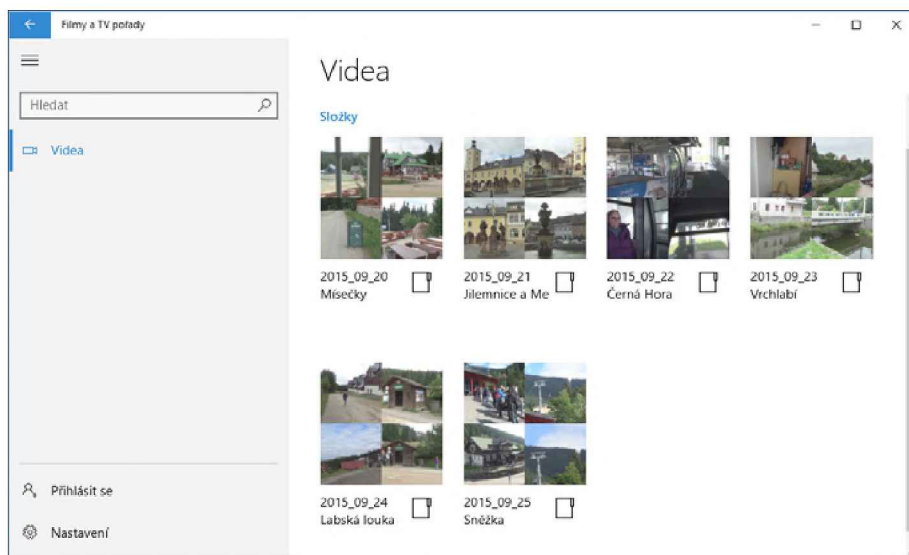

začátečník

Abyste mohli aplikaci Filmy a TV pořady plně využívat, je třeba jí označit všechny složky obsahující videa, které chcete do kolekce zahrnout. Stiskněte tlačítko **Nastavení** (v levém panelu nástrojů první zdola). Okno přejde do režimu nastavení a zde klepněte na odkaz **Vyberte, kde máme hledat videa**.

Zobrazí se panel s přehledem všech složek, které jsou aktuálně do kolekce zařazeny. Pro přidání další složky klepněte na dlaždici se symbolem PLUS. V otevřeném dialogovém okně **Vybrat složku** určete složku obsahující videa a výběr potvrďte stiskem tlačítka **Přidat tuto složku do knihovny Videá**.

Někdy se nově zařazené složky zobrazí až po restartu programu; potom může okno aplikace vypadat jako na obrázku 8.11

Obrázek 8.11: Složky obsahující video v okně aplikace Filmy a TV pořady

513 Změna barevného režimu okna

začátečník

Aplikace Filmy a TV pořady se může zobrazovat ve dvou režimech, ve světlém a tmavém (na obrázku 8.11 se používá světlé schéma).

Pro změnu je třeba otevřít panel Nastavení (dolní tlačítko v podokně Navigace) a zde nastavit přepínač **Režim** do jiné polohy. Změna se projeví až po restartu aplikace.

514 Přehrávání videa

začátečník

Otevřením složky získáte přístup k souborům s videem. Dlaždice se prezentují náhledy. Klepnutím na dlaždici se video přehraje.

Během přehrávání jsou k dispozici standardní tlačítka pro přehrávání videa a časová osa.

K jinému videu získáte přístup stiskem tlačítka **Zpět** (vlevo v záhlaví okna).

515 Odstranění videa

pokročilý

Otevřete-li na dlaždici s videem místní nabídku, najdete v ní jediný příkaz – **Odstranit**. Zadáte-li ale tento příkaz, odstraníte soubor nejen z kolekce, ale i z pevného disku.

516 Záznam videa z obrazovky

znalec

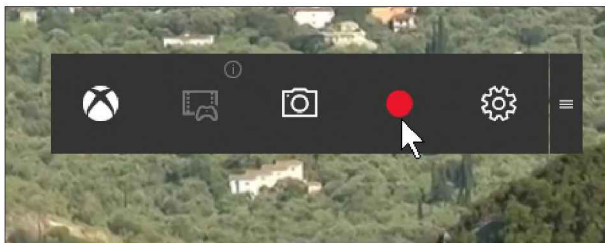
Chcete-li zaznamenat dění na obrazovce, což může být i přehrávání videa z internetu, lze k tomu využít nástroj aplikace Xbox.

Režim záznamu spustíte stiskem klávesové zkratky Windows + G. Musíte kladně odpovědět na otázku, zda běžící program je hra. Potom se zobrazí panel záznamu a na něm je třeba stisknout červené tlačítko nahrávání – viz obrázek.

Během záznamu se zobrazuje malý panel záznamu v pravém horním rohu okna. Kde můžete sledovat čas záznamu a odsud lze také záznam zastavit.

Zaznamenané video hledejte ve složce **Tento počítač \ Videa \ Zachycení**. Je uloženo ve formátu MP4. Video lze dále zpracovávat pomocí programů pro stříh videa.

Největší úspěch se záznamem videa budete mít tehdy, bude-li běžet v celoobrazkovém režimu.

Obrázek 8.12: Panel záznamu videa z obrazovky

Windows DVD přehrávač

Windows DVD přehrávač je velmi jednoduchá aplikace, určená speciálně pro přehrávání disků DVD (popřípadě i BD).

517 Jak spustit Windows DVD přehrávač

začátečník

Aplikace Windows DVD přehrávač se spustí automaticky, pokud do mechaniky DVD vložíte disk. Po úvodním intru a se přehrávání zastaví na hlavní nabídce. Tuto nabídku lze ovládat myší podobně jako dálkovým ovladačem u stolního DVD přehrávače.

518 Přehrávání disku

začátečník

Pro přehrávání disku slouží standardní ovládací panel. Zobrazí se vždy na dolním okraji okna, jakmile najedete ukazatelem myši na plochu s přehrávaným filmem. Tlačítka pro přehrávání pozastavení, rychlé přehrávání a skok na další či předchozí kapitolu jsou intuitivní, není tedy třeba je zde podrobně popisovat.

519 Jak přejít rychle na jiné místo v přehrávaném filmu

začátečník

Necháte-li si zobrazit ovládací panel přehrávání disku, spatříte zde časovou osu a na ní ukazatel aktuální pozice v přehrávání. Po levé straně dostáváte informaci o čase, který uplynul od začátku filmu. Klepnutím na jiné místo na této ose se přehrávání okamžitě přesune k tomuto místu. Pozici lze také změnit tahem za jezdec časové osy; ukazatel myši je v tomto případě doprovázen časovým údajem.

520 Jak otevřít nabídku disku

K úvodnímu menu disku se můžete vrátit, stisknete-li na ovládacím panelu přehrávání tlačítko **Další informace** (první zprava) a z jeho nabídky zadáte příkaz **Hlavní nabídka**, eventuálně **Nabídka titulů**.

521 Jak zapnout titulky

Na ovládacím panelu se nachází tlačítko **Titulky** (osmé zleva); jeho stiskem lze titulky zapnout nebo vypnout. Některé disky však tomuto tlačítku vzdorují; potom je třeba přejít k úvodnímu menu disku a zapnout či vypnout titulky odtud.

Hlasový záznam

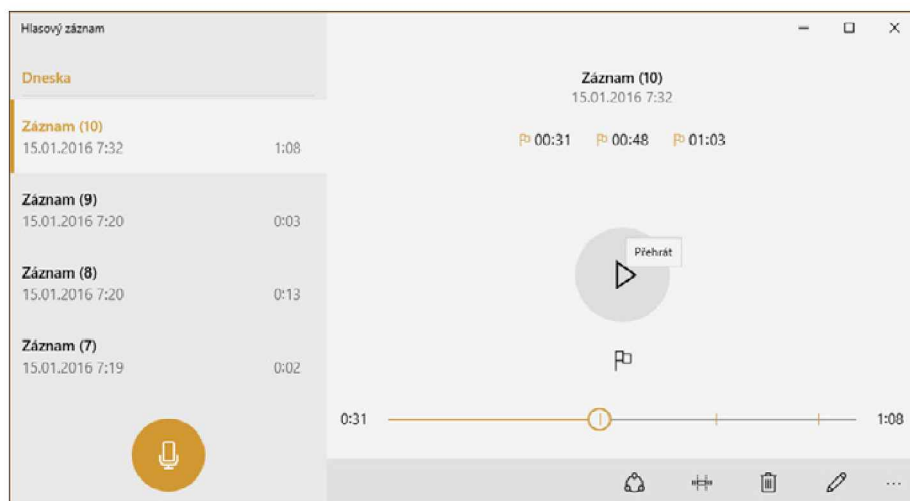
Hlasový záznam je jednoduchá aplikace, která dovede nahrávat zvuk. Za starších časů bychom řekli, že se jedná o diktafon. Není to žádné nahrávací studio, ale pro záznam zvukové poznámky stačí. Jedinou další podmínkou je mít k počítači připojený mikrofon, který funguje správně.

522 Jak spustit aplikaci Hlasový záznam

Aplikaci Windows Media Player lze spustit standardním postupem z nabídky **Start**; po stisku klávesy Windows napište prvních pár znaků názvu aplikace a nalezenou položku potvrďte. Při prvním spuštění vám aplikace Hlasový záznam položí dotaz, zda smí mikrofon používat. Je logické, že byste ji to měli povolit.

Potom se otevře okno aplikace, které by se mělo podobat obrázku 9.56.

Obrázek 8.13: Okno aplikace Zvukový záznam

523 Nastavení mikrofonu

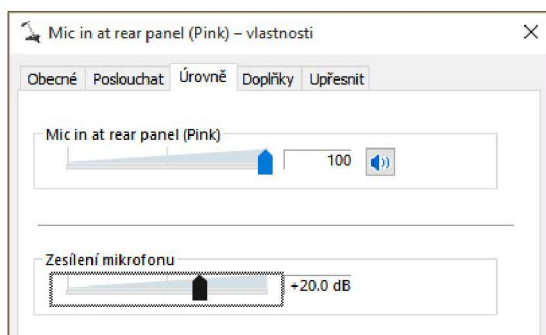

začátečník

Pokud se vám zdá, že záznam z mikrofonu je příliš tichý nebo má další nežádoucí vlastnosti, můžete jej znovu nastavit. V informační oblasti hlavního panelu otevřete místní nabídku na ikoně Reprodukory a z ní zadejte příkaz **Zařízení pro záznam**. Otevře se dialogové okno **Zvuk** na kartě **Záznam**. Klepněte na položku mikrofonu (měla by zde být dostupná) a stiskněte tlačítko **Vlastnosti**. Otevře se dialogové okno vlastností mikrofonu.

V tomto okně přejděte na kartu **Úrovně** a nastavte jezdec **Zesílení mikrofonu** do polohy více vpravo – obr 8.14.

Buďte v tomto ohledu opatrní, maximální hodnota může někdy způsobit tzv. akustickou vazbu, když jsou reproduktory na doslech.

Obrázek 8.14: Nastavení mikrofonu

524 Jak spustit nahrávání

začátečník

Je-li připravený mikrofon, nic vám nebrání si vyzkoušet záznam vlastního hlasu. V okně aplikace **Zvukový záznam** stiskněte tlačítko **Nahrát**; je umístěno vlevo dole, má tvar kruhu v barvě hlavního panelu a je v něm piktogram mikrofonu.

Vzhled okna se změní, přejde do režimu nahrávání. K dispozici je ukazatel hlasitosti, který reaguje na intenzitu vstupujícího zvuku, a dvě tlačítka.

Záznam zastavíte stiskem velkého tlačítka uprostřed – **Zastavit nahrávání**. Vše se vrátí do původního stavu a v levém panelu okna najdete novou položku s názvem **Záznam**, pořadovým číslem, časem, kdy jste záznam vytvořili, a jeho délkou v minutách a sekundách.

525 Jak pozastavit nahrávání

začátečník

Pokud běží nahrávání záznamu podle tipu č. 524, můžete nahrávání kdykoli přerušit, například chcete-li nalistovat nové podklady nebo by mohla vzniknout v komentáři nežádoucí prodleva. Pro pozastavení nahrávání stiskněte tlačítko **Pozastavit nahrávání**, je umístěné dole vlevo. Dalším stiskem tohoto tlačítka se nahrávání opět spustí.

526 Jak přidat značku do nahrávky

začátek

Nahrávku můžete opatřit značkami, a to během nahrávání podle tipu č. 524. Značku vložíte stiskem tlačítka **Přidat značku**, je umístěné vpravo dole a můžete v něm spatřit piktoqram s praporkem.

Značky pak spatříte na časové ose daného záznamu jako krátké příčně umístěné úsečky.

Značky lze přidat i během přehrávání stiskem stejného tlačítka.

527 Přehrávání nahrávky

začátek

Hlasový záznam, který jste právě pořídili, můžete ihned přehrát. V levém panelu okna vyberte v seznamu nahraných záznamů žádanou položku a stiskněte tlačítko **Přehrát** (velké tlačítko uprostřed okna). Přitom sledujte pohyb kontrolního jezdce na časové ose.

528 Přehrávání záznamu od určitého bodu

začátek

Nahrávku (podle tipu č. 524) není třeba přehrávat od začátku. Jezdec časové osy, který má tvar velkého kroužku, lze tahem myši přesunout do libovolné pozice na časové ose. Stiskem tlačítka **Přehrát** se spustí přehrávání od tohoto místa.

529 Přechod na značku

začátek

V horní části okna najdete pod názvem záznamu přehled značek s uvedením pozice na časové ose. Klepnutím na tuto značku přejde jezdec časové osy přesně na značku. Stiskem tlačítka **Přehrát** se spustí přehrávání přesně od této značky.

530 Střih záznamu

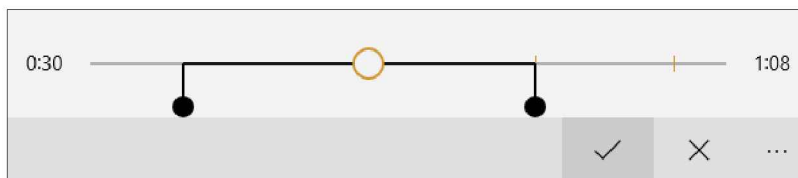

začátek

Ze záznamu pořízeného podle tipu č. 524 můžete oříznout začátek a konec. Stiskněte tlačítko **Střihat** na spodním panelu nástrojů (čtvrté zprava). Na časové ose se zobrazí dvě černé značky ořezu, které můžete přesunout pomocí myši na pozice, kde má být záznam olíznut. Střih dokončíte stiskem potvrzovacího tlačítka (na obrázku 8.15 třetí zprava).

Otevře se nabídka, z níž můžete volit dvě možnosti:

- **Aktualizovat originál** – změni se původní nahrávka, začátek a konec jsou definitivně odstraněny.
- **Uložit kopii** – původní záznam zůstane beze změny a vytvoří se nový záznam podle ořezu.

Obrázek 8.15: Střih nahrávky

531 Přejmenování záznamu

začátečník

Nahrajete-li záznam, získá pracovní název Záznam a pořadové číslo. Až budete mít záznamů víc, poznáte, že se v nich budete špatně orientovat. Proto si záznamy hned přejmenujte. Pro změnu záznamu stiskněte tlačítko **Přejmenovat** na spodním panelu nástrojů (druhé zprava) nebo zadejte příkaz **Přejmenovat** z místní nabídky. Otevře se malý panel se vstupním polem. Sem запиšte nový název a potvrďte ho stiskem tlačítka **Přejmenovat**.

532 Odstranění záznamu

začátečník

Zbytečného záznamu se zbavte. Vyberte záznam k likvidaci v levém panelu okna a pak stiskněte tlačítko **Odstranit** (na dolním panelu nástrojů třetí zprava) nebo zadejte příkaz **Odstranit** z místní nabídky.

533 Otevření složky se záznamy

začátečník

Bývá užitečné vědět, kam která aplikace ukládá své soubory. U některých to vyžaduje detektivní pátrání, aplikace Hlasový záznam je ale v tomto směru velice vstřícná. Z místní nabídky na libovolné položce záznamu zadejte příkaz **Otevřít umístění souboru**.

Otevře se okno aplikace Průzkumník otevřené právě na této složce. Soubory s hlasovým záznamem mají příponu M4A. Tyto soubory lze běžně přehrávat například v aplikaci Hudba Groove nebo Windows Media Player.

Windows Media Player

Windows Media Player je aplikace, který provází systém Windows již drahnou řádku let. Tato aplikace je běžně zařazována mezi příslušenství. Dokáže toho hodně. Umí přehrávat zvukové soubor i video, stahovat hudbu z kompaktních disků a také umí vypalovat hudební disky CD.

534 Jak spustit Windows Media Player

začátečník

Aplikaci Windows Media Player lze spustit standardním postupem z nabídky **Start**; v tom případě se vám na ploše okna aplikace nabídnou knihovny, tedy seznamy stop.

Chcete-li ihned pomocí této aplikace přehrávat aktuální soubor (jeho ikona musí být dostupná), je třeba z místní nabídky na ikoně souboru zadat příkaz **Přehrát v programu Windows Media Player**.

535 Spuštění přehrávání skladby prostřednictvím ikony

začátečník

Je-li dostupná ikona hudebního souboru (v okně aplikace Průzkumník, na pracovní ploše, jako příloha v okně elektronické pošty) a současně otevřené okno aplikace Windows Media Player v zobrazení **Přehrávání**, můžete tuto skladbu okamžitě přehrát přetažením ikony hudebního souboru do okna aplikace Windows Media Player.

536 Nastavení Windows Media Player jako výchozí aplikace pro přehrávání

začátečník

Windows Media Player není po instalaci systému výchozí aplikací pro přehrávání hudby, tou je program Hudba Groove. Jestliže chcete určit Windows Media Player jako výchozí pro přehrávání některých typů hudebních souborů (MP3, WMA, WAV), pak v okně aplikace Průzkumník na libovolné ikoně zvukového souboru zadejte z místní nabídky (pravé tlačítko myši) příkaz **Otevřít v programu → Zvolit jinou aplikaci**. V okně Jak chcete tento soubor otevřít? zvolte položku **Windows Media Player** a pak zaškrtněte políčko **K otvírání souborů (tohoto typu) vždycky používat tuto aplikaci**. Vše potvrďte stiskem OK.

537 Přepínání zobrazení Windows Media Player

začátečník

Okno Aplikace Windows Media Player se může zobrazovat ve dvou základních režimech. Mezi nimi lze velmi rychle přepínat.

- K režimu zobrazení **Knihovny** přejdete ze zobrazení **Přehrávání** stiskem tlačítka **Přepnout do knihovny**; najdete je v pravém rohu úplně nahoře.
- K režimu **Přehrávání** přejdete stiskem tlačítka **Přepnout do okna Přehrávání**; najdete je v pravém rohu úplně dole.

Změna zobrazení nemá žádný vliv na přehrávání aktuální skladby.

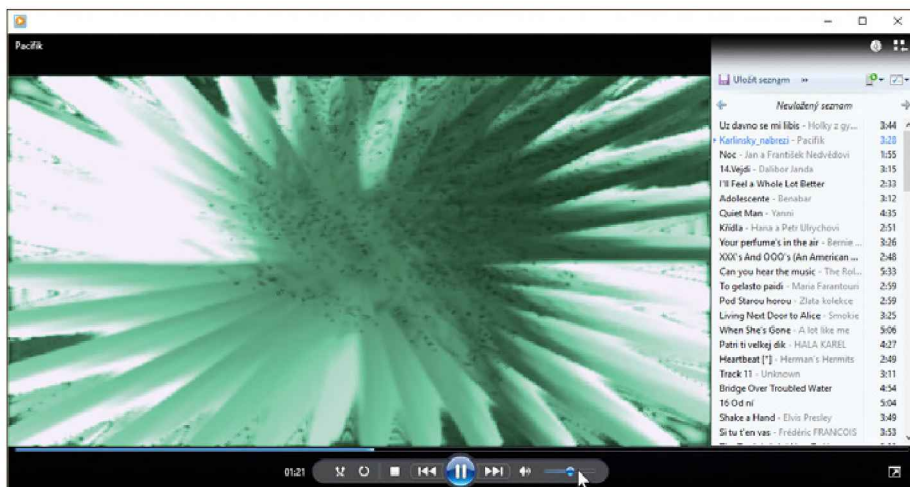
538 Nastavení hlasitosti přehrávání

začátečník

Pro změnu hlasitosti přehrávání nemusíte regulovat reproduktory. Přímo v okně Windows Media Player je k dispozici regulátor hlasitosti – na obrázku 8.16 sem míří ukazatel myši. Hlasitost regulujete tahem doleva nebo doprava.

Klepnutím na piktogram reproduktoru lze Windows Media Player zcela ztišit.

Obrázek 8.16: Přehrávání skladby v okně Windows Media Player

539 Zobrazení seznamu skladeb v zobrazení Přehrávání

začátečník

Pokud se v okně aplikace Windows Media Player během přehrávání zobrazuje jen černá plocha (případně s vizualizací), můžete si nechat zobrazit seznam skladeb, a to z místní nabídky zadáním příkazu **Zobrazit seznam**.

540 Náhodné pořadí přehrávaných skladeb

začátečník

Panel přehrávání nebudeme v této kapitole popisovat, velice se podobá obdobnému panelu aplikace Hudba Groove (viz tip č. 470). Náhodné přehrávání skladeb z aktuálního seznamu spustíte stiskem tlačítka **Zapnout náhodné přehrávání** (na panelu přehrávání první zleva), z místní nabídky zadáním příkazu **Náhodně** nebo stiskem klávesové zkratky **Ctrl+H**.

541 Přehrávání hudebního CD

začátečník

Jestliže vložíte do mechaniky hudební CD, mělo by se automaticky spustit přehrávání. Nestane-li se tak, potom v okně **Knihovny** zadejte příkaz **Přehrát** → **VCD nebo zvukový disk** CD. Pod zkratkou VCD se zde rozumí dnes již dávno nepoužívaný disk Video CD.

542 Stažení hudby z hudebního CD – nastavení formátu souborů

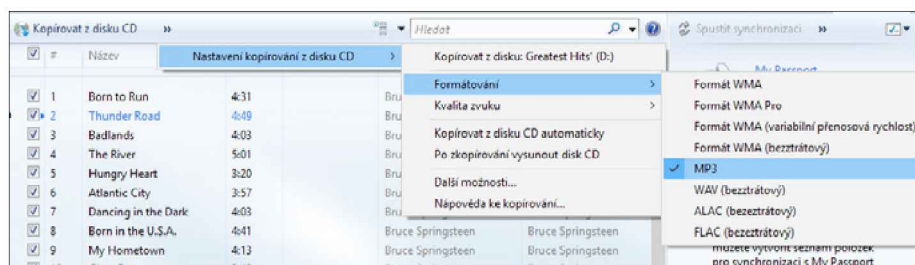

pokročilý

Výchozím formátem stažených souborů je WMA. Chcete-li tento formát změnit, na panelu nástrojů stiskněte tlačítko **Zadat další příkazy** (páté zleva) → **Kopírovat**

z disku CD → Nastavení kopírování z disku CD → Formátování a dále vyberte jeden z nabízených formátů (například MP3 nebo bezztrátový WAV).

Tady je orientace v okně poněkud složitější, proto je tu obrázek 8.17.

Obrázek 8.17: Nastavení formátu stažené skladby

543 Stažení hudby z hudebního CD – umístění stažených souborů

Výchozí složku pro uložení stažených souborů můžete změnit, když na panelu nástrojů stisknete tlačítko **Zadat další příkazy** (páté zleva) → **Kopírovat z disku CD** → **Další možnosti**. Otevře se dialogové okno **Možnosti** na kartě **Kopírovat hudbu z disku CD**.

Zde stisknete tlačítko **Změnit** a v otevřeném dialogovém okně **Vyhledat složku** zvolte jinou složku pro stažené soubory.

Když v okně **Možnosti** stisknete sousední tlačítko **Název souboru**, budete moci určit, co má název souboru se staženou skladbou obsahovat. Ve výchozím nastavení dostane soubor pořadové číslo a název skladby.

544 Stažení hudby z hudebního CD

V okně **Windows Media Player – Knihovny** se na ploše okna zobrazuje seznam skladeb na aktuálním CD. Není-li tomu tak, klepněte v levém panelu okna na položku s názvem tohoto disku.

Zrušte zaškrtnutí u těch položek, které si nepřejete kopírovat.

Na panelu nástrojů stisknete tlačítko **Kopírovat z disku CD**. U všech označených skladeb se bude zobrazovat aktuální stav – **Čeká na dokončení**, **Kopírování** nebo **Kopírováno**.

Kopírování lze kdykoli přerušit stiskem tlačítka **Ukončení kopírování z disku CD** na panelu nástrojů.

Překontrolujte v nastavené cílové složce, zda jsou všechny skladby kopírovány v pořádku.

Některá CD jsou zablokována proti kopírování. S tímto stavem se musíte smířit, za normálních okolností s tím nejde nic dělat.

545 Nastavení vizualizací

Vizualizace jsou animované efekty doprovázející přehrávání skladby, a to pouze v zobrazení **Přehrávání**. Vizualizace aktivujete z místní nabídky otevřené na ploše okna zadáním příkazu **Vizualizace** → a dále výběrem položky z podnabídky. Nabídka je pestrá. Kromě statického obrázku alba můžete využít alchymii, pásy a vlny nebo baterie.

546 Stažení dalších vizualizací

Kromě nainstalovaných vizualizací jsou dostupné ještě další, které si můžete stáhnout z internetu, jestliže z místní nabídky zadáte příkaz **Vizualizace** → **Stáhnout vizualizace**. Tyto vizualizace jsou dostupné na webových stránkách Microsoftu – Vizualizace pro Windows Media Player. Zvolíte-li některou z vizualizací, je třeba po výběru ikony v otevřeném okně stisknout tlačítko **Uložit soubor**.

Potom je třeba vyhledat stažený soubor (nejlépe stiskem klávesové zkratky Ctrl+J a dále z místní nabídky na stažené položce zadáním příkazu **Otevřít složku**). Vizualizace je soubor s příponou EXE, tedy program. Poklepáním na tento soubor ji nainstalujete a od tohoto okamžiku bude v okně **Windows Media Player** dostupná.

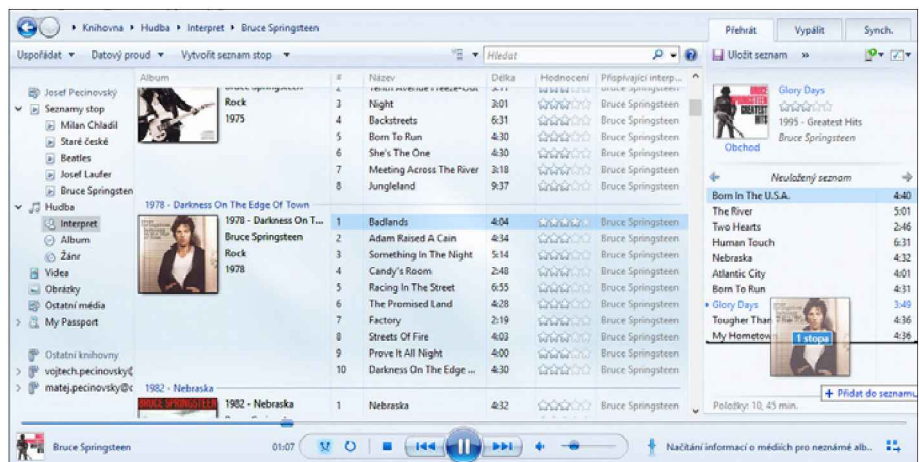
547 Vytvoření seznamu skladeb

Chcete-li vytvořit seznam skladeb (playlist), v zobrazení **Knihovny** zadejte příkaz **Soubor** → **Vytvořit seznam stop**. V levém panelu okna knihovny ve skupině **Seznamy stop** vznikne nový seznam, kterému je nutné přiřadit ihned název.

Klepnete-li na tuto položku, v pravém panelu okna se zobrazí tento prázdný seznam pod názvem neuložený seznam.

Do tohoto seznamu lze nyní přidávat hudební soubory, a to tahem myši buď z knihoven, nebo z okna aplikace Průzkumník, podobně jako na obrázku 8.18. Ukazatel myši je doprovázen miniaturou alba, do něhož skladba patří (je-li tento obrázek k dispozici), a popiskem **Přidat do seznamu** (je-li přidání možné).

Obrázek 8.18: Přidání skladby do seznamu

548 Uložení seznamu skladeb

Aby i při příštím spuštění aplikace Windows Media Player byl nový seznam kompletní, je třeba jej uložit. Proto stiskněte tlačítko **Uložit seznam**, umístěné vpravo nahoře na panelu **Přehrát**. Název toho seznamu (dosud **Neuložený seznam**) se otevře pro editaci – můžete zadat název a potvrdit stiskem **OK**.

Podobně je třeba uložit seznam po přidání další skladby nebo odebrání některé skladby. Ostatně při ukončení aplikace vás na to Windows Media Player upozorní sám.

549 Příprava seznamu k vypálení CD

V okně aplikace Windows Media Player přejděte v pravém panelu k záložce **Vypálit** a vložte sem seznam skladeb. Buďto jej vytvořte podobně jako běžný seznam skladeb (přetažením položek s hudebními soubory), nebo načtete již existující seznam skladeb. Překontrolujte v záhlaví seznamu, zda délka hudby nepřevyšuje kapacitu CD (obvykle 80 minut).

Pokud by byla délka všech skladeb delší, aplikace Windows Media Player rozloží vypalování na dva disky. Nic proti tomu, ale pohlíďte si, aby v dolní části seznamu již neexistovala položka **Disk 2**, a pokud ano, měla by mít dostatečný počet skladeb, aby se disk řádně naplnil.

550 Změna pořadí skladeb na vypalovaném CD

Pořadí skladeb pro vypálení na hudební CD lze změnit. Na panelu **Vypálit** můžete uchopit položku skladby a za trvalého stisku levého tlačítka myši ji lze přesunout nahoru nebo dolů. Ukazatel myši doprovází výmluvná ikona jako na obrázku 8.19; budoucí pozici naznačuje vodorovná přička.

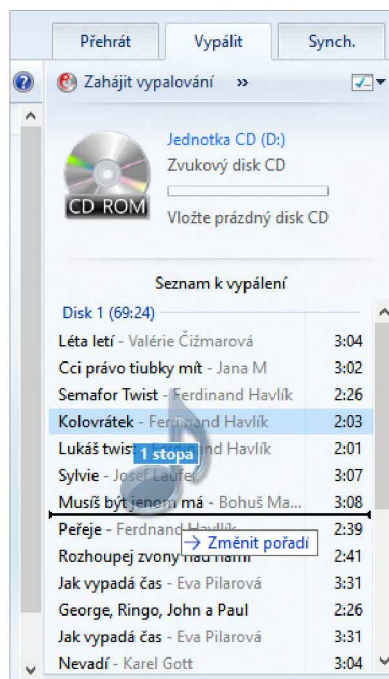
551 Vypálení hudebního disku

Je-li na panelu **Vypálit** připraven seznam skladeb, stiskněte tlačítko **Zahájit vypalování**.

Dostanete výzvu, abyste do mechaniky vložili prázdný disk CD. Učiňte tak, a pokud aplikace sezná, že je disk v pořádku, zahájí se vypalování, jehož postup můžete kontrolovat v horní části panelu.

Vypalování bude ukončeno vysunutím disku z mechaniky.

Obrázek 8.19: Změna pořadí skladeb na vypalovaném disku CD

9 Správa souborů a složek

Zpracování dat je cílem každého, kdo usedá k osobnímu počítači, notebooku nebo tabletu (pokud zrovna nezamýšlí hrát počítačové hry). Data se zpracovávají ve formě uzavřené množiny, která se nazývá dokument. Chceme-li dokument zachovat, je třeba jej uložit na bezpečné místo, kterým bývá pevný disk nebo cloud (dále jen úložiště). V tom případě přiřadíme dokumentu název a uložíme jej do souboru.

Protože souborů bývá v úložišti velké množství, jsou organizovány podle systému daného uživatelem do tzv. složek. Složkou se rozumí vymezené místo v úložišti, kam ukládáme soubory, jež spolu nějak souvisí. Aby složky neobsahovaly velký a nepřehledný počet souborů, vytváříme v nich další složky, tzv. podložky. Znáznorníme-li vše graficky, systém složek připomíná strom, a proto hovoříme o stromové struktuře složek.

Okno aplikace Průzkumník

Správou souborů a složek je pověřena aplikace Průzkumník souborů (dále jen Průzkumník), jemuž je věnována tato obsáhlá kapitola.

552 Jak spouštět aplikaci Průzkumník

začátečnick

Aplikaci Průzkumník lze spustit:

- Z nabídky **Start** (klávesa Windows) zadáním příkazu **Průzkumník souborů**, otevře se složka **Rychlý přístup**.
- Z hlavního panelu stiskem tlačítka **Průzkumník souborů**; je zde umístěno již po instalaci systému; otevře se složka **Rychlý přístup**.
- Z místní nabídky tlačítka **Start** zadáním příkazu **Průzkumník souborů**; otevře se složka **Tento počítač**.

553 Jak spouštět aplikaci Průzkumník vždy do složky Tento počítač

pokročilý

Jestliže nechcete, aby se okno aplikace Průzkumník otvíralo do složky **Rychlý přístup**, ale vždy do složky **Tento počítač**, na kartě **Zobrazení** → **Možnosti** stiskněte tlačítko **Změnit možnosti složky a hledání**. Otevře se dialogové okno **Možnosti složky** a zde na kartě **Obecné** vyberte v rozevíracím seznamu **Otevřít Průzkumník souborů pro** položku **Tento počítač**.

554 Násobné spuštění aplikace Průzkumník

začátečnick

Často budete při práci potřebovat dvě okna aplikace Průzkumník. Je-li jedno okno Průzkumníka již otevřeno, otevřete druhé.

- Stiskem tlačítka **Průzkumník** na hlavním panelu za současného stisku klávesy Shift.
- Z místní nabídky na ikoně složky z okna aplikace Průzkumník, zadáním příkazu **Otevřít** v novém okně.
- Z karty **Soubor** → **Otevřít nové okno** zadáním příkazu **Otevřít nové okno**.

555 Zobrazení a skrytí podoken Průzkumníku

V okně aplikace Průzkumník se mohou zobrazovat tři podokna. Lze je zobrazit nebo skrýt z karty **Zobrazení** → **Podokna**.

- **Navigační podokno**; je ukotveno u levého okraje okna a zobrazuje se v něm strom složek.
- **Podokno náhledu**; je ukotveno u pravého okraje okna, dává nahlédnout do obsahu vybraného souboru.
- **Podokno podrobností**; je ukotveno u pravého okraje okna, podává informace o vlastnostech souboru – viz obrázek 9.1.

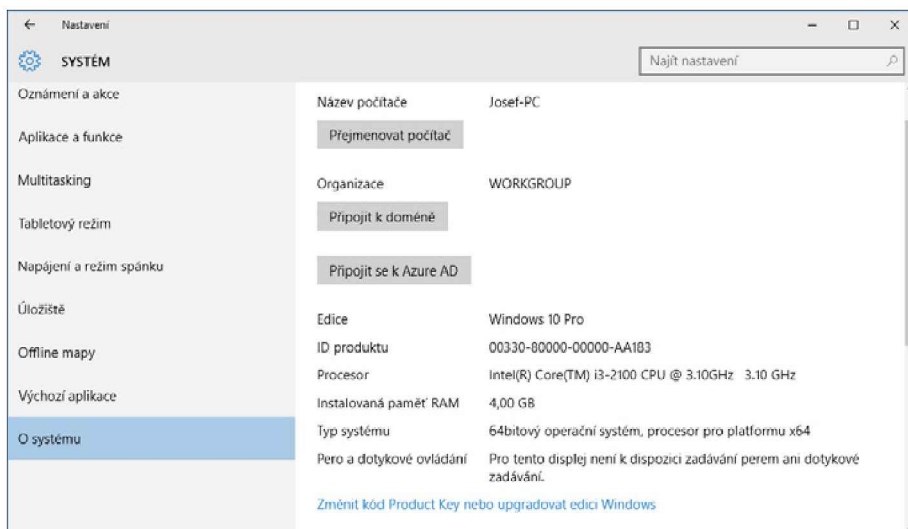

Poznámka: **Podokno podrobností** a **Podokno náhledu** nelze zobrazit současně.

556 Změna velikosti podokna

Velikost podoken v aplikaci Průzkumník lze měnit takřka libovolně. Uchopte rozhraní mezi podoknem a vlastní plochou okna Průzkumník a při stisknutí levém tlačítku myši přesunujte doleva nebo doprava. Ukazatel myši vypadá jako dvousměrná šipka, jako na obrázku 9.1.

Obrázek 9.1: Změna velikosti podokna

557 Jak procházet složkami v Navigačním podokně

začátečník

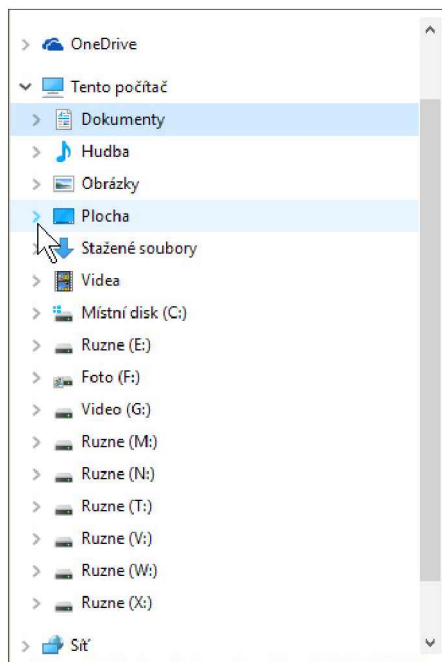
K procházení mezi složkami je určeno **Navigační podokno**. Na obrázku 9.2 vidíte typický strom složek Windows 10; většina větví je sbalená, s jedinou výjimkou – **Tento počítač**.

O sbalení nebo rozbalení nebo rozbalení větví informuje symbol šipky před názvem složky. Směřuje-li šipka doprava, je větev sbalená. Směřuje-li šipka dolů, je větev rozbalená.

Klepnutím na symbol šipky lze větev rozbalit nebo sbalit.

V situaci na obrázku se klepnutím rozbálí složka **Plocha**, kterou budeme za chvíli potřebovat.

Aby bylo možné postupovat jednotně, považuje systém za složky i to, co složkou vlastně není, tedy disky, počítače nebo i celou síť.

Obrázek 9.2: Rozbalení větve

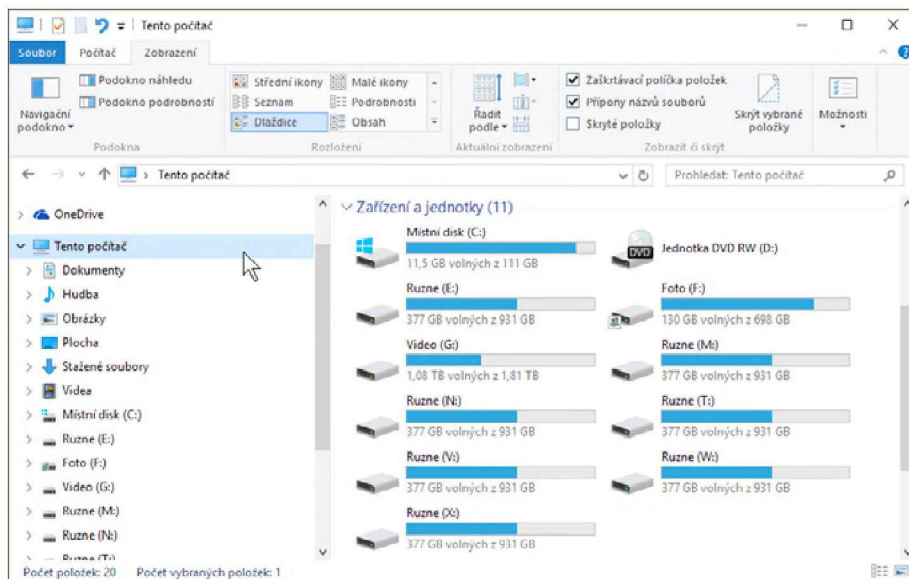
558 Otevření složky z navigačního podokna

začátečník

Chcete-li vybranou složku v navigačním podokně otevřít, je třeba klepnout na její název, nikoli na symbol rozbalení. Vzápětí se na ploše okna otevře obsah této složky.

Na obrázku 9.3 je takto otevřená složka **Tento počítač**. Jsou zde zobrazeny jen disky. V počítačovém jazyce je disk označen písmenem anglické abecedy a dvojtečkou.

Obrázek 9.3: Otevřená složka (Tento počítač)

559 Procházení složkami na ploše okna

Jsou-li složky dostupné na ploše okna, nemusíte k procházení využívat **Navigační podokno**. Poklepejte na ikoně složky. Složka se otevře a zobrazí svůj obsah.

Obsahuje-li tato složka nějaké podsložky, můžete poklepáním otevřít některou z těchto podsložek.

Můžete postupovat například cestou **Tento počítač** → **Místní disk C:** → **Users** → (název svého účtu) → **Hudba**.

Tuto cestu lze ale zkrátit; složka **Hudba** je dostupná již přímo ze složky **Tento počítač**.

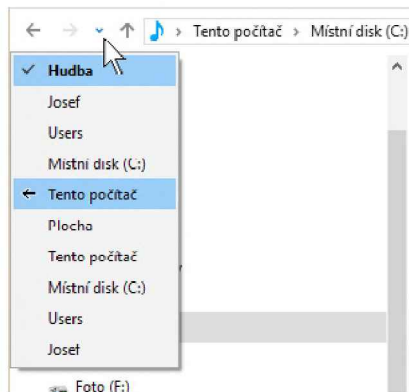
560 Návrat k předchozí složce

Pokud jste prošli stromem složek k nějaké složce, existuje i cesta zpátky.

Zpět ke složce, ze které jste aktuální složku otevřeli, vede cesta stiskem tlačítka **Zpět k**. Na obrázku 9.4 je můžete vidět vlevo nahoře.

Chcete-li se vrátit o několik složek zpět, můžete využít nabídky tlačítka **Poslední umístění**; na obrázku 9.4 na ně míří ukazatel myši.

Obrázek 9.4: Využití nabídky tlačítka Poslední umístění

561 Návrat do nadřazené složky

Nadřazená složka nemusí být ta, ze které jste se k dané složce dostali. Při procházení mezi složkami pomocí stromu není přece nutné všechny složky otvírat.

Nadřazenou složkou se rozumí složka, v níž je otevřená složka umístěna.

K nadřazené složce přejdete stiskem tlačítka **Výš k položce**. Na obrázku 9.4 je toto tlačítko zobrazeno jako čtvrté zleva, hned vedle symbolu noty.

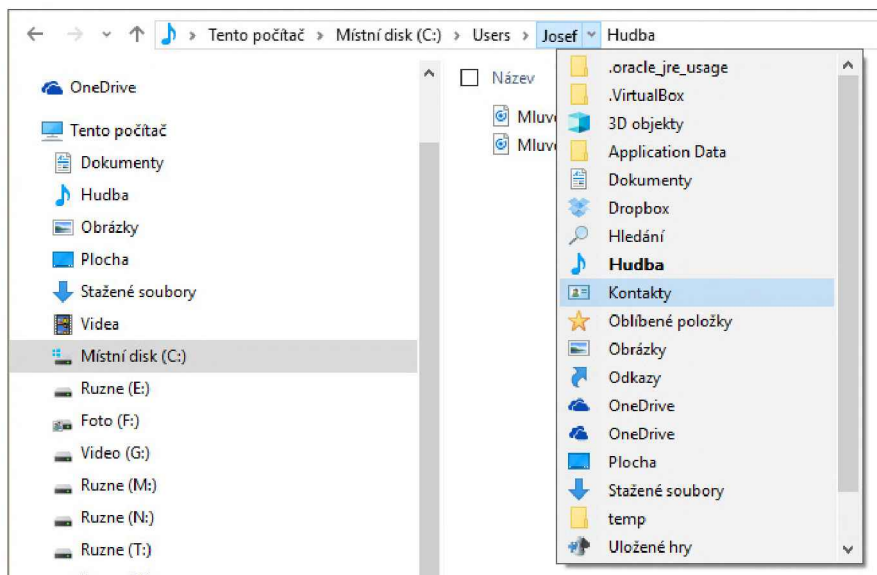
562 Procházení mezi složkami v řádku Adresa

K procházení mezi složkami lze využít i řádek **Adresa**; najdete jej pod pásem karet. Zobrazuje se v něm cesta k aktuálně otevřené složce, někdy se též říká cesta k souboru. Je to seznam všech složek, které bylo třeba otevřít, aby se daný soubor zpřístupnil.

Klepnutím na některou z položek na této cestě v řádku **Adresa** se otevře tato složka.

Položky v řádku **Adresa** lze ale rozevřít, a tak získáte seznam podsložek jako na obrázku 9.5. Výběrem z tohoto seznamu lze přejít k jiné složce.

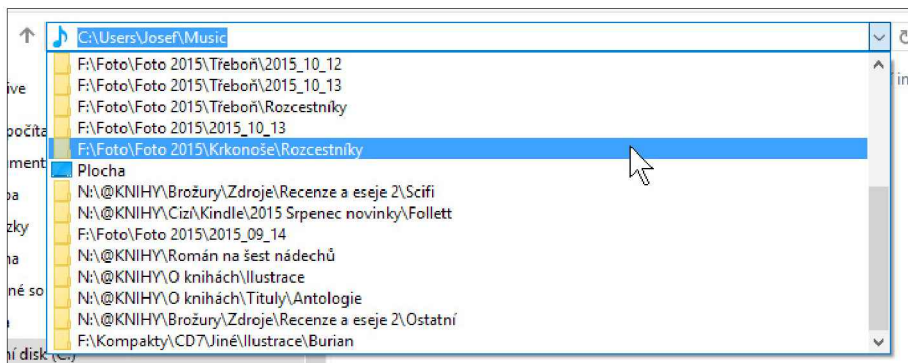

Obrázek 9.5: Procházení mezi složkami pomocí položek v řádku Adresa

563 Procházení dříve navštívených složek

Pokud stisknete rozbalovací tlačítko po pravé straně řádku **Adresa**, získáte přehled složek, které jste navštívili v minulosti. Z něj můžete volit složku, ke které se potřebujete vrátit, jako na obrázku 9.6.

Obrázek 9.6: Procházení historií navštívených složek

564 Jak rozbalit větev do otevřené složky

Procházíte-li složkami poklepáním na ikony složek na ploše okna Průzkumník, v základním nastavení na to **Navigační podokno** nijak nereaguje. Pokud se má současně rozbalovat i strom složek v **Navigačním podokně**, na kartě **Zobrazení** → **Podokna** stiskněte tlačítko **Navigační podokno** → **Rozbalit do otevřené složky**.

565 Jak zobrazit knihovny

Knihovny jsou virtuální složky, do kterých systém Windows 10 ve výchozím nastavení ukládá některé typy dokumentů – texty, hudební soubory, obrázky, videa atd. Například hudební soubory se ve skutečnosti ukládají do složky **C:\Users\Public\Music\Sample Music**, ale v okně Průzkumníka jsou dostupné v knihovně **Hudba**.

V základním nastavení nejsou knihovny dostupné. Windows 10 řeší přístup do těchto složek jiným způsobem, jsou dostupné v rozbalené větvi **Tento počítač**.

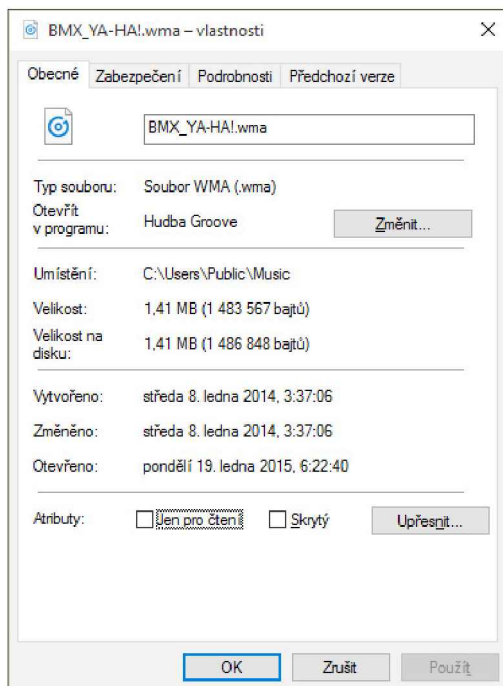
Knihovny můžete ve stromu složek zobrazit jako samostatnou větev, když na kartě **Zobrazení** → **Podokna** stiskněte tlačítko **Navigační podokno** → **Zobrazit knihovny**. Tato větev se zobrazí v dolní části **Navigačního podokna**.

566 Jak zjistit skutečné umístění souboru

Aplikace Průzkumník zobrazuje soubory tak, aby byly snadno přístupné, a proto vytváří virtuální složky, které ve skutečnosti neexistují. Skutečné umístění souboru může být odlišné. Chcete-li vědět, kde přesně je v systému složek soubor umístěn, z místní nabídky otevřené na ikoně souboru zadejte příkaz **Vlastnosti**.

Otevře se dialogové okno vlastností souboru. Zde na kartě **Obecné** najdete položku umístění a je zde uvedena plná cesta k souboru – viz obrázek 9.7.

Obrázek 9.7: Dialogové okno vlastností souboru

Operace se složkami a soubory

567 Jak vytvořit novou složku

začátečník

Novou složku lze vytvořit pouze na ploše okna aplikace Průzkumník, a to ještě ne vždy; například ve složce **Tento počítač** neuspějete. Pro experimenty se hodí otevřít složku **Plocha**, ta je rychle dostupná a snadno z ní své experimenty rychle odstraníte.

Novou složku vytvoříte:

- Z karty **Soubor** → **Nový** stiskem tlačítka **Nová složka**
- Z místní nabídky zadáním příkazu **Nový** → **Složka**

V aktuální složce se zobrazí ikona nové složky s pracovním názvem **Nová složka**.

568 Přejmenování složky

začátečník

Novou složku je třeba pojmenovat ihned po jejím vytvoření; jestliže to neuděláte, zůstane jí pracovní název **Nová složka**.

Složku lze ale kdykoli přejmenovat, a to:

- Z karty **Domů** → **Uspořádat** stiskem tlačítka **Přejmenovat**

- Z místní nabídky zadáním příkazu **Přejmenovat**

- Klepnutím a stiskem klávesy F2

Původní název se otevře pro editaci; je ve výběru a je označen modře. Když ihned začnete psát, původní název je přepsán novým.

Editaci názvu ukončete stiskem Enter.

569 Vytvoření nového dokumentu

Nový dokument lze vytvořit prostřednictvím spuštění aplikace, ale také rovnou na ploše aplikace Průzkumník.

Nejdříve je třeba otevřít složku, v níž bude nový dokument umístěn. Potom:

- Na kartě **Domů** → **Otevřít** vybírejte z nabídky tlačítka **Nová položka**.
- Z místní nabídky na ploše okna zadejte příkaz **Nový** → a dále vybírejte z podnabídky.

Takto lze vytvořit dokumenty aplikací dodávaných s Windows 10 – rastrový obrázek, textový dokument deníku a dále dokumenty aplikací, které umožní po instalaci tuto službu využívat, především Microsoft Office.

570 Přejmenování souboru

Nový soubor je třeba pojmenovat ihned po jeho vytvoření; jestliže to neuděláte, zůstane mu pracovní název **Nový dokument**.

Soubor přejmenujete:

- Z karty **Domů** → **Uspořádat** stiskem tlačítka **Přejmenovat**
- Z místní nabídky zadáním příkazu **Přejmenovat**
- Klepnutím a stiskem klávesy F2

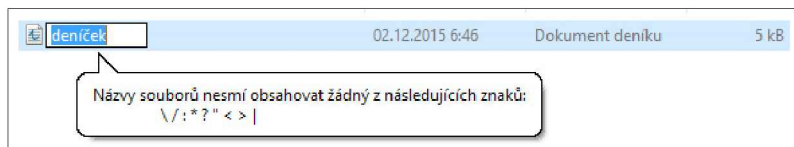
Název se otevře pro editaci, je ve výběru a je označen modře. Když ihned začnete psát, původní název je přepsán novým. Přejmenování potvrďte stiskem Enter.

571 Nepovolené znaky v názvu souboru či složky

Některé znaky nejsou v názvech souborů nebo složek povolené, protože je Windows 10 využívají pro jiné účely. Takovým názvem je například dvojtečka (označení disku), zpětné lomítko (oddělení názvů v cestě k souboru), otazník, hvězdička (zástupné symboly) nebo také uvozovky. Není třeba, abyste si nepovolené znaky pamatovali, systém si vše ohlídá sám, a dopustíte-li se chyby, upozorní vás na to jako na obrázku 9.8 a chybný znak vám nedovolí použít.

Chcete-li si situaci zjednodušit, používejte výhradně písmena abecedy a číslice; české znaky nejsou na závalu, ale je lepší se jich vyvarovat, budete-li soubor zasílat do ciziny.

Obrázek 9.8: Nepovolené znaky v názvu souboru

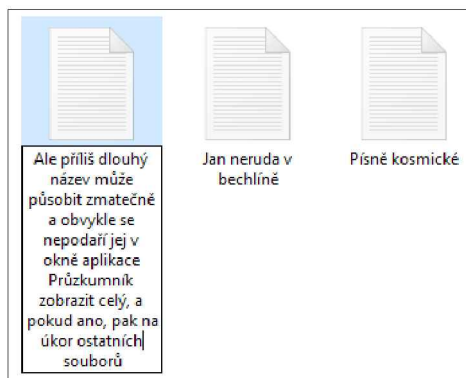
572 Délka názvu položky

Windows 10 dovolují použít v názvu souboru či složky prakticky nekonečného množství znaků, což je na jednu stranu dobře, protože lze v názvu výstižně vyjádřit jeho obsah a není třeba do dokumentu nahlížet, aby člověk zjistil, oč jde.

Ale příliš dlouhý název může působit zmatečně a obvykle se nepodaří jej v okně aplikace Průzkumník zobrazit celý, a pokud ano, pak na úkor ostatních souborů. Takový extrém ukazuje obrázek 9.9, kde tvoří název souboru předchozí věta.

Systém v okně Průzkumník při zobrazování velkých ikon ponechá v zorném poli jen první čtyři řádky – a tím byste se měli řídit. V praxi platí, že takovým limitem pro délku názvu je 30 znaků, ale berte to jen jako doporučení.

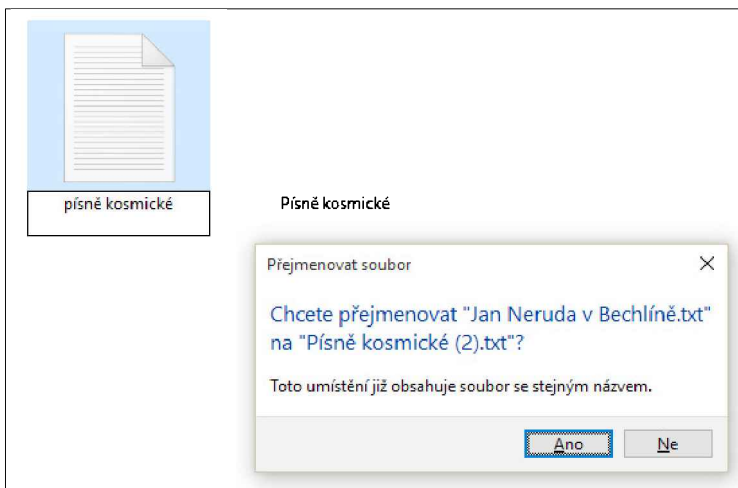
Obrázek 9.9: Porovnání příliš dlouhého názvu s názvy normálními

573 Kolize názvů při přejmenování

V jedné složce nemohou existovat dva soubory stejného názvu. Pokud při pokusu o přejmenování souboru použijete již existující název, systém vás na to upozorní v dialogovém okně **Přejmenovat soubor** jako na obrázku 9.10. Jsou dva způsoby, jak se s tím vypořádat.

- Přijmout návrh systému, a tedy stisknout tlačítko **Ano**.
- Odmítnout návrh systému a stisknout tlačítko **Ne**. Je teď na vás, abyste určili jiný název nebo od přejmenování upustili.

Obrázek 9.10: Kolize názvů při přejmenování

574 Zobrazení přípon souboru

Ve výchozím nastavení se přípony souborů běžných typů nezobrazují. Typ souboru lze dedukovat ze vzhledu ikony. Někteří pokročilí uživatelé jsou ale raději, pokud mohou na příponu souboru vidět.

Přípony souborů zobrazíte, když na kartě **Zobrazení** → **Zobrazit či skrýt** zaškrtnete políčko **Přípony názvů souborů**.

Pokud se však zobrazují přípony souborů, musíte být opatrní, co se týče přejmenování. Příponu souboru (až na výjimky) nesmíte přejmenovat! Systém přípony střeží a při přejmenování zahrne do výběru jen jméno souboru, ale nikoli příponu.

575 Jak otevřít okno Uložit jako

Používáte-li aplikaci, která pracuje s dokumenty, lze tyto dokumenty ukládat do souboru pomocí dialogového okna **Uložit jako**. Toto okno je univerzální, systém je propůjčuje všem aplikacím a postup je až na několik malých detailů vždy shodný. Současně s Windows jste získali několik takových aplikací, na tomto místě budeme jmenovat Poznámkový blok, Malování nebo WordPad.

Dialogové okno **Uložit jako** otevřete takto:

- Z karty **Soubor** zadáním příkazu **Uložit jako**
- Z panelu nabídek zadáním příkazu **Soubor** → **Uložit jako**
- Není-li dokument ještě uložen, lze stisknout klávesovou zkratku Ctrl+S nebo stiskem tlačítka **Uložit** na panelu nástrojů **Rychlý přístup**

576 Zobrazení stromu složek v dialogovém okně Uložit jako

začátečník

Dialogové okno **Uložit jako**, otevřené podle tipu č. 575, se může otevřít v minimalizované podobě. Pro mechanické uložení do výchozí složky to stačí, ale výhodnější bude nechat si zobrazit vše. Proto stiskněte tlačítko **Procházení složek** (někdy **Zobrazit složky**) v levém dolním rohu. Pak bude zřejmé, že toto okno je odvozeninou okna aplikace Průzkumník.

Poznámka: Totéž platí i pro okna **Otevřít** a **Procházet**.

577 Změna rozměrů dialogového okna Uložit jako

začátečník

Ač je okno **Uložit jako** oknem dialogovým, můžete plynule měnit jeho rozměry podobně jako u okna aplikačního. Změnit velikost okna lze tahem myši za okraj při stisknutém levém tlačítku.

Výhodně lze změnit velikost okna ve dvou rozměrech tahem za naznačený úchyt v pravém dolním rohu okna.

Okno lze maximalizovat a také obnovit do původní velikosti poklepáním na záhlaví.

Totéž platí i pro okna **Otevřít** a **Procházet**.

578 Co nastavit v okně Uložit jako

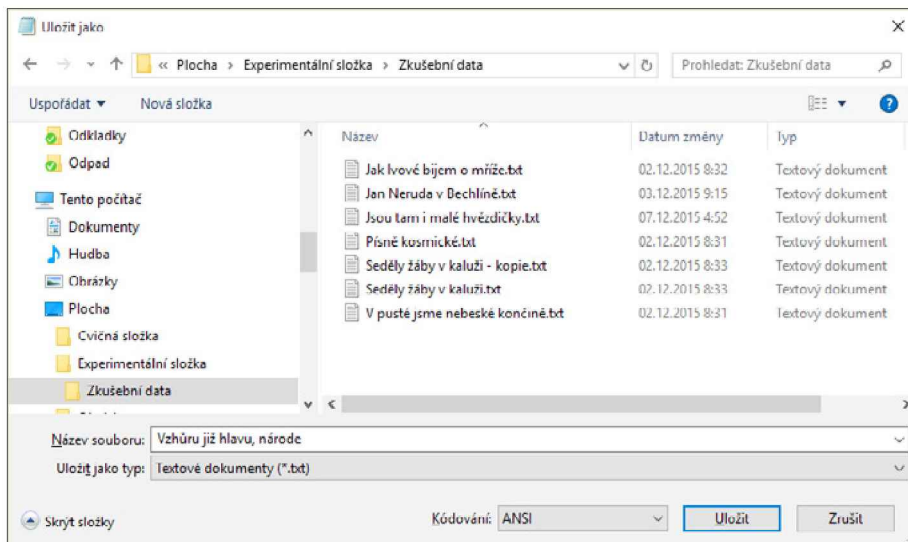

začátečník

Než v dialogovém okně **Uložit jako**, otevřeném podle postupu v tipu č. 575, stisknete tlačítko **Uložit**, je třeba nastavit tyto parametry:

- V **Navigačním podokně** postupným rozbalováním stromu složek zvolíte cestu k souboru.
- Vyberte formát souboru, a to v rozevíracím seznamu **Uložit jako typ**; většinou budete přejímat výchozí formát, který navrhuje aplikace.
- Pojmenujte soubor zápisem do pole **Název souboru**. Nabízenou příponu přepište, systém ji uloženému souboru přiřadí automaticky. Porovnejte s obrázkem 9.11.

Je-li vše správně nastaveno, stiskněte tlačítko **Uložit**.

Obrázek 9.11: Dialogové okno Uložit jako

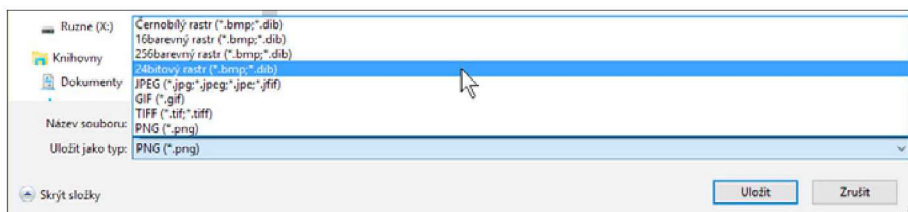
579 Výběr typu souboru při jeho uložení

Některé aplikace dovolují uložit dokument v různých formátech; typickým představitelem je aplikace Malování, která dokáže pracovat s různými typy obrázků.

Během ukládání dokumentu do souboru lze v dialogovém okně **Uložit jako** určit typ souboru, a to z rozevíracího seznamu **Uložit jako typ** – viz obrázek 9.12.

Jakmile vyberete typ souboru, už nikdy nepišete do pole **Název souboru** příponu souboru. Aplikace sama se o přiřazení přípony postará.

Obrázek 9.12: Výběr formátu souboru při uložení

580 Kolize názvů souborů při uložení dokumentu

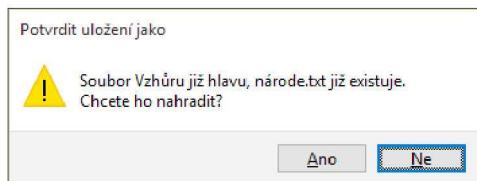

Může se stát, že se po stisku tlačítka **Uložit** v dialogovém okně **Uložit jako** (viz tip č. 578) otevře výstražné dialogové okno jako na obrázku 9.13. Znamená to, že ve složce, kterou jste pro uložení zvolili, již existuje soubor se shodným názvem.

Je třeba zvážit, zda nahrazovaný soubor je skutečně bezcenný, nebo může obsahovat cenná data.

Zásadně doporučujeme stisknout tlačítko **Ne**, čímž opět zpřístupníte dialogové okno **Uložit jako**; zde potom určete jiný název a později oba soubory porovnejte. Nahrazení souboru je zbytečným hazardem.

Povšimněte si, že systém zde jako výchozí určil tlačítko **Ne**. Pokud byste mechanicky stiskli tlačítko **Enter**, k nahrazení souboru nedojde.

Obrázek 9.13: Soubor stejného názvu již existuje!

581 Jak otevřít dialogové okno Otevřít

začátečník

Je-li již otevřené okno aplikace, můžete některý z uložených dokumentů otevřít prostřednictvím dialogového okna **Otevřít**. Toto okno otevřete:

- Z karty **Soubor** zadáním příkazu **Otevřít**
- Z panelu nabídek zadáním příkazu **Soubor** → **Otevřít**
- Stiskem klávesové zkratky **Ctrl+O**

582 Jak otevřít dokument prostřednictvím dialogového okna Otevřít

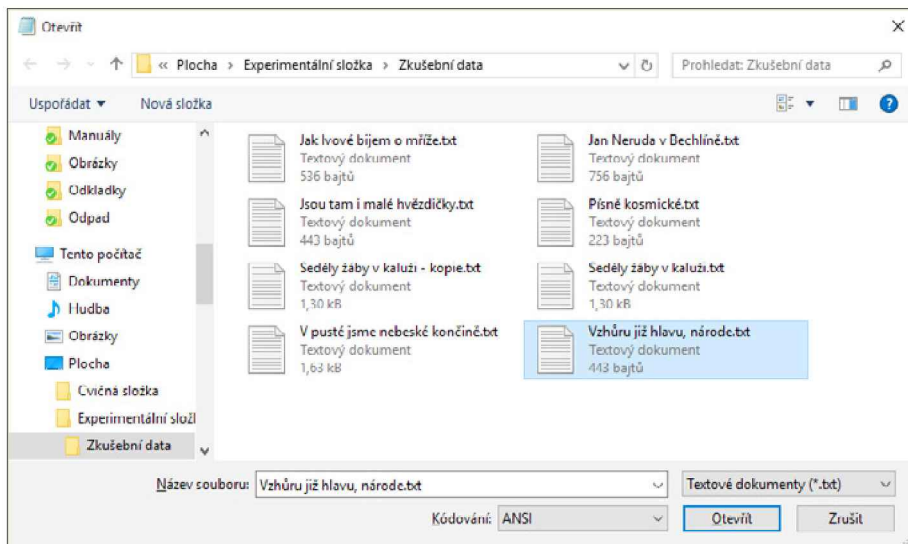

začátečník

Pro otevření dokumentu je třeba v dialogovém okně **Otevřít** nastavit tyto parametry:

- V **Navigačním podokně** postupným rozbíráním stromu složek zvolíte cestu k souboru.
- Obvykle není nutné vybírat formát souboru, protože se v okně nabízejí všechny formáty, s kterými aplikace umí pracovat.
- Na ploše okna vyberte ikonu souboru, který chcete otevřít. Její název se zobrazí v poli **Název souboru**. Porovnejte s obrázkem 9.14.

Je-li vše správně nastaveno, stiskněte tlačítko **Otevřít**. Dokument se otevře v okně aplikace.

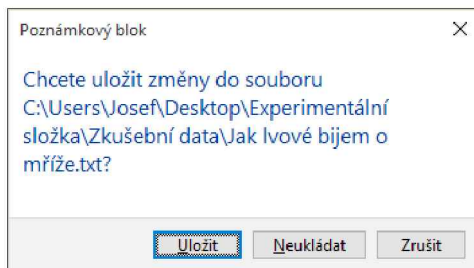
Obrázek 9.14: Otevření dokumentu

583 Kolize při otevření dokumentu

Je-li již v okně aplikace otevřený jiný dokument (nebereme zde v úvahu aplikace, kterou dovedou pracovat s více dokumenty) a tento dokument nebyl uložen, při pokusu o otevření dialogového okna **Otevřít** se otevře dialogové okno s dotazem, zda chcete uložit změny do otevřeného souboru, jako na obrázku 9.15.

V tomto okamžiku musíte rozhodnout, zda chcete změny v dokumentu uložit či nikoli. Existují skutečně situace, kdy je třeba stisknout tlačítko **Neukládat**, ale obvykle stačí stisknout tlačítko **Uložit** a další cesta je volná.

Obrázek 9.15: V okně aplikace je otevřený neuložený dokument

584 Vytvoření složky při uložení dokumentu do souboru

Pokud ukládáte dokument do souboru podle tipu č. 578, můžete zjistit, že složka, do níž chcete dokument uložit, ještě neexistuje. V tomto případě není nutné otvírat okno aplikace Průzkumník, složku lze vytvořit již v dialogovém okně **Uložit jako**.

Stiskněte tlačítko **Nová složka** v horní části okna; nová složka se vytvoří v aktuálně otevřeném složce. Zadejte název pro složku, potvrďte stiskem Enter a složku otevřete buď poklepáním, nebo rozbalením větve v navigačním podokně.

Potom pokračujte v ukládání.

585 Zobrazení navigačního podokna v okně Otevřít nebo Uložit jako

Bez **Navigačního podokna** se v okně **Otevřít (Uložit jako)** sice obejdete, ale výhodnější je prostupovat stromem složek než otvírat jednu složku po druhé na ploše okna, kde můžete snadno zabloudit. Někdy se může stát, že se **Navigační podokno** nezobrazuje.

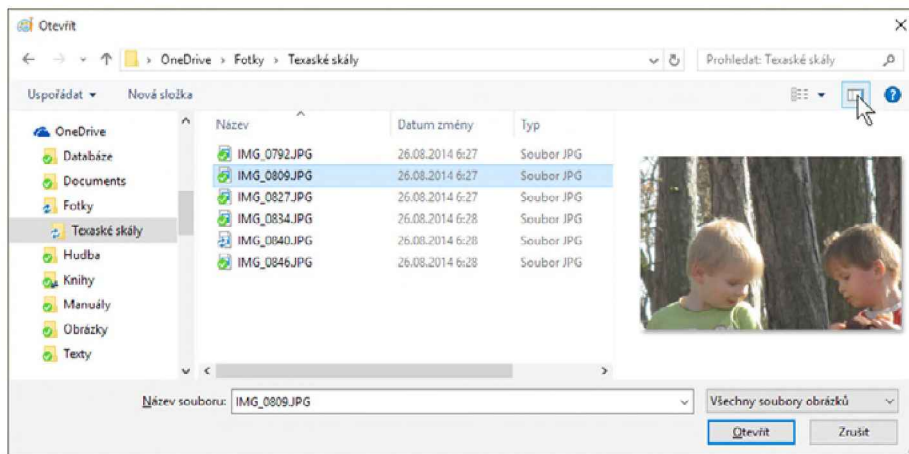
Proto stiskněte tlačítko **Uspořádat** v levé horní části okna a z jeho nabídky zadejte příkaz **Rozvržení** → **Navigační podokno**.

586 Zobrazení náhledu dokumentu v dialogovém okně Otevřít

Pokud otvíráte dokument podle tipu č. 582, název souboru ještě nemusí prozrazovat, zda jde skutečně o správný soubor. Proto si v okně **Otevřít** můžete nechat zobrazit náhled souboru.

V horní části okna zcela vpravo stiskněte tlačítko **Podokno náhledu**. Zobrazí se podokno náhledu, stejné jako v okně aplikace Průzkumník, a v něm můžete snadno pohledem zkontrolovat, jaký dokument vlastně otvíráte (pokud daný typ souboru náhled umožňuje) – viz obrázek 9.16.

Obrázek 9.16: Podokno náhledu v dialogovém okně Otevřít

587 Zobrazení podokna podrobností v dialogovém okně Otevřít

V dialogovém okně pro otevření souboru podle tipu č. 582 si můžete nechat zobrazovat **Podokno podrobností**.

Stiskněte tlačítko **Uspořádat** v levé horní části okna a z jeho nabídky zadejte příkaz **Rozložení** → **Podokno podrobností**. Toto podokno se zobrazí připnuté k dolnímu okraji okna.

588 Otevření dokumentu přetažením ikony

- Jestliže je otevřené okno aplikace a současně je v okně aplikace Průzkumník dostupná ikona souboru, s kterým chcete pracovat, můžete tuto ikonu uchopit a za trvalého stisku levého tlačítka myši ji přetáhnout do otevřeného okna aplikace. Dokument se otevře.
- Pokud byste přetáhli ikonu do okna aplikace, která s daným typem dat pracovat neumí, aplikace tento soubor odmítne nebo jej vloží do dokumentu jako ikonu.

589 Otevření dokumentu přetažením na ikonu zástupce

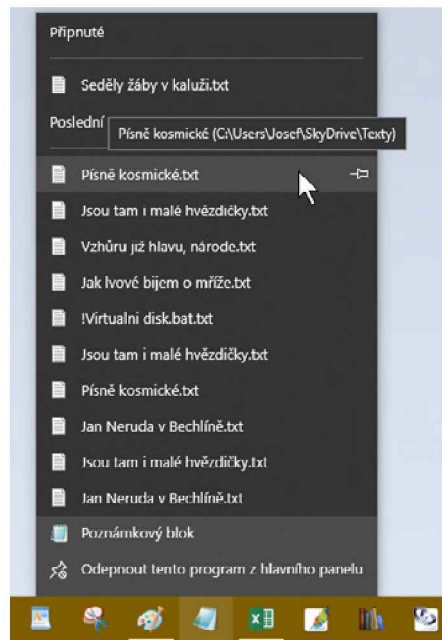
Je-li dostupný zástupce aplikace a současně je v okně aplikace Průzkumník dostupná ikona souboru, s kterým chcete pracovat, můžete tuto ikonu uchopit a za trvalého stisku levého tlačítka myši ji přetáhnout na zástupce. Spustí se aplikace a současně se otevře daný dokument.

590 Otevření dokumentu z nabídky Start

Tlačítka aplikací na hlavním panelu si pamatují několik souborů, s nimiž jste naposledy pracovali. Takto můžete otevřít dokument současně se spuštěním aplikace.

Z místní nabídky otevřené na hlavním panelu na tlačítku aplikace zvolte položku dokumentu (je-li zde ovšem přítomna). Nemáte-li jistotu, o který dokument se jedná, zastavte na okamžik na položce pohyb myši; zobrazí se popisek s cestou k souboru jako na obrázku 9.17.

Obrázek 9.17: Otevření dokumentu současně se spuštěním aplikace

591 Spuštění aplikace prostřednictvím ikony dokumentu

začátečník

Pokud poklepete na ikoně souboru (nebo jeho zástupce), nejdříve se spustí aplikace, která je danému typu souboru určena jako výchozí, a potom teprve se v jejím okně otevře daný dokument.

Toho můžete využít například tehdy, když se ihned po zapnutí počítače chcete vrátit k dokumentu, s kterým jste naposledy pracovali. Ikonu tohoto dokumentu byste měli najít v okně aplikace Průzkumník ve složce **Rychlý přístup**.

592 Výběr aplikace vhodné k otevření dokumentu

pokročilý

Jestliže chcete otevřít dokument pomocí jiné aplikace, než která je danému typu souborů přiřazena, otevřete na ikoně souboru místní nabídku (pravým tlačítkem myši) a z ní zadejte příkaz **Otevřít v programu** → a dále vybírejte z nabídky programů. Například pro obrázky lze kromě výchozí aplikace (Fotky) zvolit také program Malování nebo Windows prohlížeč fotografií.

V seznamu se ale budou nabízet i ostatní programy, které dovedou pracovat s obrázky, například Zoner Photo Studio, pokud jsou v počítači nainstalovány.

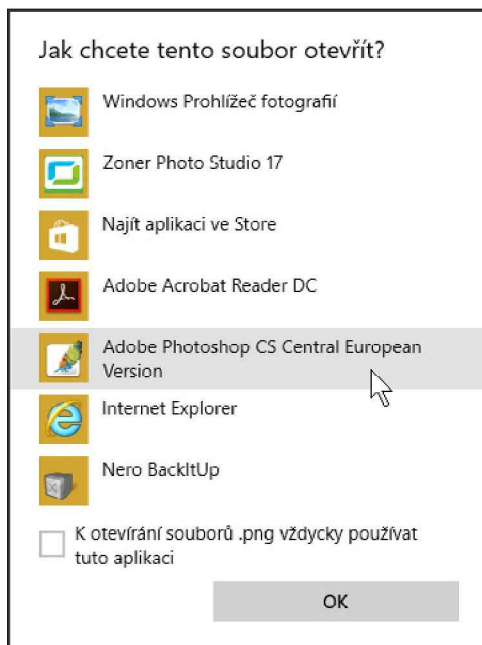
593 Výběr jiné aplikace pro otevření dokumentu

pokročilý

Chcete-li otevřít dokument v aplikaci, kterou systém nevidí jako vhodnou pro práci s daným typem dokumentu, otevřete na ikoně souboru místní nabídku (pravým tlačítkem myši) a z ní zadejte příkaz **Otevřít v programu** → **Zvolit jinou aplikaci**. Otevře se okno **Jak chcete soubor otevřít?**, kde se nabízí několik dalších aplikací schopných s daným souborem pracovat. Pokud zde nenajdete tu aplikaci, s kterou chcete pracovat, a bezpečně víte, že je v počítači nainstalována, klepněte na položku **Další aplikace**; teď už se nabídnou i aplikace, které mohou s daným typem souboru pracovat jen vzdáleně.

Jestliže ani potom nenajdete vhodnou aplikaci, klepněte na odkaz **Najít jinou aplikaci** v tomto počítači a vyhledejte vhodnou aplikaci v dialogovém okně **Otevřít v programu** (podobá se běžnému oknu pro otevření dokumentu); to už je ale poslední zoufalá možnost.

Obrázek 9.18: Výběr aplikace pro otevření dokumentu

594 Výběr výchozí aplikace pro otvírání daného typu dokumentu

Jestliže vyhledáváte aplikaci vhodnou pro otevření dokumentu podle tipu č. 593 a hodláte to dělat často nebo vždy, měli byste zvážit, zda právě tato aplikace by neměla být výchozí pro práci s tímto typem souborů.

Pokud se tak rozhodnete, v okně **Jak chcete tento soubor otevřít?** zaškrtněte políčko **K otvírání souborů (typ souboru) vždycky používat tuto aplikaci**.

595 595 Otevření složky, v níž je soubor skutečně umístěn

Už víte, že například složka **Rychlý přístup** „klame tělem“, naznačuje, že položka je umístěna v jiné složce než ve skutečnosti. Podobně tomu je v knihovnách. Někdy je nutné pracovat se skutečnou složkou, a ne jen virtuální. V takovém případě zadejte z místní nabídky na ikoně souboru příkaz **Otevřít umístění souboru**.

596 Otevření nového dokumentu na základě existujícího dokumentu

Existuje-li soubor, který již obsahuje hotovou strukturu, na jejímž základě lze pracovat s jinými daty, je možné na jeho základě otevřít nový dokument.

K tomu účelu zadejte na ikoně souboru z místní nabídky (pravé tlačítko myši) příkaz **Nový**.

Dokument se otevře v okně výchozí aplikace, ale když si dobře prohlédnete záhlaví okna, zjistíte, že je zde jiný název. Původní dokument zůstal uložený v souboru na disku a vy jste takto otevřeli nový dokument, s nímž lze libovolně pracovat, ale je třeba jej uložit pod jiným názvem.

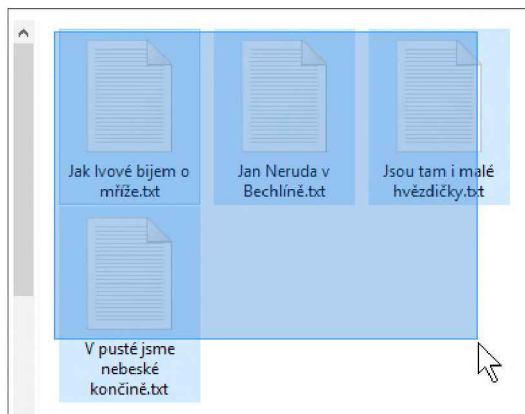
Dalo by se říct, že takto lze původní soubor používat jako šablonu pro tvorbu dalších dokumentů.

597 Jak vytvořit souvislý výběr položek myší

Pro některé operace se soubory (přesun, kopírování, odstranění atd.), které se dají provádět hromadně, je třeba označit několik položek; daná operace se pak bude týkat jen označených položek. Takto označené položky se nazývají **výběr**. Vybrané položky jsou zvýrazněny modrým rámečkem.

Souvislý výběr označíte, když přejedete ukazatelem myši při stisknutí levém tlačítku na ploše okna, přičemž je třeba začít na prázdném místě; do výběru se tak zahrnou všechny ikony ve vymezené oblasti, jako na obrázku 9.19.

Obrázek 9.19: Souvislý výběr ikon

598 Jak vytvořit souvislý výběr položek myší a klávesnicí

Někdy může být vytvoření souvislého výběru poněkud náročné, například v zobrazení **Podrobnosti**. V tom případě bude možná výhodnější použít jinou metodu než v tipu č. 597.

Klepněte na první položku, která má být zařazena do výběru, podržte stisknutou klávesu Shift a klepněte na poslední položku.

599 Jak vytvořit souvislý výběr položek klávesnicí

Chcete-li použít pro vytvoření souvislého výběru klávesnicí, vyberte nejdříve pomocí kurzorových kláves první položku výběru. Potom podržte stisknutou klávesu Shift a pomocí kurzorových kláves (Nahoru nebo Dolů, ale i Doleva nebo Doprava) výběr rozšiřujte.

600 Jak vytvořit nesouvislý výběr položek

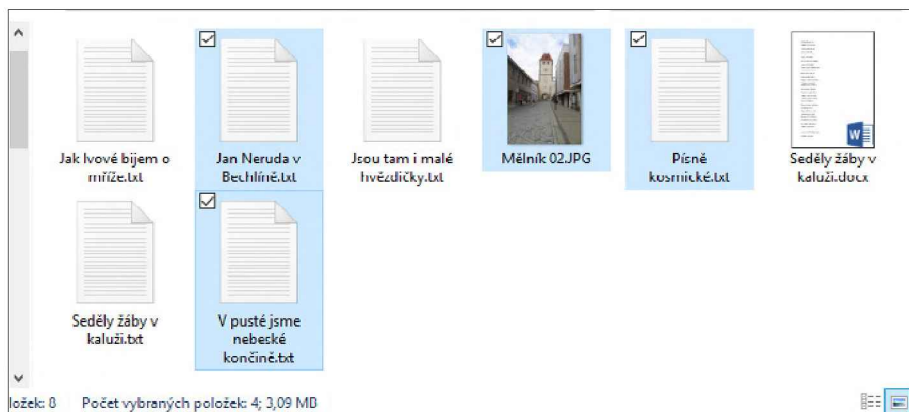
Nesouvislý výběr, kdy jsou na ploše okna střídavě označené a neoznačené ikony, vytvoříte pomocí klávesnice a myši. Klepněte na první položku výběru, podržte stisknutou klávesu Ctrl a postupně klepněte na další položky výběru. Potom uvolněte stisk myši.

601 Jak vytvořit výběr pomocí zaškrťovacích políček

Jednodušší postup při označování výběru vám umožní přítomnost zaškrťovacích políček v položkách na ploše okna. Na kartě **Zobrazení** → **Zobrazit či skrýt** zaškrtněte políčko **Zaškrťovací políčka položek**.

Najedete-li na položku, zobrazí se v levém horním rohu políčko. Klepnutím na toto políčko položku označíte, není přitom třeba držet stisknutou žádnou klávesu.

Obrázek 9.20: Zaškrťovací políčka položek

602 Jak vybrat všechny položky ve složce

Pokud potřebujete vybrat všechny položky v otevřené složce, potom:

- Na kartě **Domů** → **Vybrat** stisknete tlačítko **Vybrat vše**
- Stisknete klávesovou zkratku **Ctrl+A**

603 Invertování výběru

Pokud chcete podrobit nějakým operacím všechny položky, které nebyly dosud zahrnuté do výběru, můžete najednou zrušit původní výběr a vybrat všechny zbývající položky. Pak hovoříme o inverzi výběru.

Výběr invertujete zadáním příkazu **Invertovat** výběr na kartě **Domů** → **Vybrat**.

604 Zrušení výběru

Pokud již výběr nepotřebujete, je užitečné jej zrušit, abyste omylem nenapáchali nějaké škody. Nemějte strach, zrušení výběru se rozumí jen rušení označení, soubory i složky zůstanou na svém místě.

Výběr zrušíte:

- Stiskem tlačítka **Zrušit výběr** na kartě **Domů** → **Vybrat**
- Klepnutím kamkoli na plochu okna mimo výběr

605 Zobrazení a skrytí stavového řádku

Stavový řádek podává často velmi užitečné informace, proto by neměl být skrytý. Pokud se nezobrazuje, otevřete dialogové okno **Možnosti složky** (karta **Zobrazení** → **Možnosti**, tlačítko **Změnit možnosti složky a hledání**). Na kartě **Zobrazení** zaškrtněte políčko **Zobrazit stavový řádek**.

606 Jak zjistit velikost všech vybraných položek

Informace o velikosti všech vybraných objektů je důležitá, například tehdy, když chcete zasílat soubory jako přílohu elektronické pošty; velikost příloh bývá omezená.

Jsou-li některé položky v okně Průzkumníku vybrány, informaci o výběru podává stavový řádek. Zjistíte zde, kolik položek je ve výběru a jaká je jejich souhrnná velikost. Srovnajte s obrázkem 9.20.

607 Jak odstranit položku

Položku, tedy složku nebo soubor nebo také celý výběr, lze odstranit:

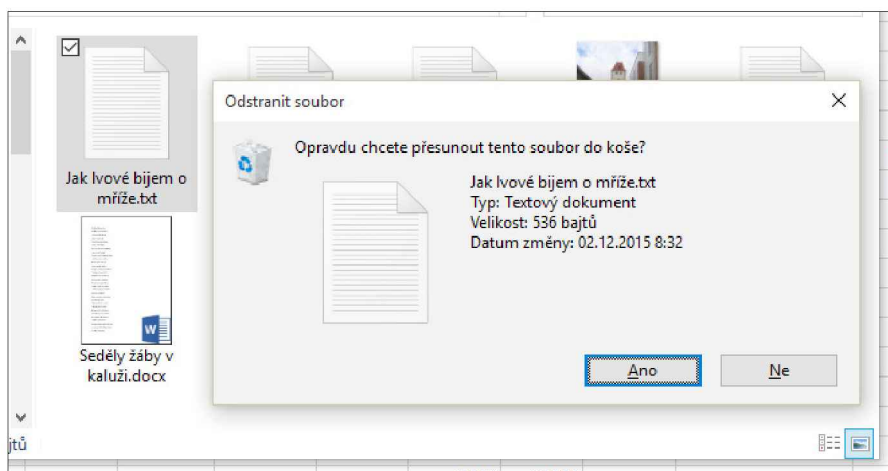
- Na kartě **Domů** → **Uspořádat** stisknete tlačítko **Odstranit** → **Přesunout do koše**. Zde stačí stisknout hlavní část tlačítka.
- Stisknete klávesu Delete.
- Z místní nabídky zadejte příkaz **Odstranit**.

Ve výchozím nastavení se otevře dialogové okno **Odstranit soubor**, kde si systém vyžádá potvrzení této akce – viz obrázek 9.21.

Tento způsob odstranění není definitivní, položka se jen přesune do koše. O koši hledejte více informací v tipu č. 611.

Tento postup se týká jen pevných disků počítače. Jiná zařízení, například diskety nebo přenosné paměti, nemají koš. Tam je odstranění definitivní.

Naopak pokud odstraňujete soubory z cloudu, tedy ze složky **OneDrive**, koš je k dispozici.

Obrázek 9.21: Výstraha před odstraněním souboru

608 Jak trvale odstranit položku

Chcete-li se některé položky zbavit nenávratně, můžete to snadno udělat. Přesto vás musíme varovat. Je to velmi nebezpečná a nenávratná operace a každý omyl se drazě platí.

Chcete-li položku odstranit trvale, potom:

- Na kartě **Domů** → **Uspořádat** stiskněte tlačítko **Odstranit** → **Trvale odstranit**.
- Stiskněte klávesovou zkratku Shift+Delete.

Otevře se dialogové okno, které si vyžádá potvrzení této operace. Jakmile stisknete tlačítko **Ano**, není už návratu.

609 Jak se zbavit varování při odstranění položky

Někoho může obtěžovat, když mu systém při každém odstranění souboru dává varování a chce tuto akci potvrdit. Zobrazování výstražného okna při odstranění souborů lze vypnout.

Na kartě **Domů** → **Uspořádat** stiskněte tlačítko **Odstranit** → **Zobrazit potvrzení při přesunutí do koše**. Od toho okamžiku se budou soubory odstraňovat bez výstrahy.

Tato operace je sice velmi jednoduchá, ale přesto ji nelze doporučit začátečníkům, ale jen velmi zkušeným uživatelům.

Upozornění: Potvrzení trvalého odstranění nelze vypnout!

610 610 Proč nejde soubor odstranit?

Někdy se stane, že se soubor odstranění brání. Někdy vydá informaci, že odstranění není možné, jindy zůstane na svém místě a nediskutuje.

Soubor obvykle nelze odstranit, je-li otevřen v některé aplikaci. Řešení je prosté – zavřete soubor v dané aplikaci nebo ukončete celou aplikaci a pak se znovu pokuste soubor odstranit.

611 Jak otevřít Koš

Položky odstraněné z pevných disků je třeba hledat v Koši. Koš otevřete:

- Poklepáním na ikonu Koše na pracovní ploše.
- Z okna aplikace Průzkumník, kde můžete do řádku **Adresa** zapsat slovo koš a potvrdit stiskem Enter.

Koš se otevře v okně aplikace Průzkumník jako běžná složka. Současně se zobrazí karta **Nástroje Koše – Správa**.

612 Jak vrátit odstraněnou položku na původní místo

Pokud jste v Koši našli ztracený soubor, můžete jej obnovit a vrátit na pevný disk do původního umístění.

Vyberte v okně Koše soubor, který chcete obnovit, a potom:

- Na kartě **Nástroje Koše – Správa** → **Správa** stiskněte tlačítko **Obnovit vybrané položky**.
- Zadejte příkaz **Obnovit** z místní nabídky.

Systém vrátí soubor do původního umístění bez jakýchkoli diskuzí. Pokud už neexistuje složka, v níž byl soubor umístěn, systém obnoví i tuto složku.

613 Definitivní odstranění souboru z Koše

Občas se vyplatí projít si Koš a definitivně se zbavit zbytečných souborů. Musíte mít ale naprostou jistotu, že soubor je už opravdu nepotřebný.

Vyberte soubor nebo soubory, kterých se chcete zbavit, a potom:

- z místní nabídky zadejte příkaz **Odstranit**.
- stiskněte klávesu Delete.

Otevře se dialogové okno s dotazem, zda chcete skutečně vybraný soubor či soubory odstranit. Stisknete-li tlačítko **Ano**, otázku vybraného souboru jste právě vyřešili.

614 Jak vysypat Koš

Tato operace znamená úplné a definitivní vyprázdnění Koše. Doporučujeme maximální opatrnost a snad byste i měli zapomenout na to, že to jde. Musíte mít naprostou jistotu, že v koši není řádný dokument, jehož ztráty později budete hořce litovat.

Koš vysypete, když v otevřeném okně Koše na kartě **Nástroje Koše – Správa** → **Správa** stisknete tlačítko **Vysypat Koš**. Dostanete ještě výstrahu, ale když stisknete tlačítko **Ano**, je hotovo.

615 Zvětšení kapacity Koše

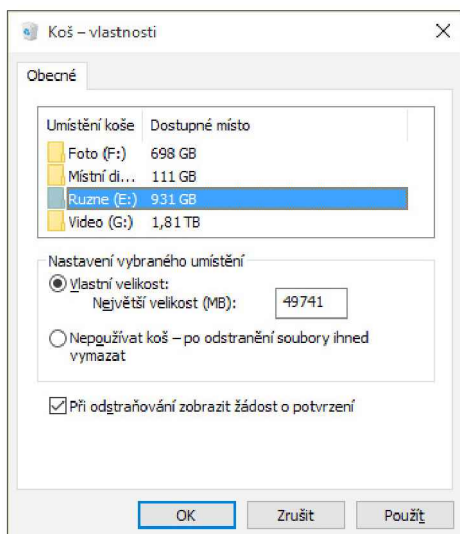
Kapacita Koše bývá nastavena zhruba na velikost 5 % pevného disku. Pokud vám to připadá málo, pak si můžete snadno spočítat, že u pevného disku o velikosti 1 TB (terabajt) to je asi 50 GB (gigabajt).

Chcete-li kapacitu Koše upravit, otevřete dialogové okno **Vlastnosti Koše** (karta **Nástroje Koše – Správa** → **Správa**, stisk tlačítka **Vlastnosti Koše**).

V seznamu na ploše okna zvolte pevný disk, jehož Koš chcete upravit.

Přepínač **Nastavení vybraného umístění** ponechte v poloze **Vlastní velikost**.

V poli **Největší velikost** se zobrazuje aktuální velikost Koše udaná v MB. Do tohoto pole můžete zapsat jinou hodnotu, dejte si ale pozor, abyste se nezmýlili. Zmýlíte-li se o jeden řád, znamená to vlastně snížení kapacity Koše na desetinu.

Obrázek 9.22: Úprava kapacity Koše

616 Vypnutí Koše

Před touto změnou vás musíme důrazně varovat, ale Windows 10 ji umožňují. Koš můžete zcela vyřadit z provozu, což znamená, že každé odstranění souboru či složky bude definitivní.

Nedbáte-li tohoto varování, potom z okna Koše otevřete dialogové okno **Vlastnosti Koše** (karta **Nástroje Koše – Správa** → **Správa**, stisk tlačítka **Vlastnosti Koše**).

Přepínač **Nastavení vybraného umístění** nastavte do polohy **Nepoužívat Koš – po odstranění soubory ihned vymazat**.

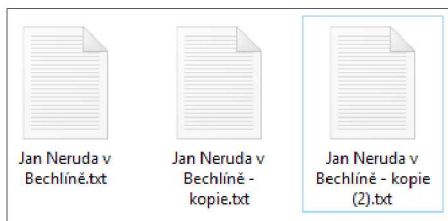
617 Jak vytvořit ve stejné složce kopii souboru

Někdy se hodí vytvořit kopii souboru, například tehdy, když chcete dokument podrobit drastickým úpravám, které by mohly data v původním souboru poškodit nebo zničit; typickým příkladem je úprava fotografie.

Pro vytvoření kopie uchopte ikonu souboru a za trvalého stisku klávesy Ctrl ji přesuňte na jiné místo ve stejné složce (nikoli na ikonu podsložky!).

Vytvoří se kopie souboru; obsah bude naprosto stejný, ale lišit se bude názvem – viz obrázek 9.23, kde jsou dokonce kopie dvě.

Obrázek 9.23: Kopie souboru

618 Příprava prostředí pro kopírování nebo přesun dat

Dokumenty byste hned při jejich vytvoření měli umístit do složky, která je pro soubory tohoto typu určena, a toto umístění už neměnit. Ne vždy se to však vydaří a potom je třeba soubory přemístit do jiné složky. Také budete často soubory přenášet do jiného počítače nebo naopak budete přinášet do svého počítače soubory z jiného zdroje, například fotoaparátu.

Některé přístroje, například fotoaparáty nebo videokamery, se dodávají s vlastními aplikacemi, které pro kopírování souborů používají jiné metody; těmi se v této knize zabývat nebudeme. Zůstaneme u postupů, které nabízí aplikace Průzkumník.

Kopírováním se rozumí vytvoření kopie souboru (nebo celého výběru) na jiném místě, tedy v jiné složce, na jiném disku nebo v jiném počítači. Přenosná paměť připojená k počítači se tady považuje za jiný pevný disk ve stejném počítači. A právě na ní si budeme kopírování demonstrovat.

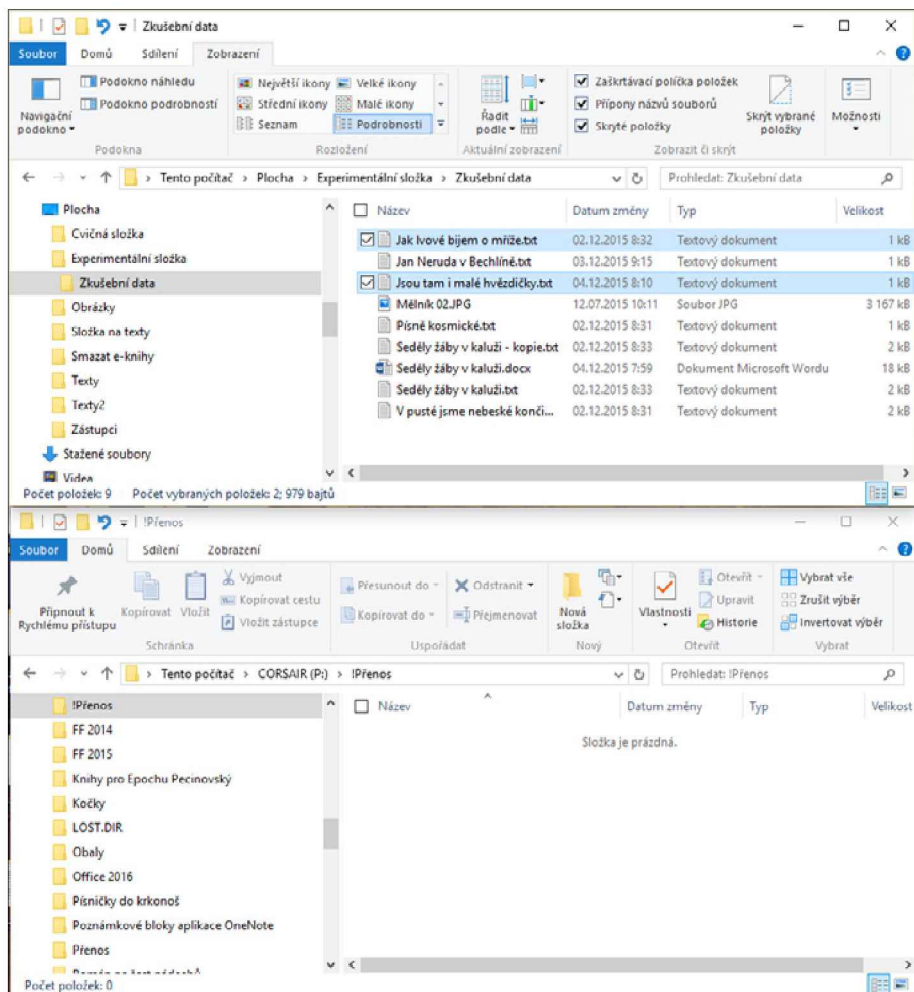
Začátečnickům doporučujeme, aby si na displeji nechali zobrazovat dvě okna aplikace Průzkumník – zdrojové, v němž je umístěna položka, kterou kopírujeme, a cílové, do něhož budeme položku kopírovat. Je to pro přípravu složitější, ale vlastní postup pak je jednoduchý a sugestivní.

Pokročilí uživatelé si vystačí s jediným oknem, ale pak musí mít uživatel dokonalý přehled o tom, co a jak vlastně dělá.

Připojíte-li k počítači přenosnou paměť (flešku), měl by ji systém automaticky načíst a otevřít okno aplikace Průzkumník.

Druhé okno Průzkumníku otevřete stisknutím tlačítka Průzkumník na hlavním panelu za současného stisku klávesy Shift. V něm vyhledejte složku, kde jsou umístěny položky, které chcete kopírovat.

Tuto situaci demonstruje obrázek 9.24; v horním okně je otevřena zdrojová složka, v dolním okně cílová složka (fleška). Povšimněte si, že i na flešce je vytvořena složka; soubory se nedoporučuje umísťovat do kořenové složky (rootu).

Obrázek 9.24: Rozmístění oken aplikace Průzkumník pro operace se soubory

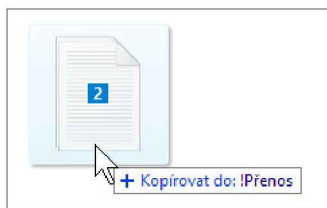
619 Kopírování položky mezi dvěma okny

Jsou otevřena dvě okna jako na obrázku 9.24, zdrojové a cílové.

1. Vyberte položky, které chcete kopírovat (doporučujeme zaškrtnout políčka podle typu 601). Uchopte myši jednu z vybraných položek a dále držte stisknuté levé tlačítko myši.
2. Přesuňte ukazatel myši do cílového okna.
3. Sledujte ukazatel myši, nese s sebou symbol ikony a současně popisek naznačující prováděnou operaci – viz obrázek 9.25. Číslo v ikoně udává počet kopírovaných položek.

4. Uvolněte stisk myši. V cílovém okně se vytvoří kopie všech vybraných položek. Jestliže tento postup použijete mezi dvěma složkami na stejném disku, nebudou se vybrané položky kopírovat, ale dojde k jejich přesunu!

Obrázek 9.25: Ukazatel myši během kopírování

620 Kopírování vybraných položek pomocí pravého tlačítka myši

Jsou otevřena dvě okna jako na obrázku 9.24, zdrojové a cílové.

1. Vyberte položky, které chcete kopírovat (doporučujeme zaškrtnout políčka podle tipu 601). Uchopte pravým tlačítkem myši jednu z vybraných položek a dále je držte stisknuté.
2. Přesuňte ukazatel myši do cílového okna.
3. Uvolněte stisk myši. Otevře se místní nabídka
4. Z této nabídky volte pokožku **Kopírovat**.

621 Přesun vybraných položek Kopírování pomocí pravého tlačítka myši

Jsou otevřena dvě okna jako na obrázku 9.24, zdrojové a cílové.

1. Vyberte položky, které chcete kopírovat (doporučujeme zaškrtnout políčka podle tipu 601). Uchopte pravým tlačítkem myši jednu z vybraných položek a dále je držte stisknuté.
2. Přesuňte ukazatel myši do cílového okna.
3. Uvolněte stisk myši. Otevře se místní nabídka
4. Z této nabídky volte pokožku **Přesunout**.

622 Jak využívat schránku Windows

Schránka Windows je pomocná paměť, do které můžete dočasně umístit data nebo i celé soubory i složky. Obsah schránky potom můžete vložit na jiné místo (tedy do dokumentu nebo do složky), které může být na jiném disku nebo i v jiném počítači.

Platí, že výběr zkopírujete do schránky:

- Stiskem tlačítka **Kopírovat** na kartě **Domů** → **Schránka**

- Stiskem klávesové zkratky **Ctrl+C**
- Zadáním příkazu **Kopírovat** z místní nabídky

Výběr přesunete do schránky:

- Stiskem tlačítka **Přesunout** na kartě **Domů** → **Schránka**
- Stiskem klávesové zkratky **Ctrl+X**
- Zadáním příkazu **Přesunout** z místní nabídky

Výběr vložíte do cílové pozice ze schránky:

- Stiskem tlačítka **Vložit** na kartě **Domů** → **Schránka**
- Stiskem klávesové zkratky **Ctrl+V**
- Zadáním příkazu **Vložit** z místní nabídky

Schránka Windows je pouze dočasná. Jakmile do ní vložíte jiná data, původní obsah se ihned ztratí.

623 Jak zjistit obsah schránky

Starší verze Windows disponovaly aplikací Clipboard, Prohlížeč schránky; pohledem do tohoto okna jste mohli snadno zjistit, co vlastně schránka aktuálně obsahuje. Ve Windows 10 bohužel již tato užitečná aplikace k dispozici není. Je to škoda, hodila by se hlavně začátečníkům. Na webu existuje několik aplikací, které poslouží stejně, a máte-li zájem, můžete si je stáhnout.

Přesto můžete snadno kdykoli zjistit, co vlastně schránka obsahuje. Nechcete-li vkládat data do cílové složky, což je také jeden ze způsobů, jak zjistit obsah schránky, vytvořte si někde na pracovní ploše pomocnou složku a do ní prostě obsah schránky vložte stiskem klávesové zkratky **Ctrl+V**.

Můžete rovněž otevřít okno aplikace WordPad a stisknout klávesovou zkratku **Ctrl+V**. Obsahuje-li schránka data (text nebo obrázek), vloží se na plochu dokumentu ve skutečné podobě, obsahuje-li schránka soubory, vloží se sem jejich ikony. Pouze v případě, že schránka obsahuje celou složku, vám aplikace WordPad nepomůže.

624 Kopírování vybraných položek pomocí schránky

Při tomto postupu si už vystačíte jen s jedním oknem aplikace Průzkumník, nebude však vůbec vadit, budou-li otevřená obě okna, zdrojové a cílové. Jako začínající uživatelé si otevřete dvě okna, postupně, jak budete nabývat jistoty, to zkuste jen s jedním.

- Ve zdrojové složce vyberte položky, které chcete kopírovat.
- Stiskněte tlačítko **Kopírovat** na kartě **Domů** → **Schránka**.
- Přejděte k cílové složce.
- Stiskněte tlačítko **Vložit** na kartě **Domů** → **Schránka**.

Pro kopírování lze použít i místní nabídku nebo klávesové zkratky podle tipu č. 622.

625 Přesun vybraných položek pomocí schránky

Můžete využít dvě okna aplikace Průzkumník, ale možná, že už si vystačíte s jedním.

- Ve zdrojové složce vyberte položky, které chcete kopírovat.
- Stiskněte tlačítko **Vymout** na kartě **Domů** → **Schránka**.
- Přejděte k cílové složce.
- Stiskněte tlačítko **Vložit** na kartě **Domů** → **Schránka**.

Pro kopírování lze použít i místní nabídku nebo klávesové zkratky podle tipu č. 622.

626 Kopírování přesunem ikony na ikonu složky do Navigačního podokna

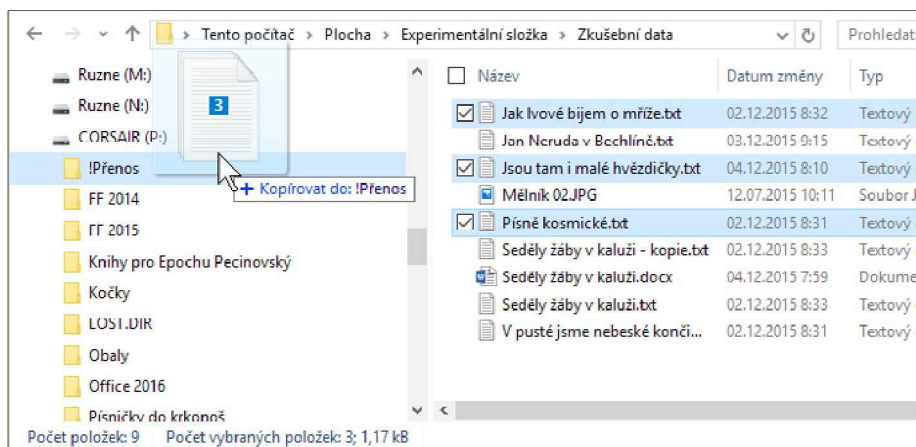
Tento způsob kopírování položek je nejnáročnější, i když velmi rychlý. Jsou pro něj nutné dvě podmínky.

Zdrojová složka je otevřena na ploše aplikace Průzkumník.

Cílová složka je dostupná v **Navigačním** panelu okna Průzkumníku, musí tedy být celá větev rozbalená.

Potom vyberte položky, které chcete kopírovat, a za trvalého stisku levého tlačítka myši je přesuňte na ikonu cílové složky na **Navigačním** panelu; tuto akci schematicky naznačuje obrázek 9.26.

Sledujte popisek doprovázející ukazatel myši, informuje o dané akci a názvu cílové složky. Uvolněte stisk myši, teprve když je vše v souladu s vaším záměrem.

Obrázek 9.26: Kopírování přesunem na ikonu složky

627 Přesun vybraných dat pomocí myši do navigačního panelu

I v tomto případě – jako v tipu 626 – budeme vybraná data pomocí myši přesunovat na ikonu složky v navigačním panelu. Chceme je však přesunout, nikoli kopírovat.

Vyberte položky, které chcete přesunovat, a za trvalého stisku **pravého** tlačítka myši je přesuňte na ikonu cílové složky na **Navigačním** panelu. Jakmile uvolníte stisk myši, otevře se místní nabídka.

Pro přesun dat zvolte z této nabídky příkaz **Přesunout sem**.

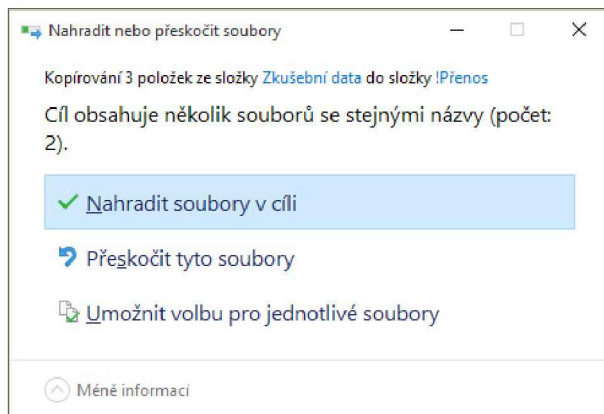
628 Kolize názvů při kopírování nebo přesunu

Pokud se přihodí, že cílová složka, do níž kopírujete nebo přesunujete soubory, již obsahuje soubory stejného názvu, operace se dočasně zastaví a zobrazí se dialogové okno **Nahradit nebo přeskočit soubory**, jako na obrázku 9.27.

Máte tři možnosti, jak pokračovat:

- Zadáte-li příkaz **Nahradit soubory v cíli**, budou soubory v cílové složce nenávratně přepsány kopírovanými soubory. Tuto operaci nedoporučujeme, pokud nemáte jistotu, že původní soubory již nepotřebujete.
- Neškodná je volba **Přeskočit tyto soubory**. Zkopírují se jen ty soubory, u nichž ke kolizi názvů nedošlo, a konfliktní soubory zůstanou na svém místě.
- Nejrozhodnější a nejlepší volbou je **Umožnit volbu pro jednotlivé soubory**. O ní se píše v následujícím tipu č. 629.
- Okno můžete stornovat stiskem tlačítka **Zavřít** v jeho záhlaví.

Obrázek 9.27: V cílové složce již existuje soubor stejného názvu

629 Rozhodnutí o zachování souboru při kolizi názvů

Jestliže se v dialogovém okně **Nahradit nebo přeskočít soubory** (viz obrázek 9.27) rozhodnete zvolit Umožnit volbu pro jednotlivé soubory, otevře se dialogové okno **Které soubory chcete zachovat?** jako na obrázku 9.28.

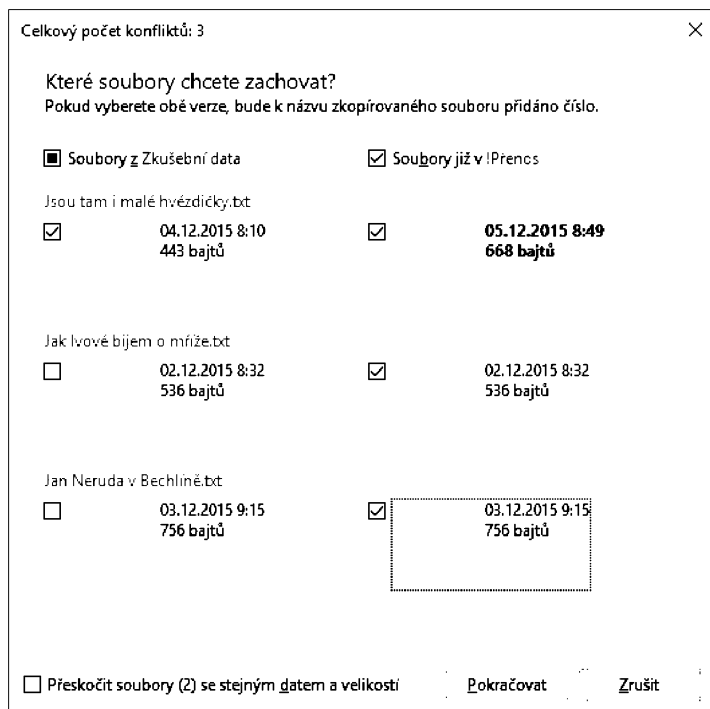
Zde jsou zobrazeny všechny konflikty a základní informace o souborech ve zdrojové složce (vlevo) a cílové složce.

V klidu a bez stresu můžete zaškrtnutím políček rozhodnout, které soubory se mají zachovat.

Povšimněte si, že v první položce na obrázku 9.28 je sice název souborů shodný, ale ostatní charakteristiky jsou odlišné. Půjde tedy s největší pravděpodobností o soubory s různým obsahem a přepsání takového souboru by mohlo mít fatální důsledky!

Chcete-li, aby v cílové složce byly umístěny oba soubory, zaškrtněte obě políčka.

Jste-li hotovi, stiskněte tlačítko **Pokračovat**. Kopírování (přesun) se dokončí.

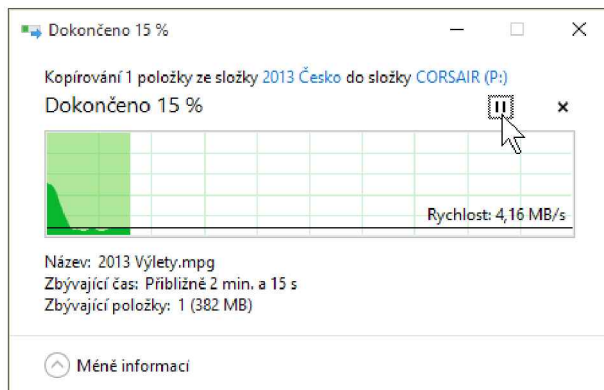
Obrázek 9.28: Výběr souborů, které chcete zachovat

630 Pozastavení kopírování nebo přesunu

Tato akce má smysl tehdy, pokud kopírujete či přesunujete větší objem dat. V tom případě lze sledovat průběh akce v dialogovém okně jako na obrázku 9.29. Průběžně můžete sledovat rychlost kopírování (přesunu) a dobu, která zbývá do dokončení.

Kopírování (přesun) můžete na určitou dobu přerušit, když stisknete tlačítko pozastavit; na obrázku 9.29 sem míří ukazatel myši. Pokud pominul důvod přerušení, stiskněte tlačítko **Pokračovat**; najdete je na stejném místě.

Obrázek 9.29: Pozastavení kopírování

631 Zrušení kopírování nebo přesunu

V dialogovém okně pro sledování přesunu (kopírování) podle předchozího tipu můžete celý proces zastavit. Stiskněte tlačítko **Zrušit operaci**; najdete je vedle tlačítka **Pozastavit**.

Soubory, které už byly překopírovány celé, v cílové složce již zůstanou.

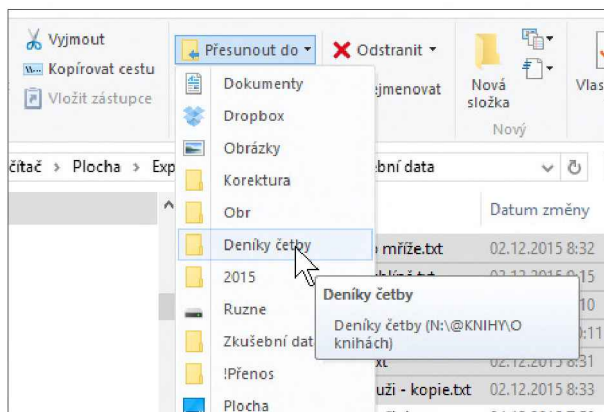
632 Kopírování do naposledy otevřené složky

Uvedený postup se hodí tehdy, budete-li kopírovat nebo přesunovat vybrané položky do složky, kterou jste nedávno měli otevřenou.

Vyberte položky, které chcete kopírovat (přesunout), a pak na kartě **Domů** → **Uspořádat** rozevřete nabídku tlačítka **Kopírovat do (Přesunout do)**.

V této nabídce zvolte ze seznamu žádanou složku, jako na obrázku 9.30. Popisek, který se zobrazí po najetí ukazatelem myši, upřesní umístění složky.

Obrázek 9.30: Přesun do nedávno použité složky

633 Kopírování a přesun do složky, která není v seznamu

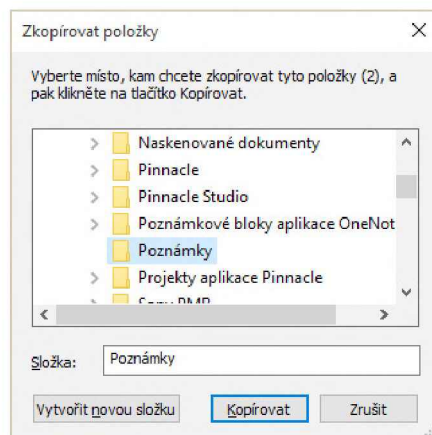
Postup uvedený v tipu č. 632 lze použít i tehdy, když se cílová složka v seznamu tlačítka **Kopírovat do** (**Přesunout do**) nevyskytuje.

Vyberte položky, které chcete kopírovat (přesunout), a pak na kartě **Domů** → **Uspořádat** rozevřete nabídku tlačítka **Kopírovat do** (**Přesunout do**).

Z tohoto seznamu vyberte položku **Vybrat umístění**. Otevře se dialogové okno jako na obrázku 9.31.

V seznamu existujících složek vyberte tu, do níž chcete vybrané položky kopírovat (přesunout). Jestliže taková složka ještě neexistuje, lze ji ve vybrané složce vytvořit stiskem tlačítka **Vytvořit novou složku**.

Akci dokončíte stiskem tlačítka **Kopírovat** (**Přesunout**).

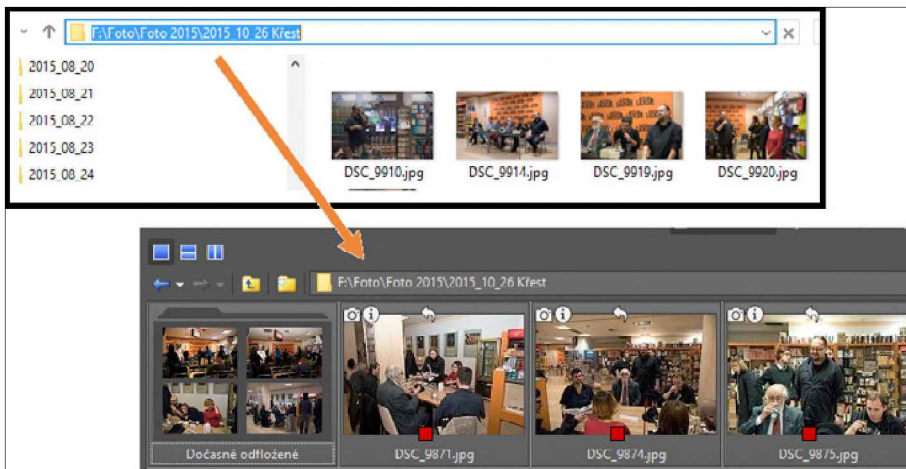
Obrázek 9.31: Dialogové okno pro výběr složky

634 Kopírování cesty k souboru do jiné aplikace

Předpokládáme, že chcete v jiné aplikaci otevřít složku, kterou již máte aktuálně otevřenou v okně aplikace Průzkumník. Jedná se například o aplikaci Zoner Photo Studio, která dokáže upravovat fotografie. V každém případě je pro tento tip nutné, aby cílová aplikace disponovala rovněž adresním řádkem; tuto skutečnost většinou splňuje dialogové okno pro uložení nebo otevření souboru.

1. Je-li otevřená v okně aplikace Průzkumník složka, v níž se nachází daná položka, klepněte na adresní řádek. Tím se celá cesta k souboru dostane do výběru.
 2. Stiskněte klávesovou zkratku Ctrl+C, výběr se zkopíruje do schránky.
 3. Přejděte k aplikaci, kde chcete otevřít tuto složku.
 4. Klepněte na adresní řádek a podle potřeby vymažte vše, co se tam nachází.
 5. Stiskněte klávesovou zkratku Ctrl+V. Cesta se vloží do adresního řádku.
 6. Stiskněte Enter, daná složka se otevře.
- Celý postup schematicky znázorňuje obrázek 9.32.

Obrázek 9.32: Kopírování cesty k souboru do okna jiné aplikace

635 Kopírování cesty k souboru, jiný postup

Je-li otevřena složka, jejíž cestu k souboru chcete zkopírovat, lze stisknout tlačítko **Zkopírovat cestu** na kartě **Domů** → **Schránka**. Do schránky se zkopíruje cesta k souboru, kterou lze použít podobně jako v předchozím tipu č. 634.

Je tady malá komplikace – současně s cestou se vloží do cílového pole i uvozovky na začátku a na konci celého výrazu, a navíc i název souboru. Proto chcete-li takto příslušnou složku v jiné aplikaci otevřít, je třeba uvozovky i název souboru smazat.

Je-li ve složce vybráno několik souborů, zkopírují se do schránky cesty ke všem vybraným souborům.

636 Klíčová slova

Pro snadnější vyhledání souboru lze zadat některým typům souborů klíčová slova; jedná se o hesla typická pro danou skupinu dat, která je později pomohou identifikovat.

Klíčová slova lze zadat:

- v podokně podrobností zápisem do pole **Značky**; slov může být více, automaticky se budou oddělovat středníkem – viz obrázek 9.33.
- v dialogovém okně vlastností souboru (otevřeném z místní nabídky příkazem **Vlastnosti**) na kartě **Podrobnosti**, zápisem do pole **Značky**.

637 Skrytí položek

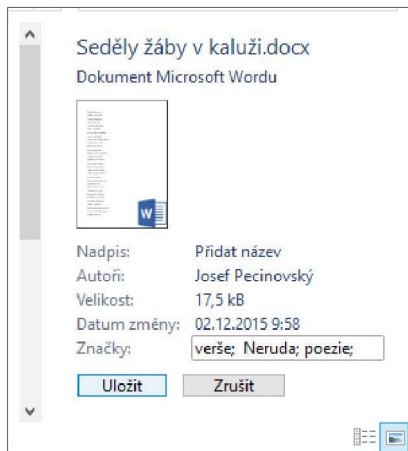

Jak soubory, tak i složky mohou být umístěny na disku jako skryté, což znamená, že za normálních okolností nebudou vidět. Skryté soubory využívají především Windows 10, protože je skutečně nežádoucí, aby do některých zasahoval všetečný uživatel.

I vy sami můžete některé soubory či složky skryt, to tehdy, když jsou sice důležité, ale v daném okamžiku by bylo zbytečné, nebo dokonce nebezpečné je zobrazovat. Takto lze důležitá data ochránit před nežádoucím zásahem.

Vybrané položky skryjete stiskem tlačítka **Skrýt vybrané položky** na kartě **Zobrazení** → **Zobrazit** či **skrýt**.

Stiskem stejného tlačítka necháte skrytou položku opět zobrazovat.

Obrázek 9.33: Zadání klíčových slov

638 Zobrazení skrytých položek

Jsou-li některé položky ve složce skryté, můžete je nechat zobrazit, a to zaškrtnutím políčka **Skryté položky** na kartě **Zobrazení** → **Zobrazit** či **skrýt**.

Skrytou položku poznáte podle toho, že jejich ikony jsou zobrazeny méně výrazně, ale rozdíl je skutečně nepatrný.

639 Otevření skrytého souboru

Skrytý soubor lze otevřít pro úpravy a editaci, aniž byste si nechali skryté soubory zobrazovat. Stačí, když je otevřená složka, která skrytý soubor obsahuje.

Napište název skrytého souboru, který chcete otevřít, do řádku **Adresa**. Po stisku Enter se skrytý soubor otevře v aplikaci, která je danému typu souboru přisazena jako výchozí.

Název souboru se musí zapsat zcela přesně, včetně přípony!

640 Ochrana souboru před nežádoucími změnami

Jestliže nemá v obsahu dokumentu dojít k nežádoucím změnám, můžete jej označit atributem **Jen pro čtení**.

Na ikoně souboru zadejte z místní nabídky (pravé tlačítko myši) příkaz **Vlastnosti** a v okně vlastností souboru na kartě **Obecné** zaškrtněte políčko **Jen pro čtení**.

Takovýto soubor sice můžete odstranit, ale jakmile jej otevřete pro úpravy, nepodaří se vám změny uložit.

Při pokusu o uložení souboru se otevře dialogové okno **Uložit jako**, které vám nabídne uložit změny do jiného souboru pod jiným názvem.

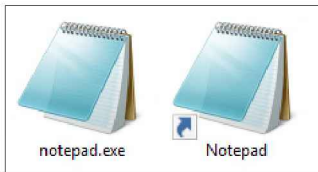
641 Jak vytvořit zástupce pomocí myši

Zástupce vypadá jako ikona, ale na pohled se liší malým detailem. V levém dolním rohu piktogramu se zobrazuje nevelká šipka – viz obrázek 9.34. Zástupce skutečně zastupuje skutečnou položku (program, složku, soubor) v jiné složce. Odkazuje na skutečné umístění a umožňuje danou položku prostým poklepáním otevřít. Některé programy dokonce nabízejí při instalaci vytvoření zástupce na pracovní ploše.

Sami si můžete vytvořit zástupce na pracovní ploše nebo v jiné složce, pokud z tohoto místa chcete spouštět programy.

1. Otevřete složku, v níž je umístěn program, k němuž chcete vytvořit zástupce.
2. Uchopte ikonu souboru s programem pravým tlačítkem myši.
3. Přesuňte ikonu na pracovní plochu a uvolněte stisk myši. Otevře se místní nabídka.
4. Z této nabídky zadejte příkaz **Vytvořit zde zástupce**.

Obrázek 9.34: Porovnání ikony programu a zástupce

642 Vytvoření zástupce z místní nabídky

Je-li dostupná ikona programu, můžete pro vytvoření zástupce použít jiný postup. Otevřete na ní místní nabídku a z ní zadejte příkaz **Vytvořit zástupce**.

Systém obvykle nedovolí vytvořit zástupce ve složce programu a oznámí vám to ve výstražném dialogovém okně. Současně vám položí dotaz: **Chcete umístit zástupce na plochu?** Vydejte souhlas.

Pokud by se podařilo zástupce vytvořit ve stejné složce, jeho existence zde nemá žádný smysl. Proto ikonu zástupce ihned přesuňte na pracovní plochu nebo do složky, z níž chcete program spouštět.

643 Spouštění zástupce klávesovou zkratkou

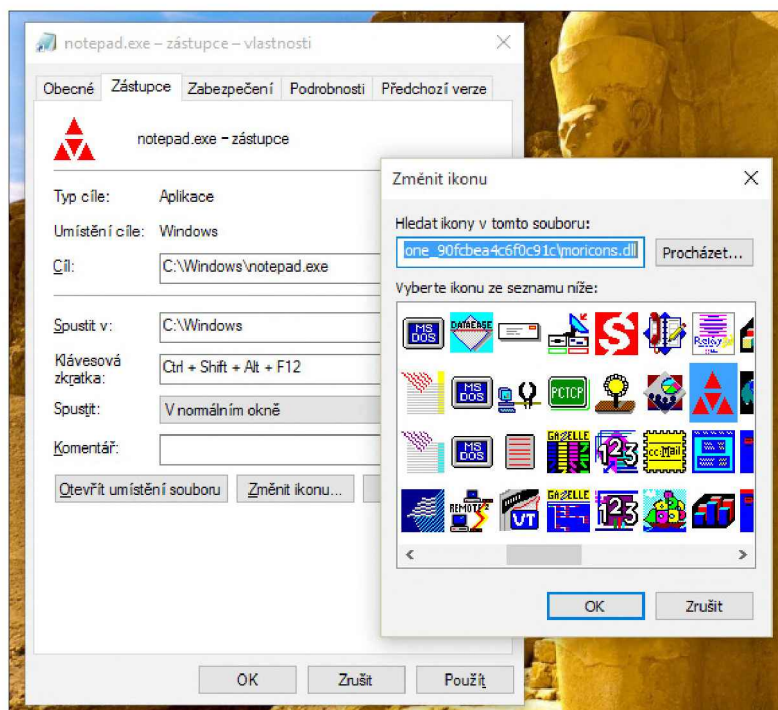
Protože máte k dispozici snadno dostupnou nabídku **Start** a ještě lépe dostupný hlavní panel, není spouštění aplikace pomocí zástupce obvyklé. Ale zástupci lze přiřadit klávesovou zkratku a pak lze tuto aplikaci spustit prakticky kdykoli.

Na ikoně zástupce zadejte z místní nabídky příkaz **Vlastnosti**. Otevře se dialogové okno vlastností zástupce.

V poli **Klávesová zkratka** je zřejmé, že žádná zkratka není přiřazena. Klepněte na toto pole a na klávesnici stiskněte tu klávesovou zkratku, kterou chcete zástupci přiřadit. V poli se zobrazí tato zkratka.

Stiskem **OK** klávesovou zkratku přiřadíte, ale...

Tady je třeba nabádat k největší opatrnosti. Chybí zde totiž kontrola, zda tato zkratka už náhodou není přiřazena jiné akci; tím byste tuto zkratku vyřadili z provozu. Z obrázku 9.35 je vidět, že nejsou obsazeny zkratky, při nichž je třeba stisknout všechny tři přepřadovače.

Obrázek 9.35: Změna ikony zástupce a přiřazení klávesové zkratky

644 Změna ikony zástupce

Ikonu zástupce můžete běžným způsobem přejmenovat (viz tip č. 570) a také můžete vylepšit jeho vzhled jiným piktogramem ikony.

Proto na ikoně zástupce zadejte z místní nabídky příkaz **Vlastnosti**. Otevře se dialogové okno vlastností zástupce. Zde stisknete tlačítko **Změnit ikonu**.

Otevře se okno **Změnit ikonu**, které vám však toho příliš nenabídne. Proto stisknete tlačítko **Procházet** a v dialogovém okně **Změnit ikonu** vyhledejte soubor s ikonami.

Ikonky najdete vlastně v kterémkoli souboru s programem (přípona EXE) a také v některých dalších souborech, například **moricons.dll**, **imageres.dll** nebo **shell32.dll**.

Cestu k souboru nemusíte znát, stačí, když v okně **Změnit ikonu** (je klonem dialogového okna **Otevřít**) napíšete název souboru do vyhledávacího pole a necháte prohledat systémový disk.

Ikonky zobrazené v tomto souboru se zobrazí přehledně v okně **Změnit ikonu** jako na obrázku 9.35. Výběr ikony potvrďte stiskem tlačítka **OK** a dále zavřete i okno vlastností.

Zobrazení souborů a složek v okně aplikace Průzkumník

645 Zobrazení náhledu souboru v ikoně složky

Obsahuje-li složka obrázky, aplikace Průzkumník iniciativně zobrazí náhodně vybraný obrázek v ikoně složky. Sami si do ikony můžete umístit libovolný jiný obrázek.

Z místní nabídky na ikoně složky zadejte příkaz **Vlastnosti** a v okně vlastností složky přejděte na kartu **Přízpůsobit**. Zde stisknete tlačítko **Zvolit soubor** a v dialogovém okně **Procházet** zvolte jiný obrázek.

Výsledek můžete kontrolovat stiskem tlačítka **Použít**.

Nehodí-li se použitý obrázek, zvolte jiný nebo se vraťte k původnímu stavu stiskem tlačítka **Obnovit výchozí**.

646 Změna ikony složky

Ve standardním nastavení se ikona složky podobá skutečné složce, a po pravdě řečeno, není důvod to nijak měnit. Protože to však jde, tak se o této funkci na tomto místě zmíníme.

Z místní nabídky na ikoně složky zadejte příkaz **Vlastnosti** a v okně vlastností složky přejděte na kartu **Přízpůsobit**. Zde stisknete tlačítko **Změnit ikonu**. Otevře se dialogové okno **Změnit ikonu pro složku**; na ploše okna volte z několika desítek nabízených ikon.

K původnímu vzhledu můžete ikonu složky vrátit, když v okně **Změnit ikonu pro složku** stisknete tlačítko **Obnovit výchozí**.

647 Zobrazení cesty k souboru v záhlaví okna aplikace Průzkumník

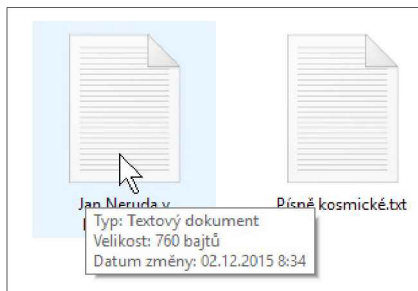
V záhlaví okna aplikace Průzkumník se ve výchozím nastavení zobrazuje pouze název aktuální složky. Úplná cesta k souboru se sice zobrazuje v řádku **Adresa**, ale kdo chce, může si ji nechat zobrazovat i v záhlaví okna.

Má-li se úplná cesta zobrazovat v záhlaví, otevřete okno (karta **Zobrazení** → **Možnosti**, tlačítko **Možnosti** → **Změnit možnosti složky a hledání**). V otevřeném dialogovém okně Možnosti složky přejděte na kartu **Zobrazení** a zde zaškrtněte políčko **Zobrazovat úplnou cestu v záhlaví**.

648 Jak získat rychle informace o souboru

Pohled na ikonu souboru vám bezpečně řekne, jakého typu soubor je (podle vzhledu ikony nebo podle přípony), a také z názvu lze leccos usoudit. Další dílčí informace získáte, když na ikonu najedete ukazatelem myši a na chvíli jej zastavíte. Zobrazí se popisek jako na obrázku 9.36. Zde zjistíte velikost souboru a datum poslední změny.

Obrázek 9.36: Popisek s informacemi o souboru

649 Skutečná velikost souboru

Informace, které podává Průzkumník o velikosti souboru přímo na ploše okna, mohou být nepřesné. Například v zobrazení **Podrobnosti** je velikost souboru zaokrouhlena na celé kilobajty.

Necháte-li si zobrazit podokno podrobností (karta **Zobrazení** → **Podokna**, stisk tlačítka **Navigační podokna** → **Podokno podrobností**), najdete zde velikost souboru zaokrouhlenou na setiny kilobajtů, případně megabajtů.

Přesnou velikost souboru zjistíte v okně vlastností souboru (místní nabídka, příkaz **Vlastnosti**), kde je uvedena velikost souboru v bajtech – viz obrázek 9.7.

650 Kolik místa zabírá soubor na disku?

Pevné disky jsou rozděleny do tzv. clusterů neboli alokačních bloků. Zjednodušeně řečeno je to minimální místo na disku, do něhož se dá uložit soubor. Velikost clusteru

bývá různá, obvykle to je 4 096 bytů. Znamená to, že soubory, i když jsou menší než tato hodnota, uberou z disku právě velikost clusteru. Celkovou velikost, kterou několik souborů zabírá na disku, nelze zjistit prostým součtem jejich skutečné velikosti, ale součtem velikosti clusterů, které soubory zaujímají.

Místo, které soubor zabírá na disku, zjistíte v dialogovém okně vlastností souboru (místní nabídka, příkaz **Vlastnosti**) v položce **Velikost na disku** – viz obrázek 9.7. Je zde zřejmé, že velikost na disku se poněkud liší od skutečné velikosti souboru.

651 Nastavení vlastností složky

Pro změnu nastavení složky slouží dialogové okno **Možnosti složky**, které otevřete z karty **Zobrazení** → **Možnosti** stiskem tlačítka **Změnit možnosti složky a hledání**.

Toto dialogové okno má tři karty a umožňuje nastavit chování složky a v ní umístěných souborů do posledního detailu. Na kartě **Obecné** lze nastavit způsob procházení mezi složkami, na kartě **Zobrazení** lze určit, jak se budou složky a soubory zobrazovat. Na některá tato nastavení vás speciálně upozorníme, ale je logické, že na všechny nedojde. Proto je třeba, abyste o existenci tohoto okna věděli a v případě potřeby je neváhali otevřít a změnit nastavení.

652 Výchozí nastavení složek

Chcete-li se vrátit k výchozímu nastavení složek a způsobu zobrazení ikon souborů, otevřete dialogové okno **Možnosti složky** (karta **Zobrazení** → **Možnosti**, tlačítko **Změnit možnosti složky a hledání**). Zde stisknete tlačítko **Obnovit výchozí**.

653 Nastavení způsobu procházení složkami

Pokud otvíráte složku poklepáním na její ikonu na ploše okna aplikace Průzkumník, otevře se tato složka ve stejném okně.

Můžete však nastavit, aby se při každém otevření složky současně otevřelo nové okno. Otevřete dialogové okno **Možnosti složky** (na kartě **Zobrazení** → **Možnosti** stisknete tlačítko **Změnit možnosti složky a hledání**).

Na kartě **Obecné** nastavte přepínač **Procházet složky** do polohy **Otevřít každou složku ve vlastním okně**.

654 Nastavení funkce myši pro operace s ikonami

Ve výchozím nastavení je třeba pro otevření složky použít poklepání, tedy dvojí stisk levého tlačítka myši. Průzkumník však dovoluje tento režim změnit složky se budou otvírat jediným stiskem levého tlačítka myši, podobně jako hypertextové odkazy při procházení internetu.

Chcete-li funkci myši takto nastavit, otevřete dialogové okno **Možnosti složky** (na kartě **Zobrazení** → **Možnosti** stisknete tlačítko **Změnit možnosti složky a hledání**).

Na kartě **Obecné** nastavte přepínač **Kliknutí a dvojité kliknutí** do polohy **Otevřít položku kliknutím (vybrat ukázáním)**. Spřaženým přepínačem ještě lze nastavit způsob, jakým se má popisik ikon podtrhávat. Výhodnější je určit, že se má podtrhnout pouze vybraná položka.

Ukazatel myši se v tomto režimu podobá internetové pacičce – viz obrázek 9.37.

Na tento režim je nutné si zvyknout; zpočátku asi budete mechanicky používat dvojí stisk levého tlačítka myši, což může způsobit jisté zmatky.

Název	Datum změny	Typ	Velikost
Jak hvědy bijem o mříže.txt	02.12.2015 8:32	Textový dokument	1 kB
Jan Neruda v Bechlině.txt	02.12.2015 8:34	Textový dokument	1 kB
Jsou tam i malé hvězdičky.txt	02.12.2015 9:38	Textový dokument	1 kB

Obrázek 9.37: Otevření souboru jedním klepnutím

655 Jak zamezit zobrazení naposledy použitých souborů a složek ve složce Rychlý přístup

Ve výchozím nastavení se naposledy použité soubory a složky nabízejí ve složce Rychlý přístup. Chcete-li tomu z jakýchkoli důvodů zabránit, otevřete dialogové okno **Možnosti složky** (na kartě **Zobrazení** → **Možnosti** stisknete tlačítko **Změnit možnosti složky a hledání**). Na kartě **Obecné** zrušte zaškrtnutí obou políček (nebo jednoho, podle okolností) ve skupinovém rámečku **Ochrana osobních údajů**.

656 Odstranění všech souborů a složek ze složky Rychlý přístup

Všechny položky, které nejsou ke složce Rychlý přístup připnuté, lze najednou z této složky odstranit; nemějte obavy, všechny položky zůstanou na svém místě ve stromu složek, ve skutečnosti se nic nevymaže.

Chcete-li vymazat vše, otevřete dialogové okno **Možnosti složky** (na kartě **Zobrazení** → **Možnosti** stisknete tlačítko **Změnit možnosti složky a hledání**).

Na kartě **Obecné** stisknete tlačítko **Vymaže historii Průzkumníka souborů** – Vymazat.

657 Změna zobrazení položek v okně aplikace Průzkumník

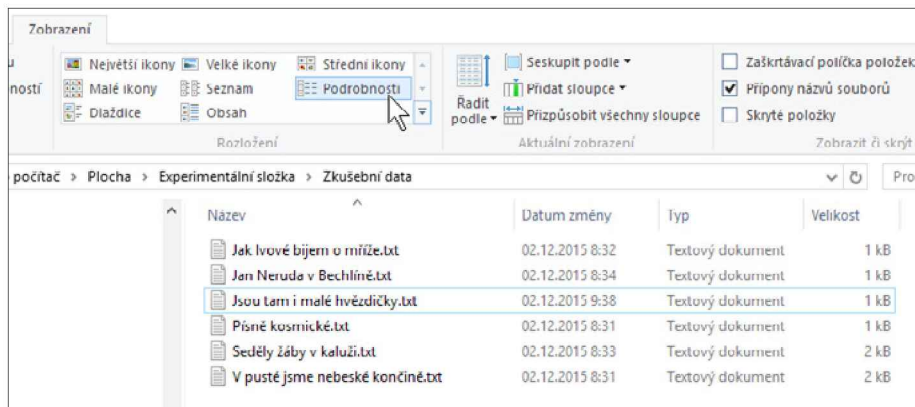

Položky v okně aplikace Průzkumník lze zobrazit celkem osmi způsoby. Rozložení položek vybíráte na kartě **Zobrazení** → **Rozložení** jako na obrázku 9.38. Jakmile najedete na některou položku z nabídky, dynamický náhled virtuálně promění vzhled podle daného rozložení.

Změnu rozložení potvrdíte klepnutím.

Stejné příkazy ke změně rozložení položek lze zadat i z místní nabídky otevřené na ploše okna **Zobrazit** → (8 možností). Aktuálně použité rozložení je zvýrazněno černým bodem.

Změna rozložení se vždy týká jen aktuální složky. Přejdete-li tedy do složky jiné, budou se položky zobrazovat odlišným způsobem.

Obrázek 9.38: Změna způsobu zobrazení položek v okně Průzkumníku

658 Změna rozložení položek v okně Průzkumník pomocí klávesnice

začátečník

Rozložení položek v okně aplikace Průzkumník lze dosáhnout i pomocí klávesových zkratk. Například stiskem klávesové zkratky Ctrl+Shift+1 zobrazíte položky jako **největší ikony**, Ctrl+Shift+2 zobrazí **velké ikony** atd. až po Ctrl+Shift+8, což znamená rozložení **obsah**.

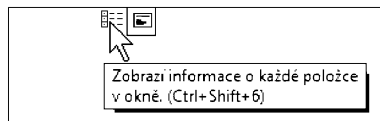
Jedná se zde o klávesy s čísly na hlavní části klávesnice, nikoli na numerické.

659 Rychlá změna rozložení položek v okně Průzkumníku

začátečník

Vpravo dole na stavovém řádku se zobrazují dvě tlačítka pro rychlou změnu zobrazení. Jejich stiskem lze přepínat mezi zobrazením **Velké ikony** a **Podrobnosti**, tedy mezi těmi, která se používají nejčastěji.

Obrázek 9.39: Tlačítka pro změnu zobrazení

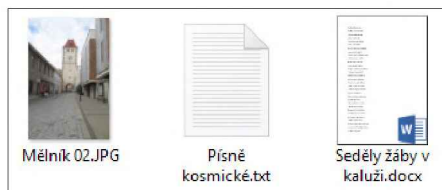
660 Jak zobrazit v miniaturách náhled souboru

Některé aplikace dovolují, aby se v miniatuře ikony zobrazil náhled souboru. Není to případ Poznámkového bloku, který jsme doposud používali, ale dokážou to ikony obrázků, videa nebo také textové dokumenty vytvořené programem Microsoft Word.

Aby se namísto standardních piktogramů zobrazily náhledy obsahu, je třeba otevřít okno **Možnosti složky** (karta **Zobrazení** → **Možnosti**, tlačítko **Změnit možnosti složky a hledání**). V tomto okně přejděte na kartu **Zobrazení** a zrušte zaškrtnutí políčka **Vždy zobrazit ikony, nikde ne miniatury**. Výsledek můžete porovnat s obrázkem 9.40.

Některá rozložení, například **Podrobnosti**, ale zobrazují v ikoně vždy jen piktogram.

Obrázek 9.40: Miniatury v náhledu ikony

661 Změna řazení položek v okně Průzkumníku

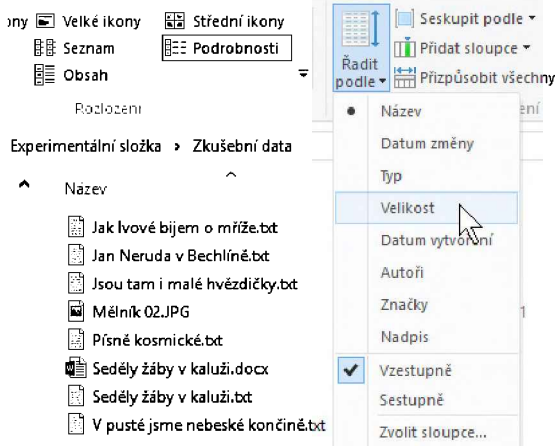
Pořadí, v němž se položky zobrazují v okně aplikace Průzkumník, lze takřka libovolně změnit. Na kartě **Zobrazení** → **Aktuální zobrazení** stisknete tlačítko **Řadit podle** a způsob řazení vybíráte z rozvěvené nabídky jako na obrázku 9.41.

Změna řazení se vždy týká jen aktuální složky, přejdete-li tedy do složky jiné, budou ikony řazeny odlišně.

Jsou-li současně se soubory umístěny ve složce i podsložky, řadí se ikony podložek na začátek nebo na konec seznamu.

Aktuální řazení je zvýrazněno černým bodem před položkou nabídky.

Kromě základní změny řazení lze ještě rozhodnout, zda se položky budou řadit vzestupně anebo sestupně.

Obrázek 9.41: Změna řazení položek v okně Průzkumníku

662 Změna řazení položek v zobrazení Podrobnosti

Pokud necháte položky v okně aplikace Průzkumník zobrazovat jako **Podrobnosti**, lze řazení změnit z lišty, která se zobrazuje v záhlaví seznamu. Klepnutím na položku se seznam seřadí právě podle této charakteristiky, dalším klepnutím se seřadí v opačném směru.

Způsob řazení, tedy vzestupně nebo sestupně, je naznačen v liště šipkou, jako na obrázku 9.42.

Název	Datum změny	Typ	Velikost
Sedělý žáby v kaluži.docx	02.12.2015 9:58	Dokument Microsoft Word	18 kB
Mělník 02.JPG	12.07.2015 10:11	Soubor JPG	3 167 kB
Jak Ivoňe bijem o mříže.txt	02.12.2015 8:32	Textový dokument	1 kB
Jan Neruda v Bechlíně.txt	02.12.2015 8:34	Textový dokument	1 kB
Jsou tam i malé hvězdičky.txt	02.12.2015 9:38	Textový dokument	1 kB
Písně kosmické.txt	02.12.2015 8:31	Textový dokument	1 kB
Sedělý žáby v kaluži.txt	02.12.2015 8:33	Textový dokument	2 kB
V pusté jsme nebeské končiny.txt	02.12.2015 8:31	Textový dokument	2 kB

Obrázek 9.42: Změna řazení z lišty v záhlaví sloupců

663 Jak zvolit charakteristiky souborů pro zobrazení v okně Průzkumníku

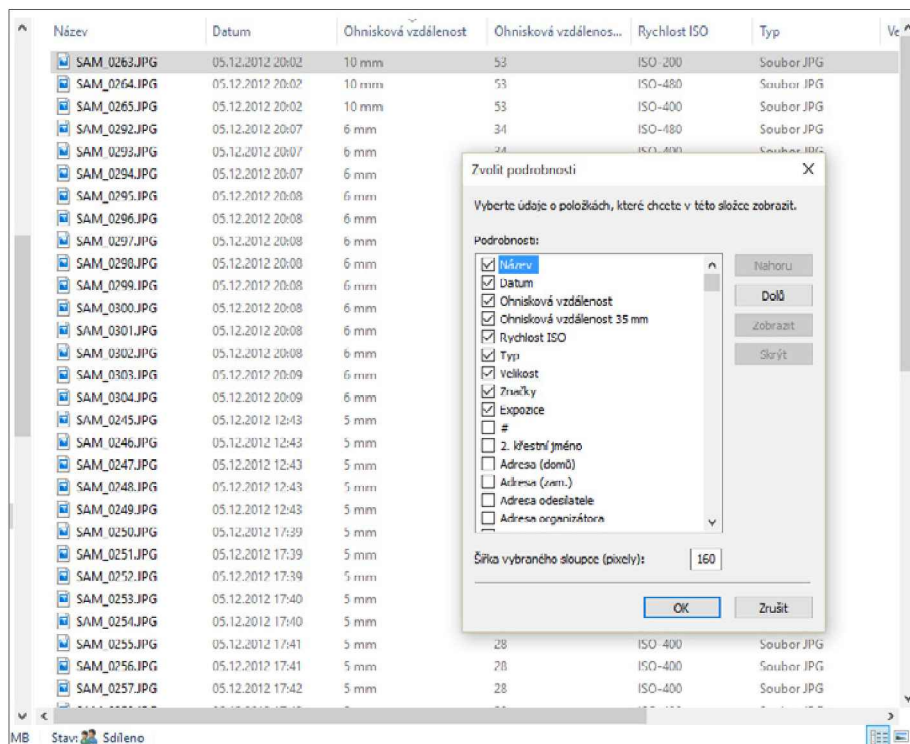

Sám systém rozpozná, jaké typy souborů se nacházejí ve složce, a tomu přizpůsobí zobrazované charakteristiky. Například u hudebních souborů se bude kromě názvu souboru zobrazovat i nadpis, interpret a album, z kterého skladba pochází.

Jednotlivé charakteristiky, které se mají zobrazovat, můžete určit sami. Otevřete okno **Zvolit podrobnosti** z karty **Zobrazení** → **Aktuální zobrazení** stiskem tlačítka **Řadit podle** → **Zvolit sloupce**. V něm zaškrtněte ty položky, které se k danému typu souboru hodí, například na obrázku 9.43 jsou vybrané položky hodící se pro fotografie.

Stiskem tlačítek **Nahoru** a **Dolů** lze změnit pořadí zobrazených položek, ale k tomu existuje šikovnější metoda.

Když příště otevřete toto okno, zjistíte, že položky, které jste vybrali, jsou seskupeny nahore.

Obrázek 9.43: Změna zobrazovaných charakteristik

664 Změna pořadí zobrazovaných charakteristik

Pořadí sloupců v zobrazení **Podrobnosti** lze změnit bez nutnosti otvírat jakékoli dialogové okno. Uchopte lištu v záhlaví sloupce a přesuňte ji doleva nebo doprava, tím se sloupce vzájemně zamění.

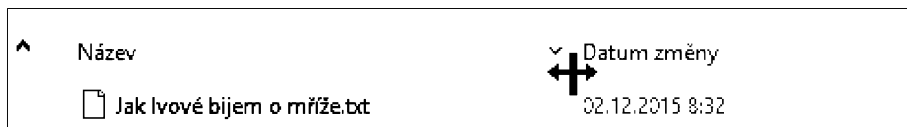
665 Šířka sloupců v zobrazení Podrobnosti

Pracujete-li s položkami v zobrazení **Podrobnosti**, je nanejvýš pravděpodobné, že vymezená šířka sloupců nebude odpovídat rozsahu uváděných údajů. Například zde může být málo místa pro zobrazení celých názvů souborů nebo naopak sloupec udávající velikost souborů může být příliš široký.

Šířku sloupce lze upravit, když uchopíte rozhraní mezi dvěma sloupci a za trvalého stisku tlačítka myši přesunujete doleva nebo doprava. Ukazatel myši dostane tvar

dvousměrné šipky s příčkou (viz obrázek 9.44) a právě tato příčka naznačuje místo, kde po dokončení akce bude rozhraní mezi sloupci.

Obrázek 9.44: Úprava šířky sloupce

666 Blesková úprava šířky sloupců v zobrazení Podrobnosti

Chcete-li nechat na Průzkumníku, aby sám upravil šířku sloupců, potom na kartě **Zobrazení** → **Aktuální zobrazení** stiskněte tlačítko **Přizpůsobit všechny sloupce**.

Pokud otevřete místní nabídku na záhlaví některého ze sloupců, můžete upravit šířku jediného sloupce zadáním příkazu **Přizpůsobit sloupec**.

667 Třídění seznamu souborů

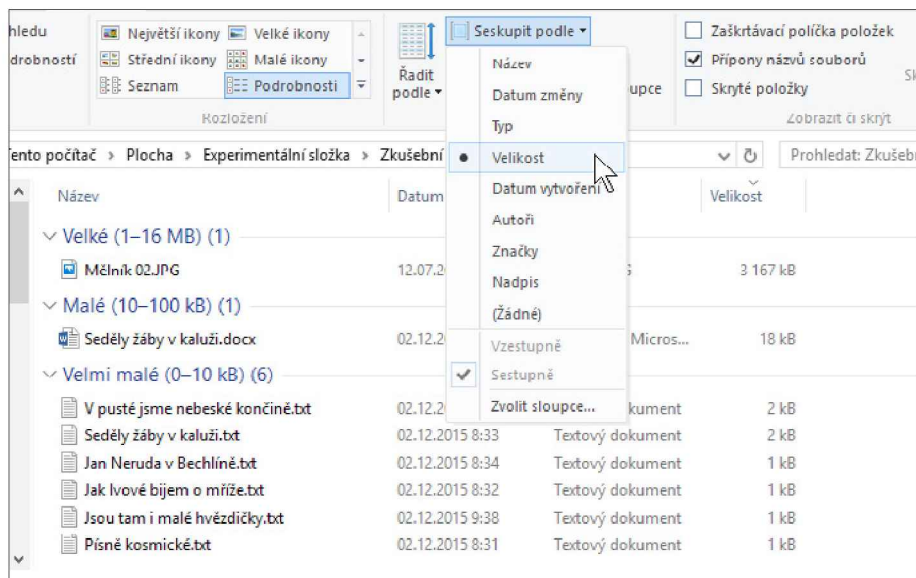

Položky seznamu v okně aplikace Průzkumník lze třídit do skupin podle určitých kritérií, například podle velikosti souboru nebo data.

Důležité je, aby zmíněná kritéria u seznamu souborů byla odlišná, například u fotografií pořízených ve stejný den se asi třídění podle data vytvoření mine účinkem.

Chcete-li roztrždit seznam souborů do skupin, na kartě **Zobrazení** → **Aktuální zobrazení** stiskněte tlačítko **Seskupit podle** → a v nabídce tlačítka vyberte vhodné kritérium, jako na obrázku 9.45. Vidíte, že i ta hrstka souborů, které jsme zatím použili pro psaní této knihy, se dá roztrždit rozumným způsobem.

Seskupení zrušíte, když v nabídce tlačítka **Seskupit podle** zvolíte položku **Žádné**.

Obrázek 9.45: Roztřídění seznamu souborů do skupin

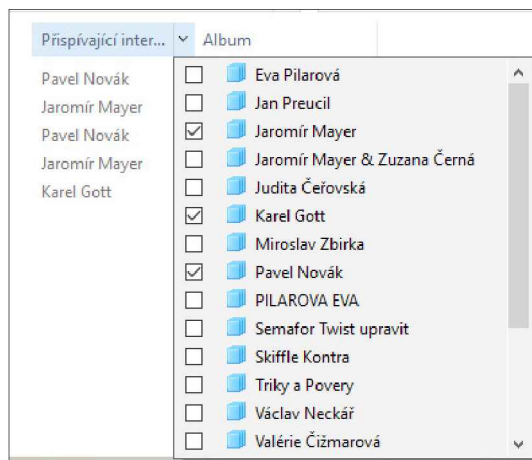
668 Filtrování seznamu souborů

Dlouhé seznamy bývají nepřehledné. Jestliže chcete, můžete si zobrazení zjednodušit filtrováním, potom se zobrazí jen takové položky, o které se zajímáte.

Tlačítko filtru se zobrazí v zobrazení **Podrobnosti** v záhlaví sloupce. Když je stisknete, zobrazí se seznam kritérií odpovídající dané charakteristice. Například názvy souborů se dají filtrovat podle abecedy do tří skupin.

Položky, které se mají zobrazovat, volte zaškrtnutím políčka jako na obrázku 9.46.

Obrázek 9.46: Filtrování seznamu

669 Filtrování seznamu souborů podle data

Rozhodnete-li se filtrovat seznam souborů podle kalendářního údaje (například **Datum změny**), zobrazí se nabídka filtru podobně jako na obrázku 9.47. Průzkumník vyhodnotí, které data se nacházejí v seznamu, a tomu přizpůsobí nabídku filtru.

Můžete volit i několik položek zaškrtnutím, zde například **Dnes** a **Minulý týden**.

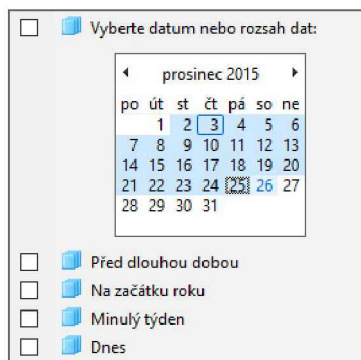
Je možné zvolit i konkrétní den, pokud zaškrtnete políčko **Vyberte datum nebo rozsah dat**.

Nejobtížnější je volba rozsahu dat. Zde je třeba daný rozsah vybrat, tedy zvýraznit (zde bledě modře). Pokud jde o rozsah v rozmezí jednoho měsíce, klepněte na první datum, podržte stisknutou klávesu Shift a klepněte na druhé datum.

Můžete však nastavit rozsah i přes několik měsíců nebo let:

1. Nejříve klepněte na poslední datum v daném rozsahu.
2. Podržte stisknutou klávesu Shift a nepouštějte.
3. Procházejte mezi měsíci stiskem tlačítek v podobě šipek v horním rohu okna, dokud se nezprístupní příslušný měsíc.
4. Klepněte na první datum rozsahu.
5. Uvolněte stisk myši.

Nastavený filtr se kontrolujte v řádku **Adresa**, kde je cestou k souboru zobrazen rozsah filtru.

Obrázek 9.47: Filtrování podle data

670 Jak zrušit filtrování seznamu

Filtr je pouze dočasný, Průzkumník si jej nepamatuje. Pokud aplikaci Průzkumník ukončíte a znovu ji spustíte, filtr ztratí účinnost.

Chcete-li zrušit filtr v aktuálním zobrazení, poznáte filtrovaný sloupec podle zatržení v záhlaví. Pak stačí otevřít nabídku filtrů a zrušit zaškrtnutí příslušných položek.

671 Jak rychle zpřístupnit dokumenty, s nimiž jste pracovali naposledy

Systém Windows 10 si pamatuje soubory, s kterými jste naposledy pracovali. Nemusíte je složitě vyhledávat, stačí, když v okně aplikace Průzkumník zvolíte v Navigačním podokně položku **Rychlý přístup**; je umístěna jako první v seznamu.

Na ploše okna najdete dvě skupiny ikon:

- Časté složky, což jsou především složky připnuté, a pak složky, které jste naposledy nejčastěji navštívili právě pomocí aplikace Průzkumník.

- Poslední soubory; zde najdete ikony souborů, s nimiž jste naposledy pracovali, ale jen pomocí aplikací dodávaných s Windows nebo programů Microsoft Office.

672 Připnutí položky k Rychlému přístupu

Chcete-li, aby se vybraná složka nebo soubor trvale nabízely ve složce **Rychlý přístup**, a tedy byly vždy po ruce, připněte je k rychlému přístupu. Vyberte položku klepnutím a potom:

- Na kartě **Domů** → **Schránka** stiskněte tlačítko **Připnout k Rychlému přístupu**.
- Otevřete na ikoně složky místní nabídku (pravé tlačítko myši) a z ní zadejte příkaz **Připnout k Rychlému přístupu**.

Složka se zobrazí v **Navigačním** podokně a je označena jako připnutá symbolem špendlíku.

673 Odepnutí položky od Rychlého přístupu

Pokud se složka již nemá zobrazovat ve složce **Rychlý přístup**, můžete ji dosud odepnout, a to z místní nabídky (pravé tlačítko myši na dané složce) zadáním příkazu **Odepnout z Rychlého přístupu**.

Nechcete-li, aby se ve složce **Rychlý přístup** zobrazoval některý soubor, z místní nabídky otevřené na ikoně souboru zadejte příkaz **Odebrat z Rychlého přístupu**.

Hledání souborů a složek

674 Univerzální postupy při hledání čehokoli

Chcete-li v kterékoli aplikaci spuštěné pod Windows 10 cokoli najít (text, číslo, nebo i soubor nebo složku), je třeba použít univerzálního postupu pro hledání – platí prakticky pro všechny aplikace včetně Průzkumníku.

- Na kartě **Domů** → **Úpravy** zadejte příkaz **Najít**.
- Stiskněte klávesovou zkratku **Ctrl+F**.

V obou případech se tak zpřístupní nástroj pro prohledávání. Může to být dialogové okno nebo také jen pole, do něž napíšete hledaný řetězec.

675 Hledání souborů a složek v aplikaci Průzkumník

Pro prohledání aktuální složky je třeba aktivovat pole **Prohledat**; je umístěno vpravo vedle řádku **Adresa**. Do tohoto pole zapište hledaný řetězec. Okno okamžitě zareaguje na zapsané znaky a postupně zobrazí všechny výsledky hledání na ploše okna.

Na kartě **Nástroje hledání** → **Umístění** lze stiskem tlačítek určit, zda se má prohledávat jen **Aktuální složka** nebo i **Všechny podsložky**.

676 Otevření složky s nalezeným souborem

začátečník

Jestliže je postupem uvedeným v tipu č. 675 nalezený soubor ve vnořené podsložce, můžete tuto složku otevřít, když na kartě **Nástroje hledání** → **Umístění** stisknete tlačítko **Otevřít umístění souboru** nebo z místní nabídky otevřené na ikoně tohoto souboru zadáte příkaz **Otevřít umístění souboru**.

677 Přerušování hledání

začátečník

Jestliže prohledávání pomocí aplikace Průzkumník trvá příliš dlouho a je zřejmé, že nevede ke kýženému cíli, nebo už víte, že je zadání chybné, lze kdykoli prohledávání přerušit:

- Stiskem tlačítka ve tvaru křížku umístěného vpravo v poli **Prohledat**; okno aplikace Průzkumník setrvá v režimu hledání
- Stiskem tlačítka **Zavřít hledání** na kartě **Nástroje hledání**
- Stiskem klávesy Esc

678 Jak hledat soubory stejného typu

začátečník

Chcete-li hledat v okně aplikace Průzkumník soubory stejného typu (zde se rozumí například obrázků, hudba nebo film), na kartě **Nástroje hledání** → **Upřesnit hledání** vyberte vhodnou položku v rozevřacím seznamu **Typ**. V poli **Prohledat** se zobrazí výraz **typ**=(podle výběru) a na ploše okna se zobrazí odpovídající soubory.

679 Jak hledat soubory se shodnou příponou

pokročilý

Při hledání můžete využít tzv. hvězdičkovou konvenci. Jedná se univerzální zápis, při němž se část názvu souborů nahrazuje hvězdičkou. V tom případě se vypisují všechny soubory vyhovující ostatním částem zápisu.

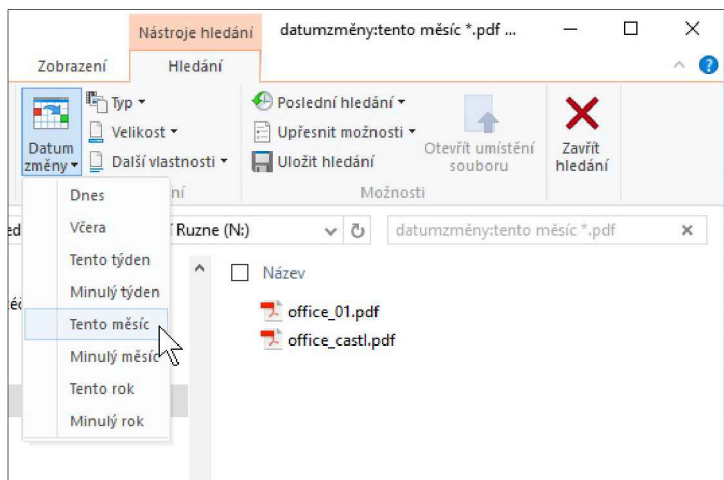
Chcete-li tedy najít soubory stejného typu, tj. se shodnou příponou, bez ohledu na jejich jméno, nahraďte jméno souboru hvězdičkou, například ***.jpg** nebo ***.mp3**; v tomto tvaru píšete hledaný výraz do pole **Prohledat**.

680 Hledání podle data změny

začátečník

Pokud znáte u hledaného souboru datum, kdy byl naposledy uložen, můžete po aktivaci hledání (Ctrl+F) na kartě **Nástroje hledání** → **Upřesnit hledání** zvolit jednu z položek v rozevřacím seznamu **Datum změny** (od jednoho dne až po celý rok). Podmínky hledání lze dále zúžit použitím filtru, například jako na obrázku 9.48.

Obrázek 9.48: Hledání podle filtru

681 Hledání podle velikosti

začátečník

Pokud víte, že hledaný soubor je větší než například 1 MB, můžete při hledání vypustit všechny menší soubory, čímž se prohledávání značně urychlí. V režimu hledání (Ctrl+F) vyberte na kartě **Nástroje hledání** → **Upřesnit hledání** jednu z položek v rozevíracím seznamu **Velikost** (od prázdných až po obrovské). K tomu lze zadat část hledaného řetězce z názvu, pokud jej znáte a máte jistotu, že je to tak správně. Průzkumník vloží do pole **Prohledat** modrým písmem zvýrazněnou položku, například **datumzměny:-minulý rok**, a dále můžete zapsat svůj výraz.

682 Kombinace podmínek hledání

pokročilý

Jestliže máte o souboru více informací, například kdy byl naposledy uložen, jak je velký a jakého je typu, můžete postupně po aktivaci režimu hledání (Ctrl+F) navolit všechny tyto podmínky. Na kartě **Nástroje hledání** použijte postupně nabídky tlačítek **Datum změny**, **Velikost** a **Typ** (na pořadí nezáleží). V poli **Prohledat** se zobrazí tato položka **datumzměny:minulý rok typ:=dokument velikost:velmi velké**. Vyhledány jsou pouze soubory, které vyhovují podmínce AND, tedy „a současně“. Musí vyhovovat všem nastaveným podmínkám.

683 Hledání podle obsahu souboru

pokročilý

Neznáte-li žádnou z podmínek, které by mohly charakterizovat hledaný soubor, lze prohledávat i podle obsahu souboru; toto hledání ale trvá poněkud déle, protože systém musí číst nejen názvy souborů, ale i celý jejich obsah. Po aktivaci režimu hledání (Ctrl+F) na kartě **Nástroje hledání** → **Možnosti** zvolte v rozevíracím seznamu **Upřesnit možnosti** položku **Obsah souboru** a pak zapište do pole **Prohledat** hledaný řetězec znaků.

684 Jak zapnout trvalé hledání podle obsahu souborů

Pokud se má vždy prohledávat aktuální složka nejen podle názvu souborů, ale i podle jeho obsahu, v dialogovém okně **Možnosti složky** (tlačítko **Změnit možnosti složky a hledání** na kartě **Zobrazení** → **Možnosti**) na kartě **Hledání** zaškrtněte políčko **Vždy prohledávat názvy souborů a obsah**.

Další možnosti práce se soubory

685 Jak vytvořit virtuální disk

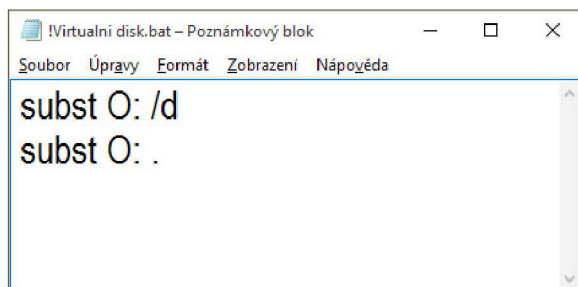
Složku můžete zařadit do stromu složek jako disk. Důvod je prostý – k disku je přístup velice jednoduchý, zatímco ke složce se musíte někdy obtížně prokousávat.

K tomu je třeba vytvořit uvnitř příslušné složky dávkový soubor. Je to malý prográmek uložený v souboru s příponou BAT (jako BATCH = dávka).

1. Vytvořte na ploše složky nový textový dokument a dejte mu název s příponou BAT.
2. Z místní nabídky zadejte příkaz **Upravit**. Spustí se Poznámkový blok.
3. Napište do okna tento text jako na obrázku 9.49; můžete ale použít jiné písmeno pro případ, že by se měl virtuální disk jmenovat jinak.
4. Soubor uložte.
5. Zavřete okno Poznámkového bloku.
6. Pокlepejte na ikoně tohoto souboru; ve stromu složek se zobrazí nový disk.

Poznámka: Jedná se o příkazy starého dobrého systému MS-DOS, které i ve Windows 10 stále ještě platí. Příkaz **subst** přiřadí písmenu jednotky (tedy disku) cestu ke složce. V prvním příkazu se likviduje případně již existující virtuální disk s tímto názvem. V druhém řádku by za příkazem **subst** měla být zapsána celá cesta ke složce, ale tu nahrazuje tečka, která říká, že se má použít aktuální cesta.

Obrázek 9.49: Dávkový soubor pro vytvoření virtuální jednotky

686 Jak spustit aplikaci při startu počítače

znalec

Dávkový soubor podle tipu 685 by nám nebyl k ničemu, kdybychom museli pokaždé otvírat příslušnou složku a odsud jej spouštět. Vytvořili jsme jej přece proto, aby nám práci urychlil, a nikoli zbrzdil. Proto je třeba, aby se tento soubor spouštěl automaticky, nejlépe opři startu počítače, pokud tuto složku chceme používat pravidelně.

Je potřeba, abyste zástupce tohoto souboru umístili do složky C:\Users\(\uživatel)\AppData\Roaming\Microsoft\Windows\Start Menu\Programs\Startup. Systém při startu spustí všechny programy, na něž odkazují zástupci z této složky.

1. Z místní nabídky otevřené na ikoně programu zadejte příkaz **Kopírovat**.
2. Přejděte do složky uvedené výše; v českých Windows se do složky **Startup** prokoušete trochu jinou cestou C:\Users (\uživatel)\ Appdata \ Roaming \ Microsoft \ Windows \ Nabídka Start\ Programy \ Po spuštění.
3. Z místní nabídky otevřené na ploše zadejte příkaz **Vložit zástupce**. Na ploše okna se vytvoří zástupce dávkového souboru.

687 Jak zakázat spouštění aplikace při startu systému

znalec

Někdy je nežádoucí, aby se aplikace spouštěla při startu systému; v takovém případě můžete jejího zástupce ze složky **Po spuštění (Startup)** odstranit. Ale kdybyste chtěli její spouštění pozastavit jen dočasně, můžete je zakázat.

1. Otevřete okno **Správce úloh**, nejlépe z nabídky **Start**; prostě stiskněte klávesu Windows a pište Správce úloh, příslušná položka se záhy zobrazí v nabídce.
2. V tomto okně přejděte na kartu **Po spuštění**.
3. V seznamu aplikací vyberte položku s daným zástupcem.
4. Stiskněte tlačítko **Zakázat**; atribut v řádku položky se změní na **Zakázáno**.

V seznamu aplikací určených pro spuštění se zobrazuje mnohem víc programů, než jste zařadili do své složky **Po spuštění**. Jsou to aplikace, kterém sem zařadil sám systém nebo se o to postaraly programy při instalaci. Do těchto položek raději nezasahujte, mohli byste si přivodit vážné komplikace.

688 Přehrávání multimediálních souborů na televizoru

pokročilý

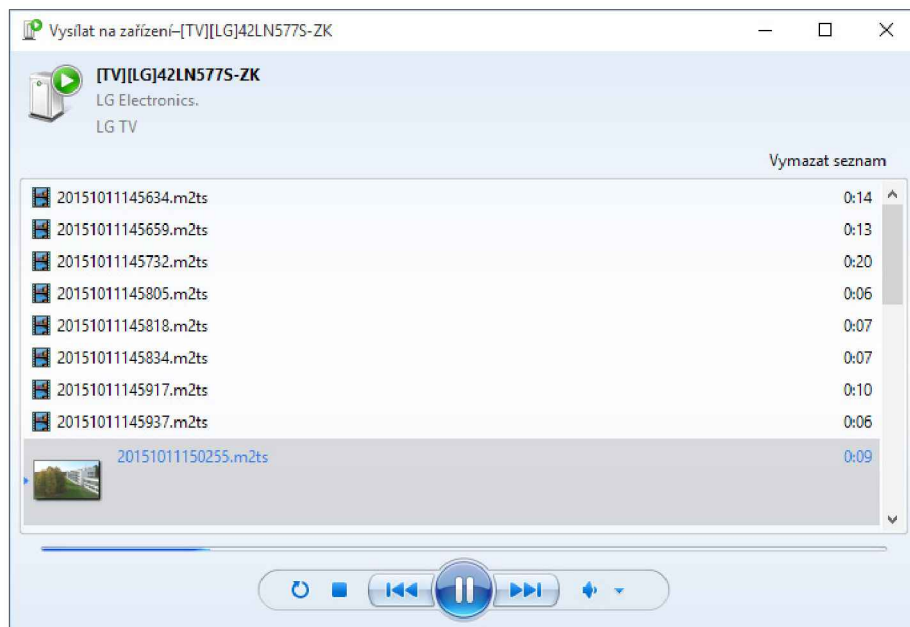
Jestliže máte inteligentní televizor připojený na internet prostřednictvím stejného routeru (ať už je to Ethernet nebo WiFi), můžete multimediální soubory (fotografie, hudba, video) vysílat na televizor.

Prostředníkem je okno aplikace Průzkumník. V otevřené složce vyberte soubory, které chcete vysílat; zobrazí se karta **Nástroje videa (hudby) – Přehrávání**, v případě fotografií pak karta **Nástroje obrázků – správa**.

Na této kartě stiskněte tlačítko **Vysílat na zařízení** → název zařízení, což představuje značku televizoru. Otevře se dialogové okno **Vysílat na zařízení** jako na obrázku 9.50.

Jestliže je televizor zapnutý, ihned se automaticky přepne do režimu příjmu a začne přehrávat obraz i zvuk podle obsahu tohoto dialogového okna.

Přehrávání lze v okně **Vysílat na zařízení** řídit pomocí ovládacího panelu (je shodný jako u ostatních multimediálních aplikací).

Obrázek 9.50: Dialogové okno pro vysílání na zařízení

689 Otočení fotografie

Když v náhledu ikony na ploše okna aplikace Průzkumník spatříte, že fotografie je chybně orientována, lze ji ihned z tohoto okna otočit.

Vyberte fotografii a na kartě **Nástroje obrázků – Správa** stiskněte tlačítko **Otočit doleva**, eventuálně **Otočit doprava**.

690 Prezentace fotografií

Okno aplikace Průzkumník vám umožní spustit prezentaci fotografií shromážděných v jedné složce. Otevřete tuto složku a vyberte fotografie pro prezentaci; do výběru se nesmí dostat žádný soubor jiného formátu než obrázek.

Potom na kartě **Nástroje obrázků – Správa** stiskněte tlačítko **Prezentace**.

691 Prezentace fotografií jako pozadí plochy

Okno aplikace Průzkumník vám umožní změnit pozadí pracovní plochy tak, že vytvoří prezentaci, podobně jako u typu 101.

Vyberte v otevřené složce obrázky, které mají být použity jako prezentace, a na kartě **Nástroje obrázků → Správa** stiskněte tlačítko **Nastavit jako pozadí**. Vyberete-li jen

jeden snímek, bude pozadí statické, v případě více obrázků se spustí prezentace. Další nastavení potom už j dostupné v okně **Nastavení** → **Přízpůsobit** → **Pozadí**.

692 Vypálení souborů na disk

Máte-li v aktuální složce shromážděny soubory, které chcete vypálit (mohou být i ve vnořených složkách), můžete je operativně zálohovat vypálením na disk.

Vyberte soubory a složky, které chcete vypálit, a na kartě **Sdílení** stiskněte tlačítko **Vypálit na disk**. Systém vás vyzve, abyste vložili zapisovatelný disk do mechaniky. Vložte disk odpovídající objemu dat (CD, DVD nebo BD).

Jakmile systém rozpozná disk, začne vypalování, které by mělo úspěšně skončit vysunutím disku z mechaniky.

693 Jak zjistit velikost všech vybraných složek

Než se dáte do vypalování disku, je dobré vědět, jaký je objem dat, která chcete na CD nebo DVD přenést. Vyberte všechny složky a soubory, které chcete vypálit (nebo použít jiným způsobem) a z místní nabídky zadejte příkaz **Vlastnosti**. Otevře se okno vlastností, v němž se zobrazí souhrnná velikost všech vybraných souborů, ale současně také velikost těchto souborů na disku. Tyto hodnoty jsou odlišné, protože minimální velikost, kterou soubor na disku zabere, je jeden cluster (obvykle asi 4 KB).

694 Tisk souboru z okna aplikace Průzkumník

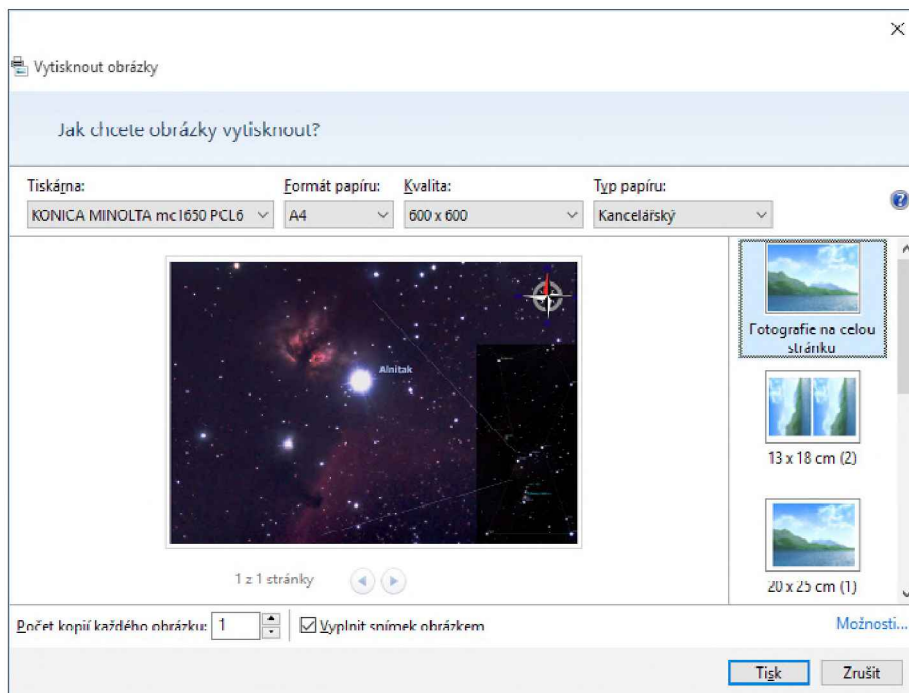

Přímo z okna aplikace Průzkumník lze vytisknout dokumenty. Tento způsob lze považovat za tisk konceptu, protože u textových souborů je dokument odeslán přímo na tiskárnu bez možností nastavení.

Vyberte soubor, který se má vytisknout, a na kartě **Sdílení** → odeslat stiskněte tlačítko **Tisk**.

Budete-li tisknout soubor typu PDF, spustí se aplikace Adobe Reader, kde budete moci parametry tisku nastavit.

Budete-li tisknout obrázek, otevře se okno **Vytisknout obrázky** jako na obrázku 9.51, které vám umožní nastavit parametry tisku s velkým komfortem.

Obrázek 9.51: Nastavení tisku obrázku z okna aplikace Průzkumník

Služba OneDrive

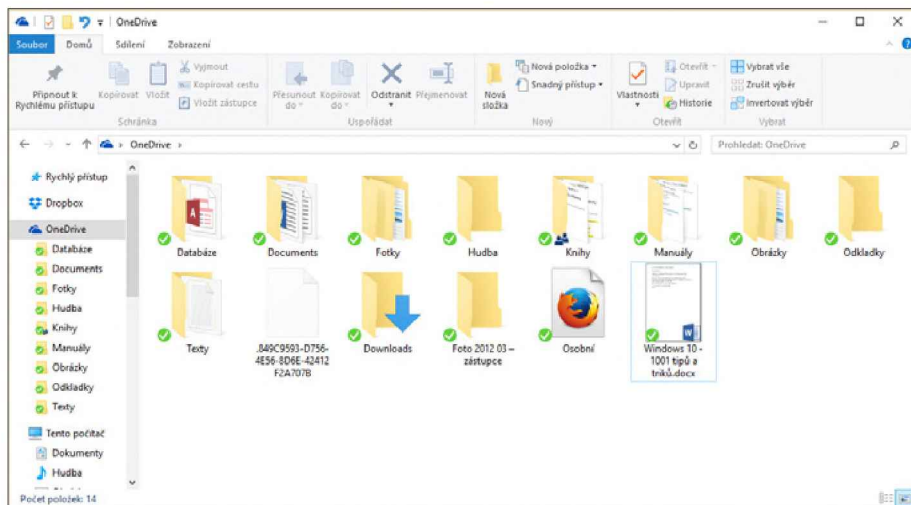
Služba OneDrive umožňuje uživatelům, kteří mají účet Microsoft, využívat cloudové úložiště. Má to své výhody – vaše soubory budou dostupné, ať už se přihlásíte z kteréhokoli počítače, a současně je můžete dát snadno k dispozici dalším osobám (samozřejmě pouze důvěryhodným).

695 Jak vytvořit systém složek v internetovém úložišti

Jakmile jste přihlášení k počítači pomocí účtu Microsoft, zobrazuje se ve stromu složek aplikace Průzkumníku položka **OneDrive**. V této položce lze běžnými postupy vytvořit systém složek jako na kterémkoli jiném disku, podobně jako na obrázku 9.52. Složku zde můžete vytvořit analogicky jako na běžném disku, postupem podle tipu 567.

Jen pro připomenutí: například stisknete tlačítko **Nová složka** na kartě **Domů** → **Nový**.

Obrázek 9.52: Internetové úložiště v okně aplikace Průzkumník

696 Jak uložit dokument do internetového úložiště

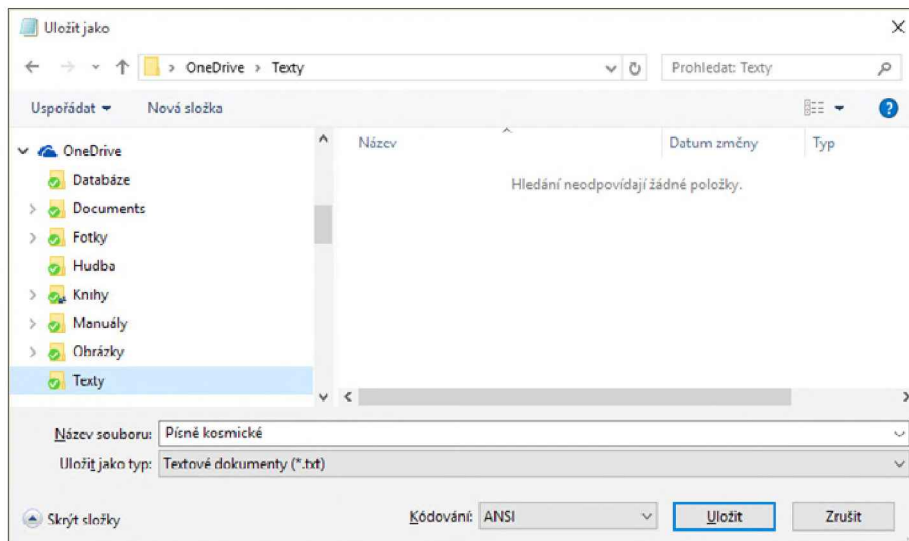

Pokud jste si vytvořili účet Microsoftu podle tipu č. 22, můžete svá data ukládat do internetového úložiště, kde jste získali volných 15 GB prostoru. Pro začátečníka to je jistě víc než dost.

Nelze než doporučit, abyste dokumenty, na nichž pracujete dlouho nebo průběžně, ukládali právě do internetového úložiště. Budete je tam mít k dispozici, ať už budete pracovat s kterýmkoli počítačem, stačí se jen přihlásit účtem Microsoftu.

Pro uložení dokumentu do cloudu otevřete dialogové okno **Uložit jako** (podle tipu 575) a v něm nastavte tyto parametry,

1. V **Navigačním podokně** ve stromu složek zvolte položku **OneDrive**.
2. V rozbalené větvi **OneDrive** vyberte složku, do níž chcete dokument uložit – viz obrázek 9.53.
3. Zadejte název dokumentu a stiskněte tlačítko **Uložit**.

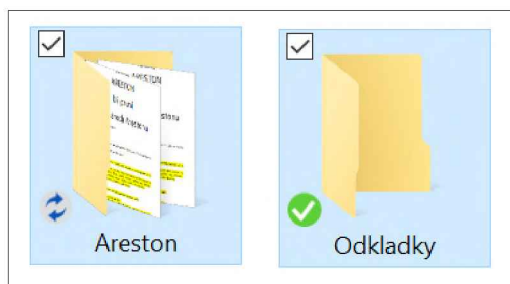

Obrázek 9.53: Uložení dokumentu do cloudu

697 Jak získat informace o nesynchronizovaných položkách

Ikony ve složce **OneDrive** jsou vždy opatřeny symbolem informujícím o tom, zda je položka synchronizována. Synchronizací se zde rozumí stav, kdy je položka uložena na pevném disku počítače v naprosto stejném stavu jako v internetovém úložišti. Je-li položka synchronizována, zobrazí se zelené zatržení, v ostatních případech symbol aktualizace – viz obrázek 9.54.

Obrázek 9.54: Nesynchronizovaná a synchronizovaná složka

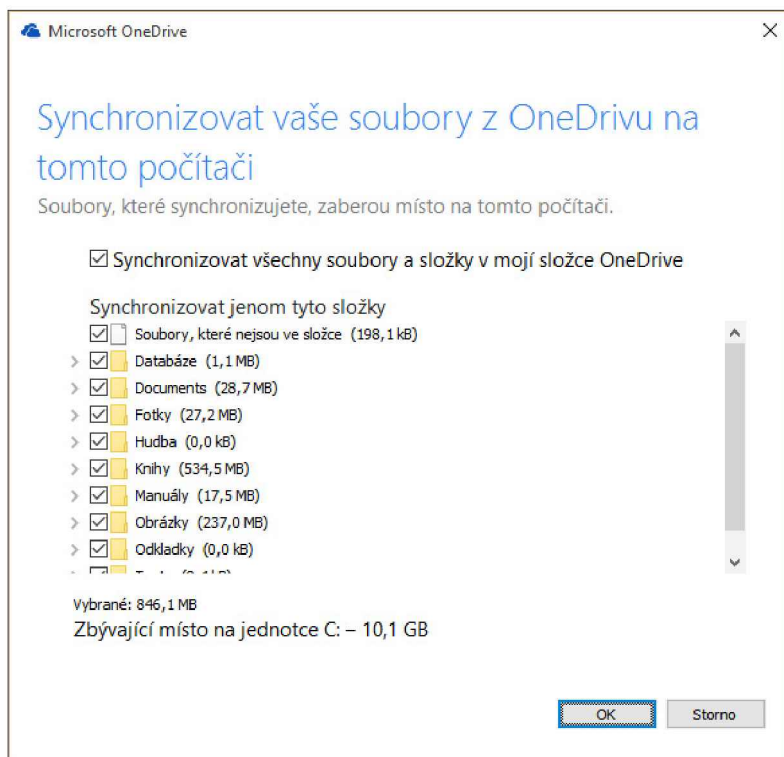
698 Výběr souborů a složek k synchronizaci

Neproběhne-li synchronizace automaticky, z místní nabídky na některé složce ve složce **OneDrive** zadejte příkaz **Zvolit složky OneDrive k synchronizaci**. Otevře se dialogové okno **Microsoft OneDrive** jako na obrázku 9.55.

Nejjednodušší je zaškrtnout políčko **Synchronizovat všechny soubory a složky v mojí složce OneDrive**. O vše další už se postará systém.

U některých složek však synchronizace není nutná. Pak se rozhodněte, kterou položku zaškrtnout a kterou ne.

Obrázek 9.55: Synchronizace složek OneDrive

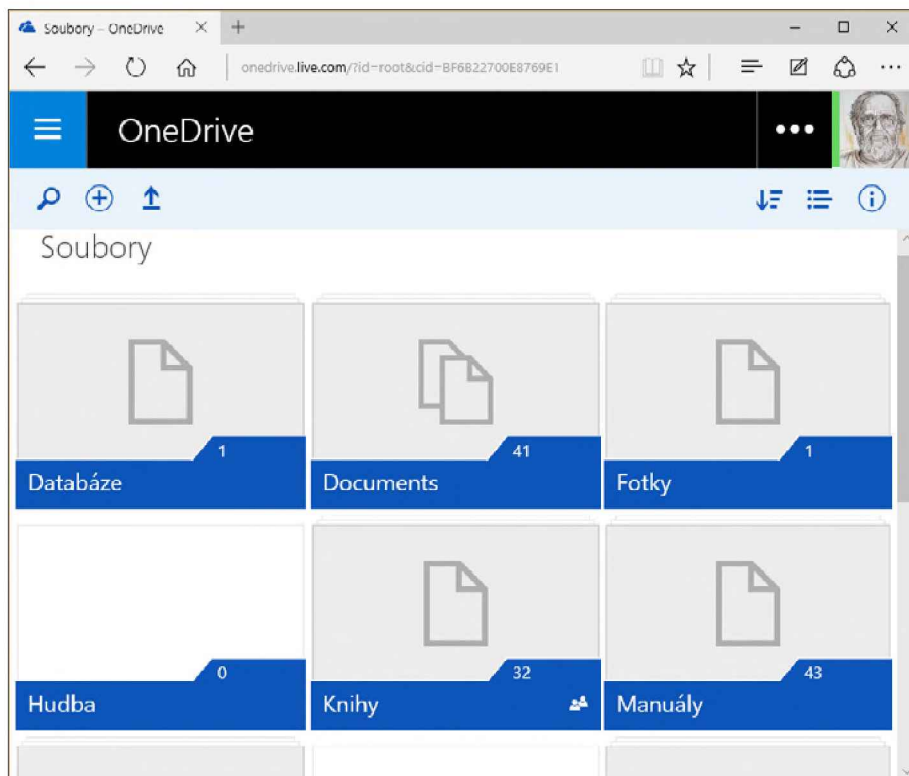
699 Jak otevřít složku OneDrive na webu

Je docela dobře možné, že soubor, na kterém denně pracujete, nebudete chtít svěřit službě OneDrive a sverpě jej budete ukládat na pevný disk. Nic proti tomu, každý ať si zvolí způsob, jaký mu nejlépe vyhovuje. Potom se ale vyplatí takový soubor zálohovat na úložišti OneDrive. Soubor se bude synchronizovat do složky OneDrive na všech počítačích, u nichž se přihlásíte, v tom stavu, v jakém jste jej na OneDrive naposledy zálohovali.

Svou složku OneDrive otevřete v okně internetového prohlížeče, když do adresního řádku napíšete výraz onedrive. Pokud jste přihlášení svým účtem Microsoft, v průměrném čase se otevře vaše složka Onedrive, podobně jako na obrázku 9.56.

Číslo v dlaždici udává počet vnořených položek, nikoli souborů, těch může být mnohem, víc, protože i vnořené položky mohou obsahovat soubory.

Obrázek 9.56: Složky v úložišti OneDrive

700 Změna zobrazení složek na webu OneDrive

pokročilý

V základním zobrazení se složky na webu OneDrive (otevřené podle tipu č. 699) zobrazují jako dlaždice. Jsou sice hezké, ale málo přehledné, zejména je-li jich víc. Způsob zobrazení složek a souborů lze změnit, když na panelu nástrojů stisknete tlačítko pro změnu zobrazení; je umístěno jako druhé zprava, vedle tlačítka pro informaci.

701 Jak zálohovat soubor na úložišti OneDrive

pokročilý

Chcete-li zálohovat některý ze souborů v internetovém úložišti OneDrive, otevřete v okně otevřeném podle tipu č. 699 složku, do které chcete soubor zálohovat. Potom na panelu nástrojů stisknete tlačítko Nahrát; je zde umístěné jako třetí zleva a v zúžené podobě má tvar šipky směřující vzhůru.

Otevře se dialogové okno **Otevřít**, které je stejné jako při běžném ukládání souboru podle tipu č. 582. Zvolte disk a složku, kde se nachází zálohovaný soubor, vyberte ikonu souboru a stisknete tlačítko **Otevřít**.

Nahrávání chvíli trvá; informace o tom dostanete na panelu nástrojů v okně OneDrive.

702 Co dělat, když se soubor na OneDrive nenahrál?

Pokud zálohujete soubor podle tipu č. 701, může se stát, že nahrávání nebylo úspěšné. Většinou je tomu proto, že v dané složce v úložišti OneDrive už existuje soubor stejného názvu.

V tom případě klepněte na panelu nástrojů na položku **Nenahrála se (jedna) položka**. Otevře se podobno **Průběh**, které vás bude informovat o důvodech nezdaru a dá vám na vybranou:

- **Nahradit:** v tomto případě se původní soubor v internetovém úložišti přepíše novým souborem.
- **Ponechat oba:** V tomto případě zůstane v internetovém úložišti původní soubor zachován, bude přejmenován doplněním pořadového čísla a vedle se uloží nově zálohovaný soubor. Takto můžete zálohovat velký počet verzí vedle sebe.

703 Prohlížení obsahu souboru uloženého na OneDrive

Soubor uložený v úložišti OneDrive si na otevřené webové stránce podle tipu č. 699 můžete kdykoli prohlédnout a zkontrolovat jeho obsah.

Nezapomínejte na to, že se pohybujete na internetu a každá ikona je vlastně hypertextovým odkazem. Klepnete-li na ikonu souboru v úložišti OneDrive, systém tento soubor stáhne a zeptá se vás, kterou aplikací si jej přejete otevřít.

Je-li k dispozici internetový prohlížeč, nebude se vás nikdo a nic na nic ptát a otevře soubor rovnou, což se stane například se soubory kancelářského balíku Microsoft Office (například se spustí Word Online). Soubor se otevře v prohlížeči internetu na nové kartě.

704 Jak vybírat položky v okně OneDrive

Opět musíme upozornit na to, že se pohybujete na internetu a každé klepnutí si prohlížeč vysvětlí tak, že chcete využít hypertextový odkaz. Jestliže chcete se souborem podniknout cokoli jiného, je třeba jej nejdříve označit.

- V zobrazení **Dlaždice** najdete zaškrťovací políčko v pravém horním rohu každého objektu.
- V řádkovém zobrazení lze položku zaškrtnout v prvním sloupci, políčko je umístěno zcela vlevo.

Takto vybrané soubory lze například stáhnout, odstranit, přesunout nebo kopírovat.

705 Obnovení souboru ze zálohy OneDrive

Zálohovaný soubor nelze obnovit do původní složky, ale můžete si jej stáhnout do svého počítače. Soubor označte klepnutím na místo pro zatržení a pak stiskněte tlačítko **Stáhnout** na panelu nástrojů. Otevře se panel stahování, kde můžete průběh sledovat, a nakonec dostanete informaci, že stahování je dokončeno. Panel vám umožní přejít na stránku stahování, kde soubor jistě objevíte, a další pokračování už je na vás.

706 Jak zjistit, že jsou všechny soubory aktualizovány

V infomační oblasti hlavního panelu najděte na ikonku **OneDrive** (piktogram obláčku). Pokud se záhy zobrazí popisek **Aktualizované**, je vše v pořádku.

707 Nastavení OneDrive

V infomační oblasti hlavního panelu otevřete na ikoně **OneDrive** (obláček) místní nabídku a z ní zadejte příkaz **Nastavení**. Otevře se dialogové okno **Microsoft OneDrive** se čtyřmi kartami, kde můžete nastavit veškerou spolupráci vlastního počítače s úložištěm OneDrive.

708 Jak zjistit velikost svého internetového úložiště

V okně **Microsoft OneDrive** (otevřeno podle tipu č. 707) na kartě **Účet** je k dispozici informace o využití vymezeného prostoru, například **Využito 1000 MB z 1049 GB**.

709 Automatické zapnutí služby OneDrive při zapnutí počítače

Jestliže je v okně **Microsoft OneDrive** (otevřeno podle tipu č. 707) na kartě **Nastavení** zaškrtnuté políčko **Spustit OneDrive automaticky při přihlášení do Windows**, je vám tato služba okamžitě plně k dispozici. Odsud ale lze tuto službu také vypnout.

710 Jak zvětšit své internetové úložiště

V okně **Microsoft OneDrive** (otevřeno podle tipu č. 707) na kartě **Účet** klepněte na odkaz **Koupit další úložiště**. Otevře se internetová stránka, která vás bude v položce **Váš tarif** informovat o velikosti vašeho úložiště (15 GB je zdarma). Kromě toho můžete získat určitý prostor za věrnost. Více místa získáte po stisku tlačítka **Zakoupit větší úložiště**.

Zakoupením předplatného Office 365 získáte 1024 GB, tedy 1 TB místa.

711 Zrušení synchronizace souborů

Tady nebudeme pátrat po příčinách, proč to chcete udělat. Důležité je, že to jde. Chcete-li ukončit propojení se službou OneDrive, v okně **Microsoft OneDrive** (otevřeno podle tipu č. 707) na kartě **Účet** stiskněte tlačítko **Zrušit propojení s OneDrivem**.

712 Uložení snímků obrazovky na internetové úložiště

Jakmile se poprvé ve Windows 10 dotknete klávesy Print Screen, tedy budete snímat obrazovku, otevře se okno **Microsoft OneDrive** a nabídne vám možnost ukládat snímky obrazovky do úložiště OneDrive. Můžete se ihned rozhodnout:

- Chcete-li přijmout tuto službu, stiskněte tlačítko **Uložit na OneDrive**.

- Chcete-li se dovědět víc, stiskněte tlačítko **Další informace**. Otevře se informační stránka v okně internetového prohlížeče.
- Chcete-li službu odmítnout, stiskněte tlačítko **Ne, děkuji**.
- A pokud si to chcete ještě rozmýšlet, lze stisknout tlačítko **Zobrazit dotaz později**.

713 Proč nejde snímek obrazovky uložit do cloudu?

Je tu několik možností – maximální velikost uložené obrazovky je 10 MB, mohli jste překročit vymezenou kapacitu úložiště nebo snímáte nevhodný obsah (nahota, krutost, pornografie atd.). O tom, zda je nahota vhodná či nikoli, můžeme jen platonicky diskutovat; je třeba si uvědomit, že tato služba přichází z puritánsky orientované země.

714 Kde hledat snímky obrazovky?

Nebojte se, že snímky obrazovky někam zabloudí, jsou velmi snadno dostupné. Spustíte aplikaci Fotky a v levém panelu okna zvolíte položku **Kolekce**. Obrázky jsou tříděné podle data, kdy jste je pořídili, a mezi nimi budou na prvním místě snímky obrazovky.

715 Ve které složce jsou umístěny snímky obrazovky?

Snímky obrazovky, sejmuté podle tipu č. 712, jsou umístěny ve složce **OneDrive \ Obrázky\Snímky obrazovky**. Zde je můžete snadno přejmenovat, odstranit nebo je dosud zkopírovat do jiného umístění.

716 Jak zapnout nebo vypnout ukládání snímků obrazovky na OneDrive

V tipu č. 712 jste se mohli dočíst o ukládání snímků obrazovky na internetové úložiště. Tuto službu lze zapnout nebo vypnout z okna **Microsoft OneDrive** (otevřeno podle tipu č. 707) na kartě **Automatické ukládání** zaškrtnutím políčka **Automaticky ukládat pořízené snímky obrazovky na OneDrive**.

717 Automatické stahování fotografií a videa na OneDrive

Máte-li dostatek místa na OneDrive, můžete tento prostor využít pro své nové fotografie či video. V tom případě **Microsoft OneDrive** (otevřeno podle tipu č. 707) na kartě **Automatické ukládání** zaškrtněte políčko **Automaticky ukládat fotky a videa na OneDrive**, kdykoli k počítači připojím fotoaparát, telefon nebo jiné zařízení.

10 Nastavení systému

Pro nastavení systému je k dispozici ve Windows 10 okno **Nastavení**, ale pro ty, kteří přecházejí ze starších verzí Windows, je k dispozici i okno **Ovládací panely**. Oba systémy nastavení se šikovně doplňují a je jen na vás, jakou cestou se k danému nastavení chcete dostat.

Některá nastavení jsou však zatím dostupná jen prostřednictvím okna **Ovládací panely**.

V této knize vám jednotlivá nastavení přiblížíme především prostřednictvím okna **Nastavení**.

718 Jak procházet oknem Nastavení

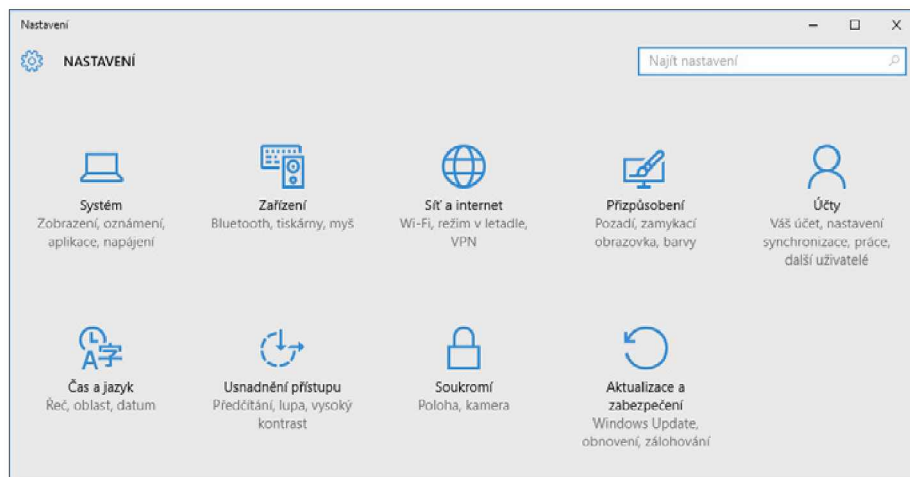
začátečník

Okno **Nastavení**, které je novinkou verze Windows 10, otevřete z nabídky **Start** zadáním příkazu **Nastavení**.

V okně **Nastavení** je třeba se dobře orientovat. Všechna nastavení jsou rozdělena do devíti skupin, jimž odpovídá na ploše okna devět dlaždic – viz obrázek 10.1. Klepnutím na dlaždici se zpřístupní dostupná nastavení pro danou skupinu.

Detailní nastavení se ještě dělí do několika kategorií, jejichž přehled je umístěn v levém panelu okna; klepnutím na položku kategorie už zpřístupníte potřebné nastavovací prvky, někdy však ještě klepnutím na položku na ploše okna zpřístupníte další podkategorie.

Oknem nastavení lze procházet; pokud někam zabloudíte nebo už dané nastavení nepotřebujete, zpět se můžete vrátit stiskem tlačítka **Zpět** v levém horním rohu.

Obrázek 10.1: Okno Nastavení

719 Prohledávání okna Nastavení

začátečník

Nemůžete-li se oknem nastavení prokousat na místo, které potřebujete, můžete využít funkce prohledávání okna. Do vstupního pole **Najít nastavení** (na obrázku 10.1 je můžete vidět vpravo nahoře) napište hledaný text, například „tisk“ nebo „mysš“. Okno zareaguje bezprostředně a na jeho ploše se zobrazí přehled všech nastavení, která se týkají zadaného řetězce. Klepnutím na položku se žádané nastavení zobrazí přímo v okně **Nastavení** nebo se otevře další okno pro odpovídající nastavení, což se stane třeba v případě, že hledáte výraz „klávesnice“ a z nalezených položek zvolíte **Klávesnice**.

Mnohdy je tento postup rychlejší než procházení oknem krok za krokem.

720 Okno Ovládací panely

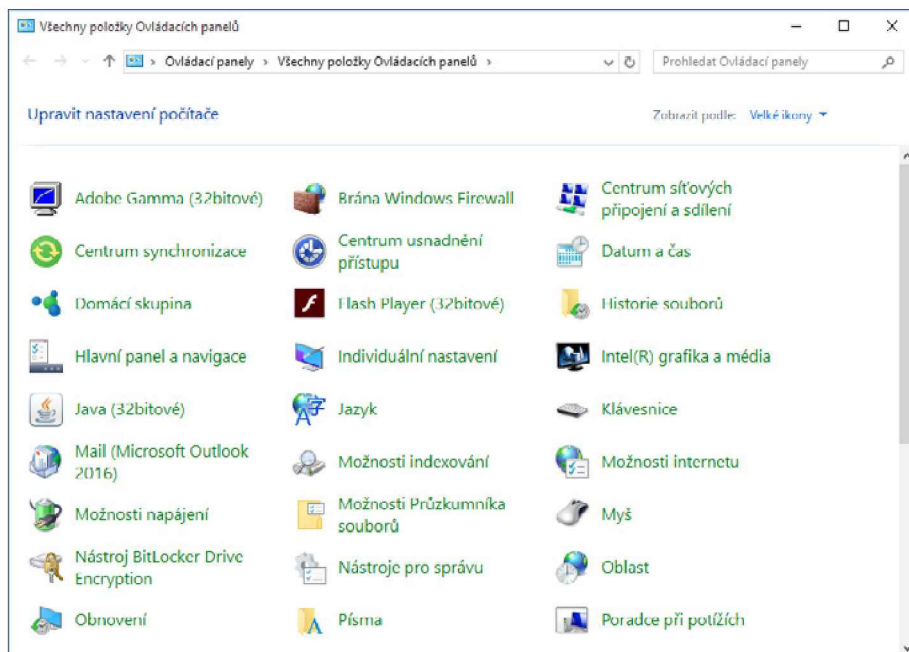
pokročilý

Z důvodů kompatibility s předchozími verzemi je i ve Windows 10 dostupné okno **Ovládací panely**, které je rozcestníkem k veškerému nastavení systému. Autoři Windows 10 měli sice snahu všechna nastavení soustředit do okna **Nastavení** (viz obrázek 10.1), ale některá nastavení je výhodnější uskutečnit prostřednictvím okna **Ovládací panely**. I v naší knize na toto okno dojde (například nastavení klávesnice nebo tiskárny).

Okno **Ovládací panely** otevřete z nabídky **Start**, když stisknete klávesu Windows a pak napíšete několik prvních znaků výrazu „ovládací panely“; obvykle stačí dva. Položka **Ovládací panely** se zobrazí v nabídce **Start** jako **Nejlepší shoda**. Klepněte na ni, okno se otevře.

Okno **Ovládací panely** lze otevřít i z místní nabídky tlačítka **Start**.

Okno **Ovládací panely** lze připnout na obrazovku **Start** nebo na hlavní panel, potom jej budete moci otvírat jednodušším způsobem.

Obrázek 10.2: Okno Ovládací panely

Systém

Do nastavení systému lze zahrnout správu počítače, nastavení výchozích aplikací, displeje. Některá z těchto nastavení zmiňujeme v jiných částech této knihy, například napájení a režim spánku pro notebooky uvádíme ve speciální kapitole věnované přenosným počítačům.

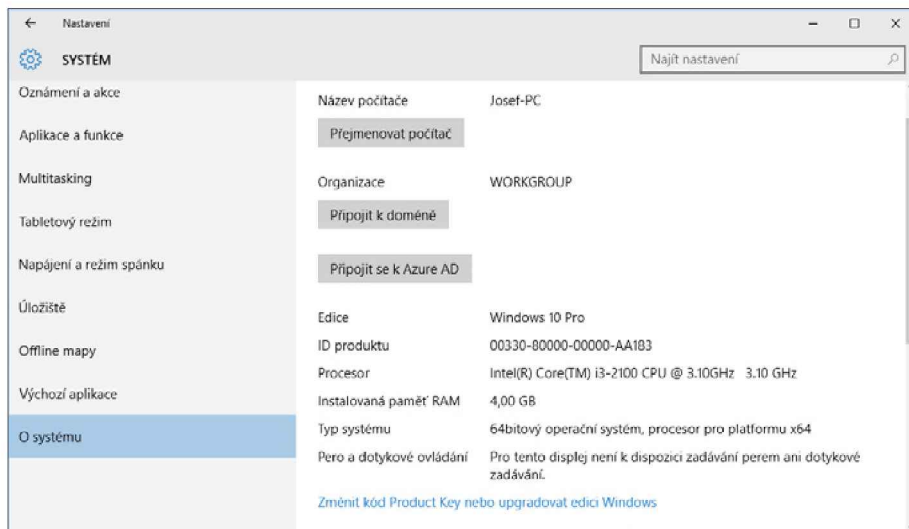
721 Informace o počítači

začátečník

Chcete-li získat podrobné informace o svém počítači, můžete otevřít okno **Systém** → **Základní informace o počítači** (viz obrázek 1.1) nebo jděte cestou **Nastavení** → **Systém** → **O systému**.

V otevřeném okně **O systému** (viz obrázek 10.3) jsou dostupné nejdůležitější údaje o počítači včetně možnosti změnit **Product Key**.

Obrázek 10.3: Informace o systému

722 Přejmenování počítače

znalec

Chcete-li přejmenovat počítač (jméno je důležité pro jeho identifikaci v síti), postupujte cestou **Nastavení** → **Systém** → **O systému**. V okně pak stisknete tlačítko **Přejmenovat počítač**.

V otevřeném okně **Přejmenování počítače** potom zadejte nový název počítače. Přitom nelze použít některé znaky; chybu neuděláte, použijete-li výhradně písmena, spojovníky a čísla. Na tom, jestli jsou písmena velká nebo malá, zde nezáleží. Chybné znaky vám systém nedovolí použít.

Pokud je nový název správný, vyzve vás systém k restartování počítače, to lze ale odložit na pozdější dobu. Název počítače se změní až po restartování.

Pro přejmenování počítače je nutné, abyste měli oprávnění administrátora.

723 Přizpůsobení displeje – změna velikosti textu

pokročilý

Velikost textu na obrazovce **Start** a v dialogových oknech a popisky ikon jsou nastaveny optimálně, ale někomu nemusí vyhovovat. Někdo si je přeje zmenšit, lidé se slabým zrakem uvítají zvětšení.

Přejděte do okna **Nastavení** → **Systém** → **Displej** → **Přizpůsobení displeje**. Jezdec **Změnit velikost textu, aplikací a dalších položek** nastavte do jiné polohy, rozsah je určen technickými možnostmi zařízení. Aby se změna projevila, je třeba stisknout tlačítko **Použít**.

Tato změna není vždy dokonalá, a proto budete vyzýváni, abyste se odhlásili od systému a zase se přihlásili; tuto akci lze však odložit.

724 Změna formátu písma v oknech

Velikost písma ve všech částech okna současně jste mohli změnit podle tipu č. 723. Tím jste však změnili vše. Poměrná velikost písma jednotlivých částí oken či ikon (pozor – nikoli dokumentu!) je nastavená optimálně a není třeba nic měnit, máte-li však zájem, můžete ji nastavit pro jednotlivé části odlišně. V okně **Ovládací panely** → **Všechny položky Ovládacích panelů** → **Zobrazení** → **Změnit velikost položek** vyberte v rozevíracím seznamu **Změnit pouze velikost textu** tu položku, pro kterou chcete změnit velikost písma (záhlaví, nabídky, okna se zprávou, názvy palet, ikony, popisy tlačítek) a synchronně nastavte velikost písma udávanou v bodech. Navíc můžete zaškrtnutím políčka určit, že písmo bude **Tučné**. Aby se změna uplatnila, je třeba stisknout tlačítko **Použít**. Nelekněte se, když obrazovka na chvíli pohasne do barvy hlavního panelu, je třeba několik sekund počkat, než si to systém přebere.

725 Rozšíření zobrazení na dva monitory

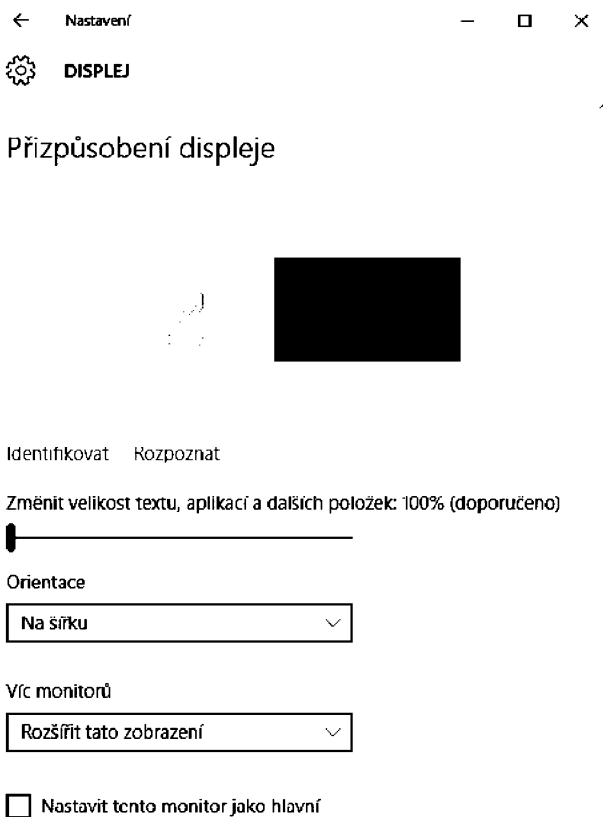
Práce se dvěma monitory je dnes již zcela běžná. O tom, jak je využít, se zde nebudeme zmiňovat, ale řekneme si něco o tom, jak nastavit systém, aby nám druhý monitor nepřekážel.

Jen na okraj – druhým monitorem je často datavideoprojektor.

Přejděte do okna **Nastavení** → **Displej** – viz obrázek 10.4. Jsou-li připojeny dva monitory, můžete zde vidět jejich grafické znázornění.

Jestliže jsou se zobrazením druhého monitoru potíže, můžete stisknout tlačítko **Rozpoznat**.

Pokud je v akci jenom jeden monitor, zvolte v rozevíracím seznamu **Víc monitorů** položku **Rozšířit tato zobrazení**.

Obrázek 10.4: Nastavení displeje

726 Přizpůsobení displeje – záměna dvou monitorů

Přejedete-li myší rozhraní mezi monitory, musí se ukazatel dostat zleva doprava a zprava doleva tak, jak jsou monitory umístěny. Jestliže to nefunguje, v okně **Nastavení** → **Displej** uchopte jeden z náhledů monitorů (lhostejno který) a přesuňte jej do druhé pozice.

727 Určení hlavního monitoru

Jeden z připojených monitorů musí být určen jako hlavní. Jeho úkolem je především přihlašovací obrazovka a na něm se zobrazí hlavní panel v plném rozsahu.

Chcete-li určit monitor jako hlavní, v okně **Nastavení** → **Systém** → **Displej** zaškrtněte políčko **Nastavit tento monitor jako hlavní**.

728 Identifikace monitorů

Aby nedošlo k záměně, je třeba vědět, který monitor je který a pod kterým číslem se představuje; je to důležité pro nastavení.

V okně **Nastavení** → **Systém** → **Displej** stiskněte tlačítko **Identifikovat**, na každém monitoru se na několik sekund zobrazí jeho číslo.

729 Co dělat, když jeden monitor zkolabuje

Pokud jeden z monitorů selže nebo jej někdo prostě odpojí a odnese (stává se to často u datavideoprojektorů), systém nadále předpokládá, že data jsou na druhém monitoru, a některá okna mohou být nedostupná.

V tom případě doporučujeme nechat všechna okna zobrazit na aktivním monitoru.

V okně **Nastavení** → **Systém** → **Displej** v rozevíracím seznamu **Víc monitorů** zvolte položku **Zobrazit jenom na (číslo monitoru)**. Tady je třeba vědět, který monitor má které číslo. Lepší je potom položka **Duplikovat toto zobrazení**, na obou monitorech se bude zobrazovat totéž.

730 Co dělat, když jeden monitor zkolabuje a není dostupné okno Nastavení

Není-li při potížích podle tipu 729 dostupné okno **Nastavení** (je virtuálně přítomno na druhém monitoru), můžete si pomoci oknem **Ovládací panely**. Otevřete je z nabídky **Start** a potom postupujte cestou **Zobrazení** → **Upravit rozlišení** a na panelu **Změnit zobrazení na monitorech** zvolte v rozevíracím seznamu **Více monitorů** položku **Zobrazit pouze (číslo monitoru)**.

731 Co dělat, když není na jednom z monitorů dostupné záhlaví okna

Jestliže pracujete se dvěma monitory a jeden z nich je menší než druhý (nemělo by to být, ale je to běžná praxe), může se stát, že otevřené dialogové okno má záhlaví ukryté nad horním okrajem menšího monitoru. Toto okno je sice pro běžné nastavení dostupné, ale je nepraktické, když je nelze přesunovat.

Naštěstí už většina dialogových oken dává možnost měnit rozměry. Toto okno prostě uchopíte za pravý (levý) okraj a přetáhnete jej tak, aby se částečně dostalo na druhý monitor. Tím pádem je již dostupné záhlaví, za které lze okno uchopit a přesunout, kam potřebujete.

732 Co dělat, když vůbec není dostupné záhlaví dialogového okna

Pokud se dialogové okno zobrazí tak, že jeho záhlaví je ukryté za horním okrajem displeje, je obvykle dost problematické. Je třeba vědět, že i u dialogových oken se stiskem klávesy **Alt** otevře systémová nabídka. Vyzkoušejte si to nejdříve na nějakém dostupném okně, abyste byli připraveni, kdyby došlo ke zmíněné nehodě. Postup při přesunu okna je pak následující:

1. Stiskněte klávesu **Alt**. Otevře se systémová nabídka.
2. Stiskněte klávesu **Dolů**. Výběr přeskóčí na položku **Přesunout**.
3. Stiskněte klávesu **Enter**. Okno je nyní v režimu přesunu.
4. Několikanásobným stiskem klávesy **Dolů** vysvobodíte okno ze zajetí.

733 Jak zobrazit totéž na obou monitorech

Jestliže se má na obou monitorech zobrazovat totéž (například při použití datavideoprojektoru), v okně **Nastavení** → **Systém** → **Displej** nastavte v rozevíracím seznamu **Víc monitorů** položku **Duplikovat toto zobrazení**.

734 Změna orientace obrazu na monitoru

Tato změna není samoučelná a nemusí sloužit jen jako aprílový žertík. Někdy se skutečně při projekci datavideoprojektorem hodí obraz otočit nebo stranově převrátit.

Kromě toho brzy zjistíte, že pro kontrolu vzhledu celých stránek nebo jejich čtení není nic výhodnějšího než svislá orientace displeje, zejména u tabletů nebo notebooků, ale také u stolních počítačů.

Změna je dostupná v okně **Nastavení** → **Systém** → **Displej** v rozevíracím seznamu **Orientace**. Po stisku tlačítka **Použít** se vás systém zeptá, zda má **Nechat změny**, nebo vše **Vrátit** k původnímu stavu.

Jedno doporučení: Máte-li dva monitory, okno **Nastavení** ponechte na monitoru, kterým se nebude rotovat. Odvolání akce pak bude jednodušší.

735 Rozlišení displeje

Systém Windows 10 se snaží nastavit rozlišení displeje optimálně podle jeho možností. Přejete-li si přesto nastavení změnit, v okně **Nastavení** → **Systém** → **Displej** klepněte na odkaz **Upřesňující nastavení zobrazení**.

V okně **Upřesňující nastavení zobrazení** vyberte jinou položku v rozevřacím seznamu **Rozlišení**; je-li v akci více monitorů, dbejte na to, abyste měnili ten monitor, který je v náhledu aktivní. Nabízejí se zde pouze taková rozlišení, kterých je daný displej schopen.

Když stisknete tlačítko **Použít**, změni se rozlišení a systém vám dá na vybranou, zda chcete **Nechat změny**, anebo se **Vrátit** k původnímu rozlišení.

736 Jak odinstalovat aplikaci

Tato akce je tvrdým zásahem do systému programů, proto ji přenechme osobám, které skutečně vědí, co dělají. Jestliže je některá aplikace nežádoucí, zabírá v počítači zbytečně jen místo, která by se dalo využít lépe. Toto se často stává, jestliže stáhnete nějaký program na zkoušku (trial verze) a pak zjistíte, že ho nepotřebujete.

Zbytečné aplikace se zbavte.

Otevřete okno **Nastavení** → **Systém** → **Aplikace a funkce**. Chvilí vyčkejte, systém prohledá disky a vytvoří seznam instalovaných aplikací.

V seznamu zvolte aplikaci, kterou chcete odinstalovat, a klepněte na ni. Zobrazí se tlačítko **Odinstalovat**. Když je stisknete, systém si ověří, zda to myslíte vážně. Vydáte-li souhlas, dalším průběh událostí už nezáleží na vás.

737 Využití disků – úložiště

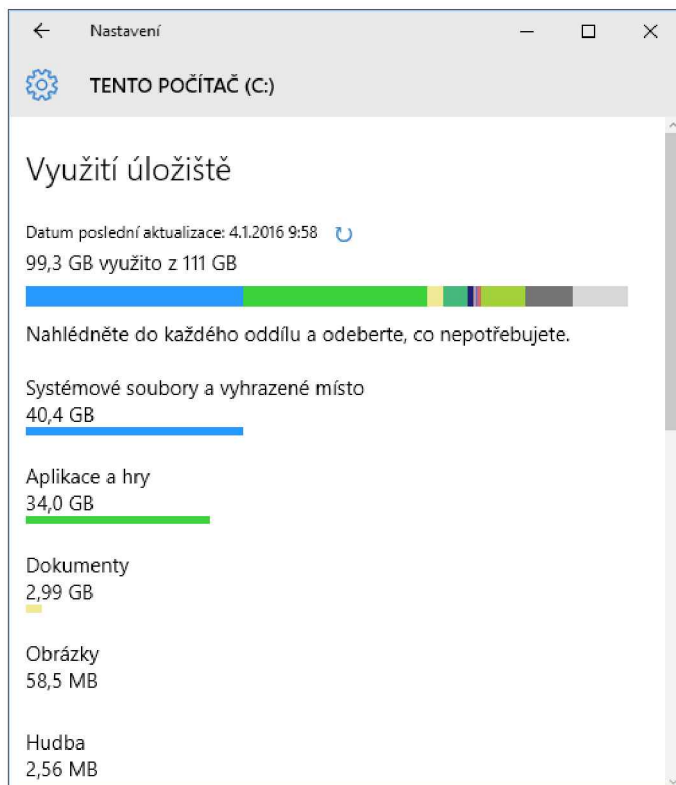
Máte málo místa na některém disku? Možná, že by neškodilo jej trochu pročistit. Jen tak ještě vědět, co na něm zabírá nejvíc místa a zda tato data už nejsou zbytečná!

Otevřete okno **Nastavení** → **Systém** → **Úložiště**. Získáte přehled všech úložišť (disků) a sloupcový graf vám jasně ukazuje, jaká kapacita daných úložišť je využita.

Klepnete-li na položku úložiště, otevře se okno **Využití úložiště**. Zde je barevně rozvedeno, jaký druh dat zabírá dané místo, například podle obrázku 10.5.

Klepnutím na položku lze získat přístup k aplikaci **Průzkumník**, kde se otevře příslušná složka, u systémových souborů ale dostanete jen informaci o souborech.

V případě dočasných a stažených souborů a Koše vám dá okno možnost soubory odstranit.

Obrázek 10.5: Využití úložiště

738 Pohasnutí obrazovky při rozpoznání nečinnosti

Rozpozná-li systém nečinnost, tedy žádný dotyk klávesnice či myši, bývá užitečné nechat pohasnout displej. V okně **Nastavení** → **Systém** → **Napájení a režim spánku** nastavte jinou hodnotu v rozevíracím seznamu **Obrazovka – Při napájení ze sítě vypnout po této době**. Rozpětí je od jedné minuty do pěti hodin nebo také nikdy. V každém případě by tato doba neměla být příliš krátká, aby pohasnutí neobtěžovalo, ale ani příliš dlouhá.

739 Automatické uvedení počítače do spánku

Při rozpoznání nečinnosti můžete nechat počítač po určité době usnout. Tuto dobu určíte v okně **Nastavení** → **Systém** → **Napájení a režim spánku** v rozevíracím seznamu **Režim spánku – při napájení ze sítě počítač přejde do režimu spánku po této době**.

Čas a jazyk

Nástroje pro správu kalendářních údajů a jazyka jsou dostupné z okna **Nastavení** → **Čas a jazyk**. Některé z nich jsou dostupné i z informační oblasti hlavního panelu, proto se můžete s důvěrou obrátit na tipy č. 128 a 130.

Okno pro nastavení data a času lze otevřít i z informační oblasti hlavního panelu, klepnutím na položku systémové času a dále klepnutím na odkaz **Nastavení data a času**.

Po instalaci systému je v tomto ohledu vše nastaveno optimálně a prakticky existuje jen málo důvodů, proč byste do tohoto nastavení měli zasahovat. Mělo by vás jen těšit, že „to jde“, a zásah ponechat na chvíli, kdy je to skutečně podstatné. Jedním z příkladů takové situace je psaní této knihy...

740 Automatické nastavení času

začátečník

Po instalaci systému nebo kdykoli později se nemusíte starat o to, zda hodiny v počítači jdou přesně. Systémový čas je jednou z největších stálic ve vaší domácnosti.

Jestliže však nestojíte o to, aby se čas nastavoval automaticky, potom v okně **Nastavení** → **Čas a jazyk** → **Datum a čas** nastavte přepínač **Nastavovat čas automaticky** do polohy **Vypnuto**.

741 Změna data a času

začátečník

Pokud chcete změnit datum a čas v počítači ručně, je třeba v okně **Nastavení** → **Čas a jazyk** → **Datum a čas** nejdříve zrušit automatické nastavení času (viz tip č. 740) a potom stisknout tlačítko **Změnit datum a čas**.

Otevře se modré okno **Změnit datum a čas**, kde lze nastavit den, měsíc a rok, a také hodinu a minutu.

Poznámka: Změna data bývá poslední zoufalou možností, jak udržet v chodu nějakou ukázkovou aplikaci, která má brzy expirovat. Tato změna vám ale obvykle způsobí víc komplikací než užítku.

742 Automatické nastavení přechodu na letní čas

začátečník

Ve výchozím nastavení systém rozpozná, kdy nastává a končí letní čas, a automaticky tomu přizpůsobí hodiny. Pokud by v tomto došlo k zákonné úpravě, získá systém informací prostřednictvím aktualizací a není třeba nic měnit. Automatický přechod na letní čas lze ale vypnout, a to v okně **Nastavení** → **Čas a jazyk** → **Datum a čas** nastavením přepínače **Automaticky nastavovat letní čas**.

743 Nastavení časového pásma

začátečník

Změna časového pásma se hodí, když s notebookem nebo tabletem cestujete po světě. Ono stačí vyjet například do Řecka nebo Bulharska, aby tato změna byla aktuální, nemluvě o přeletu za oceán. Nemusíte tedy v počítači představovat hodiny, stačí, když

v okně **Nastavení** → **Čas a jazyk** → **Datum** a čas vyberete vhodnou položku v rozvíracím seznamu **Časové pásmo**, například **UTC+2 Východní Evropa**. Systémový čas zareaguje okamžitě.

Výchozí nastavení pro naše země je **UTC+1 Praha, Bratislava...**

744 Změna formátu data a času

Formát data a času je automaticky přizpůsoben místním zvyklostem. Můžete si jej opticky překontrolovat pohledem na plochu okna **Nastavení** → **Čas a jazyk** → **Datum a čas** v oblasti **Formáty**.

Důvody ke změně mohou být praktické, především to je zaměstnání v jiné zemi. Potom stisknete tlačítko **Změnit formát data a času** a ihned můžete nastavit první den týdne (lze použít kterýkoli), krátký formát data, dlouhý formát data, krátký formát času a dlouhý formát času. Formát data a času nelze editovat přímo, lze vybírat jen z navržených možností.

Zde platí, že:

- d je formát dne jednou číslicí, například 5, ale v případě nutnosti dvě – 25
- dd je formát dne dvěma číslicemi, tedy i 05
- dddd je formát dne slovem (například sobota)
- m je formát měsíce jednou číslicí
- mm je formát měsíce dvěma číslicemi
- mmmm je formát měsíce slovem

745 Změna formátu data a času – vlastní formát

Jestliže vám nevyhovují omezené možnosti nastavení formátu data a času podle tipu č. 744, můžete vše nastavit prakticky libovolně. Okno pro toto nastavení je dostupné cestou **Ovládací panely** → **Hodiny, jazyk, země či oblast** → **Změnit datum, čas nebo formáty čísel** a v okně **Oblast** na kartě **Formáty** stiskem tlačítka **Další nastavení**. Otevře se dialogové okno **Vlastní formát** na kartě **Čísla**, odsud lze ale také změnit formát měny, času a data.

Dané formáty pak není třeba vybírat z několika možností, ale lze je zapisovat přímo do vstupních polí. Přímou v okně jsou k dispozici vysvětlivky ozřejmující smysl zkratkového zápisu.

Podrobnosti v této knize nehledejte, nastavení je intuitivní, ale pokud nemusíte, nezasahujte sem.

746 Jak zabránit nežádoucí změně století v kalendářním údaji

Pokud použijete nastavení v okně **Vlastní formát** podle tipu č. 745, je třeba si pohlídat v případě, že se rozhodnete pro psaní roku dvěma číslicemi, tedy v našem případě například 7. 1. 16, aby systém nepovažoval tento údaj za rok 1916. K tomu je k dispozici

nastavení v okně **Vlastní formát** → **Datum a čas** ve skupinovém rámečku kalendář (výchozí hodnota 1930–2029).

747 Přidání hodin pro další časová pásma

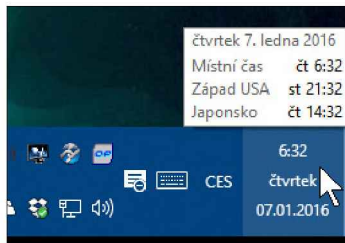

začátečník

Současně s aktuálním časem lze průběžně sledovat čas v jiných časových pásmech. Tato změna nijak nenaruší sledování aktuálního času. V okně **Nastavení** → **Čas a jazyk** → **Datum a čas** klepněte na odkaz **Přidat hodiny pro různá časová pásma**. Otevře se dialogové okno **Datum a čas** na kartě **Další hodiny**. Zde můžete zvolit další dvě časová pásma, která se mají zobrazovat.

Nejprve zaškrtněte políčko zobrazit tyto hodiny a potom z rozevíracího seznamu vyberte časové pásmo. Do vstupních polí **Zadejte zobrazované jméno pásma**, které se pak bude zobrazovat v informační oblasti hlavního panelu po najetí ukazatelem myši (jako na obrázku 10.6), a také na panelu data a času, který lze dosud klepnutím otevřít.

Máte-li známého někde na opačném konci světa, budete tak dobře vědět, zda mu v daném okamžiku můžete telefonovat, nebo ho zastihnete uprostřed noci sladce spícího.

Obrázek 10.6: Čas v jiných pásmech

748 Změna umístění

začátečník

Windows 10 dokážou přizpůsobit zobrazení místního obsahu zemi, v níž se právě nacházíte, a to i tehdy, používáte-li jako výchozí jazyk češtinu. Je třeba ale systému sdělit, o kterou zemi jde. V okně **Nastavení** → **Čas a jazyk** → **Oblast a jazyk** vyberte některou položku z rozevíracího seznamu **Země nebo oblast**.

749 Jak přidat jazyk

začátečník

Chcete-li používat znaky jiné klávesnice, je třeba ji doinstalovat. V okně **Nastavení** → **Čas a jazyk** → **Oblast a jazyk** stisknete tlačítko **Přidat jazyk** a volte z široké nabídky jazyků. Takto vybraný jazyk se potom přidá do nabídky na panelu jazyků, který lze otevřít z informační oblasti hlavního panelu, a současně je dostupná klávesnice pro tento jazyk č. 130.

Nástroje pro správu

Práce s nástroji pro správu počítače může znamenat hluboký zásah do konfigurace počítače. Přístupujte proto k této oblasti velice opatrně a s rozvahou. V této knize vám nabízíme jen několik tipů z této oblasti, které mohou být v určitých situacích běžným uživatelům užitečné. V žádném případě by se do změn neměli pouštět začátečníci.

Hlavním účelem této kapitoly je upozornit na existenci těchto nástrojů. Plně využívat je mohou vlastně až ti, kteří problematice konstrukce počítačů plně rozumějí. Ani pokročilý uživatel by tedy neměl neprozřetelně tyto nástroje využívat k zásahu do svého systému. Může však tyto nástroje využít, pokud má s počítačem problémy, a získat tak informace, odkud tyto potíže mohou pocházet.

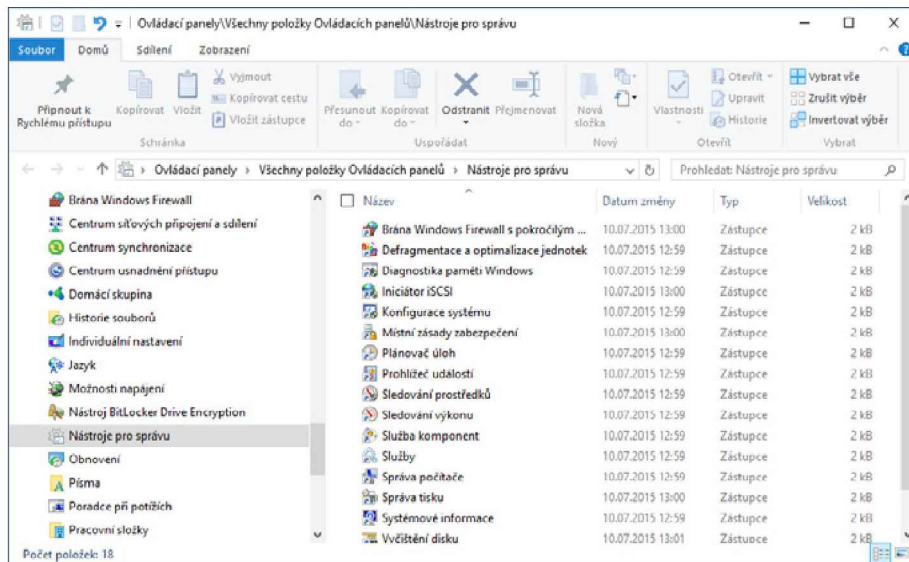
750 Otevření okna Nástroje pro správu

Okno, které je branou ke správě prostředků počítače, otevřete z nabídky **Start** zápisem výrazu „nástroje pro správu“ nebo z okna **Ovládací panely** (viz tip č. 720) klepnutím na položku **Nástroje pro správu**.

Toto okno lze otevřít i z okna **Nastavení**, pokud do vyhledávacího pole zapíšete výraz „nástroje pro správu“ a vyberete nalezenou položku na ploše okna.

Otevřené okno je univerzální a umožňuje procházení všemi položkami ovládacích panelů. Jednotlivé nástroje jsou shromážděny na ploše okna. Celé uspořádání připomíná okno aplikace Průzkumník.

Obrázek 10.7: Okno Nástroje pro správu

751 Sledování prostředků

Nástroj Sledování prostředků umožní sledovat využívání procesoru, pevného disku, sítě a paměti v reálném čase. Okno tohoto nástroje otevřete z okna **Nástroje pro správu** (viz tip č. 750) poklepáním na položku **Sledování prostředků**.

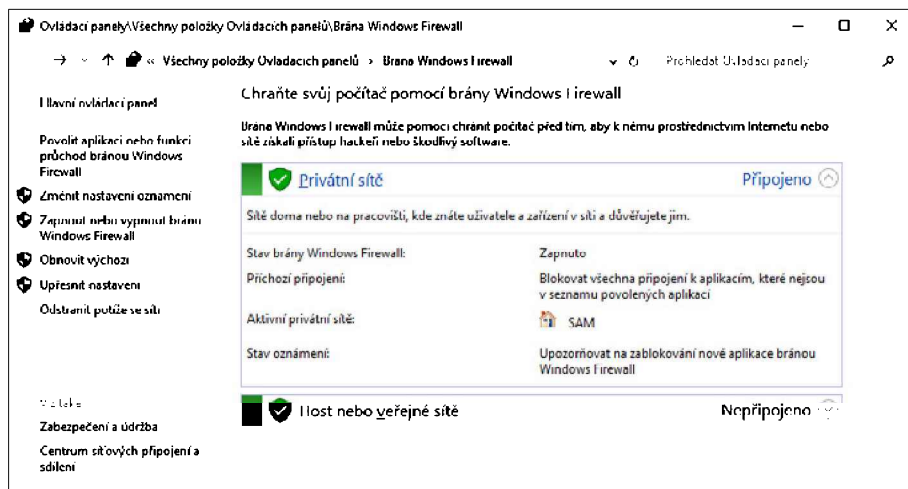
Ve výchozím stavu se sledují všechny prostředky současně, je aktivní karta **Přehled**. Sledování můžete zobrazit pouze pro některou z komponent klepnutím na ouško jiné karty.

Využití jednotlivých komponent lze sledovat v grafech, každý zobrazuje posledních 60 sekund.

Chcete-li zvýraznit některý z procesů, zaškrtněte jeho políčko v sekci **Procesor**. Graf tohoto procesu bude zbarven červenou linkou.

Jednotlivé grafy lze z nabídky tlačítka **Zobrazení** poměrně zvětšit nebo zmenšit.

Program může laika upozornit na přetížení některých komponent a eventuálně zjistit, který z procesů má na to největší vliv.

Obrázek 10.8: Sledování prostředků

752 Vyčištění disku

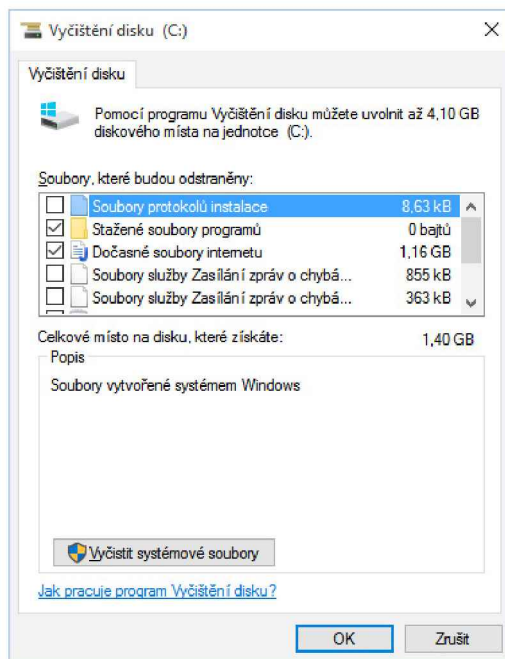
Tento nástroj vám pomůže vyčistit disk od zbytečných souborů, kterých se může v průběhu času nahromadit neuvěřitelné množství. Nástroj vyčištění disku lze spustit z okna **Nástroje pro správu** (viz tip č. 750) nebo také z okna aplikace Průzkumník z karty **Nástroje jednotky – Správa** stiskem tlačítka **Vyčistit**. Nástroj bude chvíli zkoumat disk a potom otevře dialogové okno **Vyčištění disku**, kde najdete seznam **Soubory, které budou odstraněny** – viz obrázek 10.9. Zaškrtnuté jsou ty položky, u nichž je okamžité odstranění aktuální, především dočasné soubory instalovaných aplikací, u ostatních

závisí na vás, jak se rozhodnete. Mezi složkami, které se navrhuji k vyčištění, je totiž i Koš.

Zaškrtnutí položky odstraníte stiskem tlačítka OK.

Je-li vám toto málo (v našem případě se můžou odstranit nanejvýš asi 4 GB dat), zkuste stisknout tlačítko **Vyčistit systémové soubory** a program se podívá, zda tu nejsou ještě nějaké soubory, které po sobě nechaly samotné Windows 10.

V každém případě zde pracujte s rozvahou; vyčištění disku sice neohrozí chod počítače, ale sami se můžete připravit eventuálně o nějaká cenná data.

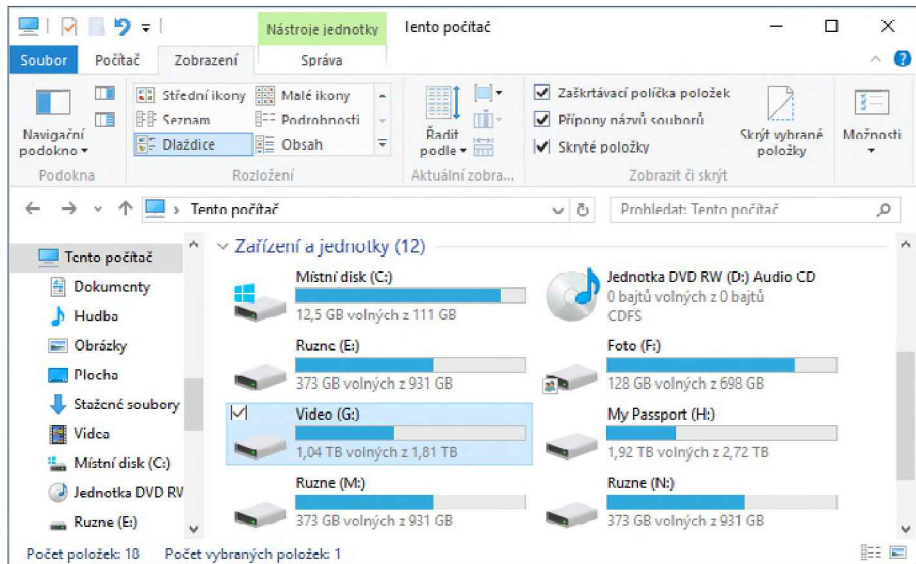

Obrázek 10.9: Nástroj Vyčištění disku

753 Jak zjistit, který disk potřebuje vyčistit

Pokud v okně aplikace Průzkumník zvolíte v navigačním podokně položku **Tento počítač** a na kartě **Zobrazení** → **Rozložení** zvolíte položku **Dlaždice**, jednotlivé ikony disků vám samy graficky ukážou, jak jsou disky zaplněny. Na obrázku 10.10 můžete vidět, že disků je sice dostatek, ale u systémového disku může být brzy situace kritická. V tom případě je třeba odinstalovat některé aplikace nebo použít nástroj Vyčištění disku podle typu č. 752.

Obrázek 10.10: Kontrola zaplnění disků

754 Automatická optimalizace jednotek

Optimalizace jednotek je nástroj, který uklízí na pevných discích a urychluje tak přístup k datům. Dříve se této operaci říkalo defragmentace.

Nástroj Optimalizace jednotek je dostupný z okna **Nástroje pro správu** (viz tip č. 750) nebo také z okna aplikace Průzkumník z karty **Nástroje jednotky – Správa** stiskem tlačítka **Optimalizovat**. Otevře se okno **Optimalizace jednotek**.

Pokud zjistíte, že aktuální stav je **OK – 0 % fragmentace**, je vše v pořádku a můžete okno zase zavřít. Ve výchozím nastavení probíhá optimalizace automaticky v intervalu jednoho týdne.

Chcete-li toto nastavení změnit, stiskněte tlačítko **Změnit nastavení**. Otevře se okno Optimalizace jednotek, kde můžete určit jinou frekvenci optimalizace a zvolit disky, které se mají optimalizovat, po stisku tlačítka **Jednotky – Zvolit**. Ve výchozím nastavení se optimalizují všechny, eventuálně i včetně jednotek, které budete přidávat.

755 Ruční optimalizace jednotky

Jsou-li s některou jednotkou potíže, nemusíte čekat, až dojde k plánované optimalizaci. V okně **Optimalizace jednotek** (otevřete je podle tipu č. 754) nejdříve stiskněte tlačítko **Analyzovat**; analýza zjistí, nakolik je jednotka defragmentována. Čím blíže k 0 %, tím lépe. Je-li hodnota vyšší, samotnou optimalizaci pak spustíte stiskem tlačítka **Optimalizovat**.

756 Kontrola chyb jednotky

Zejména přenosné paměti jsou náchylné k výskytu chyb, a mohou se tak stát nespolehlivými při přenášení dat; v tomto ohledu již nebudeme zmiňovat diskety, ale teoreticky je na ně další postup použitelný.

V okně **Průzkumník – Tento počítač** vyberte jednotku přenosné paměti a z místní nabídky zadejte příkaz **Vlastnosti**. V okně vlastností jednotky přejděte na kartu **Nástroje** a stiskněte tlačítko **Zkontrolovat**. I když vám další okno oznámí, že na jednotce nebyly nalezeny žádné chyby, můžete stiskem tlačítka **Zkontrolovat a opravit jednotku** kontrolu spustit. Jakmile vám systém oznámí, že na jednotce nebyly nalezeny žádné chyby, je vše v pořádku. Jestliže byly chyby nalezeny a odstraněny, je už tato jednotka podezřelá a možná by se vyplatilo ji vyřadit z provozu.

757 Jak otevřít okno Správa počítače

Okno **Správa počítače** otevřete z okna **Nástroje pro správu** (viz tip č. 750) poklepáním na položku **Správa počítače**. Toto okno je univerzální, jeho prostřednictvím lze využít systémové nástroje (například prohlížeč událostí, sdílení složek) a také správu disků.

758 Změnit písmeno jednotky

Ve výchozím nastavení přiřazuje systém jednotkám písmena tak, jak jsou postupně doplňovány. Platí, že systémový disk je vždy označen **C:** a že jednotky **A:** a **B:** jsou vyhrazeny pro diskety. Dál mohou být jednotky označeny prakticky libovolně až do písmene **Z:**.

Změna připadá v úvahu snad jen tehdy, když se různé přenosné disky nebo fotoaparáty či paměťové karty připojené k počítači hádají o stejnou jednotku – potom se hodí v tomto směru udělat pořádek.

Postupem podle tipu č. 757 otevřete okno **Správa počítače** → **Správa disků** a vyberte jednotku, jejíž písmeno chcete změnit. Z panelu nabídek zadejte příkaz **Akce** → **Všechny úkoly** → **Změnit písmeno jednotky a cestu**. V otevřeném dialogovém okně stiskněte tlačítko **Změnit**. V dalším dialogovém okně zvolte z rozevíracího seznamu **Přiřadit písmeno jednotky** vhodné písmeno. Buďte opatrní, některá písmena již jsou obsazena a použitím jiného písmene můžete do věci vnést zmatek.

Změnu potvrďte stiskem tlačítka **OK**.

Tato změna je trvalá, po připojení stejné jednotky k počítači ji najdete pod tímto písmenem.

Správa zařízení

Podíváme se teď podrobněji na zcela běžná zařízení, která denně bereme do ruky a denně je používáme. Možná si někdo ani neuvědomuje, že sice pracují dobře, ale mohou pracovat ještě lépe.

O některých zařízeních jsme se v této knize zmínili na jiných místech v souvislosti s dalšími tématy. Nastavení displeje proto hledejte v kapitole Pracovní plocha a hlavní panel v tipech č. 95–101. Některá nastavení ukazatele myši najdete v tipech č. 120–124 a nastavení zvukových schémat v tipech č. 112–119, to vše v souvislosti s nastavením motivu.

759 Otevření okna Správce zařízení

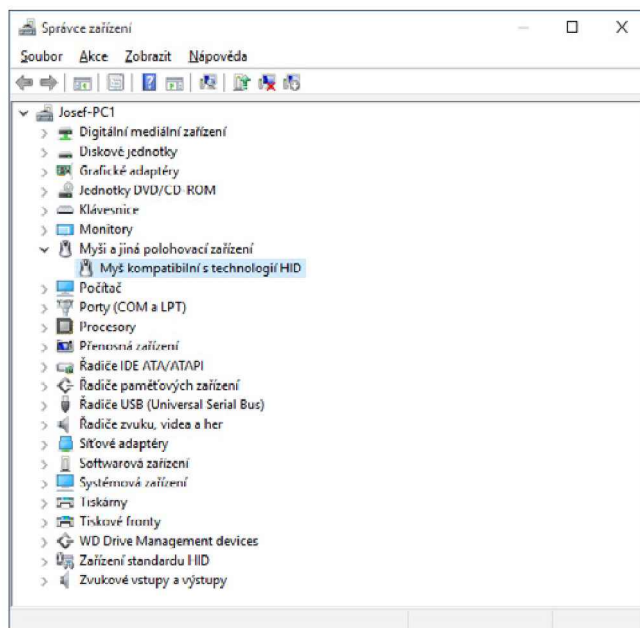

Okno pro správu zařízení lze otevřít z okna **Ovládací panely** prostřednictvím ikony **Správce zařízení**; lze jej také otevřít přímo z nabídky **Start**, když napíšete první slova názvu aplikace a potvrdíte nalezenou položku.

Okno na obrázku 10.11 ukazuje ideální stav, kdy všechna zařízení pracují bez závad. Pokud by tomu bylo jinak, byla by příslušná položka označena výstražnou ikonkou.

Potíže obvykle nastávají u zařízení, která nejsou kompatibilní s Windows 10. Doporučujeme taková zařízení vůbec nepoužívat, protože s nimi můžete mít víc starostí než radostí.

Nastavení popsaná v následujících několika tipech jsou určena skutečně jen velmi zkušeným uživatelům. Začátečníkům jen doporučíme – ruce pryč!

Obrázek 10.11: Správce zařízení

760 Zobrazení vlastností zařízení

U každého zařízení si můžete v okně **Správce zařízení** (otevřeném podle tipu č. 759) nechat zobrazit informace o jeho aktuálním stavu, a to z místní nabídky zadáním

příkazu **Vlastnosti**. První informace, kterou obvykle dostanete na kartě **Obecné** v dialogovém okně vlastností, vás obvykle ujistí, že **Toto zařízení pracuje správně**. Pokud je realita jiná, je třeba nejdříve prověřit, zda je skutečně z vaší strany vše v pořádku; například vytažený jack ze zásuvky reproduktorů nevylučuje, aby zvukový adaptér pracoval bez závad.

761 Povolení a zákaz zařízení

Zařízení lze z dialogového okna vlastností (otevřeného podle tipu č 760) na kartě **Ovladač** stiskem tlačítek **Zakázat** a tím je dočasně vyřadit z činnosti nebo opět **Povolit**.

Tady se nedoporučuje zbytečné experimentování! Tuto akci využívejte vlastně jen v případě, že jsou s daným zařízením nějaké potíže. Tím se rozumí možný konflikt s nastavením jiného zařízení.

762 Aktualizace ovladače

Ovladač zařízení (driver) je program, který umožňuje, aby si připojené zařízení rozumělo se základní deskou počítače a vůbec s ostatními komponenty, a umožňuje vlastně jeho používání. Po připojení zařízení se ovladač instaluje automaticky a většinou není v tomto ohledu třeba žádného zásahu.

Jestliže máte dojem, že ovladač zařízení je zastaralý, v okně vlastností zařízení (otevřeném podle tipu č 760) na kartě **Ovladač** stiskněte tlačítko **Podrobnosti o ovladači**. Dostanete-li jinou zprávu, než že **Nejsou vyžadovány ani načteny žádné soubory ovladače tohoto zařízení**, je třeba zbystřit pozornost a pokusit se ovladač aktualizovat.

Stisknete-li na stejné kartě tlačítko **Aktualizovat ovladač**, použijte dále volby **Vyhledat automaticky aktualizovaný software ovladače**.

Pokud je nový ovladač nalezen, můžete povolit jeho instalaci.

763 Odinstalování ovladače

Jestliže aktualizace ovladače nepřinese žádané výsledky, můžete se pokusit ovladač zařízení odinstalovat a poté nainstalovat znovu. Z místní nabídky zařízení v okně **Správce zařízení** (otevřeném podle tipu č. 759) zadejte příkaz **Odinstalovat**. Jakmile se to podaří (pokud se to podaří), obvykle se sám systém pokusí nainstalovat nový ovladač; nebo se o to můžete pokusit sami postupem podle tipu č. 762.

764 Otevření okna pro nastavení tisku

Nastavení tiskových úloh a všeho, co souvisí s tiskem, je dostupné z okna **Nastavení** → **Zařízení** → **Tiskárny a skenery** klepnutím na odkaz **Související nastavení – Zařízení a tiskárny**. Otevře se okno **Zařízení a tiskárny**. Najdete zde přehled nejen všech tiskových zařízení, ale i monitory, mikrofon, reproduktory a další periferní zařízení. K nastavení jednotlivých zařízení získáte přístup poklepáním na ikonu.

765 Určení výchozí tiskárny

Je-li k počítači připojeno více tiskáren nebo tiskovým zařízení (i tisk do PDF je zde považován za tiskárnu), otevřete v okně **Zařízení a tiskárny** (viz tip č. 764) na ikoně tiskárny místní nabídku a z ní zadejte příkaz **Nastavit** jako výchozí tiskárnu. Tato tiskárna je pak označena zeleným zatržením, a pokud nějaký dokument mechanicky odešlete k tisku, vyjde právě z této tiskárny.

766 Zobrazení tiskových úloh

Pokud odešlete soubor na tiskárnu, řadí se do tiskové fronty. Soubory se tisknou v tom pořadí, v jakém byly na tiskárnu odeslány. Tiskovou frontu lze zobrazit z okna **Zařízení a tiskárny** (viz tip č. 764) poklepnutím na ikonu tiskárny nebo stiskem tlačítka **Zobrazit aktuální tiskové úlohy**.

U každé položky dokumentu můžete vidět jeho stav (tiskne se, chyba, pozastaveno aj.), jméno uživatele, který soubor na tiskárnu odeslal, a zejména počet tiskových stran.

Tisk úlohy lze příkazem z místní nabídky **Pozastavit** nebo také **Zrušit**.

Název dokumentu	Stav	Vlastník	Počet stránek	Velikost	Odesláno	Port
Sedělý záhy v kaluži.rtf		Josef	4	642 kB	10:01:34 08.01.2016	
Výkony 2016.xlsx		Josef	14	119 kB	10:00:26 08.01.2016	
Microsoft Outlook - Styl Zápisk		Josef	5	5,10 MB	10:00:06 08.01.2016	
Microsoft Word - Windows 10 - ...	Probíhá tisk	Josef	272	256 kB/50,6 MB	9:59:22 08.01.2016	USB001

Obrázek 10.12: Tiskové úlohy ve frontě

Pokud zrušíte tisk aktuálně tištěného dokumentu, je třeba ještě resetovat tiskárnu, protože určité množství dat už je odesláno do paměti tiskárny.

767 Tisk otevřeného dokumentu

Máte-li v některé aplikaci otevřený dokument a chcete jej vytisknout, je třeba zadat příkaz k tisku:

- Z karty **Soubor** → **Tisk**
- Z panelu nabídek **Soubor** → **Tisk**
- Stiskem klávesové zkratky **Ctrl+P**

Vždy se otevře okno pro nastavení tisku, eventuálně karta **Soubor** → **Tisk** (viz obrázek 7.3).

Nejdříve je třeba zvolit správnou tiskárnu, ta se vybírá ze seznamu tiskáren. Na tiskárnu, která v seznamu není, nelze nic odeslat.

Dále se určuje rozsah stránek, které se mají vytisknout, počet kopií a způsob kompletování, je-li kopíí více.

Na tiskárnu se soubor odešle stiskem tlačítka **Tisk**, ale někdy je ještě užitečné nastavit další parametry podle tipu č. 768.

768 Předvolby tisku

Okno **Předvolby tisku** lze otevřít z místní nabídky na ikoně tiskárny v okně **Zařízení a tiskárny** (viz tip č. 764) nebo také z okna pro nastavení tisku po zdání příkazu k tisku v jednotlivých aplikacích zadáním příkazu **Vlastnosti tiskárny**, eventuálně **Předvolby** apod.

Vzhled okna pro nastavení tisku se liší podle značky a typu tiskárny, v principu však obsahuje vždy tato nastavení:

- Orientace stránky (na výšku nebo na šířku)
- Velikost papíru (výchozí bývá A4)
- Zdroj papíru (například automatický podavač nebo ručně)
- Počet stránek na jeden list
- Kvalita tisku – vysoká nebo nižší (koncept)
- Barevný nebo černobílý tisk (u barevné tiskárny)

Tiskárna si obvykle tato nastavení pamatuje, takže při tisku dalšího dokumentu se vyplatí stiskem tlačítka **Výchozí** zvolit základní nastavení.

769 Záměna tlačítek myši

Podívejme se teď na myš, na to obyčejné, ale chytré zařízení. Ti, kdo dávají přednost levé ruce, si mohou zaměnit funkci obou tlačítek.

Otevřete okno **Nastavení** → **Zařízení** → **Myš a touchpad**. Z rozevíracího seznamu **Vybrat primární tlačítko** zvolte položku **Pravé**.

Ze zkušenosti z praxe však víme, že mnohdy leváci dávají přednost standardnímu uspořádání tlačítek.

770 Nastavení kolečka myši

Otáčením kolečka myši se přesunuje text (nebo jiný dokument) na obrazovce. Jde o to, jak velký posun má při otočení kolečka nastat.

V okně **Nastavení** → **Zařízení** → **Myš a touchpad** lze určit z rozevíracího seznamu **Posunutí při otočení kolečka**, zda se má stránka posunout o **Víc řádků najednou**, nebo dokonce **O celou obrazovku**. Té druhé množnosti se neděste, jde jen o zvyk.

Zvolíte-li možnost **Víc řádků najednou**, můžete si současně **Zvolit, kolik řádků se má vždy najednou posunout**. Rozsah jezdce je od 1 do 100.

771 Kolečko myši v neaktivních oknech

začátečník

Otáčení ukazatele myši se nemusí týkat jen aktivního okna, ale i oken ostatních, která se aktuálně zobrazují. To se může hodit, když například porovnáváte ve dvou oknech dva různé texty.

Chcete-li, aby kolečko myši mělo vliv i na neaktivní okna, potom v okně **Nastavení** → **Zařízení** → **Myš a touchpad** nastavte přepínač **Posouvat zobrazení v neaktivních oknech**, když na ně najedete myší do polohy **Zapnuto**.

772 Rychlost poklepání myši

začátečník

Máte-li zájem, můžete si nastavit, kdy ještě systém bude vnímat dvě klepnutí za sebou jako poklepání; zkušení uživatelé tady mohou nastavit kratší čas. Otevřete okno **Myš – vlastnosti** cestou **Nastavení** → **Zařízení** → **Myš a touchpad** → **Další možnosti myši** a na kartě **Tlačítka** nastavte jezdec **Rychlost dvojího kliknutí** do té polohy, která vám bude nejlépe vyhovovat. **Rychlost poklepání** si lze vyzkoušet na ikoně složky umístěné vpravo od jezce.

773 Zapnutí funkce ClickLock myši

začátečník

Funkce ClickLock zcela mění postup při práci myši. Od okamžiku, kdy stisknete levé tlačítko, se chová myš tak, jako kdybyste toto tlačítko drželi stisknuté, a akce se dokončí až v okamžiku, kdy levé tlačítko stisknete podruhé. Toto se například hodí při přesunu oken nebo při kopírování objektů v okně aplikace **Průzkumník**.

V okně **Myš – vlastnosti** (postupujte cestou **Nastavení** → **Zařízení** → **Myš a touchpad** → **Další možnosti myši**) na kartě **Tlačítka** zaškrtněte políčko **Zapnout funkci ClickLock**.

Když stisknete tlačítko **Nastavení**, lze určit dobu, po kterou je nutné držet levé tlačítko myši stisknuté, aby se funkce ClickLock aktivovala. Údaj zde není možné nastavit podle sekund, pohybujete se v rozsahu od krátké po dlouhou, takže je třeba trochu experimentovat.

774 Jak zvýšit nebo snížit rychlost ukazatele myši

začátečník

U této funkce nastavíte, jak velký úsek urazí myš na obrazovce při pohybu myši na podložce. Optimální je, aby myš dokázala přejet celou obrazovku bez toho, abyste museli zvedat ruku z podložky, tedy měl by stačit jen pohyb zápěstím. Jistě ale víte, že práci s myší je třeba trénovat, proto si nastavte rychlost ukazatele tak, jak vám bude nejlépe vyhovovat.

V dialogovém okně **Myš – vlastnosti** na kartě **Možnosti ukazatele** (okno otevřete cestou **Nastavení** → **Zařízení** → **Myš a touchpad** → **Další možnosti myši**) nastavte pozici jezce **Pohyb** tak, jak vám bude nejlépe vyhovovat. Přitom se vyplátí ponechat zaškrtnutí tlačítko **Zvýšit přesnost ukazatele**.

Při nastavení velké rychlosti dokáže myš přejet dva monitory jen při pohybu zápěstím, při malé rychlosti připomíná ukazatel myši hlemýžď při závěrečném spurtu.

Pohyb myši můžete hned vyzkoušet, když stisknete tlačítko **Použít**.

775 Automatický přesun ukazatele myši na výchozí tlačítko

začátečník

Jakmile otevřete dialogové okno, jedno z tlačítek je vždy vyznačeno modrým orámováním jako výchozí. Systém vám může úlohu poněkud usnadnit, když automaticky přesune ukazatel myši na toto tlačítko. K tomu je třeba v dialogovém okně **Myš – vlastnosti** na kartě **Možnosti ukazatele** (okno otevřete cestou **Nastavení → Zařízení → Myš a touchpad → Další možnosti myši**) zaškrtnout políčko **Přichytit – Automaticky přesunout ukazatel na výchozí tlačítko dialogu**.

776 Stopa za ukazatelem myši

začátečník

Ukazatel myši lze na obrazovce zvýraznit tak, že za jeho pohybem bude zůstávat stopa. Jestliže máte o tuto službu zájem, potom třeba v dialogovém okně **Myš – vlastnosti** na kartě **Možnosti ukazatele** (okno otevřete cestou **Nastavení → Zařízení → Myš a touchpad → Další možnosti myši**) zaškrtněte políčko **Viditelnost – Zobrazovat stopu ukazatele**. Spráženým jezdcem lze nastavit délku této stopy, od krátké až po dlouhou.

777 Jak najít na obrazovce ukazatel myši

začátečník

Někdy se může ve zmeti oken, ikon, obrázků a barevných pozadí ukazatel myši úplně ztratit a je třeba nějakou dobu pohybovat myší, aby se projevil. Systém vám ale může ukázat, kde ukazatel myši je, po stisku klávesy **Ctrl**. Aby se tak stalo, je třeba v dialogovém okně **Myš – vlastnosti** na kartě **Možnosti ukazatele** (okno otevřete cestou **Nastavení → Zařízení → Myš a touchpad → Další možnosti myši**) zaškrtnout políčko **Viditelnost – Ukázat umístění ukazatele po stisknutí klávesy Ctrl**.

778 Nastavení automatického přehrávání

pokročilý

Připojíte-li k počítači zařízení (přenosná paměť, CD nebo DVD disk, fotoaparát aj.), můžete určit výchozí akci, která se má automaticky stát.

Tuto akci nastavíte pro vyměnitelnou jednotku, paměťovou kartu a fotoaparát (systém si pamatuje, jaké zařízení připojujete) v okně **Nastavení → Zařízení → Automatické přehrávání**.

Především můžete třeba přepínač **Použít funkci Přehrát automaticky pro všechna média a zařízení** dát do polohy **Zapnuto**.

Pro jednotlivé položky jsou pak k dispozici rozevírací seznamy **Zvolit výchozí nastavení automatického přehrávání**, nabídka odpovídá instalovaným programům.

779 Nastavení hlasitosti pomocí směšovače

Už jsme se v této knize zmínili, jak nastavit hlasitost reproduktorů, a to v tipu č. 129. Tímto postupem (jezdcem otevřeným z místní nabídky tlačítka **Reproduktory** z informačního hlavního panelu) se nastavuje celková hlasitost. Hlasitost pro jednotlivé komponenty nastavíte, když z místní nabídky tlačítka **Reproduktory** na hlavním panelu zadáte příkaz **Směšovač hlasitosti**.

Otevře se okno **Směšovač hlasitosti**; jeho vzhled se bude lišit podle toho, jaké komponenty jsou v počítači nainstalovány, ale v principu bude odpovídat obrázku 10.13.

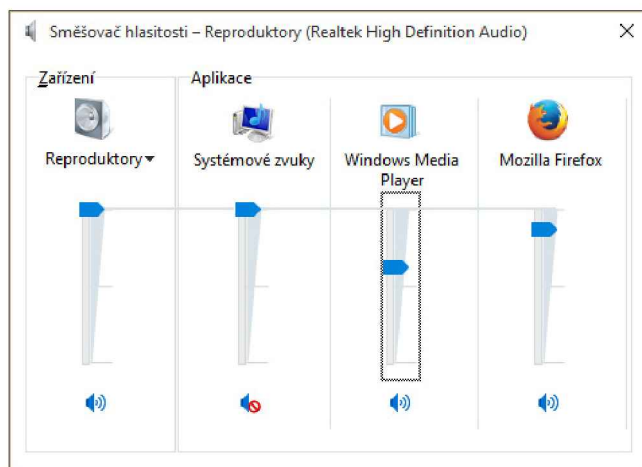
Hlasitost jednotlivých zařízení lze nastavit tahem myši za jednotlivé jezdce.

780 Úplné vypnutí zvuku ze zařízení

Je-li otevřeno okno **Směšovač hlasitosti** podle tipu č. 779, můžete zvuk z daného zařízení zcela vypnout – klepněte na tlačítko **Ztlumit** (malý reproduktor). Vypnutý zvuk je označen symbolem dopravní značky zákaz.

Pokud však například vypnete zvuk pro Windows Media Player, přímo v aplikaci lze zvuk opět podobným způsobem zapnout.

Obrázek 10.13: Směšovač hlasitosti

Síť a internet

Dnes prakticky neexistuje počítač, který by nebyl připojen k síti. Někdy je připojení k síti záležitostí velmi jednoduchou, jindy přístroj vzdoruje a odmítá se jakkoli spojit se světem. Pokud pracujete ve velké podnikové nebo školní síti, nemáte s připojením problém, protože je za vás obstará správce sítě. V domácí síti je tomu jinak. V každém případě budeme v tuto chvíli uvažovat, že počítač je k síti připojen, neboť i zde se používají routery (wifiny), které umožňují připojit k síti několik počítačů, a to prostřednictvím

bezdrátové síť (Wi-Fi) nebo kabelem (Ethernet). Jakmile počítač „ucítí“ síť, oznámí vám to a vyžádá si heslo. Samozřejmě se předpokládá, že máte síť chráněnou heslem.

V každém případě platí zásada: Nezasahujte do nastavení sítě, pokud vše funguje.

V této kapitole se budeme věnovat především připojení k síti u stolních počítačů. Notebooky a tablety zmiňujeme ve speciální kapitole.

781 Kde hledat nastavení sítě

Nastavení sítě je k dispozici v okně **Nastavení** → **Síť a internet**. Otevřete je standardním postupem z nabídky **Start**.

Nastavení sítě je dále dostupné z informační oblasti hlavního panelu, a to klepnutím na ikonu sítě (její vzhled se liší podle toho, zda je počítač připojen síti Wi-Fi nebo Ethernet). Klepnutím na toto tlačítko získáte nabídku dostupných sítí a také odkaz **Nastavení sítě**.

782 Zapnutí zjišťování sítě

Aby systém reagoval nabídkou nalezených sítí, je třeba, aby zjišťování sítě bylo zapnuto. Ve výchozím stavu tomu tak je, ale kdyby v tomto směru vznikly potíže, je třeba otevřít okno **Ovládací panely** → **Centrum síťových připojení a sdílení** → **Změnit možnosti sdílení pro různé síťové profily**. Přepínač **Zjišťování sítě** je třeba nastavit do polohy **Zapnout zjišťování sítě** a k tomu navíc zaškrtnout políčko **Zapněte automatické nastavení zařízení připojených k síti**.

783 Připojení k síti

Pokud se počítač nepřipojil k síti automaticky (to se u zabezpečené sítě nedá očekávat), v informační oblasti hlavního panelu klepněte na ikonu síťového připojení. Na panelu připojení k síti klepněte na položku s názvem sítě a stiskněte tlačítko **Připojit**.

Výhodné je, když zaškrtnete políčko **Připojovat automaticky**, mělo by vás to zbavit starostí s připojením k síti při příštím přihlášení.

784 Jak vytvořit domácí skupinu

V okně aplikace **Průzkumník** na kartě **Sdílení** → **Sdílet s** stiskněte tlačítko **Vytvořit domácí skupinu nebo se k ní připojit**. Spustí se průvodce **Vytvořit domácí skupinu**.

První panel je pouze informativní, stiskněte tlačítko **Další**.

Na následujícím panelu zvolte, které knihovny nebo složky ze svého počítače chcete sdílet s ostatními členy skupiny. U všech jsou na výběr pouze dvě možnosti: **Sdíleno** a **Nesdíleno**. Stiskněte tlačítko **Další**.

Okno vám nabídne silné heslo, které je třeba si ihned někam zapsat, jinak se k domácí skupině později nepřipojíte. Heslo a pokyny lze z tohoto panelu vytisknout.

Vytvoření dokončíte stiskem tlačítka **Vytvořit**.

785 Připojení k domácí skupině

Jestliže jste nastavili vše podle tipu č. 784, zkuste v okně aplikace Průzkumník otevřít položku **Domácí skupina**. Na ploše okna se zobrazí informace a tlačítko **Připojit se**. Stiskněte je. Otevře si okno a vyžádá si heslo, které jste právě získali. Zapište je do vstupního pole. Systém ověří vaši totožnost a heslo.

786 Změna připojení k domácí síti

Počítač se obvykle hladce připojí k domácí síti, tedy k ostatním počítačům domácí skupiny. Používáte-li však stejné uživatelské účty a hesla ve všech počítačích (například ve stolním počítači a v notebooku), lze nastavit, aby domácí skupina používala váš účet.

Změna nastavení je dostupná v okně **Ovládací panely** → **Změnit možnosti sdílení pro různé síťové profily** → **Připojení domácí skupiny**.

787 Jak zjistit heslo domácí skupiny

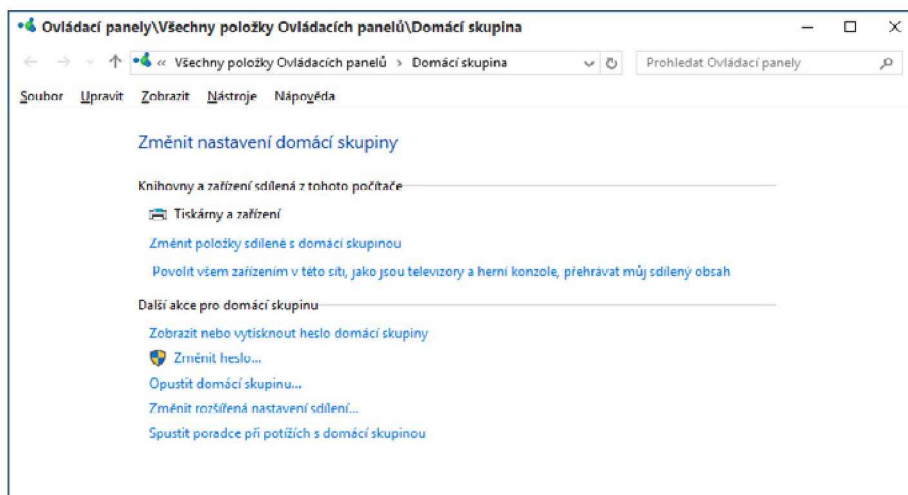
Heslo domácí skupiny není zase úplně tajné, můžete je kdykoli zjistit. Z místní nabídky na ikoně Domácí skupina v okně aplikace Průzkumník zadejte příkaz **Zobrazit heslo domácí skupiny**. Otevře se okno **Zobrazit a vytisknout heslo domácí skupiny**.

788 Změna nastavení domácí skupiny

Změny v nastavení domácí skupiny jsou z místní nabídky otevřené v okně aplikace Průzkumník zadáním příkazu **Změnit nastavení domácí skupiny**.

Odsud lze změnit heslo domácí skupiny, změnit nastavení sdílení nebo změnit položky sdílené s domácí skupinou – viz obrázek 10.14

Obrázek 10.14: Změna nastavení domácí skupiny

789 Nastavení připojení k síti pro hosta

K některým počítačům v sítích je možné přihlásit se jako host, tedy bez existence vlastního účtu. I tento host by měl mít určitá práva. Ta lze nastavit v okně **Ovládací panely** → **Centrum síťových připojení a sdílení** → **Změnit možnosti sdílení pro různé síťové profily** ve skupinovém rámečku **Host nebo veřejný**. Jde především o povolení sdílet soubory a tiskárny.

790 Jak nastavit sdílení položek

V okně aplikace Průzkumník otevřete složku, v níž je umístěna složka, kterou chcete sdílet s ostatním. Z místní nabídky zadejte příkaz **Sdílet s**. V podnabídce zvolte, zda chcete sdílet tuto složku s domácí skupinou, konkrétními uživateli.

Stejný postup lze volit i z karty **Sdílení** → **Sdílet s**.

791 Upřesnění oprávnění sdílené položky

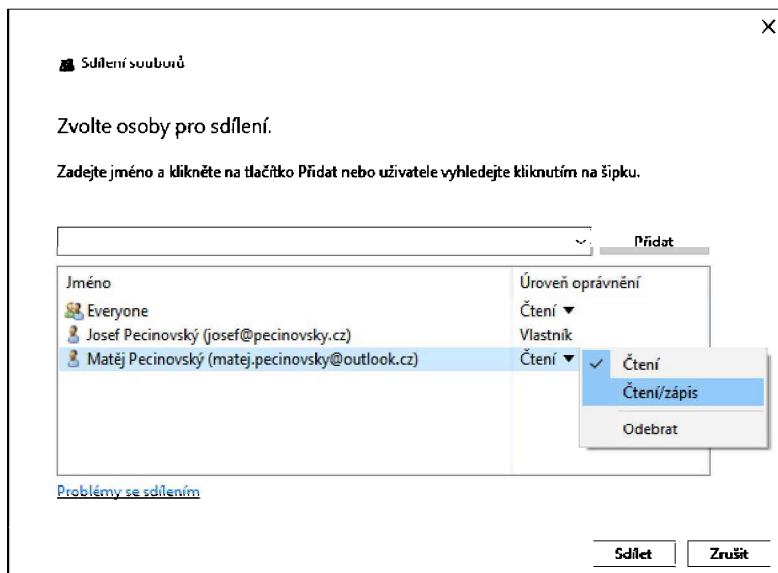

V okně aplikace Průzkumník vyberte sdílenou položku a na kartě **Sdílení** → **Sdílet s** stiskněte tlačítko **Konkrétní lidé**. Otevře se dialogové okno **Sdílení souborů** jako na obrázku 10.15.

Z rozvíracího seznamu **Zadejte jméno** lze volit dostupná jména pro sdílení. Vyberte některé a podržte stiskem tlačítka **Přidat**.

U každé osoby lze nastavit **Úroveň oprávnění**, a to pouze **Čtení** nebo **Čtení i zápis**; volte z rozvíracího seznamu ve sloupci **Úroveň oprávnění**.

Změny potvrďte stiskem tlačítka **Sdílet**.

Obrázek 10.15: Volba osob pro sdílení

792 Jak zjistit vlastní IP adresu

IP adresa je číslo, které jednoznačně identifikuje počítač v síti (velmi zjednodušeně řečeno). Podle této adresy se vlastně počítače vyhledávají.

Otevřete okno **Ovládací panely** → **Centrum síťových připojení a sdílení** a klepněte na odkaz **Připojení k místní síti**. Otevře se okno **Připojení k místní síti – stav**. V tomto okně stiskněte tlačítko **Podrobnosti**, otevře se okno **Podrobnosti síťového připojení**. V seznamu vlastností vyhledejte položku **IP adresa** (nebo **IPv4 adresa**). Obvykle má strukturu 192.168. x.xxx.

793 Existuje síťové připojení s dalším počítačem?

Toto připojení lze ověřit, znáte-li IP adresu tohoto počítače (lze ji zjistit podle tipu 792).

Z místní nabídky tlačítka **Start** zadejte příkaz **Příkazový řádek** a v otevřeném okně napište příkaz PING IP adresa, například PING 192.168.1.999. Potvrďte stiskem Enter.

Pokud systém vrátí odpověď „General Failure“, někde něco není v pořádku. Pokud se čtyřikrát opakuje odpověď „Reply from...“, je vše v pořádku. Hledejte chybu jinde.

794 Jak získat přehled o využití sítě

Tuto informaci vám podá okno **Nastavení** → **Síť a internet** → **Využití dat**. Na ploše okna najdete **Přehled využití dat za posledních 30 dní** zvlášť pro připojení pomocí sítě Ethernet a zvlášť pro připojení Wi-Fi (používáte-li případně oba způsoby připojení).

795 Jak zjistit, jaký objem dat využívají v síti aplikace

Chcete-li vědět, jaké množství dat prošlo sítí v souvislosti s jednotlivými aplikacemi, potom v okně **Nastavení** → **Síť a internet** → **Využití dat** klepněte na odkaz **Podrobnosti využití**. Získáte přehled všech aplikací, které vstupovaly do sítě, a u každé je uveden objem dat. Jako první pravděpodobně bude prohlížeč internetu, jako poslední je v seznamu uveden systém. Toto okno je pouze informační, nemá žádnou další funkci.

Účty

Správa účtů je dostupná z okna **Nastavení** → **Účty**. Odsud můžete spravovat jak svůj vlastní účet, tak i účty ostatních osob, kterým umožníte přístup k tomuto počítači.

O vytvoření účtu už v této knize byla řeč hned na začátku, v tipu č. 22. Bez přihlašování účtem Microsoftu by vám totiž mnohé z následujících stovek tipů nebyly k ničemu nebo by nefungovaly. Na tomto místě tedy předpokládáme, že účet Microsoft již máte a že se jím přihlašujete.

796 Správa vlastního účtu

Vlastní účet, kterým se přihlašujete k počítači, můžete spravovat v okně **Nastavení** → **Váš účet**. Protože se přihlašujeme účtem Microsoft, všechna nastavení jsou dostupná na webu. K nastavení vlastního účtu se tedy dostanete klepnutím na odkaz **Správa mého účtu Microsoft**.

Na webové stránce účtu můžete změnit jméno i heslo, zobrazit poštovní schránku a zkontrolovat své nákupy.

797 Spravovat přihlašovací e-mail nebo telefonní číslo

Na stránce správy vlastního účtu stisknete tlačítko **Vaše informace** na panelu nástrojů. V dalším okně klepněte na odkaz **Spravovat přihlašovací e-mail nebo telefonní číslo**.

Na stránce **Správa aliasů účtů** můžete přidat e-mail, odebrat již zavedené e-maily, určit výchozí e-mail pro svůj účet a také **Zadat telefonní číslo**.

V okně **Přidání telefonního čísla** je již nastavena předvolba Česká republika – (+420). Doplňte číslo mobilu a stiskněte tlačítko **Další**.

Vyčkejte, až na váš telefon dorazí SMS s kódem. Ten zadejte do vstupního pole a stiskněte tlačítko **Další**.

Číslo vlastního telefonu se nedá zapomenout a na něj si můžete nechat zaslat v případě okna v paměti resetované heslo.

798 Co dělat, když se nemůžete přihlásit ke svému účtu

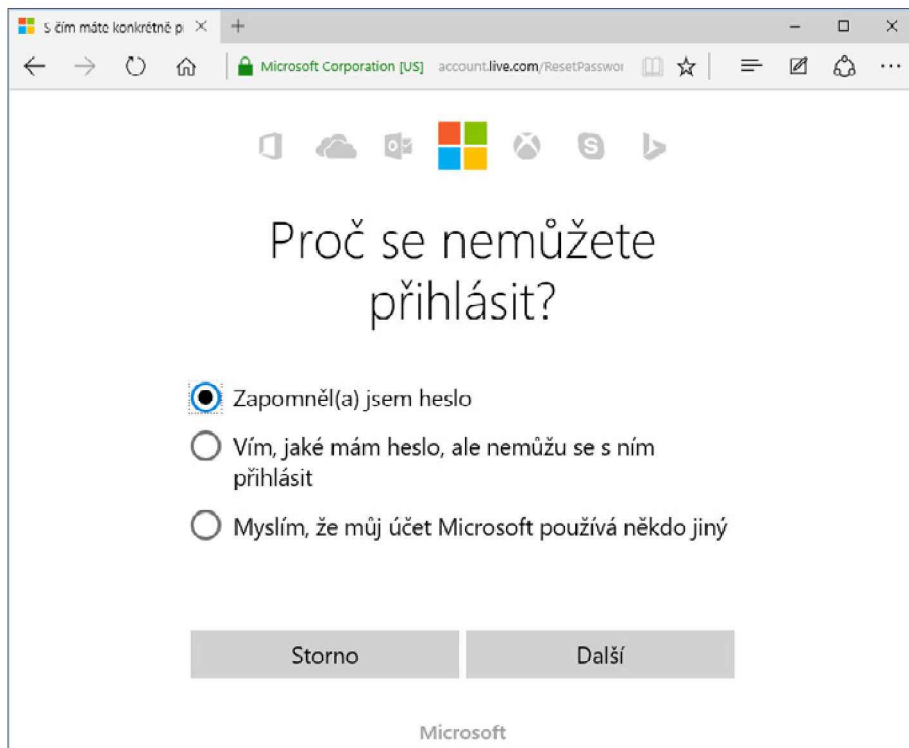

Především je třeba, abyste získali přístup k internetu z jiného počítače nebo z jiného účtu.

Na webové stránce <https://account.live.com/>, která vyžaduje přihlášení, klepněte na odkaz **Nezdařil se přístup k účtu?** Otevře se okno pro resetování hesla, kde máte možnost pokračovat třemi cestami – viz obrázek 10.16.

Nastavte přepínač **Proč se nemůžete přihlásit** do polohy **Zapomněl jsem heslo** a stiskněte tlačítko **Další**. Stránka si vyžádá váš e-mail, a pokud jste zapomněli i tuto adresu, tak telefonní číslo. Nové heslo dostanete určenou cestou.

Toto heslo potom použijte k přihlášení k svému účtu Microsoft a můžete si je zde opět změnit.

Obrázek 10.16: Přihlášení selhalo

799 Změna obrázku k vlastnímu účtu

Na zamykací obrazovce můžete identifikovat svůj účet podle obrázku. Můžete sem nasa-
dit vlastní fotografii nebo zcela jiný obrázek, kterým chcete svůj účet charakterizovat.

Změna obrázků je dostupná z okna **Nastavení** → **Účty** → **Váš účet**. Celkem lze pou-
žívat tři obrázky bez nějakého vnějšího zásahu. Obrázek aktivujete klepnutím na jeho
kroužek.

Chcete-li přidat jiný obrázek, stiskněte tlačítko **procházet** a v otevřeném dialogovém
okně **Otevřít** vyberte disk a složku, kde je obrázek uložen, zvolte jeho ikonu a stiskněte
tlačítko **Zvolit obrázek**.

800 Sejmutí vlastního portréту webkamerou

Jako obrázek účtu můžete použít vlastní fotografii, kterou pořídíte webkamerou připo-
jenou k počítači (u notebooků a tabletů je to takřka samozřejmost).

V okně **Nastavení** → **Účty** → **Váš účet** stiskněte tlačítko **Kamera**. Aktivuje se webka-
mera a měli byste spatřit sami sebe. Přestěhujte svou tvář doprostřed, zatvářte se jako
u fotografa a stiskněte tlačítko se symbolem fotoaparátu.

Zobrazí se kontrolní snímek v rastrovaném rámečku; tahem za jeho rohy můžete velikost obrázku upravit a vše dokončete stiskem potvrzovacího tlačítka v záhlaví okna.

801 Změna hesla účtu

Heslo vlastního účtu lze změnit z okna **Nastavení** → **Účty** → **Možnosti přihlášení**. Zde stisknete tlačítko **Změňte si heslo k účtu – Změnit**.

Otevře se další okno, v němž je třeba ověřit heslo k vašemu účtu Microsoftu. Napište je do prázdného vstupního pole a stisknete tlačítko **Přihlásit**.

Nyní máte už šanci heslo změnit. Nejdříve napište do prvního pole **Staré heslo** a potom dvakrát nové heslo do polí **Vytvořit heslo** a **Zadejte heslo znovu**.

Je třeba zadat heslo, které jste ještě v minulosti nepoužili.

802 Přihlašování pomocí PIN kódu

Při přihlašování k počítači není třeba udávat heslo, systém vám dává možnost použít PIN kód podobně jako při výběru peněz z bankomatu.

Tento PIN kód můžete určit v okně **Nastavení** → **Účty** → **Možnosti přihlášení**, stiskem tlačítka **Přidat** ve skupině **PIN kód**.

Systém si nejdříve ověří vaše přihlašovací heslo a potom otevře okno **Nastavit PIN kód**. Jak bývá zvykem, je třeba tento kód zadat dvakrát, podruhé pro ověření správnosti. Tento PIN kód nemusí být čtyřmístný, můžete použít více znaků, ale musí to být číslice.

Vytvoření potvrďte stiskem **OK**.

803 Obrázkové heslo

Další možností, jak se přihlašovat k systému, je obrázkové heslo. Když **Nastavení** → **Účty** → **Možnosti přihlášení** ve skupině **Obrázkové heslo** stisknete tlačítko **Přidat**, otevře se okno pro kontrolu hesla a potom se na celé obrazovce rozprostře obrázek, který používáte na zamykací obrazovce. Můžete jej přijmout, ale lze také stisknout tlačítko **Vybrat nový obrázek** a v dialogovém okně **Otevřít** tento obrázek standardním způsobem zvolit.

Pak stisknete tlačítko **Použít tento obrázek**.

Na obrázek je třeba nakreslit tři gesta, buď tahem myši při stisknutí levém tlačítku, nebo dotykem prstu; je logické, že dotykové displeje tady mají výhodu. Gestem se rozumí kroužek, rovná čára a klepnutí.

Tato gesta je třeba vytvořit tři, a potom je ještě zopakovat, a potom si je ještě zapamatovat. Při kontrole hesla a při jeho použití při přihlášení zůstane na obrazovce na chvíli kontrolní stopa.

804 Volba způsobu přihlášení k systému

Pokud existuje běžné heslo (to musí vždy), PIN kód a obrázkové heslo, můžete při přihlašování k počítači určit, jakým způsobem se chcete přihlašovat.

Na přihlašovací obrazovce klepněte na odkaz **Možnosti přihlášení**. Zobrazí se tři tlačítka: obrázkové heslo, PIN kód a běžné heslo. Klepnutím na některé z nich zvolíte způsob přihlašování.

Přihlašovací obrazovka si bude tento způsob příště pamatovat.

805 Vytvoření účtu člena rodiny

Zde začnete v okně **Nastavení** → **Účty** → **Rodina a jiní uživatelé** a zde stisknete tlačítko **Přidat člena rodiny**.

Otevře se okno **Chcete přidat dítě nebo dospělého?** Pokud si chcete udržet přehled o tom, co vaše ratolest podniká s počítačem, nastavte přepínač do polohy **Přidat dítě**. Do vstupního pole je třeba zadat e-mailovou adresu; pokud tato adresa neexistuje, klepněte na odkaz **Osoba, kterou chcete přidat, nemá e-mailovou adresu**.

V následujícím okně vytvořte pro své dítě účet Microsoftu, postup již znáte z tipu č. 22. Po ukončení této procedury je účet vytvořen a vaše dítě se může přihlásit pod tímto účtem nejen k tomuto počítači, ale i k počítači vlastního.

806 Kontrola dítěte

Pro realizaci tohoto tipu není třeba vyvíjet žádné velké aktivity. Jestliže jste vytvořili účet pro své dítě, budou vám v pravidelných intervalech přicházet e-maily od Rodiny Microsoftu, kde se dovíte, jaké stránky vaše dítě navštívilo, které stránky z toho jsou podezřelé, a které dokonce zablokované, přehled o době použití počítače a také informace o nákupech prostřednictvím aplikace Store.

Chcete-li mít přehled kompletní, na konci e-mailu najdete hypertextový odkaz **Zobrazit více**, který otevře internetovou stránku **Vaše rodina** s kompletním přehledem aktivit.

Je třeba říct, že čím je dítě starší, tím hůř asi bude snášet váš dohled, a nelze než doporučit, abyste zasahovali jen ve skutečně závažných případech.

807 Blokování nevhodných webů

Existují stránky, které Microsoft sám určil jako nevhodné pro děti. Tyto stránky lze zablokovat. Na webové stránce **Vaše rodina** otevřené podle tipu č. 806 klepněte na odkaz **Prohlížení webu – zapnout blokování**. Přepínač **Blokovat nevhodné weby** nastavte do polohy **Zapnuto**.

Na stejné stránce lze zadat URL adresy dalších webů, které mají být zablokované, a také případně URL adresy webů, které chcete povolit.

808 Nastavení synchronizace s jiným zařízením

Přihlašujete-li se svým účtem Microsoftu k dalším zařízením, například ke stolnímu počítači a pak také k notebooku nebo tabletu, a všude jsou nainstalované Windows 10, synchronizací dosáhnete toho, že na všech zařízeních budete mít nastavené stejné podmínky, přičemž změny lze provést z kteréhokoli zařízení.

Ve výchozím nastavení je synchronizace úplná; změny jsou dostupné v okně **Nastavení** → **Účty** → **Synchronizovat nastavení**.

Chcete-li synchronizaci vypnout, přepínač **Nastavení synchronizace** nastavte do polohy **Vypnuto**.

Podle potřeby lze také vypnout některé položky individuálně, například motivy nebo hesla.

Usnadnění přístupu

Tato nastavení mění nápadně celý režim počítače, a proto jsou vhodná zejména pro postižené osoby. Systém má v tomto případě snahu co nejvíce eliminovat handicap a umožnit práci s ním takřka všem.

Nastavení pro usnadnění přístupu jsou dostupná převážně z okna **Nastavení** → **Usnadnění přístupu**.

809 Usnadnění přístupu z přihlašovací obrazovky

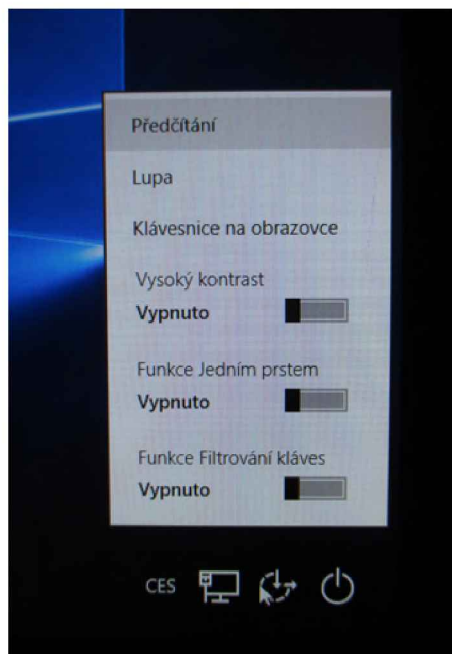

Usnadnění přístupu lze zapnout ještě dřív, než se k systému přihlásíte. Na přihlašovací obrazovce stisknete tlačítko **Usnadnění přístupu** (v pravém dolním rohu druhé zprava) a odsud lze aktivovat například lupu nebo vysoký kontrast; srovnajte s obrázkem 10.17. Reakce systému bude okamžitá.

810 Schémata motivů s vysokým kontrastem

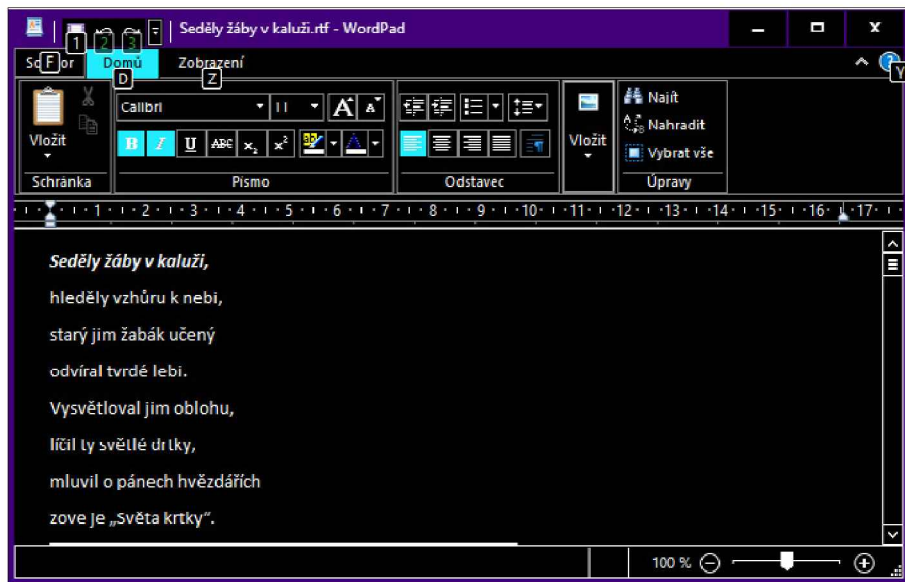

Nastavení vysokého kontrastu displeje je dostupné z okna **Nastavení** → **Prizpůsobení** → **Motivy** → **Nastavení motivu** nebo přímo z okna **Ovládací panely** → **Vzhled a prizpůsobení** → **Individuální nastavení**. Příslušná nastavení objevíte v dolní části okna –

Obrázek 10.17: Zapnutí usnadnění přístupu z přihlašovací obrazovky

Schémata s vysokým kontrastem. Volit můžete z pěti schémat, tři z nich dávají vlastně negativní obraz se zvýrazněnými bílými liniemi, jako na obrázku 10.18.

Obrázek 10.18: Použití vysokého kontrastu

811 Nastavení vysokého kontrastu

Nastavení vysokého kontrastu je dostupné také z karty **Nastavení** → **Usnadnění přístupu** → **Vysoký kontrast**. V okně si lze z rozevíracího seznamu zvolit motiv vybrat čtyři schémata vysokého kontrastu; v okně je dostupný kompletní náhled vlivu nastavení na jednotlivé části oken. K tomu, abyste schéma uplatnili, je třeba stisknout tlačítko **Použít**.

812 Jak se zbavit zobrazení vysokého kontrastu

Zobrazení s použitím schémat vysokého kontrastu se zbavíte v okně **Nastavení** → **Usnadnění přístupu** → **Vysoký kontrast**, když v rozevíracím seznamu **Zvolit motiv** vyberete položku **Žádný**. Podobně v okně **Ovládací panely** → **Vzhled a přizpůsobení** → **Individuální nastavení** můžete zvolit některé běžné schéma.

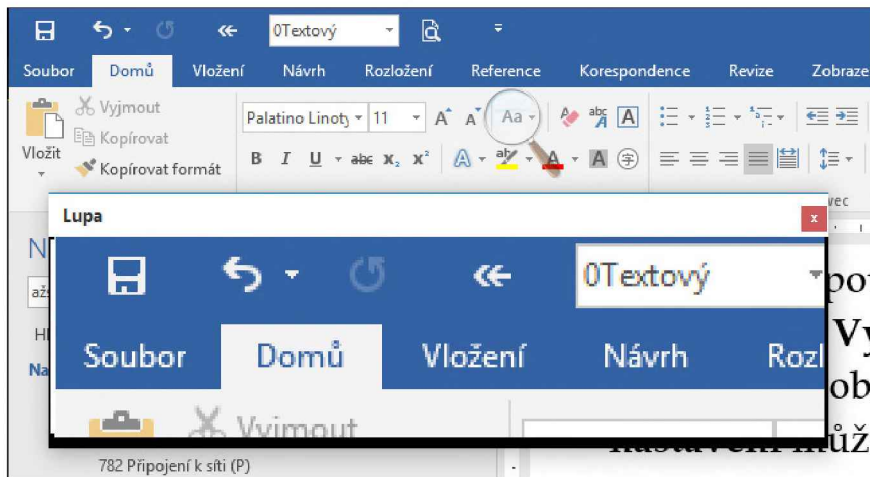
813 Zapnutí lupy

Pro snadnější čtení textu na obrazovce lze pro osoby se slabým zrakem nastavit lupu, která zvětší část obrazovky.

V okně **Nastavení** → **Usnadnění přístupu** → **Lupa** nastavte přepínač **Lupa** do polohy **Zapnuto**. V základním nastavení se okno Lupa zobrazí pod horním okrajem okna, ale tahem za záhlaví jej můžete přetáhnout na libovolné jiné místo obrazovky. Současně se

zobrazí i panel **Lupa**, který se během práce promění v pouhý piktogram lupy a je třeba jej klepnutím aktivovat.

Obrázek 10.19: Lupa

814 Kde hledat panel Lupa

Panel **Lupa** (podle tipu č. 813) má tendenci se skrývat. Buďto se převtělil do podoby piktogramu lupy, nebo může i úplně zmizet. Aktivujete jej z hlavního panelu, kde má Lupa své tlačítko. Toto tlačítko sem můžete připnout a pak lze Lupa aktivovat vždy jen stiskem tohoto tlačítka.

815 Změna měřítka zobrazení Lupy

V základním nastavení se obsah v okně **Lupa** (podle tipu č. 813) zobrazuje v měřítku zobrazení 100 %, což nedává žádné výhody. Měřítko zobrazení lze měnit z panelu **Lupa** stiskem tlačítek **Přiblížit** nebo **Oddálit** (PLUS a MINUS), a to v rozsahu od 100 až do 1600 %.

816 Změna okna Lupy

Jak už jsme uvedli, v základním nastavení je okno **Lupa** (podle tipu č. 813) ukotveno u horního okraje obrazovky a zabírá celou šíři displeje. Tahem za záhlaví je lze přemístit, pak se jeho velikost zmenší.

Z panelu **Lupa** můžete měnit způsob zobrazení, a to z rozevřacího seznamu. Nabízejí se tyto možnosti:

- **Ukotvené;** základní zobrazení, okno lupy se nepohybuje a zobrazuje se v něm okolí ukazatele myši.
- **Celá obrazovka;** okno lupy se rozprostře na celou obrazovku; práce v tomto zobrazení je ale poněkud obtížná, protože uživatel vidí skutečně jen malou část obrazovky.

- **Čočka**; lupou teď lze pohybovat synchronně s ukazatelem myši (ve výchozím nastavení), takže si můžete detailně prohlížet jednotlivé části obrázku nebo textu. V tomto zobrazení nelze ale běžně pracovat, je vždy třeba přepnout do jiného zobrazení.

817 Nastavení Lupy

Okno pro nastavení Lupy otevřete z panelu Lupa stiskem tlačítka **Možnosti**; je umístěné jako druhé zprava.

Tady lze nastavit zaškrtnutím políček, zda má Lupa sledovat ukazatel myši nebo textový kurzor, eventuálně bod pro vložení textu (v dialogových oknech).

Rovněž lze určit, jak se má měnit měřítko zobrazení po stisku tlačítek **Přiblížit** nebo **Oddálit** (podle tipu č. 815).

818 Jak spustit předčítání

Pro nás, co špatně vidíme, se někdy může hodit funkce předčítání. Lze zavřít oči a pohodlně naslouchat tomu, co se line z reproduktorů. Má to jednu malou vadu. Čeština není pro tuto funkci tím ideálním prostředím, lépe se vyzná v angličtině.

Do režimu předčítání systém přejde z okna **Nastavení** → **Usnadnění přístupu** → **Předčítání**. Je třeba nastavit do polohy zapnuto položku **Předčítání**.

Podle dalšího nastavení v tomto okně (nebudeme je zde detailně popisovat) vám bude ženský hlas předčítat aktuální prvky na obrazovce, tedy na pásu karet nebo v dialogových oknech.

A otevřete-li si anglický text v okně textového editoru, bude vám jej předčítat s poměrně dokonalou anglickou výslovností.

819 Automatické spuštění předčítání

Pokud se má předčítání spouštět vždy při startu počítače, potom nastavte okna **Nastavení** → **Usnadnění přístupu** → **Předčítání** přepínač **Automaticky zapnout předčítání** do polohy **Zapnuto**.

820 Úprava hlasu předčítání

V dialogovém okně **Nastavení** → **Usnadnění přístupu** → **Předčítání** lze pomocí dvou jezdců zvolit **Rychlost předčítání** od velmi pomalého až po velmi rychlé a také výšku hlasu, což zase není tak podstatné.

821 Klávesnice na obrazovce

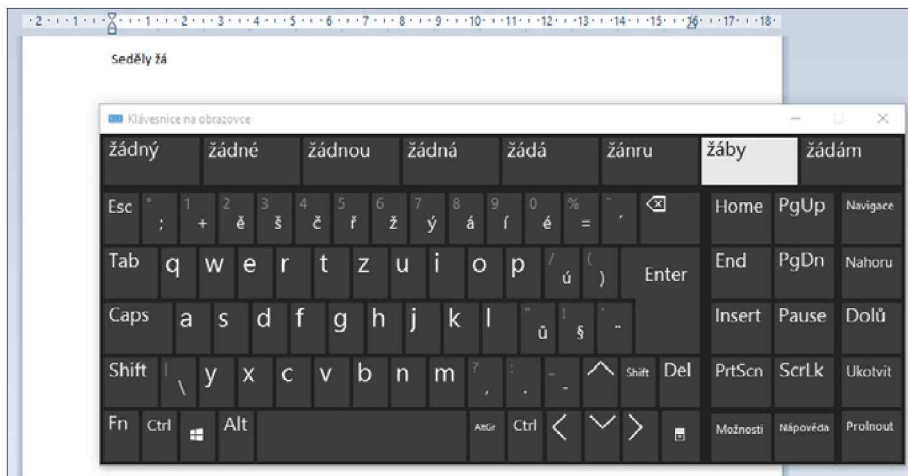

Klávesnici na obrazovce otevřete z okna **Nastavení** → **Usnadnění přístupu** → **Klávesnice** → **Klávesnice na obrazovce** nastavením přepínače **Zapne klávesnice na obrazovce** do polohy **Zapnuto**.

Pokud je aktivní okno, do nějž lze vkládat text (textový editor, tabulkový kalkulačtor, dialogové okno), každý dotyk významové klávesy na obrazovce způsobí, že se daný znak napíše na pozici kurzoru.

Můžete tak výhodně psát bez použití skutečné klávesnice, buď pomocí myši, nebo dotykem prstu.

K dispozici jsou všechny klávesy a přepínače. Chcete-li napsat velké písmeno, stiskněte nejdříve klávesu Shift. Pro zadání klávesové zkratky lze postupně stisknout přepínače a dále příslušnou klávesu.

Obrázek 10.20: Klávesnice na obrazovce

822 Zapnutí numerické klávesnice na klávesnici na obrazovce

Pokud pracujete s klávesnicí na obrazovce (podle tipu č. 821), v základním nastavení lze psát čísla pouze po stisku klávesy Shift. To je nepraktické, proto si zapněte numerickou klávesnici, a to stiskem klávesy **Num Lock** v pravém dolním rohu. Tím ale vyřadíte z akce kurzorové klávesy.

823 Zapnutí funkčních kláves na klávesnici na obrazovce

V základním zobrazení klávesnice na obrazovce (podle tipu č. 821) chybí funkční klávesy F1–F12. Tyto klávesy si můžete nechat zobrazit stiskem klávesy **Fn**.

824 Zapnutí funkce Klávesnice jedním prstem

Funkce Klávesnice jedním prstem umožní postupné psaní velkých písmen i postupný stisk klávesových zkratk. Klávesnice si bude pamatovat, který přepínač jste stiskli, až do doby, než stisknete další klávesu.

Tuto funkci zapnete z okna **Nastavení** → **Usnadnění přístupu** → **Klávesnice** → **Funkce jedním prstem**, a to především nastavením přepínače **Klávesové zkratky tisknout po jednotlivých klávesách** do polohy **Zapnuto**.

825 Rychlé zapnutí funkce Klávesnice jedním prstem

Používáte-li funkci **Klávesnice jedním prstem**, není nutné v tomto režimu pracovat trvale. Podle potřeby lze zapnout psaní na klávesnici jedním prstem pětinašobným stiskem klávesy Shift. K tomu je třeba v okně **Nastavení** → **Usnadnění přístupu** → **Klávesnice** → **Funkce jedním prstem** nastavit přepínač **Zapnout funkci Jedním prstem po pěti stisknutích Shift** do polohy **Zapnuto**; tento přepínač není dostupný, pokud není aktivní **Klávesnice jedním prstem** podle tipu č. 824.

826 Zamknutí přerádovače při psaní na Klávesnici jedním prstem

Přerádovač (modifikační klávesa), tedy klávesa Shift, Ctrl, Alt nebo Alt Gr, může zůstat v zamčené poloze, pokud ji dvakrát stisknete. Nejdříve je třeba nastavit režim **Klávesnice jedním prstem** podle tipu č. 824. Potom nastavte přepínač **Zamknout modifikační klávesu po stisknutí dvakrát po sobě** do polohy **Zapnuto**. Jak to funguje, si můžete vyzkoušet například s klávesou Alt Gr. Dvakrát ji stisknete, a když potom v otevřeném okně textového editoru stisknete například klávesy X, C nebo N, dostanete speciální znaky.

827 Ozvučení speciálních kláves

Tato funkce se hodí prakticky všem uživatelům, kteří často omylem stisknou klávesy Caps Lock, Num Lock nebo Scroll Lock. Stisk těchto kláves může doprovázet zvukový signál, když v okně **Nastavení** → **Usnadnění přístupu** → **Klávesnice** nastavíte přepínač **Funkce ozvučení kláves** → **Upozorňovat zvukovým signálem na stisknutí kláves Caps Lock, Num Lock nebo Scroll Lock** do polohy **Zapnuto**.

828 Jak zabránit nechtěné reakci při delším podržení klávesy

Mnohdy omylem podržíte klávesu déle a systém si to vysvětlí tak, že daný znak začne opakovaně psát. Někdy je to užitečné, ale také to může překážet. V tom případě v okně **Nastavení** → **Usnadnění přístupu** → **Klávesnice** nastavte přepínač **Funkce Filtrování kláves** → **Ignorovat nebo zpomalit krátké nebo opakovaná stisknutí kláves** a upravit rychlost opakování kláves do polohy **Zapnuto**.

829 Rychlé zapnutí funkce Upozornění zvukem na stisk klávesy

Tichým klapnutím se ohlásí každá stisknutá klávesa, když v okně **Nastavení** → **Usnadnění přístupu** → **Klávesnice** nastavíte přepínač **Funkce Filtrování kláves** → **Upozorňovat zvukem na stisknutí nebo přijetí kláves** do polohy **Zapnuto**.

830 Filtrování kláves

Ikona funkce Filtrování kláves se bude zobrazovat v informační oblasti hlavního panelu, když v okně **Nastavení** → **Usnadnění přístupu** → **Klávesnice** nastavíte přepínač **Funkce Filtrování kláves** → **Zobrazit ikonu funkce Filtrování kláves na hlavním panelu** do polohy **Zapnuto**. Pokud na této ikoně poklepete, otevře se okno **Nastavit funkci Filtrování kláves**.

831 Velikost ukazatele myši

Změnu schématu velikosti a vzhledu ukazatele myši jsme v této knize popsali v souvislosti s využitím motivů v tipu č. 120–123, další nastavení ukazatele myši pak hledejte v tipech č. 769–777. V tomto tipu vás upozorníme na zvýraznění ukazatele myši změnou jeho velikosti a barvy. V okně **Nastavení** → **Usnadnění přístupu** → **Myš** zvolte některou z nabízené trojice velikostí ukazatele a barvy ukazatele.

832 Myš klávesnicí

Systém Windows 10 umožňuje ovládat myš nenumernickou částí klávesnice. Abyste zapnuli tuto funkci, v okně **Nastavení** → **Usnadnění přístupu** → **Myš** nastavte přepínač **Funkce myš klávesnicí** → **Ovládat pohyb myši na obrazovce numerickou klávesnicí** do polohy **Zapnuto**.

Použití této funkce je podmíněno zapnutím klávesy Num Lock. Je-li klávesa Num Lock vypnutá, reagují kurzorové klávesy běžným způsobem, je ale vyřazeno psaní číslic z této oblasti.

Virtuální myš se ovládá čtveřicí kláves 2, 4, 6, 8, jako Enter slouží klávesa 5.

833 Rychlý pohyb myši klávesnicí

Pohyb ukazatele myši ovládané klávesnicí podle tipu č. 832 lze urychlit, pokud současně s číselnou klávesou podržíte klávesu Ctrl. Tato funkce je ve výchozím nastavení zapnutá, zrušit ji lze nastavením přepínače **Používat funkci myš klávesnicí, pokud je zapnutá funkce Num Lock** ve stejném okně.

834 Vypnutí pozadí Windows

Nemá-li se zobrazovat žádné pozadí na pracovní ploše Windows, čehož důsledkem bude celá obrazovka, potom v okně **Nastavení** → **Usnadnění přístupu** → **Další mož-**

nosti nastavte přepínač **Vizuální možnosti** → **Zobrazit pozadí Windows** do polohy **Vypnuto**.

835 Vypnutí přebytných animací

Pokud je to v dané aplikaci možné, lze nařídit, aby se vypnuly četné animace. Pokusit se o to můžete v okně **Nastavení** → **Usnadnění přístupu** → **Další možnosti** nastavením přepínače **Vizuální možnosti** → **Přehrávat animace ve Windows** do polohy **Vypnuto**.

836 Tloušťka kurzoru

Kurzor v textových editorech vypadá jen jako tenká čárka a mnohdy může být špatně viditelný. Jeho tloušťku ale můžete nastavit, a to v okně **Nastavení** → **Usnadnění přístupu** → **Další možnosti** pomocí jezdce **Tloušťka kurzoru**. V maximální pravé poloze je kurzor široký jako celý jeden znak a pak jej už určitě nepřehlédnete.

837 Vizuální upozornění na zvuky

Windows 10 se dovedou ozvat, a to vždy, když probíhá nějaká změna. Ostatně nastavení zvuků jsme v této knize zmínili v tipech č. 113–115. Někteří z nás ale nemusí tyto zvuky slyšet, a přesto je třeba, aby se jim dostalo upozornění. Proto lze nastavit, aby v případě výstražného zvuku zablikalo okno nebo možná ještě lépe celá obrazovka.

V okně **Nastavení** → **Usnadnění přístupu** → **Další možnosti** zvolte některou z položek v rozevíracím seznamu **Vizuální upozornění na zvuky**.

Soukromí

Nastavení, které (aspoň částečně) bude chránit vaše soukromí, je k dispozici v okně **Nastavení** → **Soukromí**. Zde rozhodnete, které údaje si necháte pro sebe a které dáte k dispozici dalším uživatelům nebo aplikacím.

Pokud si projdete základní nastavení, možná budete překvapeni tím, jak je váš počítač pootevřen vnějším vlivům.

838 Přečtěte si Prohlášení o zásadách ochrany osobních údajů

Na několika místech v okně **Nastavení** → **Soukromí** (například **Obecné**, **Informace o účtu** a prakticky kdekoli jinde) můžete najít odkaz **Prohlášení o zásadách ochrany osobních údajů**. Když na něj klepnete, spustí se prohlížeč internetu a v něm se otevře stránka **Prohlášení společnosti Microsoft o zásadách ochrany osobních údajů**. Protože je nepochybné, že trvalé připojení vašeho počítače k internetu a používání systému Windows 10 vyžaduje vzájemné sdělování informací, je třeba vědět, jak Microsoft s informacemi získanými právě od vás bude nakládat. Text je komplexní a je třeba vědět, že společnost Microsoft nikdy uvedené zásady neporuší. Jestliže však chcete, některé údaje nemusíte dále poskytovat, což lze určit právě v nastavení soukromí.

Jediný způsob, jak Microsoftu nepředávat žádné informace, je práce s počítačem off-line. Uznáte jistě, že v dnešní době už to prakticky nepřipadá v úvahu.

839 Sledování polohy

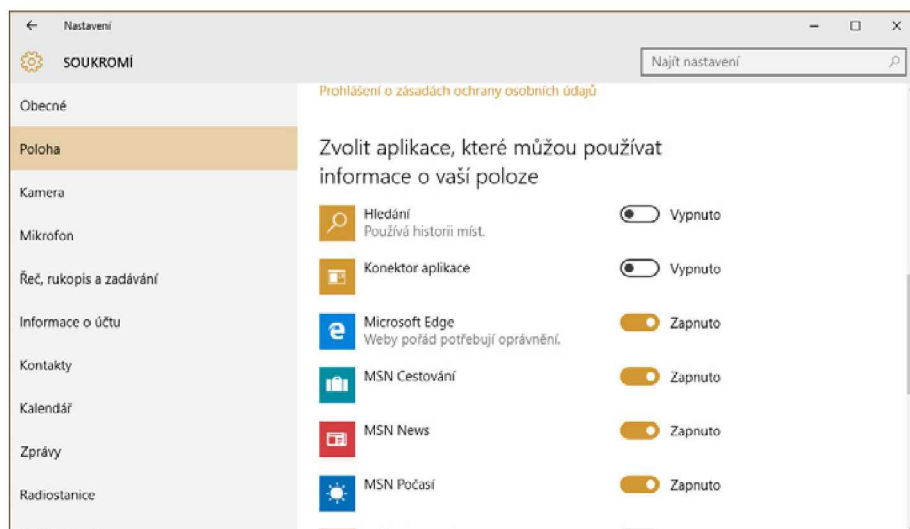

Pokud jste se již přihlásili k aplikaci Počasí (viz tip č. 216), patrně jste zadali svou polohu. Uznáte jistě, že bez zadání polohy se patrně předpovědi počasí nedočkáte. Ve výchozím nastavení je sledování polohy zapnuté. Chcete-li je vypnout, potom v okně **Nastavení** → **Soukromí** → **Poloha** stiskněte tlačítko **Poloha** – **Změnit**.

840 Zvolte aplikace, které mohou získat přístup

Většina nastavení v okně **Nastavení** → **Soukromí** umožňuje aplikacím, aby získaly přístup k dané položce (poloha, kalendář, Kontakty, kamera atd.). Ve výchozím nastavení je povoleno vše. Na ploše okna pak najdete možnost některým aplikacím přístup zakázat. Projděte seznam aplikací v oblasti **Zvolte aplikace, které mají přístup (mohou používat)** a eventuálně nastavte přepínač do polohy **Vypnuto**, jako na obrázku 10.21.

Obrázek 10.21: Zvolte aplikace, které mohou používat informace

Písmo

Od časů, kdy lidé psali perem na pergamen nebo později pomocí psacích strojů, došlo díky počítačům k totální revoluci. Zatímco psací stroj psával jedním typem písma, počítač používá desítky i stovky typů písma, tzv. fontů. Většina fontů patří do skupiny TrueType nebo OpenType, což v důsledku znamená, že z tiskárny vyjede přesně totéž, co můžete vidět na obrazovce. Písma OpenType v operačním systému Windows mají většinou příponu OTF, písma TrueType TTF.

841 Jaké typy písma jsou v systému nainstalovány

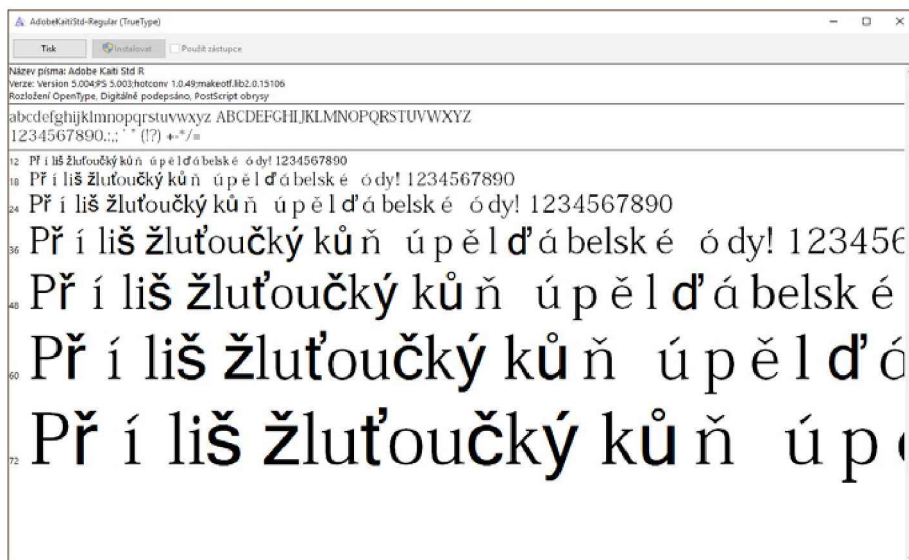

Chcete-li mít přehled o nainstalovaných typech písma, klepněte v okně **Ovládací panely** na ikonu **Písma**. V otevřeném okně **Písma** najdete úplný přehled nainstalovaných fontů.

842 Umí nainstalované písmo česky?

U písma je velmi důležité, aby dokázalo psát znaky s českou diakritikou. Pokud o tom pochybujete, poklepejte v okně otevřeném podle tipu 841 na ikoně písma. Otevře se okno, které v několika velikostech (od 12 do 72 bodů) vypíše jedinou větu: Příliš žluťoučký kůň úpěl ďábelské ódy. Snadno poznáte, je-li vše v pořádku, pokud by si dané písmo netykalo s češtinou, budou namísto znaků s diakritikou použity znaky z jiné sady, jako na obrázku 10.22.

Obrázek 10.22: Toto písmo česky neumí

843 Jak získat informace o použití písma ve Windows 10

V okně **Ovládací panely** → **Vzhled a přizpůsobení** → **Písma** klepněte na odkaz **Získat další informace o písmu online**. Spustí se prohlížeč internetu a v něm se otevře stránka **Písma pro Windows**, poskytující informace o novinkách a použití písma v tomto systému. Odsud lze přejít i na další stránky s informacemi, ty jsou ale již v angličtině.

844 Kde získat další fonty

Jestliže se vám zdá množství nainstalovaných typů písma nedostatečné, můžete na internetu vyhledat další písma, a to pomocí již několikrát zmíněných stránek

(například Stahuj.cz) nebo také na stránce **Ceskefonty.cz**. Chcete-li, můžete si vybrané písmo stáhnout, je však otázka, zda skutečně budete tyto někdy dosti neobvyklé fonty potřebovat.

845 Instalace nového písma

Jestliže jste stáhli nové písmo, najdete je ve složce stahování. Tu otevřete z okna internetového prohlížeče stiskem klávesové zkratky Ctrl+J a dále z místní nabídky otevřené na položce zadáním příkazu **Otevřít složku**. Je-li písmo ve formátu ZIP nebo RAR, je třeba ji ještě rozbalit; k tomu je nutné mít instalovanou aplikaci 8 Zip, WinZip nebo WinRar.

Nejdříve písmo překontrolujte: Poklepejte na jeho ikoně (přípona TTF) a podívejte se, zda je věta „Příliš žluťoučký kůň úpěl ďábelské ódy“ kompletně psána česky. Pak můžete písmo nainstalovat: z místní nabídky zadejte příkaz **Instalovat**.

846 Jak odstranit písmo

Pokud se vám stažené písmo nehodí a již jste je nainstalovali, můžete se ho zbavit. V okně **Ovládací panely** → **Vzhled a přizpůsobení** → **Pisma** na ikoně písma otevřete místní nabídku a z ní zadejte příkaz **Odstranit**. Systém s vámi ještě tuto záležitost prodiskutuje v dialogovém okně **Opravdu chcete toto písmo trvale odstranit?**, ale budete-li souhlasit, je hotovo.

Aktualizace a zabezpečení

Systém Windows 10 se aktualizuje automaticky, samozřejmě jen tehdy, je-li počítač připojen k internetu.

847 Přehled o aktualizaci systému

Pokud otevřete okno **Nastavení** → **Aktualizace a zabezpečení** → **Windows Update**, získáte informace o aktualizacích, které jsou k dispozici.

Pokud zde najdete nějaké položky, můžete klepnout na odkazu **Podrobnosti**, kde se dočtete o tom, k čemu jsou připravené aktualizace dobré.

Počítač je během aktualizace nutné restartovat. Plán restartování je v okně k dispozici, můžete ale počítač restartovat ihned stiskem tlačítka **Restartovat nyní**.

Pokud se systém aktualizuje, nijak do počítače nezasahujte ani jej neresetujte nebo nevypínejte.

848 Naplánování aktualizací

Chcete-li aktualizace plánovat, v okně **Nastavení** → **Aktualizace a zabezpečení** → **Windows Update** klepněte na odkaz **Upřesnit možnosti**. V okně **Upřesnit možnosti** vyberte z rozevíracího seznamu **Zvolte, jak se mají instalovat aktualizace** jednu ze

dvou možností. Buďto vše proběhne automaticky bez vašeho zásahu (výchozí nastavení), nebo je tu možnost **Upozornit na naplánování restartování**. Tím vlastně aktualizaci jen o nějaký čas odložíte.

Chcete-li se vyhnout aktualizacím, což nedoporučujeme, musíte pracovat v režimu offline, což je v dnešní době už tak trochu absurdní.

849 Aktualizace ostatních aplikací Microsoftu

Jestliže máte v počítači nainstalované některé další aplikace Microsoftu, například Office 2016, můžete nastavit automatické aktualizace těchto aplikací v okně **Nastavení** → **Aktualizace a zabezpečení** → **Windows Update** → **Upřesnit možnosti** zaškrtnutím políčka **Při aktualizaci Windows nabízet aktualizace ostatních produktů Microsoft**.

850 Jak zobrazit historii aktualizací

Chcete-li vědět, jaké aktualizace ve vašem počítači proběhly, v okně **Nastavení** → **Aktualizace a zabezpečení** → **Windows Update** → **Upřesnit možnosti** klepněte na odkaz **Zobrazit historii aktualizací**. Získáte přehled všech aktualizací hluboko do dávnověku od instalace systému Windows 10 systém se aktualizuje zhruba ve 14denních intervalech.

Chcete-li vědět, čeho přesně se která aktualizace týkala, klepněte na položku **Úspěšně nainstalováno dne**.

851 Jak odinstalovat aktualizace

Chcete-li se zbavit některé aktualizace a vrátit se k stavu věcí před tím, můžete to udělat v okně **Nastavení** → **Aktualizace a zabezpečení** → **Windows Update** → **Upřesnit možnosti** → **Zobrazit historii aktualizací**. Otevře se okno **Odinstalovat aktualizaci** s přehledem všech aktualizací, tedy nejen systému Windows 10.

Aktualizaci lze odstranit zadáním příkazu **Odinstalovat** z místní nabídky, ale vezměte na vědomí, že takto můžete velmi riskovat, protože mnohdy aktualizace obsahuje nová pravidla zabezpečení.

Některé aktualizace tomuto postupu úspěšně vzdorují.

852 Obnovení systému

Jestliže váš počítač nepracuje tak, jak by měl, a užíváte si s ním víc potíží než radosti, měli byste účinně zasáhnout. Jednou z možností je obnovení do továrního nastavení, tedy vlastně do výchozího stavu.

Nejdříve pro jistotu zálohujte všechna data.

Otevřete okno **Nastavení** → **Aktualizace a zabezpečení** → **Obnovení**. Zde stiskněte tlačítko **Obnovit počítač do továrního Nastavení – Spustit**. Systém s vámi prodiskutuje další postup, dá vám příležitost zachovat své soubory a pak se systém Windows 10 přeinstaluje.

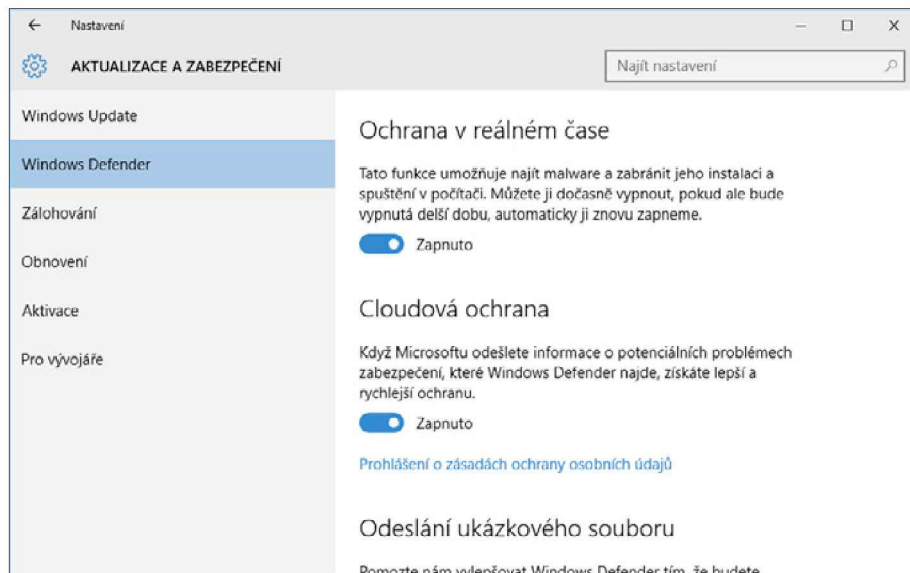
853 Ochrana počítače – aplikace Windows Defender

K ochraně vašeho počítače před nežádoucím softwarem používá systém Windows 10 aplikaci Windows Defender. Nastavení ochrany lze nastavit v okně **Nastavení** → **Aktualizace a zabezpečení** → **Windows Defender**.

Ve výchozím nastavení je ochrana zapnutá a můžete si ji pohledem zkontrolovat; dá se i vypnout, ale měli byste mít skutečně vážný důvod k tomu, abyste počítač proměnili v otevřenou bránu pro vše škodlivé, co váš může potkat.

Jde především o ochranu v reálném čase a cloudovou ochranu – viz obrázek 10.23.

Obrázek 10.23: Nastavení aplikace Windows Defender

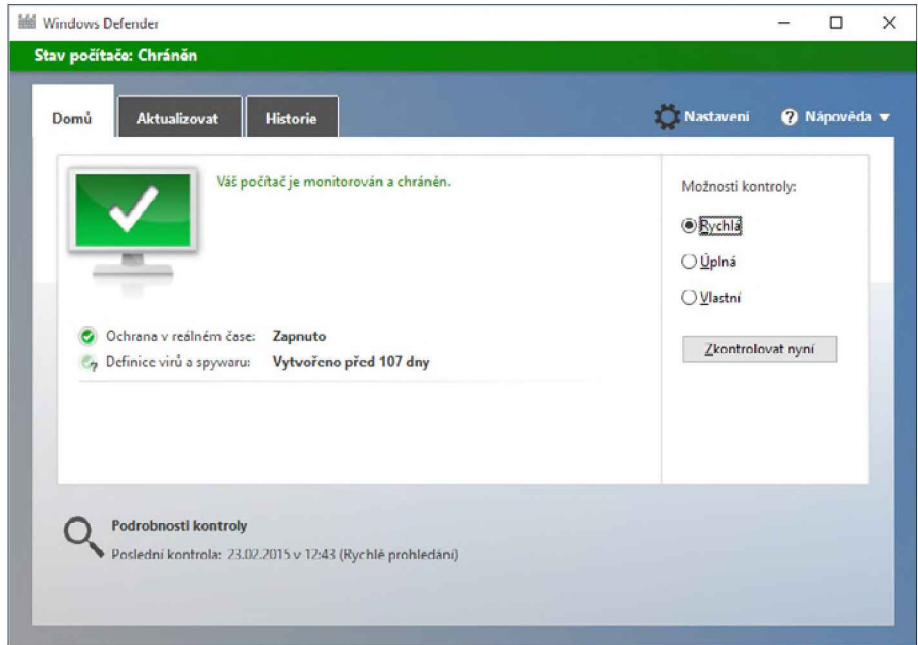
854 Okno aplikace Windows Defender

Chcete-li nastavit způsob práce aplikace Microsoft Defender, v okně **Nastavení** → **Aktualizace a zabezpečení** → **Windows Defender** klepněte na odkaz **Používat Windows Defender**. Aplikaci lze spustit i z nabídky **Start**.

Ve výchozím stavu je Defender nastaven optimálně. Uklidňující by měla být informace, že **Váš počítač je monitorován a chráněn** a že je zapnutá ochrana v reálném čase – viz obrázek 10.24.

Okno aplikace vám umožní okamžitou kontrolu systému; lze ji doporučit v případě, že se systém začíná chovat podivně.

Obrázek 10.24: Okno aplikace Windows Defender

Máte k dispozici tři stupně kontroly: rychlá, úplná nebo vlastní. Kontrolu spustíte stiskem tlačítka **Zkontrolovat nyní**.

855 Změna nastavení Brány Firewall

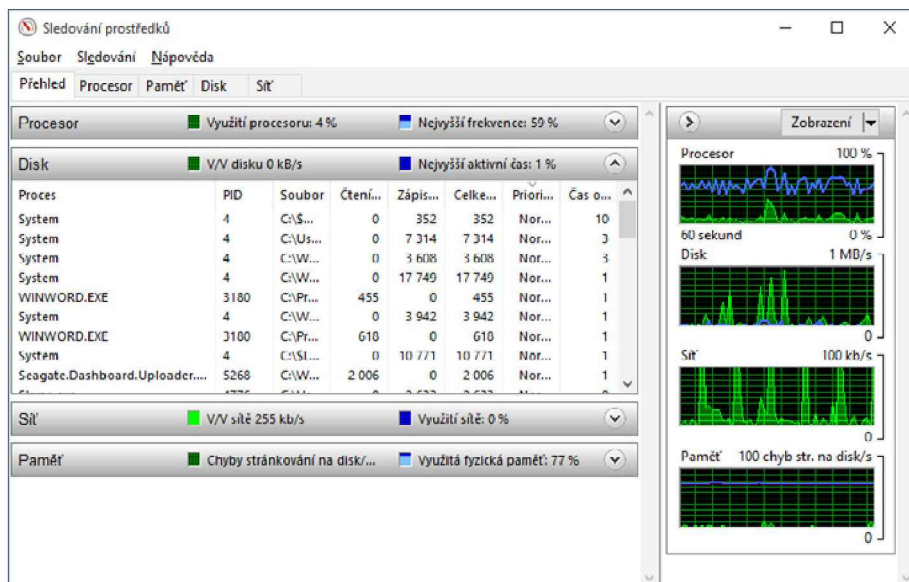
Po instalaci systému je Brána Firewall, která chrání počítač především proti napadení ze strany hackerů, nastavena optimálně. Můžete toto nastavení zkontrolovat, když si otevřete její okno (nejlépe z nabídky **Start** zápisem slova „firewall“ a potvrzením položky).

Bránu Firewall zde můžete vypnout, ale je to akce rovnající se sebevraždě.

Pravidla ochrany můžete zpřísnit, když klepnete na odkaz **Změnit nastavení oznámení** a zaškrtnete obě políčka **Blokovat všechna příchozí připojení, včetně těch v seznamu povolených aplikací**.

Přehled povolených aplikací získáte klepnutím na odkaz **Povolit aplikaci nebo funkci průchod bránou Windows Firewall**. V seznamu lze některým aplikacím povolit průchod zaškrtnutím políčka; jako typický případ se jeví vzdálená správa brány Windows Firewall. Podle potřeby lze doplnit přehled i o další aplikace.

V žádném případě Bránu Firewall nevypínejte!

Obrázek 10.25: Brána Windows Firewall

856 Zálohování dat pomocí Historie souborů

Na možnou ztrátu dat byste měli myslet v každém okamžiku. Jistěže, můžete zálohovat data sami prostým kopírováním, ale někdy je lepší svěřit tuto práci operačnímu systému, který není ani líný, ani zapomnětlivý.

Je třeba vyčlenit některou jednotku nebo alespoň složku pro zálohovaná data. V každém případě by to měla být jiná jednotka než ta, s kterou běžně pracujete. Pokud by havaroval pevný disk, taková záloha by vám nebyla k ničemu.

V současnosti se nabízí na trhu spousta zálohovacích disků s velkou kapacitou (v terabajtech). Není třeba zálohovat vše, ale jen taková data, jejichž ztráta by byla kritická.

Systém Windows 10 umožňuje zálohování pomocí historie souborů. Otevřete okno **Nastavení** → **Aktualizace a zabezpečení** → **Zálohovat pomocí historie souborů**.

Teď je třeba stiskem tlačítka **Přidat jednotku** určit disk, na který se bude zálohovat. Na otevřeném panelu vyberte záložní jednotku.

857 Zapnutí zálohování

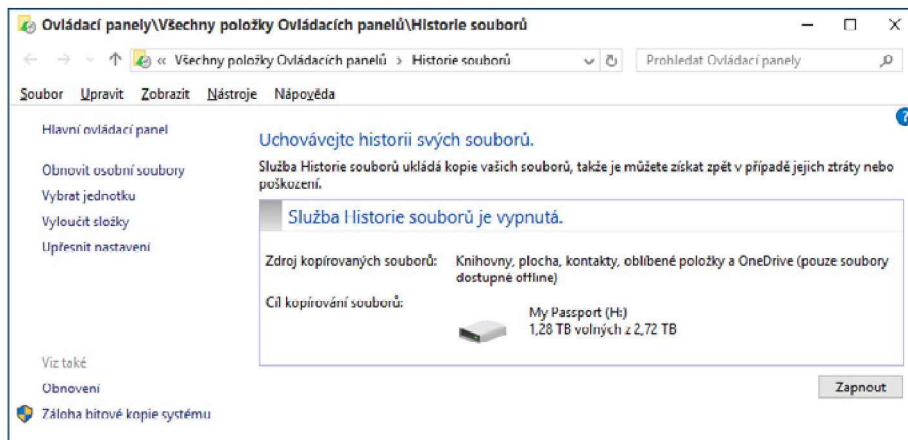
Jakmile jste zvolili jednotku pro zálohování, nastavte v okně **Nastavení** → **Aktualizace a zabezpečení** → **Zálohovat pomocí historie souborů** přepínač **Automaticky zálohovat moje soubory** do polohy **Zapnuto**, pokud se tak již nestalo automaticky.

858 Zapnutí Historie souborů

pokročilý

Pokud zálohování není úspěšné, je třeba zapnout historii souborů. V okně **Nastavení** → **Aktualizace a zabezpečení** → **Zálohovat pomocí historie souborů** klepněte na odkaz **Zobrazit upřesňující nastavení**. Otevře se okno **Ovládací panely/Všechny položky Ovládacích panelů/Historie souborů**. Zde je třeba stisknout tlačítko **Zapnout** – viz obrázek 10.26. Chvilí vyčkejte – potom se zobrazí informace, že **Služba historie souborů je zapnutá**.

Obrázek 10.26: Zapnutí služby Historie souborů

859 Výběr složek pro zálohování

pokročilý

V okně **Nastavení** → **Aktualizace a zabezpečení** → **Zálohovat pomocí historie souborů** → **Možnosti zálohování** najdete přehled složek, které se mají zálohovat. Je třeba v tom udělat přísnou selekci – u některých je zálohování zbytečné, naopak některé podstatné zde mohou chybět.

Složku přidáte mezi zálohované, když stisknete tlačítko **Přidat složku**. Otevře se dialogové okno **Vybrat složku** a v něm vyberte složku, která se bude zálohovat. Výběr potvrďte stiskem tlačítka **Vybrat tuto složku**.

860 Nastavení režimu zálohování

pokročilý

V okně **Nastavení** → **Aktualizace a zabezpečení** → **Zálohovat pomocí historie souborů** → **Možnosti zálohování** zvolte interval pro zálohování v rozevřacím seznamu **Ukládat kopie souborů**; možnosti jsou od každých deset minut po jednu denně. Současně určete v dalším rozevřacím seznamu, jak dlouho se má záloha uchovávat. Výchozí nastavení je **Navždy**.

861 Odebrání složky ze zálohování

V přehledu složek pro zálohování v okně **Nastavení** → **Aktualizace a zabezpečení** → **Zálohovat pomocí historie souborů** → **Možnosti zálohování** vyberte složku, která se nemá zálohovat, klepněte na ni a stiskněte tlačítko **Odebrat**.

11 Prohlížeč internetu Microsoft Edge

S Windows 10 jste získali prohlížeč Internetu Microsoft Edge, který je novinkou tohoto systému. Z důvodů kompatibility je nainstalován také klasický prohlížeč videa Microsoft Internet Explorer. V této publikaci se budeme věnovat především aplikaci Microsoft Edge. Rozhodnete-li se pracovat s aplikací Microsoft Internet Explorer, nic vám v tom samozřejmě nebrání, v principu je práce s oběma programy stejná, jen některé rady, které získáte z následujících tipů, vám nebudou užitečné.

862 Spouštění aplikace Microsoft Edge

začátečník

Aplikaci Microsoft Edge spustíte klepnutím na příslušnou dlaždici na obrazovce **Start**, eventuálně z nabídky Start (stisk klávesy Windows) zápisem slova „edge“ a následným klepnutím na nalezenou položku. Tlačítko aplikace Microsoft Edge je už po instalaci systému přítomno na hlavním panelu.

Při prvním spuštění se vám otevře v okně aplikace záložka **Začínáme**, která je vlastně rozcestníkem k nápovědě. Ukáže vám, jak nastavit oblíbené položky, číst bez vyrušování nebo psát na webu.

863 Spuštění aplikace Microsoft Edge hledáním

začátečník

Jestliže otevřete nabídku **Start** v režimu hledání (například stiskem tlačítka **Prohledat web a Windows** – druhé zleva na hlavním panelu, vedle tlačítka **Start**), můžete zapsat hledaný výraz. Nabídka **Start** zareaguje a nabídne vám některé často navštěvované stránky, které tomuto heslu odpovídají. Klepnutím na nalezenou položku se spustí aplikace Microsoft Edge a otevře se tato stránka. Můžete také zvolit stisk tlačítka **Web**.

Surfování na internetu

864 První hledání

začátečník

Klepnete-li na sousední záložku (**Nová záložka**), dostanete k dispozici pole **Kam dál**; text v poli vás informuje o tom, že zde lze **Hledat nebo zadat webovou adresu**.

Zapište cokoli do tohoto pole a potvrďte stiskem klávesy Enter nebo stiskem tlačítka **Přejít**, které je umístěno vpravo od tohoto vstupního pole.

Microsoft Edge využije služeb výchozího vyhledávače (Bing) a vynasnaží se vám co nejlépe odpovědět.

Každá zobrazená položka je hypertextovým odkazem; klepnutím na ni se zobrazí příslušná webová stránka (je-li to technicky možné).

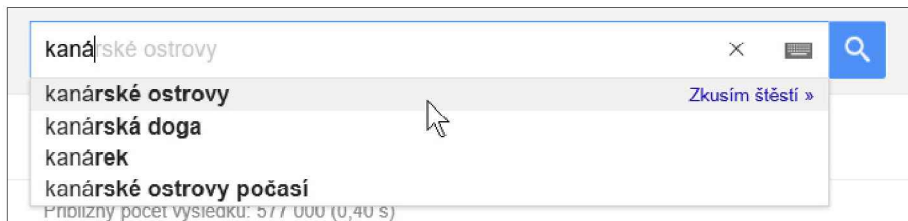
865 Využití automatického dokončování

začátečník

Budete-li zapisovat do vyhledávacího pole **Kam dál** dotaz nebo webovou stránku, bude se vám Microsoft Edge snažit vyhovět a v rozevřené nabídce tohoto pole vám bude nabízet odpovídající výrazy; naleznete-li mezi nimi ten, který vyhovuje vašemu záměru, není třeba už text dokončovat, stačí na tuto položku klepnout – viz obrázek 11.1.

Pokud stisknete tlačítko přejít nebo klávesu Enter, otevře se další stránka vyhledávače s nabídkou stránek odpovídajících zadanému výrazu.

Obrázek 11.1: Automatické dokončování

866 Zkuste štěstí

začátečník

V průběhu automatického dokončování se po pravé straně položky zobrazí hypertextový odkaz **Zkusím štěstí**. Klepnete-li sem, automaticky se otevře některá z nalezených stránek, tedy nikoli další stránka vyhledávače. Možná budete mít opravdu štěstí – v situaci podle obrázku 11.1 jsme štěstí měli. Ale to se už nikdy nebude opakovat, nabízených stránek jsou stovky a příště se otevře takřka určitě jiná.

867 Klávesnice okna Microsoft Edge

začátečník

Stisknete-li v řádce **Adresa** tlačítko **Nástroje pro zadávání textu** (je umístěno po pravé straně), zobrazí se malá klávesnice, jejíž typy odpovídají aktuálně ustavenému jazyku. V dotykovém režimu tak můžete velmi výhodně zadat dotaz nebo napsat webovou adresu.

868 Kde hledat nastavení aplikace Microsoft Edge

pokročilý

Základní podmínky aplikace Microsoft Edge lze změnit z podokna **Nastavení**, které lze otevřít z panelu nástrojů stiskem tlačítka **Další akce** (tři tečky). Z rozevřené nabídky zadejte příkaz **Nastavení**.

Podokno **Nastavení** má dvě části, druhou zpřístupníte stiskem tlačítka **Upřesňující nastavení**.

869 Změna výchozího vyhledávače

pokročilý

Ne každému bude výchozí vyhledávač vyhovovat, dnes se nejčastěji používají vyhledávače Google nebo Seznam. Proto si můžete výchozí vyhledávač změnit.

V podokně **Upřesňující nastavení** (podle tipu č. 868) se otevře další část podokna **Nastavení**. Zde vyberte některou z položek v rozevíracím seznamu **Hledání z panelu Adresa pomocí** nebo sem adresu vložte po výběru položky **Přidat nový**. Bohužel, v seznamu se zatím nenacházejí české vyhledávače.

870 Výchozí stránka a tlačítko Domů

V podokně **Nastavení – Upřesňující nastavení** (podle tipu č. 868) nastavte přepínač **Zobrazit tlačítko Domů** do polohy **Zapnuto**. Do spráženého vstupního pole napište adresu stránky, která se má otvírat jako výchozí, například **<https://www.seznam.cz/>**, a stiskněte tlačítko **Uložit**. Adresu není třeba zapisovat znak po znaku, můžete ji sem zkopírovat z řádku **Adresa**.

Tlačítko **Domů** se zobrazí na panelu nástrojů a jeho stiskem přejdete na uvedenou stránku. Na obrázku 11.2 můžete vidět toto tlačítko jako čtvrté zleva.

871 Využití hypertextových odkazů

Prakticky každé místo na webové stránce je hypertextovým odkazem. Ve standardním nastavení poznáte hypertextový odkaz podle odlišného zbarvení (modře) a podtržení.

Najedete-li na toto místo ukazatelem myši, změní se v tzv. internetovou pacičku. Klepnutím se otevře stránka, která tomuto odkazu přísluší.

Jako hypertextový odkaz může posloužit i obrázek. Že jde o odkaz, poznáte podle chování ukazatele myši (pacička).

872 Otevření stránky v novém okně

Pokud se má stránka otevřít v novém okně, klepněte na místo hypertextového odkazu pravým tlačítkem myši. Z otevřené místní nabídky zadejte příkaz **Otevřít v novém okně**.

Tento postup je výhodný, pokud například potřebujete na tuto stránku jen nahlédnout; dané okno lze rychle a bez dlouhého přemýšlení zase zavřít.

873 Otevření stránky v nové záložce

Microsoft Edge umožní současně s přechodem na jinou stránku vytvořit novou záložku. Hodí se to tehdy, pokud má stránka s odkazem zůstat nadále otevřená, protože je pro vás z nějakých důvodů důležitá.

Okno v nové záložce otevřete klepnutím na místo hypertextového odkazu pravým tlačítkem myši a zadáním příkazu **Otevřít v nové záložce** z místní nabídky.

874 Procházení mezi stránkami

Pokud jste zabloudili na stránku, která se vám nehodí, můžete se ihned vrátit k stránce předchozí. K procházení mezi stránkami slouží dvě tlačítka (**Zpět** a **Vpřed**) úplně vlevo na panelu nástrojů; jsou opatřena šipkami – viz obrázek 11.2.

Tento způsob procházení se týká pouze aktuální záložky!

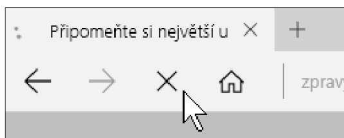

Obrázek 11.2: Tlačítka umístěná vlevo na panelu nástrojů

875 Zastavení načítání stránky

Načítá-li se stránka příliš dlouho nebo jste během načítání zjistili, že tuto stránku otevřít nechcete, lze načítání stránky přerušit, a to stiskem tlačítka **Zastavit** na panelu nástrojů – viz obrázek 11.3.

Obrázek 11.3: Přerušování načítání stránky

876 Obnovení stránky

Jestliže se stránku nepodařilo úspěšně načíst nebo se v průběhu prohlížení informace aktualizovaly, můžete stránku obnovit, a to:

- Stiskem klávesy F5
- Stiskem tlačítka **Aktualizovat** na panelu nástrojů (na obrázku 11.2 třetí zleva)

Další možnosti Microsoft Edge

877 Nová záložka

Současně může být otevřeno několik internetových stránek, a to v tzv. záložkách. Ouška těchto záložek se zobrazují v horní části okna, přímo v jeho záhlaví. V oušku je uveden název otevřené stránky. Chcete-li vytvořit novou záložku:

- Stiskněte tlačítko **Nová záložka** (na obrázku 11.2 je označeno symbolem PLUS)
- Stiskněte tlačítko Ctrl+T

Na nové záložce se zobrazí úvodní dlaždice a vstupní pole **Kam dál**.

878 Procházení mezi záložkami

začátečník

Mezi otevřenými záložkami lze procházet:

- Klepnutím na ouško
- Stiskem klávesové zkratky Ctrl+Page Up nebo Ctrl+Page Down

879 Procházení mezi velkým počtem záložek

začátečník

Microsoft Edge dovoluje současně otevřít velký počet záložek. Pokud by bylo otevřených záložek příliš mnoho (to nedoporučujeme), dostanete k dispozici tlačítka pro přesun záložek doleva nebo doprava – **Procházet seznamem záložek vpřed (zpět)**. Protože v takovém případě jsou názvy záložky prakticky skryté, je třeba na chvíli zastavit pohyb ukazatele myši nad záložkou. Pak se zobrazí popisek s názvem záložky.

K samotné záložce přejdete postupem popsáním v tipu č. 878.

880 Aktualizace všech záložek

začátečník

Microsoft Edge vám dovolí najednou aktualizovat, tedy znovu načíst obsah všech otevřených záložek. Z místní nabídky, otevřené na oušku kterékoli záložky, zadejte příkaz **Aktualizovat všechny záložky**.

881 Zavření záložky

začátečník

Záložku lze zavřít:

- Stiskem zavíracího tlačítka umístěného napravo v oušku (křížek)
- Stiskem klávesové zkratky Ctrl+F4

Jakmile takto zavřete poslední záložku, současně ukončíte aplikaci Microsoft Edge.

882 Zavření všech nově otevřených záložek

začátečník

Jestliže jste žádnou záložku v okně Microsoft Edge ještě nepřesunuli, shromažďují se nově otevřené záložky vpravo. Máte možnost zavřít všechny záložky umístěné vpravo od aktuální záložky, když z místní nabídky zadáte příkaz **Zavřít záložky napravo**.

883 Zavření všech záložek kromě jediné

začátečník

Jestliže chcete, aby v okně Microsoft Edge zůstala otevřena jen jedna (aktuální) záložka, otevřete na oušku této záložky místní nabídku a z ní zadejte příkaz **Zavřít ostatní záložky**.

884 Jak znovu otevřít zavřenou záložku

začátečník

Pokud jste některou záložku zavřeli omylem, můžete se k ní vrátit, když z místní nabídky otevřené na oušku kterékoli záložky zadáte příkaz **Znovu otevřít zavřenou**.

záložku. Tento příkaz lze podle potřeby opakovat, takže nakonec lze otevřít všechny záložky, které v daném okně byly otevřené.

885 Kopie záložky

začátečník

Microsoft Edge vám umožní vytvořit věrnou kopii aktuální záložky, což se hodí pro případ, že chcete na této stránce použít odkazy a přitom ji nechcete zavřít. Kopii záložky vytvoříte zadáním příkazu **Duplikovat záložku** z místní nabídky otevřené na oušku záložky.

886 Pořadí záložek

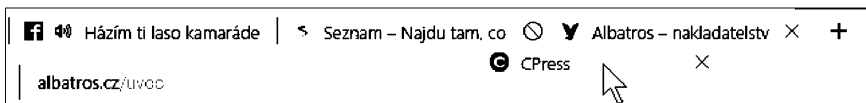

začátečník

Záložky se řadí za sebou postupně v tom pořadí, v jakém byly otevřeny. Nevyhovuje-li vám toto pořadí, můžete záložky zaměnit; na jejich obsah nebo zobrazení to nemá žádný vliv.

Uchopte záložku za ouško a za trvalého stisku levého tlačítka myši ji přesunujte doleva nebo doprava. Záložky si navzájem uvolňují místo. Jakmile vyhovuje umístění pro přesunovanou záložku, uvolněte stisk tlačítka myši.

Sledujte ukazatel myši; doprovází-li jej symbol zákazu, při uvolnění tlačítka myši by záložka skončila v novém okně jako na obrázku 11.4.

Obrázek 11.4: Při přesunu záložky sledujte ukazatel myši

887 Přesun záložky mimo okno aplikace

začátečník

Máte-li na displeji dostatek místa, můžete uchopit záložku za ouško a přesunout ji kamkoli mimo prostor okna Microsoft Edge. Ukazatel myši doprovází symbol zákazu jako na obrázku 11.4. Jakmile uvolníte stisk myši, otevře se nové okno aplikace právě s touto jedinou záložkou.

Pro ty, kteří se na to necítí, je tu jednodušší operace. Z místní nabídky otevřené na oušku záložky zadejte příkaz **Přesunout do nového okna**.

888 Přesun záložky mezi dvěma okny aplikace Microsoft Edge

začátečník

Jsou-li otevřená dvě (nebo více) okna aplikace Microsoft Edge, můžete mezi nimi libovolně přesunovat záložky, a tedy i stránky v těchto záložkách otevřené. Je třeba, aby obě okna byla viditelná a aby bylo dostupné jejich záhlaví. Uchopte záložku za ouško a za trvalého stisku levého tlačítka myši ji přesunujte do druhého okna. Stisk myši nesmíte uvolnit, dokud animace záložek nenaznačí, že druhé okno přesunovanou záložku přijme. V opačném případě byste otevřeli další okno aplikace Microsoft Edge.

889 Spojení dvou oken aplikace Microsoft Edge

začátečník

Jsou-li otevřená dvě okna aplikace Microsoft Edge, můžete mezi nimi libovolně přesunovat záložky (podle tipu č. 888). Přesunem poslední záložky okno zanikne a všechny záložky budou shromážděny v jediném okně.

890 Zdrojový kód stránky

znalec

Chcete-li si nechat zobrazit zdrojový kód stránky, z místní nabídky otevřené na ploše okna zadejte příkaz **Otevřít zdroj**. Otevře se okno **Vývojářské nástroje F12**, v němž se zobrazuje de facto struktura programu (jazyk HTML) tvořícího danou stránku. Někdy je zajímavé podívat se, jak je vlastně daná stránka vytvořena. Zdrojový kód se může hodit i tehdy, vytváříte-li vlastní stránky a chcete se podívat, jak to dělá konkurence.

Zdrojový kód aktuální stránky odsud ale nemůžete změnit, protože byste museli mít k stránce povolený přístup.

891 Zobrazení stránky pro čtení

začátečník

Webová stránka zobrazuje spousty rušivých objektů, jako jsou obrázky, reklamní bannery apod. Chcete-li si v klidu na webové stránce číst, potom:

- Stiskněte tlačítko **Zobrazit pro čtení**; najdete je v řádce **Adresa** vpravo, zobrazuje piktogram otevřené knihy.
- Stiskněte klávesovou zkratku Ctrl+Shift+R.

Přebytečné objekty v okně zmizí a zůstane jen text.

Stejným způsobem režim čtení zrušíte.

892 Změna charakteru textu v režimu čtení

začátečník

Pokud zobrazujete text stránky v režimu čtení, můžete si podmínky čtení upravit tak, aby vám co nejlépe vyhovovaly.

Otevřete podokno **Nastavení** podle tipu č. 868. Zde zvolte jednu z položek v rozevíracím seznamu **Styl zobrazení pro čtení** (například světlý, tmavý apod.). Písmo upravte z rozevíracího seznamu **Velikost písma v zobrazení pro čtení** (od velmi velkého až po malé). Stránka bude na změny okamžitě reagovat, můžete tedy nastavení kontrolovat.

893 Rolování stránky

začátečník

Jen málokdy se celý obsah webové stránky vejde najednou do okna. Zpravidla se větší část stránky skrývá za okrajem okna, a je-li stránka vytvořená správně, pak svislým směrem.

K dosud nedostupným částem stránky se lze dostat:

- Otáčením kolečka myši
- Stiskem kurzorových kláves Dolů (Nahoru) nebo rychleji Page Down (Page Up)

- Pomocí svislého posuvníku (podle tipu 171)
 - Stiskem kolečka myši a posunem myši dolů nebo do strany (podle tipu 169)
- V dotykovém režimu lze stránkou rolovat rychlým pohybem prstu nahoru nebo dolů.

894 Rychlý pohyb po webové stránce

začátečník

Na začátek nebo na konec webové stránky se lze přesunout prakticky okamžitě, a to:

- Stiskem klávesové zkratky Ctrl+Home na začátek stránky
- Stiskem klávesové zkratky Ctrl+End na konec stránky

895 Měřítko zobrazení stránky

začátečník

Měřítko zobrazení stránky lze upravit několika způsoby:

- Stiskem klávesy Ctrl a otáčením kolečka myši
- Stiskem tlačítka **Další akce** (na panelu nástrojů zcela vpravo) a stiskem tlačítek **Přiblížit** nebo **Oddálit** v řádku **Lupa** v otevřené nabídce – viz obrázek 11.5

896 Označení výběru na stránce

pokročilý

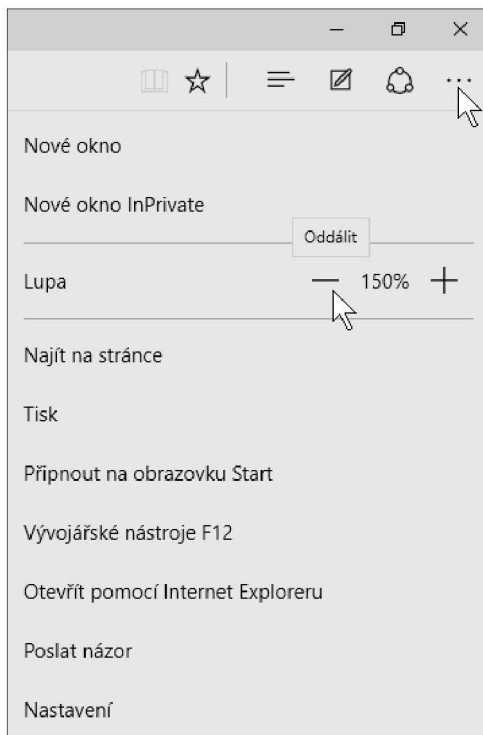
Potřebujete-li část obsahu z webové stránky kopírovat do dokumentu jiné aplikace, je potřeba příslušnou oblast vybrat. Pro výběr obsahu stránky platí podobná pravidla jako pro výběr textu v textovém editoru podle tipu č. 303.

Nejjednodušší metodou je přejet po vybírání textu ukazatelem myši při stisknutém levém tlačítku.

Možná ještě jednodušší je klepnout na začátek výběru, podržet stisknutou klávesu Shift a klepnout na konec výběru.

Obsah celé stránky vyberete stiskem klávesové zkratky Ctrl+A.

Výběr je zvýrazněn inverzními barvami. Obsahuje-li stránka obrázky, jsou i ty zahrnuty do výběru.

Obrázek 11.5: Změna měřítka zobrazení

897 Kopírování obsahu stránky pomocí schránky Windows

pokročilý

Je-li vytvořen výběr, lze jej kopírovat pomocí schránky Windows.

1. Z místní nabídky otevřené na výběru zadejte příkaz **Kopírovat**. Lze rovněž použít stisk klávesové zkratky Ctrl+C.
2. Přejděte k oknu aplikace, kam chcete výběr kopírovat.
3. Umístěte textový kurzor do cílové pozice.
4. Vložte obsah schránky do dokumentu, například stiskem klávesové zkratky Ctrl+V.

898 Uložení obrázku z webové stránky

pokročilý

Obrázek umístěný na webové stránce lze uložit (pokud to autor stránky nezakázal).

1. Na obrázku otevřete stiskem pravého tlačítka myši místní nabídku a z ní zadejte příkaz **Uložit obrázek**.
2. V otevřeném dialogovém okně **Uložit jako** vyberte disk a složku, kam chcete obrázek uložit. Nevíte-li si rady, postupujte podle tipu 578.
3. V omezené míře lze změnit v rozevíracím seznamu **Uložit jako typ** formát souboru, ale změnu tady nedoporučujeme.
4. Podle potřeby upravte název ukládaného obrázku v poli **Název souboru**.
5. Stiskněte tlačítko **Uložit**.

899 Jak uložit obrázek, který nelze uložit

pokročilý

Některé webové stránky jsou zablokovány proti stahování, v tom případě postup popsany v tipu 898 použít nelze. Pokud opravdu obrázek k něčemu naléhavě potřebujete, lze jej stáhnout sejmutím obrazovky.

1. Upravte stránku a měřítko zobrazení tak, aby byl obrázek co největší.
2. Stiskněte klávesovou zkratku Ctrl+Print Screen. Tím se sejme aktivní okno do schránky.
3. Přejděte k aplikaci Malování.
4. Stiskněte klávesovou zkratku Ctrl+V. Obrázek okna se vloží na plochu aplikace.
5. Zvolte nástroj **Výběr** (karta **Domů** → **Obrázek**).
6. Vykreslete kolem obrázku pomocí myši obdélník.
7. Výběr zkopírujte do schránky – Ctrl+C.
8. Vytvořte nový prázdný dokument – Ctrl+N.
9. Stiskněte klávesovou zkratku Ctrl+V – do okna aplikace Malování se vložil už jen obrázek, s kterým můžete dále libovolně manipulovat.

Upozornění: Použit jakýkoli obrázek ke komerčním účelům bez souhlasu vlastníka je porušením autorských práv.

900 Jak uložit obrázek, který nelze uložit – jiný postup

Pokud máte spuštěnou funkci ukládání sejmuté obrazovky do cloudu (podle tipu č. 716), můžete namísto aplikace Malování použít aplikaci Fotky. Postupujte podle tipu č. 899 až k bodu 3.

3. Přejděte k aplikaci Fotky. Sejmutý obrázek okna webového prohlížeče se bude nabízet v kategorii **Kolekce** na prvním místě.
4. Poklepáním otevřete obrázek v režimu **Prohlížení**.
5. Stiskněte klávesovou zkratku Ctrl+E, obrázek přejde do režimu úprav.
6. Zvolte nástroj **Oříznout** v pravém panelu okna.
7. Nastavte ořezávací rámeček podle sejmutého obrázku.
8. Stiskněte potvrzovací tlačítko (symbol zatržení) nahoře na panelu nástrojů. Obrázek se ořízne podle výběru.
9. Stiskněte tlačítko **Uložit** na panelu nástrojů. Obrázek je uložen.

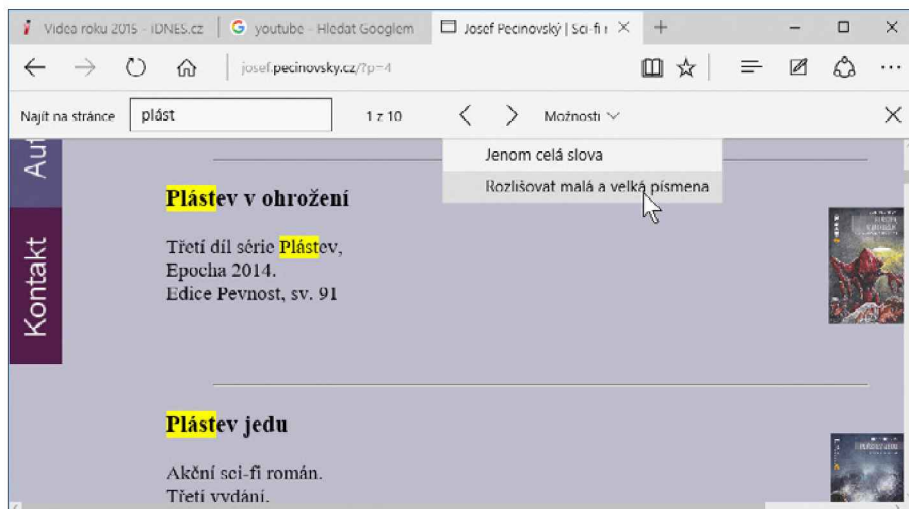
901 Prohledávání stránky

Chcete-li vyhledat na stránce nějaký text, můžete stisknout klávesovou zkratku Ctrl+F. Zobrazí se panel nástrojů **Hledání**, kde do vstupního pole **Najít na stránce** lze zapsat hledanou sekvenci znaků (řetězec). Aplikace vám operativně ohlásí, kolikrát se zadaný řetězec na stránce vyskytuje, a umožní vám procházet od jednoho výskytu k druhému stiskem tlačítek **Další** nebo **Předchozí** – viz obrázek 11.6.

Všechny výskyty jsou na stránce zvýrazněny žlutou barvou.

Prohledávání lze upřesnit z nabídky tlačítka **Možnosti**.

Obrázek 11.6: Prohledávání stránky

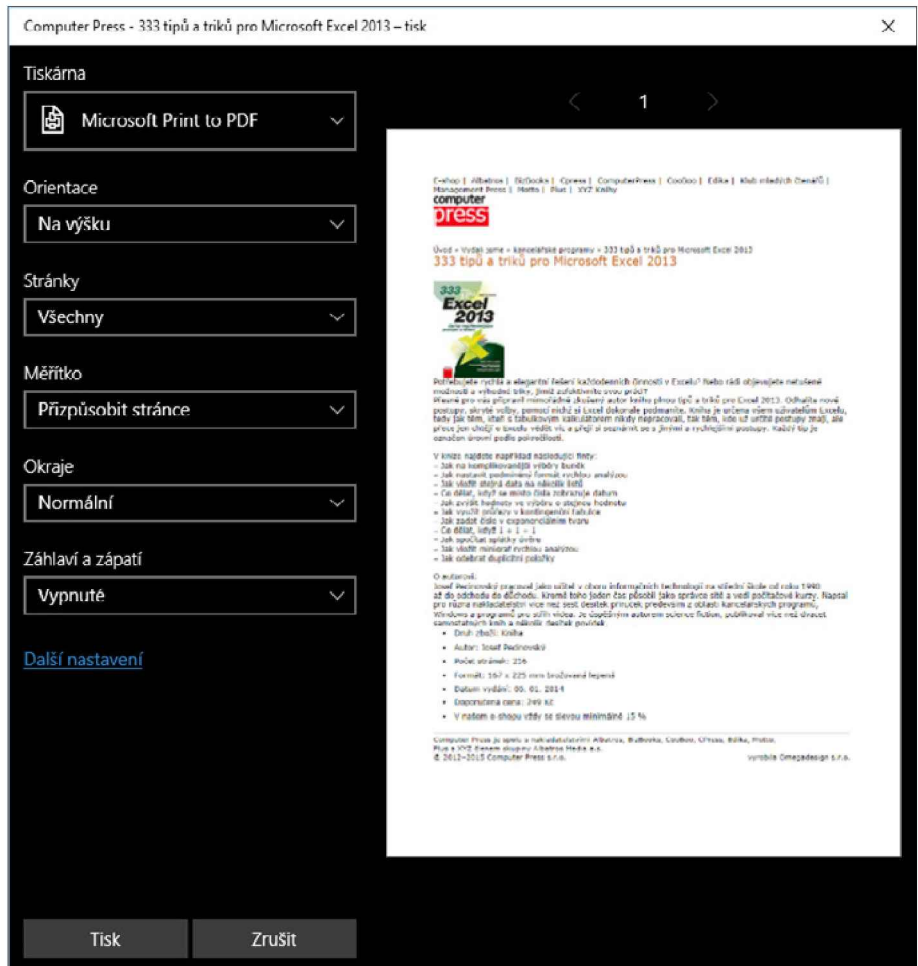
902 Tisk webové stránky

Potřebujete-li webovou stránku vytisknout, nejdříve se na stránce poohlédněte, není-li někde tlačítko pro tisk stránky. Obvykle se tak zbavíte zbytečnosti vyskytujících se na stránce a stránka se také rozumným způsobem upraví, takže výtisk dopadne lépe.

Příkaz k tisku zadáte z nabídky tlačítka **Další akce** (viz obrázek 11.5). Otevře se okno tisku jako na obrázku 11.7.

Vzhled tisknuté stránky lze kontrolovat ve velkém náhledu. Je třeba nastavit především tiskárnu, na kterou stránku odešlete, a podle potřeby orientaci stránky, výběr stránek a měřítko.

Obrázek 11.7: Nastavení tisku webové stránky

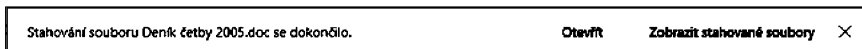
903 Stahování souborů

Běžnou operací je stahování souborů z internetu – například obrázků, textů, elektronických knih atd. Obvykle vás sama webová stránka vyzve ke stažení dat tím, že dá k dispozici tlačítko **Stahuj**, eventuálně **Download**.

Jakmile je staženo dokončeno, zobrazí se panel stahování, jako na obrázku 11.8. Chcete-li stažená data ihned zobrazit, stiskněte tlačítko **Otevřít**.

Obvykle to ale není možné, protože soubory bývají komprimovány metodou WinZip nebo WinRar. V tom případě se hodí otevřít složku stahování stiskem tlačítka **Zobrazit stahované soubory**.

Obrázek 11.8: Panel stahování

904 Zobrazení stažených souborů

Chcete-li otevřít složku, do níž se ukládají stažené soubory (výchozí složka je **Tento počítač** → **Stažené soubory**), stiskněte v okně **Microsoft Edge** klávesovou zkratku **Ctrl+J**. Otevře se podokno **Stažené položky** s přehledem všech naposledy stažených souborů.

Složku s těmito soubory otevřete klepnutím na odkaz **Otevřít složku**.

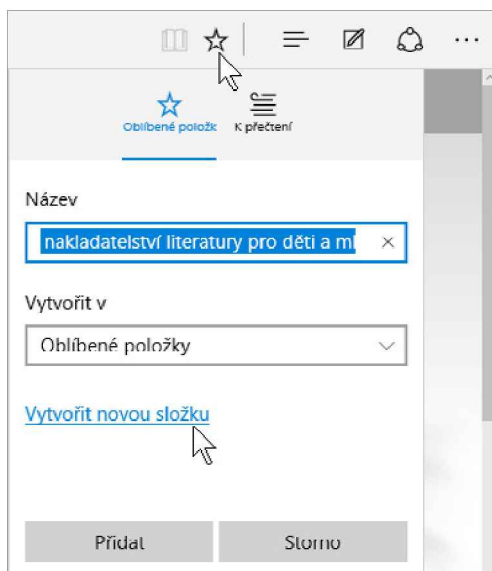
Stejnou složku otevřete z nabídky **Start** (klávesa Windows) zadáním příkazu **Stažené soubory**.

905 Jak přidat stránku mezi Oblíbené položky

Abyste stránky, které navštívujete často, nemuseli dlouho hledat, můžete je začadit mezi tzv. oblíbené položky. Je-li daná stránka otevřená, stiskněte tlačítko **Přidat do oblíbených nebo k přečtení** vpravo v adresním řádku (piktogram hvězdičky). Rozevře se nabídka jako na obrázku 11.9.

Zadejte **Název** pro oblíbenou položku a v rozevřacím seznamu **Vytvořit v** vyberte složku, do níž nová oblíbená položka patří. Potvrďte stiskem tlačítka **Přidat**.

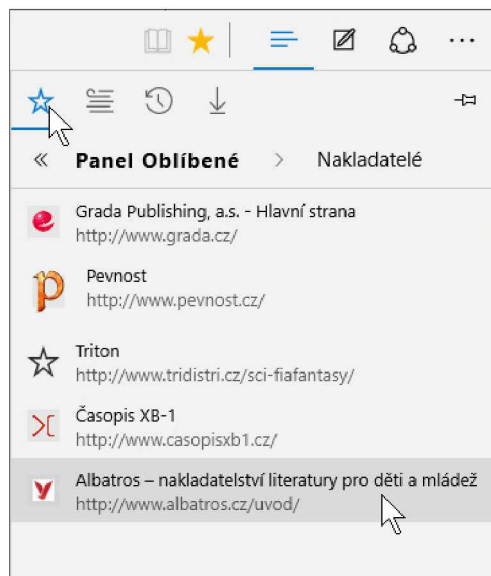
Obrázek 11.9: Přidání stránky mezi oblíbené

906 Jak vytvořit novou složku pro oblíbené položky

Protože oblíbených položek může být mnoho, hodí se, jsou-li setříděny do složek podobně, jako tomu je u souborů na discích. Novou složku vytvoříte:

- Na panelu pro vytvoření nové oblíbené položky klepnutím na odkaz **Vytvořit novou složku** (viz obrázek 11.9).
- Z místní nabídky na panelu **Oblíbené položky** zadáním příkazu **Vytvořit novou složku**. V obou případech dostanete k dispozici editační pole, do nějž je třeba zaspat název této složky.

Obrázek 11.10: Panel Oblíbené

907 Otevření stránky podle oblíbených položek

Jestliže víte, že stránka je zařazena mezi oblíbené položky, stisknete tlačítko **Centrum** (na panelu nástrojů čtvrté zprava). Otevře se panel **Centrum**, na němž lze volit ze čtyř možností, přičemž **Oblíbené** položky jsou výchozí. Zobrazuje-li se něco jiného, stisknete tlačítko **Oblíbené** (první zleva; na obrázku 11.10 sem míří ukazatel myši).

Klepnutí otevře složku, v níž je daná stránka zařazena (tady je nutné důsledné zařazení do složek). Jakmile se zobrazí položka dané stránky, klepněte na ni – tím se stránka otevře.

908 Vyřazení položky z oblíbených

Pokud již položku mezi oblíbenými nepotřebujete, zbavte se jí, jinak se budou oblíbené položky brzy nafukovat do nechutných rozměrů. Na položce, kterou chcete odstranit, otevřete místní nabídku a z ní zadejte příkaz **Odebrat**.

909 Změna složky u oblíbené položky

Pokud by se stalo, že je některá oblíbená položka umístěna v základní složce, a není tedy zařazena do některé složky, lze tuto položku uchopit a za trvalého stisku levého tlačítka myši přemístit na název složky, do níž položka patří.

910 Import oblíbených položek

Jestliže jste ve svém počítači již pracovali s jiným prohlížečem internetu (Microsoft Internet Explorer, Chrome, nikoliv však Mozilla Firefox), můžete oblíbené položky z tohoto prohlížeče importovat do aplikace Microsoft Edge.

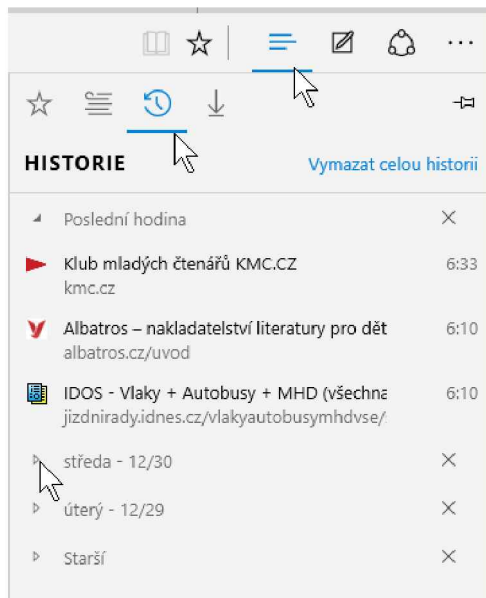
Na panelu **Centrum** (na panelu nástrojů čtvrté tlačítko zprava) klepněte na odkaz Import oblíbených položek. Podokno **Centrum** vám dá vybrat prohlížeč – zaškrtněte příslušné políčko a potom stiskněte tlačítko **Importovat**.

911 Otevření stránky podle Historie

Microsoft Edge si po určitou dobu pamatuje všechny stránky, které jste navštívili. Pokud si zhruba pamatujete, kdy jste naposledy měli žádanou stránku otevřenou, můžete stisknout tlačítko **Centrum** (na panelu nástrojů čtvrté zprava). Otevře se panel **Centrum**, kde je třeba stisknout tlačítko **Historie** (třetí zleva, je v něm piktogram hodin).

Položky jsou řazeny podle dnů, přičemž v základním zobrazení jsou sbalené podobně jako v navigačním panelu Průzkumníku. Příslušné větve lze rozbalit nebo sbalit klepnutím na symbol před názvem datové položky.

Obrázek 11.11: Panel Historie

912 Trvalé otevření panelu Centrum

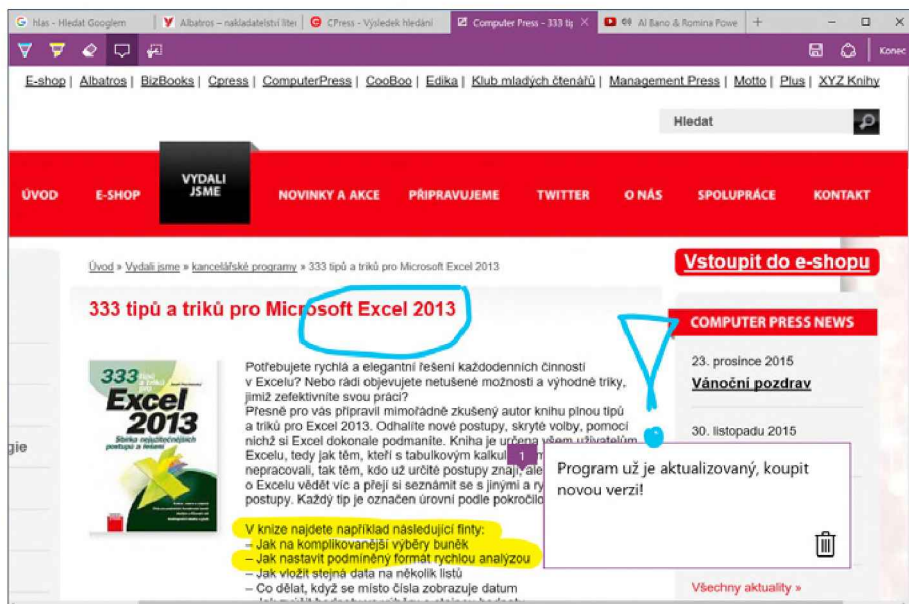
Abyste nemuseli panel **Centrum** pořád otvírat (po každém použití se skryje), můžete jej nechat otevřený trvale. K tomu stačí stisknout tlačítko **Připnout toto podokno**; má tvar špendlíku a můžete je vidět například na obrázku 11.11 zcela vpravo nahoře.

913 Režim Webové poznámky

Existuje-li důležitá webová stránka, kterou se podrobně zabýváte, můžete si přímo na ní vyznačit tzv. webové poznámky.

Stiskněte tlačítko **Vytvořit webovou poznámku**. Na panelu nástrojů toto tlačítko najdete jako třetí zprava (piktogram tužky). Microsoft Edge přejde do režimu webové poznámky, k dispozici dostáváte nový panel nástrojů; má fialovou barvu.

Obrázek 11.12: Microsoft Edge v režimu webové poznámky

914 Vytvoření webové poznámky

Použijte nástroje z panelu nástrojů **Webové poznámky** podle obrázku 11.12. Odleva to jsou Pero, Zvýrazňovač, Guma, Napsaná poznámka a eventuálně máte možnost část stránky **Vystřihnout**.

Kreslit můžete přímo na ploše webové stránky.

Tento režim se velice hodí například při přednášce, pokud používáte datavideoprojektor, zejména v případě, že při diskuzi s přítomnými se dostanete do sféry, na kterou jste se nemohli připravit.

915 Uložení webové poznámky

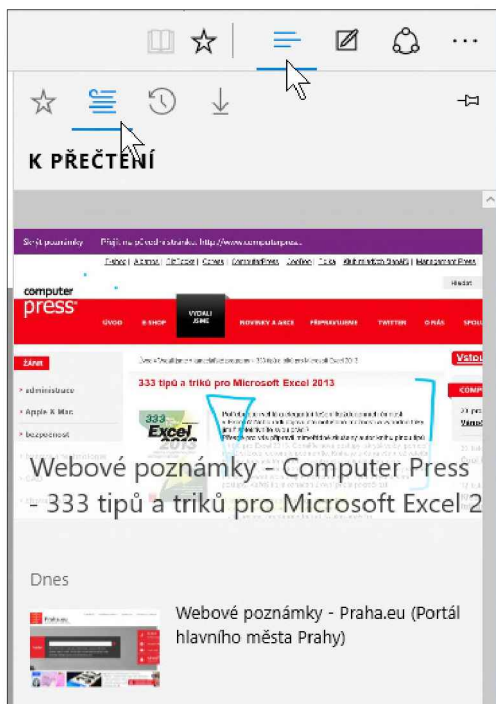
Kdybyste stiskli na panelu nástrojů **Webové poznámky** tlačítko **Konec**, všechno, co jste zaznamenali, označili a zapsali, se ztratí. Webovou poznámku zachováte pro budoucnost, když stisknete na panelu nástrojů **Webové poznámky** tlačítko **Uložit** (třetí zprava), v otevřené nabídce zadáte pro poznámku název a stisknete tlačítko **Přidat**.

916 Panel K přečtení

Uloženou webovou poznámku si můžete zpřístupnit, pokud otevřete panel **K přečtení**. Stisknete tlačítko **Centrum** (na panelu nástrojů čtvrté zprava) a v rozvěveném podokně zvolte tlačítko **K přečtení** (třetí zprava) – viz obrázek 11.13.

V podokně se nabízejí stránky uložené k přečtení, které jsou již upravené v režimu webových poznámek.

Obrázek 11.13: Panel K přečtení

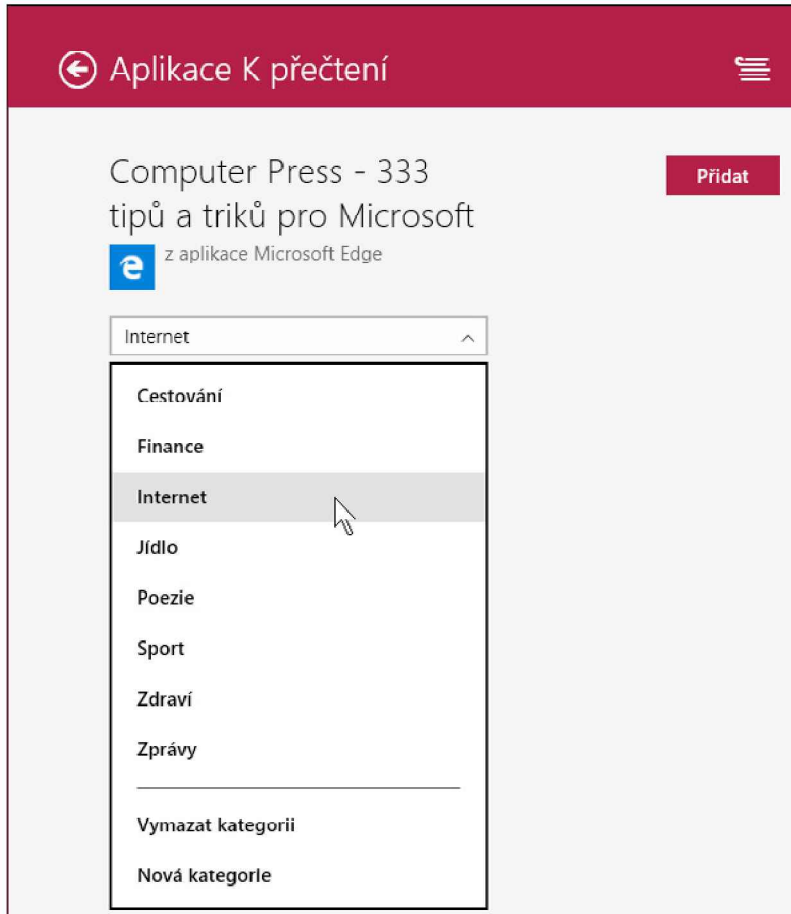
917 Odeslání webové poznámky do aplikace K přečtení

Panel **K přečtení** může být při větším počtu webových poznámek nepřehledný. Pak se vyplatí svěřit uložení poznámky aplikaci K přečtení.

V okně aplikace Microsoft Edge stiskněte tlačítko **Sdílet** na panelu nástrojů; je umístěné jako druhé zprava. Otevře se podokno **Sdílet** a v něm zvolte položku **K přečtení**.

V podokně, které se dále otevře, spatříte název aktuální webové poznámky a k tomu si z rozevíracího seznamu můžete zvolit kategorii, do níž poznámku zařadíte, jako na obrázku 11.13. Vše potvrďte stiskem tlačítka **Přidat**.

Obrázek 11.14: Sdílení webové poznámky v aplikaci K přečtení

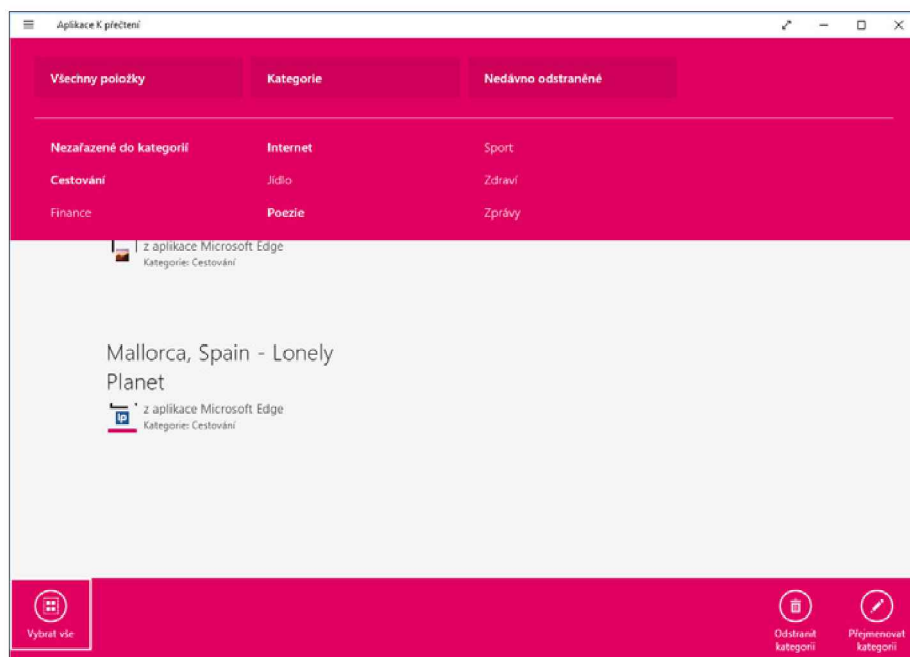
918 Aplikace K přečtení

Spusťte aplikaci K přečtení standardním postupem z obrazovky **Start**. Otevře se okno aplikace, které se zatím nebude podobat obrázku 11.15.

Je třeba stisknout systémové tlačítko v levém horním rohu, čímž se zpřístupní dva ovládací panely. V horním z nich zvolte kategorii – tím se velmi zjednoduší výběr poznámek k přečtení.

Spodní panel slouží ke správě kategorií.

Obrázek 11.15: Okno aplikace K přečtení

12 Notebook a tablet

Přenosné počítače se od stolních počítačů odlišují právě svou mobilností a to znamená, že mnohé funkce se budou spravovat odlišně. Proto jsme tipy směřující výhradně k notebookům, eventuálně k tabletům, soustředili do jedné kapitoly.

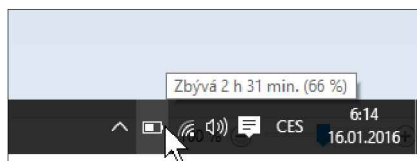
Napájení notebooku

919 Kontrola nabití akumulátoru

začátečník

Pravděpodobně největší slabinou těchto přístrojů je permanentní vybíjení akumulátorů. Je tedy třeba si nabití akumulátoru trvale hlídat. Najedte ukazatelem myši na ikonu napájení v informační oblasti hlavního panelu a malý popisek vám záhy podá informaci (jako na obrázku 12.1).

Obrázek 12.1: Kontrola stavu akumulátoru

920 Automatické zhasínání obrazovky

začátečník

Je zřejmé, že nejvíc proudu z akumulátoru spotřebuje displej. Proto je třeba zařídit, aby odebíral co nejméně proudu a při rozpoznání nečinnosti co nejdřív pohasl.

V okně **Nastavení** → **Systém** → **Napájení a režim spánku** nastavte čas pro rozpoznání nečinnosti, a to zvlášť pro režim napájení z baterie a zvlášť pro režim napájení ze sítě, kdy úspory nejsou příliš aktuální. Vybírejte ve dvou rozevíracích seznamech **Obrazovka** – lze nastavit od jedné minuty do pěti hodin nebo také nikdy.

921 Nastavení přechodu notebooku do režimu spánku

začátečník

Při rozpoznání delší nečinnosti se vyplatí nechat přejít notebook do režimu spánku. V okně **Nastavení** → **Systém** → **Napájení a režim spánku** → **Režim spánku** nastavte čas pro rozpoznání nečinnosti, a to zvlášť pro režim napájení z baterie a zvlášť pro režim napájení ze sítě. Tento čas by neměl být kratší než nastavený čas pro pohasínání displeje.

922 Volba schématu napájení

pokročilý

Přenosný počítač umožňuje nastavení napájení pomocí tzv. schémat napájení. Ta jsou dostupná v okně **Ovládací panel** → **Všechny položky Ovládacích panelů** →

Možnosti napájení → **Volba nebo přizpůsobení schématu napájení**. Toto okno lze také otevřít z okna **Nastavení** → **Systém** → **Napájení a režim spánku** klepnutím na odkaz **Další nastavení napájení** – viz obrázek 12.2.

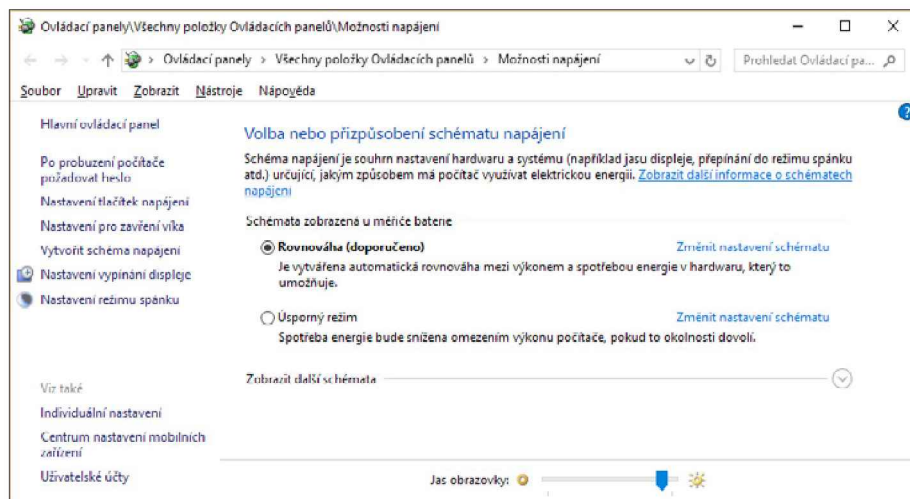
Na ploše okna nastavte přepínač **Schématu zobrazená u měřiče baterie** do jedné ze dvou poloh:

- **Rovnováha (doporučeno)**
- **Úsporný režim**

923 Co dělat, když nechcete šetřit energií

Okno **Volba nebo přizpůsobení schématu napájení** (otevřené podle tipu č. 922) vám umožní zpřístupnit ještě jedno schéma, když klepnete na odkaz **Zobrazit další schémata**. Tím dostanete k dispozici ještě schéma **Vysoký výkon**, které ale energií vysloveně plýtvá.

Obrázek 12.2: Výběr schématu napájení a nastavení jasu obrazovky

924 Nastavení jasu obrazovky

Na spotřebu energie má také jistý vliv jas obrazovky. Čím světlejší, tím větší spotřeba. Jas obrazovky lze snížit v okně **Volba nebo přizpůsobení schématu napájení** (otevřené podle tipu č. 922), a to pomocí jezdce **Jas obrazovky**, jež najdete u dolního okraje okna.

925 Jak změnit nastavení schématu napájení

Jestliže se vám nelíbí, jak je některé z výchozích schémat napájení nastaveno, můžete toto nastavení změnit. V okně **Volba nebo přizpůsobení schématu napájení** (otevřeném podle tipu č. 922) klepněte u daného napájení na odkaz **Změnit nastavení schématu**. Otevře se okno **Změňte nastavení pro schéma**, kde můžete volit nové hodnoty

pro vypnutí displeje, režim spánku a jas obrazovky. Zvažte ale, zda nebude užitečnější vytvořit zcela nové schéma a základní schémata nechat na pokoji.

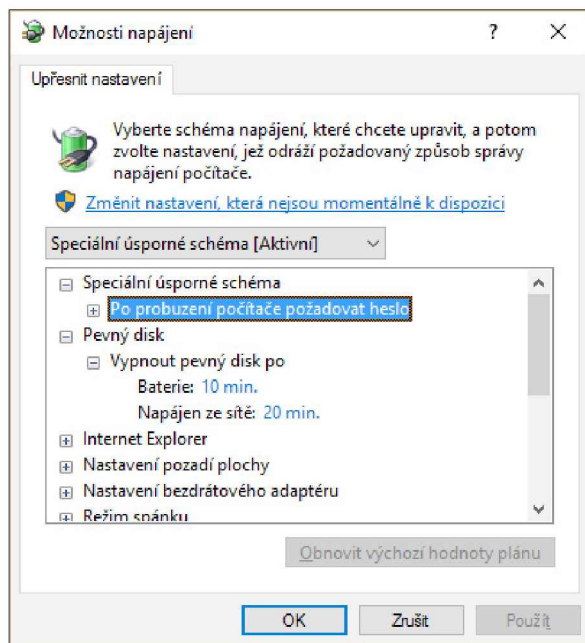
926 Jak změnit pokročilé nastavení schématu napájení

Kromě základního nastavení (zhasínání displeje a přechod do režimu spánku) lze každé schéma napájení doplnit ještě o další způsoby správy napájení počítače.

V okně **Změňte nastavení pro schéma** (podle tipu č. 925) klepněte na odkaz **Změnit pokročilé nastavení schématu**. Otevře se okno **Možnosti napájení** jako na obrázku 12.3. V rozevíracím seznamu **Vyberte schéma, které chcete nastavit** jsou k dispozici všechna tři výchozí schémata a také všechna vlastní. Na ploše okna pak vyberte položku, kterou chcete změnit, například pevné disky nebo displej, a nastavte čas, kdy se má toto zařízení vypnout při provozu z baterie nebo ze sítě.

Aby nedošlo k nedorozumění nebo chybě, doporučujeme, abyste měnili nastavení především u vlastního schématu, čímž nenarušíte žádné z výchozích schémat.

Obrázek 12.3: Pokročilé nastavení napájení

927 Resetování pokročilého nastavení napájení

Pokud jste změnili cokoli v pokročilém nastavení schématu napájení, můžete se vrátit k původnímu stavu, když v okně **Možnosti napájení** (viz obrázek 12.3) vyberete dané napájení a pak stisknete tlačítko **Obnovit výchozí hodnoty plánu**.

928 Obnovení výchozího nastavení schématu napájení

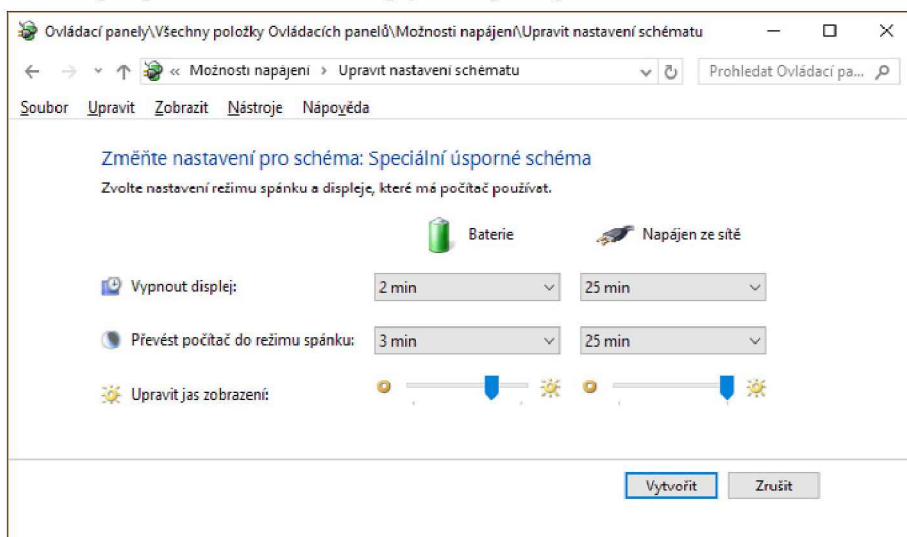
Pokud jste změnili nastavení schématu podle tipu č. 925, můžete je vynulovat a vrátit do výchozího stavu, když v okně **Změňte nastavení pro schéma** (viz obrázek 12.4) klepnete na odkaz **Obnovit výchozí nastavení pro toto schéma**.

929 Vytvoření vlastního schématu napájení

Nevyhovuje-li vám ani jedno ze tří nabízených schémat napájení, můžete si vytvořit vlastní.

1. V okně **Volba nebo přizpůsobení schématu napájení** (otevřené podle tipu č. 922) klepněte v levém panelu na odkaz **Vytvořit schéma napájení**. Otevře se okno **Vytvořit schéma napájení**.
2. Do pole **Název schématu** napište název pro vlastní schéma a stiskněte tlačítko **Další**.
3. V okně **Změňte nastavení pro schéma (název)** nastavte hodnoty pro vypnutí displeje, převedení počítače do režimu spánku a nastavení jasu obrazovky pro napájení z baterií a ze sítě, podobně jako na obrázku 12.4.
4. Vytvoření potvrďte stiskem tlačítka **Vytvořit**. Schéma bude zařazeno v okně **Volba nebo přizpůsobení schématu napájení** na první pozici.

Obrázek 12.4: Nastavení vlastního schématu napájení

930 Nastavení tlačítek napájení

Tlačítkem napájení se zde rozumí vypínač notebooku. Systém na jeho stisk může reagovat různě, přičemž reakce se může lišit, jestliže pracuje notebook při napájení z baterie nebo ze sítě.

V okně **Volba nebo přizpůsobení schématu napájení** (otevřeném podle tipu č. 922) klepněte v levém panelu na odkaz **Nastavení tlačítek napájení**. Otevře se okno **Definujte tlačítka napájení**.

V rozevíracích seznamech **Po stisknutí tlačítka napájení** zvolte možnosti pro **Baterie** a **Napájen ze sítě**. K dispozici jsou tyto možnosti: **Neprovádět žádnou akci**, **Režim spánku**, **Režim hibernace**, **Vypnout** nebo **Vypnout displej**.

Změny v okně **Volba nebo přizpůsobení schématu napájení** je třeba potvrdit stiskem tlačítka **Uložit změny**.

931 Nastavení pro tlačítko režimu spánku

Je-li k dispozici tlačítko pro režim spánku, můžete nastavit, jak má notebook na jeho stisk reagovat. V okně **Volba nebo přizpůsobení schématu napájení** (otevřeném podle tipu č. 930) klepněte v levém panelu na odkaz **Nastavení tlačítek napájení**. Otevře se okno **Definujte tlačítka napájení**.

V rozevíracích seznamech **Po stisknutí tlačítka režimu spánku** zvolte jednu ze čtyř možností, a to jak pro **Baterie**, tak pro **Napájen ze sítě**.

932 Nastavení pro zavření víka

Notebook se obvykle využívá tak, že po zavření víka přejde do režimu spánku, nemusí to ale být pravidlem. V okně **Volba nebo přizpůsobení schématu napájení** (otevřeném podle tipu č. 930) klepněte v levém panelu na odkaz **Nastavení pro zavření víka**. Otevře se okno **Definujte tlačítka napájení**.

V rozevíracích seznamech **Při zavření víka** zvolte jednu ze čtyř možností, a to jak pro **Baterie**, tak pro **Napájen ze sítě**.

Poznámka: Přinejmenším jednu z akcí byste měli ponechat pro úplné vypnutí, i když to není úplně nutné, protože notebook lze vypnout i standardním postupem z nabídky **Start**. Lze doporučit například postup, kdy při stisku tlačítka napájení se notebook vypne, při stisku tlačítka režimu spánku přejde notebook do režimu spánku a při zavření víka se hibernuje, ale nic vám nebrání nastavit svůj notebook jinak.

933 Aktivace ochrany heslem při obnovení činnosti

Spodní část okna **Volba nebo přizpůsobení schématu napájení** (otevřeného podle tipu č. 930) je po otevření okna nedostupná. Pokud budete vyžadovat ochranu heslem při obnovení činnosti, je třeba nejdříve klepnout na odkaz **Změnit nastavení, které nyní není k dispozici**. Spodní část okna ožije.

934 Ochrana heslem při obnovení normální činnosti

Standardně systém vyžaduje heslo při zapnutí počítače, můžete ale požadavek na heslo aktivovat pro každé obnovení činnosti. Ochranu heslem zapnete nebo vypnete v okně **Volba nebo přizpůsobení schématu napájení** (otevřeném podle tipu č. 930) nastave-

ním přepínače **Ochrana heslem při obnovení normální činnosti** do jedné ze dvou poloh: **Vyžadovat heslo** nebo **Nevyžadovat heslo**. Záleží jen na vás, nakolik chcete mít notebook chráněn před nepovolanými očima.

935 Zapnutí rychlého spuštění

Pokud chcete, aby se váš notebook po spuštění rozběhl rychleji, zaškrtněte v okně **Volba nebo přizpůsobení schématu napájení** (otevřeném podle tipu č. 930) políčko **Zapnout rychlé spuštění**.

936 Režim spánku v nabídce Start

V nabídce **Start** je k dispozici položka **Napájení**; do její podnabídky lze umístit i příkaz pro režim spánku, když v okně **Volba nebo přizpůsobení schématu napájení** (otevřeném podle tipu č. 922) zaškrtnete políčko **Nastavení vypnutí – Přepnout do režimu spánku**.

937 Hibernace v nabídce Start

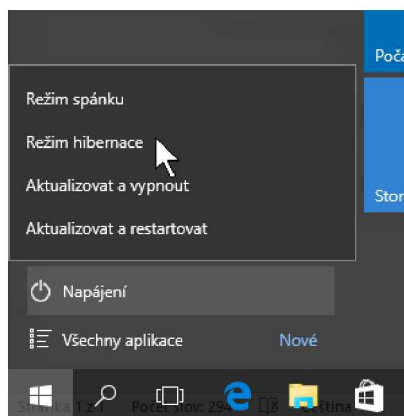
V nabídce **Start** je k dispozici položka **Napájení**; do její podnabídky lze umístit i příkaz pro režim spánku, když v okně **Volba nebo přizpůsobení schématu napájení** (otevřeném podle tipu č. 922) zaškrtnete políčko **Nastavení vypnutí – Přepnout do režimu hibernace**.

Srovnajte s obrázkem 12.5.

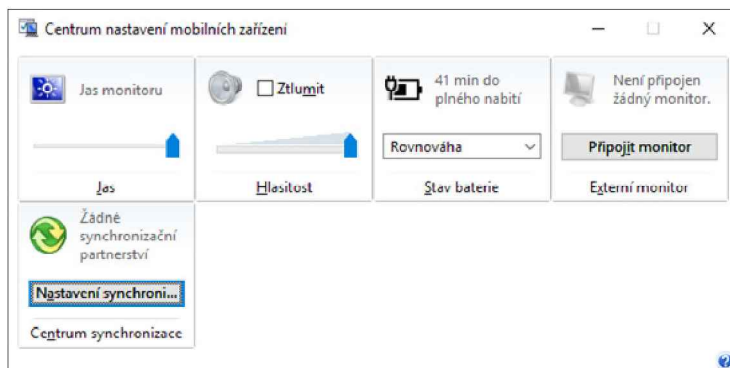
938 Centrum nastavení mobilních zařízení

Centrum nastavení mobilních zařízení je aplikace, pomocí níž můžete operativně nastavit režim úspor energie pro své přenosné zařízení (notebook). V informační oblasti hlavního panelu otevřete místní nabídku a z ní zadejte příkaz **Centrum nastavení mobilních zařízení**. V otevřeném okně (viz obrázek 12.6) lze nastavit jinou polohu jezdců **Jas** a **Hlasitost** a také změnit schéma napájení.

Obrázek 12.5: Režim spánku a hibernace v nabídce Start

Obrázek 12.6: Centrum nastavení mobilních zařízení

939 Nastavení jasu z panelu Centrum akcí

Otevřete-li v notebooku panel **Centrum akcí** (ikona **Nová oznámení** v informační oblasti hlavního panelu), najdete zde daleko širší možnosti než ve stolním počítači. Jednou z nich je možnost operativního nastavení jasu obrazovky. Stiskem tlačítka jasu obrazovky (symbol sluníčka) lze postupně měnit jas displeje po 25 %, od 0 % až do 100 %.

940 Spořič baterie

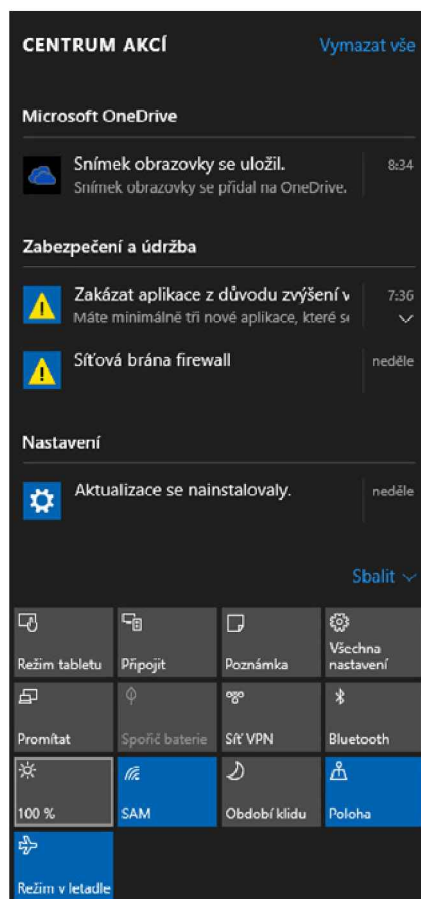
Spořič baterie je nástroj, který prodlužuje výdrž baterie (nikoli fyzicky, ale čas, který zbývá do plného vybití). Spořič baterie se automaticky zapíná, když nabití baterie klesne pod 20 %.

Chcete-li aktivovat spořič baterie, stiskněte na panelu **Centrum akcí** tlačítko **Spořič baterie** nebo otevřete okno **Nastavení** → **Systém** → **Spořič baterie**.

Aby byl spořič baterie funkční, je třeba, aby přepínač **Aktuální stav Spořiče baterie** byl nastaven do polohy **Zapnuto**.

Poznámka: Přestože víme, že zdrojem proudu pro přenosný počítač je akumulátor, budeme i my používat výraz **baterie**, s kterým operuje sám systém.

Obrázek 12.7: Panel Centrum akcí notebooku

941 Detailní nastavení spořiče baterie

V okně **Nastavení** → **Systém** → **Spořič baterie** klepněte na odkaz **Nastavení spořiče baterie**. Otevře se okno **Nastavení spořiče baterie**. Zde můžete pomoci jezdce **Zapnout Spořič baterie automaticky**, když nabití baterie klesne pod změnit výchozí hodnotu 20 %.

942 Jak povolit běh některým aplikacím na pozadí při zapnutém spořiči baterie

Aktivní spořič baterie může běh některých aplikací na pozadí nemilosrdně zrušit. Existuje-li aplikace, u které to je nežádoucí, je třeba tyto aplikaci určit.

V okně **Nastavení** → **Systém** → **Spořič baterie** → **Nastavení spořiče baterie** stiskněte tlačítko **Pořád povolené – Přidat aplikaci**. Vyberte aplikaci, která smí běžet na pozadí, a stiskněte tlačítko **Přidat**.

943 Jak dlouho ještě vydrží baterie?

Základní informaci o nabití baterie vám dává ikona v systémové oblasti hlavního panelu (tip č. 919). Přesnou informaci najdete v okně **Nastavení** → **Systém** → **Spořič baterie** → **Přehled**, kde najdete graficky vyjádřenou zbývající životnost baterie a odhadovaný zbývající čas.

944 Jak získat přehled o využití baterie

V okně **Nastavení** → **Systém** → **Spořič baterie** → **Přehled** klepněte na odkaz **Využití baterie**. V okně **Využití baterie** zvolte v rozevíracím seznamu **Zobrazit využití baterie za posledních** časový interval (24 hodin, 45 hodin, týden). Získáte informaci, kolik proudu z baterie spotřeboval systém, kolik displej a kolik Wi-Fi, a to v procentech. Určitě vás nepřekvapí, když zjistíte, že největším žroutem proudu je displej. Právě tady se dají hledat největší úspory.

945 Zapnutí sítě Wi-Fi

Notebooky se obvykle připojují k síti, a tedy i k internetu prostřednictvím sítě Wi-Fi. Základ nastavení tohoto připojení je k dispozici v okně **Nastavení** → **Síť a internet** → **Wi-Fi**. Přepínač **Wi-Fi** musí být v poloze **Zapnuto**.

946 Připojení k síti Wi-Fi

Není-li aktivní připojení k síti WiFi nebo chceme stávající připojení změnit, v okně **Nastavení** → **Síť a internet** → **Wi-Fi** klepněte na název sítě, čímž se zpřístupní tlačítko **Připojit**. Toto tlačítko je třeba stisknout a dále podle potřeby zadat heslo u zabezpečené sítě.

947 Automatické připojení k síti Wi-Fi

Aby nebylo nutné se po každém zapnutí nebo restartu k notebooku přihlašovat, lze nechat počítač připojovat k vybrané síti automaticky. V okně **Nastavení** → **Síť a internet** → **Wi-Fi** klepněte na název sítě a potom zaškrtnete políčko **Připojovat automaticky**.

948 Odpojení od sítě

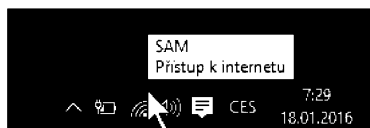

Nemá-li být notebook připojen k dané síti Wi-Fi, v okně **Nastavení** → **Síť a internet** → **Wi-Fi** klepněte na položku připojené sítě a stiskněte tlačítko **Odpojit**.

949 Kontrola připojení k síti Wi-Fi

O tom, zda existuje připojení k síti Wi-Fi, máte přehled v okně **Nastavení** → **Síť a internet** → **Wi-Fi**, ale o tom, zda je počítač připojen k síti, se lze přesvědčit letmým pohledem na informační oblast hlavního panelu. Je zde ikona **Wi-Fi**, a pokud zde zastavíte ukazatel myši, zobrazí se popisek s názvem sítě – viz obrázek 12.8.

Obrázek 12.8: Kontrola připojení k síti

950 Připojení k síti Wi-Fi z hlavního panelu

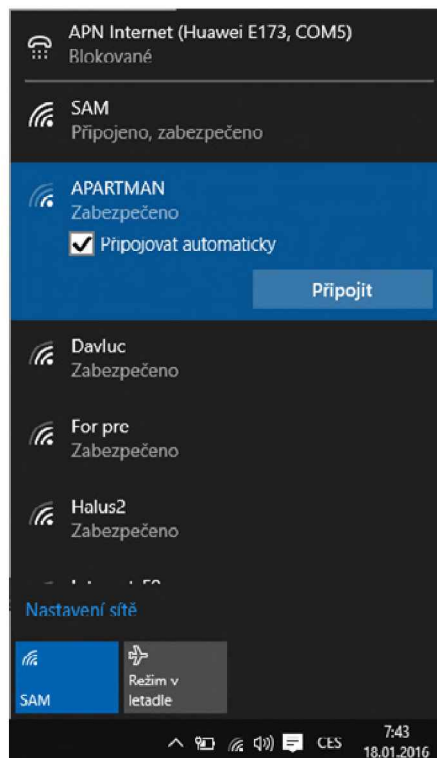

Stisknete-li tlačítko síťového připojení na hlavním panelu, zobrazení se **Panel síťového připojení** – viz obrázek 12.9. Na tomto panelu lze zkontrolovat, zda existuje připojení k síti; odsud se lze k síti Wi-Fi připojit nebo také od ní odpojit.

951 Režim v letadle

Budete-li s notebookem cestovat letadlem, palubní personál z toho nebude nadšen. V každém případě je nežádoucí, aby během letu komunikoval počítač s vnějším světem. Proto nastavte režim v letadle. Stisknete tlačítko připojení k síti na hlavním panelu a na **Panelu připojení k síti** stisknete tlačítko **Režim v letadle**.

Obrázek 12.9: Panel síťových připojení

952 Ukončení režimu v letadle

začátečník

Opustíte-li palubu letadla, není už důvod, abyste pracovali s notebookem za režimu v letadle. Režim v letadle ukončíte, když v informační oblasti hlavního panelu klepnete na ikonu **Nepřipojeno – bezdrátová komunikace je zrušena**; ikona obsahuje pikto-gram ve tvaru letadla. V rozevřeném panelu stiskněte tlačítko **Wi-Fi**.

953 Rychlé odpojení notebooku od sítě

začátečník

Není-li žádoucí, aby byl notebook připojen k jakékoli síti, na panelu připojení k síti, otevřeném podle tipu č. 950, stiskněte tlačítko s názvem aktuální sítě. Opětovným stiskem téhož tlačítka notebook k síti opět připojíte.

Nastavení a využití touchpadu

954 Nastavení tlačítek touchpadu

pokročilý

Touchpad není příliš oblíbené zařízení – v porovnání s myší je méně přesné a práce s ním je někdy zdlouhavá. Přesto však touchpad nabízí zajímavé možnosti nikoli v samotném ovládání ukazatele myši, ale jeho prostřednictvím lze vykonat nejrůznější akce, podobně jako klávesovými zkratkami.

V okně **Nastavení** → **Zařízení** → **Myš a Touchpad** klepněte na odkaz **Související zařízení – Další možnosti myši**. Otevře se okno **Myš – vlastnosti**. Přejděte na kartu **Tlačítka**.

V rozevíracím seznamu **Zařízení** vyberte položku touchpadu (bývá nazvána různě podle typu zařízení). Přepínač **Konfigurace tlačítka** nastavte buď do polohy **Vlevo**, nebo **Vpravo**.

Konfigurace **Vpravo** odpovídá standardnímu nastavení myši (levé tlačítko potvrzuje akci, pravé otvírá místní nabídku).

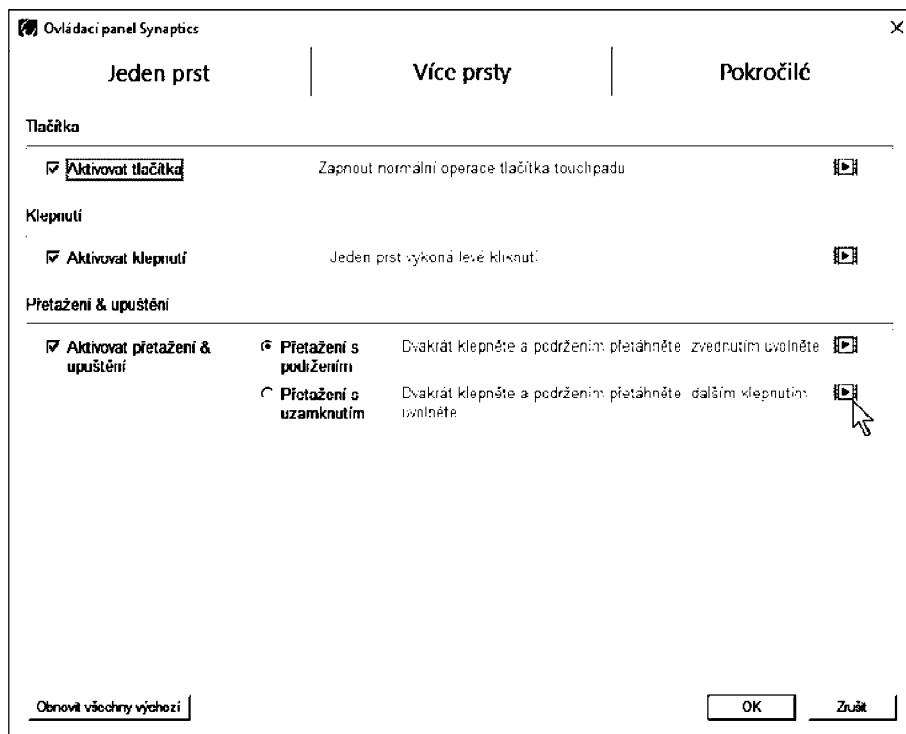
955 Otevření ovládacího panelu touchpadu

pokročilý

V okně **Nastavení** → **Zařízení** → **Myš a Touchpad** klepněte na odkaz **Související zařízení – Další možnosti myši**. Otevře se okno **Myš – vlastnosti**. Notebook oproti stolním počítačům dává navíc k dispozici kartu **Nastavení zařízení**. Zde zvolte v seznamu **Zařízení touchpad** (bývá zde jen jedna položka) a pak stiskněte tlačítko **Nastavení**. Otevře se okno **Ovládací panel (touchpadu)**.

Všechna nastavení v tomto okně je třeba potvrdit stiskem tlačítka **OK**, není tu k dispozici tlačítko **Použít**.

Obrázek 12.10: Nastavení ovládání touchpadu

956 Jak porozumět pokynům při nastavení touchpadu

V okně **Ovládací panel touchpadu**, otevřeném podle tipu č. 955, je k dispozici několik nastavení; ve výchozím stavu jsou všechna zapnutá. Popisky u těchto políček nemusí být zcela jasné. Proto lze klepnout na tlačítko **Přehrávání**, umístěné po pravé straně. Klepnete-li na ně (můžete i prstem), zobrazí se malý přehrávač, který akci názorně předvede.

Na obrázku 12.10 na toto místo míří ukazatel myši.

Poznámka: Gesta uvedená v typech 961–970 jsou funkční jen na přesných typech touchpadu. Někdy se vám prostě nepodaří uplatnit gesta ta, jak je popsáno. Mnohdy to chce také dost cviku.

957 Obnovení výchozího stavu touchpadu

Pokud nefunguje touchpad tak, jak by měl, možná nejrychlejším způsobem nápravy je všechny změny nastavení resetovat. V okně **Ovládací panel touchpadu** (podle tipu č. 955) stiskněte tlačítko **Obnovit všechny výchozí**.

958 Odpojení touchpadu

Nebudete-li používat touchpad, což znamená, že máte k dispozici jiné polohovací zařízení, můžete touchpad deaktivovat, aby nedošlo k nějaké nepředložené akci. V okně **Myš – vlastnosti** (**Nastavení** → **Zařízení** → **Myš a Touchpad** → **Související zařízení – Další možnosti myši**) na kartě **Nastavení zařízení** stisknete tlačítko **Deaktivovat**.

959 Aktivace odpojeného touchpadu

Chcete-li obnovit funkci neaktivního touchpadu, otevřete okno **Myš – vlastnosti** (**Nastavení** → **Zařízení** → **Myš a Touchpad** → **Související zařízení – Další možnosti myši**) a na kartě **Nastavení zařízení** stisknete tlačítko **Aktivovat**.

960 Aktivace tlačítek touchpadu

Pokud tlačítka touchpadu nereagují na dotyk prstu, můžete je zapnout, a to v okně **Ovládací panel touchpadu** (podle tipu č. 955) na kartě **Jeden prst** zaškrtnutím políčka **Aktivovat tlačítka**. Zrušením zaškrtnutí lze ale tlačítka vypnout, což se hodí těm, kteří tato tlačítka nepotřebují.

961 Aktivace klepnutí prstem na plochu touchpadu

Zkušební uživatelé používají plochu touchpadu jako tlačítka myši. Klepnutím prstem lze zvolit objekt, na nějž se najede ukazatelem myši, a dvojnásobným klepnutím lze aktivovat poklepání. Aby tento postup fungoval, je třeba v okně **Ovládací panel touchpadu** (podle tipu č. 955) na kartě **Jeden prst** zaškrtnout políčko **Aktivovat klepnutí**.

Upozornění: Zrušení zaškrtnutí políček **Aktivovat tlačítka** a **Aktivovat klepnutí** prakticky vyřadí touchpad z činnosti. Pak lze notebook ovládat vlastně jen připojenou myší a klávesovými zkratkami.

962 Přesun objektu pomocí touchpadu

Za normálních okolností lze přesunovat objekty (například okna nebo ikony) pohybem prstu po touchpadu za současného stisku levého tlačítka.

963 Přesun objektu přetažením a podržením

Touchpad však umožňuje i metodu bez použití tlačítka. Když dvakrát na objekt klepnete a potom pohybujete prstem po touchpadu, bude se přesunovat i objekt, a to do té doby, dokud prst neuvolníte. Tento postup ale vyžaduje trochu cviku.

Je třeba, aby v okně **Ovládací panel touchpadu** (podle tipu č. 955) na kartě **Jeden prst** bylo zaškrtnuto políčko **Aktivovat přetažení a upuštění** a přepínač byl nastavený do polohy **Přetažení s podržením**.

964 Přesun objektu přetažením s uzamknutím

Pokud je v okně **Ovládací panel touchpadu** (podle tipu č. 955) na kartě **Jeden prst** zaškrtnuto políčko **Aktivovat přetažení a upuštění** a přepínač je nastavený do polohy **Přetažení s uzamknutím**, po dvojím klepnutí na objekt lze přesunovat objekt tak dlouho, dokud opět nerozpozná touchpad další klepnutí. I tento postup vyžaduje jemnou techniku a hodně cviku.

965 Rolování okna pomocí touchpadu

Obsahem okna lze rolovat dotykem touchpadu, a to dvěma prsty. Rolování je možné jak svislým, tak vodorovným směrem.

Toto rolování lze zapnout v okně **Ovládací panel touchpadu** (podle tipu č. 955) na kartě **Více prsty – Dva prsty**. Ve skupinovém rámečku **Rolování** jsou k dispozici čtyři zaškrťovací políčka – důležité je především **Aktivovat vertikální rolování**. Jezdec **Rychlost** nastavte do optimální polohy poté, co si rolování vyzkoušíte.

966 Aktivace otáčení obrázků a objektů

Fotografie a další objekty, například obrazce, lze otočit naznačením otočení dvěma prsty na touchpadu. Ve výchozím nastavení je tato funkce vypnutá, aktivujete ji v okně **Ovládací panel touchpadu** (podle tipu č. 955) na kartě **Více prsty – Dva prsty** zaškrtnutím políčka **Aktivovat otáčení**.

967 Změna měřítko zobrazení pomocí touchpadu

Pokud přiložíte dva prsty na touchpad a oddálíte je od sebe nebo naopak přiblížíte (při stálém kontaktu s plochou touchpadu), v aplikacích, které to umožňují, lze takto měnit měřítko zobrazení. Tuto funkci lze zapnout nebo vypnout v okně **Ovládací panel touchpadu** (podle tipu č. 955) na kartě **Více prsty – Dva prsty** zaškrtnutím políčka **Aktivovat zoomování**. Současně lze pomocí jezce **Rychlost zoomu** nastavit rychlost zoomu, od pomalého až po rychlé.

968 Rychlé otevření panelu úloh pomocí touchpadu

Jestliže použijete tři prsty a potáhnete na touchpadu směrem nahoru, otevře se panel pro přepínání úloh. Je k tomu potřeba trochu tréninku. Tato funkce se zapíná z okna **Ovládací panel touchpadu** (podle tipu č. 955) na kartě **Více prsty – Tři prsty**. Je třeba zaškrtnout políčko **Povolit gesta**.

Poznámka: Tentokrát není k dispozici návodné video.

969 Rychlý přístup k pracovní ploše pomocí touchpadu

Jestliže potáhnete třemi prsty po touchpadu shora dolů, zobrazí se pracovní plocha. Tato funkce se zapíná z okna **Ovládací panel touchpadu** (podle tipu č. 955) na kartě **Více prsty – Tři prsty**, kde je třeba zaškrtnout políčko **Povolit gesta**.

970 Otevření panelu Centrum akcí pomocí touchpadu

Klepnete-li čtyřmi prsty na plochu touchpadu, otevře se panel **Centrum akcí**. Nefunguje-li to, v okně **Ovládací panel touchpadu** (podle tipu č. 955) na kartě **Více prsty – Čtyři prsty** zaškrtněte políčko **Aktivovat klepnutí**.

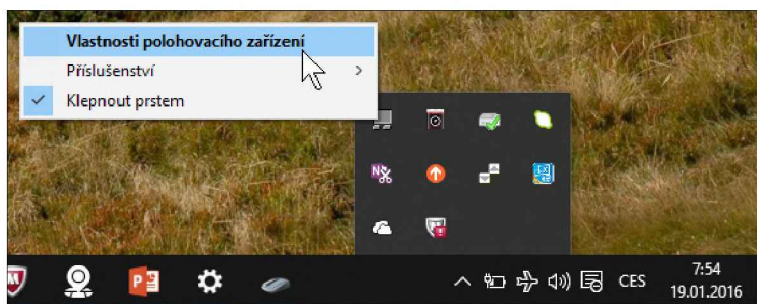
971 Ikona touchpadu na hlavním panelu

Ve výchozím nastavení se na hlavním panelu zobrazuje ikona touchpadu. Způsob jejího zobrazení lze nastavit v okně **Myš – vlastnosti** na kartě **Nastavení zařízení** (**Nastavení** → **Zařízení** → **Myš a Touchpad** klepněte na odkaz **Související zařízení – Další možnosti myši**). Toto okno lze otevřít i z uvedené ikony zadáním příkazu **Vlastnosti polohovacího zařízení**.

Přepínač **Ikona na panelu** nabízí tři polohy:

- Odebrat ikonu na hlavním panelu
- Statická ikona na hlavním panelu
- Animovaná ikona na hlavním panelu (výchozí nastavení)

Obrázek 12.11: Ikona touchpadu na hlavním panelu

Tabletový režim

V tabletovém režimu se budete se svým notebookem cítit lépe, když nechcete používat myš. Aplikace se otvírají přes celou obrazovku, včetně nabídky **Start**. Je-li tento režim zapnutý, je třeba používat poněkud odlišný způsob práce s okny.

972 Zapnutí tabletového režimu

Režim tabletu zapnete z panelu **Centrum akcí** (viz obrázek 12.7); ten zobrazíte stiskem tlačítka **Nová oznámení** na hlavním panelu. Na panelu stisknete tlačítko **Režim tabletu**.

973 Potažení dotykem prstu

Některé operace v tabletovém režimu je třeba vykonat potažením. Tím se rozumí rychlé přejetí prstem za stálého dotyku přes obrazovku potřebným směrem.

974 Přepínání mezi aplikacemi v režimu zobrazení úkolů

Panel **Zobrazení úkolů** se zobrazí, potáhnete-li od levého okraje obrazovky. Klepnutím na dlaždici vyberete další spuštěnou aplikaci.

975 Zobrazení hlavního panelu

Hlavní panel se zobrazí, pokud potáhnete od dolního okraje obrazovky.

976 Návrat k předchozí aplikaci

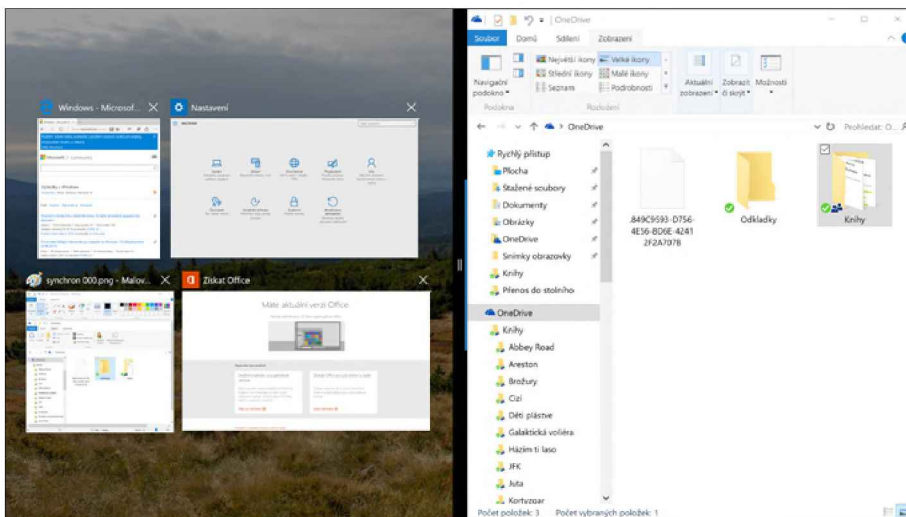

Návrat k aplikaci, s kterou jste pracovali naposledy, vám umožní stisk tlačítka **Zpět**, které se zobrazuje vedle tlačítka **Start** na hlavním panelu (velká šipka směřující vlevo). Hlavní panel zobrazíte podle tipu č. 975.

977 Práce s dvěma okny v tabletovém režimu

V tabletovém režimu lze rozdělit displej na dvě části vvislou příčkou a v každé polovině nechat zobrazovat jiné okno. Ihned po přepnutí do okna aplikace uchopte záhlaví aplikace a přesuňte je doleva nebo doprava. Jakmile zvednete prst, zobrazí se okno aplikace v jedné polovině okna a v druhé zůstane režim **Zobrazení úloh**; zde vyberte aplikaci pro vyplnění druhého okna. Tuto situaci ukazuje obrázek 12.12.

Obrázek 12.12: Rozdělení okna v režimu tabletu

978 Synchronní změna velikosti dvou oken současně v tabletovém režimu

Poměrnou velikost oken v zobrazení dvou úloh lze synchronně měnit, pokud dotykem uchopíte příčku mezi okny a posunete ji doleva nebo doprava.

979 Návrat okna k zobrazení na celé ploše

V zobrazení dvou oken lze okno uchopit za záhlaví a přetáhnout je k hornímu okraji na střed. Tím zmizí dělicí příčka a okno se zobrazí opět na celé ploše.

980 Zavření okna v režimu tabletu

Mnohdy nejsou v režimu tabletu dostupná tlačítka v záhlaví okna a nelze vlastně použít ani klávesové zkratky. Okno lze ale zavřít, když chvíli podržíte prst na místě, kde se běžně zobrazuje záhlaví; tím se zpřístupní tlačítko pro zavření okna (křížek). Jeho stisknutím okno zavržete.

981 Otevření Centra akcí

Panel **Centrum akcí** otevřete potažením od pravého okraje okna.

982 Ukončení tabletového režimu

Režim tabletu ukončíte z panelu **Centrum akcí**; ten zobrazíte stiskem tlačítka **Nová oznámení** na hlavním panelu. Zde stiskněte tlačítko **Režim tabletu**.

13 U operačního systému nezůstaneme

V této kapitole vás stručně upozorníme na některé webové stránky, které byste neměli opomenout, a také na některé aplikace, které se vám mohou v budoucnu hodit. Je totiž zřejmé, že si se samotným operačním systémem nevystačíte.

Užitečné webové stránky

V následujících tipech vás upozorníme na některé webové stránky, které by neměly uniknout vaší pozornosti.

983 Překladače

začátečník

Pokud dostanete do rukou text v jazyce, jemuž nerozumíte, můžete využít služeb internetových překladačů. Nejznámější z nich najdete na adrese **<https://translate.google.cz/>**. Ve dvou rámečcích nastavíte jazyk, z něhož překládáte, a jazyk, do něhož překládáte – výběr je skutečně bohatý. Potom do levého okna napíšete nebo zkopírujete text, který chcete přeložit; odpověď v pravém rámečku je prakticky okamžitá.

V každém případě se jedná jen o doslovný překlad, který umožní zhruba použít smysl textu.

984 Hudba a video

začátečník

Nejlepším serverem, z něhož lze přehrávat video, především hudební klipy, najdete na adrese **www.youtube.com**. Najdete zde prakticky celou světovou hudební produkci, ale i mnohé přírodní nebo dokumentární filmy, právě tak jako klipy typu Neváhej a toč. Na stránkách se můžete registrovat a potom sem můžete vkládat i vlastní video.

985 Nakladatelství Computer Press

začátečník

Internetové stránky našeho nakladatelství si můžete kdykoli otevřít zápisem adresy **www.computerpress.cz**. Informaci o vydaných knihách najdete po klepnutí na odkaz **Vydali jsme**. Chcete-li rovnou nakupovat počítačovou literaturu, klepněte na odkaz **E-shop** v horní liště stránky.

986 Wikipedia

začátečník

Velmi užitečná je encyklopedie Wikipedia.org. Česká verze v současnosti nabízí víc než 300 000 hesel, ale anglická již víc než 5 milionů. Je logické, že zde lze nalézt informace prakticky o čemkoli.

Hesla do Wikipedie vkládají sami uživatelé, proto je někdy třeba brát uvedené informace s rezervou. Ale vzhledem k tomu, že jiní uživatelé opět případné chyby opravují, je na Wikipedii celkem spolehnutí. Informace lze čerpat bezplatně. Jediné, čím byste se za to mohli odvděčit, je vytváření vlastních hesel nebo doplnění neúplných hesel.

987 Facebook

začátečník

Facebook je to, čemu se říká sociální síť. Slouží ke komunikaci mezi uživateli, sdílení dat, udržování vztahů, a bohužel některým lidem poslouží i k nekalým účelům. Pokud se na facebooku zaregistrujete, můžete si zvolit okruh známých a jim se svěřovat s tím, s čím se svěřit chcete. Můžete se stát členy zájmových skupin, seznamovat se s novinami, prohlížet si fotografie. Možnosti Facebooku jsou nekonečné. Jen buďte opatrní se svěřováním osobních údajů.

Facebook je v současnosti ještě pořád svobodné médium, nestojí nad vámi žádný cenzor jako například v diskuzích v internetových denících, jen nepochodíte příliš s nahotou...

988 Google Plus

začátečník

Google Plus je internetová sociální síť, která umožňuje kontakt mezi lidmi, a zejména sdílení fotografií a videí, případně i dalšího obsahu. Vždy si můžete vybrat, s kým své příspěvky sdílíte, takže nemusíte mít strach, že vaše obrázky soukromého charakteru se dostanou k nepovolaným očím.

989 Jízdní řády

začátečník

Chcete-li vyhledat spojení z místa A do místa B, nejlepší, co můžete použít, je elektronický jízdní řád. Najdete jej na stránce s adresou <http://jizdnirady.idnes.cz/>, ale nejjednodušší je zapsat do řádku adresa výraz idos.cz; stránky se samy přesměrují.

Můžete volit typ dopravy (vlak, autobus, MHD), místo a čas odjezdu (příjezdu). Jen málokdy se stane, že tento program nenajde existující spojení.

990 Úschovna

pokročilý

Úschovna (www.uschovna.cz) je užitečná webová stránka, která vám umožní zasílat velký objem dat (více než 10 MB) jinému uživateli. Běžné poštovní schránky obvykle větší objem dat nepoberou, proto je tu úschovna. Jen je potřeba, abyste znali elektronickou adresu příjemce, vyplnili jednoduchý formulář a přiložili data.

Užitečné aplikace

Toto je výstřel do tmy – z toho, co uvedeme dál, se vám nemusí hodit vůbec nic, nebo naopak všechno. Je však jisté, že nějaké programy do svého počítače instalovat budete.

991 Jaké známe typy programů?

začátečník

Odpovězme si na jednoduchou otázku: S jakými typy programů se můžeme setkat (a to z hlediska ekonomického)? Platí totiž zásada, že programy se nekradou, ale kupují. Následující přehled berte jako velmi zjednodušený.

- freeware – program, který se distribuuje bezplatně, eventuálně za symbolickou nepovinnou odměnu.
- shareware – program, který lze bezplatně stáhnout a nějakou dobu užívat. Po určité době je třeba splnit nějaké podmínky, obvykle zaplatit nízkou částku nebo se registrovat apod.
- placené programy – aplikace, za jejichž užívání je třeba zaplatit, a to buď jednorázově, nebo si koupit jejich pronájem.

992 Kde hledat další programy

začátečník

Existuje spousta užitečných programů, kterými byste si měli nebo mohli doplnit své Windows 10. Některé jsou nezbytné, jiné se hodí tehdy, pokud se chcete věnovat svým zálibám nebo koníčkům.

Internet je plný nabídek ke stažení programů; tady doporučujeme maximální opatrnost a rozhodně byste neměli stahovat programy z podezřelých zdrojů.

Některé programy jsou k dispozici zadarmo (freeware), některé můžete volně používat, ale později je třeba za ně zaplatit (shareware) a jiné je třeba ihned kupovat, obvykle za nevelký peníz.

Ze serverů, z nichž lze stahovat programy, lze na tomto místě doporučit Stahuj.cz, Slunečnice. cz, Instaluj.cz nebo eDownload.cz, eventuálně další.

993 Antivirový software

pokročilý

Windows 10 sice chrání váš počítač před napadením prostřednictvím aplikací Windows Defender a Brána Windows Firewall (a někde v pozadí za nimi ještě hlídají další nástroje), ale jak se denně můžete dočíst na internetu, proti některým škůdcům je třeba ještě antivirovou ochranu zesílit. Tady lze doporučit pořídit si antivirový program. V našich podmínkách se velmi často používá program Avast, který je k dispozici v české verzi a jeho základní verze je zdarma, důkladnou ochranu ale tento program zajistí vlastně až ve chvíli, kdy si jej koupíte celý (aspoň vám to bude tvrdit při každé aktualizaci). Z dalších produktů je k dispozici český výrobek AVG, který používá podobnou strategii.

Rozhodně si však nemyslete, že čím víc antivirových programů, tím větší ochrana. Antivirový program si vyberte jen jeden, ten, kterému důvěřujete, a nemixujte ho s dalšími.

994 Kancelářský balík programů

Pro práci v kanceláři a malé firmě lze doporučit instalovat kancelářský balík programů, který obsahuje textový editor, tabulkový kalkulátor, prezentační program, elektronický diář a eventuálně počítačovou databázi. Nejpoužívanějším nástrojem tohoto typu je v současnosti Microsoft Office, který můžete zakoupit jako komplet v podobě Office 2016 nebo si jej na stránkách firmy Microsoft předplatit jako Office 365. Součástí tohoto balíku jsou i v této knize zmiňované aplikace Word, Excel, PowerPoint, Outlook a Access. K tomu navíc získáte program na vytváření jednoduchých publikací Publisher a také aplikaci pro vedení a organizování poznámek OneNote.

995 Adobe Reader

V denní praxi se často budete setkávat s formátem PDF (Portable Document Format = Přenosný formát dokumentů). Je to souborový formát vyvinutý firmou Adobe pro ukládání dokumentů, a to vlastně v jakékoli aplikaci. I v této knize jsme popsali, jak takový soubor vytvořit – viz tip. č. 272. Soubor typu PDF může obsahovat text i obrázky, přičemž tento formát zajišťuje, že se libovolný dokument na všech zařízeních zobrazí stejně.

Soubory tohoto formátu se nejvýhodněji prohlízejí a čtou aplikací Adobe Reader, která je jako freeware dostupná zdarma.

Pro eventuální vytvoření souboru ve formátu PDF vám poslouží aplikace PDF Creator.

996 Prohlížeč internetu

Možná se spokojíte s aplikací Microsoft Edge, popsanou v této knize, možná sáhnete po jiném prohlížeči internetu. Nezapomeňte na to, že současně s Windows 10 jste získali i klasický Microsoft Internet Explorer. K dispozici jsou ale i další prohlížeče internetu, z nichž můžeme jmenovat například Mozilla Firefox nebo Google Chrome. Pokud se někoho zeptáte, každý bude vychvalovat ten svůj. Platí, že všechny jsou docela šikovné, ale u každého lze najít nějaké ty mouchy. V každém případě programátoři tak trochu opisují jeden od druhého, a pokud se u někoho objeví nějaká ta novinka, brzy vzniknou její napodobeniny.

997 Archivace a komprimace dat

Pro archivaci a také pro komprimaci dat se v současnosti nejčastěji používá aplikace WinZip. Dokáže takzvaně přidat do archivu, tedy „zazipovat“, několik souborů i celé složky najednou a zmenšit jejich úhrnnou velikost na nejmenší možnou míru. Takto je lze zasílat elektronickou poštou nebo skladovat v archivech. Před použitím je však třeba tyto soubory opět extrahovat, tedy „rozzipovat“.

Na stránkách Microsoft Store lze zakoupit aplikaci 8 Zip, eventuálně lze použít aplikace WinZip nebo WinRar. Jsou to programy typu shareware, takže po určité době používání budete vyzváni, abyste si je koupili.

998 Úprava fotografií

začátečník

Pro úpravu a prohlížení fotografií je ve Windows 10 instalována aplikace Fotky (viz tip č. 480 a další). Její možnosti jsou ale přece jen omezené.

Pokud se o digitální fotografii zajímáte skutečně na vyšší úrovni, než je pouhé prohlížení fotek, měli byste se poohlédnout po některé specializované aplikaci.

Nabízí se především program Zoner Photo Studio, v současné době je k dispozici již 18. verze. Program je k dispozici na webových stránkách <https://www.zoner.cz/>, kde si buď můžete stáhnout program k vyzkoušení, nebo jej můžete také hned zakoupit.

Pro náročnější fotoamatéry se pak hodí program Adobe Photoshop, který se stal v průběhu let jakýmsi klasikem mezi programy podobného ražení.

999 Střih videa

znalec

Spolu s Windows 10 jste nezískali žádnou aplikaci pro střih videa (ve starších verzích Windows tomu bylo trochu jinak).

Program pro střih videa, vytvořený firmou Microsoft, se nazývá Movie Maker a lze jej stáhnout z webových stránek firmy Microsoft.

Z dalších aplikací pro střih videa lze doporučit oblíbený program Pinnacle Studio, který lze zakoupit na stránkách www.exac.cz, a pro náročné uživatele je k dispozici poloprofesionální program Adobe Premiere.

1000 Vypalování disků

pokročilý

Některé aplikace dodávané s Windows 10 dovolují i vypalování disků, například Windows Media Player, ale hodláte-li vypalovat disky častěji (zálohování, tvorba DVD apod.), bude výhodnější pořídit si specializovaný program. V našich podmínkách je nejpoužívanější aplikací tohoto typu Nero Burning ROM. Zkušební verzi (vyprší za 15 dní) si lze stáhnout například z webových stránek Stahuj.cz, poté je již třeba program koupit. Je to ale komplexní balík programů, který kromě vypalování disků dokáže tisknout knížečky pro cédéčka, zaznamenávat zvuk a editovat zvukové soubory, organizovat zálohování atd.

1001 Země, ale i kus vesmíru

začátečník

Velmi šikovný program, prostřednictvím něhož si snadno můžete vyhledat a v detailu prohlédnout prakticky každý kout na Zemi, se jmenuje Google Earth. Můžete jej stáhnout ze stránky <https://www.google.com/earth/>, aplikace je zdarma. K dispozici je česká verze a kromě denního a nočního pohledu na Zemi lze navštívit i měsíc a Mars, podívat se můžete i na hvězdnou oblohu.

Rejstřík

#

- 8 Zip 136
 - extrahování souborů 138
 - nový archiv 138
 - odstranění souboru z archivu 138
 - otevření archivu 136
 - prohlížení archivu 137
 - přidání souboru do archivu 139
 - výběr souborů 137
 - vyčištění seznamu 139

A

- Adobe Photoshop 365, 370
- Adobe Reader 364, 369
- aktualizace
 - historie 321
 - odinstalování 321
 - ostatních aplikací 321
 - plánování 321
- aktualizace a zabezpečení 320
- aktualizace ovladače 296
- antivirové programy 363, 368
- aplikace
 - ukončení 86
- automatické přehrávání 300
- automatické zhasínání obrazovky 345

B

- bezpečné odebrání hardwaru 85
- Brána Firewall 323
- Budíky a hodiny 131
 - čas ve světě 134
 - mezičasy 135
 - nastavení budíku 132
 - nastavení času 132
 - odpočítávání času 133
 - porovnání světového času 135
 - stopky 135
 - zobrazení časovače 134

C

- Centrum akcí 85, 351
- Centrum nastavení mobilních zařízení 350
- cloud viz OneDrive
- CPress 361

Č

- Čtečka 127
 - měřítka zobrazení 129
 - otevření dokumentu 127
 - otočení dokumentu 129
 - poznámka 130
 - přechod na jinou stránku 129
 - přechod na záložku 128
 - rolování 129
 - stránkování 129
 - zvýraznění textu 130

D

- datum a čas 83
 - automaticky 287
 - formát 288
 - letní čas 287
 - nastavení 287
 - přidání dalších hodin 289
 - století 289
 - změna 287
- Defender 322
 - nastavení 322
 - nastavení kontroly 323
- defragmentace disku 293
- dialogové okno
 - Barva 152
 - Barvy 161
 - Odstavec 154
- dotyková klávesnice 106
- dotykový režim 103
 - dotyková klávesnice 105, 106
 - kopírování souborů 108
 - měřítka zobrazení 104
 - místní nabídka 104

- nahrazení myši 103
- pás karet 107
- posuvníky 107
- přepínání mezi aplikacemi 104
- přesun okna 104
- rolování 107
- velikost okna 104
- výběr ikon 107
- výběr textu 108
- záměna sloupců 107
- zamykací obrazovka 103
- zobrazení hlavního panelu 104
- dva monitory
 - hlavní monitor 283
 - identifikace 283
 - záměna 283
 - zobrazit pouze na jednom monitoru 283
 - zobrazit stejně 284
- DVD přehrávač 205
 - nabídka disku 206
 - procházení filmem 205
 - přehrávání disku 205
 - titulky 206

F

- Facebook 362, 367
- Filmy a TV pořady 203
 - barevný režim okna 204
 - kolekce 203
 - odstranění videa 204
 - přehrávání videa 204
- Fotky 192
 - automatické vylepšení 196
 - fotka ve skutečné velikosti 198
 - import fotografií 193
 - měřítka zobrazení 198
 - nástroje pro úpravy 199
 - oříznutí fotky 200
 - otočení fotky 197
 - porovnání s originálem 200
 - pozadí Windows 198
 - prezentace 197
 - prohlížení fotek 196
 - připojení fotoaparátu 192
 - stažení fotografií 193
 - uložení kopie 200

- úprava fotografií 199
- zamykací obrazovka 198
- zdrojové složky 195
- zobrazení fotografií 194
- Fotoaparát 192, 201
 - časovač 202
 - fotografování 202
 - záznam videa 202

G

- Google Earth 365, 370
- Google Plus 362, 367

H

- Historie souborů 324
- hlasitost 301
 - vypnutí zvuku 301
- Hlasový záznam 206
 - mikrofon 207
 - odstranění záznamu 209
 - pozastavení záznamu 207
 - přehrávání záznamu 208
 - přejmenování záznamu 209
 - složka se záznamy 209
 - spuštění záznamu 207
 - stříh záznamu 208
 - značky 208
- hlavní panel
 - automatické skrývání 60
 - bezpečné odebrání hardwaru 85
 - Centrum akcí 85
 - datum a čas 83
 - druhý hlavní panel 65
 - hlasitost reproduktorů 84
 - klávesnice 84
 - na všech monitorech 64
 - odebrání tlačítka dokumentu 62
 - odepnutí aplikace 63
 - oznamovací oblast 68
 - panel nástrojů Plocha 65
 - panely nástrojů 65
 - průhledný 73
 - přepínání mezi aplikacemi 66
 - přesun 66
 - přidání dokumentu 61
 - připnutí aplikace 60

připnutí dokumentu 62
seskupování tlačítek 63
spuštění aplikace 62
systémové ikony 68
šířka 66
velikost tlačítek 63
virtuální plochy 69
zamknutí 60
zavření panelu nástrojů 65
Zobrazení úkolů 67
Hudba Groove 187
alba 188
hlasitost 190
hledání skladby 190
náhodné přehrávání 190
opakování skladby 190
playlist 190
popis skladby 191
přehrávání skladby 189
přerušování přehrávání 189
řazení skladeb 188
seznam skladeb 190
výběr podle interpreta 189
změna pozadí 188

I

informace o počítači 280

J

jízdní řád 362, 367

K

Kalendář 115
čísla týdnů 116
nastavení 116
návrat k dnešku 115
nová událost 117
odstranění události 118
opakování události 118
pracovní dny 116
pracovní doba 116
procházení 115
první den týdne 116
přepínání do pošty 115
připomenutí události 118

svátky 117
úprava události 117
změna zobrazení 115
Kalkulačka 180
hexadecimální soustava 182
historie výpočtu 181
kopírování výsledku 181
paměť 182
převod jednotek 183
smazání znaku 181
vědecké výpočty 182
vymazání výpočtu 181
výpočty 180
změna vzhledu 180
kancelářský balík programů 364, 369
klávesnice 313
filtrování kláves 316
ozvučení kláves 316
přepínání 84
změna 84
klávesnice jedním prstem 314
klávesnice na obrazovce 313
funkční klávesy 314
numerická 314
klávesová zkratka 94
kontrola chyb jednotky 294
K přečtení 343

L

lupa viz měřítko zobrazení
nastavení 313
panel 312
zapnutí 311
změna měřítka 312
změna zobrazení 312

M

Malování 159
barevná guma 166
barvy 160
čtverec 163
guma 165
kapátko 166
kopírování výběru 165
kruh 163
lupa 163

- měřítka zobrazení 163
- nástroje kreslení 162
- obrázek na pozadí 167
- plechovka 166
- pravítka 162
- přesun výběru 164
- skanování obrázku 168
- snímání obrazovky 168
- tloušťka čáry 162
- tvary 162
- velikost kreslicí plochy 160
- velikost nástroje 162
- velikost obrázku 163
- vlastnosti obrázku 168
- vložení obrázku 167
- výběr části obrázku 164
- vymazání části obrázku 165
- vyplnění obrysu barvou 166
- výplň tvaru 163
- Mapa znaků 178
 - klávesová zkratka pro psaní znaku 179
 - kopírování znaků 179
 - výběr písma 179
 - výběr znaku 179
- Mapy 122
 - aktuální poloha 122
 - hledání jiného místa 124
 - navigace 126
 - orinetace 124
 - perspektiva 124
 - prostorové zobrazení 125
 - spuštění 122
 - stažení do počítače 127
 - výchozí poloha 122
 - změna zobrazení 123
- měřítka zobrazení 96
 - na stavovém řádku 97
 - změna myši 97
- Microsoft Edge 327
 - aktualizace záložek 331
 - automatické dokončování 328
 - historie 340
 - hypertextový odkaz 329
 - klávesnice v okně 328
 - kopie záložky 332
 - kopírování obsahu stránky 335
 - měřítka zobrazení stránky 334
 - načítání stránky 330
 - nastavení 328
 - nová záložka 330
 - oblíbené položky 338, 339
 - obnovení stránky 330
 - otevření zavřené záložky 332
 - označení výběru 334
 - panel Centrum 340
 - panel K přečtení 341, 342
 - pořadí záložek 332
 - prohledávání stránky 336
 - procházení stránkami 330
 - procházení záložkami 331
 - přesun záložky 332
 - rolování stránky 333
 - spuštění 327
 - stahování souborů 338
 - stránka v novém okně 329
 - stránka v nové záložce 329
 - surfování 327
 - tisk stránky 337
 - tlačítko Domů 329
 - uložení obrázku 335
 - výchozí stránka 329
 - výchozí vyhledávač 328
 - webová poznámka 340, 341
 - zavření záložky 331
 - zdrojový kód stránky 333
 - zobrazení pro čtení 333
- Microsoft Office 364, 369
- mikrofon 207
- místní nabídka 42, 91
- monitor
 - rozlišení 285
 - změna orientace 284
- multitasking viz přepínání
- myš
 - automatický přesun ukazatele 300
 - ClickLock 299
 - myš klávesnicí 316
 - nastavení 298, 316
 - nastavení kolečka 298
 - nelezení ukazatele 300
 - přiřazení tvaru ukazatele události 80
 - rychlost pohybu 316
 - rychlost poklepání 299
 - rychlost ukazatele 299

schémata ukazatele myši 79
stopa ukazatele 300
vlastní schéma 80
záměna tlačítek 298

N

nabídka Start

aktivace 45
místní nabídka 48
na celou obrazovku 52
nejpoužívanější aplikace 52
nezobrazovat položku 52
připnutí aplikace 49
spuštění aplikace 45
všechny aplikace 46
vyhledávání 47
změna barvy 73
zobrazení složek 51

napájení a režim spánku 345

nastavení

aktualizace a zabezpečení 320
aplikace a funkce 285
automatické přehrávání 300
čas a jazyk 287
displej 71
dva monitory 282
hlasitost 301
informace o počítači 280
motivy pracovní plochy 74, 76
myš 298, 316
nástroje pro správu 290
obrázek na pracovní ploše 72
odebrání zvuku 78
odinstalování aplikace 285
odstranění motivu pracovní plochy 77
odstranění zvukového schématu 79
panoramatický obrázek na pracovní ploše 72
písmo 318
pohasnutí obrazovky 286
pozadí pracovní plochy 71
pracovní plocha 71
prezentace na pracovní ploše 73
prohledávání okna 279
předčítání 313
přejmenování počítače 281
přiřazení vlastního zvuku události 78

přizpůsobení displeje 281
přizpůsobení obrázku pracovní plochy 72
režim spánku 286
rozlišení displeje 285
schémata ukazatele myši 79
síť 302
soukromí 317
systém 280
tisk 296
účty 305
úložiště 285
usnadnění přístupu 310
velikost textu 281
vlastní motivy pracovní plochy 76
využití disků 285
Windows 10 278
záměna dvou monitorů 283
změna barvy nabídky Start 73
změna orientace monitoru 284
změna písma v oknech 282
zvuk 77
zvuková schémata 77, 78
zvuk události 78

nástroje pro správu 290

optimalizace jednotek 293
písmo jednotky 294
sledování prostředků 291
spáva počítače 294
správa zařízení 294

Nero 365, 370

notebook

baterie 352
Centrum nastavení mobilních zařízení 350
heslo 350
hibernace 350
jas obrazovky 346
napájení 345, 348
obnovení činnosti 349
režim spánku 349, 350
režim v letadle 353
schéma napájení 346, 347
spořič baterie 351
tabletový režim 359
tlačítka napájení 348
touchpad 354
vlastní schéma napájení 348

Wi-Fi 352
zavření víka 349

O

obnovení systému 321
obrazovka Start 37, 45
 odepnutí dlaždice 51
 přesun dlaždic 49
 skupiny dlaždic 50
 velikost dlaždic 50
odhlášení 38
odhlášení uživatele 38
odvolání akce 101, 102
okno
 aplikační 86
 dialogové 42, 100, 101
 dokumentové 96
 do rohu obrazovky 90
 lupa 96
 maximalizace 87, 89
 měřítko zobrazení 96
 minimalizace 86
 místní nabídka 91
 nastavení 278
 Nastavení 41, 99
 navigátor 99
 obnovení 87, 89
 otevření 86
 Otevřít 227
 panel nabídek 90
 panel nástrojů 93
 pás karet 91, 92
 Písmo 144
 přesun 87, 88
 rolování 97, 98
 Správa počítače 294
 Správce zařízení 295
 Spustit 48
 stavový řádek 95
 systémová nabídka 87
 Uložit jako 224
 uspořádání 89
 Začínáme 40
 zavření 86
 změna velikosti 87, 88
OneDrive 44, 270
 nastavení 276
 otevření webové stránky 273
 snímky obrazovky 276, 277
 synchronizace 272, 273
 systém složek 270
 uložení dokumentu 271
 úložiště 276
 webová stránka 275
 zálohování na webovou stránku 274
optimalizace jednotek 293
otevření souboru 227
 kolize souborů 228
 nový na základě existujícího 232
 okno Otevřít 227
 přetažením ikony 230
 výběr aplikace 231
 výchozí aplikace 232
 z nabídky Start 230
Ovládací panely 279
ovladač zařízení
 aktualizace 296
 odinstalování 296

P

panel nabídek 90
panel nástrojů 93
 doplnění příkazu 94
 Rychlý přístup 93
 změna pozice 93
Panel pro matematický zápis 175
 guma 177
 historie 177
 mřížka 176
 odstranění znaku 176
 oprava výrazu 177
 postranní panel 176
 vložení výrazu do editoru 177
 vložení výrazu do WordPadu 178
 vymazání výrazu 177
pás karet 91, 92
 procházení 92
 skrytí 92
PDF Creator 131
PDF dokument 130
Pinnacle Studio 365, 370
písmeno jednotky 294
písmo 318
 nové písmo 320

- odstranění viz písmo
- Počasí 112
 - oblíbené položky 113
 - předpověď 112
 - teplotní stupnice 113
 - v jiném místě 113
 - v minulosti 114
 - výchozí poloha 112, 113
- poloha 318
- posuvníky 98
- Pošta
 - hromadný příjem a odeslání pošty 121
 - nová zpráva 120
 - odpověď na zprávu 121
 - otevření přílohy 121
 - přepínání do kalendáře 115
 - přepínání mezi složkami 119
 - přeposlání zprávy 121
 - příjem zprávy 119
 - příloha zprávy 120
 - uložení přílohy 121
 - výběr účtu 118
- povolení zařízení 296
- pozadí pracovní plochy 198
- Poznámkový blok 147
 - čas a datum 148
 - formát písma 147
 - kódy 149
 - okraje 148
 - vzhled stránky 148
 - webová stránka 149
 - zalamování textu 147
- Poznámkový blok orientace papíru 148
- pracovní plocha
 - motivy 74
 - náhled 59
 - nastavení 72 viz nastavení
 - uspořádání ikon 59
 - zarovnání ikon 59
 - zobrazení 59
 - zobrazení ikon 67
- Průzkumník souborů 215
 - cesta k souboru 247, 248, 253
 - filtrování položek 261, 262
 - hledání položek 263, 264, 265, 266
 - informace o souboru 253
 - invertování výběru 234
 - klíčová slova 248
 - knihovny 220
 - kolize názvů 223, 245
 - kopie souboru ve stejné složce 238
 - kopírování souborů 240, 241, 242, 243, 246, 247
 - koš 236, 237, 238
 - miniatury 257
 - násobné spuštění 215
 - návrat k předchozí složce 218
 - název souboru 223
 - nová složka 221
 - nový dokument 222
 - odstranění položky 235, 236
 - OneDrive 270
 - otevření složky 217
 - otočení fotografie 268
 - podokna 216
 - prezentace fotografií 268
 - procházení složek 219
 - procházení složkami 217, 218, 254
 - přejmenování složky 221
 - přejmenování souboru 222
 - přesun souborů 242, 244
 - rozbalení větve 220
 - Rychlý přístup 255, 263
 - řazení položek 257, 258
 - schránka 241
 - skrytí položky 249
 - skutečné umístění souboru 220
 - soubor jen pro čtení 249
 - souvislý výběr 233
 - stavový řádek 234
 - šířka sloupců 259
 - tisk souboru 269
 - trvalé odstranění položky 236
 - třídění položek 260
 - velikost souboru 253
 - velikost všech položek 235
 - vlastnosti složky 254
 - vlastnosti souboru 258
 - výběr položek 232
 - výběr všech položek 234
 - vypálení disku 269
 - zástupce 250, 251
 - zaškrtávací políčka položek 233
 - zobrazení položek 255, 256

- zobrazení přípon 224
- zobrazení v ikoně složky 252
- zrušení výběru 234
- předčítání 313
 - automatické spuštění 313
 - hlas 313
- přehrávání souborů na televizoru 267
- přejmenování počítače 281
- překladače 361
- přepínání mezi aplikacemi 66
 - klávesnicí 66
 - Zobrazení úkolů 67
- přepínání mezi uživateli 39
- přihlášení k systému 36
- přihlašovací obrazovka 36
- příkazový řádek 48

R

- reproduktory
 - hlasitost 84
- restart systému 40
- režim spánku 39
- Rychlé poznámky 173
 - barva lístečku 174
 - formát písma 174
 - nová poznámka 174
 - vložení textu 174
 - zrušení poznámky 175

S

- sdílení položek 304
- schéma napájení 346
- schránka 144, 241, 242
- sít
 - domácí skupina 302
 - heslo domácí skupiny 303
 - host 304
 - IP adresa 305
 - připojení 302
 - sdílení položek 304
 - využití dat 305
 - zjišťování sítě 302
- skenování 168
- sledování polohy 318
- sledování prostředků 291
- sledování výkonu počítače 82

- snímání obrazovky 168, 276
- sociální sítě 362, 367
- spořič baterie 351
- spořič obrazovky viz šetřič
- správa zařízení 294
- Správce úloh
 - sledování výkonu 82
 - spuštění 81
 - ukončení aplikace 81
- spuštění aplikace při startu počítače 267
- spuštění aplikace
 - jako správce 53
 - násobné 52
 - z hlavního panelu 46
 - z nabídky Start 45
 - z okna Spustit 48
- stavový řádek 95
 - lupa 97
- Store 110
 - nákup za peníze 111
 - nákup zdarma 111
 - slevy 112
 - výběr zboží 110
- systémová nabídka 87

Š

- šetřič obrazovky
 - aktivace 56
 - prezentace obrázků 57
 - prostorový text 58
 - zamčení 58

T

- tabletový režim 359
 - dvě okna 359
 - potažení 359
 - zavření okna 360
- text 140
 - dialogové okno pro změnu formátu 144
 - indexy 143
 - kopírování 144, 145
 - náhled před tiskem 145
 - označení textu 142
 - parametry tisku 146
 - podtržení písma 143
 - přesun 145

řez písma 143
speciální znaky 141
textový kurzor 141
tisk 145
velikost písma 143
výběr 142
vymazání slova 141
vymazání znaku 141
zásady pro psaní 140
změna písma 143
tisk 296
dokumentu 297
náhled před tiskem 145
parametry tisku 146
předvolby 298
tisková fronta 297
tiskové úlohy 297
výchozí tiskárna 297
tlačítko OK 42
tlačítko Použít 42
tlačítko Zrušit 42
tloušťka kurzoru 317
touchpad 354
aktivace tlačítek 356
ikona na hlavním panelu 358
klepnutí jedním prstem 356
měřítko zobrazení 357
odpojení 356
ovládací panel 354
přesun objektu 356
rolování okna 357
tři prsty 357
výchozí stav 355

U

účet Microsoft 43
účty 305
blokování nevhodných webů 309
kontrola dítěte 309
obrázkové heslo 308
PIN kód 308
přihlašovací e-mail 306
resetování hesla 306
účet člena rodiny 309
vlastní portrét 307
vlastní účet 306

změna hesla 308
změna obrázku 307
ukončení systému 38
uložení souboru 224
kolize názvů 227
okno Uložit jako 224, 225
úložiště 285
úschovna 362, 367
usnadnění přístupu 310
klávesnice na obrazovce 313
lupa 311
vysoký kontrast 311
Usnadnění přístupu
klávesnice 315
klávesnice jedním prstem 314
ozvučení kláves 315

V

virtuální disk 266
virtuální plochy
nastavení hlavního panelu 70
procházení 70
přesun oken 70
vytvoření 69
zavření 71
vyčištění disku 292
výkon počítače 36
vypálení disku 269
vypnutí počítače 38
Výstřižky 168
celá obrazovka 169
kopírování 172
obdélník 169
odeslání e-mailem 171
okno 169
poznámky 172
schránka 172
uložení 171
volný tvar 170
zpožděný výstřižek 171
Vytvoření dokumentu PDF 130

W

webová stránka 149
Wi-Fi 352
odpojení 353

- připojení 353
- režim v letadle 353
- Wikipedia 361
- Windows 10
 - aktivace 35
 - nastavení 278
 - odhlášení 38
 - přepínání mezi uživateli 39
 - přihlášení k systému 35
 - restartování 40
 - spuštění 35
 - stažení 35
 - ukončení 37, 38
 - verze 37
- Windows Defender viz Defender
- Windows Feedback 109
 - hlasování 109
 - nový názor 109
- Windows Media Player 209
 - hlasitost 210
 - hudební CD 211, 212
 - náhodné pořadí přehrávání 211
 - seznam skladeb 211, 213, 214
 - spuštění 209
 - vizualizace 213
 - výchozí aplikace pro přehrávání 210
 - vypálení CD 214
 - změna zobrazení 210
- WinZip 364, 369
- WordPad 149
 - barva písma 152
 - číslování odstavců 154
 - formát odstavce 154
 - formát stránky 151
 - nový dokument 150
 - obrázek 157, 158, 159
 - odrážky 154
 - odsazení odstavce 152
 - odstavec 152
 - okraje stránky 151
 - orientace stránky 151
 - pravítko 150, 151
 - přeskrtnutí písma 152
 - řádkování 153
 - schránka 157

- tabulátory 155, 156
- vložení obrázku 157
- zalamování textu 150
- zarovnání odstavce 153
- zvýraznění textu 151

X

- Xbox 205

Z

- Začínáme 40
- zákaz zařízení 296
- zálohování dat 324
 - Historie souborů 325
 - nastavení režimu 325
 - odebrání složky 326
 - výběr složek 325
 - zapnutí 324
- zamčení počítače 53
- zamykací obrazovka 198
 - prezentace obrázků 55
 - vlastní obrázek 55
 - změna obrázku 54
 - zobrazení dalších položek 55
- zapnutí 359
- zástupce 250
- Záznam postupu 183
 - kontrola záznamu 184
 - nový záznam 185
 - přerušování záznamu 184
 - ukončení záznamu 184
 - uložení záznamu 185
 - zahájení 184
- záznam videa z obrazovky 205
- znak klávesovou zkratkou 179
- Zoner Photo Studio 365, 370
- zvuk
 - odebrání zvuku události 78
 - odstranění zvukového schématu 79
 - přiřazení vlastního zvuku události 78
 - události 78
 - vypnutí 301
 - zvuková schémata 77, 78

1001 tipů a triků pro Microsoft Windows 10

Josef Pecinovský

Obálka: Martin Sodomka

Odpovědný redaktor: Roman Bureš

Technický redaktor: Jiří Matoušek

Objednávky knih:

<http://knihy.cpress.cz>

www.albatrosmedia.cz

eshop@albatrosmedia.cz

bezplatná linka 800 555 513

ISBN tištěné verze 978-80-251-4685-9

ISBN e-knihy 978-80-251-4702-3 (1. zveřejnění, 2016)

Vydalo nakladatelství Computer Press v Brně roku 2016 ve společnosti Albatros Media a. s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4. Číslo publikace 23 899.

© Albatros Media a. s. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

1. vydání

 ALBATROS MEDIA a.s.

Kompletní nabídku titulů naleznete na
www.albatrosmedia.cz